

Hoofstuk 4

Bespreking van data verkry vanuit die ondersoek na die gebruik van 'n dinamiese invragingstegniek by die toepassing van projeksieplate

4.1 ORIËNTERING

Die doel van die studie is die verkenning, beskrywing en moontlike verklaring van die invloed van 'n dinamiese assesseringstegniek van invraging met projeksieplate by adolessente in mono- en kruiskulturele assesseringsituasies.

Hierdie hoofstuk het ten doel om die verkreë data aan te bied as een perspektief op die resultate van die analyses wat in vier bene onderneem is. Die eerste been was die analise van projeksie-betekenis, die tweede been die struktuur-analise van die vertellings oor die projeksieplate, die derde been die analise van die deelnemers se belewing van die Murray-metode *versus* die dinamiese assesseringstegniek van invraging en die vierde been die analise van die gesprek oor kultuur.

In die eerste been van die data-analise is Bellak (1997:90; 92-103) en Haworth (1963:182) se metodes gevolg, soos vermeld in 3.4.2.5. Vir eksamineringsdoeleindes is die volledige analise ingeskandeer op DVD. Beide die Bellak- en die Haworth-metodes het spanning meegebring as gevolg van die gestruktureerde aard daarvan, sowel as die feit dat beide metodes reeds lankal in gebruik is en dus moontlik nie die heel jongste benaderings en praktyke ten opsigte van projeksie-analise en -interpretasie sou kon akkommodeer nie. Die Haworth-metode het die spanning verhoog vanweë die kwantitatiewe aard daarvan *versus* die kwalitatiewe aard van die studie. Die waarde van die Bellak- en Haworth-metodes het vir my gelê in die meewerking van die metodes tot my doelwit om sover doenlik inligting nie te kontamineer tydens die data-analise en -interpretasie nie, deur struktuur aan my interpretasies te verleen.

Na gedetailleerde transkripsie is die projeksieplate se response herhaaldelik oorgelees om die kern van die deelnemer se storie te verkry. 'n Ignorering van huiwerings en stiltes, asook my vrae, weglating van irrelevante gesprek en 'n herstel van taal het tydens hierdie proses plaasgevind. 'n Oorsig oor die kind se storie is sodoende verkry, waarna intuitiewe onderstrepings en benoeming van hoofemas plaasgevind het. Bellak se *TAT Analysis Blank* (D Aanhangsel⁵) en *Bellak: Analysis Sheet for use with the Bellak TAT Blank* (D Aanhangsel)

⁵ Aanhangsels is vir eksaminering op DVD verpak per gevalstudie, en is daar gemerk as byvoorbeeld C Aanhangsel – ADA – Transkripsie; D Aanhangsel – ADA – Projeksie-analise: Bellak TAT gekombineerde *Short Form* en lang weergawe; E Aanhangsel – DDE – Struktuur-analise: Huiwerings, herhalings, woordtellings en responspatrone; ens. In hierdie teks is die verwysing altyd slegs na A Aanhangsel, F Aanhangsel, ens. en nie na die volledige titel soos uiteengesit op die Aanhangsel

is vervolgens gebruik vir 'n in-diepte analise van die projeksies, waarna die Haworth-vorm gebruik is om struktuur te verleen aan die benoeming van moontlike verdedigingsmeganismes. Ten slotte is die *Scoring Sheet for the Psychocultural Scoring System* (SSPSS) gebruik om struktuur te verleen aan die identifisering van kulturele konsepte (naamlik agentskap (*agency*) en gemeensaamheid (*communion*)) wat moontlik kon voorkom (Ephraim, 2008:726;752). Alhoewel laasgenoemde analise toegepas is ter toeligting van die analise van kulturele faktore, is die analise nietemin holisties geïnkorporeer in die projeksie-analise en word dit in die bespreking hierby vervleg. Die kultuurfaktore wat vanuit die toepassing van die *Scoring Sheet for the Psychocultural Scoring System* na vore gekom het, al dan nie, word bespreek wanneer die analise van kultuurimpak later in hierdie oriëntering hanteer word.

Bellak se sisteem behels analise in terme van tien kategorieë (Bellak, 1997:90-103):

1. Hooftema
2. Self-funksionering van die held
3. Primêre behoeftes en dryfvere van die held
4. Wêreldbeskouing
5. Interpersoonlike objektiewe-verhoudings
6. Betekenisvolle konflikte
7. Aard van die vrese, angste en onsekerhede
8. Primêre verdedigings- en hanteringsmeganismes
9. Funksionering van die superego
10. Algemene funksionering van die ego

Hierna word algemene kommentaar gegenereer vanuit elke kategorie se bevindings (Bellak & Abrams, 1997:7). Die hooftema word verder geanaliseer met Bellak se metode waar 'n veelvuldige vlak-analise gebruik word om beskerming teen ongegronde interpretasies in te bou (Bellak & Abrams, 1997:95). Die hooftema word op 'n aparte vorm geanaliseer aan die hand van vyf vlakke (vergelyk die eksemplariëse voorbeeld in D Aanhangel⁶), naamlik die beskrywende vlak waar die betekenis van die storie opsommend herhaal word; die interpretasievlak waar die algemene betekenis van die storie gestel word; die diagnostiese vlak waar moontlike psigologiese problematiek uitgewys word; die simboliese vlak waar moontlike simbole wat vanuit die vertelling na vore tree met gepaardgaande psigologiese betekenis aangedui word (indien enige wel voorkom); en laastens die uitgebreide vlak, waar vrye assosiasies van die storie-elemente gemaak word indien sodanige storie-elemente voorkom.

self nie. Agter in die proefskrif is egter slegs uittreksels as voorbeeld van die transkripsies en analyses, onder Aanhangsels, vervat.

⁶ Die afwyking van die konvensionele vorm, Aanhangel A, is in administratiewe belang gedoen sodat alfabetiese toegang tot die data op disket, vir die eksaminatore, vergemaklik is.

Tydens my magister-navorsing is 'n strukturele analise uitgevoer omdat ek toe gesukkel het om wyses te vind wat die data sou kon verduidelik sodat die navorsingsvraag beantwoord kon word. Die projeksie-analise was onvoldoende. My worsteling rondom die definiëring van die begrip “ryker projeksies” is, soos toe, steeds vir my 'n struikelblok. Alhoewel my intuïsie tydens die lees, analisering en interpretering van die projeksies van die tien deelnemers was dat die dinamiese invragingstegniek inderdaad “beter, ryker” projeksies teweeg gebring het, het vroeë weer ontstaan rondom die realiteit en bewysbaarheid van die ervaring. Is dit waar? En hoe “bewys” ek my ervaring? Die spanning tussen postmodernisme en positivisme blyk kontinu na vore te tree. Kategorieë wat aangespreek is tydens my analyses van projeksies kon nie aanvanklik vir my “bewys lewer”, frekwensie-gewys, dat daar “beter” projeksies plaasgevind het nie.

In die tweede been van die data-analise is gevolglik 'n strukturele analise van die deelnemer se projeksies uitgevoer. Die volgende kategorieë is as intra-vergelykende besprekingspunte eksploreer:

- a. **Volume** van response en navorsersinsette tydens elke fase en subfase. Ek het response begin tel vanaf die begin tot die einde van 'n subfase (projeksieplaat). Opdragte en die dinamiese assesseringsintervensie is tydens hierdie navorsing, in teenstelling met my vorige MEd navorsing, nie ingesluit as deel van my inset-volume nie. Ek het ook tydens hierdie studie 'n onderskeid getref tussen my verbale en nieverbale response. My nieverbale kommunikasie is ingesluit omdat dit betekenisvolle aanmoedigings vir projeksie-ontlokking mag wees. Ek het egter by die deelnemers slegs hul woorde en nie die nieverbale response getel nie, om sodoende die fokus te hou op moontlike veranderinge, om die impak al dan nie van die dinamiese assesseringstegniek te probeer naspreek. Aanduidings is op alle analise dokumentasie vervat (vergelyk E Aanhangsel).
- b. Die getal **stellings** (betekenisdraende eenhede) wat die deelnemer per projeksieplaat gemaak het. Slegs projektiewe- of inhoudstellings is getel. Prosesstellings, gedefinieer as stellings wat as deel van die proses geuit was en nie handel oor die projeksieplaat se inhoud nie, is nie in berekening gebring nie. Die identifisering van die projeksiestellings het soms 'n groot uitdaging ingehou. Ek het ten minste drie lopies uitgevoer, omdat ek gesukkel het om konsekwent te bly in my identifisering en afbakening van stellings. Die resultate het egter baie min, indien enigsins, onderling of ook van die eksterne kodeerder verskil.
- c. Die **responspatroon** (respons-lengte per inset van navorser). Dit behels die getal woorde wat die deelnemer as respons per invraging, vraag en/of aanmoediging

gegee het en hou verband met die woordtelling-kategorie. Alle insette van my as navorser (verbaal en nieverbaal), maar slegs verbale response van die deelnemer, is hier in ag geneem. Analise van die responspatroon het ten doel gehad om vas te stel of daar 'n waarneembare patroon was met betrekking tot my inset en die direk opvolgende responsvolume van die deelnemer. Die pre-assesseringskommunikasie, Murray-opdrag, verduideliking van dinamiese assessering en prosesstellings, byvoorbeeld “*dankie*” aan die einde van elke projeksieplaat, is uitgesluit om te fokus op die responspatrone tydens die projeksie-assessering. Responsstelle is genommer soos op die transkripsies (vergelyk E Aanhangsel).

- d. Die hoeveelheid **aanmoediging** wat deur my as navorser gegee is. Dit sluit aanmoedigende uitings soos “*Mm-mm*”, “*En toe?*” en die herhaling van die laaste woorde van die deelnemer in. Het aanmoediging moontlik toegeneem of afgeneem? Wat was die uitwerking daarvan op die vertellings van die deelnemers? Die Murray-opdrag en verduideliking van die dinamiese assesseringsprosedure is nie as aanmoedigings gereken in hierdie navorsing nie, wat verskil van my magisterstudie.
- e. **Huiwerings**, wat enige duidings van stilte en onsekerheid behels, of wanneer dit geblyk het dat die deelnemer probeer om tyd te wen deur uitings of woorde te gebruik soos “*Ehm*” of “*OK*” (vergelyk ook met superego-manifestasies by projeksies).
- f. Die getal **herhalings**. Dit sluit gedeeltes van woorde, woorde, frases en uitings (mm, huh, uh, ok, ensovoorts) in wat direk na mekaar herhaal is deur die deelnemer of meer kere direk na die eerste gebruik daarvan weer geuiter is. byvoorbeeld “*Die, die man het...*”. Stottering mag hierby ingesluit wees, afhangende van die konteks waarin dit voorgekom het.
- g. Die getal **verduidelikings**. Dit sluit self-geïnisieerde verhelderings, asook direkte verduidelikings in antwoord op spesifieke vrae vanaf die navorser in. Ek het gesukkel om die stellings en verduidelikings te onderskei, veral as die konteks van die vertelling in ag geneem is (vergelyk my beredenering by Stellings). Wanneer ek 'n vraag gevra het en die kind het geantwoord, is 'n respons wat my vraag beantwoord het, as 'n verduideliking getel. Die definisie wat ek aangeneem het vir verduidelikings kan moontlik 'n beperkende invloed op my resultate en bevindings in hierdie kategorie hê, soos by die kategorie Stellings. Hierdie beperkende invloed kan voorkom omdat ek met tye onseker was of 'n stelling as 'n verduideliking identifiseer moes word of nie. Die verduidelikings is ook, soos die stellings, verskeie

kere deurgewerk en van nuuts af identifiseer oor tyd heen om konsekwentheid in die identifisering van wat as verduidelikings beskou word, te probeer verseker. Die eksterne kodeerder het alle strukturele analyses kontroleer en ooreenstemming tussen my en die eksterne kodeerder is bereik.

- h. Die **woordkeuse** van die deelnemer. Dit dui die tipe woorde aan wat gebruik is deur die deelnemer, byvoorbeeld of hoofsaaklik beskrywende, formulerende, of gevoelsmatige woorde deur die deelnemer, tydens die vertelling gebruik is. Daar is ook gekyk of repeterende frases of woorde moontlik voorkom.
- i. **Toename/verdieping** in projeksie-duidings, wat aangedui is waar 'n toename in projeksie stellings en/of 'n verdieping in die projeksies ingetree het (weliswaar vanuit my subjektiewe oordeel na aanleiding van die vertelling en eie observasies binne die assesseringsituasie).
- j. Die voorkoms van **wendings** in die vertellings. Waar is 'n ander rigting in die vertelling ingeslaan en hoe gou het dit voorgekom tydens die vertelling? Wie die wending inisieer het, is ook verken (naamlik die deelnemer self of die navorser se inset).
- k. Die algemene emosionele **toonaard** van die projeksies tydens elke projeksieplaat.
- l. Duidings dat die deelnemer **goed repondeer** op die herhaling van frases/ uitinge (Mm-mm; OK; En toe?)/opdragte (Murray-opdrag; Hoe gaan dit afloop/eindig?). Hierdie kategorie dui 'n analyse aan van die tipe insette en ontlokkings waarop 'n deelnemer "goeie" response blyk te gelewer het, ontlokkings wat dus meer response genereer het of verdieping in projeksies meegebring het.
- m. **Formaat**, wat die tipe respons beskryf, byvoorbeeld 'n beskrywing van die visuele stimulus, of dat gebeure verhalend, in storieformaat, weergegee word.

Tydens die derde been van die data-analise is die gesprek oor die deelnemer se beleving van die Murray-metode *versus* die dinamiese invragingstegniek, analiseer. Hierdie gesprek is ingesluit om moontlike voorkeure en afkeure van die deelnemer te ontgin wat dalk redes vir moontlike ryker projeksies al dan nie, kon teweegbring. Daar is gekyk of voorkeure of afkeure vir spesifieke prente/vertellings moontlik fase-georiënteerd was om die effek al dan nie, van die dinamiese assesseringstegniek, ook vanuit hierdie hoek te verken. Die moontlikheid dat verbale en/of nieverbale gedrag van die sielkundige as deel van 'n dinamiese assesseringstegniek kon meehelp tot ryker of minder ryk projeksies, is verken. Temas en kategorieë is identifiseer en aangedui in F Aanhangsel.

Die vierde been het die data-analise van die gesprek met betrekking tot kultuur behels (vergelyk ook die kultuuranalise tabel in G Aanhangsel), waar die analise ook met behulp van temas en kategorieë plaasgevind het. Die resultate van die *Scoring Sheet for the Psychocultural Scoring System* is ook benut as 'n data-analise instrument om tematiese areas van besorgdheid te identifiseer wat voortspruit vanuit die deelnemer se interne, self-perspektief, in teenstelling met die persoonlikheidsperspektief (Ephraim, 2008:726). Hierdie vorm is gebruik omdat dit sensitief is vir kontekstuele invloede, en as eksemplaries van etiese-emiese metodologie beskou word (Ephraim, 2008:726). Ek wou my interpretasies maak met 'n poging tot beter kulturele begrip van my kliënt se sosiokulturele konteks, sodat ek kon voldoen aan Dana se vereistes vir kultureelsensitiewe toepassing van die TAT (Esquivel *et al.*, 2008:360). Twee algemene neigings in menslike motivering wat vanuit teorie voorkom, is agentskap (*agency*) en gemeensaamheid (*communion*) (Ephraim, 2008:727). Die onderskeid tussen agentskap en gemeensaamheid word as een van die invloedrykste idees in kontemporêre sielkunde beskou omdat dit vele aspekte van sosiale bestaan omvat, soos ons wêreldbeskouing, ons begrip van mense, ons taal waarmee ons sosiale verhoudings beskryf en ons beskouing van verhoudings tussen mans en vroue (Ephraim, 2008:727).

Die *Scoring Sheet for the Psychocultural Scoring System* (SSPSS) bevat agentskap- en gemeensaamheidgeoriënteerde temas. Neigings wat dui op 'n strewe na agentskap sluit mag, outonomie, onafhanklikheid, prestasie of bemeestering in; en neigings wat verteenwoordigend is van 'n strewe na gemeensaamheid sluit liefde, omgee, intimiteit, eenheid of interafhanklikheid in (Ephraim, 2008:727). Die SSPSS help om temas te identifiseer met behulp van 'n raamwerk wat tien aangeleenthede aandui wat dui op areas van tematiese besorgdheid, naamlik bemeestering, prestasie, mag, kompetisie en verantwoordelikheid (agentskap), en agting, versorging, affiliasie, harmonie en solidariteit (gemeensaamheid) (Ephraim, 2008:728). Die tematiese besorgdhede word beoordeel as positief, negatief of onopgelos op grond van die uitkoms van die TAT vertellings (Ephraim, 2008:728). Uiteraard het hierdie temas nie slegs ingevoer op my begryping van die deelnemer se kulturele oriëntasie nie, maar het dit ook my bevindinge en interpretasies van die projeksies beïnvloed deurdat ek die analise gebruik het tydens die projeksie-analise en -interpretasies.

Die interaksie in die assessering is na die tyd, tydens die analise en interpretasie van al die data, in oënskou geneem en gebaseer op die bevindinge vanuit alle data en my eie meta-refleksie, wat deurentyd met my studieleier en kultuurkenners getoets is.

In die databespreking wat volg, word resultate en bevindings gelyktydig aangebied. Elke gevallestudie word as geheel aangebied en bespreek, sodat die holistiese beeld in die uniekheid van elk behou word. Ek poog hiermee om wat met die deelnemer gebeur het tydens die navorsing, nie te fragmenteer nie, en om die regmatige gewig aan konteks te verleen, wat in lyn is met die Postmoderne perspektief.

Nadat 'n algemene oriëntering oor die deelnemer verskaf is, word getabuleerde resultate gegee oor die breëre temas vanuit die projeksie-analise, waarna opsommenderwys na die emosionele hindernisse wat blyk vanuit die analyses, gekyk sal word. Die struktuur-analise word hierna getabuleerd aangetoon met bespreking van die resultate daarna. 'n Bespreking van die analise van die twee gesprekke wat plaasgevind het, word vervolgens gevoer. Tentatiewe gevolgtrekkings met betrekking tot die invloed van die dinamiese invragingstegniek op die betrokke deelnemer se projeksies word deurgaans in blou gedruk. Aan die einde van die gevallebespreking volg 'n samevatting van die gevolgtrekkings met betrekking tot daardie spesifieke deelnemer (wat die integrasie van been 3 met bene 1 en 2 behels, waarna integrasie met been 4 plaasvind), in die vorm van 'n meta-analise van die assesseringsituasie, en 'n tentatiewe beantwoording van die navorsingsvrae.

Gevallebesprekings word alfabeties in terme van taalgroepering aangebied, met die kode (bv. ADA) volgens die primêre taalinvloed wat onderskei kan word van die ander deelnemers, as eerste letter van die kode. Die geslag van die deelnemer (seun of dogter) dien as die tweede letter van die kode, terwyl die taal waarin die assessering plaasgevind het as derde letter van die kode dien (vergelyk groepering soos uiteengesit in Figuur 4.1).

Die aanbieding belig resultate en bevindings per fase en subfase (per projeksieplaat). Ondersteunende noterings vanuit die getranskribeerde onderhoude word vervleg as redevoering. As gevolg van die aard van die studie en die beperkende aard van die steekproef is slegs tien deelnemers betrek, met ouderdomme wisselend van veertien tot negentien jaar. Ter wille van vertroulikheid word deelnemers se agtergrond slegs aan die eksaminators verskaf en geen identifiserende besonderhede behalwe die taalgroepering, ouderdom en geslag verskyn in die finale proefskrif nie.

FIGUUR 4.1: Groepering en dienooreenkomstige kodes vir adolessente deelnemers*

Afrikaanse dogter, assessering en gesprekke in Afrikaans	ADA
Afrikaanse seun, assessering en gesprekke in Afrikaans	ASA
Duitse dogter, assessering en gesprekke in Engels	DDE
Duitse seun, assessering en gesprekke in Engels	DSE
Engelse dogter, assessering en gesprekke in Engels	EDE

Engelse seun, assessering en gesprekke in Engels	ESE
Indiese dogter, assessering en gesprekke in Engels	IDE
Indiese seun, assessering en gesprekke in Engels	ISE
Ndebele dogter, assessering en gesprekke in Engels	NDE
Ndebele seun, assessering en gesprekke in Engels	NSE

* Kleure ter wille van vergemakliking van identifisering van unieke deelnemer se data (los gelamineerde vorms)

In die bespreking word die nummering van die transkripsies in die verwysings gebruik. Die vooraf gesprek is in die transkripsies met Romeinse syfers (i; ii ens.) genommer, terwyl die volgorde waarin projeksieplate plaasgevind het ook dien as die nommer wat voor elke inset van die navorser geplaas is, byvoorbeeld 2.3 (Projeksieplaat 2, derde inset van die navorser). Die gesprek oor die deelnemer se beleving van die Murray-metode *versus* die dinamiese assesseringstegniek is MvsDA.1 ensovoorts, genommer. Die transkripsie van die gesprek oor kultuur is K.1 ensovoorts, genommer.

4.2 DIE VERTELLINGS VAN DIE AFRIKAANSE DOGTER (ADA)

Agtergrond: ADA se agtergrondinligting is slegs aan eksaminators verskaf.

Die volgorde waarin die projeksieplate toegepas was, is (1)TAT 5; (2)TAT 14; (3)TAT 3BM; (4) Roberts-2-projeksieplaat 6; (5)TAT 16; (6)TAT 1; en (7)TAT 2

4.2.1 RESULTATE EN BEVINDINGS VANUIT ADA SE VERTELLINGS

4.2.1.1 Projeksie-analise⁷

Dit wil voorkom vanuit die projeksie-analise soos saamgevat in Tabel 4.1, dat die temas in ADA se projeksies in die breë sentreer rondom 'n begeerte om haar eie lewe te beheer. Sy blyk 'n verlange na "iets" te hê: opwinding (al die stories behalwe 3), sorgeloosheid (stories 5; 6), beheer oor haar eie lewe (al die stories), asook om te behoort en te presteer. 'n Beleving van buitestaander-wees blyk voor te kom.

TABEL 4.1: ADA – Tematiese analise op diagnostiese vlak

FASE 1 Murray-metode	Projeksie- plaat 1	DIAGNOSTIESE VLAK* Hierdie dogter blyk te repondeer op die onverwagte met opwinding, verkennende gedrag en 'n gefokuste uitvoering van haar voornemens. Vroue het in haar beskouing 'n openheid vir nuwe ervarings, is eksploratief en daadkragtig.
--------------------------------	-------------------------------	---

⁷ Vergelyk ADA se Projeksie-analise op die gelamineerde Bellak: *Analysis Sheet for use with the Bellak TAT Blank* (A3 werksdokument: ADA). Bylaag D bevat volledige analises, ter toeligting van ADA se emosionele hindernisse.

	Projeksie- plaat 2	Hierdie dogter reageer op ideale deur passiewe ontvlugting in fantasie. Sy sien eksterne hulpverleners as magtig, selektief in die verskaffing van inligting en as “verlatend”.
FASE 2 Opleidingsfase: Dinamiese Invragingstegniek	Projeksie- plaat 3	Hierdie dogter blyk sin te gee aan self-geïnisieerde negatiewe situasies deur aanvanklike frustrasie en moedeloosheid, waarna sy oplossingsgeoriënteerd werk. Mans word gesien as ongeorden en “nie in beheer”.
FASE 3 Hertoetsfase	Projeksie- plaat 4	Hierdie dogter blyk sin te gee aan verwerping deur volharding en prestasie na te streef. Sy beskou moontlik seuns as verwerpend, tensy jy presteer of iets het wat hulle benodig.
	Projeksie- plaat 5	Hierdie dogter blyk te reageer met hulpeloosheid op die onverwagte gevolge van impulsiewe, ondeurdagte eksplorاسie. Vroulike gesagsfigure word beskou as bekwaam en daadkragtig.
	Projeksie- plaat 6	Hierdie dogter blyk gehoorsaam te reageer op eise van verantwoordelike aanvaarding, ten spyte van ambivalensie. Manlike gesagsfigure blyk as onverbiddelek beskou te word, en vroulike gesagsfigure as waarskuwend.
	Projeksie- plaat 7	Hierdie dogter verleen betekenis aan akademiese ideale deur volharding. Teleurstelling indien ander begeertes nie vervul word nie, word aanvaar en verwerk deur fisieke arbeid.

* Ek het in die formulering van die hoofemas besluit om nie te hou by Bellak se formulering nie, wat gerig is op ’n meer meganistiese gebruik van taal, soos *Hierdie dogter reageer op...*(vergelyk Projeksieplaat 1). My alternatiewe formulering poog om meer paradigmaties gepas te wees en haar keuse gedrewe vorm van response sterker na vore te laat tree: *Hierdie dogter blyk te reageer op...*(vergelyk Projeksieplaat 1 en 5) of: *Hierdie dogter verleen betekenis aan...*(vergelyk Projeksieplaat 7).

Vanuit die *Bellak Analysis Sheet* (vergelyk A3 werksdokument 1 om volging van die teks te vergemaklik) kon ek die volgende vergelykings maak tussen ADA se response op die projeksieplate.

(a) Hooftema

Tematiese veranderinge het voorgekom met betrekking tot verdieping. Van die temas het intensiver en uitgebrei. Met betrekking tot die hooftema het “ryker” stories ontwikkel vanaf Projeksieplaat 1 tot 7. Waar ADA se tema tydens Projeksieplaat 1 getuig van opwinding en die suksesvolle bestuur van doelwitte, ontwikkel die temas na meer negatiewe, maar realistiese temas in Fase 3. Veral die laaste drie projeksieplate in Fase 3 dui op magteloosheid en frustrasie beleving. Die temas in ADA se projeksies sentreer in die breë rondom ’n begeerte om haar eie lewe te beheer, maar verander van ’n tema van suksesvolle hereniging met die ouma in Projeksieplaat 1 na die tema van monotone frustrasie, wat passief aanvaar word deur die hoofkarakter. Die tema van verlange na “iets” verander van

suksesvolle vervulling van haar affiliasie behoeftes tydens Projeksieplaat 1 na die aanvaarding dat die hunkerende verlange altyd 'n soeke sal wees, tydens Projeksieplaat 7.

Die gebruik van 'n dinamiese invragingstegniek blyk mee te werk tot verdieping in temas en tot meer realistiese tema uitkomst tydens Fase 3.

(b) Die hoofkarakter

Projeksieplaat 1, 3 en 4 se hoofkarakters was bevoeg om hindernisse te oorkom. Die hoofkarakters in Projeksieplate 2; 5; 6 en 7 was gedeeltelik in staat om hindernisse te oorkom of hul gestelde doelwitte te bereik, maar kon nie op die ou einde hul ideale ten volle verwesenlik nie.

Dit wil egter voorkom of die hoofkarakter, met betrekking tot prestasie en affiliasie, ontwikkel oor die vertellings heen (vergelyk *Scoring Sheet for the Psychocultural Scoring System*). Waar die hoofkarakter tydens vertelling 1 idealisties alle hindernisse oorkom en "presteer", is die hoofkarakter tydens vertelling 2 vasgevang in onrealistiese drome, en aanvaar verlies passief. Die hoofkarakter van vertelling 3 en 4 oorkom hindernisse tydens meer realistiese vertellings. Vertelling 5 (TAT 16) lewer egter, soos by vertelling 2 (TAT 14), 'n hoofkarakter wat vasgevang raak in magiese kragte, en soos by vertelling 2, nie by magte is om die inperking daarvan te verander nie.

Met uitsondering van vertelling 5, wat 'n produk van die appèl van die projeksieplaat mag wees, wil dit lyk of die toepassing van die tegniek beweging van idealisme na realisme teweeggebring het.

(c) Die primêre behoeftes van die hoofkarakter

Waar die hoofkarakter se behoeftes tydens Projeksieplaat 1 tot 4 meer sentreer om affiliasie en prestasie, verskerp die duidings van die hoofkarakter se onbeholpenheid en hulpeloosheid met gepaardgaande behoeftes vir mag en bemeestering, vanaf Projeksieplate 5 tot 7.

Dit lyk of die dinamiese invragingstegniek algaande 'n diepere vlak van projektiewe vertelling teweeg gebring het, naamlik herkenning van problematiek en die begeerte om dit te oorkom.

(d) Wêreldbeskouing

By Projeksieplaat 1 sien ADA die wêreld as positief responderend op die hoofkarakter se pogings. By Projeksieplaat 2 repondeer die wêreld steeds positief deur iemand te stuur wat die hoofkarakter se drome waar maak, alhoewel tydelik. Projeksieplaat 3 lewer 'n wêreld wat "reggeruk" kan word. Projeksieplaat 4 en verderaan lewer 'n wêreld wat uitsluit en verwerp,

tensy jy presteer. Projeksieplaat 5 lewer 'n wêreld wat jou lelike strepe trek en jou hulpeloos laat, in Projeksieplaat 6 is die wêreld uiters veeleisend en Projeksieplaat 7 bied 'n beskrywing van 'n onhulpvaardige, onbetrokke wêreld waar net arbeidsaamheid tel. 'n Intensivering van 'n negatiewe wêreldbeskouing blyk dus voor te kom.

Die moontlikheid bestaan dat die gebruik van 'n dinamiese invragingstegniek verandering meegebring het in die vorm van 'n intensivering van hindernisbeewing in die projekties.

(e) Siening oor figure

By ADA kom 'n verskil tussen die sienings fase-georiënteerd voor by die kategorieë ouerlike en kontemporêre figure. Behalwe tydens Projeksieplaat 1, is die siening van ouerlike figure nie warm of liefdevol nie. Die portuurgroep, as deel van kontemporêre figure, word as toeganklik gesien by Projeksieplate 1 en 2, maar meer negatief by Projeksieplate 3-7. Junior figure kom slegs by Projeksieplate 5-7 voor, waar hierdie figure as hulpeloos (Projeksieplate 5 en 7) en sorgvry (Projeksieplaat 6), uitgebeeld word.

Dit blyk moontlik dat 'n dinamiese tegniek van invraging 'n bydrae gelewer het tot 'n verskil in siening oor ouerlike en kontemporêre figure.

(f) Betekenisvolle konflikte

Die hoofkarakters se begeerte om deel te wees, te affilieer, te presteer en hul lewens te beheer intensiveer oor die fases heen. Konflikte neem toe. By vertelling 1 affilieer, presteer en beheer die hoofkarakter na 'n aanvanklike geluuskoot, die ontdekking van die kamer. Waar Projeksieplate 1 en 2 handel oor affiliasie behoeftes en Projeksieplaat 2 prestasie- en outonomieit-konflikte bybring, is Projeksieplaat 3 se konflikte toegespits op prestasie. Vanaf vertelling 4 kom meer konflikte voor en projekties verdiep dienooreenkomstig (isolasië/affiliasie; outonomieit/afhanklikheid; mag/aanvaarding; prestasie/mislukking).

Die toepassing van 'n dinamiese assesseringstegniek kon 'n bydrae gelewer het tot die verandering wat bemerk is tussen die fases, ten opsigte van betekenisvolle konflikte by ADA, asook met die opbou na Projeksieplaat 7 waar 'n antwoord op die hoofkonflik in haar eie woorde gebied word.

(g) Aard van vrese

Die aard van die vrese verander frekwensieël, en intensiveer oor die vertellings heen. Meer of ryker beskrywings is gegee en meer en ryker inligting is so verkry. Tydens vertelling 1 is die aard van die vrese beperk tot affiliasie *versus* isolasië en prestasie *versus* mislukking. Die vrese brei uit oor die fases heen tot vrese vir afkeur, isolasië, magteloosheid,

deprivering, in-die-steek-gelaat-te-word, gebrek aan liefde en hulpeloosheid (Projeksieplaat 7).

’n Vermeerdering van vrese blyk plaas te gevind het. Omdat daar blyke is dat die toepassing van die tegniek kon bydra tot die intensivering van projeksies, is die intensivering van die aard van die vrese moontlik ook bevorder deur die toepassing van die tegniek.

(h) Verdedigingsmeganismes (vergelyk ook die Haworth-vorm in D Aanhangsel)

’n Analise van die verdedigingsmeganismes, bepaal volgens die Haworth-metode, lewer die frekwensie verdedigingsmeganismes soos getoon in Tabel 4.2, ook uitgedruk as ’n persentasie ten opsigte van die projeksiestellings.

TABEL 4.2: ADA – Die verhouding van getal verdedigingsmeganismes (Vm) (volgens die Haworth-metode) tot getal projeksiestellings per projeksieplaat, uitgedruk as ’n persentasie

Projeksieplate	Soorte Vm	Getal Vm	Getal projeksie-stellings	%
Projeksieplaat 1	4	8	47	17,0%*
Projeksieplaat 2	6	11	37	30,0%
Projeksieplaat 3	3	7	17	41,2%
Projeksieplaat 4	2	2	40	5,0%
Projeksieplaat 5	4	6	46	13,0%
Projeksieplaat 6	3	5	46	10,9%
Projeksieplaat 7	4	6	68	8,8%

* (Getal verdedigingsmeganismes/getal projeksiestellings)x100=8/47 x 100≈17%

Tabel 4.2 toon ’n vermindering in die soorte verdedigingsmeganismes wat by ADA se vertellings by Fase 3, voorgekom het. Die verhoging van die persentasie verdedigingsmeganismes tydens die opleidingsplaat, soos getoon in Tabel 4.2 mag wees as gevolg van verskeie redes, byvoorbeeld my verhoogde toetrede wat haar angsbeleving kon verswaar het, die appélwaarde van die projeksieplaat, of die feit dat die hoofkarakter tydens die vertelling vasgevang was in eie destruktiewe gedrag. Dit word egter gevolg deur ’n skerp afname tydens Fase 3, waar die persentasie verdedigingsmeganismes nooit weer so hoog soos in Fase 1 word nie.

Die toepassing van ’n dinamiese assesseringstegniek van invraging kon moontlik ’n bydrae gelewer het tot minder direkte duidinge van soorte verdedigingsmeganismes, sowel as verdedigingsmeganismes in verhouding tot die getal projeksiestellings. Die tegniek blyk ’n invloed te gehad het op die verlaging van die teenwoordigheid van verdedigingsmeganismes, sowel as soorte verdedigingsmeganismes.

(i) Verhoging van superego-toetrede

Tekens wat dui op 'n verhoogde toetrede van die superego is teenwoordig in Fase 3, veral by Projeksieplate 5, 6 en 7. Hierdie kategorie mag moontlik korreleer met die kategorieë Huiwerings en Herhalings in die struktuur-analise, aangesien Bellak uitgestelde inisiële response, pouses en hikkel as duidings van verhoogde toetrede van die superego stel omdat sodanige gedrag kan dui op 'n interne oudit, dus inspeling van gewete.

Aanduidings van die moontlike invloed van die gebruik van 'n dinamiese invragingstegniek kon gevind word deurdat 'n verhoging in superego-toetrede skynbaar plaasgevind het.

(j) Integrasie van die ego

Die hoofkarakter in Projeksieplate 1, 3 en 4 bereik 'n kompromie tussen eie behoeftes, die eise van realiteit, en die eise van die superego. 'n Verskil tussen manifestasies van ego-integrasie word bemark by Projeksieplate 1, 3 en 4 in teenstelling met Projeksieplate 5-7. Waar die held in Projeksieplate 1, 3 en 4 wel as bevoeg beskou kon word, word die held in Projeksieplaat 5 as totaal magteloos en uitgelewer aan omstandighede gesien. Projeksieplaat 6 lewer 'n held wat onbekwaam voel, maar tog poog om aan gestelde eise te voldoen al word hy keer op keer terug gestuur totdat "perfeksie" bereik word. Projeksieplaat 7 laat 'n hoofkarakter wat aanhou soek en van die een plek na die ander gestuur word sonder hulp. Gedeeltelike bekwaamheid word egter openbaar, soos ook by Projeksieplaat 2.

Dit blyk dat die toepassing van 'n dinamiese assesseringstegniek moontlik 'n impak op die verskil in manifestasies van ego-integrasie gehad het, aangesien 'n verskil wel merkbaar is indien Projeksieplaat 1 met Projeksieplate 5-7 vergelyk word.

4.2.1.2 Samevatting van die resultate van die projeksie-analise van ADA se projeksies

Tabel 4.3 dui 'n samevatting aan van die kategorieë waar die dinamiese assesseringstegniek 'n verskil blyk teweeg te gebring het tussen Fase 1 en 3.

TABEL 4.3: ADA – Projeksie kategorieë wat moontlik beïnvloed is deur die toepassing van die dinamiese assesseringstegniek van invraging

Kategorie	Beïnvloed of nie	In watter mate beïnvloed
a. Hooftema	Ja	Intensiveer, brei uit, ryker stories ontwikkel
b. Die hoofkarakter	Ja	Karakter wat presteer en drome verwesenlik ontwikkel tot karakter wat realiteit aanvaar
c. Die primêre behoeftes van die hoofkarakter	Ja	Hoofkarakter se onbekwaamheid, hulpeloosheid & frustrasie meer prominent in Fase 3
d. Wêreldbeskouing	Ja	In Fase 1 kan wêreld beheer word, in Fase 3 kan slegs sekere fasette beheer word

Kategorie	Beïnvloed of nie	In watter mate beïnvloed
e. Siening oor figure	Ja	Projeksies intensiever m.b.t. ouer-figuur en kontemporêre figure
f. Betekenisvolle konflikte	Ja	Vermeerder en verdiep
g. Aard van vrese	Ja	Brei uit en verdiep
h. Verdedigingsmeganismes	Ja	Verlaag
i. Verhoging van superego-toetrede	Ja	Superego-toetrede verhoog
j. Integrasie van die ego	Ja	Held integreer ego in Fase 1, maar nie in Fase 3. Held toon gedeeltelike bekwaamheid in Fase 3

Al die kategorieë van die projeksie-analise van ADA blyk beïnvloed te gewees het deur die toepassing van die tegniek.

4.2.1.3 Struktuur-analise

'n Visuele vorm van voorstelling van data mag meehelp om data in 'n nuwe lig te sien of begrip te bevorder (McMillan & Schumacher, 2010:152; Booth, Colomb & Williams, 2003:261-262; Gay & Airasian, 2003:228). Tydens die tweede been van die analise is 'n tabel opgestel om strukturele kategorieë en enkele aspekte van die projeksie-analise fase-vergelykend op visuele vlak te kan hanteer, sodat resultate met een oogopslag waargeneem kon word, om die interpretasie van die data te vergemaklik. Ek het gehoop dat sodanige tabel ook 'n bydrae sou kon lewer om die kwalitatiewe rykheid uit te lig, wat in ooreenstemming is met 'n voorstel van Boyatzis (1998:31).

Die identifisering en tellings van die strukturele komponente met betrekking tot ADA se projeksies is saamgevat in Tabel 4.4 en verskyn volledig in E Aanhangsel. 'n Los kopie van Tabel 4.4 word ook voorsien om die volg van die bespreking te vergemaklik.

TABEL 4.4 ADA - Struktuur-analise van vertellings								
RESPONSE	SUBFASE	Projeksieplaat 1 toepassing	Projeksieplaat 2 toepassing	Projeksieplaat 3 toepassing	Projeksieplaat 4 toepassing	Projeksieplaat 5 toepassing	Projeksieplaat 6 toepassing	Projeksieplaat 7 toepassing
	FASES	FASE 1		FASE 2	FASE 3			
a. Volume *		100V; 11NV 378V	28V ; 4NV 284V	59V ; 4NV 323V	9V ; 0NV 293V	3V ; 1NV 353V	6V ; 1NV 372V	8V ; 1NV 577V
b. Getal stellings (sonder prosesstellings)		47	37	41	40	46	46	68
c. Responspatrone/Lengte per inset		Sien bespreking						
d. Aanmoediging deur navorser ***		22V;11NV	11V;4NV	11V;4NV ↔	4V;0NV ←	2V;1NV ←	3V;1NV →	4V;1NV →
e. Huiwerings		33	13	7	3	5	5	14
f. Herhalings		0	1	3	0	0	1	4
g. Getal direkte & eie verduidelikings		0	0	2	2	2	1	2
h. Woordkeuse		Formulerend Kwalifiserend En toe 11	Formulerend Kwalifiserend En toe 9	Formulerend Kwalifiserend En toe 2	Formulerend Kwalifiserend En toe 4	Formulerend Kwalifiserend En toe 5	Formulerend Kwalifiserend En toe 7	Formulerend Kwalifiserend En toe 13
i. Toename/verdieping in Projeksie-duidings ****				√	√	√	√	√
j. Wending/rigtings van vertelling *****		4 Wendings 1.6...daar was eendag... 1.10...en toe eendag 1.13...Haar ouma. 1.16...gaan bly.	3 Wendings 2.4 ...klein... 2.4... toe vind hy uit 2.4 ...nie meer 'n gogga gehad nie.	3 Wendings 3.6...En dan... 3.6 ...En daarna... 3.6 Toe, die een dag besluit hy...	3 Wendings 4.2 ...sê toe nee... 4.2 ...hy gaan nie moed opgee... 4.2 ...toe dans die seuntjie altyd saam met hulle.	5 Wendings 5.2 maar dié keer. 5.2 ...toe kry sy... 5.2 ...maar toe sy so die uitveër... 5.2 maar toe raak die pen op... 5.2 ...,toe wou dit nie werk nie... Self.	3 Wendings 6.2 ... toe sê sy ma... 6.2 ...jy moet weer probeer... 6.2 ...toe 'n paar dae later... Self.	3 Wendings 7.2 Toe eendag sê haar ma... 7.2 ...toe trek sy weer terug... 7.2 ...een dag was haar perd weg... Self.
k. Toonaard		Onheilspeleend Opwinding Optimisties Gelukkig Positief	Idealisties Eksterne hulpverlener Hartseer Depressief Donker Passief aanvaardend.	Realisties Frustrerend Verander na: Optimisties Positief	Hartseer Depressief Verander na: Optimisties Positief Realisties	Opwinding Lig Onrealisties Verander na: Magteloos Eksterne hulpverlener	Lig/Donker Frustrerend Magteloos Prestasie tov sekere areas	Lig/Donker Frustrerend Magteloos Monotoon Passief aanvaardend Realisties
l. Respondeer goed op		√	√ √ √	√ √ √	√	√ √	√ √	√ √ √
m. Formaat		Storie	Storie	Storie	Storie	Storie	Storie	Storie

* Navorser getal bo (Verbale & nieverbale insette getel); deelnemer getal onder (slegs verbale insette). V:Woordtelling; NV:Nieverbale handelings en response

** Sien Figure 4.3 tot 4.9 vir duidings van responspatrone

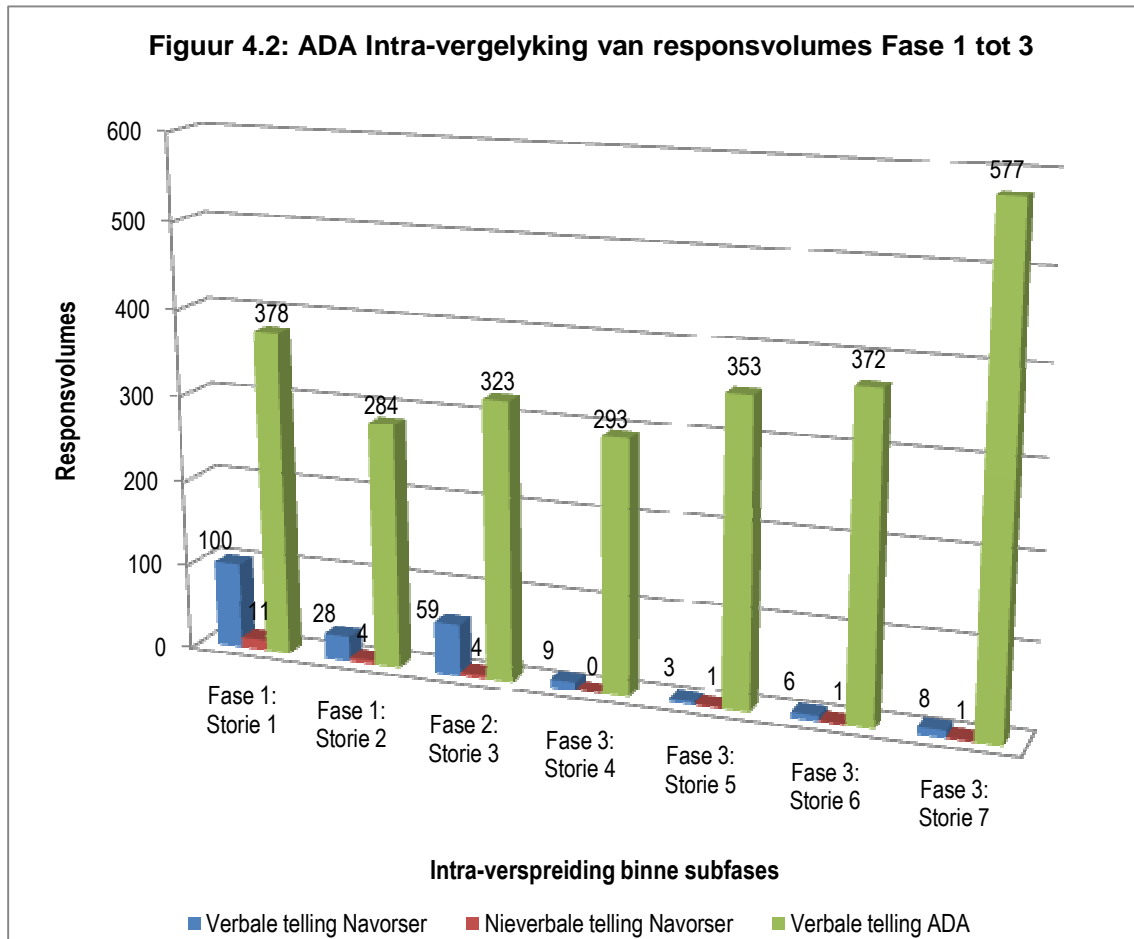
*** Aanmoedigings sluit Murray-opdrag en prosesstellings uit. Pyle: ↑ Aanmoediging het toegeneem met >10; ↓ Afgeneem met >10; ↔ Dieselfde gebly; ← Bietjie afgeneem met <10; → Bietjie toegeneem met <10

**** √ Regmerk dui aan dat dit voorkom in projeksies

***** Inset nommers soos op die transkripsie word aangedui

(a) Volume van response

Die analise van ADA se volume van response word vervat in E Aanhangsel. Figuur 4.2 bied 'n oorsigtelike visuele voorstelling van die volume van my insette (verbale en nieverbale uitings) en van ADA se verbale response.

Indien **Tabel 4.4** met Figuur 4.2 saamgelees word, kan die benaming van elke subfase dienooreenkomstig vergelyk word. Die intra-vergelyking oor die fases heen in Figuur 4.2 toon hoe my getal insette afgeneem het in Fase 3, in vergelyking met ADA se getal woorde (by Projeksieplaat 3, in Fase 2, het ek as deel van die dinamiese assesseringsintervensie my woorde en gedrag verduidelik, wat uiteraard 'n toename in uitings meegebring het). ADA se woordetal was hoog (378) tydens die eerste projeksieplaat, omdat ek haar baie aangemoedig het. My getal woorde en aanmoedigings (111) was hier merkbaar verskillend van dié tydens die ander vertellings. As verdere toeligting is die verhouding van my insette (verbaal en nieverbaal) tot ADA se woorde bepaal, sowel as die persentasie van ADA se woorde uit die totale kommunikasie tydens elke vertelling. Tabel 4.5 dui dit aan.

TABEL 4.5: ADA – Verhouding ten opsigte van my insette tot haar woorde en persentasie van haar woorde uit die totale kommunikasie per projeksieplaat

Vertellings	Verbale/ nieverbale kommunikasie	My insette	ADA	Totale kommunikasie	Verhouding van my insette tot ADA se getal woorde*	ADA se woorde as persentasie van die totale kommunikasie**
Vertelling 1	Verbaal	100	378			
	Nieverbaal	11				
	Subtotaal	111	378	489	1:3,4	77,3%
Vertelling 2	Verbaal	28	284			
	Nieverbaal	4				
	Subtotaal	32	284	316	1:8,9	89,9%
Vertelling 3	Verbaal	59	323			
	Nieverbaal	4				
	Subtotaal	63	323	386	1:5,1	83,7%
Vertelling 4	Verbaal	9	293			
	Nieverbaal	0				
	Subtotaal	9	293	302	1:32,6	97,0%
Vertelling 5	Verbaal	3	353			
	Nieverbaal	1				
	Subtotaal	4	353	357	1:88,3	98,9%
Vertelling 6	Verbaal	6	372			
	Nieverbaal	1				
	Subtotaal	7	372	379	1:53,1	98,2%
Vertelling 7	Verbaal	8	577			
	Nieverbaal	1				
	Subtotaal	9	577	586	1:64,1	98,5%

* Bepaling: Getal woorde van ADA / My insette = 378/111≈3,4

** Bepaling: ADA woordtelling/Totale kommunikasie x 100=378/(100+11+378) x 100≈77,3%

Tabel 4.5 toon nie 'n liniêre progressie vanaf Fase 1 tot 3 nie, wat moontlik 'n funksie van ADA se merkbare onsekerheid tydens Fase 1 en 2 mag wees. Die verhouding van haar getal woorde tot my insette het skerp gestyg in Fase 3, waar 'n waarneembare verskil van meer as 25 woorde per inset van my (1:5,1-1:32,6) bereik is op Projeksieplaat 4. Die styging is gehandhaaf tydens die totale duur van Fase 3, waar haar woorde konstant 'n persentasie in die hoë 90's beslaan het uit die totale kommunikasie.

Dit wil dus voorkom asof die toepassing van 'n dinamiese invragingstegniek 'n invloed gehad het op die woordtellings van ADA, in die vorm van 'n verhoging in die verhouding van ADA se woorde tot my insette sowel as in haar woordtelling-persentasies.

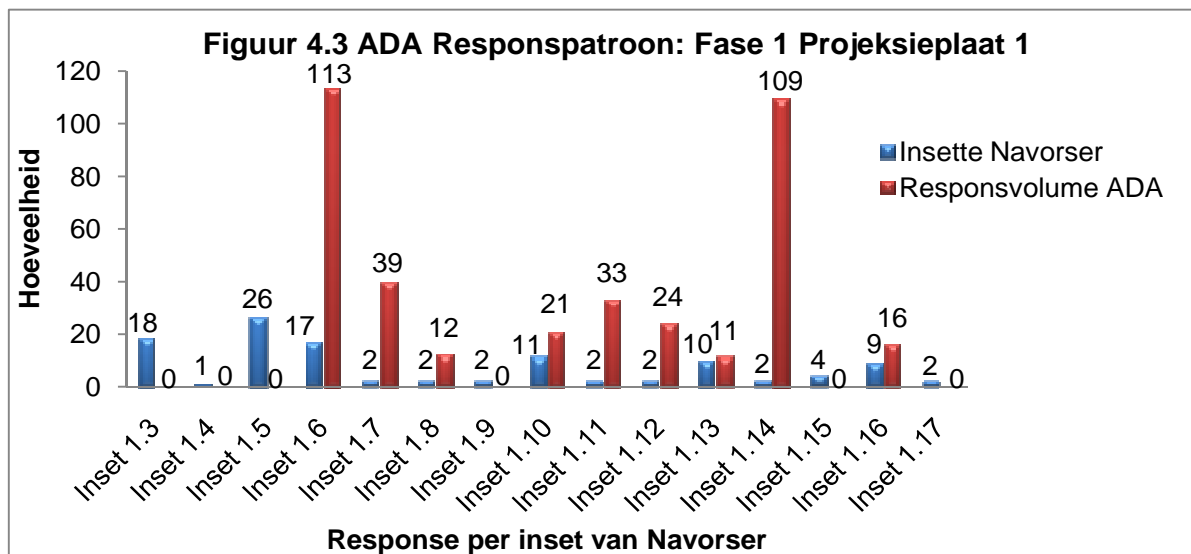
(b) Getal projeksiestellings (sien Tabel 4.4)

Die analise van ADA se projeksiestellings word vervat in E Aanhangel. ADA se getal projeksiestellings het by Projeksieplaat 2 en 3 gedaal (van 47 na 37 en 41), moontlik omdat ek haar baie moes aanmoedig as gevolg van haar onsekerheid en angstigheid tydens die toepassing van Projeksieplaat 1. Tydens die hertoetsfase het die projeksiestellings egter vermeerder (van 40 na 46, 46) totdat dit 'n piek (68) bereik het tydens Projeksieplaat 7.

Gloobaal wil dit voorkom of die toepassing van 'n dinamiese invragingstegniek moontlik 'n invloed by ADA gehad het met betrekking tot die voorkoms van stellings. Projeksiestellings blyk te verhoog het.

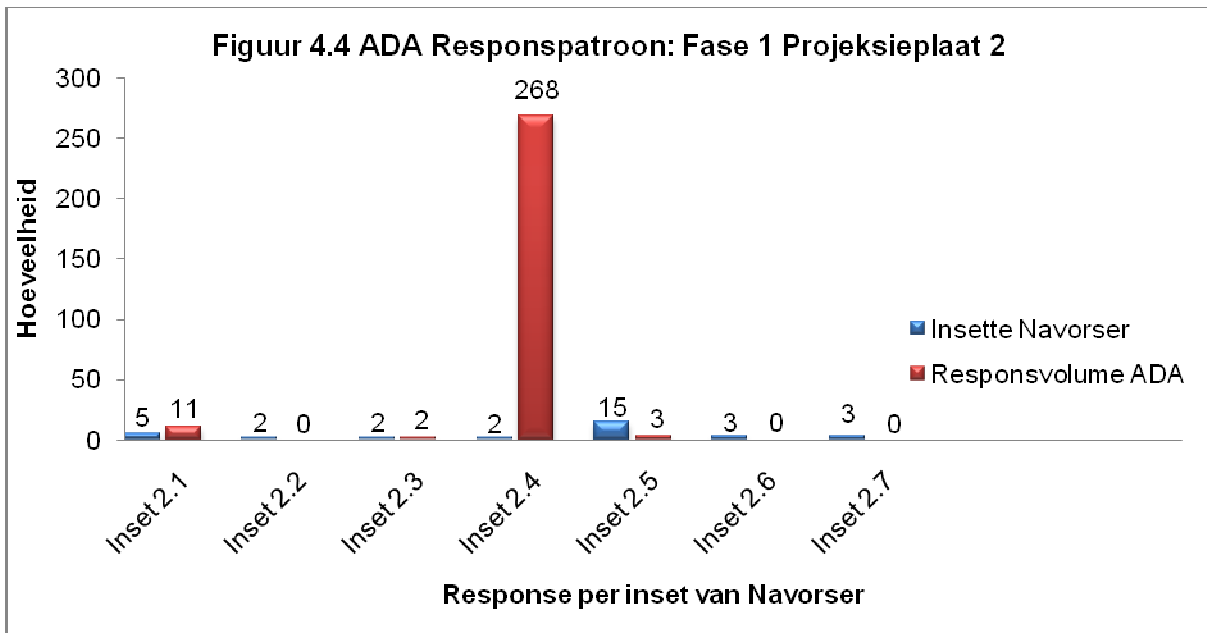
(c) Responspatroon (respons-lengte per inset van navorser)

Die responspatrone (analise van die respons-lengte per inset van navorser) by ADA word vervat in E Aanhangsel. Die voorstelling van haar responspatrone word per projeksietafel aangedui, in Figure 4.3-4.9. Telkens waar ek 'n inset gelewer het, is ADA se dienoooreenkomstige responsvolume aangedui.

Figuur 4.3 toon die responspatroon tydens die intree projeksietafel, wat direk gevolg het na die Murray-opdrag. Ek moes ADA baie aanmoedig en gerusstel. Sy het eers na inset 1.6 met haar storievertelling begin. Nadat sy aangedui het dat sy nie meer verder weet nie (1.9), hervat sy haar storie vanaf 1.10 tot 'n tweede piek (109) by 1.14, met 'n finale byvoeging by 1.16.

ADA se responspatroon by Projeksietafel 2 (Figuur 4.4) toon hoe ek vier insette moes lewer alvorens sy respondeer het met 'n storie van 268 woorde (2.4). Geen verder storievertelling het hierna van haar kant af plaasgevind nie.

Fase 1 (Figure 4.3 en 4.4) toon dus vele insette van my kant af in 'n poging om ADA gerus te stel en seker te maak dat sy verstaan wat sy moet doen. Figuur 4.5 toon die insette by Projeksieplaat 3, die opleidingsplaat, beginnende ná die aanvanklike dinamiese verduideliking (wat nie deel vorm van hierdie analise nie). ADA het al tydens die tweede proses-inset (3.5), met haar vertelling begin en respondeer met 192 woorde. Die responspatroon verskil van die vorige twee projeksieplate deurdat alreeds minder insette van my kant af gemaak word, met dienoreenkomstig meer vertelling per respons van haar kant af.

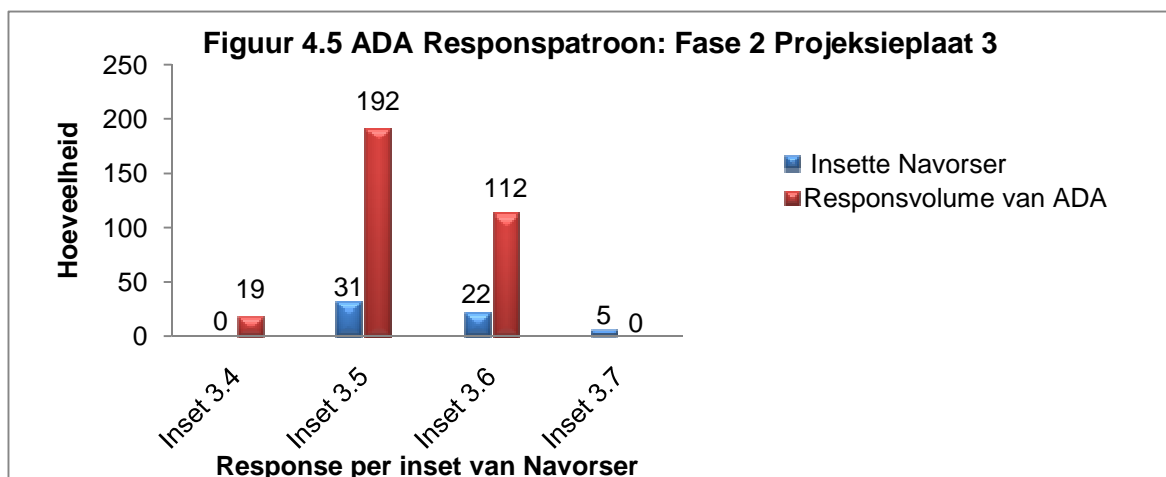
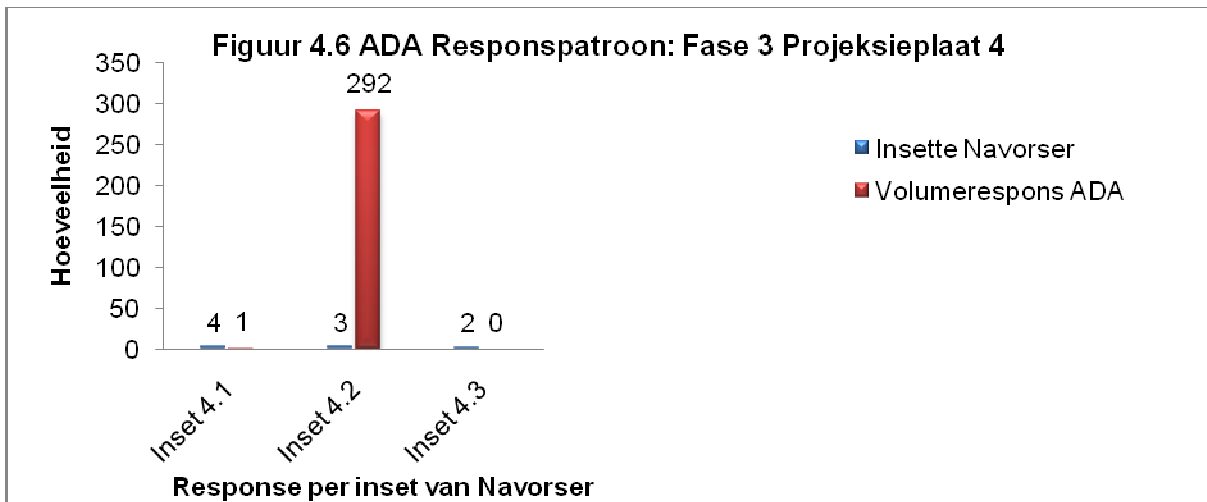
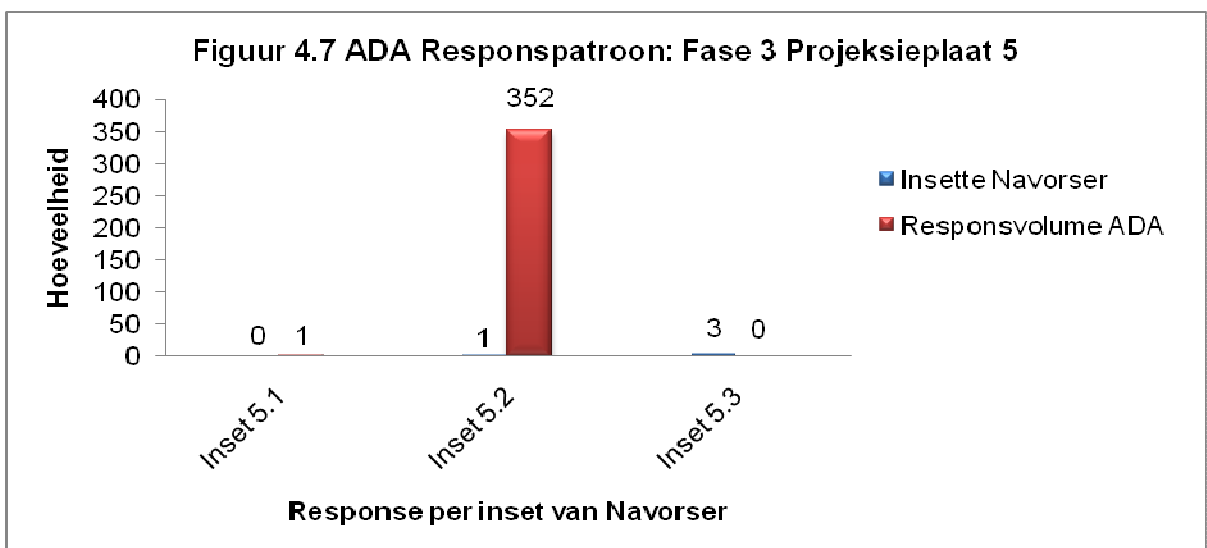

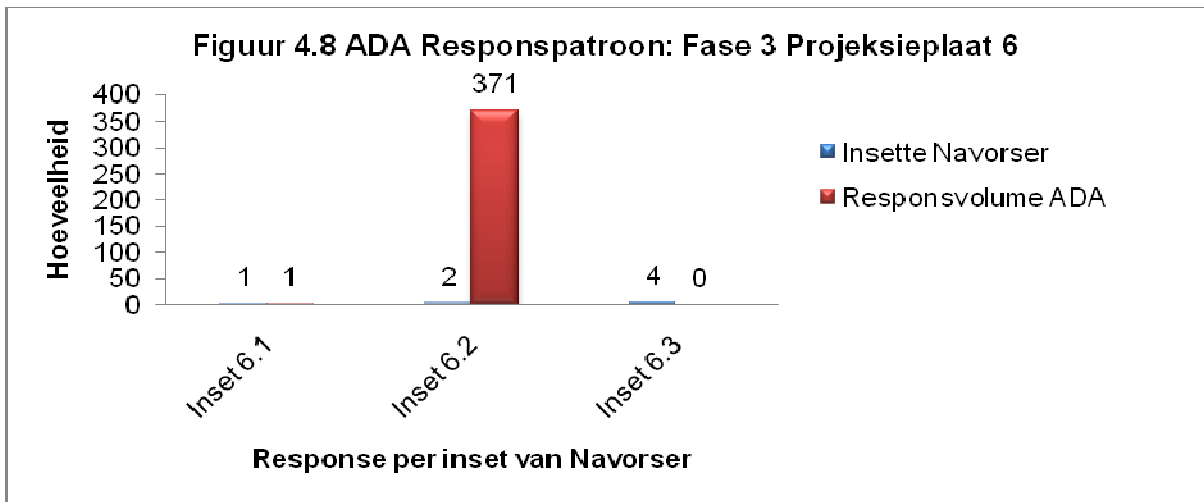
Figure 4.6 tot 4.9 gee 'n grafiese voorstelling van my hoeveelheid insette *versus* die volume van die response wat ADA verskaf het tydens die hertoetsfase, naamlik op Projeksieplate 4-7.

Figuur 4.6 toon dat ADA repondeer het met 'n enkele hoë responsvolume (292) by 4.2 na haar aanvanklike prosesstelling by 4.1 waar sy bloot haar gereedheid aangedui het. Geen verder vertelling het plaasgevind na my derde inset nie (4.3). Figuur 4.7 en Figuur 4.8 toon dieselfde responspatroon as by Figuur 4.6.

Die hertoetsfase blyk vanuit die staanspoor volgens die responspatroon by Projeksieplaat 4, positief beïnvloed te gewees het deur die dinamiese assesseringsintervensie, omdat ADA vinniger met haar storievertelling 'n aanvang geneem het, haar storie blyk te voltooi het met eie aandag aan detail wat ek voorheen deur gerigte insette moes ontlok, en nie verdere response gegee het op my laaste inset nie. Minder insette in totaal het vanaf my kant plaasgevind.

Figuur 4.9 toon 'n verskillende responspatroon deurdat ek na haar “ja, weet nie wat...(verder nie)” waarmee sy afgesluit het by 7.2 (198 woorde), 'n inset gemaak het: “En toe, wat gebeur daarna?” (7.3) en sy hierna gerespondeer het met 'n verdere 378 woorde. Min insette in totaal was egter weer eens van my benodig.

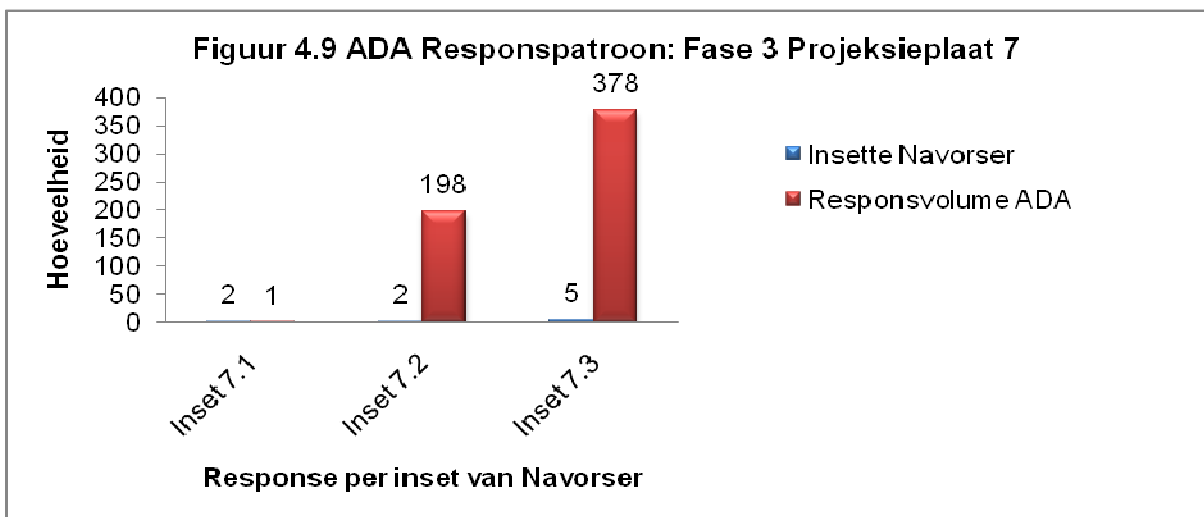

Figure 4.3-4.9 toon dat die toepassing van 'n dinamiese assesseringstegniek van invraging ADA se responspatrone beïnvloed het ten gunste van minder ontlokking deur my benodig en hoër responsvolumes deur die deelnemer gelewer per inset.

(d) Aanmoedigings deur navorser (sien Tabel 4.4)

Die transkripsies met die identifisering van hierdie kategorie by ADA is vervat in E Aansluiting. Uit Tabel 4.4 word opgemerk dat meer aanmoedigings (33) tydens Projeksieplaat 1 plaasgevind het as gevolg van ADA se blyke van onsekerheid en angstigheid: “Daar is nie 'n reg of verkeerd nie. Jy doen soos wat...” (1.3); “Mm-mm” (1.4); “...dit maak glad nie saak nie. Hier is nie 'n reg of verkeerd nie. Jy gaan met hoe jy voel op hierdie stadium.” (1.5); “...Maar vertel. Soos wat jy vertel, ontvou jou storie dalk. Probeer net jou bes. Dis doodreg.” (1.6); “Mm-mm” (1.7); “OK” (1.8; 1.14; 1.17); “OK. En toe?”(1.15): haar

woorde is ook by drie geleenthede herhaal (1.10; 1.13; 1.16). Die getal aanmoedigings het met meer as die helfte afgeneem tydens Projeksieplaat 2 (15) en was ook bondiger. Haar woorde is herhaal (2.5; 2.6); “Ja.” (2.3); “Reg.” (2.4); kopnikke (2.2; 2.3; 2.4; 2.5) en “Nog enige iets anders?”. Die getal aanmoedigings het dieselfde gebly (15) tydens die opleiding met Projeksieplaat 3 en skerp afgeneem asook konstant gebly hierna (4,3,4,5). Fase 3 toon deurlopend dat minder aanmoedigings (“Is jy reg” (4.1; 4.2) of “Dis reg.” (6.2) of “Reg.”(5.2; 7.2) nodig was om vertelling te ontlok.

Dit lyk of die toepassing van ’n dinamiese assesseringstegniek van invraging die getal aanmoedigings beïnvloed het ten gunste van minder aanmoedigings deur my, asook gouer gelewerde storievertellings. Alhoewel sy deurlopend goed respondeer het op al die wyses van aanmoediging, het die toepassing van die tegniek algaande minder aanmoedigings geveerg sodat daar nie uitsluitel verkry is of ander tipe aanmoediging nodig was oor die fases heen nie.

(e) Huiwerings (sien Tabel 4.4)

Huiwerings wat in ADA se response voorgekom het is ingesluit in E Aanhangel. Die verhouding van ADA se huiwerings tot die responsvolume uitgedruk as ’n persentasie, word in Tabel 4.6 getoon.

TABEL 4.6: ADA – Die verhouding van huiwerings tot responsvolumes per projeksieplaat, uitgedruk as ’n persentasie

Fase	Projeksieplate	Getal huiwerings	Respons-volume	%
Fase 1 (Murray-metode)	Projeksieplaat 1	33	378	8,7%*
	Projeksieplaat 2	13	284	4,6%
Fase 2 (Dinamiese assesseringstegniek: Verduideliking tydens projeksieplaat)	Projeksieplaat 3	7	323	2,2%
Fase 3 Hertoetsfase	Projeksieplaat 4	3	293	1,0%
	Projeksieplaat 5	5	353	1,4%
	Projeksieplaat 6	5	372	1,3%
	Projeksieplaat 7	14	577	2,4%

* Berekening van die persentasie huiwerings tot responsvolumes het as volg verloop: $33/378 \times 100 \approx 8,7\%$

Volgens Tabel 4.6 het in Fase 1, waar die Murray-metode toegepas is, onderskeidelik 8,7% en 4,6% huiwerings voorgekom. Tydens die opleidingsfase (Fase 2), het huiwerings verminder na 2,2%. Tydens Fase 3 het huiwerings verder afgeneem, maar by die laaste vertelling weer toegeneem tot 2,4%. Dit kan moontlik toegeskryf word aan die aard van die

appèl wat die projeksiëplaat aan ADA gerig het, en is steeds laag in vergelyking met Fase 1. Hier blyk 'n tendens te wees van skerp verminderde huiwerings vanaf Fase 1 na Fase 3.

Dit wil voorkom of die gebruik van 'n dinamiese assesseringstegniek van invraging by projeksiëplate, 'n invloed gehad het op die voorkoms van huiwerings by ADA. Huiwerings het afgeneem in verhouding tot responsvolume.

(f) Herhalings (sien Tabel 4.4)

'n Volledige aanduiding van ADA se herhalings is ter insae beskikbaar in E Aanhangsel en die verhouding van haar herhalings tot haar responsvolumes, uitgedruk as 'n persentasie, word in Tabel 4.7 getoon.

TABEL 4.7: ADA – Die verhouding van herhalings tot responsvolume per projeksiëplaat, uitgedruk as 'n persentasie

Fase	Projeksiëplate	Getal herhalings	Respons-volume	%
Fase 1 (Murray-metode)	Projeksiëplaat 1	0	378	0%
	Projeksiëplaat 2	1	284	0,4%
Fase 2 (Dinamiese assesseringstegniek: Verduideliking tydens projeksiëplaat)	Projeksiëplaat 3	3	323	0,9%
Fase 3 Hertoetsfase	Projeksiëplaat 4	0	293	0%
	Projeksiëplaat 5	0	353	0%
	Projeksiëplaat 6	1	372	0,3%
	Projeksiëplaat 7	4	577	0,7%

Tabel 4.7 toon 'n tendens van min wisseling oor die fases heen in ADA se herhalings. Dit wil voorkom of min of selfs geen verandering plaasgevind het na die gebruik van 'n dinamiese assesseringstegniek van invraging nie. Die verskil in herhalings by Projeksiëplaat 7 (0,7%) in vergelyking met Projeksiëplate 4-6 mag toegeskryf word aan die moontlike aard van die appèl van die betrokke projeksiëplaat op ADA.

Die gebruik van 'n dinamiese assesseringstegniek van invraging by projeksiëplate, blyk weinig indien enige invloed te gehad het op die frekwensie van herhalings by ADA se vertellings.

(g) Getal verduidelikings (sien Tabel 4.4)

Die analise van die getal verduidelikings is vervat in E Aanhangsel. Die resultate is vervat in Tabel 4.8, waar die verhouding van die getal verduidelikings tot die responsvolume in persentasie uitgedruk, ook aangetoon word.

TABEL 4.8: ADA – Die verhouding van getal verduidelikings tot responsvolume per projeksieplaat, uitgedruk as ’n persentasie

Fase	Projeksieplate	Getal verduidelikings	Respons-volume	%
Fase 1 (Murray-metode)	Projeksieplaat 1	0	378	0%
	Projeksieplaat 2	0	284	0%
Fase 2 (Dinamiese assesseringstegniek: Verduideliking tydens projeksieplaat)	Projeksieplaat 3	2	323	0,6%
Fase 3 Hertoetsfase	Projeksieplaat 4	2	293	0,7%
	Projeksieplaat 5	2	353	0,6%
	Projeksieplaat 6	1	372	0,3%
	Projeksieplaat 7	2	577	0,4%

Tabel 4.8 toon ’n tendens van verhoogde verduidelikings in Fase 2 en Fase 3, dus deurgaans tydens die toepassing van die dinamiese tegniek van invraging. Self-geïnisieerde verduidelikings het voorgekom waar ADA self haar vertellings uitgebrei het.

Die toepassing van ’n dinamiese assesseringstegniek van invraging blyk ’n invloed te gehad het ten opsigte van die getal verduidelikings by projeksieplate, deurdat die getal self-geïnisieerde verduidelikings in verhouding tot haar responsvolume toegeneem het.

(h) Woordkeuse (sien Tabel 4.4)

Die analise van ADA se woordkeuse is vervat in D en E Aanhangel. Aanvanklik het dit nie gelyk of daar ’n verandering in woordkeuse vanaf Projeksieplaat 1 tot 7 voorgekom het nie. ADA se woorde was deurlopend storie-formulerend, gekenmerk deur kwalifiserings. ’n Tendens wat wel voorgekom het was ’n hoë frekwensie van die woorde “en toe” en “toe” en dat eersgenoemde formulering blyk af te geneem het, met die uitsondering van Projeksieplaat 7. Om hierdie rede het ek besluit om by ADA die verhouding van “en toe” tot haar responsvolume per projeksieplaat te ondersoek. Die resultaat is vervat in Tabel 4.9.

TABEL 4.9: ADA – Die verhouding van die gebruik van “en toe” tot die responsvolume per projeksieplaat, uitgedruk as ’n persentasie

Fase	Projeksieplate	Frekwensie “en toe”	Respons-volume	%
Fase 1 (Murray -metode)	Projeksieplaat 1	11	378	2,9%
	Projeksieplaat 2	9	284	3,2%
Fase 2 (Dinamiese assesseringstegniek: Verduideliking tydens projeksieplaat)	Projeksieplaat 3	2	323	0,6%

Fase	Projeksieplate	Frekwensie “en toe”	Responsvolume	%
Fase 3 Hertoetsfase	Projeksieplaat 4	4	293	1,4%
	Projeksieplaat 5	5	353	1,4%
	Projeksieplaat 6	7	372	1,9%
	Projeksieplaat 7	13	577	2,3%

Tabel 4.9 wys 'n vermindering in die gebruik van “en toe” in Fase 3. In die lig van ADA se angstigheid mag dit wees dat sy die “en toe” formulering meer dikwels gebruik het tydens Fase 1 omdat sy minder gemaklik was op daardie stadium met die storievertelling *per se*. Namate sy begin verstaan het wat verwag word en/of meer verdiep geraak het in haar storievertelling, mag sy dit onbewustelik of bewustelik minder nodig gevind het om 'n sekvensiële lyn van gebeure te skep. Ek is egter onseker hieroor.

Die toepassing van 'n dinamiese tegniek van invraging by projeksieplate, blyk ADA se “en toe” response te beïnvloed het deurdat vermindering in die gebruik daarvan ingetree het.

(i) Toename en/of verdieping in projeksie-duidings (sien Tabel 4.4)

Tydens die bespreking van die resultate van ADA se projeksie-analise (vergelyk 4.2.1.1) is 'n toename en 'n verdieping in projeksie-duidings bemerk oor die fases heen. Nie net is toenemend meer projeksie stellings (vergelyk struktuur-analise b) gemaak as respons op toenemend minder aanmoedigings (vergelyk struktuur-analise c en d) oor die fases heen nie, maar verdieping in die projeksies het inderdaad plaasgevind (vergelyk die transkripsies van ADA).

Die toepassing van 'n dinamiese tegniek van invraging by projeksieplate blyk ADA se projeksies te beïnvloed het deur dit te laat toeneem en verdiep.

(j) Wendings in die vertellings (sien Tabel 4.4)

Die analise van wendings in ADA se vertellings is vervat in E Aanhangsel. Die wendings in haar vertellings wissel tussen wendings wat deur my aanmoedigings gesneller is en selfgeïnisieerde wendings. ADA het gesukkel om met haar vertelling te begin by Projeksieplaat 1. Haar eerste vertelling toon vier wendings wat almal deur my aanmoedigings inisieer is: die eerste (prosesmatige) wending waar sy na my sesde aanmoediging eers begin het met haar storievertelling (1.6); die tweede nadat sy gestel het “*En nou weet ek nie heeltemal verder nie.*” (1.9) en toe tog voortgegaan het na my herhaling van haar laaste frase “*...en toe eendag toe sy amper...*”; die derde wending nadat ek haar laaste frase herhaal het na 'n lang stilte, waarop sy voortgegaan het met “*...Haar ouma was.*” (1.13) en aangegaan het met haar vertelling; en die vierde wending waar ADA weer gestel het “*... weet nie verder nie.*” (1.15),

waarna ek weer eens haar laaste frase herhaal het en sy toe afgesluit het met 'n kragtige positiewe draai in haar verhaal (1.16).

Vanaf Fase 3 het ADA self al die wendings inisieer met uitsondering van die laaste wending by Projeksieplaat 7, wat geskied het op 'n inset van my kant af “*En toe, wat gebeur daarna?*” (7.3). Projeksieplate 4-7 het onderskeidelik 3, 5, 3 en 2 self-geïnisiëerde wendings gelewer wat haar projeksie verryk het. ADA se wendings blyk by Projeksieplaat 3 en 4 teen die einde van haar vertellings veral 'n positiewe afloop mee te werk. Projeksieplate 5, 6 en 7 se eindes is meer onopgelos gelaat, asof die belangrikste faktor nie aangespreek is nie. Tydens Fase 3 blyk die wendings in haar vertellings egter toenemend realistiese effek mee te bring.

Die toepassing van 'n dinamiese assesseringstegniek blyk by te gedra het tot die ondersteuning van spontane wendings in die vertellings, wat ook blyke lewer van meewerking tot realistiese effek.

(k) Toonaard van die projekties (sien Tabel 4.4)

Die analise van die toonaard van ADA se projekties is vervat in D Aanhangel. Die toonaard van haar projekties het verander vanaf Fase 1-3. 'n Element van idealisme blyk teenwoordig te wees by veral die eerste 3 vertellings. Die toonaard van die uitkomst van vertellings 4-7 is meer realisties. Magteloosheid kom sterker voor in veral die laaste 3 projeksieplate, waar omstandighede tog ook meer aanvaar word.

Het die toepassing van 'n dinamiese invragingstegniek by projeksieplate, die toonaard van ADA se projekties beïnvloed? Dit het so voorgekom. Geleidelike intensivering van 'n donker toonaard het tydens Fase 3 plaasgevind, asook 'n stygende realisme in die afloop van die projekties.

(l) Respondeer goed op (sien Tabel 4.4)

Die analise van watter van my insette goeie response by ADA teweeg gebring het, is vervat in E Aanhangel. Alhoewel ADA gesukkel het om aanvanklik met haar vertellings te begin, het sy veral baat blyk te vind indien ek haar eie frases herhaal het (1.10; 1.13; 1.16; 3.6). Tydens Fase 3 het sy goed respondeer op slegs “*Is jy reg?*” (4.2); “*Reg.*” (5.2; 7.2); “*Dis reg.*” (6.2), wat 'n verandering aantoon op die tipe ontlokkings waarop sy blyk te reageer het.

Die toepassing van 'n dinamiese assesseringstegniek van invraging blyk by ADA veral positief mee te gewerk het met betrekking tot haar begryping van die doel van die assesserder met die herhaling van haar woorde/frases. Die tegniek het ook meegewerk om verandering mee te bring ten opsigte van die tipe insette waarop sy positief respondeer het, omdat Fase 3 dui op 'n tendens waar ADA slegs kort insette (“*Reg.*”; “*Dis reg.*”; “*Is jy reg?*”) nodig gehad het om positief te respondeer met vertellings.

(m) Formaat (sien Tabel 4.4)

Die formaat van ADA se vertelling het deurlopend 'n storie-formaat aangeneem. Die formaat het nie verander oor die fases heen nie.

Hierdie kategorie het onveranderd gebly en blyk dus nie beïnvloed te gewees het deur die toepassing van die tegniek nie.

4.2.1.4 Samevatting van die resultate van die strukturele analise van ADA se projeksies

Tabel 4.10 toon 'n samevatting van die resultate van die strukturele analise van ADA se projeksies, indien Fase 1 met Fase 3 vergelyk word.

TABEL 4.10: ADA – Struktuur-analise kategorieë wat moontlik beïnvloed is deur die toepassing van die dinamiese assesseringstegniek van invraging

Kategorie	Beïnvloed of nie	In watter mate beïnvloed
a. Woordtelling/volume van response	Ja	Verhoog. Projeksie verdiep
b. Getal projeksiestellings	Ja	Verhoog. Projeksie verdiep
c. Responspatrone	Ja	Minder ontlokking benodig deur my. Hoër responsvolumes gelewer per my inset
d. Aanmoedigings deur navorser	Ja	Afgeneem. Vinniger gelewerde vertellings. Projeksie verdiep
e. Huiwerings	Ja	Afgeneem in verhouding tot responsvolume
f. Herhalings	?	Weinig invloed
g. Verduidelikings	Ja	Toegeneem in verhouding tot responsvolume
h. Woordkeuse	Ja	"en toe" verminder
i. Toename/verdieping in projeksie-duidings	Ja	Toegeneem en verdiep
j. Wendings	Ja	Spontane wendings het toegeneem. Met meer realistiese gevolg
k. Toonaard	Ja	Donkerder. Stygende realisme in afloop van projeksies
l. Respondeer goed op	Ja	Korter insette benodig. Herhaling van woorde/frases gee positiewe response
m. Formaat	Nee	Geen sigbare invloed

Oorsigtelik wil dit uit Tabel 4.10 voorkom, met betrekking tot die strukturele aspekte van ADA se projeksies, dat die dinamiese assesseringsintervensie 'n positiewe effek gehad het op 11 uit 13 kategorieë, en veral op vermeerderde Woordtellings van ADA af per inset van my, verminderde Aanmoedigings deur my en Huiwerings wat skerp afgeneem het.

4.2.1.5 Gesprek 1: ADA se beleving van die Murray-metode *versus* die dinamiese assesseringstegniek van invraging

Die storievertel-oefening was vir ADA 'n moeilike oefening omdat sy onseker was wat om te sê (MvsDA.5 “...*het ek nie eintlik geweet wat om te sê nie.*”), omdat dit vir haar moeilik was om stories te skep (MvsDA.2 “...*ek kon nie 'n storie daarvoor kry nie.*”; MvsDA.7 “... *nie heeltyd 'n einde gehad nie.*”; MvsDA.16 “... *dit was soms moeilik om 'n storie te kry.*”; MvsDA.16 “...*dan weet ek nie wat om verder te sê nie.*”; MvsDA.18 “...*soms kan ek nie aan 'n idee dink nie.*”) en omdat sy onseker was of sy die taak korrek volvoer het (MvsDA. “...*ek weet net nie heeltemal mooi of ek die storie reg vertel het nie.*”).

Tydens Gesprek 1 het ek navraag gedoen oor watter prente en stories sy die meeste/minste geniet het, ten einde moontlike appèlwaardes van die projeksieplate te verreken wat haar vertellings kon beïnvloed het. Ek wou ook verken die projeksieplate binne sekere fases van die assessering voorgekom het om sodoende inligting te kon kry oor die moontlike invloed van die toepassing van die dinamiese assesseringstegniek op hierdie keuses, en of haar vertellings positief beïnvloed was deur die appèlwaarde van die projeksieplaat of eerder deur die tegniek.

Op my navraag van watter storie sy die minste gehou het (MvsDA.2), het sy gestel dat sy veral aan die begin gesukkel het (MvsDA.2 “...*die eerste een, want ek kon nie 'n storie daarvoor kry nie*”). Die storievertelling blyk later vir haar minder kompleks te geword het (MvsDA.13 “...*later, toe was dit makliker.*”; MvsDA.14 “...*, toe het ek mooi agtergekom... ..toe was dit net 'n bietjie makliker na die eerste storie.*”).

Ander betekenisvolle terugvoer het betrekking op intervensies wat haar gehelp het om te weet dat sy nog inligting moes gee. Sy het besef dat die herhaling van woorde haar gehelp het om ryker of “beter” stories te vertel (MvsDA.10 “...*As jy woorde weer sê was dit makliker om die storie te vertel.*”). Haar eie fokus deur na die projeksieplaat te bly kyk het ook gehelp (MvsDA.16 “...*Dan moet jy lank na die prentjie kyk,*”).

Sy het verklaar dat sy die meeste van die blanko projeksieplaat (TAT 16, Projeksieplaat nommer 5 tydens die hertoetsfase), die dans storie (Roberts-2, Projeksieplaat nommer 4) en die laaste storie (TAT 2, Projeksieplaat 7) gehou het (MvsDA.1; MvsDA.3; MvsDA.4), wat kan bydra tot 'n verduideliking vir haar ryker projeksies op daardie projeksieplate. Sy het die eerste projeksieplaat gestel as die prent waarvan sy die minste gehou het (TAT 5), wat uiteendaar haar vertelling verder kon bemoeilik het (MvsDA.2 “...*die eerste een, want ek kon nie 'n storie daarvoor kry nie.*”).

ADA se response verifieer inligting wat verkry is uit die projeksie-analise (waar projeksies verdiep het) en strukturele analise (waar al die kategorieë, uitgesluit Herhalings en die Formaat van haar vertellings, bevestig dat meer inligting met dinamiese assessering by haar ontlok is).

ADA se beleving van die Murray-metode *versus* die dinamiese assesseringstegniek van invraging tydens assessering met projeksies, blyk ten gunste van die dinamiese assesseringstegniek van invraging te wees.

4.2.1.6 Gesprek 2: ADA se gesprek oor kultuur (Sien Transkripsie; *Scoring Sheet for the Psychocultural Scoring System*, D Aanhangsel; KultuuranaliseTabel, G Aanhangsel)

ADA is die middelste kind en oudste dogter van 'n Afrikaanse ma en Afrikaanse pa. Sy was in 'n Afrikaanse laerskool en hoërskool. ADA se beskrywing van haarself fokus eerder op persoonalunieke eienskappe as op groepsfaktore. Sy beskryf haarself onder andere as impulsief (K.22); dat sy nie maklik betekenis snap nie (K.5; K.6); dat sy baie praat (K.2); baie lag (K.3); vriendelik is (K.12); van perde en van skaats hou (K.9; K.4); nie hou van winkels nie (K.6; K.7). Kulturele oorwegings wat uit die gesprek na vore tree, raak die terreine van godsdiens (K.94); Afrikaansheid (K.45) en vriende en familie (K.17). ADA het definitiewe rolbeskrywings van haar ouers (K.22; K.63), sowel as verwagtinge van die gesin en familiewaardes ("*...ek weet nie, ek dink ons...gaan maar saam met die besluit*" K.65; "*moenie rook nie*" K.89).

Bogenoemde aspekte belig ADA se projeksies op Projeksieplaat 5 en 7, waar die moederfiguur die besluitnemer en eksterne hulpverlener is, waar passiewe aanvaarding blyk voor te kom (K.65), en waar die seun en dogter aanhou volhard (Projeksieplaat 6 en 7). Dit blyk 'n kulturele oortuiging te wees dat ma's die probleemoplossers is en dat ouers se besluite aanvaar word, al verskil jy van opinie (K.65). Omdat hierdie kultuurfaktore slegs in Fase 3 voorkom, mag die dinamiese invragingstegniek kulturele faktore na vore laat tree het. Aspekte met betrekking tot haar persepsie van haar kultuur waarvan sy verskil is die luister na Suid-Afrikaanse musiek en 'n affiniteit vir die plaaslewe (K.31; K.33; K.34).

By ADA was in die breë by die SSPSS, meer vermeldings van agentskap- as gemeensaamheidtemas (16 teenoor 13), wat strook met haar persoonalunieke selfbeskrywing. Agentskap-temas het tydens 3 vermeldings negatief/afwysend gefigureer. 'n Beskouing van die resultate van die SSPSS dui op geen patroonmatige verskil ten opsigte van haar vermelde temas wat geïdentifiseer was by die SSPSS, tydens Fase 1 en 3 nie. Dit mag dui dat haar gemakliker raak tydens die assessering nie noodwendig 'n

invloed gehad het op die verskyning van die vermelde SSPSS temas, soos wat sigbaar was by die ander projeksietemas wat tydens Fase 3 gedui het op insluiting van kultuurverwante betekenis nie. Die kultuurplaat, by haar Projeksieplaat 4, het slegs positiewe temas ontlok, naamlik Bemeestering, Prestasie, Verantwoordelikheid (agentskap) en Agting, Versorging, Affiliasie en Solidariteit (gemeensaamheid), waarvan Solidariteit vir die eerste keer vermeld was. Dit mag beteken dat haar beskouing van kruiskulturele kontak in die breë positief is, maar anders as dit blyk die resultate van die SSPSS, by ADA, nie relevansie te toon met betrekking tot Gesprek 2 nie. 'n Verskil tussen die hoeveelheid temas wat handel oor agentskap of gemeensaamheid het nie voorgekom nie. Vier uit die vyf temas van elk het in die projeksies gemanifesteer.

4.2.1.7 Meta-analise van die assesseringsituasie as refleksie oor die navorsing

Vanuit die perspektief van 'n monokulturele assesseringsituasie het ADA geen kommentaar gelewer wat dui op kulturele faktore wat haar gepla het tydens die assessering nie (K.103-108). Vanuit my perspektief het ADA se monokulturele projeksie-assessering moontlike begripshindernisse en taal hindernisse ingehou ("*As iemand my moet beskryf, dan sal ek sê – baie blonde oomblikke... (Giggel en kyk weg)... Ek weet nie, ek sê soms goed, dan maak dit nie sin nie of iets – of somtyds verstaan ek nie vinnig grappies en goed soos dit nie – dan weet ek nie, dan moet ek eers 'n bietjie dink en dan – Oh OK. En..., uhm, ek weet nie wat nog nie.*", K.5-6), wat die proses bemoeilik het ten spyte van die feit dat beide van ons Afrikaans as huistaal het. Vanuit die assessering wat toegepas is, waarop nie volledig rapporteer word nie as gevolg van die fokus van hierdie studie, dui SSAIS-R bevindings op sekere swakker areas wat betekenisvol afwyk van die gemiddeld van haar skaaltellings, naamlik Woordeskat en Geheue. Die projeksie-assessering het ook emosionele hindernisse ingehou wat op die proses mag impakteer het, weer eens ten spyte van die feit dat beide van ons Afrikaans as huistaal het. Ek het haar beleef as onseker, ongemaklik, angstig, suspisius en wantrouig. ADA het ook beperkings gemeld wat eerder verband skyn te hou met die gevoelsmatige, soos "*...het ek nie eintlik geweet wat om te sê nie.*" (MvsDA.5) en haar beleving van onsekerheid "*ek weet net nie heeltemal mooi of ek die storie reg vertel het nie*" (MvsDA.6); "*...dit was soms moeilik om 'n storie te kry*" (MvsDA.16) en "*soms kan ek nie aan 'n idee dink nie*" (MvsDA.18).

My dissonanse wat ek beleef het omdat ek haar vanuit my perspektief nie gemakliker kon laat voel het nie, het beslis ongemak by my laat ontstaan. Vir my as navorsers en sielkundige was hierdie 'n baie moeilike assessering vanweë my eie persepsies oor die proses wat nie wou vlot nie. Hierdie persepsies kon 'n rol gespeel het: my beleving van nie in staat wees om haar angstigheid te verminder, my beleving van haar afwysing van die situasie en my pogings om haar gemakliker te laat voel, asook van my pogings om sinvoller te verduidelik.

My belewing van “niks wat ek blyk te doen, maak ’n positiewe verskil aan die situasie en/of aan haar nie”, asook my belewing van onsekerheid om hierdie navorsing en hierdie deelnemer “korrek” te kon hanteer, kon die assesseringsituasie en proses beïnvloed het.

Die belangrikheid van agtergrond kennis oor kultuurfaktore wat mag impakteer op my kliënt, het na vore getree tydens die data-analise en -interpretasie van ADA se projeksies, maar eers nadat die gesprek oor kultuur analiseer en interpreteer is, en dit ten spyte van ADA se beleefde tekorte om haarself uit te druk (K.105; K.106; K.108). Ek sou, ten spyte daarvan dat ons dieselfde kultuur deel, sonder die inligting uit die gesprek, haar projeksies minder volledig kon interpreteer het deur nie te begryp hoe haar ma se rol in haar lewe neerslag vind in haar projeksies nie en hoe haar beskouing van aanvaarding haar projeksies beïnvloed nie. Alhoewel die kultuurgesprek leemtes getoon het in terme van min self-geïdentifiseerde en self-geïnisieerde kultuurtemas van ADA se kant af, was die inligting wat verkry is steeds waardevol omdat onbekende, impakterende faktore (aanvaarding *versus* daadkragtigheid; die sterk rol van die vroue/ma-figuur; volharding) uitgekam het. Hierdie inligting verleen verdere insig in haar projeksies, nou vir my ’n faktor wat dui op kultuurimpak.

Is die inligting wat verkry is oor kultuur nodige inligting vir assesseringsdoeleindes of vir ons terapeutiese verhouding, of is dit grootliks irrelevante inligting? In ADA se geval blyk die inligting relevant en verrykend te wees vir beide die assesseringsituasie en die terapeutiese situasie. Min bykomende inligting ten opsigte van kultuur om die moontlike impak daarvan te kon naspour, is egter in ADA se geval verkry.

Watter ander inligting was vir my noodsaaklik vanuit die ervaring met ADA se projeksie-assessering? Tydens die invraging in verband met eienskappe van my as sielkundige wat sy moontlik as positief en/of negatief beleef het, het ADA positiewe faktore identifiseer, soos om ’n gesprek te onderhou (“*Ek dink as ’n mens... persoon... ander persoon net lekker kan praat.*” K.108), as belangrike komponente in die terapeutiese verhouding, en negatiewe seine as sou ek as terapeut dit nie reggekry het om haar maklik te laat praat nie (K.105-K.106). Hierdie stellingname word bevestig in die dissonanse wat sy beleef het toe sy gesukkel het om my vrae te begryp (K.15; K.16; K.36; K.46; K.70; K.71; K.98; K.103), maar hou ook verband met haar selfverklarende onvermoë om betekenis te begryp (K5; K6).

Uiteraard beïnvloed die inligting wat na vore tree tydens ’n assesseringsproses die proses opsigself ook, indien die genoemde feite die interaksie tussen die deelnemer en my sou beïnvloed. Wanneer sy dus die gevoel gehad het dat sy nie begryp het wat verwag word nie en onseker was oor die korrektheid of suksesvolheid van haar pogings, kon verdere afstand tussen ons ingetree het wat die proses negatief kon beïnvloed het. Tydens die latere gesprek

oor kultuur kon my belangstellende uitvra oor haar en haar gesin bygedra het om haar meer op haar gemak te laat voel, maar omdat die gesprek oor kultuur ná die projeksie-assessering plaasgevind het, het die gesprek nie die projeksie-assesseringssituasie en -proses beïnvloed nie. Selfs tydens die gesprek oor kultuur het my onvermoë om my verstaanbaar uit te druk en haar gemaklik te laat gesels, die moeilike vloei van die projeksie-assessering volgehou. Telkens as sy nie begryp het wat ek vra of bedoel nie, kon die proses skade gely het in terme van vloei en 'n "ons-verstaan-mekaar-nie"-gevoel laat toeneem het.

In retrospek, bloot vanuit 'n uitnodigende, insluitende, warm terapeutiese perspektief, sou ek graag ADA wou bemagtig het tot die gee van meer self-geïnisieerde inligting tydens die projeksies en die gesprekke ook, maar my eie tekorte volgens haar persepsie was betekenisvol. Uiteraard wou ek haar persoonlike uniekheid erken en wou ek haar maksimaal gemaklik laat voel.

4.2.1.8 ADA se vertellings as toeligting op die subnavorsingsvrae

(1) Watter bydrae, indien enige, kan 'n dinamiese invragingstegniek by die gebruik van projeksieplate lewer om ryker en meer projeksies by adolessente in mono- en kruiskulturele assesseringssituasies te ontlok?

Die bydrae van die dinamiese assesseringstegniek blyk in die monokulturele assesseringssituasie by ADA te lê in haar stellings dat die vertellings makliker was na my verduidelikings (MvsDA.13), en dat sy toé blyk te gesnap het wat sy moes doen (MvsDA.14). Dit is, in die lig van ADA se oënskynlike begripsprobleem wat nie blyk saam te hang met taal- of kultuurverskil nie, belangrik om kennis te neem dat 'n dinamiese assesseringstegniek van invraging wel die proses en produk positief beïnvloed het. Dit te midde van 'n grootliks gedeelde verwysingsraamwerk. As na die projeksie-analise en struktuur-analise van ADA se vertellings gekyk word, wil dit voorkom of die gebruik van 'n dinamiese assesseringstegniek van invraging moontlik bevestiging bied vir ADA se persepsies omdat die tegniek ondersteuning blyk te gebied het tot die ontlokking van meer, en ryker, projeksies by ADA en inligting ontlok het wat kan lei tot 'n diepere begryping van ADA. Al die kategorieë by die projeksie-analise is sinvol beïnvloed tot dieper, ryker en/of meer projeksie ontlokking en 11 uit die 13 kategorieë by die strukturele analise van die projeksies is positief beïnvloed, om by te dra tot ryker, dieper en/of meer projektiewe inligting.

(2) Watter beleving het adolessente in mono- en kruiskulturele assesseringssituasies van die gebruik van die Murray-metode versus die gebruik van 'n dinamiese assesseringstegniek van invraging, tydens assessering met projeksies?

ADA se beleving van die Murray-metode en die dinamiese assesseringstegniek van invraging, vanuit 'n monokulturele perspektief beoordeel, blyk ten gunste van laasgenoemde te wees as gekyk word na haar voorkeure en behoefte aan vroeë en struktuur om haar beleefde hindernisse met gesprekvoering te verminder. Insae in ADA se belewings van die Murray-metode *versus* die dinamiese assesseringstegniek van invraging vloei uit Gesprek 1, waar sy gestel het dat sy die verduidelikings tydens die opleidingsprojeksieplaat sinvol gevind het omdat haar vertellings vir haar, ná die intervensie, makliker verloop het (MvsDA.13). Sy het beleef dat sy daarna gesnap het wat haar te doen gestaan het (MvsDA.14). Haar response op die onderskeie projeksieplate tydens die verskillende fases bevestig haar beleving van die onderskeie metodes.

Verdere bevestiging is verkry van ADA af ten opsigte van die positiewe impak van die dinamiese assesseringstegniek deurdat sy gestel het dat die herhaling van haar frases gehelp het met haar vertellings. Alhoewel dit nie voorkom of ADA die doel van die tegniek kan verwoord nie, besef sy dat latere vertellings vir haar makliker was en dat herhaling van frases haar gehelp het. Haar vereiste dat iemand haar moet kan laat praat (K.108), mag ook hierby aansluit omdat sy versperrings in ekspressie blyk te beleef. Haar beleving van die gedrag wat gehandhaaf is tydens die toepassing van die dinamiese assesseringstegniek, blyk dus gunstig te wees. Bevestiging van haar positiewe beleving van die proses word gevind vanuit die resultate van die projeksie- en strukturele analises. Die projeksie-analise dui aan dat haar projeksies verdiep het en dat vanuit die monokulturele assesseringsproses, alle kategorieë positief affekteer is ná die dinamiese assesseringsintervensie; die strukturele analise dui aan dat haar verbale uitsette vermeerder het en 11 uit 13 kategorieë beïnvloed is deur die toepassing van die dinamiese assesseringstegniek van invraging. ADA impliseer tydens Gesprek 2 dat haar vertellings inhibeer kon gewees het deurdat sy nie gemaklik kon praat tydens die projeksie-assessering nie (K.105-108). Dit wil dus voorkom dat die tegniek sinvol impakteer het op die projeksie-ontlokking, maar nie noodwendig genoegsaam was om ADA gemaklik te laat voel by my as assessor nie.

(3) Hoe beïnvloed kultuur, al dan nie, die projeksie-assesseringsproses en betekenis van response by adolessente?

Of kultuur in ADA se geval die projeksie-assesseringsproses beïnvloed het al dan nie is, vanuit haar perspektief, onbekend. Vanuit 'n monokulturele perspektief was die assesseringsituasie vanuit my perspektief gemaklik slegs ten opsigte van die gedeelde huistaal.

Was dit persoonlik-unieke of kulturele faktore wat met ADA die proses beïnvloed het? Ek is onseker. Dit sou sin maak om te stel dat dit beide was. Maar slegs persoonlik-unieke faktore

sou as antwoord ook sin maak. Beide van ons se uniekheid het uiteraard ingespeel op die situasie en die proses. Alles beïnvloed alles.

Was daar 'n "bewysbare" impak van kultuur op die projeksie-assessering met ADA? Ja. Haar ouderdomsgroep (as subkultuur) en gedrag wat moontlik tiperend van haar ouderdomsgroep is, die gegiggel en my beleving van afwysende gedrag van haar kant af, kon myns insiens op die proses impakteer het deur meer energie, verduideliking en dissonans-hantering (hare en myne) van my te eis binne die situasie.

Hoe kultuur ADA se projeksies beïnvloed het in terme van die betekenis van haar response, is duidelik in terme van inligting oor haar aanvaarding van besluite, hoe sy die rol van die moederfiguur beskou en haar vermoë om te volhard en haar bes te lewer in terme van haar gesin en familie se beskouing van "beste lewer". Gegrand op die inligting wat sy tydens die gesprek verskaf het, is kulturele sienings weerspieël in haar beskouing van die held en die ouers.

4.3 DIE VERTELLINGS VAN DIE AFRIKAANSE SEUN (ASA)

Agtergrond: ASA se agtergrondinligting is slegs aan eksaminators verskaf.

Die volgorde waarin die projeksieplate toegepas was, is (1)TAT 3BM; (2)TAT 1; (3)TAT 2; (4)TAT 14; (5)TAT 5; (6)Roberts-2-projeksieplaat 6 en (7)TAT 16.

4.3.1 RESULTATE EN BEVINDINGS VANUIT ASA SE VERTELLINGS

4.3.1.1 Projeksie-analise⁸

In die breë blyk dit vanuit die projeksie-analise dat die temas in ASA se projeksies sentreer rondom 'n behoefte om te presteer, outonoom te funksioneer, te behoort, rustigheid, vrede en harmonie te ervaar, maar terselfdertyd 'n beleving van buitestaander-wees. As toeligting toon ek die diagnostiese vlak beskrywings van ASA se sewe kaarte in Tabel 4.11.

TABEL 4.11: ASA – Tematiese analise op diagnostiese vlak

<p>FASE 1 Murray-metode</p>	<p>Projeksie- plaat 1</p>	<p>DIAGNOSTIESE VLAK Hierdie seun blyk te respondeer met blamering, hartseer, spyt en kommer wanneer uitgevang dat hy oortree het. Vroue/ouers word gesien as vergewensgesind na diepe teleurstelling. Meer konstruktiewe keuses behoort 'n logiese uitkoms van self veroorsaakte negatiewe gebeure te wees.</p>
--	-------------------------------	---

⁸ Vergelyk ASA se Projeksie-analise op die gelamineerde Bellak: *Analysis Sheet for use with the Bellak TAT Blank* (A3 werksdokument: ASA). Bylaag D bevat volledige analyses, ter toeligting van ASA se emosionele hindernisse.

	Projeksie- plaat 2	Hierdie seun maak sin uit frustrerende situasies deur te streef om eers self hindernisse te oorkom en dan hulp te vra. Volhardende oefening word ingespan om sukses te bereik. Seuns word gesien as trots, verkennend, volhardend, oop vir hulp en met positiewe toekomsverwagting. Eksterne hulpverleners word gesien as betroubaar en bekwaam.
FASE 2 Opleidingsfase: Dinamiese Invragingstegniek	Projeksie- plaat 3	Hierdie seun blyk sin te gee aan alledaagse uitdagings deur geroetineerde aksies, in isolasie, te neem. Hy blyk behoefte te hê aan affiliasie, vrede, harmonie en geluk. Gesinslede word gesien in isolasie, later as harmonieuse, rustige, gelukkige eenheid. (Pa kom egter nêrens na vore nie.)
FASE 3 Hertoetsfase	Projeksie- plaat 4	Hierdie seun blyk sin te gee aan onverwagte gebeurlikhede deur die oorsaak na te speur en te berus indien geen onmiddellike oplossings vir probleme gevind kan word nie. Seuns en mans word gesien as verkennend, aanvaardend en gerusgestel indien hul weet dat hulle 'n situasie nie kan verander nie.
	Projeksie- plaat 5	Hierdie seun blyk te respondeer deur gerusstelling te soek in die verkenning van die oorsake van onrusbarende gebeure, ten spyte van vrese. Vrouens word gesien as wakker, versorgende sekuriteitswagters wat gerusstelling probeer verkry.
	Projeksie-plaat 6	Hierdie seun blyk met gesprekvoering en verduideliking betekenisgewing te verleen wanneer sy veiligheidsbehoefte bedreig word. Hy ervaar seuns as jaloers, aggressief, gewelddadig, veroordelend en onbekwaam om konflik op te los. Hy aanvaar dat verhoudings wat geskaad word, nie herstel kan word nie. Hy het 'n behoefte aan dieper verhoudings en uitreiking van en na ander, aan <i>eenheid</i> met ander.
	Projeksie-plaat 7	Hierdie seun blyk sin te verleen aan die ervaring van hindernisse deur vermyding of ontvlugting in mitiese/godsdienstige bekende stories-van-ander, die niepersoonlike of feite van bekende verhale. Ander word gesien as probleemoplossend wat rasonale, kognitiewe, tegniese oplossings-vir-alles kan genereer. Hy blyk depressief te voel, hy wil presteer en bemeester, maar voel gedeeltelik onmagtig om hierdie drome te verwesenlik.

Vanuit die *Bellak Analysis Sheet* (vergelyk A3 werksdokument 1 om volging van die teks te vergemaklik) kon ek die volgende vergelykings maak tussen ASA se response op die projeksieplate:

(a) Hooftema

Tematiese veranderinge het voorgekom met betrekking tot verdieping. Van die temas het intensiver en uitgebrei. Met betrekking tot die hooftema het “ryker” stories ontwikkel vanaf Projeksieplaat 1-7. 'n Neiging tot versuim van interaksie kom voor. “Oplossings” word nie daadwerklik bewerkstellig nie, dit gebeur maar deur sake uit 'n ander hoek te beskryf. Waar Projeksieplaat 1 en 2 dui op temas waar interaksie impliseer word in die oorkoming van hindernisse met die hulp van ander, vind verskerping in die isolasie-temas plaas tydens Fase 3. Die neiging om interaksie te versuim bereik 'n hoogtepunt tydens Projeksieplaat 7 waar ASA verdere afstand plaas deur 'n godsdienstige storie te vertel, “hulle” en “ons” te gebruik en in feite-van-bekende-stories te ontvlug.

Die gebruik van 'n dinamiese invragingstegniek blyk mee te gewerk het tot verskerpte isolasie in die temas, sowel as verdieping in temas oor verontagsaming van interaksie en probleemoplossing tydens Fase 3.

(b) Die hoofkarakter

Waar Projeksieplaat 1 en 2 se hoofkarakter bevoeg was om die hindernisse met die hulp van ander te oorkom, werk die hoofkarakters geïsoleerd, maar in oënskynlike gesamentlike strewe na doelwit bereiking by Projeksieplaat 3. Tydens Projeksieplate 4, 5 en 6 blyk die hoofkarakters in verskerpte isolasie te funksioneer. Tydens Projeksieplaat 7 vind vermyding van persoonlike betrokkenheid by die projeksieplaat plaas, waar ASA ontvlug in godsdienstige feite; verdiepte isolasie dus. Ontwikkeling van moontlike self-insig oor menslike doel en probleemoplossing deur die gebruik van vermoëns, blyk plaas te vind. Ander genereer egter oplossings en persoonlike onbetrokkenheid by oplossings van probleme blyk te intensiveer.

Dit mag moontlik inhou dat die gebruik van 'n dinamiese invragingstegniek meegewerk het tot verskerpte isolasie en onbetrokkenheid by probleemoplossing by die hoofkarakters, met ontluiking van moontlike self-insig sodat sekere "ware" betekenis van aktiewe probleemoplossing na vore tree.

(c) Die primêre behoeftes van die hoofkarakter

Waar die hoofkarakter se behoeftes tydens Projeksieplaat 1, 2 en 3 meer sentreer om affiliasie en bemeestering, verander die trant, na die toepassing van die opleidingskaart, en word die temas dieper uitgebrei na 'n behoefte aan sekuriteit en outonome probleemoplossende funksionering te midde van hindernisse.

Dit lyk dus of die dinamiese invragingstegniek hier 'n diepere vlak van projektiewe vertelling teweeg gebring het deurdat vertellings in Fase 3 sekuriteitsbehoefte en behoeftes aan outonome probleemoplossende funksionering ook laat blyk, asook verdieping in die isolasie/affiliasie behoeftes teweegbring.

(d) Wêreldbeskouing

By Projeksieplate 1 en 2 sien ASA die wêreld as positief responderend op die hoofkarakter se dilemmas. By Projeksieplaat 3 word die wêreld as veeleisend, maar bestuurbaar gesien. By Projeksieplate 4-7 word meer negatiewe kenmerke aan die wêreld toegedig, omdat self-gegenereerde oplossings nie bewerkstellig kan word nie, slegte dinge "gebeur maar" en niks behalwe berusting of 'n beleving van verligting, kan 'n verskil maak nie.

Die moontlikheid bestaan dus dat die gebruik van 'n dinamiese invragingstegniek verandering in die vorm van intensivering van onoorkombare hindernisbeleving in projeksies meegebring het. Dit lyk moontlik dat ASA se depressiewe geneigdheid 'n rol in die wêreldbeskouing kon speel, wat danksy die dinamiese invragingstegniek na vore kon kom.

(e) Siening oor figure

'n Verskil tussen die sienings kom fase-georiënteerd voor by die kategorie ouerskap figure en kontemporêre figure, by ASA. By Projeksieplate 4-7 is versorgende ouerskap figure afwesig en die kontemporêre figure kom in teenstelling met Fase 1, afwesig (Projeksieplaat 4 en 5) of intensioneel onhulpvaardig (Projeksieplaat 6) voor. Die siening van figure in Fase 1 en 2 is meer positief, terwyl die siening van figure by Fase 3 meer negatief in verhouding tot homself voorkom (Projeksieplaat 7 dui daarop dat ander oplossings genereer, nie hy nie). Die isolasie tema word versterk vanaf Projeksieplaat 4 tot 6. 'n Erkenning van 'n interne lokus van beheer kom voor vanaf Projeksieplaat 4 tot 7 deur sy eie keuse van berusting of verligting vind, maar ander besluit of genereer oplossings. Junior figure word negatief voorgestel en kom slegs by Projeksieplaat 1 voor as vriende wat afknou.

Dit blyk moontlik dat 'n dinamiese tegniek van invraging 'n bydrae gelewer het tot 'n fokus waar ander besluite of oplossings genereer en dieper en ryker projeksies binne hierdie kategorie. Kontemporêre figure is tydens Fase 3 nie op die toneel nie, in konflik of het die vermoë om probleemoplossend te wees, in teenstelling met die hoofkarakter wat nie probleemoplossend figureer nie.

(f) Betekenisvolle konflikte

'n Verskil word bemerk tussen Fase 1 en 3. Betekenisvolle konflikte word uitgebrei en verdiep tydens Fase 3. Konflikte met betrekking tot isolasie, outonomie, bemeestering, vrede/konflik en affiliasie/verwerping kom voor tydens Fase 3. Projeksieplaat 7 span die kroon op die tema van probleemoplossing/bemeestering wat vir die eerste keer oorgaan in 'n strewe na solidariteit ten opsigte van 'n verbeterde wêreld. Hierdie projeksieplaat stel die konflikbeleving (bemeestering/mislukking, affiliasie/isolasie en sy depressiewe geneigdheid) en beredeneer dat sekere ander oplossings kan genereer. Oplossings word nie deur homself bewerk nie. 'n Kontinue fokus op interpersoonlike isolasie en konflik kom voor by Projeksieplate 4-6. Van die konflikte wat na vore tree is afhanklikheid *versus* onafhanklikheid, affiliasie *versus* isolasie en bemeestering/probleemoplossing *versus* mislukking.

Die toepassing van 'n dinamiese assesseringstegniek kon 'n bydrae gelewer het tot die verandering wat bemerk is tussen die fases, ten opsigte van betekenisvolle konflikte by ASA, asook met die opbou na Projeksieplaat 7, waar 'n piek bereik word in sy ver storie van die een hoofkonflik (probleemoplossing/bemeestering).

(g) Aard van vrese

Die aard van die vrese het uitgebrei na deprivering (van lig in Projeksieplaat 4, veiligheid in Projeksieplate 5 en 6, vermoë tot eie probleemoplossing in Projeksieplaat 7) tydens Fase 3 en die vrese het geblyk te intensiveer oor die fases heen. Ryker beskrywings is gegee en meer en ryker inligting is so verkry.

Omdat daar blyke is dat die toepassing van die tegniek moontlik kon bygedra het tot die intensivering van projeksies, kon die intensivering van die aard van die vrese ook baatgevind het by die toepassing van die tegniek.

(h) Verdedigingsmeganismes (vergeelyk ook die Haworth-vorm in D Aanhangsel)

'n Onderskeid kan getref word tussen die eerste twee fases en Fase 3, waar Projeksieplate 4-7 duideliker bewyse lewer van verdedigingsmeganismes soos blyk vanuit die Haworth-analise. Die frekwensie verdedigingsmeganismes, sowel as die verhouding van die getal verdedigingsmeganismes tot die getal projeksiestellings, uitgedruk as persentasie, word getoon in Tabel 4.12.

TABEL 4.12: ASA – Die verhouding van getal verdedigingsmeganismes (Vm) (volgens die Haworth-metode) tot getal projeksiestellings per projeksieplaat, uitgedruk as 'n persentasie

Projeksieplate	Soorte Vm	Getal Vm	Getal Projeksie-stellings	%
Projeksieplaat 1	4	6	23	26,1%
Projeksieplaat 2	3	3	22	13,6%
Projeksieplaat 3	2	4	37	10,8%
Projeksieplaat 4	5	9	29	31,0%
Projeksieplaat 5	6	8	27	29,61%
Projeksieplaat 6	5	10	46	21,7%
Projeksieplaat 7	4	7	35	20,0%

* (Getal verdedigingsmeganismes/getal projeksiestellings)x100=6/23 x 100≈26,1%

Die verlaging van die persentasie verdedigingsmeganismes tydens die opleidingsplaat (10,8%), soos getoon in Tabel 4.12, mag wees as gevolg van verskeie redes, byvoorbeeld my verhoogde toetredende wat ASA se angsbeleving kon laat daal het, die appèlwaarde van die projeksieplaat, of die feit dat die hoofkarakter tydens die vertelling sy ideale gesin mag beskryf het. Dit word egter gevolg deur 'n skerp toename tydens Projeksieplaat 4 (31,0%) en bly relatief hoog vir die duur van Fase 3.

Dit blyk dat toepassing van 'n dinamiese assesseringstegniek van invraging 'n bydrae kon gelewer het in die verhoogde frekwensie van verdedigingsmeganismes, moontlik as gevolg van verdiepte projeksies, of ook weens die meer selfstandige lewering van die projeksies.

(i) Verhoging van superego-toetrede

Tekens wat dui op 'n verhoogde toetrede van die superego blyk tydens Fase 3 voor te kom. “Straf” blyk in teenstelling met Fase 1, intensiever te word, waar die hoofkarakter tydens Projeksieplaat 4 onskuldig moet “ly” deurdat elektriese lig ontnem word, die vrou in Projeksieplaat 5 gewek word uit slaap deur vrees vir 'n moontlike inbreker en die seun tydens Projeksieplaat 6 vals beskuldig word en onopgeloste stremming in verhoudings ervaar; Projeksieplaat 7 dui op 'n verontagsaming om eie interaksie te bewerkstellig, waar die “straf” moontlik sy onvermoë is om self oplossings te genereer.

Aanduidings van die moontlike invloed van die gebruik van 'n dinamiese invragingstegniek kon gevind word deurdat 'n verhoging in superego-toetrede skynbaar plaasgevind het en straf intensiever het deur meer uitgebrei voor te kom.

(j) Integrasie van die ego

'n Verskil tussen manifestasies van ego-integrasie word bemerk by Projeksieplate 1 en 2 in teenstelling met Projeksieplate 4-7. Waar die held in Projeksieplate 1 en 2 wel as redelik bevoeg beskou kon word in die lig van die uiteindelijke uitkoms van die vertelling, word die gesin in Projeksieplaat 3 as onrealisties “bevoeg” gesien met betrekking tot die uitkoms en vanaf Projeksieplate 4-7 as onbevoeg (veral in Projeksieplate 5 en 6), omdat oplossings nie self bewerkstellig word nie. 'n Definitiewe wending kan bespeur word in die vertelling tydens Projeksieplaat 7. Wendings word as element in die struktuur-analise voorgehou, wat hierna sal volg.

Dit blyk dat die toepassing van 'n dinamiese assesseringstegniek moontlik 'n impak op die manifestasies van ego-integrasie gehad het, aangesien 'n verskil in die bevoegdheidsvlakke van die hoofkarakter wel merkbaar is indien Projeksieplaat 1 en 2 met Projeksieplate 4-7 vergelyk word.

4.3.1.2 Samevatting van die resultate van die projeksie-analise van ASA se projeksies

Tabel 4.13 bied 'n samevatting van die kategorieë waar die dinamiese assesseringstegniek wel 'n verskil blyk teweeg te bring het tussen Fase 1 en 3.

TABEL 4.13: ASA – Projeksie kategorieë wat moontlik beïnvloed is deur die toepassing van die dinamiese assesseringstegniek van invraging

Kategorie	Beïnvloed of nie	In watter mate beïnvloed
a. Hooftema	Ja	Verdiep, uitgebrei, ryker stories ontwikkel
b. Die hoofkarakter	Ja	Verskerpte isolasie
c. Die primêre behoeftes van die hoofkarakter	Ja	In Fase 3 word die behoeftes uitgebrei na 'n behoefte aan veiligheid, bemeestering en skep van eie oplossings
d. Wêreldbeskouing	Ja	Intensivering van die toedig van negatiewe eienskappe aan die wêreld as funksie van depressie
e. Siening oor figure	Ja	Verdiep, Fase 3 figure meer geïsoleerd. Dienooreenkomstige ryker en verdiepte projeksies
f. Betekenisvolle konflikte	Ja	Uitgebrei en verdiep
g. Aard van vrese	Ja	Uitgebrei en intensiveer
h. Verdedigingsmeganismes	Ja	'n Verhoogde frekwensie van verdedigingsmeganismes
i. Verhoging van superego-toetrede	Ja	“Straf” intensiveer
j. Integrasie van die ego	Ja	Verander van redelik bevoeg na onbevoeg. Uiteindelijke oplossings “gelukkig” maar net daar, nie self deur held bewerkstellig

Al die kategorieë by die projeksie-analise van ASA, tien uit die moontlike tien, blyk positief beïnvloed te gewees het deur die toepassing van die tegniek.

4.3.1.3 Struktuur-analise

Die identifisering en tellings van die strukturele komponente met betrekking tot ASA se projeksies is saamgevat in Tabel 4.14 en verskyn volledig in E Aanhangsel. 'n Los kopie van Tabel 4.14 word ook voorsien om die volg van die bespreking te vergemaklik.

TABEL 4.14 ASA - Struktuur-analise van vertellings								
RESPONSE	SUB-FASE	Projeksieplaat 1 toepassing	Projeksieplaat 2 toepassing	Projeksieplaat 3 toepassing	Projeksieplaat 4 toepassing	Projeksieplaat 5 toepassing	Projeksieplaat 6 toepassing	Projeksieplaat 7 toepassing
	FASES	FASE 1		FASE 2	FASE 3			
a. Volume		17V ; 3NV 268V	24V ; 3NV 201V	137V; 4NV 244V	11V ; 1NV 246V	13V ; 1NV 257V	9V ; 1NV 429V	3V ; 1NV 312V
b. Getal stellings (sonder prosesstellings)		23	22	37	29	27	46	35
c. Responspatrone/Lengte per inset		Sien bespreking						
d. Aanmoediging deur navorsers		6V;3NV	10V;3NV	16V;4NV →	4V;1NV ↓	3V;1NV ↔	4V;1NV ↔	1V;1NV ←
e. Huiwerings		26	12	20	16	20	39	25
f. Herhalings		0	2	1	1	2	0	2
g. Getal direkte & eie verduidelikings		3	1	1	0	2	6	2
h. Woordkeuse		Formulerend Kwalifiserend	Formulerend Kwalifiserend	Formulerend Kwalifiserend	Formulerend Kwalifiserend	Formulerend Kwalifiserend	Formulerend Kwalifiserend	Formulerend Kwalifiserend
i. Toename /verdieping in Projeksieduidings				√	√	√	√	√
j. Wending/rigtings van vertelling		2 wendings 1.7 daarna gaan...; 1.7 ...maar sy gaan moet ander vriende moet kry...	1 wending 2.2 ...hy het net daar besluit hy is lus vir iets nuuts...	1 wending 3.7 se einde: ...wegraak.	0 wendings	3 wendings 5.1..en tot haar verligting... 5.2 slaap sy die aand uhm lekker...; 5.2 ...dis 'n goeie ding... 1 Ek 2 Self	2 wendings 6.1 se einde: ...maar op die einde van die dag was die situasie uitgeklaar...; 6.3... het nie rêrig die hele storie... 1 Ek 1 Self	1 wending 7.1 einde: En op die einde... sal elke moeilike probleem wat opkom, sal ons iets daarvoor uitdink en ons sal dit oplos. 1 Self
k. Toonaard		Donker Depressief Angstige slagoffer Blamerend Eksterne lokus van beheer Verligting uitkoms	Positiewe moont- likheid, alhoewel held sukkel	Isolasie Oor-Optimistiese uitkoms Idealisties	Negatiewe toon Isolasie Depressief Berustend Realisties Oplossing in sy eie benadering	Donker/lig Angstig/opgelos Berustend Isolasie Realisties Eie inset tot oplos- sing slegs met verduideliking, geen verdere eie inset tot oplossing	Donker Angstig Depressief Isolasie Berustend Onopgeloste konflik Prestasie tov sekere areas	Beskrywing van skeppingsverhaal. Positiewe toekoms- verwagting. Begryp alternatiewe moontlikhede Solidariteit Oplossings deur ander; geen eie oplossings gegeneer.
l. Respondeer goed op		√ √ √	√ √	√ √ √	√ √	√	√	√
m. Formaat		Storie	Storie	Beskrywing & Storie	Storie	Storie	Storie	Bestaande Stories

* Navorsers getal bo (Verbale & nieverbale insette getal); deelnemers getal onder (slegs verbale insette). V: Woordtelling; NV: Nieverbale handelings en response

** Sien Figure 4.11 tot 4.17 vir duidings van responspatrone

*** Aanmoedigings sluit Murray-opdrag en prosesstellings uit. Pyle: ↑ Aanmoediging het toegeneem met >10; ↓ Afgeneem met >10; ↔ Dieselfde gebly; ← Bietjie afgeneem met <10; → Bietjie toegeneem met <10

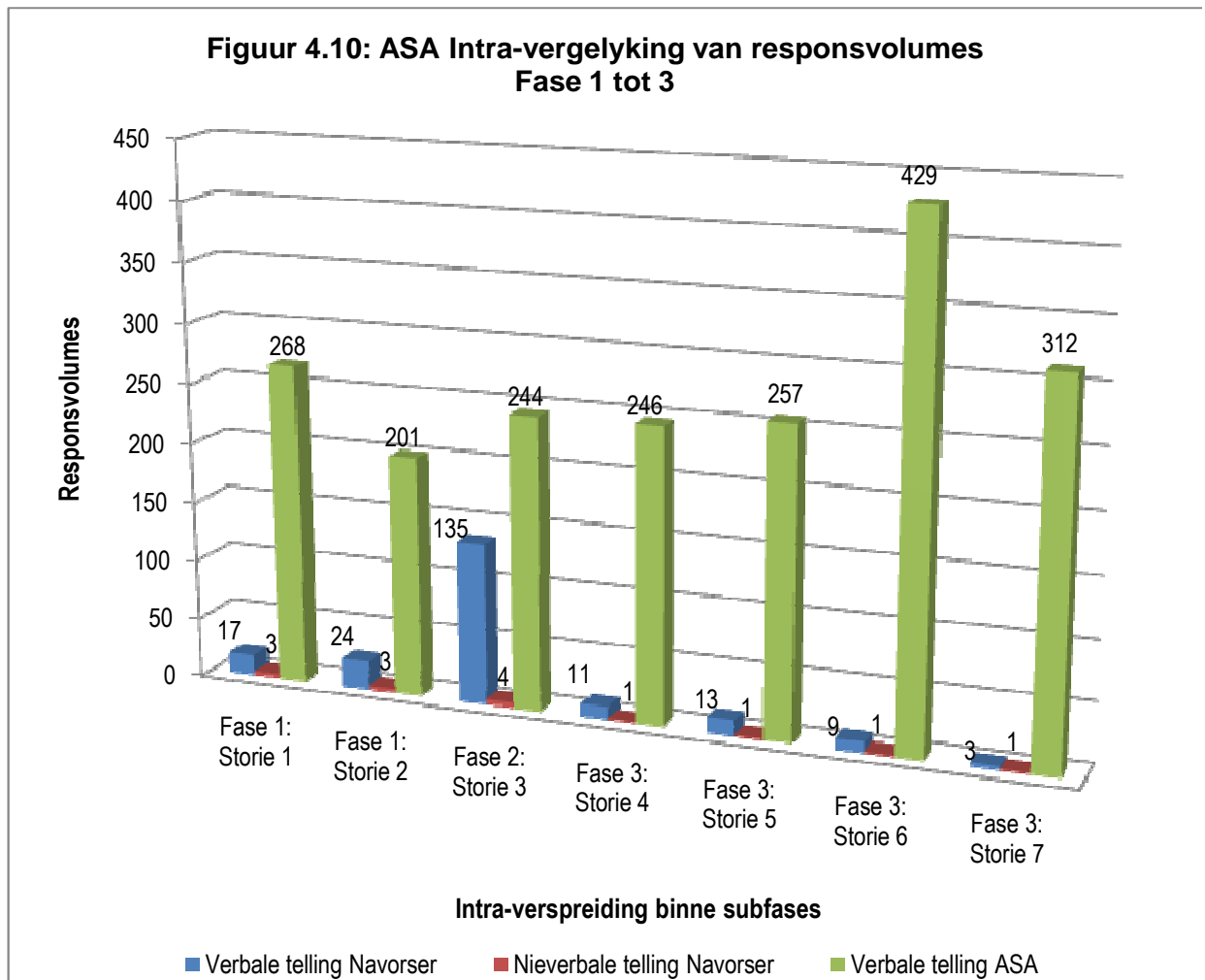
**** Regmerk dui aan dat dit voorkom in projeksies

***** Inset nommers soos op die transkripsie word aangedui

Vanuit **Tabel 4.14** word die genoemde kategorieë as intra-vergelykende besprekingspunte eksploreer. Vervolgens die bespreking van die interpretasie van die struktuur-analise van ASA se response, verder belig aan die hand van Figure 4.10-4.17.

(a) Volume van response

Die analise van ASA se volume van response word vervat in E Aanhangsel. Figuur 4.10 bied 'n oorsigtelike visuele voorstelling van die volume van my insette (verbale en nieverbale uitings) en ASA se verbale response tydens elke subfase.

Indien **Tabel 4.14** met Figuur 4.10 saamgelees word, kan die benaming van elke subfase dienooreenkomstig vergelyk word. Die intra-vergelyking oor die fases heen in Figuur 4.10 toon hoe my getal insette afgeneem het in Fase 3 (11-13-9-3), terwyl die getal woorde van ASA toegeneem het vanaf Projeksieplaat 4 tot 6 (246-257-429-312). ASA se woorde het tydens die laaste projeksieplaat afgeneem, maar verdieping in projeksie het tydens toepassing van beide Projeksieplaat 6 en 7 plaasgevind.

As verdere toeligting is die verhouding tussen my insette (verbaal en nieverbaal) tot ASA se woorde bepaal, sowel as die persentasie wat ASA se woorde beslaan het van die totale kommunikasie tydens elke vertelling. Tabel 4.15 dui dit aan.

TABEL 4.15: ASA – Verhoudings ten opsigte van my insette tot sy woorde en persentasie van sy woorde uit die totale kommunikasie per projeksieplaat

Vertellings	Verbale/nieverbale kommunikasie	My insette	ASA	Totale kommunikasie	Verhouding van my insette tot ASA se getal woorde*	ASA se woorde as persentasie van die totale kommunikasie**
Vertelling 1	Verbaal	17	268			
	Nieverbaal	3				
	Subtotaal	20	268	288	1:13,4	93,1%
Vertelling 2	Verbaal	24	201			
	Nieverbaal	3				
	Subtotaal	27	201	228	1:7,4	88,2%
Vertelling 3	Verbaal	137	244			
	Nieverbaal	4				
	Subtotaal	141	244	385	1:1,7	63,4%
Vertelling 4	Verbaal	11	246			
	Nieverbaal	1				
	Subtotaal	12	246	258	1:20,5	95,3%
Vertelling 5	Verbaal	13	257			
	Nieverbaal	1				
	Subtotaal	14	257	271	1:18,4	94,8%
Vertelling 6	Verbaal	9	429			
	Nieverbaal	1				
	Subtotaal	10	429	439	1:42,9	97,7%
Vertelling 7	Verbaal	3	312			
	Nieverbaal	1				
	Subtotaal	4	312	316	1:78,0	98,7%

*Bewerking: Getal woorde van ASA /My insette=268/20≈13,4

**Bewerking: ASA woordtelling/Totale kommunikasie x 100=268/(17+3+268) x 100≈93,1%

Waar die verhouding tussen my insette en ASA se getal woorde tydens die Murray-metode (Projeksieplaat 1 en 2) onderskeidelik 1:13,4 en 1:7,4 was, en die persentasie van sy woorde onderskeidelik 93,1% en 88,2% van die totale kommunikasie, het ASA se getal woorde eskaleer tot by Projeksieplaat 7, met 'n verhouding van 1:78,0 en 'n persentasie van 98,7%.

ASA se persentasie woordtelling blyk in Fase 3 'n patroon te vorm waar die verhoudings en persentasies konstant hoër is as in Fase 1, ten spyte van die skommelings in die woordtellings van ASA. Alhoewel ASA se getal woorde 'n piek bereik het by Projeksieplaat 6 en verminder het by Projeksieplaat 7, was die verhouding van ASA se woorde tot my insette, sowel as die persentasie van ASA se woorde van die totale kommunikasie tydens die vertelling, die hoogste tydens Projeksieplaat 7.

Dit wil dus voorkom asof die toepassing van 'n dinamiese invragingstegniek 'n invloed gehad het op die woordtellings van ASA, in die vorm van 'n verhoging in die verhouding van ASA se woorde tot my insette sowel as die persentasie van sy woorde uit die totale kommunikasie per projeksieplaat.

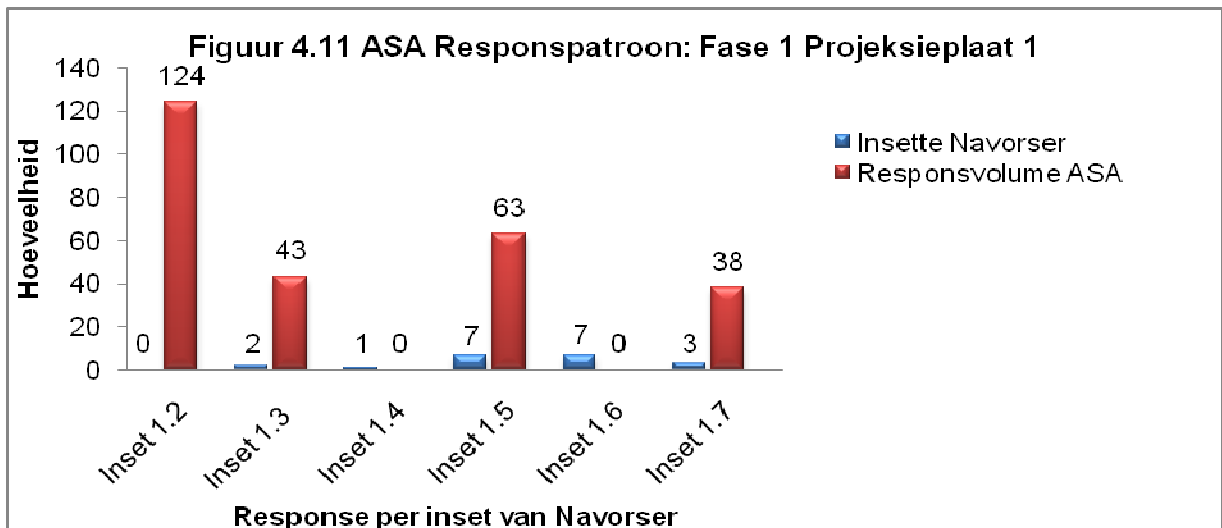
(b) Getal projeksiestellings (sien Tabel 4.14)

Die getal stellings het by alle kaarte in vergelyking met Projeksieplaat 1 en 2 toegeneem. By Projeksieplaat 7 het die aantal projeksiestellings afgeneem, maar was steeds veel meer as die getal projeksiestellings in Fase 1. Tydens Projeksieplaat 7 kon die afname in die getal projeksiestellings 'n produk van die appèl van die projeksieplaat gewees het, aangesien afstandplasing tydens die vertelling voorgekom het.

Gloobaal wil dit voorkom of die toepassing van 'n dinamiese invragingstegniek by ASA moontlik 'n invloed gehad het met betrekking tot die getal projeksiestellings. Projeksiestellings blyk te verhoog het.

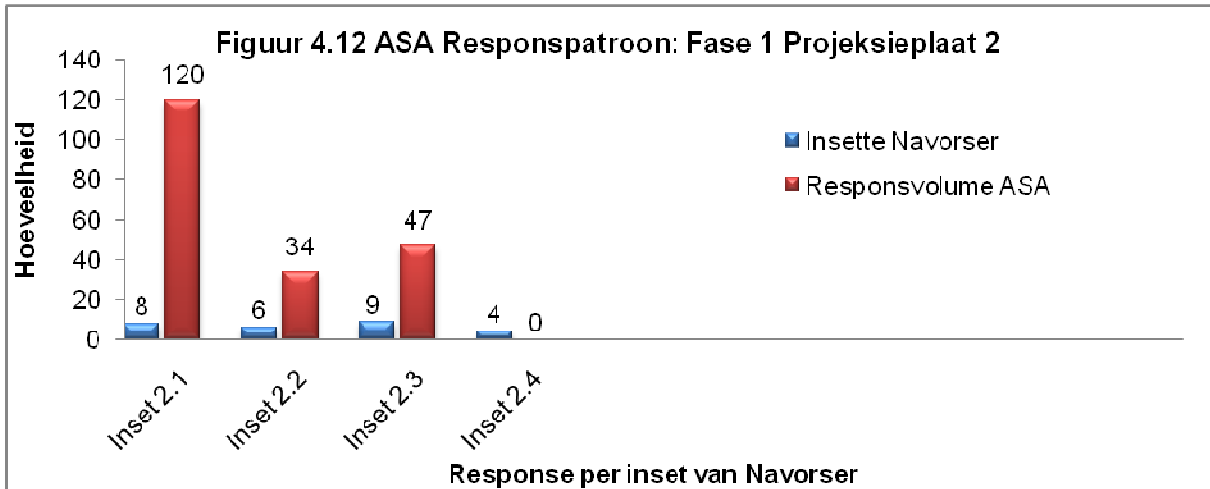
(c) Responspatroon (respons-lengte per inset van navorser)

Die responspatrone by ASA word vervat in E Aanhangsel. Die voorstelling van sy responspatrone word per projeksieplaat aangedui, in Figure 4.11-4.17.

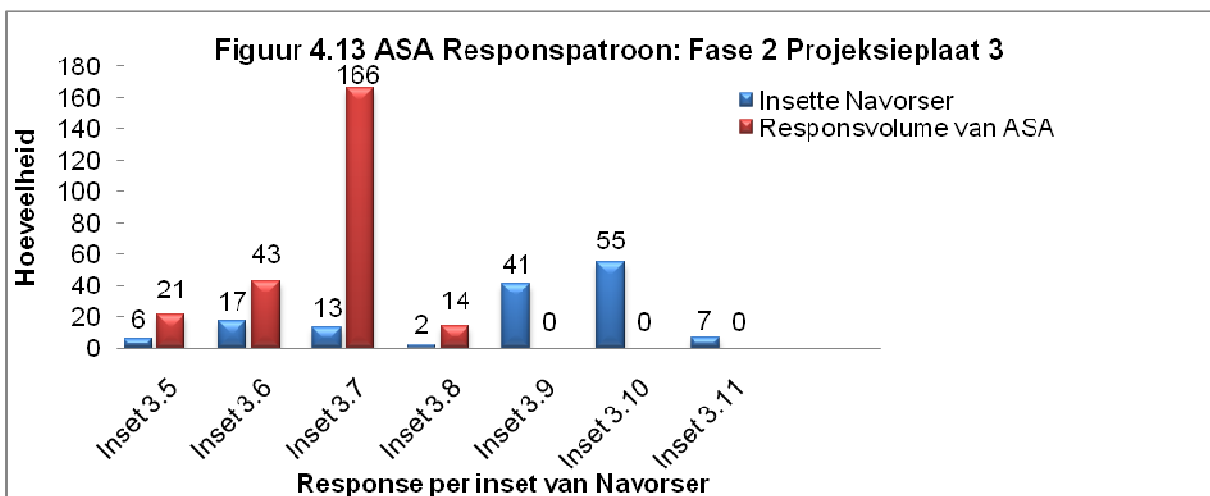

Figuur 4.11 toon die responspatroon tydens die intree-projeksieplaat, met die grootste volume ter aanvang en groot fluktuasies in volume verderaan. Inset 1.2 was die Murray-opdrag wat nie by die woordtellings ingesluit is nie. Nieverbale aanmoediging ('n aanmoedigende kopknik- 1.3; 1.5; 1.6), herhaling van sy frases (1.5; 1.6), "OK..." (1.3), "En?" (1.4) en "Enige iets anders?" (1.7) is gebruik tydens die toepassing van Projeksieplaat 1. By 1.4 het ASA respondeer deur te vra of die storie nog moet aangaan, 'n prosesstelling wat nie getel is nie. By inset 1.6 het hy net "Ja" geantwoord toe ek sy frase herhaal het, iets wat

meermale tydens die vertellings voorgekom het en wat aandui dat my herhaling van sy frases nie kontinu meer response by hom ontlok het nie.

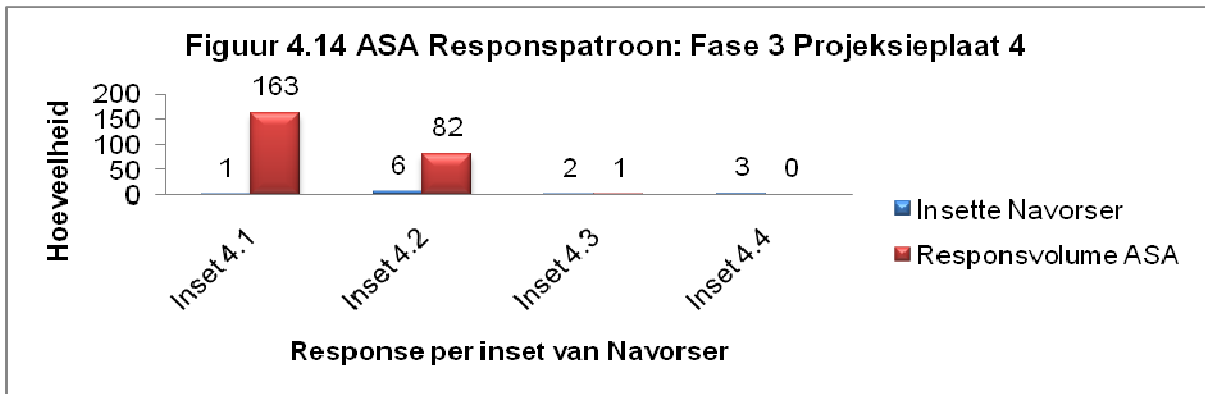

Figuur 4.12 toon dat minder insette (naamlik 4) deur my gemaak is en die langste respons is weer eerste gegee. Ter aanvang is “...nou vir die volgende ene...” gebruik, waarna ASA by 2.2 aangemoedig is met ’n “OK...wat het daartoe gelei?” en ’n nieverbale kopknik. Inset 2.3 behels “OK..goed... en die uitkoms van die storie?”, met ’n gepaardgaande kopknik. Die finale inset “OK... enige iets anders?” het slegs ’n prosesstelling gelewer.

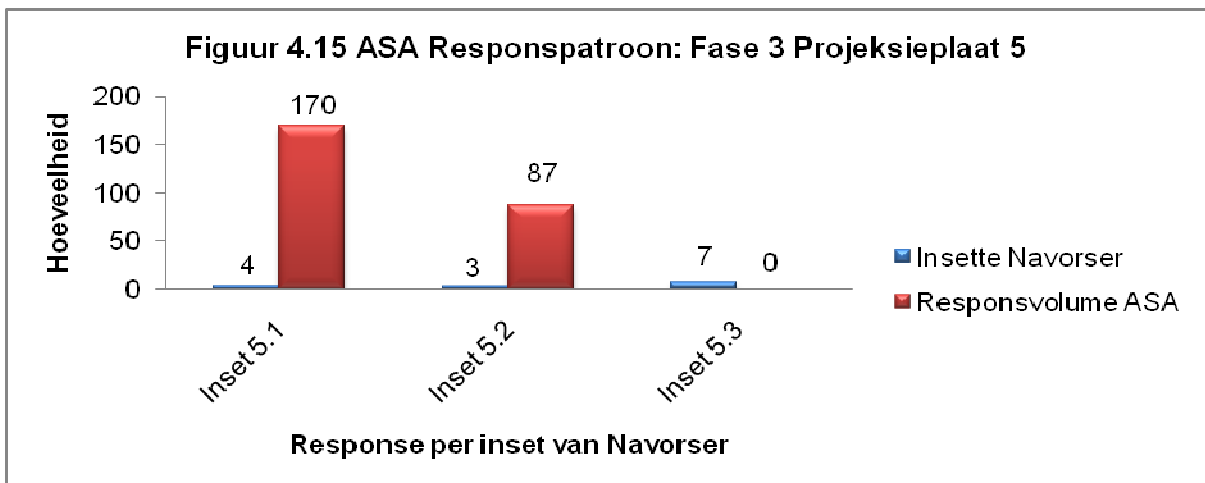
Projeksieplaat 3, die opleidingsplaat, word voorgestel in Figuur 4.13, wat my veelvuldige insette en ASA se response toon. Logies was my insette tydens Fase 2 meer as tydens Fase 1 as gevolg van die verduidelikings wat ek gegee het. Dit val op dat ASA se hoogste responsvolume later (by inset 3.7) voorgekom het as by die vorige twee projeksieplate en dat my latere uitvoerige verduidelikings by insette 3.9 en 3.10 geen verdere response ontlok het nie.

Figure 4.14 tot 4.17 gee ’n grafiese voorstelling van my insette *versus* die volume van ASA se response tydens die hertoetsfase, naamlik op Projeksieplate 4-7.

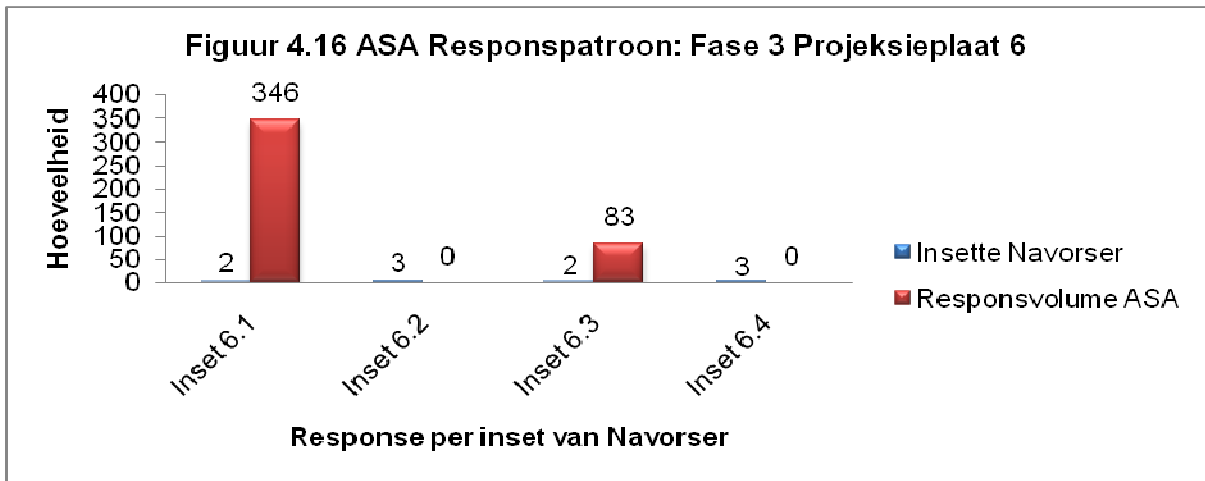

ASA repondeer inisieel met 'n hoë responsvolume op slegs een woord (“OK...”; 4.1) van my, waarna ek sy laaste frase herhaal (4.2) met gepaardgaande response van sy kant af. Hierna het 'n geen verdere projeksiestellings as respons plaasgevind nie. Sy response blyk vinniger 'n versadigingspunt te bereik het op minder insette van my kant af.

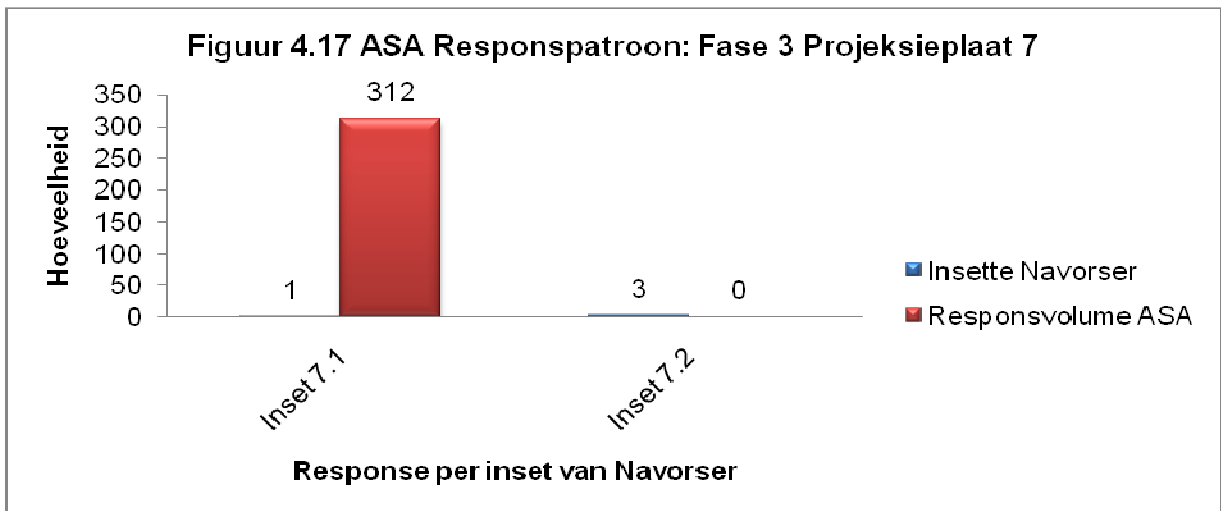
Die hertoetsfase blyk volgens die responspatroon reeds by Projeksieplaat 4 positief beïnvloed te wees deur die dinamiese assesseringsintervensie, omdat ASA volledig op die inisiële insette gerespondeer het.

Figuur 4.15 toon 'n herhaling van die patroon by Projeksieplaat 4, met ASA se response volledig op slegs twee insette van my. By inset 5.3, “*Enige iets... wat jy nog kan vertel?*”, het ASA slegs repondeer met “*Uhm... nee*”.

Figuur 4.16 dui 'n verskil van Projeksieplate 4 en 5 in responspatroon aan deurdat meer as dubbeld die hoeveelheid woorde (346) as respons op die eerste inset gelewer word en hy op my herhaling van sy frase (6.2) slegs respondeer met 'n prosesstelling ("Ja"). ASA se afsluiting/aanvulling is egter dieselfde lengte (83) as op die vorige twee projeksieplate. Die hoër respons mag moontlik toegeskryf word aan die appèlwaarde van die projeksieplaat.

Figuur 4.17 toon dat ASA weer ruim respondeer het op die eerste inset, 'n enkele kopknik, met 312 woorde. Hy lewer dadelik 'n versadigde vertelling, afgesluit met slegs 'n enkele prosesstelling "Nee wat", in antwoord op my "Enige iets anders?" (7.2). Samevattend blyk 'n vergelyking van Figure 4.14 tot 4.17 aan te dui dat ek minder insette met minder uitings per inset moes lewer tydens Fase 3. Die responspatroon tydens Fase 3 verskil ook van dié van Fase 1 en 2 deurdat die vertellings vinniger versadiging bereik met 'n gepaardgaande afname in response.

Dit lyk of die toepassing van 'n dinamiese assesseringstegniek van invraging ASA se responspatrone beïnvloed het ten gunste van minder ontlokkings benodig deur my as assessor, en ten gunste van stories wat gouer versadiging bereik het.

(d) Aanmoedigings deur navorsers (sien Tabel 4.14)

Die transkripsies met die identifisering van hierdie kategorie by ASA is vervat in E Aanhangsel. As daar intra-vergelykend na elke projeksieplaat en fase-vergelykend gekyk word of verskille in die getal aanmoedigings plaasgevind het, word opgemerk dat aanmoedigings tydens Fase 1 eskaleer het na Fase 2 toe (9-13-20) en tydens Fase 3 afgeneem het (5-4-5-2). By Projeksieplaat 4, 5 en 6 het die getal aanmoedigings ongeveer dieselfde gebly. Minder aanmoedigings vir dienooreenkomstige hoër responsvolume, was benodig. Figure 4.14-4.17 toon boonop dat die laaste aanmoediging per projeksieplaat, in Fase 3 slegs responsstellings gelewer het.

’n Gevolgtrekking rakende die effek van die toepassing van dinamiese invraging op die getal en patroon van aanmoedigings, tydens die afneem van projeksies by ASA, kan dus wees dat aanmoedigings afgeneem het en response vinniger versadiging bereik het.

(e) Huiwerings (sien Tabel 4.14)

Huiwerings wat in ASA se response voorgekom het is ingesluit in E Aanhangsel. Die verhouding van ASA se huiwerings tot die responsvolume uitgedruk as ’n persentasie, word in Tabel 4.16 getoon.

TABEL 4.16: ASA – Die verhouding van huiwerings tot sy responsvolumes per projeksieplaat, uitgedruk as ’n persentasie

Fase	Projeksieplate	Getal huiwerings	Respons-volume	%
Fase 1 (Murray-metode)	Projeksieplaat 1	26	268	9,7%*
	Projeksieplaat 2	12	201	6,0%
Fase 2 (Dinamiese assesseringstegniek: Verduideliking tydens projeksieplaat)	Projeksieplaat 3	20	244	8,2%
Fase 3 Hertoetsfase	Projeksieplaat 4	16	246	6,5%
	Projeksieplaat 5	20	257	7,8%
	Projeksieplaat 6	39	429	9,1%
	Projeksieplaat 7	25	312	8,0%

*Berekening van die persentasie huiwerings tot responsvolumes het as volg verloop: $26/268 \times 100 \approx 9,7\%$

Volgens Tabel 4.16 het in Fase 1 onderskeidelik 9,7% en 6,0% huiwerings by ASA voorgekom. Tydens die opleidingsfase het sy huiwerings weer vermeerder na 8,2%. As die huiwerings in Fase 1 as reikwydte beskou word, val dit op dat die huiwerings tydens al vier projeksieplate van Fase 3 binne die reikwydte bly. Dit is ook opmerklik dat ASA se huiwerings na die daling onmiddellik na die opleidingsplaat, weer toegeneem het. Die laer

getal huiwerings tydens Projeksieplaat 2 en 4 mag moontlik toegeskryf word aan kortstondige helderheid oor die taak na die leerervarings van Projeksieplaat 1 en 3, voor hy weer in sy habituele styl van onsekerheid/langsame taakuitvoering teruggesink het.

Dit wil voorkom of die gebruik van 'n dinamiese assesseringstegniek van invraging by projeksieplate weinig, indien enige, invloed gehad het op die voorkoms van huiwerings by ASA, en dat 'n sterker, personale tendens tot huiwering die botoon gevoer het.

(f) Herhalings (sien Tabel 4.14)

'n Volledige aanduiding van ASA se herhalings is ter insae beskikbaar in E Aanhangsel en die verhouding van sy herhalings tot sy responsvolumes, uitgedruk as 'n persentasie, word in Tabel 4.17 getoon.

TABEL 4.17: ASA – Die verhouding van herhalings tot sy responsvolume per projeksieplaat, uitgedruk as 'n persentasie

Fase	Projeksieplate	Getal herhalings	Respons-volume	%
Fase 1 (Murray-metode)	Projeksieplaat 1	0	268	0,0%
	Projeksieplaat 2	2	201	1,0%
Fase 2 (Dinamiese assesseringstegniek: Verduideliking tydens projeksieplaat)	Projeksieplaat 3	1	244	0,4%
Fase 3 Hertoetsfase	Projeksieplaat 4	1	246	0,4%
	Projeksieplaat 5	2	257	0,8%
	Projeksieplaat 6	0	429	0,0%
	Projeksieplaat 7	2	312	0,6%

Tabel 4.17 toon 'n tendens van min, indien enige, sistematiese wisseling oor die fases heen in ASA se herhalings.

Die gebruik van 'n dinamiese assesseringstegniek van invraging by projeksieplate, blyk weinig, indien enige, invloed te gehad het op die frekwensie van herhalings by ASA se vertellings.

(g) Getal verduidelikings (sien Tabel 4.14)

Die analise van ASA se getal verduidelikings is vervat in E Aanhangsel. Die resultate is vervat in Tabel 4.18, waar die verhouding van die getal verduidelikings tot die responsvolume in persentasie uitgedruk, ook aangetoon word.

TABEL 4.18: ASA – Die verhouding van getal verduidelikings tot sy responsvolume per projeksieplaat, uitgedruk as 'n persentasie

Fase	Projeksieplate	Getal verduidelikings	Respons-volume	%
Fase 1 (Murray-metode)	Projeksieplaat 1	3	268	1,1%
	Projeksieplaat 2	1	201	0,5%
Fase 2 (Dinamiese assesseringstegniek: Verduideliking tydens projeksieplaat)	Projeksieplaat 3	1	244	0,4%
Fase 3 Hertoetsfase	Projeksieplaat 4	0	246	0%
	Projeksieplaat 5	2	257	0,8%
	Projeksieplaat 6	6	429	1,4%
	Projeksieplaat 7	2	312	0,6%

Tabel 4.18 toon 'n tendens van min sistematiese wisseling oor die Fases heen, maar met 'n merkbare toename van verduideliking by Projeksieplaat 6. Projeksieplaat 6 blyk betekenisvol te gewees het as portuursgroepplaat en 'n belangrike vertelling vir ASA. Dit mag as verklaring dien vir sy vermeerderde verduidelikings.

Die toepassing van 'n dinamiese assesseringstegniek van invraging blyk nie 'n invloed te gehad het ten opsigte van self-geïnisieerde verduidelikings by ASA se projeksieplate nie.

(h) Woordkeuse (sien Tabel 4.14)

Die analise van ASA se woordkeuse is vervat in D en E Aanhangel. Dit wil nie voorkom of daar 'n verandering in woordkeuse vanaf Projeksieplaat 1 tot 7, voorgekom het nie. ASA se wyse van uitdrukking was deurlopend storie-formulerend, gekenmerk deur kwalifiserings.

Die toepassing van 'n dinamiese tegniek van invraging by projeksieplate, blyk nie ASA se response te beïnvloed het waar dit woordkeuse aangaan nie.

(i) Toename en/of verdieping in projeksie-duidings (sien Tabel 4.14)

Tydens die bespreking van die resultate van ASA se projeksie-analise (vergelyk 4.3.1.1) is 'n toename en 'n verdieping in projeksie-duidings bemerk tydens Fase 3. Nie net is toenemend meer projeksie stellings (vergelyk b) in Fase 3 as in Fase 1 gemaak nie, maar verdieping in die projeksie het plaasgevind (vergelyk die transkripsies van ASA). Alhoewel Projeksieplaat 7 minder woorde en projeksiestellings bevat het as Projeksieplaat 6 en oor 'n bekende/mitiese verhaal gehandel het, het die vertelling kernelemente van ASA se konflikareas (prestasie en outonome funksionering) sterk na vore laat tree. Hy het self antwoorde op vraagstukke genereer, wat bygedra het om Projeksieplaat 7 'n verdiepte projeksie te maak.

Die toepassing van 'n dinamiese tegniek van invraging by projeksieplate, blyk ASA se projeksie te beïnvloed het deur dit te laat toeneem en verdiep.

(j) Wendings in die vertellings (sien Tabel 4.14)

Die analise van wendings in ASA se vertellings is vervat in E Aanhangsel. ASA se vertellings toon wendings wat verander tussen Fase 1 en 3, ten opsigte van die inisieerder daarvan. Sy eerste vertelling toon twee wendings: een wending wat deur my laaste inset (1.7) inisieer word "...*daarna gaan dinge maar...*" (1.7), wat plaasvind nadat ongeveer 80% van sy storie reeds vertel is; en een wending wat deur homself gesneller word deurdan hy raad verskaf oor wat die hoofkarakter behoort te doen na haar dilemma ("*maar sy gaan moet...*"; 1.7).

Tydens Projeksieplaat 2 vind een wending plaas wat volg na 'n opdrag-vraag van my af (2.2). Tydens Projeksieplaat 4 vind geen wendings plaas nie, maar vanaf Projeksieplaat 5 vind onderskeidelik 3, 2 en 1 wendings plaas, almal behalwe een wending (5.2) geïnisieer deur ASA self.

Die toepassing van 'n dinamiese assesseringstegniek blyk by te gedra het tot die ondersteuning van spontane wendings in die vertellings.

(k) Toonaard van die projeksies (sien Tabel 4.14)

Die toonaard van ASA se projeksies het verander in Fase 3. Projeksieplate 4 tot 7 se toonaard is meer donker, maar terselfdertyd meer realisties.

Die toepassing van 'n dinamiese invragingstegniek by projeksieplate het oënskynlik die toonaard van ASA se projeksies beïnvloed. Intensivering van 'n donker toonaard het tydens Fase 3 plaasgevind, maar met 'n stygende lyn van steurende en uitdagende nie self-opgeloste gebeure in die afloop van die projeksies.

(l) Respondeer goed op (sien Tabel 4.14)

ASA het tydens Fase 1 en 2 meestal goed gerespondeer op opdragte, uitings, herhalings van sy frases, asook op nieverbale uitings soos 'n kopknik. Omdat my aanmoedigings verminder het tydens Fase 3, kan ek nie met sekerheid sê hoe hy sou respondeer het op alle tipe insette nie. Tydens Fase 3 het hy goed gerespondeer op minimale insette, byvoorbeeld uitings soos *OK* (4.1; 4.3; 5.1), *en toe* (5.2; 6.3), en selfs op 'n enkel kopknik (5.1; 6.1; 7.1).

Die toepassing van 'n dinamiese assesseringstegniek van invraging blyk by ASA positief mee te gewerk het tot verandering in sy response op ontlokking van projeksies deurdan minder en eenvoudiger ontlokkings nodig blyk te gewees het oor die fases heen. Uitinge blyk maksimale ontlokking te ontsluit het tydens Fase 3.

(m) Formaat (sien Tabel 4.14)

Die formaat van ASA se vertelling het deurlopend 'n storie-formaat aangeneem. Die formaat het nie verskil by Fase 1 en Fase 3 nie, behalwe vir Projeksieplaat 7, wat moontlik toegeskryf kan word aan die aard van die appel van die projeksieplaat.

Hierdie kategorie het onveranderd gebly en blyk dus nie beïnvloed te gewees het deur die toepassing van die tegniek nie.

4.3.1.4 Samevatting van die resultate van die strukturele analise van ASA se projekties

Tabel 4.19 toon 'n samevatting van die resultate van die strukturele analise van ASA se projekties, indien Fase 1 met Fase 3 vergelyk word.

TABEL 4.19: ASA – Struktuur-analise kategorieë wat moontlik beïnvloed is deur die toepassing van die dinamiese assesseringstegniek van invraging

Kategorie	Beïnvloed of nie	In watter mate beïnvloed
a. Woordtelling/volume van response	Ja	Verhoog.
b. Getal projeksiestellings	Ja	Verhoog. Projekties verdiep.
c. Responspatrone	Ja	Minder ontlokking benodig deur my. Hoër, vinniger versadigde responsvolumes gelewer per my inset.
d. Aanmoedigings deur navorser	Ja	Afgeneem. Vinniger gelewerde vertellings.
e. Huiwering	Nee	Weinig indien enige invloed.
f. Herhalings	Nee	Weinig invloed.
g. Verduidelikings	Nee	
h. Woordkeuse	Nee	
i. Toename/verdieping in projeksie-duidings	Ja	Toegeneem en verdiep.
j. Wendings	Ja	Spontane wendings toegeneem. Met meer negatiewe uitkoms.
k. Toonaard	Ja	Donkerder. Stygende lyn van nie self-opgeloste gebeure met betrekking tot hindernisse.
l. Respondeer goed op	Ja	Geen uitsluitel rondom wyses van aanmoediging waarop eerder respondeer is.
m. Formaat	Nee	

Oorsigtelik wil dit uit Tabel 4.19 voorkom, met betrekking tot die strukturele aspekte van ASA se projekties, dat die dinamiese assesseringsintervensie 'n positiewe effek gehad het op 8 uit 13 kategorieë, en veral op verminderde Aanmoedigings deur my, vermeerderde Woordtellings per inset van my, van ASA af en Huiwering wat skerp afgeneem het.

4.3.1.5 Gesprek 1: ASA se beleving van die Murray-metode *versus* die dinamiese assesseringstegniek van invraging

Die storievertel-oefening was vir ASA 'n positiewe ervaring. Hy het dit “*heel maklik*” (MvsDA.4) en “*lekker*” (MvsDA.4) gevind, dit was “*interessant half om te sien waarmee ek (tydens my vertelling) kan opkom...*” (MvsDA.4) en hy was “*nuuskierig in die begin om te sien watter prentjies ek gaan kry...*” (MvsDA.4). Hy noem dat hy van die begin af “*heeltemal verstaan*” het wat om te doen (MvsDA.6) en om dit te bevestig verskaf hy spontaan 'n korrekte opsomming oor wat hy beskou het as die riglyne vir sy vertelling (MvsDA.6).

Hy beskryf die volgende as betekenisvolle intervensies wat hom gehelp het tydens sy vertellings (MvsDA.8): aanmoedigings (MvsDA.8 “*dit is om my aan te moedig en als*”; MvsDA.8 “*...ja dit moedig my aan elke keer wat ek stop en dan word ek aangemoedig en dan dink ek nog goed uit en vertel my storie verder.*”; MvsDA.14 “*Die heelyd soos jy die aanmoedigings elke keer, al probeer ek maar nog uitdink en nog meer vertel.*”); herhaling van sy frases (MvsDA.8 “*...die tye wat ek gesukkel het om uhm... soos waar ek nog moes dink aan iets (gebruik handgebare)...om my te herinner waar ek was min of meer, wat my storie was*”); uitings (MvsDA.8 “*en soos jy aanmoedig so om te sê, ‘OK dit is reg,’ en al daardie goed.*”). Hy rapporteer dat daar geen gedrag of woorde was wat sy vertellings inhibeer het nie (MvsDA.9-10).

Ander betekenisvolle terugvoer wat ASA gegee het is dat hy die meeste van die blanko projeksieplaat (Projeksieplaat nommer 7) gehou het (MvsDA.21), alhoewel dit die moeilikste een was om te doen (MvsDA.17) omdat dit 'n uitdaging aan hom gebied het. Hierdie inligting bied 'n moontlike verklaring vir sy ryk projeksie op hierdie projeksieplaat. Die data vanuit die gesprek verifieer inligting wat verkry is uit die projeksie-analise (waar projeksies verdiep het) en strukturele analise (waar volume, getal stellings en responspatrone bevestig dat meer inligting met dinamiese assessering by hom ontlok is).

Die gebruik van 'n dinamiese assesseringstegniek van invraging by projeksieplate blyk dus mee te gewerk het om meer en ryker inligting te ontlok by ASA. Sy beleving van die Murray-metode *versus* die dinamiese assesseringstegniek van invraging, tydens assessering met projeksies blyk ten gunste van die dinamiese assesseringstegniek van invraging te wees.

4.3.1.6 Gesprek 2: ASA se gesprek oor kultuur (Sien Transkripsie; *Scoring Sheet for the Psychocultural Scoring System*, D Aanhangsel; KultuuranaliseTabel, G Aanhangsel)

ASA is die oudste kind en enigste seun van 'n Afrikaanse ma en Afrikaanse pa. Hy was in 'n Afrikaanse kleuterskool, laerskool en hoërskool en is vanaf die begin van 2010 in 'n universiteit waar beide Afrikaans en Engels as voertaal gebruik word. Hy beskou Afrikaans as sy huistaal (K.10-12), maar verbind hom nie met alle aspekte van Afrikaansheid nie (K.17). ASA beskryf homself as meer Suid-Afrikaans as Afrikaans (K.20), as “*n Gewone Suid-Afrikaanse mens*”, as iemand wat sekere aspekte van ander kulture geniet soos byvoorbeeld musiek, televisie programme en tradisionele danse (K.17; K.19). ASA verduidelik dat, indien jy blootgestel word aan so 'n verskeidenheid van kulture soos hier in Suid-Afrika, jy “*nie altyd honderd persent net jou eie kultuur (kan) wees nie, jy moet aan ander ook deelneem*” (K.17). Hy meen dat die land waar hy woonagtig is (Suid-Afrika), eerder sy kultuur definieer omdat hy nie veel blootstelling aan ander lande het nie (K.20). Alhoewel hy noem dat alle aspekte van kultuur vir hom belangrik is en bydra tot 'n algemene kultuur (K.28), en dat daarom nie een spesifieke faktor vir hom uitstaan as belangriker as ander nie, lig hy tog deur die loop van die gesprek kulturele oorwegings uit wat belangrik is vir hom. Respek vir meisies (K.4; K.31-32) blyk vir ASA baie belangrik te wees; godsdienstige waardes (K.35; K.80; K.81), toleransie vir alle kultuurgroepe (K.27; K.35; K.39; K.40) asook gehoorsaamheid aan landswette en in die uitvoer van menseregte (K.6).

Ten opsigte van godsdiens beskryf hy homself as iemand wat aangeneem is in die kerk (K.80), dat dit hom sal pla indien iemand God se Naam ydelik gebruik (K.80), maar dat hy nie gereeld Bybel lees en mense sal vertel hy is 'n Christen nie (K.80). Hy beskryf die belangrikheid van godsdiens in sy lewe as 'n 7 op 'n skaal van 10. ASA gee definitiewe rolbeskrywings vir sy ouers (K. 57; K.58; K.60), maar noem dat die kosmaak-rol soms gemaklik geruil word in sy ouerhuis (K.57). Stereotipe geslagsrolle soos die versorgingsrol by sy ma, blyk slegs in 'n beperkte mate teenwoordig te wees in sy gesin. Hy sien sy ma as die primêre besluitnemer, finansiële gesagsvoerder, versorger, en dissiplineerder in die gesin (K.57; K.60).

Bogenoemde aspekte belig ASA se projeksies waar die vrou deurlopend 'n sterk rol vervul en moeilike hindernisse alleen hanteer. Dit belig ook sy keuse om tydens Projeksieplaat 7 die skeppingsverhaal te inkorporeer. Sy klem op toleransie as kulturele faktor, mag moontlik die aanvaarding en berusting wat in sy projeksies voorkom, belig vanuit 'n kulturele hoek en nie uitsluitlik vanuit 'n depressief emosionele hoek nie.

Aspekte met betrekking tot sy kultuur wat hy negatief beleef is die belewing van weerwraak van Swart kulture as gevolg van die Apartheid-era, asook godsdiens-verskille wat tussen mense voorkom (K.71). Tydens my invraging in verband met eienskappe en gedrag van my as sielkundige wat hy moontlik as positief en/of negatief sou kon beleef, identifiseer ASA positiewe faktore soos vriendelikheid en respek teenoor ander mense (K.87), en negatiewe seine as indien disrespek getoon word of indien ek “mislik” sal wees... (K.88).

Sy afkeur van disrespek sou verband kon hou met sy Suid-Afrikaanse kulturele perspektief rakende die belangrikheid van menseregte (K.6).

ASA se resultate op die SSPSS toon meer manifestasies van agentskap temas as gemeenskapstemas (23 teenoor 7). Die SSPSS dui nie 'n sigbare patroonmatige verandering aan waar spesifieke temas byvoorbeeld in een fase voorkom, maar nie by die ander nie; of dat 'n verandering plaasvind deurdat byvoorbeeld spesifiek positiewe teenoor negatiewe temas voorkom in een van fases 1 of 3, oor die fases heen nie. Tematiese veranderinge, in vergelyking met die res van sy temas, kom wel voor by Projeksieplaat 6 (die kultuurplaat), waar die negatiewe keerkant van Agting vir die eerste keer na vore tree. 'n Groot hoeveelheid ambivalente voorstellings met betrekking tot die temas, spesifiek by hierdie projeksieplaat, is ook opmerklik, naamlik 4 in vergelyking met 1 elk by Projeksieplaat 1 en 4.

4.3.1.7 Meta-analise van die ASA assesseringsituasie as refleksie oor die navorsing

Vanuit 'n monokulturele perspektief het ASA geen kommentaar gelewer wat dui op kulturele faktore wat hom gepla het tydens die assessering nie (vergelyk K.87 en K.88). Vanuit my perspektief het die projeksie-assessering ook nie opvallende hindernisse ingehou nie. Uiteraard sou ek, soos gewoonlik, retrospektief my gesprekke en insette met ASA anders wou ingeklee het. Die klank- en visuele opnames dra by tot self-analise en -kritiek ten opsigte van eie onvolledige formulerings, minder goeie insette, ensovoorts. Maar of dit veral in die monokulturele assessering situasie sou meegewerk het om spesifiek kulturele faktore wat dalk negatief kon ingewerk het op die assessering teen te werk, is onbekend. Of ASA enigsins 'n andersheid beleef het tydens die assessering wat negatief beleef kon word as gevolg van ongeïdentifiseerde kulturele faktore, weet ek nie. Observasies dui nie op negatiewe faktore nie. Inteendeel, die proses en verhouding het volgens my gemaklik verloop en omdat ek kon waarneem dat sy onsekerheid en angstigheid afgeneem het, het ek ook meer gemaklik geraak. Hy was deurlopend beleefd en respektvol, wat die proses uiteraard gemakliker gemaak het vir beide van ons.

Volgens my observasies was ASA angstig en sy been het baie beweeg regdeur die assessering. Volgens my observasies het sy gemaklikheid egter toegeneem en met tye was sy been stiller, veral tydens Fase 3, wat mag aandui dat die projeksie-assesseringsproses positief beïnvloed kon gewees het deur die toepassing van die tegniek en dat die invloed van moontlike nie-opvallende kultuurkenmerke kon verminder het.

Tydens die gesprekke het ek nie die indruk gekry dat hy besig was om my te probeer plesier of beïndruk met sy antwoorde nie, maar óf hy moontlik vooraf reeds gedink het oor veral kultuur, weet ek nie. Sy antwoorde tydens hierdie gesprek was vir my veral aan die begin van die gesprek vinnig, amper asof hy vooraf gedink het aan moontlike antwoorde. Die deelnemers was spontane aanmeldings, maar toe ek die ouers vooraf telefonies genader het oor die moontlikheid om die assessering ietwat anders te mag doen en die inligting vir navorsingsdoeleindes te mag gebruik, is die ouers uiteraard volledig ingelig oor wat die navorsing behels en watter tipe inligting ek wou probeer verken. Inkoop van die ouers en deelnemer was noodsaaklik. Ek weet nie of in ASA se geval daar moontlik vooraf meer inligting na hom deurgegee was nie, en of dit sy beantwoording enigszins beïnvloed het nie. Ek het egter die indruk gekry dat ek sy antwoorde kon vertrou, dat dit sy eerlike perspektief en opregte bedoeling was.

Die belangrikheid van kennis oor kultuurfaktore wat mag impakteer op my kliënt, het duidelik na vore getree tydens my analise en interpretasie van die kultuurgesprek met ASA, veral met betrekking tot my analise en interpretasie van sy projeksies. Ek sou sy projeksies in 'n mindere mate kon interpreteer het sonder die inligting uit die gesprek oor kultuur. Ek sou oorwegings soos verdraagsaamheid eerder as aanvaarding en berusting beskou het, soos ek aanvanklik gedoen het in my analise van sy projeksies. In retrospek, na die analise van hierdie gesprek, wonder ek of my identifisering van (passiewe) aanvaarding van hindernisse en berusting, nie eerder gestel moes word as verdraagsaamheid nie? Hierdie inligting verleen dus verdere insig in ASA se projeksies, nou vir my 'n faktor wat dui op kultuurimpak. In die lig van sy depressiewe geneigdheid mag my interpretasie van sy passiewe ingesteldheid steeds korrek wees, maar sy klem op verdraagsaamheid behoort ook in ag geneem te word.

Is die inligting wat verkry is oor kultuur nodige inligting vir assesseringsdoeleindes of vir ons terapeutiese verhouding, of is dit grootliks irrelevante inligting? In ASA se geval blyk die inligting relevante, verrykende inligting te wees vir beide die assesseringsituasie en die terapeutiese situasie, omdat inligting na vore gekom het wat ek moontlik nie op 'n ander wyse sou kon verkry het nie en omdat ek nie inligting oor hom wil misken en hom in die proses onbewustelik benadeel nie.

4.3.1.8 ASA se vertellings as toeligtig op die subnavorsingsvrae

(1) Watter bydrae, indien enige, kan 'n dinamiese invragingstegniek by die gebruik van projeksieplate lewer om ryker en meer projeksies by adolessente in mono- en kruiskulturele assesseringsituasies te ontlok?

Die bydrae wat die dinamiese invragingstegniek by ASA blyk te gelewer het lê in die verdieping van sy projeksies, soos bevind uit alle kategorieë van die projeksie-analise. Verskille is ook bevind in die strukturele analise van sy projeksies deurdat sy verbale uitsette vermeerder het en 8 uit 13 kategorieë positief beïnvloed is. Die tegniek blyk by te gedra het tot die skep van meer gemaklikheid by ASA, asook mee te gehelp het tot “beter” vertellings, aldus ASA. Dit kan dan ook gelei het tot die skep van 'n warmer, meer uitnodigende assesseringsituasie. Dit wil dus voorkom dat die tegniek positief impakteer het op die proses en produk van projeksie-ontlokking.

(2) Watter beleving het adolessente in mono- en kruiskulturele assesseringsituasies van die gebruik van die Murray-metode versus die gebruik van 'n dinamiese assesseringstegniek van invraging, tydens assessering met projeksies?

ASA se beleving van die Murray-metode sowel as die dinamiese assesseringstegniek van invraging, vanuit 'n monokulturele assesseringsituasie, blyk positief te wees. Hy blyk van meet af te begryp het wat hom te doen staan, maar het aanmoedigings (MvsDA.8), herhaling van sy frases (MvsDA.8 “...die tye wat ek gesukkel het om uhm... soos waar ek nog moes dink aan iets (gebruik handgebare)...om my te herinner waar ek was min of meer, wat my storie was”) en uitings (MvsDA.8 “en soos jy aanmoedig so om te sê “OK, dit is reg”, en al daardie goed.”) uitgelig as spesifieke intervensies wat hom gehelp het om “beter” vertellings te lewer, wat uiteraard sy siening was van wat die dinamiese assesseringstegniek van invraging behels het. Daar blyk volgens hom nie gedrag of woorde te gewees het wat sy vertellings inhibeer het nie (MvsDA.9-10), wat daarop mag dui dat die tegniek geen negatiewe belewings by hom tot gevolg gehad het nie. Vanuit 'n monokulturele perspektief blyk ASA se beleving ten gunste van die dinamiese assesseringstegniek van invraging te wees, alhoewel die Murray-metode genoegsaam blyk te gewees het om begrip van wat hom te doen staan, te bewerkstellig. Hy blyk dus, moontlik onder andere deur die monokulturele oordrag van die Murray-opdrag, nie afhanklik te gewees het van die verdere opleiding met betrekking tot die invraging nie.

Sy positiewe beleving van die onderskeie metodes word bevestig deur sy response op die projeksieplate tydens die verskillende fases. Sy positiewe beleving van die dinamiese assesseringstegniek mag 'n verband toon met die bevindings van die projeksie-analise,

naamlik dat al die kategorieë positief beïnvloed is en projeksies verdiep het, en van die strukturele analise, naamlik dat 8 uit 13 kategorieë positief beïnvloed is.

Teenstrydig met sy terugvoer, is egter sy fisieke manifestasie van angstigheids. Soos bespreek tydens die meta-analise van die assesseringsituasie, het 'n hoë mate van beenbeweging voorgekom by ASA regdeur die assessering. Tydens Fase 3 was sy beenbeweging egter minder en my afleiding was dat hy blykbaar gemakliker gevoel het. Hierdie observasie bevestig sy gerapporteerde positiewe beleving van die toepassing van die tegniek, maar nie sy gerapporteerde positiewe beleving van die Murray-metode nie. Dit mag egter wees dat die nuwe situasie waarmee hy gekonfronteer is, die assessering opsigself, hierdie gedrag kon gesneller het, en dit dan nie 'n manifestasie van die invloed van die Murray-metode was nie.

(3) Hoe beïnvloed kultuur, al dan nie, die projeksie-assesseringsproses en betekenis van response by adolessente?

Kultuurfaktore blyk die monokulturele assesseringsituasie te beïnvloed, sowel as ASA se projeksies in terme van die betekenis van sy response. Sy klem op verdraagsaamheid, respek, hoe hy die rol van veral sy ma sien, kon alles bygedra het om die assesseringsproses 'n respekvolle en gemakliker situasie te maak vir ons albei. Indien nie-opvallende kulturele faktore wel op die proses impakteer het, mag dit moontlik wees dat die toepassing van die dinamiese assesseringstegniek van invraging die invloed kon verswak het. Die rede vir hierdie persepsie is dat sy angstigheids, wat tot uiting gekom het in sy beenbeweging, blyk te verminder het tydens Fase 3.

Kultuur het sy response moontlik beïnvloed deur sy siening van toleransie by sy response op Projeksieplaat 3, 4 en 6; sy beskouing van die moederfiguur en dus vroue by Projeksieplaat 1, 3 en 5; sy behoefte aan respek by Projeksieplaat 3 en die premie wat hy plaas op godsdiens in Projeksieplaat 7.

4.4 DIE VERTELLINGS VAN DIE DUITSE DOGTER (DDE)

Agtergrond: DDE se agtergrondinligting is slegs aan eksaminators verskaf.

Die volgorde waarin die projeksieplate toegepas was, is (1)TAT 1; (2)TAT 3; (3)TAT 5; (4)TAT 14; (5)TAT 2; (6)Roberts-2-projeksieplaat 6; (7)TAT 16

4.4.1 RESULTATE EN BEVINDINGS VANUIT DDE SE VERTELLINGS

4.4.1.1 Projeksie-analise⁹

In die breë blyk dit vanuit die projeksie-analise dat die temas in DDE se projeksie sentreer rondom 'n behoefte om te behoort, te presteer, 'n positiewe verskil te maak, maar terselfdertyd 'n beleving van buitestaander-wees. As toeligting toon ek die diagnostiese vlak beskrywings van DDE se sewe kaarte in Tabel 4.20.

TABEL 4.20: DDE – Tematiese analise op diagnostiese vlak

FASE 1 Murray-metode	Projeksie- plaat 1	DIAGNOSTIESE VLAK Hierdie dogter blyk te repondeer op diepe teleurstelling deur 'n manlike outoriteitsfiguur te nader om hulp, waarna selfstandige probleemoplossing plaasvind. 'n Boodskap van veg om jou drome te verwesenlik.
	Projeksie- plaat 2	Hierdie dogter projekteer skuldgevoelens, hartseer en depressie op eie foute. Sy vrees moontlike mislukking en begeer om die "regte" besluite te neem. Beleef teenstrydige gevoelens oor die sinvolheid van die lewe.
FASE 2 Opleidingsfase: Dinamiese Invragingstegniek	Projeksie- plaat 3	Hierdie dogter blyk sin te gee aan bedreigende situasies deur naïewe geloof in menslike goedheid, sowel as deur simpatie te soek. Sy wil die vyand bevriend en 'n beter wêreld skep deur 'n positiewe verskil in mense se lewe te maak.
FASE 3 Hertoetsfase	Projeksie- plaat 4	Hierdie dogter blyk sin te gee aan verlies, hartseer en teleurstelling deur te fantasieer oor affiliasie met 'n persoon wat allesomvattende liefde openbaar. Sy wil presteer, affilieer en aanvaar word.
	Projeksie- plaat 5	Hierdie dogter blyk te repondeer op onverwerklakte drome deur begeertes te wil laat verwesenlik op alternatiewe wyses. Sy voel totaal geïsoleerd, afgeskeep, verlore en alleen. Eensaamheid kom voor. Sy wil 'n verskil maak in mense se lewens. Sy openbaar 'n behoefte om roetine te verbreek en één met ander groepe te word. Sy wil insluit en ingesluit voel. Sy het wel die verwagting dat omstandighede kan verbeter.
	Projeksie- plaat 6	Hierdie dogter blyk met weerwraak te repondeer wanneer haar affiliasie-behoefte bedreig word. Sy ervaar mense as veroordelend en nie-insluitend. Sy ervaar onsekerheid, wantroue en eensaamheid. Sy het 'n behoefte aan dieper verhoudings en uitreiking van en aan ander, aan <i>eenheid</i> met ander. Sy wil insluit en ingesluit voel. Sy kan egter werk-georiënteerde prestasie-behoefte vervul. Bemeestering van sekere aspekte kom voor.

⁹ Vergelyk DDE se Projeksie-analise op die gelamineerde Bellak: *Analysis Sheet for use with the Bellak TAT Blank* (A3 werksdokument: DDE). D Aanhangsel bevat volledige analyses, ter toeligting van DDE se emosionele hindernisse.

	Projeksieplaat 7	<p>Hierdie dogter blyk sin te verleen aan onsekerheid en teleurstelling deur nastrewing van diensbaarheid en rasionalisering. Sy voel onseker en in vertwyfeling oor die sinvolheid van haar lewe omdat sy 'n diepe behoefte het om 'n positiewe verskil in die lewe van ander te maak, maar voel dat daar nie bewyse hiervoor is nie. Sy voel depressief, wil presteer en bemeester, maar voel gedeeltelik onmagtig om hierdie drome te verwesenlik. Sy voel geskei van haar wortels, alleen, gemarginaliseer, vergete en hulpeloos, totdat sy besef dat haar drome wel vervul word in haar diensbaar wees, dat ander in hul uniekheid juis in haar uniekheid waarde vind. Sy het die vermoë om lewensin te genereer.</p>
--	-------------------------	--

Vanuit die *Bellak Analysis Sheet* (vergelyk A3 werksdokument 1 om volging van die teks te vergemaklik) kon ek die volgende vergelykings maak tussen DDE se response op die projeksieplate:

(a) Hooftema

Tematiese veranderinge het by DDE voorgekom met betrekking tot verdieping. Waar 'n tema van teleurstelling en verlies deurlopend blyk voor te kom, word die verliese en/of teleurstellings meer realisties hanteer, met relatief positiewe gevolg tydens Fase 3. In vertelling 4 vind die teruggekeerde soldaat geluk ten spyte van sy verlies aan 'n been en sy vriend se afsterwe. By vertelling 5 vind die vrou alternatiewe wyses om vervulling te beleef ten spyte van onvervulde en miskende drome, by vertelling 6 beleef die blanke seun latere sukses ten spyte van sy diefstal-oortreding en teleurstelling, en by vertelling 7 word eie insigte verwerf in die vervulling van 'n lewensdoel deurdat verlies en teleurstelling juis die uniekheid van die prent daarstel en daarom tot vervulling ly. Van die ander temas wat intensiver en uitgebrei het, is onder andere die affiliasie/isolasie tema, die goed/sleg tema en die seer/soet tema. Die seer/soet tema kom veral voor in Fase 3 waar lewenseise blyk te intensiver en in verskillende lewensareas voorkom, byvoorbeeld in die affiliasie/isolasie terrein sowel as in selfaktualisering, bemeestering van sekere sake, om geluk en vervulling te maak gebeur, maak nie saak wat die hindernisse is nie. "Ryker" stories ontwikkel vanaf Projeksieplaat 1-7, en Projeksieplaat 7 span die kroon op ontwikkelde self-insig en die skep van 'n realistiese einde, in teenstelling met die meer idealistiese eindes in Fase 1.

(b) Die hoofkarakter

Waar Projeksieplate 1 en 2 se hoofkarakter bevoeg was om die hindernisse met die hulp van ander te oorkom, raak die hoofkarakters meer onafhanklik in hul self-geïnisieerde verandering vanaf Projeksieplaat 3 tot 5. Projeksieplaat 6, wat die kultuurgeïnspireerde projeksieplaat is, se hoofkarakter het eers weerwraak geneem na die beleving van verlating en bedreiging van sy affiliasie behoeftes, maar het dit probeer regstel en het ook uiteindelik presteer. Tydens Projeksieplaat 7 kom die hoofkarakter self tot insigte oor eie waarde en

betekenisvolheid vir ander, wat 'n oplossing bied vir een van die mees betekenisvolle konflikte wat DDE huidige ervaar.

Dit mag moontlik inhou dat die gebruik van 'n dinamiese invragingstegniek meegewerk het tot die ontluiking van self-insig sodat "ware" betekenis van die hoofkarakter, met moontlike lewenswaarhede as oplossings, deurgedring het. Die dinamiese invragingstegniek blyk mee te gewerk het tot 'n ontwikkelde hoofkarakter wat insigte verwerf het in realistiese oplossings vir hindernisse wat ervaar is.

(c) Die primêre behoeftes van die hoofkarakter

Waar die hoofkarakter se behoeftes tydens Projeksieplaat 1 en 2 meer sentreer om ambisie en herstel, verander die trant, na die toepassing van die opleidingskaart, en word die temas dieper uitgebrei na 'n behoefte aan ware omgee, liefde en kontak, en om 'n verskil te maak in eie en ander se lewens in Projeksieplate 4-7.

Dit lyk dus of die dinamiese invragingstegniek hier 'n diepere vlak van projektiewe vertelling teweeg gebring het deurdat behoeftes verdiep en uitgebrei het na behoeftes aan opregte kontak en om 'n verskil te maak in ander se lewens. Behoeftes blyk bevredig te word deur insigtelike antwoorde te verwerf in Projeksieplaat 7.

(d) Wêreldbeskouing

By Projeksieplate 1 en 2 sien DDE die wêreld as positief responderend op die hoofkarakter se pogings. By Projeksieplaat 1 repondeer mense op die hoofkarakter se vioolspel deur geld te gooi in die hoed. By Projeksieplaat 2 repondeer mense ondersteunend en vertroostend op die hoofkarakter se hartseer en skuldgevoelens. By Projeksieplate 4-7 word meer negatiewe kenmerke aan die wêreld toegedig deurdat die vriende afkeurend en verwerpend optree in Projeksieplaat 4, deur marginalisering en miskennings van die vrou se drome deur haarself en deur haar man by Projeksieplaat 5, deur verwerping deur ander en die hopeloosheid van die situasie aanhoudend te versterk by Projeksieplaat 6 en deur uitsluiting en isolasie as hoofkarakter deur dit eerstens as die bas te skei van die stam van die boom en verder uit te sluit deur ook nie daaraan 'n prent toe te ken nie (Projeksieplaat 7).

Die moontlikheid bestaan dus dat die gebruik van 'n dinamiese invragingstegniek verandering in die vorm van intensivering van hindernisbeleving en negatiewe wêreldbeleving in projekties meegebring het.

(e) Siening oor figure

By DDE kom 'n verskil tussen die sienings fase-georiënteerd voor by die kategorie kontemporêre figure. By Projeksieplate 5-7 kom die affiliasie-tema by herhaling voor en

figure word as nie-insluitend, geïsoleerd en selfsugtig beskryf. Projeksieplate 1-3 se temas by hierdie kategorie is meer idealisties. Die sienings oor die junior figuur blyk ook te verander oor die assesseringsfases heen. In die eerste projeksieplaat word die junior figuur met 'n positiewe toekomspektief gesien. In Projeksieplaat 2 word die begeerte vir die teweegbring van positiewe verandering uitgespreek, maar geen direkte terugvoer word deur die junior figure (die tieners wat sy toespreek) aan die hoofkarakter gegee nie. In Projeksieplaat 5 word die junior figuur as die bron van hoop en vervulling gesien, terwyl Projeksieplaat 6 en 7 nie 'n spesifieke junior figuur uitgelig het nie. Die isolasie-tema word weer sterk deurgetrek op Projeksieplaat 3-6. 'n Erkenning van 'n interne lokus van beheer kom ook voor op Projeksieplaat 4-7. Sienings oor die ouerlike figure wissel ook. Ouerlike figure word beskou as passief, maar trots (Projeksieplaat 1), ondersteunend en oortuigend (Projeksieplaat 2), verwerpend (Projeksieplaat 5) en veroordelend (Projeksieplaat 6). In 'n mate mag die ouerlike figure meer negatief uitgebeeld word in Fase 3.

Dit blyk moontlik dat 'n dinamiese tegniek van invraging 'n bydrae gelewer het tot dieper en ryker projekties binne hierdie kategorie, veral ten opsigte van kontemporêre figure.

(f) Betekenisvolle konflikte

Die hoofkarakters se begeerte om spesiaal te wees en/of 'n verskil in die lewens van mense te maak, is 'n deurlopende onderliggende tema en is ook 'n betekenisvolle konflik wat voorkom. Projeksieplaat 7 span die kroon op hierdie tema en konflik beleving, omdat hierdie projeksieplaat die konflikbeleving die beste ver storie, narratief beredeneer en deur identifisering antwoorde genereer. Waar Projeksieplate 1 en 2 meer oor die maak van positiewe keuses in 'n krisis handel, kom 'n deurlopende fokus op interpersoonlike verhoudings en -konflik voor by Projeksieplate 3-7. Van die konflikte wat na vore tree is afhanklikheid *versus* onafhanklikheid, onderdanigheid *versus* outonomieit, affiliasie *versus* isolasie en prestasie *versus* mislukking.

Die toepassing van 'n dinamiese assesseringstegniek kon 'n bydrae gelewer het tot die verandering wat bemerk is tussen die fases, ten opsigte van betekenisvolle konflikte by DDE, asook met die opbou na Projeksieplaat 7 waar 'n antwoord op die hoofkonflik in haar eie woorde gebied word.

(g) Aard van vrese

Die aard van die vrese het nie frekwensieël baie verander nie, maar die vrese het intensiveer deur die plate heen. Meer of ryker beskrywings is gegee en meer en ryker inligting is so verkry.

Omdat daar blyke is dat die toepassing van die tegniek kon bygedra het tot die intensivering van projeksies, kon die intensivering van die aard van die vrese ook baatgevind het by die toepassing van die tegniek.

(h) Verdedigingsmeganismes (vergelyk ook die Haworth-vorm in D Aanhangel)

’n Analise van DDE se verdedigingsmeganismes, bepaal volgens die Haworth-metode, lewer die soorte en frekwensie verdedigingsmeganismes, ook uitgedruk as ’n persentasie ten opsigte van die projeksiestellings, soos getoon in Tabel 4.21.

TABEL 4.21: DDE – Die verhouding van getal verdedigingsmeganismes (Vm) (volgens die Haworth-metode) tot getal projeksiestellings per projeksieplaat, uitgedruk as ’n persentasie

Projeksieplate	Soorte Vm	Getal Vm	Getal projeksie-stellings	%
Projeksieplaat 1	4	4	29	13,8%*
Projeksieplaat 2	6	9	62	14,5%
Projeksieplaat 3	7	9	91	9,9%
Projeksieplaat 4	6	8	83	9,6%
Projeksieplaat 5	7	10	91	11,0%
Projeksieplaat 6	7	16	127	12,6%
Projeksieplaat 7	3	4	70	5,7%

* (Getal verdedigingsmeganismes/getal projeksiestellings)x100=4/29 x 100≈13,8%

Die persentasie verdedigingsmeganismes was vanaf die opleidingsplaat konsekwent laer as tydens Fase 1, soos getoon in Tabel 4.21. Verskeie redes kon hiertoe bygedra het, byvoorbeeld my verhoogde toetrede tydens die opleiding wat onsekerheidsbeleving kon verminder het, of die appèlwaarde van sommige van die projeksieplate. Die styging in die persentasie verdedigingsmeganismes by Projeksieplate 5 en 6 (11,0% en 12,0%) mag eweneens verband hou met die appèlwaarde van die projeksieplate en/of met die verdieping in DDE se projeksies op daardie stadium. Projeksieplaat 7 se besonder lae persentasie verdedigingsmeganismes (5,7%) mag wees as gevolg van haar eie nuwe insigte en/of die betrokke projeksieplaat se appèl.

Die toepassing van ’n dinamiese assesseringstegniek van invraging kon moontlik ’n bydrae gelewer het tot ’n vermindering van direkte duidinge van verdedigingsmeganismes in verhouding tot die getal projeksiestellings.

(i) Verhoging van superego-toetrede

Gewete as duiding van superego word alleenlik aangetref by DDE se vertelling op Projeksieplaat 2, waarna manifestasies wat dui op ’n verhoogde toetrede van die superego gevind word in die projeksies tydens Fase 3. Dit blyk uit die manifestasies van “straf” wat by

Projeksieplate 5 en 6 intensiever en waar dit nie uit die omstandighede van die vertellings realisties moontlik lyk om die straf vry te spring nie. Projeksieplaat 7 blyk 'n uitskieter te wees waar verhoogde superego-toetrede as besondere sinbelewing 'n hoogtepunt blyk te bereik.

Aanduidings van die moontlike invloed van die gebruik van 'n dinamiese invragingstegniek kon gevind word deurdat 'n verhoging in die interne oudit van die gewete voorgekom het in die vorm van manifestasies van "straf" wat eers ignoreer word by Projeksieplaat 4 en dan verskerp by Projeksieplate 5 en 6.

(j) Integrasie van die ego

'n Verskil tussen manifestasies van ego-integrasie word bemerk by Projeksieplate 1 en 2 in teenstelling met Projeksieplate 3-7. Waar die held in Projeksieplate 1 en 2 wel as redelik bevoeg beskou kon word met insluiting van die uiteindelijke uitkoms van die vertelling, word die held in Projeksieplaat 3 as onrealisties "bevoeg" gesien en vanaf Projeksieplate 4-6 as wisselend bevoeg/onbevoeg. Die hoofkarakter in veral Projeksieplaat 7 bereik 'n kompromie tussen eie behoeftes, die eise van realiteit, en die eise van die superego. 'n Definitiewe wending kan bespeur word in die vertelling tydens Projeksieplaat 7. Wendings word as element in die struktuur-analise voorgehou, wat hierna sal volg.

Dit blyk dat die toepassing van 'n dinamiese assesseringstegniek moontlik 'n impak op die verskil in uiteindelijke manifestasies van ego-integrasie gehad het tussen Fase 1 en Projeksieplaat 7. 'n Algemene tendens van patroonmatige verskil blyk moontlik deurdat die held se bevoegdheidsvlakke ten minste in sekere opsigte sigbaar was tydens vertellings in Fase 3. Projeksieplaat 7 toon duidelike ego-integrasie.

4.4.1.2 Samevatting van die resultate van die projeksie-analise van DDE se projeksies

Tabel 4.22 dui 'n samevatting aan van die kategorieë waar die dinamiese assesseringstegniek wel 'n verskil blyk teweeg gebring het tussen Fase 1 en 3.

TABEL 4.22: DDE – Projeksie kategorieë wat moontlik beïnvloed is deur die toepassing van die dinamiese assesseringstegniek van invraging

Kategorie	Beïnvloed of nie	In watter mate beïnvloed
a. Hooftema	Ja	Verdiep, uitgebrei, ryker stories ontwikkel
b. Die hoofkarakter	Ja	Ontwikkeling van karakter se outonome funksionering en selfinsig. Lewenswaarhede as oplossings
c. Die primêre behoeftes van die hoofkarakter	Ja	Projeksieplaat 1 en 2 sentreer om ambisie en herstel. In Fase 3 word die behoeftes dieper en uitgebrei na 'n behoefte aan opregte omgee, liefde, kontak en om 'n verskil te maak
d. Wêreldbeskouing	Ja	Intensivering van die toedigting van negatiewe eienskappe aan die wêreld
e. Siening oor figure	Ja	Verdiep, met dienooreenkomstig ryker en verdiepte projeksies
f. Betekenisvolle konflikte	Ja	Vermeerder en verdiep. Verandering tot so 'n mate dat DDE tydens Projeksieplaat 7 'n antwoord op die hoofkonflik in haar eie woorde gebied het
g. Aard van vrese	Ja	Intensivering
h. Verdedigingsmeganismes	Ja	Verminder
i. Verhoging van superego-toetrede	Ja	Verhoging sigbaar in manifestasies van "straf"
j. Integrasie van die ego	Ja	Karakters vind toenemend meer realistiese oplossings, wat self genereer is. Insigtelike integrasie by vertelling 7

Al die kategorieë by die projeksie-analise van DDE blyk positief beïnvloed te wees deur die toepassing van die tegniek.

4.4.1.3 Struktuur-analise

Die identifisering en tellings van die strukturele komponente met betrekking tot DDE se projeksies is saamgevat in Tabel 4.23 en verskyn volledig in E Aanhangsel. 'n Los kopie van Tabel 4.23 word ook voorsien om die volg van die bespreking te vergemaklik. Vervolgens die bespreking van die interpretasie van die struktuur-analise van DDE se response, verder belig aan die hand van afsonderlike figure.

TABEL 4.23 DDE - Struktuur-analise van vertellings								
RESPONSE	SUBFASE	Projeksieplaat 1 toepassing	Projeksieplaat 2 toepassing	Projeksieplaat 3 toepassing	Projeksieplaat 4 toepassing	Projeksieplaat 5 toepassing	Projeksieplaat 6 toepassing	Projeksieplaat 7 toepassing
	FASES	FASE 1		FASE 2	FASE 3			
a. Volume		22V; 7NV 322V	30V ; 3NV 701V	46V ; 10NV 866V	12V ; 0NV 877V	7V ; 0NV 941V	11V ; 1NV 1223V	15V ; 1NV 599V
b. Getal stellings (sonder prosesstellings)		29	62	91	83	91	127	70
c. Responspatrone/Lengte per inset**		Sien bespreking						
d. Aanmoediging deur navorser***		5V;7NV	7V;2NV	4V;9NV ←	6V;9NV ↔	3V ←	4V;0NV →	3V;1NV ←
e. Huiwerings		14	19	19	19	23	15	22
f. Herhalings		0	1	3	1	2	3	3
g. Getal direkte & eie verduidelikings		5	10	8	10	7	15	4
h. Woordkeuse		Formulerend Kwalifiserend	Formulerend Kwalifiserend	Formulerend Kwalifiserend	Formulerend Kwalifiserend	Formulerend Kwalifiserend	Formulerend Kwalifiserend	Formulerend Kwalifiserend
i. Toename /verdieping in Projeksieduidings****				√	√	√	√	√
j. Wending/rigtings van vertelling		2 wendings 1.5 But maybe...; 1.11	3 wendings 2.2; 2.3 ...she becomes someone that goes; 2.5	4 wendings 3.5 ...he says that he was just coming; 3.9 But then she invites him for a cup... 3.10 Well...; But...	4 wendings 4.1 he was injured; ...now this guy in the picture; ...then she notices;...but how his one friend; And so her husband...	5 wendings 5.1..how she left behind; then she fell pregnant; ...she can make things right; Even though she has gotten used to...ens. (sien D & E Aanhangsel)	7 wendings 6.1...until one day; they... were starting to push; ...they deci- ded to ask; but that didn't work out.; the boys grew up to be adults; ...ens. (sien D & E Aanhangsel)	5 wendings 7.2 But...this blank picture...; Until one day...; But this picture got lost...; ...because with this picture one can be...ens. (sien D & E Aanhangsel)
• Hoe gou (respons posisie) *****								
• Geïnisieer deur		1 Ek 1 Self	2 Ek 1 Self	1 Ek 3 Self		4 Self	5 Self	7 Self
k. Toonaard		Hartseer Depressief Optimisties	Hartseer Depressief Donker Realisties Positiewe moontlikheid	Hartseer Donker Oor-Optimisties Idealisties	Hartseer Depressief Optimisties Geïdealiseerd	Donker, maar hoopvol Magteloos Depressief Verwagting vir verbetering	Donker Depressief Magteloos Onopgeloste konflik Prestasie tov sekere areas	Donker Depressief Magteloos Begryp insigtelik alter- natiwiese moontlikheid
l. Respondeer goed op								
• Herhaling van frases		√						
• Uitings		√	√	√	√	√	√	√
• Opdragte								
m. Formaat		Storie	Storie	Storie	Storie	Storie	Storie	Storie

* Navorser getal bo (Verbale & nieverbale insette getel); deelnemer getal onder (slegs verbale insette). V:Woordtelling; NV:Nieverbale handelings en response

** Sien Figure 4.19 tot 4.25 vir duidings van responspatrone

*** Aanmoedigings sluit Murray-opdrag en prosesstellings uit. Pyle: ↑ Aanmoediging het toegeneem met >10; ↓ Afgeneem met >10; ↔ Dieselfde gebly; ← Bietjie afgeneem met <10; → Bietjie toegeneem met <10

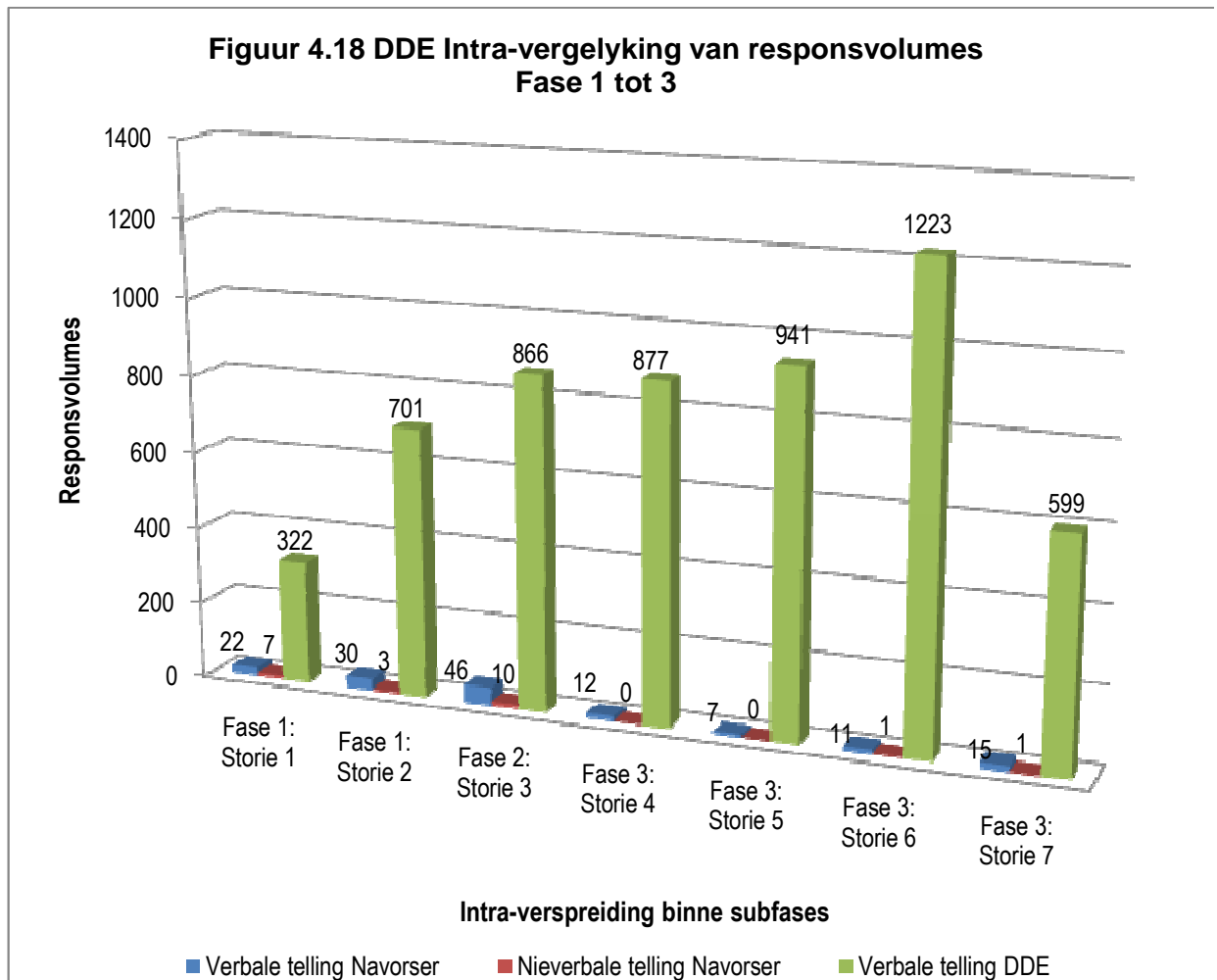
**** √ Regmerk dui aan dat dit voorkom in projeksies

***** Inset nommers soos op die transkripsie word aangedui

Vanuit **Tabel 4.23** word die genoemde kategorieë as intra-vergelykende besprekingspunte eksploreer.

(a) Volume van response (vergeelyk Tabel 4.23)

Figuur 4.18 bied 'n oorsigtelike visuele voorstelling van die volume van die insette deur my (verbale en nieverbale uitings) en DDE (verbale response) tydens elke fase en subfase, as die getal woorde per projeksieplaat.

Indien **Tabel 4.23** met Figuur 4.18 saamgelees word, kan intra-vergelyking van my getal insette teenoor DDE se getal woorde, oor die fases en subfases heen plaasvind. Figuur 4.18 toon hoe my getal woorde afgeneem het vanaf 22 en 30 in Fase 1 na 12, 7, 11 en 15 in Fase 3, terwyl die getal woorde van DDE hoog was en toegeneem het vanaf Projeksieplaat 2 (701) tot 6 (1223). DDE se woorde het tydens die laaste projeksieplaat afgeneem (599), maar verdieping in projeksie het tydens toepassing van hierdie projeksieplaat plaasgevind.

As verdere toeligting is die verhouding tussen my insette (verbaal en nieverbaal) tot DDE se woorde bepaal, sowel as die persentasie wat DDE se woorde beslaan het van alle insette wat gemaak is tydens elke vertelling. Tabel 4.24 dui dit aan.

TABEL 4.24: DDE – Verhoudings ten opsigte van my insette tot haar woorde en persentasie van haar woorde uit die totale kommunikasie per projeksieplaat

Vertellings	Verbale/ nieverbale kommunikasie	My insette	DDE	Totale kommunikasie	Verhouding van my insette tot DDE se getal woorde *	DDE se woorde as persentasie van die totale kommunikasie**
Vertelling 1	Verbaal	23	322			
	Nieverbaal	7				
	Subtotaal	30	322	352	1:10,7	91,5%
Vertelling 2	Verbaal	30	701			
	Nieverbaal	3				
	Subtotaal	33	701	734	1:21,2	95,5%
Vertelling 3	Verbaal	46	866			
	Nieverbaal	10				
	Subtotaal	56	866	922	1:15,5	93,9%
Vertelling 4	Verbaal	12	877			
	Nieverbaal	0				
	Subtotaal	12	877	889	1:73,1	98,7%
Vertelling 5	Verbaal	7	941			
	Nieverbaal	0				
	Subtotaal	7	941	948	1:134,4	99,3%
Vertelling 6	Verbaal	11	1223			
	Nieverbaal	1				
	Subtotaal	12	1223	1235	1:101,9	99,0%
Vertelling 7	Verbaal	15	599			
	Nieverbaal	1				
	Subtotaal	16	599	615	1:37,4	97,4%

*Bewerking: DDE woordtelling/My insette=322/30≈10,7

**Bewerking: DDE woordtelling/Totale kommunikasie x 100=322/(23+7+322) x 100≈91,5%

Waar die verhouding in Tabel 4.24 tussen my en DDE se getal woorde tydens die Murray-metode onderskeidelik 1:10,7 en 1:21,2 en die persentasie van haar woorde onderskeidelik 91,5% en 95,5% van die totale kommunikasie was, het die verhouding in Fase 3 gestyg tot 1:73,1, 1:134,4, 1:101,9 en 1:37,7 (Projeksieplate 4-7) en die persentasie van die totale kommunikasie tot 98,7%, 99,3%, 99,0% en 97,4%.

Dit blyk dus dat die toepassing van 'n dinamiese invragingstegniek 'n invloed gehad het op die woordtellings van DDE, in die vorm van 'n verhoging in die verhouding van DDE se woorde tot my insette sowel as in haar woordtellings as 'n persentasie van die totale kommunikasie.

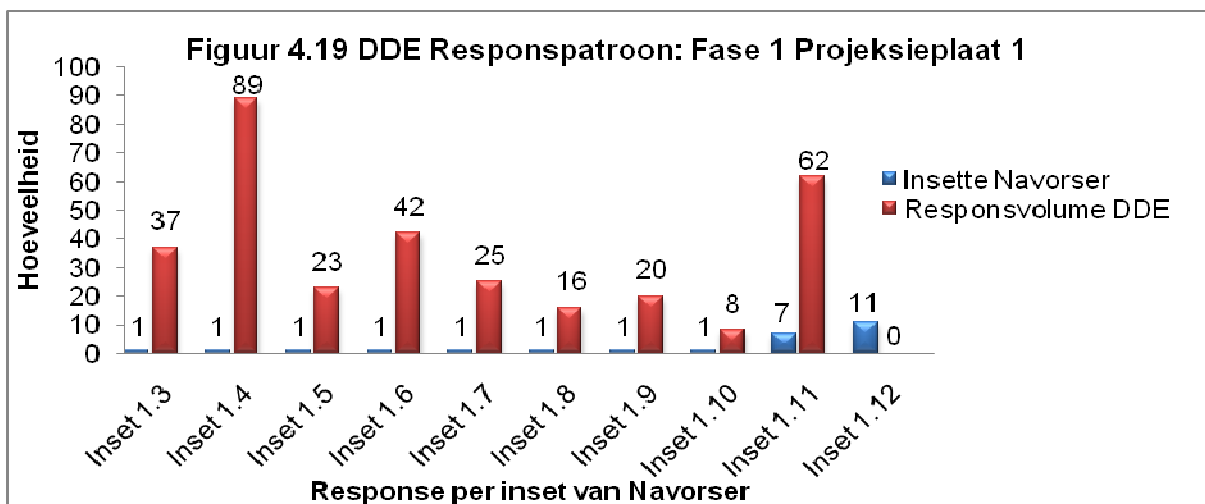
(b) Getal projeksiestellings (sien Tabel 4.23)

Die getal stellings het by alle projeksielate in Fase 2 en 3 in vergelyking met Projeksielaat 1 (29) en 2 (62) toegeneem. By Projeksielaat 7 het die getal projeksiestellings (70) afgeneem, maar dit was steeds meer as die getal projeksiestellings in Fase 1. Die afname kan moontlik toegeskryf word aan die appèl van die projeksielaat, aangesien verdieping in die projeksie voorgekom het.

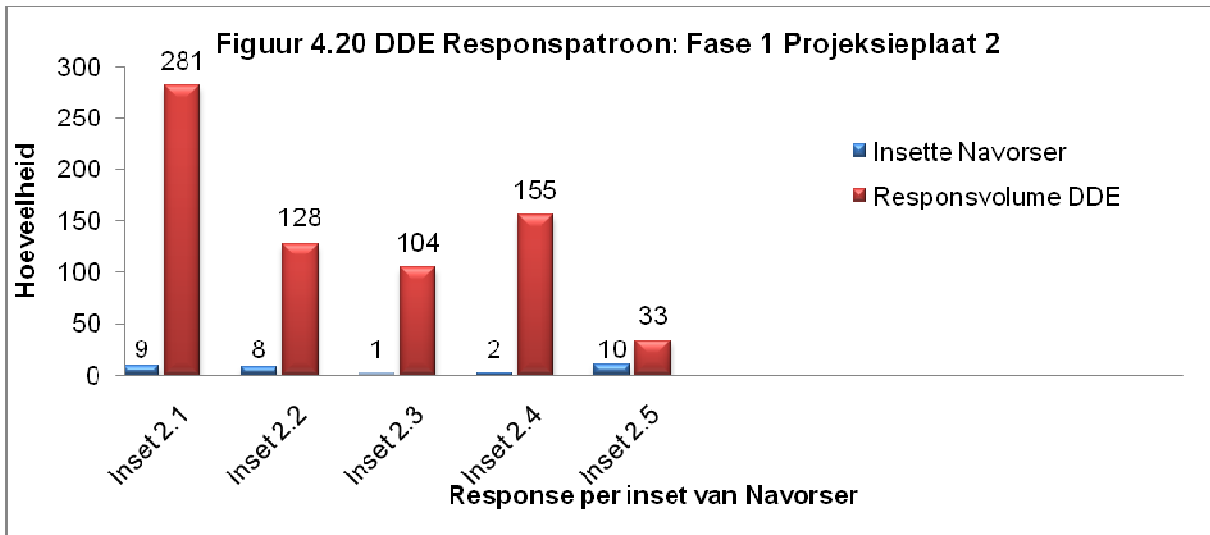
Gloobaal wil dit voorkom of die toepassing van 'n dinamiese invragingstegniek moontlik 'n invloed by DDE gehad het met betrekking tot die voorkoms van stellings. Projeksiestellings blyk te verhoog en te verdiep het.

(c) Responspatroon (respons-lengte per inset van navorser)

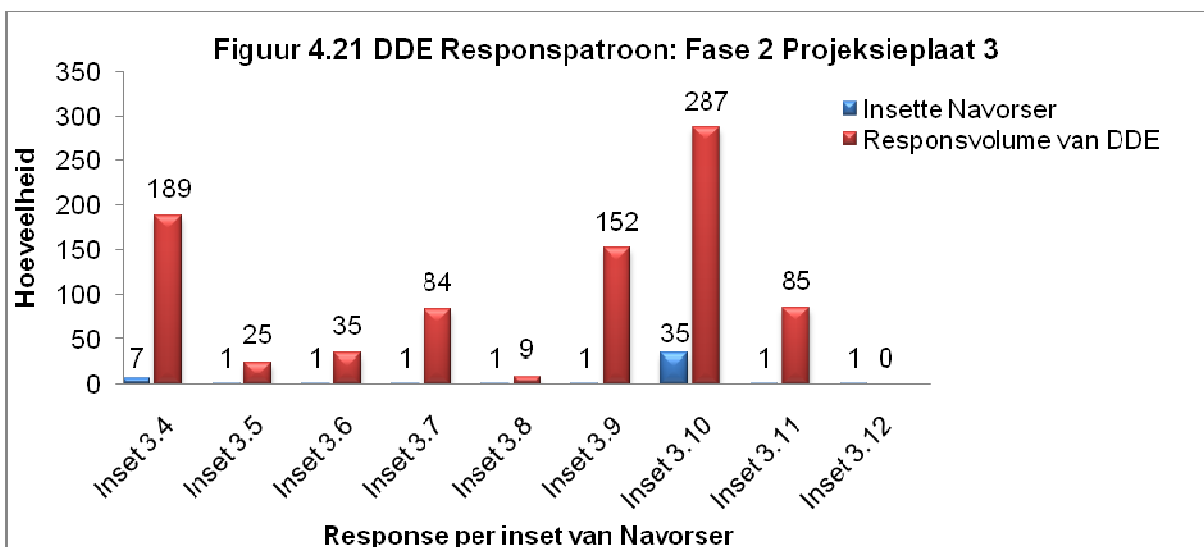
Die responspatrone by DDE word vervat in E Aanhangsel. Die voorstelling van haar responspatrone word per projeksielaat aangedui, in Figure 4.19-4.25.

DDE het met my eerste twee insette (kopknikke) 126 woorde gelewer en toe gestop, waarna sy in 1.5-1.10 resondeer het op my "And" en kopknikke met 'n verdere 134 woorde, voordat ek nodig gehad het om 'n frase van haar by 1.11 te herhaal. Hierna het sy resondeer met 'n verdere 62 woorde voordat sy die vertelling gestaak het.

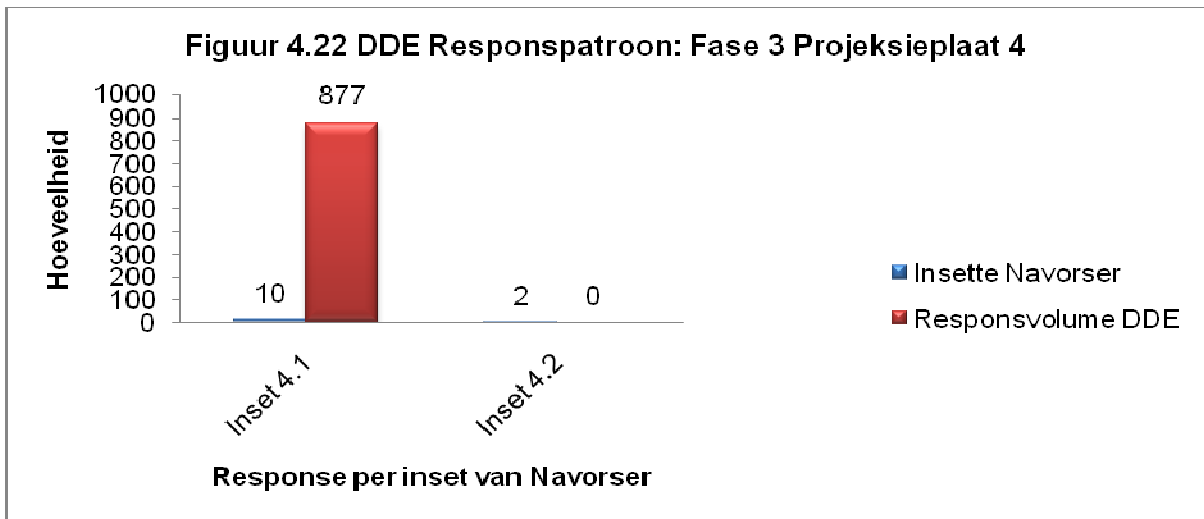
Figuur 4.20 toon dat ek reeds minder insette gemaak het tydens Projeksieplaat 2 en dat DDE se responsvolumes noemenswaardig hoër was. Sy het ten aanvang reeds weggespring met 'n uitgebreide respons (281), waarna sy aangemoedig is met 'n kopknik en “*And? What’s going to happen now?*”(1NV+7V=8 insette by 2.2), waarna 'n verdere vertelling van 387 woorde (128+104+155) ontlok is met slegs 'n erkennende “*Mm-mm*” (2.3) en 'n erkennende kopknik saam met “*Mm-mm*” (2.4).

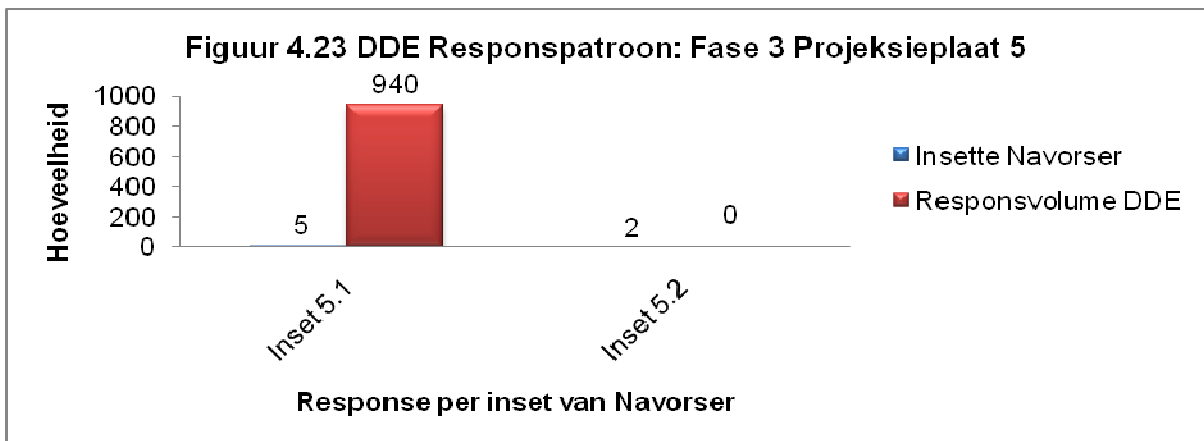
Figuur 4.21 toon dat DDE na die inleidende opleiding op Projeksieplaat 3 weggespring het met 'n hoë volume respons (189 woorde) en vir 'n geruime tyd (3.5-3.9) voortgegaan het met haar vertelling terwyl ek slegs my kop geknik het, maar nie verduidelik het wat die kopknik beteken nie, aangesien sy vloeiend en sonder onderbreking gepraat het. Eers by inset 3.10 het ek my woorde verduidelik “*And then? What happened then? And when I say what happened then I’m just trying to encourage...* “. 'n Hoër responsvolume (287 woorde) is merkbaar na hierdie toepassing van 'n dinamiese assesseringstegniek. Die daaropvolgende

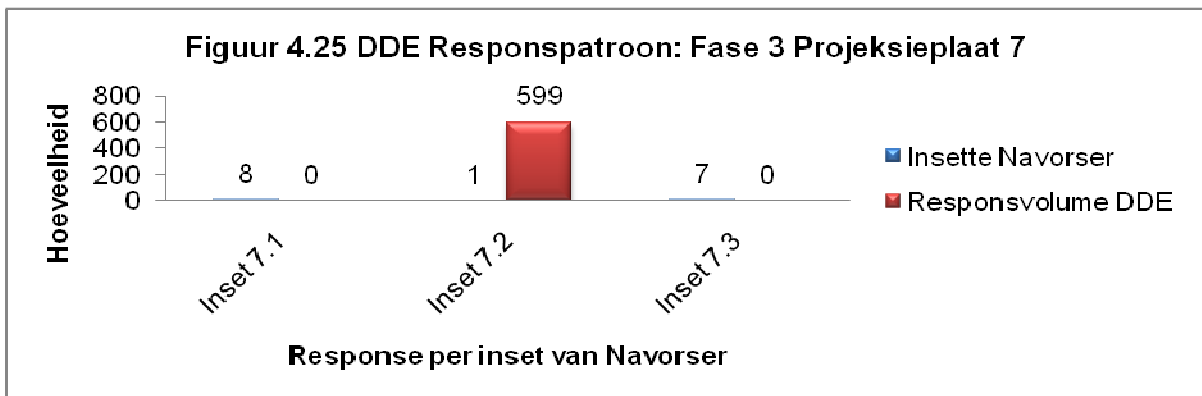
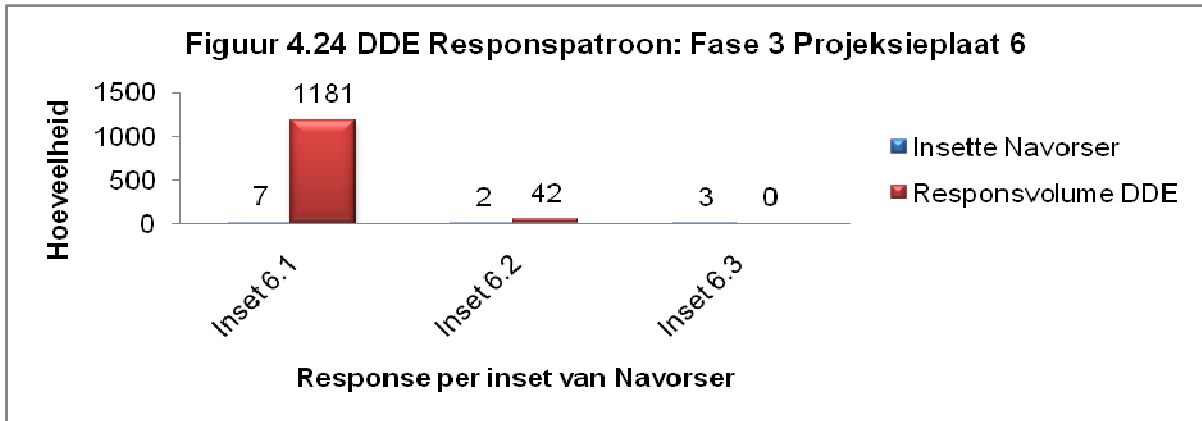
insette was weer eens slegs 'n erkennende kopknik, omdat hierdie deelnemer klaarblyklik begryp het wat verwag word.

Figure 4.22 gee 'n grafiese voorstelling van my hoeveelheid insette *versus* die volume van die response wat DDE verskaf het op Projeksieplaat 4.

Figuur 4.22 dui aan dat DDE reeds op my eerste inset haar volledige vertelling gelewer het, en dit met 'n baie hoë responsvolume (877). Die patroon was grootliks dieselfde by Projeksieplate 5-7, soos deur Figure 4.23-4.25 aangedui word.

Samevattend dui 'n vergelyking van Figure 4.19-4.25 aan dat ek in Fase 3 minder insette gemaak het as tydens Fase 1. Die responspatroon tydens Fase 3 verskil ook heeltemal van dié van Fase 1 en 2 deurdat die responsvolume by Projeksieplaat 4-6 hoog is en reeds direk ná die eerste inset gelewer is as 'n afgeronde vertelling, met die uitsondering van die geringe byvoeging by 6.2. Projeksieplaat 7 dien as geringe uitsondering omdat sy ligtelike kommentaar gelewer het op TAT 16 (wat uiteindelik deur haar identifiseer sou word as haar gunsteling storie), wat as 'n prosesstelling verreken is, alvorens sy weggespring het met 'n versadigde vertelling van 599 woorde.

Die hertoetsfase blyk volgens die responspatroon by Projeksieplaat 4-7, sterk positief beïnvloed te gewees het deur die dinamiese assesseringsintervensie, omdat DDE volledig en met uitsonderlik hoë volumes in vergelyking met Fase 1 reeds tydens die eerste inset gerespondeer het, met geringe uitsonderings. In vergelyking met Fase 1, het eenvoudige en min insette van my kant af plaasgevind.

(d) Aanmoedigings deur navorsers (sien Tabel 4.23)

Die transkripsies met die identifisering van hierdie kategorie by DDE is vervat in E Aanhangsel. Aanmoedigings was by DDE in Fase 1 en 2 ongeveer dieselfde en het tydens

Fase 3 eenvoudiger begin raak, skerp afgeneem en oorwegend voorgekom slegs aan die begin by die opdrag en op die einde as 'n inset wat geen verdere vertelling ontlok het nie.

'n Gevolgtrekking rakende die effek van die toepassing van dinamiese invraging op die getal en patroon van aanmoedigings tydens die afneem van projeksies by DDE, kan dus wees dat aanmoedigings afgeneem en eenvoudiger geraak het, en projeksie verdiep het.

(e) Huiwerings (sien Tabel 4.23)

Huiwerings wat in DDE se response voorgekom het is ingesluit in E Aanhangel. Die verhouding van DDE se huiwerings tot die responsvolume uitgedruk as 'n persentasie, word in Tabel 4.25 getoon.

TABEL 4.25: DDE – Die verhouding van huiwerings tot responsvolumes per projeksieplaat, uitgedruk as 'n persentasie

Fase	Projeksieplate	Getal huiwerings	Respons-volume	%
Fase 1 (Murray-metode)	Projeksieplaat 1	14	322	4,3%*
	Projeksieplaat 2	19	701	2,7%
Fase 2 (Dinamiese assesseringstegniek: Verduideliking tydens projeksieplaat)	Projeksieplaat 3	19	866	2,2%
Fase 3 Hertoetsfase	Projeksieplaat 4	19	877	2,2%
	Projeksieplaat 5	23	941	2,4%
	Projeksieplaat 6	15	1223	1,2%
	Projeksieplaat 7	22	599	3,6%

*Berekening van die persentasie huiwerings tot responsvolumes het as volg verloop: $14/322 \times 100 \approx 4,3\%$

Volgens Tabel 4.25 het die hoogste persentasie huiwerings (4,3%) by Projeksieplaat 1 voorgekom, met 'n daling (2,7%) by Projeksieplaat 2. 'n Verdere daling is volgehou tydens die opleidingsfase en Projeksieplaat 4-6. Die toename van huiwerings by Projeksieplaat 7 (3,6%) kan moontlik toegeskryf word aan die appèl en kognitiewe uitdaging wat die projeksieplaat gerig het aan DDE.

Dit wil voorkom of die gebruik van 'n dinamiese assesseringstegniek van invraging by projeksieplate 'n invloed gehad het op die voorkoms van huiwerings by DDE. Huiwerings het na die gebruik van die tegniek afgeneem in verhouding tot die responsvolume per projeksieplaat. Die verhoogde huiwerings by Projeksieplaat 7 kan moontlik toegeskryf word aan die appèlwaarde van die projeksieplaat (TAT 16).

(f) Herhalings (sien Tabel 4.23)

’n Volledige aanduiding van DDE se herhalings is ter insae beskikbaar in E Aanhangsel en die verhouding van haar herhalings tot haar responsvolumes, uitgedruk as ’n persentasie, word in Tabel 4.26 getoon.

TABEL 4.26: DDE – Die verhouding van herhalings tot responsvolume per projeksieplaat, uitgedruk as ’n persentasie

Fase	Projeksieplate	Getal herhalings	Respons-volume	%
Fase 1 (Murray-metode)	Projeksieplaat 1	0	322	0,0%
	Projeksieplaat 2	1	701	0,1%
Fase 2 (Dinamiese assesseringstegniek: Verduideliking tydens projeksieplaat)	Projeksieplaat 3	3	866	0,4%
Fase 3 Hertoetsfase	Projeksieplaat 4	1	877	0,1%
	Projeksieplaat 5	2	941	0,2%
	Projeksieplaat 6	3	1223	0,2%
	Projeksieplaat 7	3	599	0,5%

Tabel 4.26 toon dat DDE se persentasie herhalings die laagste voorkoms gehad het by Fase1 (0,0% en 0,1%), hoër was tydens Fase 3 (0,1%, 0,2%, 0,2%), maar die hoogste voorkoms gehad het tydens die opleidingsfase (0,4%) en by Projeksieplaat 7 (0,5%). Dit kan moontlik toegeskryf word aan my verhoogde toetrede tydens die opleidingsplaat en/of die appèlwaarde van Projeksieplate 3 en 7.

Die gebruik van ’n dinamiese assesseringstegniek van invraging by projeksieplate blyk ’n invloed te gehad het op die frekwensie van herhalings by DDE se vertellings deurdat die persentasie herhalings hoër was tydens Fase 3, en die hoogste voorkoms gehad het tydens die opleidingsplaat en Projeksieplaat 7.

(g) Getal verduidelikings (sien Tabel 4.23)

Die analise van DDE se getal verduidelikings is vervat in E Aanhangsel. Die resultate is vervat in Tabel 4.27, waar die verhouding van die getal verduidelikings tot die responsvolume in persentasie uitgedruk, ook aangetoon word.

TABEL 4.27: DDE – Die verhouding van getal verduidelikings tot responsvolume per projeksieplaat, uitgedruk as 'n persentasie

Fase	Projeksieplate	Getal verduidelikings	Respons-volume	%
Fase 1 (Murray-metode)	Projeksieplaat 1	5	322	1,5%
	Projeksieplaat 2	10	701	1,4%
Fase 2 (Dinamiese assesseringstegniek: Verduideliking tydens projeksieplaat)	Projeksieplaat 3	8	866	0,9%
Fase 3 Hertoetsfase	Projeksieplaat 4	10	877	0,0%
	Projeksieplaat 5	7	941	0,7%
	Projeksieplaat 6	15	1223	1,2%
	Projeksieplaat 7	4	599	0,0%

Tabel 4.27 toon 'n tendens van afname in DDE se verduidelikings na Fase 1. Projeksieplaat 1 en 2 het die hoogste persentasie verduidelikings gehad (1,5%; 1,4%), met 'n daling (0,9%) by Projeksieplaat 3. 'n verdere daling is volgehou tydens Fase 3, met uitsondering van Projeksieplaat 6 waar 'n styging (na 1,2%) in die gebruik van herhalings voorgekom het. Hierdie styging mag toegeskryf word aan die appèlwaarde van die projeksieplaat.

Die toepassing van 'n dinamiese assesseringstegniek van invraging blyk 'n invloed te gehad het ten opsigte van die getal verduidelikings wat DDE gebruik het by projeksieplate. Verduidelikende response het in verhouding tot die responsvolume per projeksieplaat afgeneem, namate wat die nodigheid vir aanmoediging en vraagstelling ook afgeneem het. Self-geïnisieerde verduidelikings het eerder in Fase 3 voorgekom waar sy self vertellings uitgebrei het.

(h) Woordkeuse (sien Tabel 4.23)

Die analise van DDE se woordkeuse is vervat in D en E Aanhangsel. Dit wil voorkom of daar nie 'n verandering in woordkeuse vanaf Projeksieplaat 1-6 voorgekom het nie. DDE se woorde was deurlopend storie-formulerend, gekenmerk deur kwalifiserings.

Die toepassing van 'n dinamiese tegniek van invraging by projeksieplate blyk nie DDE se response te beïnvloed het waar dit woordkeuse aangaan nie.

(i) Toename en/of verdieping in projeksie-duidings (sien Tabel 4.23)

Tydens die bespreking van die resultate van DDE se projeksie-analise (vergelyk 4.4.1.1) is 'n toename en 'n verdieping in projeksie-duidings aangeteken oor die fases heen. Nie net is toenemend meer projeksie stellings (vergelyk b) gemaak nie, maar verdieping in die

projeksies het plaasgevind (vergelyk die transkripsies van DDE). Alhoewel Projeksieplaat 7 minder woorde en projeksiestellings as Projeksieplaat 6 bevat het, het dié vertelling 'n kernelement van DDE se emosionele vraagstukke (dat sy voel sy het nie 'n spesifieke lewensroeping/doel nie) sterk na vore laat tree. Haar kreatiwiteit en abstrahering het verhoog en antwoorde op vraagstukke is deur haarself genereer, wat bygedra het om Projeksieplaat 7 die hoogtepunt van haar projeksie te maak.

Die toepassing van 'n dinamiese tegniek van invraging by projeksieplate, blyk DDE se projeksie te beïnvloed het deur dit te laat toeneem en verdiep.

(j) Wendings in die vertellings (sien Tabel 4.23)

DDE se vertellings toon wendings, wat toeneem oor die vertellings heen en toenemend self-geïnisieer is. Haar eerste vertelling toon twee wendings: een wat die hoofkarakter inisieer nadat ongeveer 48% van haar storie reeds vertel is; en een wat gesneller word deur my herhaling van haar frase "*And the moral of the story is that even though there are some stumbling blocks...*" (1.11). Tydens Projeksieplaat 2 het drie wendings plaasgevind, een wat volg na 'n opdrag-vraag, een wat self inisieer is tydens die vertelling, en een wat volg op 'n invraging van my. Tydens die opleiding het vier self-geïnisieerde wendings plaasgevind en een wending as gevolg van die invraging van my. Projeksieplate 4-7 het onderskeidelik 4, 5, 7 en 5 self-geïnisieerde wendings gelewer wat toenemend realistiese positiewe effek ingehou het en haar projeksies verryk het. DDE se wendings teen die einde van haar vertellings het veral positiewe effek blyk mee te werk.

Die toepassing van 'n dinamiese assesseringstegniek blyk by te gedra het tot die ondersteuning van spontane wendings in die vertellings, wat ook blyke gelewer het van toenemend realistiese positiewe effek.

(k) Toonaard van die projeksies (sien Tabel 4.23)

Die analise van toonaard in DDE se vertellings is vervat in D en E Aanhangsel. Die toonaard van DDE se projeksies het verander vanaf Projeksieplate 1 en 2 na Projeksieplate 3-7. Vertellings 1 en 2 se toonaard is dieselfde: hartseer, donker of depressief en tóg optimisties teen die einde. By Projeksieplaat 3 word die toonaard oor-optimisties en idealisties. Projeksieplaat 4 se toonaard is, alhoewel hartseer, ook geïdealiseer. Vanaf Projeksieplaat 5 af is die toonaard meer intens en die inhoud donker. Magteloosheid kom voor, alhoewel 'n positiewe toekomsverwagting suggereer word. Die toonaard van Projeksieplaat 6 is ook donker en intens, onopgeloste interpersoonlike konflik kom voor en realisme is meer tekenend in die vertelling. Projeksieplaat 7 is steeds donker en depressief, magteloosheid en

gemarginaliseerdheid kom voor en intensiteit verskerp, maar insigtelike, realistiese leer blyk na vore te tree.

Het die toepassing van 'n dinamiese invragingstegniek by projeksieplate die toonaard van DDE se projeksies beïnvloed? Dit het so voorgekom. Intensivering van 'n donker toonaard het tydens Fase 3 plaasgevind, asook 'n stygende realisme in die afloop van die projeksies.

(l) Respondeer goed op (sien Tabel 4.23)

Die analise van watter van my insette goeie response by DDE teweeg gebring het, is vervat in E Aanhangsel. DDE het in Fase 1 goed gerespondeer as ek herhalings van haar eie frases gegee het, op die roetine prosesmatige insette soos “*And?*”, uitings soos “*Mmm*”, “*OK...*”, en nieverbale uitings soos 'n kopknik. Sy het deurgaans hoë responsvolumes gelewer en totdat versadigde vertellings bereik is, op alle insette respondeer. Tydens Fase 3 het haar responspatroon verander deurdat sy toe al versadigde vertellings op my eerste, eenvoudige inset gelewer het met hoë responsvolumes by 4.1; 5.1; 6.1 (877, 940, 1181). Projeksieplaat 7 het slegs een ekstra nieverbale inset, lag, gehad voordat sy haar versadigde vertelling van 599 woorde gelewer het.

Die toepassing van 'n dinamiese assesseringstegniek van invraging blyk dus by DDE positief mee te gewerk het met betrekking tot 'n verandering ten opsigte van die soorte ontlokkings wat haar laat respondeer het met versadigde vertellings, deurdat ek in Fase 3 slegs uitings soos “*The next card...*” moes maak om hoë responsvolumes en ryk projeksies te ontlok. Minder en eenvoudiger insette het dus goeie response ontlok.

(m) Formaat (sien Tabel 4.23)

DDE se vertellings het deurlopend 'n storie-formaat aangeneem, met geen verandering oor die fases heen nie.

Hierdie kategorie het onveranderd gebly en blyk dus nie beïnvloed te gewees het deur die toepassing van die tegniek nie.

4.4.1.4 Samevatting van die resultate van die strukturele analise van DDE se projeksies

Tabel 4.28 toon 'n samevatting van die resultate van die strukturele analise van DDE se projeksies, indien Fase 1 met Fase 3 vergelyk word.

TABEL 4.28: DDE – Struktuur-analise kategorieë wat moontlik beïnvloed is deur die toepassing van die dinamiese assesseringstegniek van invraging

Kategorie	Beïnvloed of nie	In watter mate beïnvloed
a. Woordtelling/volume van response	Ja	Verhoog. Projeksies verdiep
b. Getal projeksiestellings	Ja	Verhoog. Projeksies verdiep
c. Responspatrone	Ja	Minder ontlokkings deur my benodig. Hoër responsvolumes vroeër in proses gelewer
d. Aanmoedigings deur navorser	Ja	Afgeneem en vereenvoudig
e. Huiwerings	Ja	Afgeneem in verhouding tot responsvolume.
f. Herhalings	Ja	Toegeneem
g. Verduidelikings	Ja	Afgeneem in verhouding tot responsvolume, maar meer self-geïnisieerd
h. Woordkeuse	Nee	
i. Toename/verdieping in projeksie-duidings	Ja	Toegeneem en verdiep
j. Wendings	Ja	Spontane wendings toegeneem
k. Toonaard	Ja	Donkerder. Stygende realisme en insig in afloop van projeksies
l. Respondeer goed op	Ja	<i>“The next card/story” / “Shall we try the next one?”</i>
m. Formaat	Nee	Geen sigbare invloed

Oorsigtelik wil dit uit Tabel 4.28 voorkom dat die dinamiese assesseringsintervensie by DDE 'n positiewe effek gehad het op 11 uit 13 kategorieë van die struktuur-analise, en veral op vermeerderde Woordtellings van DDE per inset van my, verminderde Aanmoedigings deur my en Toonaard van die projeksies, deurdat intensivering van 'n donker toonaard tydens Fase 3 voorgekom het, sowel as 'n stygende realistiese insig in die afloop van die projeksies.

4.4.1.5 Gesprek 1: DDE se beleving van die Murray-metode versus die dinamiese assesseringstegniek van invraging

Die storievertel-oefening was vir DDE 'n moeilike, ongewone oefening (MvsDA.2 *“It’s not a normal exercise,...”*), heel verskillend van TV (MvsDA.2 ... *“(on TV) it’s already given to us in a told form.”*), en omdat sy meer direkte storievertelling sou verkies (MvsDA.4 *“One would rather want them to hear...tell you what their story is.”*; MvsDA.5 *“...one would have to fill in the blanks. Which one doesn’t bother to do that, because it’s too much work.”*), sonder om eie afleidings te probeer maak. Sy sou meer struktuur verwelkom het om haar sekerheid te gee oor hoe sy die storievertel-oefening moes doen (MvsDA.24 *“... it’s still like..a bit... OK how far must I go...”*; MvsDA.25 *“how long must I tell the...”*). Sy stel dan ook dat sy nie aan die begin van die projeksie-assessering werklik begryp het wat haar te doen staan nie (MvsDA.29 DDE: *“In the beginning, when you asked me how it would carry on. Because I*

was uncertain, I didn't know how far you wanted me to take the story...”), en dat sy dit eers regtig verstaan het by Projeksieplaat 3 of 4, dus na die dinamiese assesseringsopleiding (MvsDA.22 DDE: *“Mm...I think after the third or fourth picture.”*).

Sy verklaar dat sy die meeste van die blanko projeksieplaat, Projeksieplaat 7 se vertelling gehou het (vergeelyk MvsDA.65; 96 tot 101), wat kan bydra tot 'n verduideliking vir haar ryker projeksie op daardie projeksieplaat. DDE noem dat die prent waarvan sy die meeste gehou het, Projeksieplaat 5 (TAT 2) was, wat volgens haar verband hou met haar eie woon- en leef-omgewing (MvsDA.71 *“...the fact that I live on a plot and the whole... ...could actually make a lot out of the picture”*). Sy rapporteer dat die twee prente in Fase 1 vir haar die moeilikste was om oor stories te vertel (MvsDA.73-74 *“The first... the first pictures, I mean that little boy with the violin. That was pretty difficult. And the girl that was crying, that one was even worse. Because...There... there are so many things that could've led up to that moment”*). Dit mag inhou dat die dinamiese invragingstegniek haar gehelp het om gemakliker te raak ten opsigte van haar interpretasie van die prente in Fase 3, omdat haar beleving van die prente in Fase 3, as inligtingsbron, positiewer blyk te wees.

Ander betekenisvolle terugvoer wat DDE gegee het is met betrekking tot intervensies wat haar gehelp het om te weet dat sy nog inligting moes gee. Sy besef dat vrae haar gehelp het om ryker of “beter” stories te vertel (MvsDA.19 *“...and when you asked me a question and I knew OK, so she still wants me to carry on a bit more.”*; MvsDA.30-32 *“...when I felt I was finished... ...And then... ...you would ask me something and I would quickly think of something else...”;* MvsDA.55 *“...(you) asked me “and then what happened?”. Then it was like, ‘OK, something else’*). Haar eie fokus deur na die projeksieplaat te bly kyk het ook gehelp (MvsDA.32 *“...I think if I hadn't looked at the picture I would've ended up losing my concentration.”*)

Op my vraag of daar iets was wat ek gedoen of gesê het wat vir haar 'n hindernis was, het DDE gestel dat my stiltes haar ongemaklik laat voel het. 'n Voorstel van haar kant af oor wyses wat gebruik kon word sodat sy gemakliker haar stories sou kon vertel het dui op 'n behoefte aan meer erkenning dat ek haar wel hoor en sodoende bevestiging dat sy op die regte spoor was (MvsDA.57 DDE: *“...I think maybe if I had seen you nod a bit more, then maybe... but I was...”*).

Ryk, relevante inligting is uit hierdie onderhoud met DDE verkry. Haar response verifieer inligting wat verkry is uit die projeksie-analise (waar projeksie verdiep het) en strukturele

analise (waar veral Volume, Getal stellings en Responspatrone bevestig dat meer inligting met dinamiese assessering by haar ontlok is).

DDE se beleving van die Murray-metode *versus* die dinamiese assesseringstegniek van invraging tydens assessering met projeksies blyk ten gunste van die dinamiese assesseringstegniek van invraging te wees.

4.4.1.6 Gesprek 2: DDE se gesprek oor kultuur (Sien Transkripsie; *Scoring Sheet for the Psychocultural Scoring System*, D Aanhangsel; KulturanaliseTabel, G Aanhangsel)

DDE is die enigste kind van 'n Duitse ma en Engelse pa. Sy was in 'n Afrikaans/Engelse kleuterskool, 'n Duitse laerskool en hoërskool en is vanaf die begin van 2010 in 'n privaatskool met Engels as voertaal. DDE beskryf haarself as Suid-Afrikaans met Duitse wortels (K.7 en K.15). Sy meen dat die land waar sy woonagtig is (Suid-Afrika), eerder haar kultuur definieer (K.19). Kulturele oorwegings wat deur haar uitgelig word as belangrik vir haar, is gemeenskap georiënteerdheid bo individualisme (K.25; K.26; K.29; K.33), godsdienste (K.24; K.33; K.141; K.142), spesifieke waardes (morele waardes K.24; onselfsugtigheid K.33; onafhanklikheid K.87), openheid en vriendelikheid as deel van Suid-Afrikaansheid (K.107; K.216; K.224), asook spesifieke tradisies wat sy en haar gesin volg (byvoorbeeld rondom hul viering van Kersfees, K.128-K.134). Ten opsigte van godsdienste beskryf sy haarself as 'n Metodis, 'n Christen (K.148), en sy beskryf die belangrikheid van godsdienste in haar lewe as 'n 9 op 'n skaal van 10. Sy beskou Engels as haar huistaal, maar verbind haar nie met enige aspekte van Engelsheid nie (K.121). DDE het definitiewe rolbeskrywings van haar ouers (K.180; K.185; K.203), sowel as haar eie rol in die gesin ('n kind meng nie in met ouers se besluite nie, K.183; 'n kind neem sy/haar eie besluite, K.204).

Bogenoemde aspekte belig DDE se projeksie op Projeksieplaat 1, waar die seun self 'n besluit neem oor verdere optrede en self sy probleme oplos deur na die violonderwyser te gaan. Waar ek tydens die projeksie-analise die ouers as passief beskou het, blyk dit nou 'n kulturele oortuiging te wees. Die seun aanvaar ook net sy ouers se besluit, wat mag verduidelik word aan die hand van die impak van haar kultuur dat kinders nie inmeng met ouers se sake nie (K.183).

DDE skep ook die moontlikheid van 'n kultuurimpak (sosio-ekonomiese agtergrond) tydens die projeksie-assessering wanneer sy vertel dat Projeksieplaat 5 (TAT 2) verband gehou het met haar eie woon- en leef-omgewing, en daarom daartoe bygedra het dat sy meer van die plaat gehou het as van ander.

Aspekte met betrekking tot haar kultuur wat sy negatief beleef is vooroordeel en vervolging wat persone van 'n Duitse afkoms beleef as gevolg van Hitler se misdade (K.66; K.66-74; K.78; K.81-83; K.96). Sy meld ook 'n verskil in morele waardes tussen haar en meer Duitse persone (K.196-K.200), waar sy haarself as meer konserwatief beskou. Sy beskou haarself as beide ongemaklik (K.65) en gemaklik (K.108-115) met Duitse individualisme. Interpersoonlike hindernisse is al beleef as gevolg van haar hoër morele waardes (K.196; K.198; K.199). Morele kwessies is ter sprake in Projeksieplaat 2 (TAT 3BM) waar die hoofkarakter onder die invloed van drank bestuur en in 'n ongeluk betrokke is waar al haar vriende, behalwe syself, sterf. Morele lesse kom ook voor in die afsluiting van vertellings (1.11 *And the moral of the story is...*; 2.5 *That drinking and driving is bad...*).

Kultuur blyk 'n impak te gehad het tydens haar projeksie-assesseringsproses deurdat "morele lesse" slegs tydens Fase 1 uitgelig is aan die einde van haar vertellings, wat sy nie gedoen het by Fase 3 nie. Kultuur het haar identifisering met Projeksieplaat 5 (TAT 2) se prentinhoud beïnvloed, sowel as met Projeksieplaat 1 en 2 se beklemtoning van moraliteit en Projeksieplaat 1 se aanvaarding van die ouers se besluit.

Tydens die verkenning van die oorkoepelende doelwitte wat vir haar en haar gesin belangrik is, stel sy dat sy 'n impak wil maak op mense se lewe (K.165), 'n aspek wat deurlopend na vore tree tydens haar projeksies. Of hierdie strewe dus eerder kenmerkend van haar uniekheid is as van die impak van kultuur op haar projeksies, is onseker. Wat my die afleiding laat maak dat dit eerder uniek personale eienskappe as wyer kulturele invloede is, is die feit dat sy onseker is oor oorkoepelende doelwitte wat vir haar ouers van belang is (K.168).

Tydens die invraging in verband met eienskappe van my as sielkundige wat sy moontlik as positief en/of negatief beleef het, identifiseer DDE positiewe faktore soos openheid (K.216) en dat ek geluister het na haar (K.216-218) as belangrike komponente in die terapeutiese verhouding, en negatiewe seïne as sou ek soms geen reaksie getoon het op haar insette nie, wat bevestig word in die dissonanse wat sy beleef het toe ek stil gebly het tydens die hertoetsfase (K.233-238 en MvsDA.32 DDE: "...*You were very quiet, so...*"). Of hierdie siening van haar vanuit 'n kruiskulturele perspektief sou kon belig word, is onseker en ek sou dit eerder as personaal-unieke eienskappe van DDE beskou.

'n Beskouing van die resultate van die SSPSS, by DDE, dui op 'n hoër voorkoms van die agentskap temas as die gemeensaamheid temas wat voorgekom het in haar vertellings (18 teenoor 11). Die SSPSS dui nie 'n patroonmatige verskil ten opsigte van haar vermelde

temas tydens Fase 1 en 3 aan waar ánder of meer manifestasies van die temas voorkom nie. 'n Verandering is wel opsigtelik ten opsigte van negatiewe manifestasies van temas wat vir die eerste keer voorkom in Fase 3, naamlik 9 teenoor 0 in Fase 1. Die kultuurplaat, by DDE Projeksieplaat 6, dui die hoogste voorkoms van negatiewe manifestasies van temas van al die projeksieplate aan, naamlik 7 teenoor 4 by Projeksieplaat 5 en 1 by Projeksieplaat 7. Dit mag beteken dat haar perspektief van kruiskulturele interaksie fokus op die problematiese aard daarvan, 'n beskouing wat wel vermeld is tydens Gesprek 2 toe sy die problematiese aard van kruiskulturele ondersteuning-ingrepe bespreek het wat Duitsers onderneem het in Suid-Afrika (K.108-115).

4.4.1.7 Meta-analise van die assesseringsituasie as refleksie oor die navorsing

DDE het kommentaar gelewer wat mag dui op kruiskulturele faktore wat haar gepla het tydens die assessering (MvsDA.39-40), toe sy gestel het dat my stiltes tydens haar vertellings haar onseker laat voel het. Vanuit my perspektief het die kruiskulturele assesseringsituasie nie hindernisse ingehou nie en het ek DDE as gemaklik en vol selfvertroue in die situasie beleef. Haar taalgebruik was op 'n hoë vlak, ek kon haar kommunikasie volg en het die assessering met haar geniet. Sy het maklik blyk te repondeer op vrae en uitings tydens die assessering.

Die belangrikheid van agtergrond kennis oor kultuurfaktore wat mag impakteer het op my kliënt, het na vore getree tydens die analise en interpretasie van DDE se projekties, maar, soos by die ander gevallestudies, eers nadat die gesprek oor kultuur analiseer en interpreteer is. Ek sou, sonder die inligting uit die gesprek haar ouers as passief beskryf het, en haar behoeftes aan affiliasie en deel wees van 'n gemeenskap as affiliasie-behoeftes, sonder om haar gemaklikheid met beide individualisme en kollektiwisme te erken as aspekte van kultuur wat op haar vertellings impakteer. Haar hoë morele waardes as invloed vanuit die religieuse perspektief, sou onbekend aan my gewees het indien die gesprek oor kultuur nie plaasgevind het nie. Hierdie inligting verleen verdere insig in haar projekties, en dui op kultuurimpak.

Is die inligting wat verkry is oor kultuur nodige inligting vir assesseringsdoeleindes of vir ons terapeutiese verhouding, of is dit grootliks irrelevante inligting? In DDE se geval blyk die inligting relevante, verrykende inligting te wees vir beide die assesseringsituasie sowel as die terapeutiese situasie. Heelwat bykomende inligting ten opsigte van kultuur is in DDE se geval verkry. Sonder die inligting oor kultuur sou wanpersepsies kon ontstaan het in terme van die analise en interpretasie van haar projekties. Die terapeutiese verhouding sou uiteraard baatvind by sodanige inligting deurdat korrekte diagnoses en terapeutiese intervensies vanuit die assessering voortspruit.

In retrospek, bloot vanuit 'n uitnodigende, insluitende, warm terapeutiese perspektief, sou ek spesifiek met DDE meer kopknikke of “*Mm-mm*” insette gemaak het as erkenning dat ek haar hoor en dat sy op die regte spoor is, juis omdat ek haar persoonlike uniekheid wil erken en haar maksimaal gemaklik sou wou laat voel het.

Maar of dit sou meegewerk het om kulturele faktore wat dalk negatief kon inwerk op die assessering, teen te werk, weet ek nie. Of sy 'n andersheid beleef het wat kan saamhang met 'n gevoel van andersheid weens die Afrikaans-Duitse verskil, en of die toepassing van 'n dinamiese assesseringstegniek dit in elke geval oorbrug het, is ek oor onseker.

4.4.1.8 DDE se vertellings as toeligting op die subnavorsingsvrae

(1) Watter bydrae, indien enige, kan 'n dinamiese invragingstegniek by die gebruik van projeksieplate lewer om ryker en meer projeksies by adolessente in mono- en kruiskulturele assesseringsituasies te ontlok?

Die bydrae wat die dinamiese invragingstegniek blyk te gelewer het, lê in die verdieping van DDE se projeksies en in haar positiewe beleving van die tegniek, wat uiteraard kon bydra om die verdiepte projeksies te lewer. Haar identifisering van insette wat bygedra het om haar vertellings makliker te maak, is insette wat gebruik is om die tegniek te implementeer, en daarom haar begryping van wat die dinamiese invragingstegniek sou behels.

Die bydrae van die tegniek word bevestig deur resultate van die projeksie- en strukturele-analises van haar projeksies. As hierna gekyk word wil dit voorkom of die gebruik van 'n dinamiese assesseringstegniek van invraging moontlik geleentheid gebied het tot die ontlokking van meer, en ryker, projeksies by DDE en inligting ontlok het wat kon lei tot 'n diepere begrip van DDE, omdat al die projeksie-analise kategorieë positief beïnvloed is na die toepassing van die dinamiese assesseringsintervensie en 11 uit 13 kategorieë in die strukturele analyse van die projeksies dui op verskille. Die tegniek het in DDE se geval veral 'n bydrae gemaak ten opsigte van verskaffing van groter begrip rondom verwagtinge, die skep van meer gemaklikheidsbeleving by DDE, Woordtellings wat verhoog het en Responspatrone wat verander het.

(2) Watter beleving het adolessente in mono- en kruiskulturele assesseringsituasies van die gebruik van die Murray-metode *versus* die gebruik van 'n dinamiese assesseringstegniek van invraging, tydens assessering met projeksies?

DDE se beleving van die Murray-metode en die dinamiese assesseringstegniek van invraging, vanuit 'n kruiskulturele perspektief, blyk ten gunste van laasgenoemde te wees as gekyk word na haar opmerkings tydens Gesprek 1 (Mvs.DA.11;19;22) en haar behoefte aan

erkenning van haar pogings en aan struktuur (Mvs.DA.11). Haar beleving van die onderskeie metodes bevestig haar response op die onderskeie projeksieplate tydens die verskillende fases.

Sy het nie van meet af sekerheid gehad oor wat haar te doen staan nie (MvsDA.8-11). Haar beleving van die Murray-metode was dus dat sy nie genoegsame inligting ontvang het om haar te laat seker voel het oor wat om te doen nie. DDE het die positiewe beleving van die dinamiese assesseringstegniek bevestig deur te stel dat die insette, aanmoedigings en vrae haar gehelp het. Haar beleving word bevestig deur die resultate van die projeksie- en struktuur-analise. Die projeksie-analise dui aan dat projeksies positief beïnvloed is, vermeerder en/of verdiep het en die strukturele analise dui positiewe strukturele veranderinge oor die fases heen aan, veral ten opsigte van Responspatrone, wat laat blyk dat die dinamiese assesseringstegniek van invraging globaal 'n positiewe effek op die projeksie-assessering gehad het. Verhoogde woordtellings en verminderde, eenvoudiger aanmoedigings het ook uitgestaan by DDE. Vanuit 'n kruiskulturele assesseringsituasie blyk haar beleving dus pro die dinamiese assesseringstegniek van invraging te wees.

(3) Hoe beïnvloed kultuur, al dan nie, die dinamiese projeksie-assesseringsproses en betekenis van response by adolessente?

Kruiskulturele faktore blyk die kruiskulturele projeksie-assesseringsproses by DDE nie negatief te beïnvloed het nie. DDE het onsekerheid gerapporteer omdat ek stil was, maar geen verdere negatiewe faktore nie. Beide van ons het gemaklik met mekaar gelyk. DDE se projeksie response en die betekenis van haar response is oënskynlik beïnvloed in terme van inligting wat verkry is oor haar hoë morele waardes, hoe sy die rolle van ouers beskou en haar vermoë om beide kante van 'n saak in te sien as gevolg van haar kennis van verskillende kulture, soos weerspieël word in haar vertelling by Projeksieplaat 6. Hierdie faktore is tydens die bespreking van DDE se gesprek oor kultuur hanteer.

4.5 DIE VERTELLINGS VAN DIE DUITSE SEUN (DSE)

Agtergrond: DSE se agtergrondinligting is slegs aan eksaminators verskaf.

Die volgorde waarin die projeksieplate toegepas is, is (1)TAT 1; (2)TAT 2; (3)TAT 5; (4)TAT 14; (5)TAT 3BM; (6)Roberts-2-projeksieplaat 6; (7)TAT 16.

4.5.1 RESULTATE EN BEVINDINGS VANUIT DSE SE VERTELLINGS

4.5.1.1 Projeksie-analise¹⁰

DSE het beperkte vertellings gelewer, min projekteer en ook beperkte inligting tydens die gesprekke verskaf. In die breë blyk dit vanuit die projeksie-analise dat die temas in DSE se projeksies sentreer rondom 'n behoefte om oplossings te vind, te presteer, te affilieer, maar terselfdertyd 'n beleving van buitestaander-wees. As toelighting toon ek die diagnostiese vlak beskrywings van DSE se sewe kaarte in Tabel 4.29.

TABEL 4.29: DSE – Tematiese analise op diagnostiese vlak

FASE 1 Murray-metode	Projeksieplaat 1	DIAGNOSTIESE VLAK Hierdie seun blyk te repondeer met frustrasie en 'n oplossingsgeoriënteerde gesindheid wanneer prestasie verhinder word deur eksterne hulpverleners te nader om hulp, waarna sy vaardigheid ingespan word om sy gesin plesier te verskaf. Onderwysers gesien as bemagtigend om hindernisse te oorkom.
	Projeksieplaat 2	Hy gee slegs 'n beskrywing van die prent.
FASE 2 Opleidingsfase: Dinamiese Invragingstegniek	Projeksieplaat 3	Hierdie seun blyk sin te gee aan verrassende gebeure deur verbasing en passiwiteit. Vroue gesien as passiewe, aanvaardende wesens.
FASE 3 Hertoetsfase	Projeksieplaat 4	Hierdie seun blyk sin te gee aan hulpeloosheid deur inspirasie te soek. Mans gesien as analities, soekend na inspirasie wanneer hulle vasgeloop voel.
	Projeksieplaat 5	Hierdie seun blyk te repondeer op negatiewe gebeure met aanvanklike bedruktheid en gevoelens van hulpeloosheid. Deurdink egter opsies vir reaktiewe probleemoplossing. Vroue gesien as groeiend in terme van outonome funksionering.
	Projeksieplaat 6	Hierdie seun blyk te repondeer met inisiëring van interpersoonlike kontak wanneer affiliasie-behoeftes bedreig word. Hy ervaar mense as versigtig en nie-insluitend, wie se respek verdien moet word. Hy het 'n behoefte aan dieper verhoudings en uitreiking van en na ander, aan <i>eenheid</i> met ander.
	Projeksieplaat 7	Hierdie seun blyk sin te verleen aan bedreigende situasies deur homself te laat geld deur middel van kognitiewe strategiese beplanning. Bedreigende individue word as magtig, onredelik en destruktief gesien. Bedreigde individue word as selfgeldend en flink gesien, wat aan magtiges kan ontkom.

¹⁰ Vergelyk DSE se Projeksie-analise op die gelamineerde Bellak: *Analysis Sheet for use with the Bellak TAT Blank* (A3 werksdokument: DSE). D Aanhangsel bevat volledige analyses, ter toelighting van DSE se emosionele hindernisse.

Vanuit die *Bellak Analysis Sheet* (vergelyk A3 werksdokument 1 om volging van die teks te vergemaklik) kon ek die volgende vergelykings tref tussen DSE se response op die projeksiëplate:

(a) Hooftema

Tematiese veranderinge het voorgekom met betrekking tot die wisseling van 'n aanvanklike idealistiese vertelling (Projeksiëplaat 1) via vertellings wat meer realisties is (Projeksiëplate 4-6) tot 'n selfgeldende, bevrydende tema waar die voël aan die magtige koning van die oerwoud en al sy gesante “ontsnap” (Projeksiëplaat 7). Temas wissel ook van vertellings oor die hede (Projeksiëplate 2-4) na vertellings wat die toekoms insluit en positiewe toekomsverwagtings impliseer (Projeksiëplate 1, 5-7). Temas oor prestasie, bemeestering en affiliasie het intensiveer, uitgebrei en verdiep. By Projeksiëplaat 6 het meer temas voorgekom, Projeksiëplaat 6 en 7 bied vir die eerste keer harmonie as tema en Projeksiëplaat 7 lewer ook mag as tema. Met betrekking tot die hooftema, vasgelopenheid/onsekerheid, het “ryker” stories ontwikkel vanaf Projeksiëplaat 1-7, waar die hoofkarakters tydens Projeksiëplate 6 en 7 eienaarskap geneem het van hul keuses en self oplossings probeer bewerk het.

(b) Die hoofkarakter

Waar Projeksiëplaat 1 se hoofkarakter bevoeg was om die hindernisse met die hulp van eksterne hulpverleners te oorkom, raak die hoofkarakters meer onafhanklik in hul selfgeïnisieerde verandering vanaf Projeksiëplaat 4-7. Projeksiëplaat 6, wat die kultuurgeïnspireerde projeksiëplaat is, se hoofkarakter inisieer kontak met ander en presteer ten spyte van realistiese hindernisse. Tydens Projeksiëplaat 7 bemeester die hoofkarakter lewensbedreigende situasies deur kontinu die gewelddadige aggressor te ontglim, wat 'n oplossing bied vir die mees betekenisvolle konflik wat hy huidig ervaar, naamlik prestasie versus mislukking.

Dit mag moontlik inhou dat die gebruik van 'n dinamiese invragingstegniek by DSE meegewerk het tot die ontluiking van self-insig by die hoofkarakter (“...to catch the bird, but he'd never get it right.” 7.11), sodat wyses van verantwoordelike optrede en selfgeldig as moontlike oplossing vir konflikte na vore tree.

(c) Die primêre behoeftes van die hoofkarakter

Waar die hoofkarakter se behoeftes tydens Projeksiëplaat 1 meer sentreer om bemeestering en ambisie om sy gesin te plesier en harmonie te skep, verander die trant, na die toepassing van die opleidingskaart, en word die temas dieper uitgebrei na 'n behoefte aan inspirasie,

affiliësie en outonome funksionering, ook ten opsigte van veiligheidsbelewing in Projeksieplate 4-7.

Dit lyk of die dinamiese invragingstegniek by DSE 'n diepere sowel as meer uitgebreide vlak van projektiewe vertelling teweeg gebring het.

(d) Wêreldbeskouing

By Projeksieplaat 1 sien DSE die wêreld as positief responderend op die hoofkarakter se pogings. By Projeksieplate 4-7 word meer negatiewe kenmerke, soos vyandigheid en geen hulpverlening, aan die wêreld toegedig – maar die wêreld is ook meer beheerbaar deur eie insette.

Die moontlikheid bestaan dat die gebruik van 'n dinamiese invragingstegniek verandering in die vorm van intensivering van hindernisbelewing, met 'n gevaardgaande verhoging in negatiewe wêreldbeskouing, in projekties meegebring het. Die wêreld word toenemend projekteer as 'n vyandige plek, maar dit is moontlik om beheer daarvoor te neem.

(e) Siëning oor figure

By DSE kom 'n verskil tussen die sienings fase-georiënteerd voor by die kategorie kontemporêre figure. By Projeksieplate 4-7 kom die isolasie-tema by herhaling voor en kontemporêre figure is afwesig of as nie-insluitend en vyandig beskryf. Projeksieplaat 1 se figure by hierdie kategorie is meer idealisties. 'n Erkenning van 'n interne lokus van beheer kom ook voor in die vertellings oor Projeksieplaat 5-7. Ouerlike figure word slegs by Projeksieplate 1 en 7 genoem. By Projeksieplaat 1 vermaak die seun die gesin met sy vioolspel en by Projeksieplaat 7 kan die leeu moontlik as ouerlike figuur, negatief beskou word. Junior figure tree slegs na vore in Projeksieplaat 7 as die voël wat nie gevang kan word deur die leeu nie.

Dit blyk moontlik dat 'n dinamiese tegniek van invraging 'n bydrae gelewer het tot dieper en ryker projekties met betrekking tot die afwesigheid/negatiwiteit van figure.

(f) Betekenisvolle konflikte

Die hoofkarakters se begeerte om outonoom oplossings te bewerkstellig is 'n deurlopende onderliggende tema en is ook 'n betekenisvolle konflik wat voorkom. Projeksieplaat 7 span die kroon op hierdie tema en konflik belewing, omdat dit die konflikbelewing die beste ver storie, narratief beredeneer en deur identifisering “antwoorde” genereer. Waar Projeksieplaat 1 meer oor die maak van positiewe keuses in die hantering van frustrasie handel, kom 'n deurlopende fokus op outonome hantering van vasgelopenheid voor by

Projeksieplate 4-7. Van die konflikte wat na vore tree is afhanklikheid *versus* onafhanklikheid, onderdanigheid *versus* outonomieit, affiliasie *versus* isolasie en prestasie *versus* mislukking.

Die toepassing van 'n dinamiese assesseringstegniek kon 'n bydrae gelewer het tot die verandering wat bemerk is tussen die fases, ten opsigte van betekenisvolle konflikte by DSE, asook met die opbou na Projeksieplaat 7 waar 'n "antwoord" verstorie word.

(g) Aard van vrese

Die aard van die vrese het verander en vermeerder. Enkele vrese het voorgekom (vrees vir hulpeloosheid en vrees vir deprivering van ondersteuning van ouer-figure) tydens Fase 1. Die vrese het intensiver oor die projeksieplate heen. Ryker beskrywings is tydens Fase 3 verkry en die soorte vrese het uitgebrei na vrese vir verlating, isolasie, afkeur, besering en deprivering.

Omdat daar blyke is dat die aard van die vrese verander en vrese vermeerder het in Fase 3, blyk dit dat die toepassing van die tegniek kon bygedra het tot die intensivering van projeksies.

(h) Verdedigingsmeganismes (vergelyk ook die Haworth-vorm in D Aanhangsel)

DSE se beperkte getal projeksiestellings speel 'n besliste rol in die resultate van hierdie kategorie. 'n Analise van DSE se verdedigingsmeganismes, bepaal volgens die Haworth-metode, lewer die soorte verdedigingsmeganismes wat voorgekom het, sowel as die frekwensie verdedigingsmeganismes, ook uitgedruk as 'n persentasie ten opsigte van die projeksiestellings, soos getoon in Tabel 4.30.

TABEL 4.30: DSE – Die verhouding van getal verdedigingsmeganismes (Vm) (volgens die Haworth-metode) tot getal projeksiestellings per projeksieplaat, uitgedruk as 'n persentasie

Projeksieplate	Soorte Vm	Getal Vm	Getal projeksiestellings	%
Projeksieplaat 1	1	1	13	7,7%*
Projeksieplaat 2	1	3	6	50%
Projeksieplaat 3	2	3	9	33,3%
Projeksieplaat 4	1	1	5	20%
Projeksieplaat 5	5	8	8	100%
Projeksieplaat 6	2	3	10	30%
Projeksieplaat 7	5	7	15	46,7%

* (Getal verdedigingsmeganismes/getal projeksiestellings)x100=1/13 x 100≈7,7%

Die verhouding van die getal verdedigingsmeganismes tot DSE se lae getal projeksiestellings, uitgedruk in persentasie, lewer 'n buitengewoon hoë voorkoms verdedigingsmeganismes. 'n Onderskeid kan getref word tussen Projeksiëplaat 1 en die res van die projeksiëplate, waar Projeksiëplate 2-7 duidelike bewyse lewer van verdedigingsmeganismes. Geen patroonmatige duidings blyk egter voor te kom nie. Sy beperkte deelname en projeksies perk afleidings in hierdie kategorie verder in, en geen uitsluitel kan dus verkry word oor die moontlike effek van die tegniek van invraging op verdedigingsmeganismes nie.

Geen uitsluitel kon verkry word oor die bydrae van die tegniek by DSE ten opsigte van die voorkoms van verdedigingsmeganismes nie.

(i) Verhoging van superego-toetrede

Tekens wat dui op 'n verhoogde toetrede van die superego is by Projeksiëplate 5-7 bemerk, waar die krag van die superego deels geopenbaar word deur die held se “straf” te vergelyk met die toepaslikheid daarvan vir die “oortreding” in die vertelling. Min manifestasies kom voor by Projeksiëplate 1-4. By Projeksiëplate 5-7 neem manifestasies van meer uitgerakte “straf” toe. Verhoging van superego-toetrede word ook gesien in die toepassing of ontstaan van “herstel”, waar inspirasie by Projeksiëplaat 4 gesoek word, ongelukke en skade vermy sal word, sosiale verkeer apartheid sal ophef en vryheid oor gewaande mag sal seëvier.

'n Invloed van die gebruik van 'n dinamiese invragingstegniek kon gevind word in die verhoogde teenwoordigheid van superego-toetrede, soos dit manifesteer in die teenwoordigheid van verhoogde toetrede van “straf”, by Projeksiëplate 5-7, ook in die verhoging van superego-toetrede omdat “herstel” blyk plaas te vind.

(j) Integrasie van die ego

'n Verskil tussen manifestasies van ego-integrasie word bemerk by Projeksiëplaat 1 in teenstelling met Projeksiëplate 4-7. Waar die held in Projeksiëplaat 1 as bevoeg beskou kon word indien eksterne hulp realiseer, word die held in Projeksiëplaat 4 as outonoom “bevoeg” gesien omdat hy inspirasie najaag en vanaf Projeksiëplate 5-7 toenemend meer bevoeg gesien. Projeksiëplaat 7 dui op hoë bevoegdheidsvlakke van die voël as hoofkarakter. Intensiteit van emosie blyk te verhoog. By Projeksiëplaat 1 is frustrasie, by Projeksiëplaat 2 geen emosie, by Projeksiëplaat 4 soek die man na inspirasie, by Projeksiëplaat 5 huil die vrou en is depressief, en by Projeksiëplaat 6 is daar sprake van verhoging van emosie. Die hoofkarakters blyk ook meer aksie-georiënteerd te raak in Fase 3 (soeke – beplanning – wil bekend stel/ontmoet – vlieg ongesteurd en vry). Ego-integrasie kan egter bemerk word

deurdat die aard van die emosie verander het vanaf magtelose frustrasie en geen emosie, na meer ower te emosies wat wel deur die held hanteer word.

Dit blyk dat die toepassing van 'n dinamiese assesseringstegniek moontlik 'n impak op die manifestasies van ego-integrasie gehad het. Karakters vind toenemend meer realistiese oplossings, wat self gegenereer is.

4.5.1.2 Samevatting van die resultate van die projeksie-analise van DSE se projeksies

Tabel 4.31 toon 'n samevatting van die kategorieë waar dit blyk dat die dinamiese assesseringstegniek 'n verskil teweeg gebring het tussen Fase 1 en 3.

TABEL 4.31: DSE – Projeksie kategorieë wat moontlik beïnvloed is deur die toepassing van die dinamiese assesseringstegniek van invraging

Kategorie	Beïnvloed of nie	In watter mate beïnvloed
a. Hooftema	Ja	Verdiep, uitgebrei, meer realisties, ryker stories ontwikkel.
b. Die hoofkarakter	Ja	Ontwikkeling van karakter se outonome funksionering.
c. Die primêre behoeftes van die hoofkarakter	Ja	In Fase 3 word die behoeftes dieper en uitgebrei.
d. Wêreldbeskouing	Ja	Intensivering van die toedig van negatiewe eienskappe aan die wêreld, maar beheer van die wêreld moontlik
e. Siening oor figure	Ja	Verdiep, dienooreenkomstige ryker en verdiepte projeksies. Afwesigheid/negatiwiteit van figure verskerp. Interne lokus van beheer verskerp.
f. Betekenisvolle konflikte	Ja	Vermeerder en verdiep tot openlike botsing, met 'n duidelike blywende oorwinning.
g. Aard van vrese	Ja	Verander, intensiveer en vermeerder.
h. Verdedigingsmeganismes	Nee	
i. Verhoging van superego-toetrede	Ja	Verhoog as gevolg van "herstel". Vermeerder as gevolg van "straf"
j. Integrasie van die ego	Ja	Karakters vind toenemend meer realistiese oplossings, wat self genereer is, ten spyte van meer ower te emosies.

Die projeksie-analise van DSE blyk positief beïnvloed te wees deur die toepassing van die tegniek in 9 uit 10 van die kategorieë. Dit blyk dat die tegniek veral 'n invloed gehad het op die verdieping en uitbreiding van hooftemas van die vertellings; dat ontluiking van outonomie fasiliteer kon gewees het sodat "ware" betekenis van die hoofkarakter, met moontlike lewenswaarhede as oplossings, deurgedring het en dat intensivering van die toedig van negatiewe eienskappe aan die wêreld plaasgevind het (wêreldbeskouing).

Verdedigingsmeganismes blyk nie deur die dinamiese assesseringstegniek van invraging beïnvloed te word het nie.

4.5.1.3 Struktuur-analise

Die identifisering en tellings van die strukturele komponente met betrekking tot DSE se projeksies is saamgevat in Tabel 4.32 en verskyn volledig in E Aanhangsel. 'n Los kopie van Tabel 4.32 word ook voorsien om die volgorde van die bespreking te vergemaklik.

TABEL 4.32 DSE - Struktuur-analise van vertellings								
RESPONSE	SUBFASE	Projeksieplaat 1 toepassing	Projeksieplaat 2 toepassing	Projeksieplaat 3 toepassing	Projeksieplaat 4 toepassing	Projeksieplaat 5 toepassing	Projeksieplaat 6 toepassing	Projeksieplaat 7 toepassing
	FASES	FASE 1		FASE 2	FASE 3			
a. Volume		8V; 2NV 98V	37V ; 2NV 57V	123V ; 4NV 98V	12V ; 1NV 33V	46V ; 2NV 66V	7V ; 1NV 81V	158V ; 4NV 115V
b. Getal stellings (sonder prosesstellings)		13	6	9	5	8	10	15
c. Responspatrone/Lengte per inset		Sien bespreking						
d. Aanmoediging deur navorser		6V;2NV	10V;2NV	20V;4NV →	4V;1NV ←	9V;2NV →	5V;1NV ←	21V;4NV ↑
e. Huiwering		6	8	13	4	12	9	13
f. Herhalings		1	0	2	0	0	3	0
g. Getal direkte & eie verduidelikings		4	0	0	0	1	3	3
h. Woordkeuse		Formulerend Kwalifiserend	Beskryf prent	Formulerend Kwalifiserend	Formulerend Kwalifiserend	Formulerend Kwalifiserend Meer beskrywing van gevoelens en verklaring van gevoelens	Formulerend Kwalifiserend Meer beskrywing van gevoelens en verklaring van gevoelens	Formulerend Kwalifiserend Meer beskrywing van gevoelens en verklaring van gevoelens
i. Toename/verdieping in Projeksieduidings			Beskryf prent	√	√	√	√	√
j. Wending/rigtings van vertelling		2 wendings 1.4 Then he- 1.5 I think it is...	Beskryf prent	1 wending 3.9 It looks like...	0 wendings	1 wending 5.4 Well that she will get...	1 wending 6.2 ...I think...	1 wending 7.11 ...but he'd never get it right.
• Hoe gou (respons posisie) *****								
• Geïnisieer deur		2 Ek		1 Ek		1 Ek	1 Ek	Self 1
k. Toonaard		Gefrustreerd Sukcesvol Positief Wil plesier Idealisties.	Beskryf prent	Isolasie Positief Passief Onopgelos	Soekend Bedruk, maar wil vorentoe Optimisties Hede gebaseerd WIL	Donker, maar hoopvol Bedruk Verwagting vir verbetering.	Donker/Lig Meer positief Probleemoplossend Positiewe toekoms- verwagting.	Donker/Lig Magteloos (leeu) Outonome funksionering (voël); Dinamies Positiewe toekomsverwag- ting.
l. Respondeer goed op		Min response	Min response					
• Herhaling van frases								
• Uitings		√		√	√ "There you are"	√	√ Okay; And	
• Opdragte		√	√	√	√	√	√	√ Aangepaste opdrag
m. Formaat		Storie & Beskrywing van prent	Beskrywing van prent	Storie & Beskry- wing van prent	Storie*****	Storie	Storie	Storie

* Navorser getal bo (Verbale & nieverbale insette getel); deelnemer getal onder (slegs verbale insette). V:Woordtelling; NV:Nieverbale handelings en response

** Sien Figure 4.27 tot 4.33 vir duidings van responspatrone

**** Aanmoedigings sluit Murray-opdrag en prosesstellings uit. Pyle: ↑ Aanmoediging het toegeneem met >10; ↓ Afgeneem met >10; ↔ Dieselfde gebly; ← Bietjie afgeneem met <10; → Bietjie toegeneem met <10

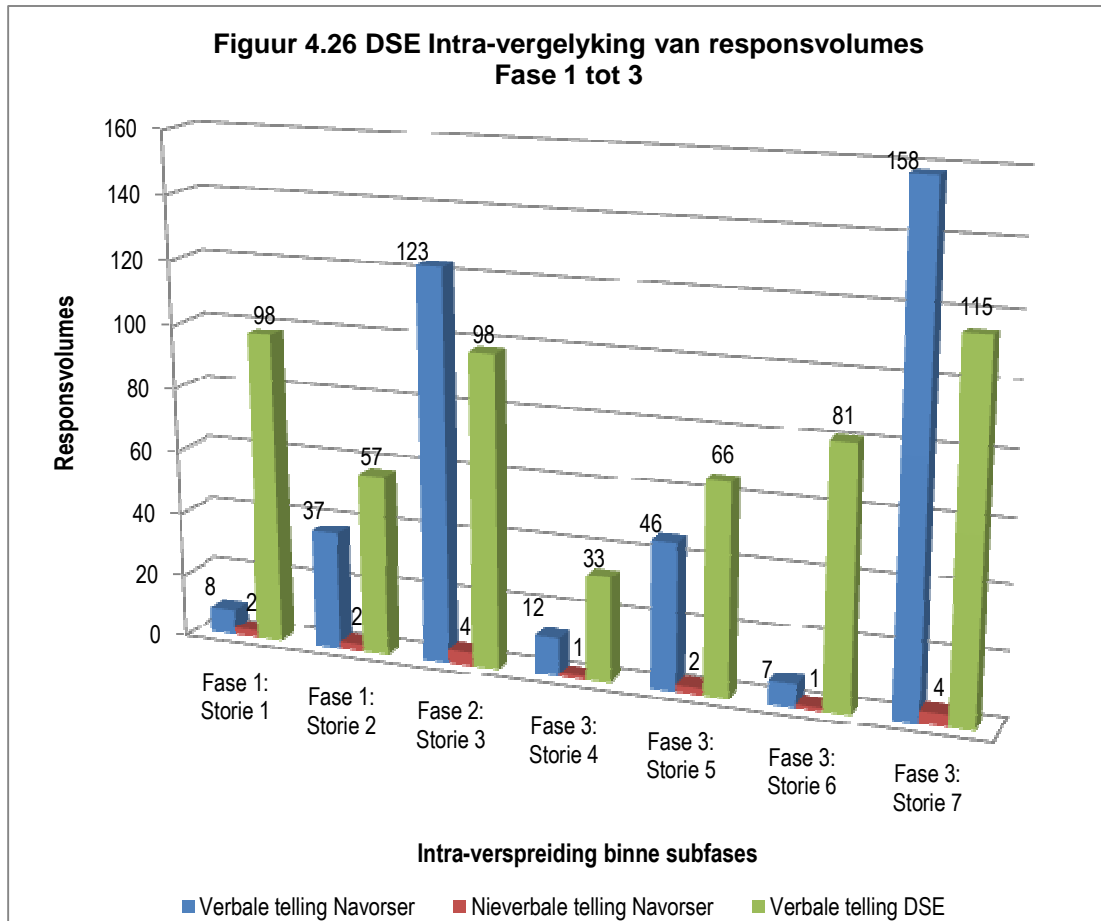
***** √ Regmerk dui aan dat dit voorkom in projeksies

***** Inset nommers soos op die transkripsie word aangedui

* Beskrywing & verklaring van gevoelens; moontlike oplossing vir 1^e keer teenwoordig. Positiewe toekomsverwagting

(a) Volume van response (sien Tabel 4.32)

Die analise van DSE se volume van response word vervat in E Aanhangsel. Figuur 4.26 bied 'n oorsigtelike grafiese voorstelling van die volume van my insette (verbale en nieverbale uitings) en DSE se verbale response tydens elke subfase.

Indien **Tabel 4.32** met Figuur 4.26 saamgelees word, kan intra-vergelyking van my getal insette teenoor DSE se getal woorde, oor die fases en subfases heen plaasvind.

Figuur 4.26 toon hoe my getal woorde wissel (8-37-123-12-46-7-158) na aanleiding van die besondere samehang tussen my en DSE se insette. Hy het deurlopend beperkte response gelewer, met slegs een vertelling (Projeksieplaat 7) bo 100 woorde. Hy het onseker voorgekom, maar sy response het soms tydens Fase 3 vermeerder in verhouding tot my uitings. Tydens Projeksieplaat 7 moes ek hom egter baie aanmoedig (158 woorde), moontlik as gevolg van die appèlwaarde van die blanko projeksieplaat.

As verdere toeligting is die verhouding tussen my insette (verbaal en nieverbaal) en DSE se woorde bepaal, sowel as die persentasie wat DSE se woorde beslaan het van die totale kommunikasie tydens elke vertelling. Tabel 4.33 dui dit aan.

TABEL 4.33: DSE – Verhoudings ten opsigte van my insette tot sy woorde en persentasie van sy woorde uit die totale kommunikasie per projeksieplaat

Vertellings	Verbale/ nieverbale kommunikasie	My insette	DSE	Totale kommunikasie	Verhouding van my insette tot DSE se getal woorde*	DSE se woorde as persentasie van die totale kommunikasie**
Vertelling 1	Verbaal	8	98	108	1:9,8	90,7%
	Nieverbaal	2				
	Subtotaal	10	98			
Vertelling 2	Verbaal	37	57	96	1:1,5	59,4%
	Nieverbaal	2				
	Subtotaal	39	57			
Vertelling 3	Verbaal	123	98	225	1:0,8	43,6%
	Nieverbaal	4				
	Subtotaal	127	98			
Vertelling 4	Verbaal	12	33	46	1:2,5	71,7%
	Nieverbaal	1				
	Subtotaal	13	33			
Vertelling 5	Verbaal	46	66	114	1:1,4	57,9%
	Nieverbaal	2				
	Subtotaal	48	66			
Vertelling 6	Verbaal	7	81	89	1:10,1	91,0%
	Nieverbaal	1				
	Subtotaal	8	81			
Vertelling 7	Verbaal	158	115	277	1:0,7	41,5%
	Nieverbaal	4				
	Subtotaal	162	115			

*Bewerking: DSE woordtelling/My insette=98/10=9,8

**Bewerking: DSE woordtelling/Totale kommunikasie x 100=98/(8+2+98) x 100≈90,7

Die volume van DSE se response sowel as die verhouding daarvan tot my insette soos getoon in Tabel 4.33 is uitsonderlik wanneer dit vergelyk word met die ander gevallestudies. Daar moet hierby verder in gedagte gehou word dat hy tydens vertelling 2 hoofsaaklik 'n beskrywing van die prent gedoen het, en dat ek 'n verdere verduideliking by Projeksieplaat 7 moes maak om projeksie-ontlokking te kon ontlok.

Geen patroon van progressie blyk vanuit die tabel nie. Die verhouding tussen my insette en DSE se getal woorde is vergelykbaar by Projeksieplate 1 en 6 (1:9,8 en 1:10,1), 2 en 5 (1:1,5 en 1:1,4) sowel as 3 en 7 (1,08 en 1,07).

DSE se resultate dui op die slaggtat van enkelvoudige analise en interpretasie. Die Projeksieplaat 7 persentasie (41,5%) hier mag dalk een van die laagste responsvolumes uit die 10 gevallestudies wees, **en** dis hier boonop by die laaste projeksieplaat. Maar as projeksie is dit 'n hoogtepunt – dus word die oorweging van volume by DSE irrelevant. Ook die ongewone verskynsel van my insette by DSE (weer die uitskieter onder die 10

gevallestudies sowel as by DSE) verdien aandag. Dinamiese assessering laat toepassing van die opleiding toe, dus kan die kriterium vir effek van die tegniek nie net verminderde insette van my as assessor wees, soos in die ander gevallestudies gevind is nie. My insette het binne die raam van die opleiding by Projeksieplaat 3 gebly dus is die resultaat in die geheel gesien steeds sinvol, want my insette het DSE ondersteun tot hierdie besondere projeksie.

Die toepassing van 'n dinamiese invragingstegniek het nie by DSE 'n sigbare invloed gehad in die vorm van 'n verhoging in verhoudings van sy woorde tot my insette óf in sy woordtelling-persentasies nie, maar wel in die begryping van die taak, die afbreek van weerstandbiedende gedrag en die verdieping van die projeksiës.

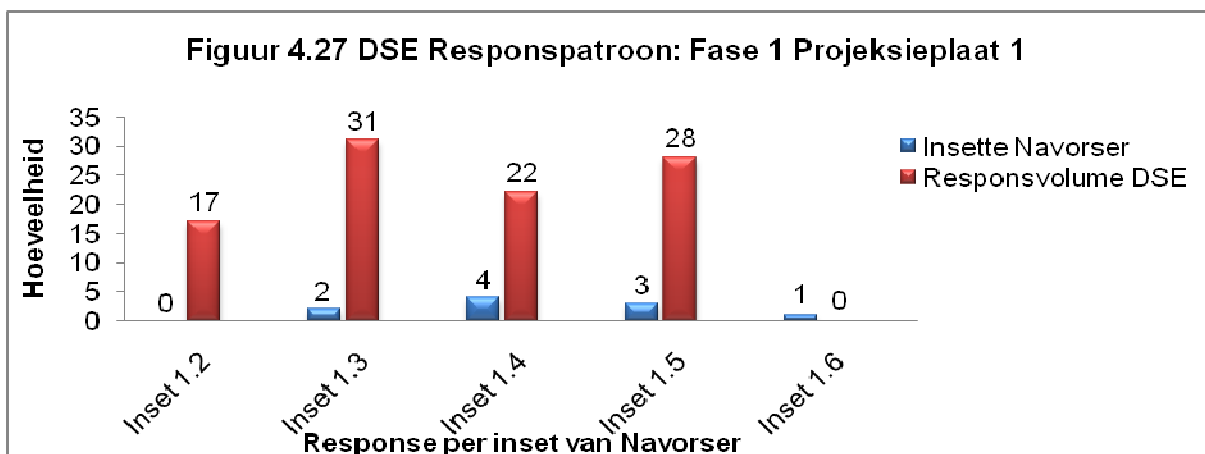
(b) Getal projeksiestellings (sien Tabel 4.32)

Indien die getal projeksiestellings vergelyk word met dié van Projeksieplaat 1 (13), blyk dit dat dit deurgaans baie laer was behalwe by Projeksieplaat 7 (15). In Fase 3 het die projeksiestellings konsekwent vermeerder. Projeksieplaat 7 se projeksiestellings is die enigste wat hoër is as dié van Projeksieplaat 1. In die lig van my bespreking by Volume van response, kan die stygende getal projeksiestellings 'n teken wees dat die tegniek tog struktureel impak gemaak het.

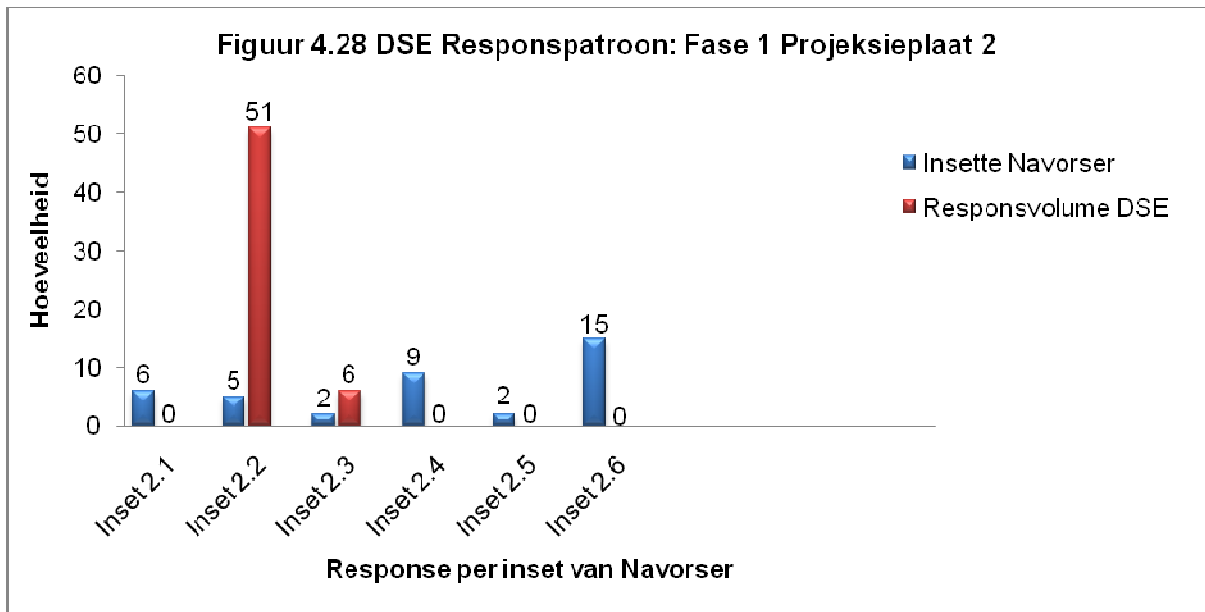
Gloobaal wil dit voorkom of die toepassing van 'n dinamiese invragingstegniek moontlik 'n invloed by DSE gehad het met betrekking tot die voorkoms van projeksiestellings. Projeksiestellings blyk in die natoetsfase konsekwent te vermeerder het.

(c) Responspatroon (respons-lengte per inset van navorser)

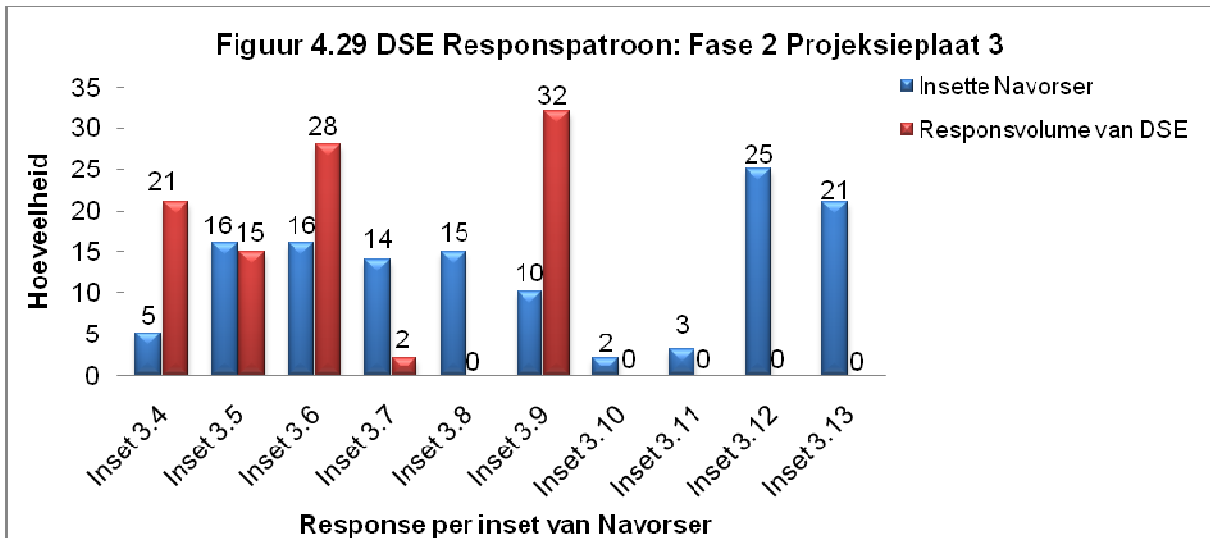
Die responspatrone by DSE word vervat in E Aanhangel. Die voorstelling van sy responspatrone word per projeksieplaat aangedui, in Figure 4.27-4.33.

Figuur 4.27 toon DSE se responspatroon tydens die intree projeksieplaat. By 1.2 en 1.3 het hy respondeer met die vertelling van die storie en by 1.4 op my vraag “...and then?” voortgegaan daarmee. By inset 1.5 het hy respondeer op my “Anything else?” deur die prent te begin beskryf, waarna slegs prosesstellings gevolg het by die opvolgende inset. Ek het by die meeste plate min of geen invraging met betrekking tot uitkoms gemaak nie. Gesien in die lig van die response wat wel by hom ontlok is (vergeelyk ook Fig. 4.28 en 4.31), twyfel ek of dit ’n verskil sou gemaak het aan die uiteindelijke resultate.

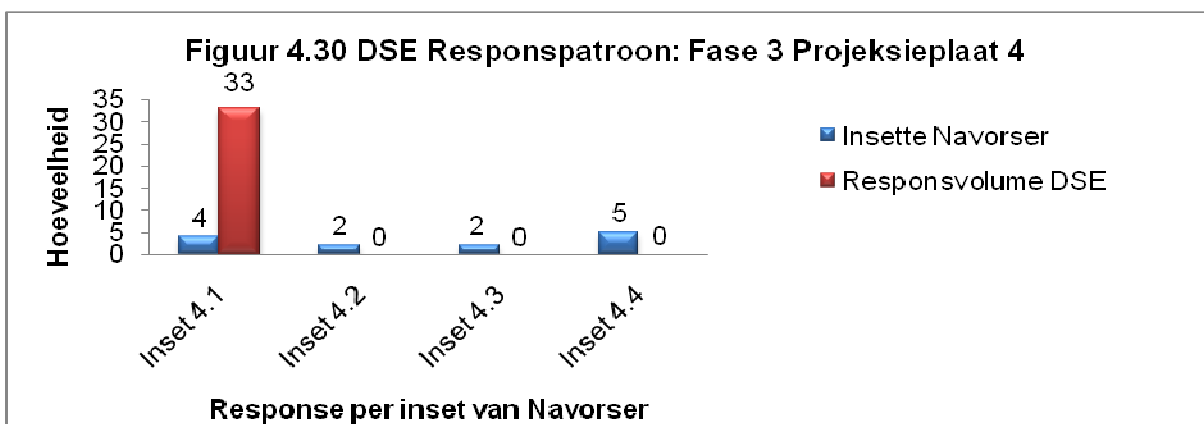

Figuur 4.28 toon dat DSE se responspatroon verander het ten opsigte van ongeveer dieselfde getal insette deur my. Ook die inhoud van sy response het verander, naamlik van projeksie na beskrywing. Ten aanvang is “*Shall we try the next one?*” (2.1) geopper, waarop hy ’n prosesstelling “Yes”, gelewer het. “...OK. *What is happening here?...*” is toe gevra, waarop hy ’n beskrywing van die prent (51 woorde), gegee het. Alhoewel hy hierna aangemoedig is met ’n “*Mm-mm*” en ’n erkennende kopknik (2.3), het hy slegs ’n onvolledige frase geuiter “*And there is a – ja, uhm...*”, waarna my verdere insette (2.4 ’n knopknik, “*And?*”, ’n herhaling van sy frase; 2.5 “*And then?*”) slegs prosesstellings ontlok het. DSE se responspatroon was dus tydens Projeksieplaat 2 een van ’n onmiddellike en versadigde beskrywing na ’n eenvoudige inset, met geen verdere inhoud daarna nie, selfs nadat ek sy respons “... *I am not sure*” (2.5) probeer omkeer het tot projeksie met my inset “*That’s okay. That’s okay, you are doing well. Anything else you want to tell me?*” (2.6).

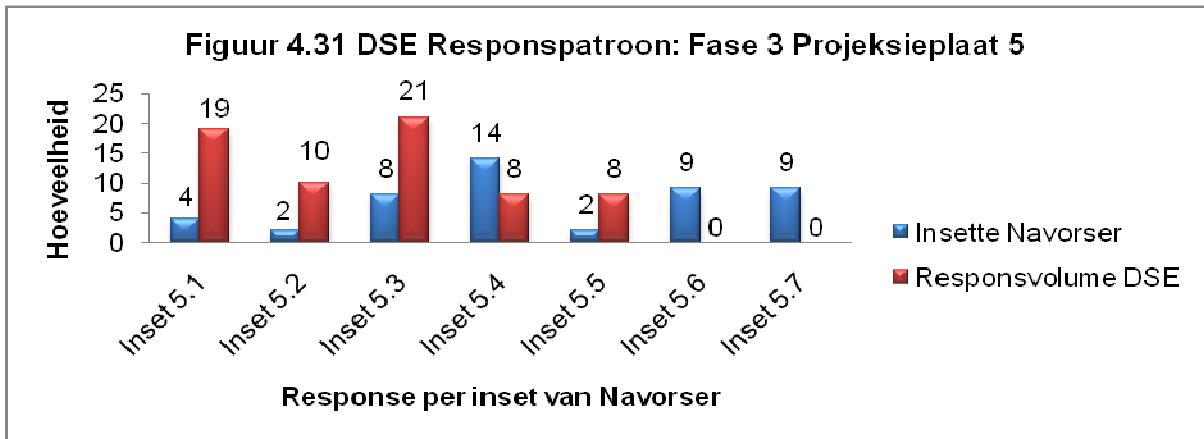
Die responspatroon op Projeksieplaat 3 word voorgestel in Figuur 4.29. My vermeerderde insette is logies as gevolg van die verduidelikings tydens hierdie opleidingsplaat, maar my en DSE se interaksie was hier anders as by die meerderheid van die ander gevallestudies in die sin dat my insette selfs meer as sy responsvolume was (vergelyk Figuur 4.29). Sy persentasie van die totale kommunikasie het tydens hierdie projeksieplaat selfs verder gedaal as tydens die prent beskrywing by Projeksieplaat 2 (vergelyk Tabel 4.33). By DSE, met sy uiters beperkte response, was dit hoogs nodig (en danksy die dinamiese assesseringstegniek van invraging, moontlik) om verder te verduidelik by Projeksieplaat 3 – en moontlik het die vrug hiervan op die volgende vier projeksieplate gewys, as 'n besonder noemenswaardige herstel in terme van projeksie.

Figure 4.30 tot 4.33 gee 'n grafiese voorstelling van my insette *versus* die volume van DSE se response tydens die hertoetsfase, naamlik op Projeksieplate 4-7.

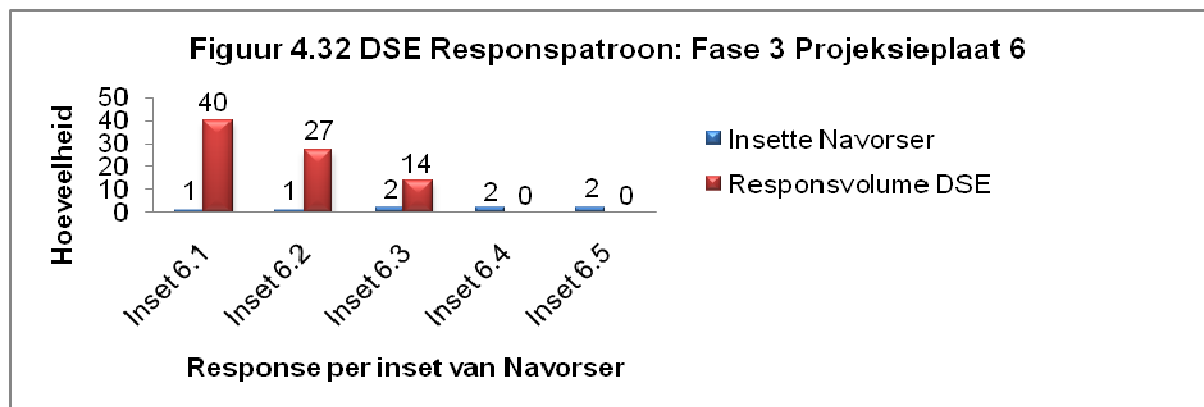

Figuur 4.30 toon dat DSE inisieël repondeer het met 'n onmiddellike, versadigde respons (slegs 33 woorde) op slegs een kort inset (“OK...*There you are*”; 4.1). Hierna het hy repondeer slegs met prosesstellings.

Die hertoetsfase blyk volgens die responspatroon by Projeksieplaat 4, nie beïnvloed te gewees het deur die dinamiese assesseringsintervensie, want geen uitbreiding van projeksies het plaasgevind nie, alhoewel DSE volledig by die inisiële inset gerespondeer het.

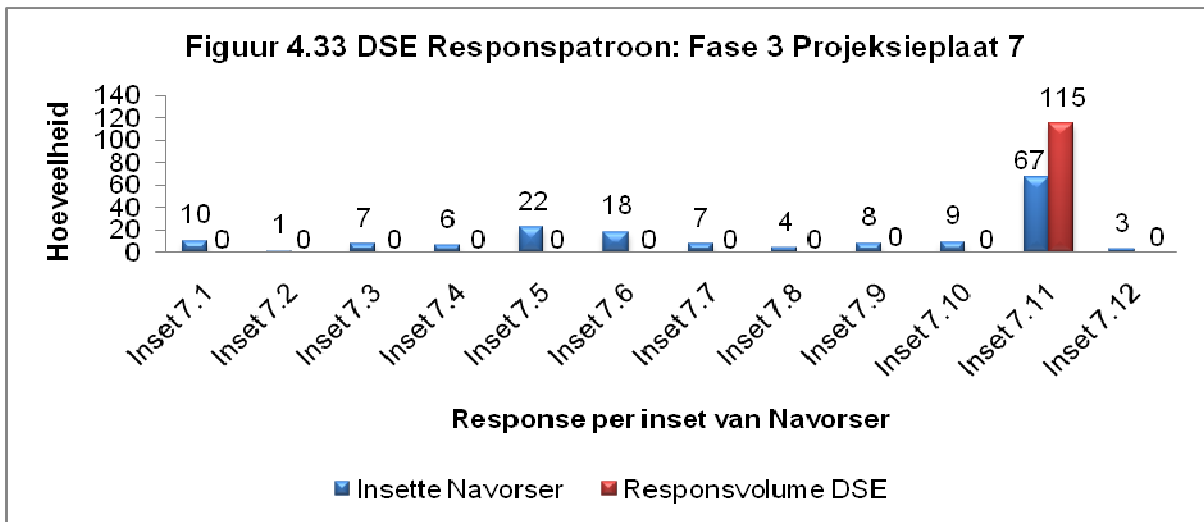

Figuur 4.31 toon 'n patroon van verhoogde projeksie, maar ook met meer en volhardende insette van my. Teen die einde van sy respons by inset 5.2 was sy vertelling voltooi, waarna ek sy laaste frase herhaal het met 'n gepaardgaande verdere vertelling van hom af. My navraag oor die moontlike uitkoms van sy storie (inset 5.4), het verdere respons ontlok. Sy vertelling het dus plaasgevind van 5.1 tot 5.2, waarna hy ekstra inligting verskaf het op my vrae by 5.3-5.5, met slegs responsstellings daarna.

Figuur 4.32 dui 'n responspatroon aan waar drie baie kort insette deur my gegee is, met versadiging wat vinnig gekom het in sy vertelling. Slegs prosesstellings is by inset 6.4 en 6.5 ontlok.

Figuur 4.33 verskaf 'n grafiese aanduiding van die getal insette met aanmoedigings en verduidelikings wat ek moes maak op Projeksieplaat 7 om uiteindelik by DSE 'n vertelling te kon ontlok.

Figuur 4.33 toon 'n heel unieke responspatroon. Eers by inset 7.11, na nie minder nie as tien pogings van my, het DSE met sy vertelling begin en sy hele storie tydens hierdie een greep voltooi. Slegs 'n ontkennde prosesstelling is hierna by 7.12 ontlok. Die aard van Projeksieplaat 7 (TAT 16) het moontlik verswarend op ontlokking van projeksie ingewerk.

Die toepassing van 'n dinamiese assesseringstegniek van invraging het responspatrone by DSE beïnvloed, deurdat hy 'n versadigde vertelling na verdere insette van my gelewer het, as die hoogtepunt vertelling in sy projekties.

(d) Aanmoedigings deur navorsers (sien Tabel 4.32)

Die transkripsies met die identifisering van hierdie kategorie by DSE is vervat in E Aanhangsel. Uit Tabel 4.30 word opgemerk dat aanmoedigings vanaf Fase 1 na Fase 2 eskaleer het en tydens Projeksieplaat 4-6 afgeneem het. Minder aanmoediging was nodig om versadigde response te bewerk. By Projeksieplaat 5 is tydens inset 5.7 drie aanmoedigende stellings deur my gemaak, wat 'n wanperspektief mag skep oor hoeveel aanmoedigings by hierdie projeksieplaat nodig was om vertelling te kon ontlok. Billik gesproke was slegs ses aanmoedigings in plaas van nege funksioneel. Projeksieplaat 5 en 6 se aanmoedigings was dan min of meer dieselfde. Projeksieplaat 7 was 'n uitsondering in Fase 3 as gevolg van die aard van TAT 16. Per projeksieplaat in Fase 3 het die laaste aanmoediging slegs responsstellings gelewer.

'n Gevolgtrekking rakende die effek van die toepassing van dinamiese invraging op die getal en patroon van aanmoedigings, is dus dat aanmoedigings afgeneem het.

(e) Huiwerings (sien Tabel 4.32)

Projeksieplaat 1 is deur DSE identifiseer as die vertelling waarvan hyself die meeste gehou het. Beide Projeksieplate 1 en 5 se hoeveelheid huiwerings mag moontlik verband hou met

die van die projeksieplate. Huiwerings wat in DSE se response voorgekom het is ingesluit in E Aanhangsel. Die verhouding van DSE se huiwerings tot die responsvolumes uitgedruk as 'n persentasie, word in Tabel 4.34 getoon.

TABEL 4.34: DSE – Die verhouding van huiwerings tot responsvolumes per projeksieplaat, uitgedruk as 'n persentasie

Fase	Projeksieplaat	Getal huiwerings	Responsvolumes	%
Fase 1 (Murray-metode)	Projeksieplaat 1	6	98	6,1%*
	Projeksieplaat 2	8	57	14,0%
Fase 2 (Dinamiese assesseringstegniek: Verduideliking tydens projeksieplaat)	Projeksieplaat 3	13	98	13,3%
Fase 3 Hertoetsfase	Projeksieplaat 4	4	33	12,1%
	Projeksieplaat 5	12	66	18,2%
	Projeksieplaat 6	9	81	11,1%
	Projeksieplaat 7	13	115	11,3%

*Berekening van die persentasie huiwerings tot responsvolumes het as volg verloop: $6/98 \times 100 = 6,1\%$

Volgens Tabel 4.34 blyk Projeksieplate 1 (6,1%) en 5 (18,2%) uitskieters te wees. Ná Projeksieplaat 2 (14,0%) daal die huiwerings tot by Projeksieplaat 6 sistematies met ongeveer 1% per projeksieplaat, behalwe by Projeksieplaat 5. Fase 3 se huiwerings blyk dus origsens laer as dié van Fase 1 te wees, maar steeds hoog in vergelyking met Projeksieplaat 1. Omdat ek meer volhardende insette by Projeksieplaat 5 gemaak het, is dit moontlik dat DSE se hoër persentasie huiwerings daarmee kon verband hou. Myns insiens het sy huiwerings tydens hierdie vertelling egter eerder as gevolg van 'n verhoging in bepeinsing voorgekom, wat eerder met die verdieping in projeksies kon verband hou.

Dit wil voorkom of die gebruik van 'n dinamiese assesseringstegniek van invraging by projeksieplate 'n invloed gehad het op die voorkoms van huiwerings by DSE. Uitgaande van die tellings by Projeksieplate 2 en 3, wil dit blyk dat die tegniek minder huiwerings teweeg gebring het in Fase 3.

(f) Herhalings (sien Tabel 4.32)

'n Volledige aanduiding van DSE se herhalings is ter insae beskikbaar in E Aanhangsel en die verhouding van sy herhalings tot sy responsvolumes, uitgedruk as 'n persentasie, word in Tabel 4.35 getoon.

TABEL 4.35: DSE – Die verhouding van herhalings tot responsvolume per projeksieplaat, uitgedruk as 'n persentasie

Fase	Projeksieplate	Getal herhalings	Respons-volume	%
Fase 1 (Murray-metode)	Projeksieplaat 1	1	98	1,0%
	Projeksieplaat 2	0	57	0,0%
Fase 2 (Dinamiese assesseringstegniek: Verduideliking tydens projeksieplaat)	Projeksieplaat 3	2	98	2,0%
Fase 3 Hertoetsfase	Projeksieplaat 4	0	33	0,0%
	Projeksieplaat 5	1	66	1,5%
	Projeksieplaat 6	3	81	3,7%
	Projeksieplaat 7	0	115	0,0%

Tabel 4.35 toon 'n tendens van wisseling tussen 0% en 2% oor die projeksieplate heen in DSE se herhalings, met Projeksieplaat 6 (3.7%) as uitsondering, wat moontlik eerder aan die onderwerp van die projeksie as aan opleidingseffek toegeskryf word. 'n Verdere faktor by Projeksieplaat 6 was dat twee of dalk drie herhalings plaasgevind het nadat ek sy frase herhaal het, en hy die herhalings as prosesseringshulpmiddel blyk te gebruik het. Dit wil dus voorkom of weinig indien enige verandering plaasgevind het na die gebruik van die dinamiese assesseringstegniek van invraging.

Die gebruik van 'n dinamiese assesseringstegniek van invraging by projeksieplate, blyk nie invloed te gehad het op Herhalings by DSE se vertellings nie.

(g) Getal verduidelikings (sien Tabel 4.32)

Die analise van DSE se getal verduidelikings is vervat in E Aansluiting. Die resultate is vervat in Tabel 4.36, waar die verhouding van die getal verduidelikings tot die responsvolume in persentasie uitgedruk, ook aangetoon word.

Tabel 4.36: DSE – Die verhouding van getal verduidelikings tot responsvolume per projeksieplaat, uitgedruk as 'n persentasie

Fase	Projeksieplate	Getal verduidelikings	Respons-volume	%
Fase 1 (Murray-metode)	1	4	98	4,1%
	2	0	57	0,0%
Fase 2 (Dinamiese assesseringstegniek: Verduideliking tydens projeksieplaat)	3	0	98	0,0%
Fase 3 Hertoetsfase	4	0	33	0,0%
	5	1	66	1,5%
	6	3	81	3,7%
	7	3	115	2,6%

Tabel 4.36 toon dat DSE ná 'n hoë persentasie verduidelikings op Projeksieplaat 1 (4,1%) met die volgende drie vertellings geen verduidelikings gegee het nie, waarna verduidelikings weer voorgekom het. Waar al die verduidelikings tydens Projeksieplaat 1 self-geïnisieerd was, is die verduideliking tydens Projeksieplaat 5 gebied as antwoord op my vraag. Tydens Projeksieplaat 6 was een verduideliking self-geïnisieerd tydens sy aanvanklike vertelling en het hy twee verduidelikings aangebied in antwoord op die herhalings van 'n frase om seker te maak dat ek verstaan wat hy bedoel. Tydens Projeksieplaat 7 het hy drie self-geïnisieerde verduidelikings gebied om sy vertelling te verhelder. Dit blyk dat hy deur my vrae op Projeksieplate 5 en 6 tot verduideliking aangespoor is en op Projeksieplaat 7 uit sy eie beweging verduidelikings gegee het om sy vertelling duideliker te hê.

Die toepassing van 'n dinamiese assesseringstegniek van invraging blyk by DSE 'n invloed te gehad het ten opsigte van vermeerderde verduidelikings in antwoord op aanmoedigings sowel as uit die beweging.

(h) Woordkeuse (sien Tabel 4.32)

Die analise van DSE se woordkeuse is vervat in D en E Aanhangsel. Dit wil voorkom of daar 'n verandering in woordkeuse was vanaf Projeksieplaat 2 tot 7, in terme van dat prentbeskrywings in plaas van storie-vertelling nie weer uitsluitlik, soos by Projeksieplaat 2, voorgekom het nie, wat sy keuse van woorde geraak het. Die gebruik van “(it) looks like...” is ondersoek en die resultaat is vervat in Tabel 4.37.

TABEL 4.37: DSE – Die verhouding van die gebruik van “(it) looks like” tot die responsvolume per projeksieplaat, uitgedruk as ’n persentasie

Fase	Projeksieplate	Frekwensie “(it) looks like”	Respons- volume	%
Fase 1 (Murray-metode)	Projeksieplaat 1	0	98	0,0%
	Projeksieplaat 2	1	57	1,8%
Fase 2 (Dinamiese assesseringstegniek: Verduideliking tydens projeksieplaat)	Projeksieplaat 3	4	98	4,1%
Fase 3 Hertoetsfase	Projeksieplaat 4	2	33	6,1%
	Projeksieplaat 5	2	66	3,0%
	Projeksieplaat 6	2	81	2,5%
	Projeksieplaat 7	0	115	0,0%

Tabel 4.37 wys DSE se gebruik van die “(it) looks like” uitdrukking wat hy begin met die prentbeskrywing tydens Projeksieplaat 2 (1.8%). Die gebruik van “(it) looks like” het sistematies vermeerder en verminder (4.1% - 6.1%- 3.0% - 2.5%) tot weer by 0% tydens Projeksieplaat 7.

’n Moontlike verklaring vir DSE se verminderde gebruik van die uitdrukking mag wees omdat “(it) looks like” een manier mag wees vir ’n kliënt om distansie te skep van die projeksie – dit is dus logies dat dit in die beskrywing by Projeksieplaat 2 (as uiterste objektivering) ’n aanvang sal neem, en by DSE, wat soveel onsekerheid beleef het tydens die opleidingsplaat en die eerste hertoetsplaat, kon toeneem, om dan te begin verminder het namate vertrouwe en gemak gestyg het. Sy diepste projeksie, tydens Projeksieplaat 7, toon dan met die 0% volledige vereenselwiging.

Die toepassing van ’n dinamiese tegniek van invraging by projeksieplate, blyk DSE se “(it) looks like” response te beïnvloed het deurdat vermeerdering in die gebruik daarvan ingetree het, totdat hy die kombinasie minder nodig gehad het namate sy projeksies verdiep het.

(i) Toename en/of verdieping in projeksie-duidings (sien Tabel 4.32)

Tydens die bespreking van die resultate van DSE se projeksie-analise (vergelyk 4.5.1.1) is ’n toename en ’n verdieping in projeksie-duidings bemerk tydens Fase 3 (vergelyk die transkripsies van DSE).

As gevolg van die feit dat DSE baie angstig en onseker was en langer geneem het om te begryp wat hom te doen staan, het ’n geleidelike vermeerdering in projeksie stellings eers by Projeksieplate 5-7 (vergelyk struktuur-analise b) voorgekom, na die aanvanklike afname in

projeksie stellings by Projeksieplaat 4, gemaak as respons op toenemend minder aanmoedigings (vergelyk struktuur-analise c en d) by Projeksieplate 5-6. Verdere bevestiging van verdiepte projeksies blyk uit die vermindering van “*It looks like*” uitdrukkings en prent beskrywings en die hoofkarakter se self-geïnisieerde uitreiking wat vir die eerste keer voorgekom het by Projeksieplaat 6. Verdieping in die projeksies blyk inderdaad plaas te gevind het (vergelyk die transkripsies van DSE). ’n Hoogtepunt in die verdieping van DSE se projeksies met sterk duidings van insigte wat hyself genereer het, kom by Projeksieplaat 7 voor, ten spyte van verminderde projeksiestellings.

Die toepassing van ’n dinamiese tegniek van invraging by projeksieplate blyk DSE se projeksie te beïnvloed het deur dit te laat toeneem en verdiep tydens Fase 3.

(j) Wendings in die vertellings (sien Tabel 4.32)

Die analise van wendings in DSE se vertellings is vervat in D en E Aanhangsel. DSE se vertellings toon ’n geringe neiging tot vermindering van wendings vanaf Fase 1 tot 3. Sy eerste vertelling het twee wendings bevat, beide deur my insette inisieer. Een inset het ’n positiewe wending geïnisieer (1.4) en een ’n beskrywing van die prent. Tydens Fase 3 is positiewe wendings in sy vertellings inisieer. By 7.11 “...*but he’d never get it right*”, word hierdie selfgeïnisieerde wending die hoogtepunt van al sy vertellings omdat dit sy konflik met outonome funksionering en die swaai na positiewe verwagtings, versinnebeeld.

Die toepassing van ’n dinamiese assesseringstegniek blyk by te gedra het tot die ondersteuning van spontane wendings wat ’n positiewe gevolg meebring in sy vertellings.

(k) Toonaard van die projeksies (sien Tabel 4.32)

Die toonaard van DSE se projeksies het verander vanaf Fase 3, waar meer positiewe uitkomste of die verwagting daarvan, sowel as meer outonome funksionering, voorkom. Projeksieplate 5 tot 7 se toonaard is wel meer donker, maar terselfdertyd meer oplossingsgeoriënteerd, met ’n positiewe toekomsverwagting. Die toonaard van veral Projeksieplaat 7 is ’n hoogtepunt in die verandering van donker na lig met eie insigte wat verwerf word.

Het die toepassing van ’n dinamiese invragingstegniek by projeksieplate, die toonaard van DSE se projeksies beïnvloed? Dit het so voorgekom. Intensivering van ’n donker toonaard het tydens Fase 3 plaasgevind, (Projeksieplaat 4 toon moedeloosheid en ’n soeke na inspirasie, Projeksieplaat 5 depressie, Projeksieplaat 6 afstand en isolasie, maar met die moontlikheid van uitreiking, en Projeksieplaat 7 woede, aggressie en aanval). Meer

outonome funksionering, verhoogde oplossingsgeoriënteerdheid, asook 'n positiewe toekomsverwagting blyk egter in die afloop van die projeksies voor te kom.

(l) Respondeer goed op (sien Tabel 4.32)

DSE se beperkte response is maar tydens Fase 1 en 2 gegee in antwoord op opdragte en uitings van my af. Tydens Fase 3 het hy op minimale uitings en opdragte soos “OK” (6.1), “And?” (6.2), “Mm-mm” (5.2) en ook op herhaling van sy frases respondeer. Alhoewel hy nie 'n sterk voorkeur blyk te toon vir een spesifieke tipe inset nie, het hy tog in 'n mate beter response gelewer op die begin-opdrag of inset.

Die toepassing van 'n dinamiese assesseringstegniek van invraging blyk DSE se respondering wel te beïnvloed het deurdat eenvoudiger insette by Fase 3 nodig was en 'n ekstra verduideliking by Projeksieplaat 7 met baie goeie gevolg gebruik kon word.

(m) Formaat (sien Tabel 4.32)

Die formaat van DSE se vertellings het gewissel oor die fases heen. Prentbeskrywing het voorgekom in Fase 1. Tydens Fase 3 is daar meer storieformate gevind en hy het minder blyk terug te val op die beskrywing van prente.

Die kategorie Formaat blyk beïnvloed te gewees het deur die toepassing van die tegniek deurdat DSE minder prentbeskrywings gegee het.

4.5.1.4 Samevatting van die resultate van die strukturele analise van DSE se projeksies

Tabel 4.38 toon 'n samevatting van die resultate van die strukturele analise van DSE se projeksies, indien Fase 1 met Fase 3 vergelyk word.

TABEL 4.38: DSE – Struktuur-analise kategorieë wat moontlik beïnvloed is deur die toepassing van die dinamiese assesseringstegniek van invraging

Kategorie	Beïnvloed of nie	In watter mate beïnvloed
a. Woordtelling/volume van response	Nee	
b. Getal projeksiestellings	Ja	Konsekwente vermeerdering.
c. Responspatrone	Ja	Verander as gevolg van dinamiese assesseringsinsette, maar meer insette was nodig.
d. Aanmoedigings deur navorser	Ja	Afgeneem en projeksie het verdiep.
e. Huiwerings	Ja	Afgeneem.
f. Herhalings	Nee	

Kategorie	Beïnvloed of nie	In watter mate beïnvloed
g. Verduidelikings	Ja	Verhoog in antwoord op aanmoedigings en ook meer uit eie beweging.
h. Woordkeuse	Ja	“(It) looks like” minder gebruik.
i. Toename/verdieping in projeksie-duidings	Ja	Toegeneem en verdiep
j. Wendings	Ja	Met meer positiewe gevolg.
k. Toonaard	Ja	Meer positiewe uitkomst en toekoms-georiënteerde toonaard.
l. Respondeer goed op	Ja	Eenvoudiger en minder insette, ekstra verduideliking by Projeksieplaat 7 was effektief.
m. Formaat	Ja	Minder teruggeval op prent beskrywing.

Oorsigtelik wil dit uit Tabel 4.38 voorkom, met betrekking tot die strukturele aspekte van DSE se projeksies, dat die dinamiese assesseringsintervensie ’n positiewe effek gehad het op 11 uit 13 kategorieë, en veral op suksesvolle toepassing van vermeerde insette (Aanmoedigings deur navorser) wat vrug afgewerp het, en op die Toonaard van die projeksies deurdat intensivering van ’n donker toonaard, sowel as ’n positiewer toekomsverwagting in die afloop van die projeksies plaasgevind het. Ten spyte van verminderde woordtellings, het die projeksies van DSE ’n hoogtepunt bereik by Projeksieplaat 7, wat dui op die irrelevansie van volume by DSE.

4.5.1.5 Gesprek 1: DSE se belewing van die Murray-metode *versus* die dinamiese assesseringstegniek van invraging

Beperkte terugvoer oor sy belewing van die onderskeie tegnieke is vanaf DSE ontvang tydens Gesprek 1. DSE het gestel dat die storievertel-oefening vir hom ’n moeilike ervaring was, alhoewel sy belewing was dat hy reeds van meet af begryp het wat van hom verwag is (MvsDA.10 “...it wasn’t so easy to make the stories, but I...I understood what I had to do”). Sy belewing van die Murray-metode was dus oënskynlik dat dit ietwat van ’n uitdaging ingehou het.

Hy het gesê dat hy die minste van die blanko projeksieplaat (Projeksieplaat 7) gehou het (MvsDA.2) en die meeste van Projeksieplaat 4 (MvsDA.1) en die beste storie kon vertel by Projeksieplaat 1 (TAT 1) (MvsDA.8). In die geheel gesien, was daar onsekerheid en het hy gevoel, “I am not very creative...I don’t like making things up...” (MvsDA.3). Hierdie inligting mag ’n verklaring bied vir sy response tydens assessering, naamlik dat sy belewing sterker bepaal was deur die appèlwaarde van die onderskeie projeksieplate as deur die metodes van toepassing. Die inligting mag lig werp op ’n moontlike verband met dinamiese assesseringstegniek van invraging omdat hy ten spyte van sy aversie teenoor Projeksieplaat 7 sy “beste” projeksie gelewer het.

DSE se beleving van intervensies wat hom sou gehelp het tydens sy vertellings dui egter op insette wat verband mag hou met die dinamiese assessering wat ek gebruik het, wat hy beskryf as die erkennende kopknikke (MvsDA.13) en al my aanmoedigings in die breë “*If you are more encouraged, it helps you to give more detail...*” (MvsDA.11); “*...you nodding and everything...encouraged me.*” (MvsDA.13). Alle insette blyk dus deur hom as aanmoedigend beleef te gewees het en was vir hom betekenisvol deurdat dit hom gehelp het in sy vertellings. Dit is moontlik dat die opleiding in Fase 2 meegehelp het om hom die doel van die aanmoedigings beter te laat begryp. Dit blyk verband te hou met sommige inligting wat verkry is uit die projeksie-analise (waar projeksies wel verdiep het in Fase 3) en strukturele analise (waar responspatrone bevestig dat meer inligting of vinnig versadigde vertellings met dinamiese assessering by hom ontlok is).

Die gebruik van ’n dinamiese assesseringstegniek van invraging by projeksieplate blyk mee te gewerk het om ryker inligting te ontlok by DSE. Sy beleving van die Murray-metode *versus* die dinamiese assesseringstegniek van invraging, tydens assessering met projeksies blyk ten gunste van die dinamiese assesseringstegniek van invraging te wees, deurdat hy die intervensies van dinamiese assessering as aanmoedigings beskryf en ervaar het.

4.5.1.6 Gesprek 2: DSE se gesprek oor kultuur (Sien Transkripsie; *Scoring Sheet for the Psychocultural Scoring System*, D Aanhangsel; KultuuranaliseTabel, G Aanhangsel)

DSE is die jongste kind van ’n Duitse ma en ’n pa van Hongaarse afkoms (K.6). Volgens hom beskou sy ma haarself primêr as ’n Europese-Duitser, en sy pa homself as ’n Afrikaanse Suid-Afrikaner (K.53) omdat hy in ’n Afrikaanse skool was (K.20). DSE was in ’n laerskool en hoërskool wat Engels as voertaal gebruik het. DSE assosieer nie met Duits of Hongaars nie, maar eerder met Suid-Afrikaansheid en met sy vriende en portuurgroep (K.7; K.102). Hy noem homself ’n Engelse Suid-Afrikaner (K.9; K.48). Hy verduidelik dat sy gesin hulself as “*a little more superior to other people, more knowledgeable...*” (K.11-12) beskou, omdat hulle aan verskeie kulture blootgestel is. Engels is die primêre huistaal (K.22), maar hy praat Duits met sy Duitse vriende (K.25) en met sy maters (K.65). Sy ma praat Duits met haar ma en familie (K.64) en sy pa Afrikaans met sy familie en met DSE se ma (K.62).

Aspekte wat vir hom belangrik is, met betrekking tot kultuur, is sy Duitse en Europese wortels (K.29; K.30). Die gesin het Europese- sowel as Suid-Afrikaanse paspoorte (K.31-K.35). Sy gesin beskou hul Europese paspoorte as hul sekuriteit vir gebruik indien “*things go wrong in this country*” (K.36). DSE beskou sy blootstelling aan die verskeidenheid kulture in sy familie as positief, omdat dit hom help om meer begrip te hê (K.67-K.70). Gedrag wat as

onaanvaarbaar beskou word binne sy kulturele groepering, is dat mans gaatjies in hul ore en lywe maak (K.39; K.41) en dat tieners winkelsentrums besoek (K.43; K.44) omdat die ouers negatiewe blootstelling wil inperk “...scared we will get involved with the wrong people” (K.45); “take drugs” (K.46). DSE stel dat godsdienis soms skeiding kan veroorsaak tussen hom en ander (K.26; K.59; K.100-101; K.105). Hy stel dat hy poog om nie te verskil van of met sy ouers nie (K.79-80) en dat hy aan die verwagtinge van sy ouers probeer voldoen (K.80; K.93; K.96-97). DSE gee definitiewe rolbeskrywings van sy ouers (K. 81; K.82; K.91). Stereotipe geslagsrolle, soos die versorgingsrol (kosmaak, vervoer van kinders) by sy ma, blyk te bestaan in sy gesin (K.82). Hy sien sy pa as die outoriteitsfiguur (K.72) en as die persoon wat primêr prestasie-verwagtinge stel en druk plaas (K.88-K.92), sowel as die aggressor (K.74; K.76; K.77; K.78; K.98-99).

Bogenoemde aspekte belig DSE se projeksies waar die hoofkarakter in Fase 1 die gesin probeer plesier en in Fase 2 passief reageer op gebeure. Dit belig ook moontlik sy keuse om tydens Projeksieplaat 7 eerder met die voël as met die leeu te identifiseer. Ek het aanvanklik die leeu as die hoofkarakter beskou, maar die gesprek belig die moontlikheid van identifisering met eerder die voël omdat hy sy pa as sterk aggressief beskou.

Indien die resultate van die SSPSS by DSE beskou word, is 4 agentskap temas identifiseer tydens sy vertellings, in teenstelling met al 5 verskillende temas van gemeenskap. Die vermelding van agentskap temas het egter in die breë meer voorgekom as die vermelding van gemeenskapstemas (18 keer teenoor 13), wat in lyn kan wees met die individualistiese geneigdheid in Wes-Europese kulture. By DSE lyk dit nie of ’n patroonmatige verskil oor die fases heen voorgekom het nie. Die kultuurplaat, Projeksieplaat 6, het wel van al die projeksieplate die hoogste voorkoms van ’n positiewe figurering van die temas (6, teenoor 5 by Projeksieplaat 1 en 3 by Projeksieplate 5 en 7 onderskeidelik). “Uitreiking” het vir die eerste keer voorgekom by hierdie vertelling, asook die temas Affiliasie en Harmonie, albei in ’n positiewe lig. Dit mag inhou dat hy ’n positiewe siening en verwagting het rakende kruiskulturele interaksie, of ’n begeerte het daarvoor. Dit mag verband hou met sy beskouing van hul gesin se superioriteit op grond van hul multikulturele wortels.

4.5.1.7 Meta-analise van die DSE assesseringsituasie as refleksie oor die navorsing

DSE was chronologies die eerste deelnemer aan die studie. My onsekerheid ten opsigte van veral die kultuurgesprek was tekenend en ek het nog onbekwaam gevoel met betrekking tot die insameling van die data. Ek het nog nie pertinent ingevra oor die uitkoms van sy vertellings nie. Vanuit ’n kruiskulturele perspektief het DSE geen faktore identifiseer wat hom gepla het tydens ons interaksie nie (K.114). Vanuit my perspektief het die kruiskulturele

projeksie-assessering moontlik bygedra tot verskeie hindernisse deurdat ons moes werk teen sy oortuiging in dat hy nie kreatief is nie en 'n weerstand het teen die “opmaak”/fabrisering van inligting en stories (MvsDA.3). Hy verkies ook “*simple*” (MvsDA.5), en die prente was vir hom nie eenvoudig nie. Hy het genoem dat hy minder besonderhede sou verkies het (MvsDA.5). DSE stel in die afsluiting van die gesprek oor kultuur dat die assesseringsproses vir hom “anders” was (K.115) en dat die prente (projeksieplate) vir hom moeilik was (K.116), wat data uit die eerste gesprek met betrekking tot sy beleving van die verskillende tegnieke, bevestig het. Verdere hindernisse was dat ek slegs kort, beperkte response kon ontlok kry by hom en dat my eie onsekerhede die uitvoer van die projeksie-assessering en die gesprekke kon benadeel het. Ek het egter nie kultuurfaktore observeer nie, slegs oënskynlik persoonal-uniekefaktore, wat die situasie moontlik beïnvloed het.

Dit wil ook voorkom of, indien inhiberende kultuurfaktore wel 'n rol sou kon gespeel het tydens die kruiskulturele assessering, dit neutraliseer sou kon word deur my positiewe eienskappe wat DSE identifiseer het tydens Gesprek 2. Tydens my invraging in verband met eienskappe en gedrag van my as sielkundige wat hy moontlik as positief en/of negatief sou kon beleef, het DSE faktore geïdentifiseer soos hulpverlening (K.111), aanmoediging en die kennis van hantering van situasies (K.112). Hy het verduidelik dat dit vir hom 'n positiewe eienskap is om iemand wat ongemaklik voel, tuis en gemaklik te laat voel, (K.113), wat hy blyk te waardeer het tydens die assessering.

Die belangrikheid van agtergrond kennis oor kultuurfaktore wat mag impakteer op my kliënt, het egter wel met betrekking tot my data-analise en -interpretasie van sy projeksies na vore getree tydens my analise en interpretasie van die kultuurgesprek met DSE. Ek sou 'n interpretasie van sy projeksies in 'n mindere mate hieronder kon beskryf het. Ek het Projeksieplaat 7 byvoorbeeld aanvanklik vanuit die gesigshoek van die leeu as hoofkarakter beskryf eerder as vanuit die gesigshoek van die voël (vergelyk my aanvanklike analise in bylaag C). Projeksieplaat 1 (TAT 1) se response word ook belig deur die kultuurgesprek waar hy sy gesin plesier met musiek.

Is die inligting wat verkry is oor kultuur nodige inligting vir assesseringsdoeleindes of vir ons terapeutiese verhouding, of is dit grootliks irrelevante inligting? Uiteraard wil ek my kliënt holisties beskou in sy unieke gesitueerdheid en daarom is die inligting in DSE se geval vir my essensiële inligting waarsonder misinterpretasies en wanpersepsies sou kon ontstaan. In hierdie kruiskulturele projeksie-assessering is die assesserings- en terapeutiese verhouding ryker toegelig met die kultuurinligting.

Watter ander inligting was vir my noodsaaklik vanuit die ervaring met DSE se projeksie-assessering? Uiteraard sou ek, soos gewoonlik, my gesprekke en insette met DSE anders wou gedoen het in ag genome my insae in die klank- en visuele opnames, wat veroorsaak dat ek meer oor self-analise en -kritiek ten opsigte van eie onvolledige formulerings, minder goeie insette ensovoorts reflekteer. Sy angstigtheid en beperkte respondering het my aksies beïnvloed deurdat ek hom éérder sou aanmoedig en nie knelpunte soos onvolledige stories (uitkomst) wou uitlig nie. Maar of dit sou meegewerk het om kulturele faktore wat dalk negatief kon inwerk op die assessering teen te werk, weet ek nie. Of hý enigsins 'n andersheid beleef het tydens die assessering wat negatief beleef kon word as gevolg van ongeïdentifiseerde kulturele faktore, weet ek ook nie.

4.5.1.8 DSE se vertellings as toeligting op die subnavorsingsvrae

(1) Watter bydrae, indien enige, kan 'n dinamiese invragingstegniek by die gebruik van projeksieplate lewer om ryker en meer projeksies by adolessente in mono- en kruiskulturele assesseringsituasies te ontlok?

Die bydrae wat die dinamiese invragingstegniek blyk te gelewer het, lê in DSE se positiewe ervaring van die toepassing van die tegniek en in die verdieping van sy projeksies, ten spyte van aanvanklike onsekerheid en weerstand.

Die projeksie-analise en struktuur-analise wil laat blyk dat die gebruik van 'n dinamiese assesseringstegniek van invraging moontlik geleentheid gebied het tot die ontlokking van meer, en ryker, projeksies by DSE wat 'n hoogtepunt bereik het by Projeksieplaat 7. Die projeksie-analise dui daarop dat op een na alle kategorieë positief affekteer is ná die dinamiese assesseringsintervensie en inligting ontlok is wat kan bydra tot 'n diepere begrip van DSE. Verdedigingsmeganismes blyk nie opsigtelik beïnvloed te gewees het deur die tegniek nie. Die strukturele analise van sy projeksies dui aan dat 11 uit 13 kategorieë beïnvloed is deur die toepassing van die tegniek en dat verskille veral voorgekom het ten opsigte van die suksesvolle toepassing van vermeerde insette van my, die afname van “(It) looks like” en die Toonaard van die projeksies deurdat intensivering van 'n donker toonaard, sowel as 'n positiewer toekomsverwagting in die afloop van die projeksies, plaasgevind het. DSE het ook minder teruggeval op prentbeskrywings, wat Formaat beïnvloed het. Dit wil dus voorkom of die dinamiese invragingstegniek positief impakteer het by DSE in 'n kruiskulturele projeksie-assessering.

Die toepassing van 'n dinamiese tegniek van invraging by projeksieplate, blyk egter nie DSE se response te beïnvloed het met betrekking tot Woordtellings en Herhalings nie.

(2) Watter beewing het adolessente in mono- en kruiskulturele assesseringsituasies van die gebruik van die Murray-metode versus die gebruik van 'n dinamiese assesseringstegniek van invraging, tydens assessering met projeksies?

DSE se beewing van die Murray-metode en die dinamiese assesseringstegniek van invraging was volgens sy verklarings albei gunstig, omdat hy stel dat hy van die begin af gevolg het wat verwag is (MvsDA.10). Sy beewing van die insette deur my gelewer was dat dit hom aangemoedig het en hom gehelp het om meer besonderhede te verskaf (MvsDA.11). Hy het ook gestel dat my kopknikke en “*everything just encouraged – encouraged me*” (MvsDA.13), wat moontlik dui op insig in die bedoeling van my insette soos verduidelik tydens die opleidingsfase. Indien sy oortuiging dat hy nie kreatief is nie in ag geneem word, blyk die tegniek verhoogde gemoedsrus te kon meewerk.

Sy waardering vir die “aanmoedigings” ten gunste van vooruitgang tydens sy vertellings word bevestig in Gesprek 2 (vergelyk K.111-113). Sy beewing van die onderskeie metodes bevestig egter nie sy response op die onderskeie projeksieplate tydens die verskillende fases nie, omdat hy nie blyk te voldoen het aan die eise van die opdrag by Projeksieplaat 1 nie, en werklik gesukkel het met sy vertellings tot op die einde.

Sy positiewe beewing van die dinamiese assesseringstegniek mag verband hou met die projeksie-analise se positiewe bevindings, sowel as met die kategorieë van die strukturele analise wat positiewe impaktering op sy projeksies toon.

(3) Hoe beïnvloed kultuur, al dan nie, die dinamiese projeksie-assesseringsproses en betekenis van response by adolessente?

Kulturfaktore blyk die kruiskulturele assesseringsproses met DSE sowel as sy projeksie betekenis te kon beïnvloed het veral in terme van hoe hy respek en die rol van 'n gesagsfiguur sien. Hierdie faktore, saam met sy sigbare angs, kon alles bygedra het om die assesseringsproses 'n respekvolle maar ongemaklike situasie te maak waar ek volgens my perspektief alles moes uithaal (bly aanmoedig en verduidelik) om hom gemakliker te laat voel.

Hoe kultuur sy response moontlik beïnvloed het, mag in sy siening van aanvaarbare gedrag, gesag, en prestasie, sy beskouing van sy ma en dus vroue (vergelyk Projeksieplaat 2), en die betekenis wat hy heg aan gesag (Projeksieplaat 7), sigbaar wees. Of kulturfaktore of personaal-uniekefaktore die angs en onsekerheidsbeewing veroorsaak of vererger het, is egter onseker.

Was daar 'n "bewysbare" impak van kultuur op die assesseringsituasie tydens die projeksie-assessering met DSE? Ja, maar oënskynlik slegs ten opsigte van sy deurlopende respekvolle optrede.

4.6 DIE VERTELLINGS VAN DIE ENGELSE DOGTER (EDE)

Agtergrond: EDE se agtergrondinligting is slegs aan eksaminators verskaf.

Die volgorde waarin die projeksieplate toegepas was, is (1)TAT 1; (2)TAT 5; (3)TAT 2; (4)TAT 14; (5)TAT 3BM; (6)Roberts-2-projeksieplaat 6; (7)TAT 16.

4.6.1 RESULTATE EN BEVINDINGS VANUIT EDE SE VERTELLINGS

4.6.1.1 Projeksie-analise¹¹

In die breë blyk dit vanuit die projeksie-analise dat die temas in EDE se projeksies sentreer rondom behoeftes vir bemeestering en begrip vir ouerlike gedrag, 'n behoefte om haar lewe te verbeter en selfgeldend op te tree, te affilieer; haar eie geluk te skep, al moet sy manipuleer; te behoort, te presteer en outonoom te funksioneer.

As toeligting toon ek die diagnostiese vlak beskrywings van EDE se sewe kaarte in Tabel 4.39.

TABEL 4.39: EDE – Tematiese analise op diagnostiese vlak

FASE 1 Murray-metode	Projeksie- plaat 1	DIAGNOSTIESE VLAK Hierdie dogter maak sin van teleurstelling deur depressief en verward te raak. Woede word onderdruk. 'n Pa word gesien as verwarrend, dat hy sy kinders verwaarloos en frustreer.
	Projeksie- plaat 2	Hierdie dogter repondeer met teleurstelling, skok en woede op bedreigde sekuriteits- en affiliasie behoeftes. Ambivalensie word beleef m.b.t. die uitdrukking van aggressie en outonomie. Vroue word gesien as volhardend en lojaal, totdat selfgeldingsgedrag intree. Mans word gesien as moreel twyfelagtig.
FASE 2 Opleidingsfase: Dinamiese Invragingstegniek	Projeksieplaat 3	Hierdie dogter repondeer op verwerping en aggressie deur te manipuleer om haar doelwitte te bereik. Pa's word gesien as onbetrokke, gefokus op werk en onbelangstellend in hul dogters. Vroue word gesien as aggressief sowel as liefdevol en sorgsaam. Sy toon 'n behoefte aan ongebonde, gewetensvrye genieting.

¹¹ Vergelyk EDE se Projeksie-analise op die gelamineerde Bellak: *Analysis Sheet for use with the Bellak TAT Blank* (A3 werksdokument: EDE). D Aanhangsel bevat volledige analises, ter toeligting van EDE se emosionele hindernisse.

FASE 3 Hertoetsfase	Projeksie- plaat 4	Hierdie dogter blyk sin te gee aan die beleving van versperrings deur positiewe selfspraak en debattering met haarself. Neem verantwoordelikheid vir die teenwerking van beleefde tekorte. Mans word gesien as affiliërend en samewerkend.
	Projeksieplaat 5	Hierdie dogter blyk te reël op bedreiging met woede en self-destruktiewe gedrag. Mense word gesien as verwerpend, bedrieglik en gemeen. Onderwysers word gesien as aggressief, afwysend en belangeloos, en ouers as afwesig. 'n Begeerte om aan die werklikheid en gevolge te ontkom word ervaar, asook ambivalensie met betrekking tot dwelms.
	Projeksie- plaat 6	Hierdie dogter blyk te reël met vrees, versigtigheid, teleurstelling en woede wanneer haar veiligheid bedreig word. Sien Afrikane as slu, oneerlike, gewetenlose, onaantasbare kriminele.
	Projeksieplaat 7	Hierdie dogter blyk te reël op verwaarlosing en verwerping met weerwraak en destruktiewe gedrag. Ouerlike figure word gesien as suksesvol, mooi, welaf, gesond, maar kinderverwaarlosers. Hulle word ook beskou as eksterne hulpverleners wat mag het. Die geleentheid om eie talente te benut lei tot sukses en bevrediging.

Vanuit die *Bellak Analysis Sheet* (vergelyk A3 werksdokument 1 om volging van die teks te vergemaklik) kon ek die volgende vergelykings maak tussen EDE se response op die projeksieplate:

(a) Hooftema

Tematiese veranderinge het voorgekom met betrekking tot verdieping. EDE se projeksie-temas ontwikkel van 'n beleving van teleurstelling, verwarring en 'n begeerte om te bemeester (Projeksieplaat 1) en 'n tema van teleurstelling en selfgeldig (Projeksieplaat 2) na 'n tema van geïsoleerd-wees (Projeksieplate 3-6), goed/sleg (Projeksieplate 6 en 7) en disfunksionaliteit in die gesin waar weerwraak weer ter sprake kom (Projeksieplaat 7). Van die temas het intensiver en uitgebrei. Met betrekking tot die hooftema (outonome funksionering en geluk-skepping) het "ryker" stories ontwikkel vanaf Projeksieplaat 1 tot 7.

Die dinamiese assesseringstegniek van invraging blyk mee te gewerk het tot ontwikkeling van verdieping en intensivering van die hooftema, naamlik geïsoleerdheid/betrokkenheid en tot die uitbreiding van temas wat goed/sleg, reg/verkeerd, en disfunksionaliteit bybring. Inligting ten opsigte van die hooftema het algaande begin blyk.

Die intensivering en uitbreiding van temas is ook geskoei op die volgende:

(b) Die hoofkarakter

Waar Projeksieplaat 1 en 2 se hoofkarakter gefrustreerd maar bevoeg was om die hindernisse planmatig te begin uitsorteer, raak die hoofkarakter in Projeksieplaat 3

manipulerend om haar sin te kry. In Projeksieplate 4-6 is die hoofkarakters onbevoeg om hul hindernisse te oorkom en in Projeksieplaat 7 is die hoofkarakters eers gedeeltelik onbevoeg alvorens vooruitgang met behulp van eksterne hulp bereik word. Tydens Projeksieplaat 7 kom die hoofkarakters self tot insig oor eie waarde en die nood van verantwoordelike aanvaarding versus plesiersoeke, wat 'n oplossing bied vir een van die mees betekenisvolle konflikte wat die dogter huidig ervaar.

Dit mag moontlik inhou dat die gebruik van 'n dinamiese invragingstegniek meegewerk het tot die ontluiking van self-insig sodat “ware” betekenis van die hoofkarakter, met moontlike lewenswaarhede as oplossings, deurgedring het.

(c) Die primêre behoeftes van die hoofkarakter

Waar die hoofkarakter se behoeftes tydens Projeksieplaat 1 en 2 meer sentreer om leer en affiliasie, verander die trant, na die toepassing van die opleidingskaart, en word die temas dieper uitgebrei na 'n behoefte aan ware omgee, liefde, kontak, sekuriteit en outonome funksionering in Projeksieplate 4-7. Die weerloosheid en hulpeloosheid van die hoofkarakters verdiep ook oor die projeksieplate heen.

Dit lyk dus of die dinamiese invragingstegniek by EDE 'n diepere vlak van projektiewe vertelling teweeg gebring het, deurdat die hoofkarakter se behoeftes intensiver en uitgebrei het na oprekte kontak, omgee, sekuriteit en outonome, verantwoordelike funksionering.

(d) Wêreldbeskouing

EDE sien die wêreld as onder andere veeleisend en dat mense verwaarloos en gemarginaliseer word. Daar blyk by haar, as 'n individu in die omgewing, spanning te wees tussen die beperkinge van die wêreld en haar moontlikheid op geluk, sukses en outentieke verhouding. Die spanning tussen hierdie pole los nie op nie, hoewel dit by Projeksieplate 3, 4 en 7 in herstel en vervulling eindig, met 'n afloop wat heel verskillend is van die soort “oplossing” in Projeksieplaat 1 en 2, wat albei verlies insluit. Alhoewel die positiewe moontlikhede van die wêreld na vore tree in Projeksieplaat 3, 4 en 7, het die wêreldbeskouing nie patroonmatig verandering ondergaan nie.

Die moontlikheid bestaan dus dat die gebruik van 'n dinamiese invragingstegniek by EDE verandering in die vorm van intensivering van hindernisbeleving met 'n gepaardgaande meer negatief beleefde wêreld, maar met moontlikhede tot oplossing, in projekties meegebring het. Die wêreldbeskouing blyk egter nie patroonmatig verandering te ondergaan het nie. Onomwonde uitsluitel oor die effek van die tegniek, al dan nie, is dus nie verkry nie.

(e) Siening oor figure

’n Verskil tussen die sienings kom fase-georiënteerd voor by die kategorie kontemporêre figure. By Projeksieplate 5-7 kom die affiliasie-tema by herhaling voor en figure word toenemend as nie-insluitend, geïsoleerd en selfsugtig beskryf. Projeksieplate 1-3 se temas by hierdie kategorie is meer “bestuurbaar”. Ouerlike figure ontwikkel van onbeskikbaar (Projeksieplaat 1, 3-7) na ten slotte verantwoordelik, by Projeksieplaat 7. Junior figure, anders as die hoofkarakter, word nie genoem tydens die vertellings nie.

Dit blyk moontlik dat ’n dinamiese tegniek van invraging by EDE ’n bydrae gelewer het tot meer negatiewe, maar meer realistiese sienings van figure, met gepaardgaande dieper en ryker projekties binne hierdie kategorie. Kontemporêre figure raak toenemend verwerpend en aggressief, terwyl ouerlike figure ontwikkel van onverstaanbaar en onbeskikbaar na meer verantwoordelik.

(f) Betekenisvolle konflikte

Die hoofkarakters se begeerte om outonoom te funksioneer en eie geluk te bewerkstellig is ’n deurlopende onderliggende tema en ook ’n betekenisvolle konflik wat voorkom. Projeksieplaat 7 span die kroon op hierdie tema en konflikbeleving, omdat dit die konflikbeleving tussen geen verantwoordelike sin en outonome funksionering die beste verstories, narratief beredeneer en deur identifisering antwoorde genereer, alhoewel idealisties. Waar Projeksieplate 1 en 2 meer oor ’n verwerpende keuse in ’n krisis handel, kom ’n deurlopende fokus op interpersoonlike verhoudings en -konflik voor by Projeksieplate 3-7. Van die konflikte wat na vore tree is afhanklikheid *versus* onafhanklikheid, onderdanigheid *versus* outonomie, affiliasie *versus* isolasie en prestasie *versus* mislukking. Versorging en veiligheid as ’n verder konflikarea, tree toe vanaf Projeksieplate 4-7.

Die toepassing van ’n dinamiese assesseringstegniek kon by EDE ’n bydrae gelewer het tot die verdieping van afhanklikheid/onafhanklikheid, outonomie/onderdanigheid, affiliasie/isolasie, prestasie/mislukking en tot die uitbreiding van konflikte om sekuriteitsbeleving al dan nie, verantwoordelike saanvaarding en reg/verkeerd in te sluit. Die tegniek blyk veranderings wat bemerk is tussen die fases te beïnvloed het, ten opsigte van betekenisvolle konflikte by EDE, asook met die opbou na Projeksieplaat 7 waar ’n antwoord op een van die hoofkonflikte (onverantwoordelikheid/outonomie) in haar eie woorde gebied word.

(g) Aard van vrese

Die aard van die vrese fluktueer, maar die vrese het intensiever deur die vertellings heen. Vrees vir deprivering is uitgebrei van deprivering van leergeleentheid en betrokkenheid van die ouers by Projeksieplaat 1, deprivering van harmonie en affiliasie by Projeksieplaat 2, tot

deprivering van geborgenheid, oerlike liefde, gemeensaamheid, veiligheid, sekuriteit en geleentheid tot eie ontwikkeling, by Projeksieplate 4-7.

Die intensivering van die vrese kon, by EDE, voorgekom het as gevolg van die toepassing van die tegniek. Uitbreiding van die aard van die vrese kom voor waar vrese in Fase 3 ook vrese met betrekking tot gemeensaamheid, veiligheid, sekuriteit en gebrekkige geleenthede vir verantwoordelikeaansvaarding insluit.

(h) Verdedigingsmeganismes (vergelyk ook die Haworth-vorm in D Aanhangsel)

'n Analise van die verdedigingsmeganismes, bepaal volgens die Haworth-metode, lewer die frekwensie verdedigingsmeganismes soos getoon in Tabel 4.40, ook uitgedruk as 'n persentasie ten opsigte van die projeksiestellings.

TABEL 4.40: EDE – Die verhouding van getal verdedigingsmeganismes (volgens die Haworth-metode) tot getal projeksiestellings per projeksieplaat, uitgedruk as 'n persentasie

Projeksieplaat	Soorte Vm	Getal Vm	Getal projeksie-stellings	%
Projeksieplaat 1	3	3	27	11,1%*
Projeksieplaat 2	5	8	66	12,1%
Projeksieplaat 3	5	6	183	3,3%
Projeksieplaat 4	7	8	107	7,5%
Projeksieplaat 5	7	9	86	10,5%
Projeksieplaat 6	6	10	109	9,2%
Projeksieplaat 7	8	9	143	6,3%

* (Getal verdedigingsmeganismes/getal projeksiestellings)x(100/1)=3/27 x 100≈11,1%

Tabel 4.40 toon Projeksieplaat 3 as 'n uitskieter by EDE met 'n besonder lae persentasie verdedigingsmeganismes (3,3%), moontlik as gevolg van die feit dat die verhoging in my interaksie tydens die opleidingsplaat 'n veiligheidsbeleving kon veroorsaak het.

Die tabel toon 'n vermeerdering in die soorte verdedigingsmeganismes volgens die Haworth-metode, tydens Fase 3 (7,7,6,8), by EDE. Die getal verdedigingsmeganismes (frekwensiële voorkoms), verhoog vanaf Projeksieplaat 2. Daarteenoor blyk 'n afname tydens Fase 3, in vergelyking met Fase 1, in die getal verdedigingsmeganismes in verhouding tot die getal projeksiestellings plaas te gevind het. By EDE kon 'n duidelike en konsekwente onderskeid getref word tussen Projeksieplate 1 en 2 en die res van Projeksieplate 3-7.

Die tegniek blyk by EDE 'n invloed te gehad het op die verlaging van die teenwoordigheid van verdedigingsmeganismes, maar 'n verhoging van verskillende soorte verdedigingsmeganismes.

(i) Verhoging van superego-toetrede

Overte superego toetrede vind plaas op verwronge wyse by Projeksieplaat 2 waar die vrou verlig voel omdat sy nou 'n rede het om van haar man te skei en op sterker begronde wyse by Projeksieplaat 5 waar die meisie in stryd is tussen dwelms los of nie (en dit breek letterlik deur tot 'n hoofpyn), by Projeksieplaat 6 waar die seun sleg voel oor sy oupa se horlosie en nie sy broer in die oë kan kyk wanneer hy vir hom jok nie en by Projeksieplaat 7 waar daar 'n keuse gemaak word om te gaan werk. Die sterkte van die superego word ook bemerk in die veranderings ten opsigte van manifestasies van “straf” by EDE. Tekens wat dui op 'n verhoogde toetrede van die superego deur die intensivering van “straf” van die hoofkarakter is opgemerk by Projeksieplate 1, 2, 4, 5, 6. By Projeksieplaat 7 is die neiging van onregverdige “straf” verbreek en regverdige “straf” het by beide ouers en kinders voorgekom, met goeie gevolge vir beide die kinders en ouers.

Overte superego-toetrede blyk by Projeksieplate 5-7 meer voor te gekom het, wat die moontlikheid daarstel dat die dinamiese assesseringstegniek van invraging kon bygedra het tot blyke van verhoogde superego-toetrede tydens Fase 3.

(j) Integrasie van die ego

'n Verskil tussen manifestasies van ego-integrasie word bemerk tussen Fase 1 en Fase 3, (by Projeksieplaat 4 en 7, teenoor Projeksieplaat 5 en 6). Waar die held in Projeksieplate 1 en 2 wel as deels bevoeg in die oplossing van hindernisse beskou kon word in die neem van 'n besluit, word die held in Projeksieplaat 4 en 7 as bevoeg gesien omdat insig verwerwing in die slot handeling van die vertelling voorkom. By Projeksieplaat 7 word die hoofkarakters moontlik as onrealisties bevoeg voorgestel. Die appèlwaarde van die blanko plaat mag 'n rol gespeel het in hierdie swaai van bevoegdheidsvlakke. By Projeksieplate 5-6 word die held as onbevoeg gesien, ook weer in die afloop van die vertellings.

Dit blyk dat die toepassing van 'n dinamiese assesseringstegniek moontlik by EDE 'n impak op die manifestasies van ego-integrasie gehad het deurdat deelse bekwaamheid verander het na onbekwaamheid om hindernisse te oorbrug, en toe weer omgeswaai het na onrealistiese bekwaamheid. Ongelukkige uitkomst verswaar ook tydens Fase 3, behalwe by Projeksieplaat 7. Insig verwerwing kom voor by Projeksieplate 4 en 7.

4.6.1.2 Samevatting van die resultate van die projeksie-analise van EDE se projeksies

Tabel 4.41 dui 'n samevatting aan van die kategorieë waar die dinamiese assesseringstegniek wel 'n verskil blyk teweeg gebring het tussen Fase 1 en 3.

TABEL 4.41: EDE – Projeksie kategorieë wat moontlik beïnvloed is deur die toepassing van die dinamiese assesseringstegniek van invraging

Kategorie	Beïnvloed of nie	In watter mate beïnvloed
a. Hoofteema	Ja	Verdiep, uitgebrei, ryker stories ontwikkel. Insigte ontwikkel.
b. Die hoofkarakter	Ja	Ontwikkeling van karakter se selfinsig. Lewenswaarhede as oplossings.
c. Die primêre behoeftes van die hoofkarakter	Ja	Behoeftes word dieper en uitgebrei na 'n behoefte aan ware omgee, liefde en kontak, sekuriteit en outonomieit.
d. Wêreldbeskouing	?	Geen uitsluitel.
e. Siening oor figure	Ja	Meer negatiewe, realistiese sienings. Ouerlike figure “verbeter”.
f. Betekenisvolle konflikte	Ja	Vermeerder en verdiep. Verandering tot so 'n mate dat EDE tydens Projeksieplaat 7 'n antwoord op die hoofkonflik in haar eie woorde gebied het. Geborgenheidskonflik intensiveer.
g. Aard van vrese	Ja	Intensivering.
h. Verdedigingsmeganismes	Ja	Meer soorte, maar minder duidings van verdedigingsmeganismes tot projeksiestellings.
i. Verhoging van superego-toetrede	Ja	Overte superego-toetrede meer tydens Fase 3.
j. Integrasie van die ego	Ja	Karakters se bevoegdheid verander na onbevoeg (5; 6) en bevoeg (4; 7). Insig verwerwing.

By EDE blyk 9 uit 10 van die kategorieë by die projeksie-analise positief beïnvloed te wees deur die toepassing van die tegniek. Wêreldbeskouing is nie onomwonde beïnvloed nie.

4.6.1.3 Struktuur-analise

Die identifisering en tellings van die strukturele komponente met betrekking tot EDE se projeksie is saamgevat in Tabel 4.42 en verskyn volledig in E Aanhangsel. 'n Los kopie van Tabel 4.42 word ook voorsien om die volg van die bespreking te vergemaklik.

TABEL 4.42 EDE - Struktuur-analise van vertellings								
RESPONSE	SUBFASE	Projeksieplaat 1 toepassing	Projeksieplaat 2 toepassing	Projeksieplaat 3 toepassing	Projeksieplaat 4 toepassing	Projeksieplaat 5 toepassing	Projeksieplaat 6 toepassing	Projeksieplaat 7 toepassing
	FASES	FASE 1		FASE 2	FASE 3			
a. Volume		22V ; 4NV 291V	26V ; 7NV 549V	38V; 3NV 1686V	14V ; 0NV 957V	22V ; 0NV 770V	3V ; 0NV 1045V	14V ; 0NV 1344V
b. Getal stellings (sonder prosesstellings)		27	66	183	107	86	109	143
c. Responspatrone/Lengte per inset		Sien bespreking						
d. Aanmoediging deur navorser		11V;4NV	14V;7NV	10V;3NV ←	4V;0NV ↓	3V;0NV ←	1V;0NV →	2V;0NV →
e. Huiwerings		25	22	24	31	25	7	33
f. Herhalings		1	3	5	3	7	8	5
g. Getal direkte & eie verduidelikings		5	3	14	5	12	4	9
h. Woordkeuse		Formulerend Kwalifiserend Like 1 Really 3	Formulerend Kwalifiserend Like 2 Really 4	Formulerend Kwalifiserend Like 17 Really 17	Formulerend Kwalifiserend Like 11 Really 10	Formulerend Kwalifiserend Like 5 Really 3	Formulerend Kwalifiserend Like 14 Really 5	Formulerend Kwalifiserend Like 9 Really 6
i. Toename /verdieping in Projeksieduidings				√	√	√	√	√
j. Wending/rigtings van vertelling		2 wendings 1.10...he was so excited...; 1.10 And then his dad...	4 wendings 2.5 So she left ... 2.9 ...she doesn't stop him. 2.11 ...hospital phoning... 2.12 ...and she tells him...	8 wendings 3.9 What happened on... 3.10 3 wendings (vgl D & E Aanhangsel) 3.11 3 wendings (vgl D & E Aanhangsel)	17 wendings 4.1 17 wendings (vergeelyk D & E Aanhangsel)	15 wendings 5.1 15 wendings (vergeelyk D & E Aanhangsel)	29 wendings 6.1 29 wendings (vergeelyk D & E Aanhangsel)	31 wending 7.2 31 wendings (vergeelyk D & E Aanhangsel)
• Geïnisieer deur		Self	Self	1 Ek 7 Self	1 Ek 16 Self	Self	Self	Self
k. Toonaard		Donker Depressief Hoop op positiewe uitkoms	Donker Depressief Selfgelding	Negatiewe toon Depressief Manipulerende ondertoone	Negatiewe toon Donker Depressief Tekorte Lig/donker speling Realisties Spelings	Donker Onopgelos Isolasie Verwerping Ontvlugting Realisties Spelings	Donker Angstig Depressief Isolasie Onopgeloste konflik Realisties Spelings	Donker / Lig Goed / Sleg Idealisties Onrealistiese einde Spelings
l. Respondeer goed op		√ √ √	√ √	√ √ √	√	√	√	√
• Herhaling van frases								
• Uitings								
• Opdragte								
m. Formaat		Storie	Storie	Storie	Storie	Storie	Storie	Storie

* Navorser getal bo (Verbale & nieverbale insette getel); deelnemer getal onder (slegs verbale insette). V:Woordtelling; NV:Nieverbale handelings en response

** Sien Figure 4.35 tot 4.41 vir duidings van responspatrone

*** Aanmoedigings sluit Murray-opdrag en prosesstellings uit. Pyle: ↑ Aanmoediging het toegeneem met >10; ↓ Afgeneem met >10; ↔ Dieselfde gebly; ← Bietjie afgeneem met <10; → Bietjie toegeneem met <10

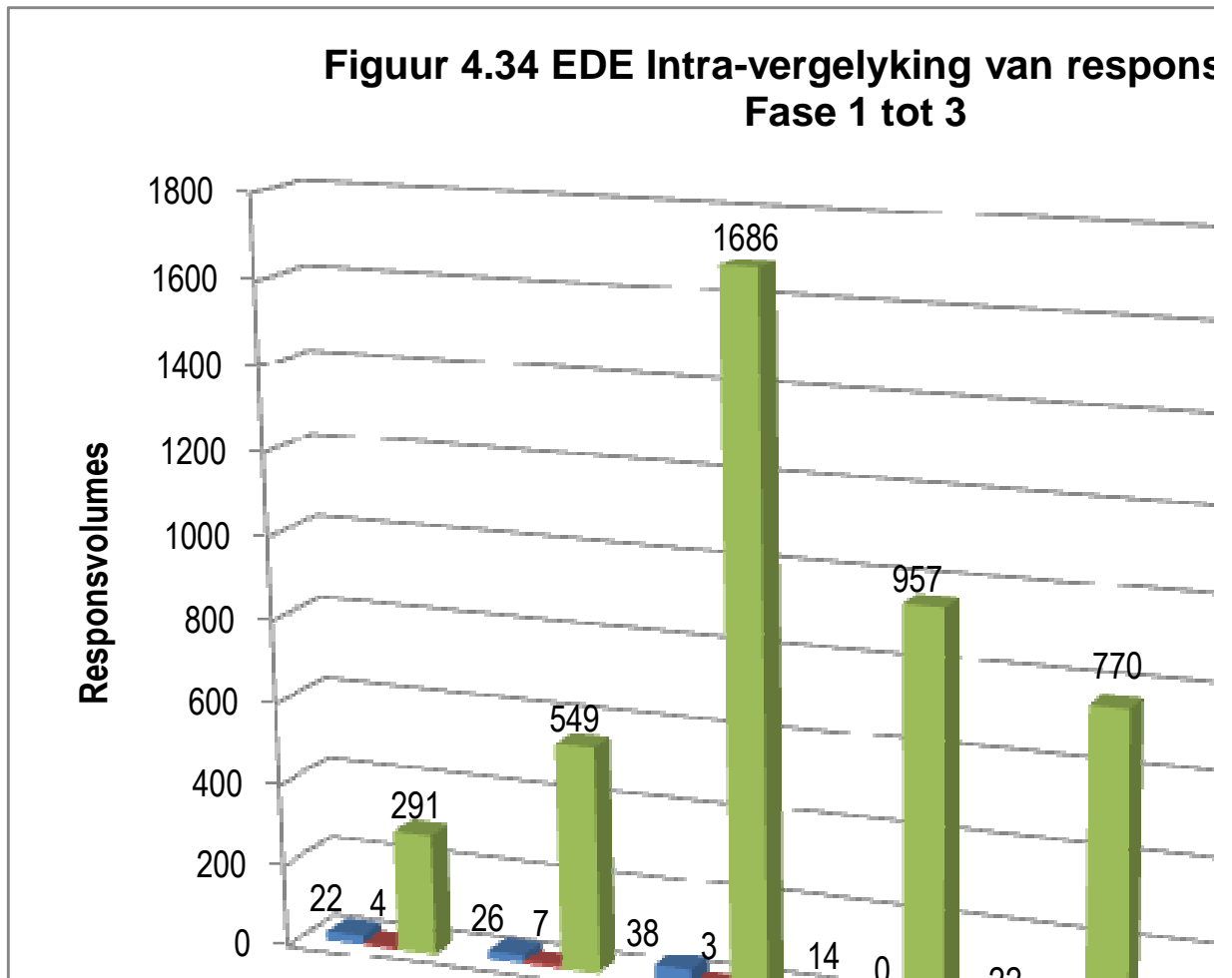
**** √ Regmerk dui aan dat dit voorkom in projeksies

***** Inset nommers soos op die transkripsie word aangedui

Vanuit **Tabel 4.42** word die genoemde kategorieë as intra-vergelykende besprekingspunte eksploreer.

(a) Volume van response

Die analise van EDE se volume van response word vervat in E Aanhangsel. Figuur 4.34 bied 'n oorsigtelike visuele voorstelling van die volume van my insette (verbale en nieverbale uitings) en van EDE se verbale response.

Die intra-vergelyking oor die fases heen in Figuur 4.34 toon EDE se response tydens Fase 3 as deurgaans hoër as tydens Fase 1, met Projeksieplaat 7 as die hoogste responsvolume (1344) tydens Fase 3. EDE se woordetal was uitermate hoog (1686) tydens Projeksieplaat 3, moontlik omdat ek struktuur verskaf het in die opleidingsfase. My insette (41) was hier merkbaar hoër as dié tydens die ander vertellings. By Projeksieplaat 5, waar die laagste (770) woordtelling in Fase 3 bereik is, het EDE 'n hoofpyn ontwikkel en ons moes die assessering daarom tydelik staak. Die tabel toon ook hoe my getal verbale insette aanvanklik in Fase 1 (22-26) en Fase 2 (38) toegeneem het, waarna dit afgeneem het in Fase 3 (14-22-3-14). As verdere toeligting is die verhouding van my insette (verbaal en nieverbaal) tot EDE

se woorde bepaal, sowel as die persentasie van EDE se woorde uit die totale kommunikasie tydens elke vertelling. Tabel 4.43 dui dit aan.

TABEL 4.43: EDE – Verhouding ten opsigte van my insette tot haar woorde en persentasie van haar woorde uit die totale kommunikasie per projeksielplaat

Vertellings	Verbale/ nieverbale kommunikasie	My insette	EDE	Totale kommunikasie	Verhouding van my insette tot EDE se getal woorde*	EDE se woorde as persentasie van die totale kommunikasie**
Vertelling 1	Verbaal	22	291			
	Nieverbaal	4				
	Subtotaal	26	291	317	1:11,2	91,8%
Vertelling 2	Verbaal	26	549			
	Nieverbaal	7				
	Subtotaal	33	549	582	1:16,6	94,3%
Vertelling 3	Verbaal	38	1686			
	Nieverbaal	3				
	Subtotaal	41	1686	1727	1:41,1	97,6%
Vertelling 4	Verbaal	14	957			
	Nieverbaal	0				
	Subtotaal	14	957	971	1:68,4	98,6%
Vertelling 5	Verbaal	22	770			
	Nieverbaal	0				
	Subtotaal	22	770	792	1:35,0	97,2%
Vertelling 6	Verbaal	3	1045			
	Nieverbaal	0				
	Subtotaal	3	1045	1048	1:348,3	99,7%
Vertelling 7	Verbaal	14	1344			
	Nieverbaal	0				
	Subtotaal	14	1344	1358	1:96,0	99,0%

* Bepaling: EDE woordtelling/My insette=291/26≈11,2

** Bepaling: EDE woordtelling/Totale kommunikasie x 100=291/(22+4+291) x 100/1≈91,8%

Tabel 4.43 toon 'n duidelike progressie vanaf Fase 1 (91,8%, 94,3%) tot 3 (97,2%-99,7%). Die verhouding van EDE se getal woorde tot my insette blyk in Fase 3 deurlopend baie hoër (minimum 1:35, Projeksielplaat 5) as dié in Fase 1 (maksimum 1:16,6, Projeksielplaat 2) te wees.

Dit blyk dat die toepassing van 'n dinamiese invragingstegniek 'n invloed gehad het op die woordtellings van EDE, in die vorm van 'n verhoging in die verhouding van EDE se woorde tot my insette sowel as van die persentasie van haar woorde uit die totale kommunikasie.

(b) Getal projeksiestellings (sien Tabel 4.42)

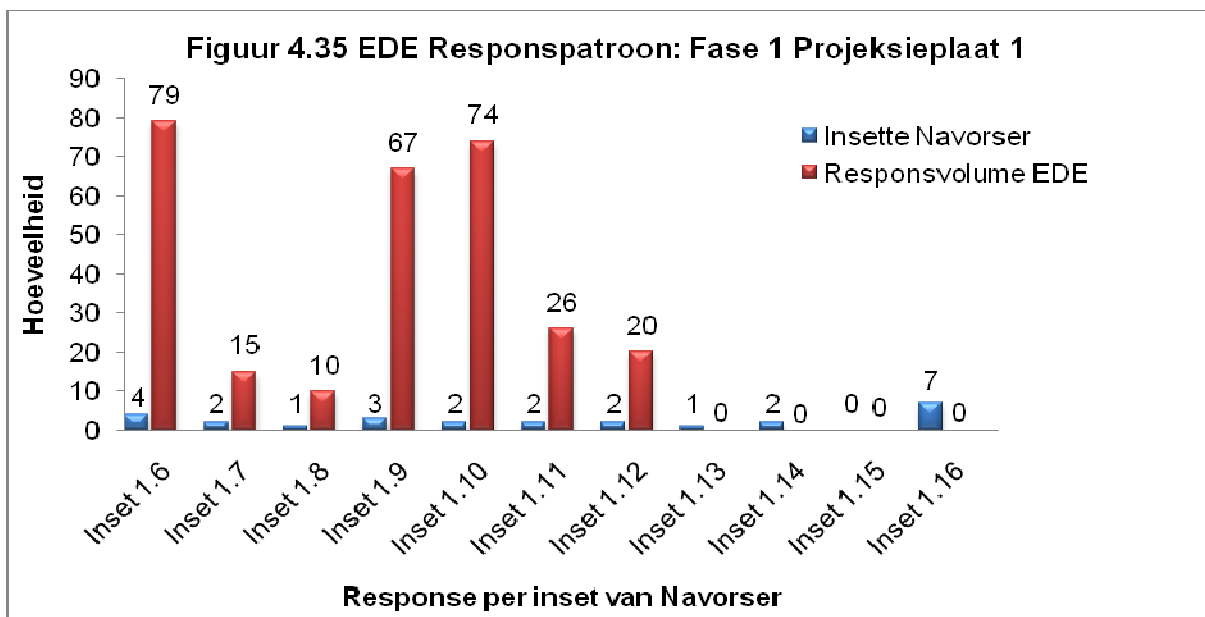
Die analise van EDE se projeksiestellings word vervat in E Aanhangsel. EDE se getal projeksiestellings het reeds vanaf Projeksielplaat 1 tot 2 skerp gestyg (27 tot 66) en 'n piek bereik by Projeksielplaat 3 (183), moontlik as gevolg van my aanmoediging en verduideliking

tydens die opleidingsfase. Tydens die hertoetsfase was die getal projeksiestellings deurgaans hoog (107, 86, 109, 143) in vergelyking met Fase 1. Tydens Projeksietafel 5, waar sy van hoofpyn gekla het, was die stellings steeds noemenswaardig hoër.

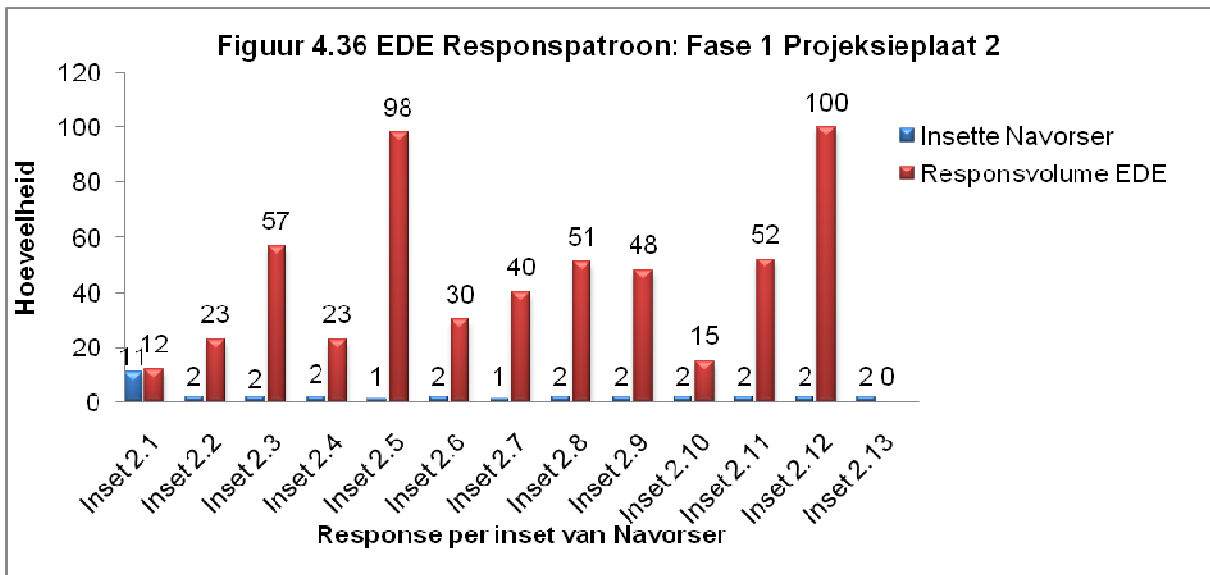
Gloobaal wil dit voorkom of die toepassing van 'n dinamiese invragingstegniek 'n invloed by EDE gehad het met betrekking tot die getal projeksiestellings. Projeksiestellings het verhoog vanaf Fase 1 na Fase 3.

(c) Responspatroon (respons-lengte per inset van navorser)

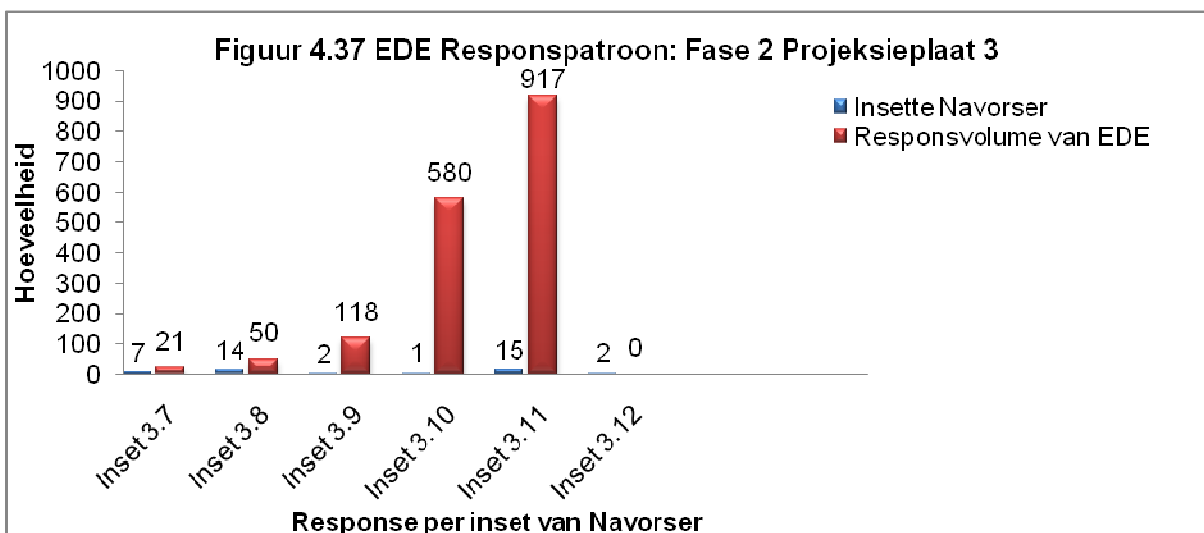
Die responspatrone by EDE word vervat in E Aanhangsel. Die voorstelling van haar responspatrone word per projeksietafel aangedui, in Figure 4.35-4.41.

Figuur 4.35 toon die responspatroon tydens die intree projeksietafel. EDE se responspatroon by Projeksietafel 1 toon hoe sy 'n eerste responsgreep van 104 (79+15+10) woorde gelewer het met eenvoudige kopknikke en “Mm-mm” as insette by 1.6-1.8. Sy het haar vertelling uitgebrei na 'n herhaling van haar woorde met 'n tweede greep van 187 (67+74+26+20) woorde, weer met net eenvoudige erkennende kopknikke en “Mm-mm” insette daartydens (1.9-1.12). Geen vertelling is verkry na my vraag “Anything else?” nie.

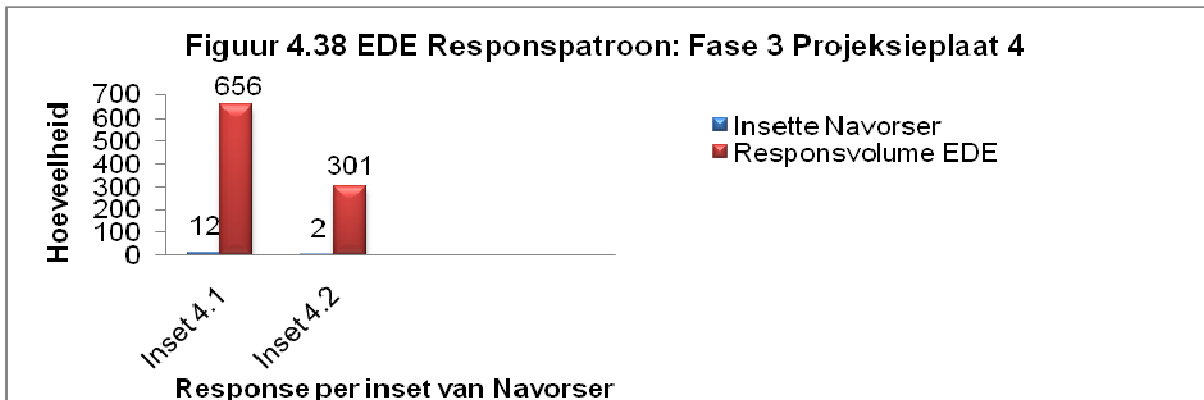
Projeksieplaat 2 (Figuur 4.36) toon hoe EDE 'n responsgreep van nie minder nie as 243 woorde (2.1-2.6) gelewer het op my opdrag met slegs eenvoudige kopknikke en “Mm-mm” insette tussenin. Op “And?” (2.7) het sy nog 40 woorde gelewer, waarna ek haar woorde herhaal het en sy 'n greep van 114 woorde (2.8-2.10) gelewer het, weer met slegs kopknikke en “Mm-mm” as insette van my af. By 2.11 het ek “And then?” gevra, wat haar 'n verdere 152 woorde laat lewer het op slegs “Mm-mm” (2.12). By 2.13 het “Anything else?” slegs 'n prosesstelling gelewer. Figuur 4.36 toon dus dat sy onmiddellik gerespondeer het en dat hoofsaaklik kort, maar veelvuldige insette deur my gemaak is onderwyl sy 'n episode van haar vertelling gelewer het.

Figuur 4.37 toon hoe lank EDE se response geword het op reeds verminderde insette tydens die opleidingsplaat. EDE het 21 woorde gelewer op my eerste proses-inset ná die uiteensetting (3.7), waarna sy, as respons op 'n verdere kort verduideliking (3.8), 748 woorde gelewer het (3.8-3.10) met slegs kopknikke en “Mm-mm” insette ter aanmoediging.

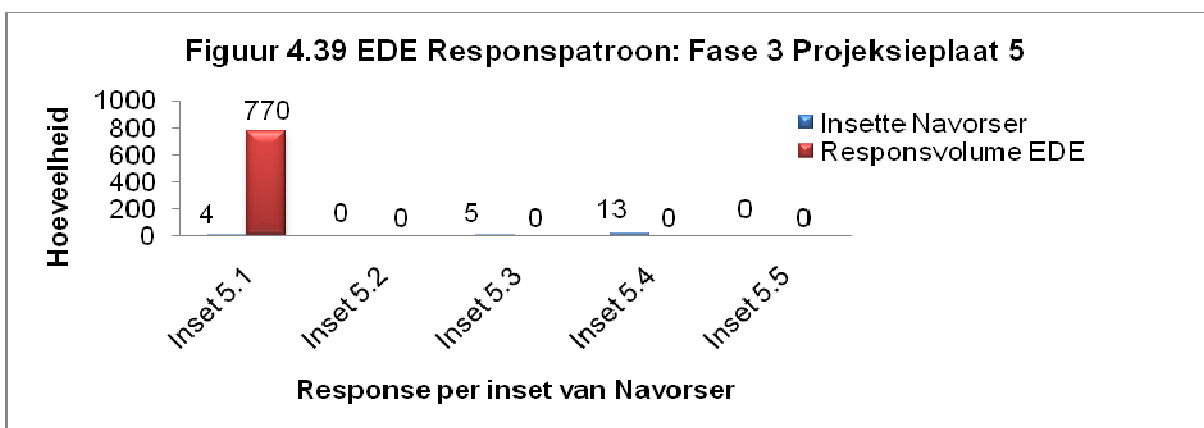
By 3.11 is “And?” met ’n verduideliking gebruik, wat 917 woorde sonder onderbreking by haar ontlok het. Die responspatroon het verskil van die vorige twee projeksieplate deurdat alreeds minder insette van my kant af gemaak is, met toenemend meer vertelling per respons van haar kant af.

Figure 4.38 tot 4.41 gee ’n grafiese voorstelling van die volume en patrone van die response wat EDE verskaf het tydens die hertoetsfase, naamlik op Projeksieplate 4-7.

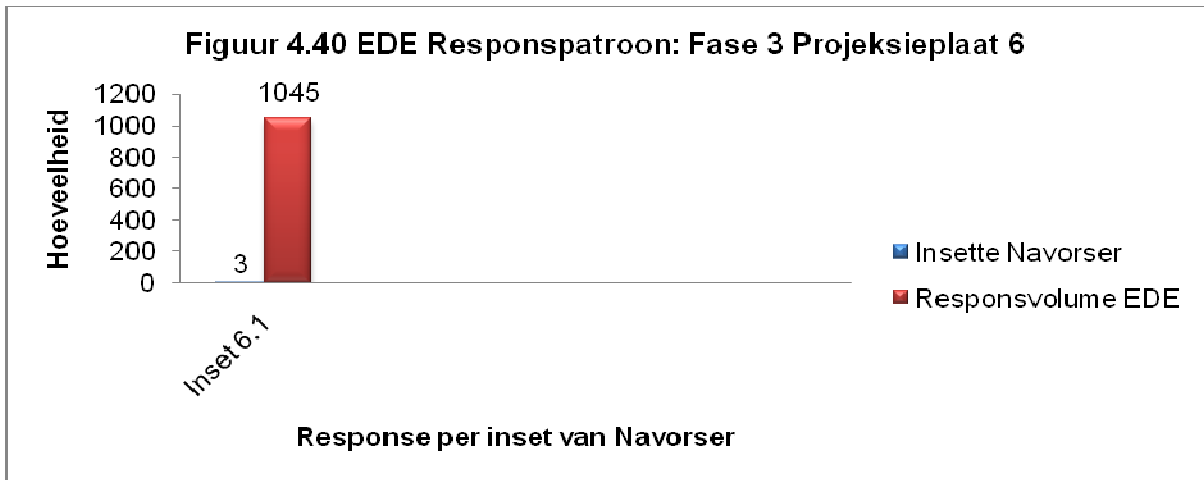
Figuur 4.38 toon dat EDE repondeer het met ’n onmiddellike, enkele hoë responsvolume (656 woorde) by 4.1 en na ’n minimale inset “And then?” met ’n verdere 301 woorde. Figuur 4.39 en Figuur 4.40 toon dieselfde responspatroon as by Figuur 4.38.

Die hertoetsfase blyk volgens die responspatroon by Projeksieplaat 4 vanuit die staanspoor positief beïnvloed te gewees het deur die dinamiese assesseringsintervensie, omdat EDE vinniger met haar storievertelling ’n aanvang geneem het en haar storie voltooi het met eie aandag aan detail wat ek voorheen deur gerigte insette moes ontlok. Minder insette in totaal het vanaf my kant plaasgevind.

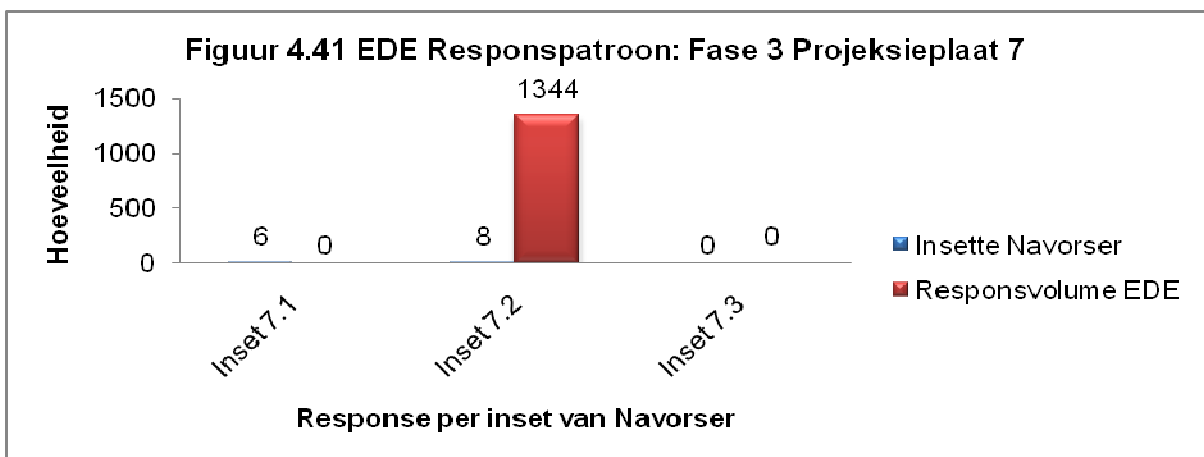

Figuur 4.39 toon aan hoe min ek nou nodig gehad het om te sê, teenoor EDE se respons op die enkele inset van my. Sy het self haar vertelling gestaak (einde 5.1) met “... sorry, I’ve got

a headache”. By inset 5.2 en verder was my insette prosesmatig na aanleiding van haar hoofpyn.

Figuur 4.40 dui dieselfde responspatroon aan wat by Projeksieplate 4 en 5 gehandhaaf is, net met verhoogde volume (1045 woorde).

Figuur 4.41 toon dieselfde patroon met die verskil dat ek na haar prosesstelling “OK” en haar stilte (7.1), ’n verdere kort verduideliking moes gee “You must make up your own story” (7.2), waarna sy weer eens ’n eenmalige, versadigde vertelling (1344 woorde) gelewer het.

Figure 4.38-4.41 toon dat die toepassing van ’n dinamiese assesseringstegniek van invraging EDE se responspatrone beïnvloed het ten gunste van minder ontlokking benodig deur my en hoër responsvolumes deur haar gelewer per inisiële inset.

(d) Aanmoedigings deur navorsers (sien Tabel 4.42)

Die transkripsies met die identifisering van hierdie kategorie by EDE is vervat in E Aanhangsel. Uit Tabel 4.42 word opgemerk dat aanmoedigings na die opleidingsplaat (Fase 2) skerp afgeneem het tydens Projeksieplaat 4 en daarna verder verminder het tydens Fase

3. Die aanmoedigings was ook bondiger. By Projeksieplate 4-6 is slegs die inisiële inset gegee waarna versadigde response meestal gelewer is. Slegs by Projeksieplaat 7 is 'n ekstra aanmoediging gelewer waar sy gewefel het omdat die projeksieplaat blanko was.

Dit lyk of die toepassing van 'n dinamiese assesseringstegniek van invraging by EDE die getal en wyse van aanmoedigings beïnvloed het ten gunste van minder en eenvoudiger aanmoedigings deur my.

(e) Huiwerings (sien Tabel 4.42)

Huiwerings wat in EDE se response voorgekom het is ingesluit in E Aanhangel. Die verhouding van EDE se huiwerings tot die responsvolume uitgedruk as 'n persentasie, word in Tabel 4.44 getoon.

TABEL 4.44: EDE – Die verhouding van huiwerings tot responsvolumes per projeksieplaat, uitgedruk as 'n persentasie

Fase	Projeksieplate	Getal huiwerings	Respons-volume	%
Fase 1 (Murray-metode)	Projeksieplaat 1	25	291	8,6%*
	Projeksieplaat 2	22	549	4,0%
Fase 2 (Dinamiese assesseringstegniek: Verduideliking tydens projeksieplaat)	Projeksieplaat 3	24	1686	1,4%
Fase 3 Hertoetsfase	Projeksieplaat 4	31	957	3,2%
	Projeksieplaat 5	25	770	3,2%
	Projeksieplaat 6	7	1045	0,7%
	Projeksieplaat 7	33	1344	2,5%

*Berekening van die persentasie huiwerings tot responsvolumes het as volg verloop: $25/291 \times 100 \approx 8,6\%$

Volgens Tabel 4.44 het in Fase 1 onderskeidelik 8,6% en 4,0% huiwerings voorgekom. Tydens die opleidingsfase het huiwerings verminder na 1,4%. Tydens Fase 3 het huiwerings toegeneem, maar dit was steeds minder as tydens Fase 1. By Projeksieplaat 6 het huiwerings afgeneem tot 0,7%. Dit kan moontlik toegeskryf word aan die aard van die projeksieplaat (kultuurplaat), en was die laagste van alle vertellings.

Die verhouding van huiwerings tot responsvolumes het in Fase 3 konsekwent buite die reikwydte van dié in Fase 1 geval. Dit blyk dus moontlik dat die gebruik van 'n dinamiese

assesseringstegniek van invraging by projeksieplate 'n invloed gehad het op die voorkoms van huiwerings by EDE.

(f) Herhalings (sien Tabel 4.42)

'n Volledige aanduiding van EDE se herhalings is ter insae beskikbaar in E Aanhangsel en die verhouding van haar herhalings tot haar responsvolumes, uitgedruk as 'n persentasie, word in Tabel 4.45 getoon.

TABEL 4.45: EDE – Die verhouding van herhalings tot responsvolume per projeksieplaat, uitgedruk as 'n persentasie

Fase	Projeksieplaat	Getal herhalings	Respons-volume	%
Fase 1 (Murray-metode)	Projeksieplaat 1	1	291	0,3%
	Projeksieplaat 2	3	549	0,5%
Fase 2 (Dinamiese assesseringstegniek: Verduideliking tydens projeksieplaat)	Projeksieplaat 3	5	1686	0,3%
Fase 3 Hertoetsfase	Projeksieplaat 4	3	957	0,3%
	Projeksieplaat 5	7	770	0,9%
	Projeksieplaat 6	8	1045	0,8%
	Projeksieplaat 7	5	1344	0,4%

Tabel 4.45 toon dat die verhouding van EDE se herhalings tot die responsvolume per projeksieplaat min wissel oor die fases heen, met die uitsondering van Projeksieplaat 5 en 6 (0,9%, 0,8%), wat toegeskryf mag word aan die moontlike aard van die appèl van die betrokke projeksieplate op EDE. Die definiëring van herhalings mag egter hierdie bevinding beïnvloed, aangesien EDE frases en woorde neig te herhaal het, maar nie noodwendig direk na mekaar soos deur die werkdefinisie voorgeskryf nie.

Die gebruik van 'n dinamiese assesseringstegniek van invraging by projeksieplate blyk weinig indien enige invloed te gehad het op die verhoudings van herhalings tot responsvolume per projeksieplaat, uitgedruk as 'n persentasie, by EDE se vertellings.

(g) Getal verduidelikings (sien Tabel 4.42)

Die analise van EDE se getal verduidelikings is vervat in E Aanhangsel. Die resultate is vervat in Tabel 4.46, waar die verhouding van die getal verduidelikings tot die responsvolume in persentasie uitgedruk, ook aangetoon word.

TABEL 4.46: EDE – Die verhouding van getal verduidelikings tot haar responsvolume per projeksieplaat, uitgedruk as 'n persentasie

Fase	Projeksieplate	Getal verduidelikings	Responsvolume	%
Fase 1 (Murray-metode)	Projeksieplaat 1	5	291	1,7%
	Projeksieplaat 2	3	549	0,5%
Fase 2 (Dinamiese assesseringstegniek: Verduideliking tydens projeksieplaat)	Projeksieplaat 3	14	1686	0,8%
Fase 3 Hertoetsfase	Projeksieplaat 4	5	957	0,5%
	Projeksieplaat 5	12	770	1,6%
	Projeksieplaat 6	4	1045	0,4%
	Projeksieplaat 7	9	1344	0,7%

Tabel 4.46 toon dat Fase 3 se resultate (0,4%-1,6%) grootliks binne die reikwydte van Fase 1 (0,5%-1,7%) val, dus is 'n tendens van geen beïnvloeding oor die fases heen sigbaar. Self-geïnisieerde verduidelikings het egter tydens Fase 3 voorgekom, waar my inset sommige van haar verduidelikings inisieer het in Fase 1.

Die toepassing van 'n dinamiese assesseringstegniek van invraging blyk nie by EDE 'n invloed te gehad het op die getal verduidelikings in verhouding tot haar responsvolume nie, maar alle verduideliking tydens Fase 3 was self-geïnisieerd.

(h) Woordkeuse (sien Tabel 4.42)

EDE het 'n uitsonderlike ekspressiewe vermoë openbaar tydens haar vertellings, waar sy ook fyn detail ingevoeg het om stemming te skep. Die analise van EDE se woordkeuse is vervat in D en E Aansluiting. 'n Tendens wat waargeneem is, was 'n hoë frekwensie van “*really*” en dat die formulering, in vergelyking met Fase 1, frekwensieël blyk af te geneem het. Om hierdie rede het ek besluit om by EDE die verhouding van onderskeidelik “*really*” tot haar responsvolume per projeksieplaat te ondersoek. Die resultaat is vervat in Tabel 4.47.

TABEL 4.47: EDE – Die verhouding van die gebruik van “*really*” tot die responsvolume per projeksieplaat, uitgedruk as 'n persentasie

Fase	Projeksieplate	Frekwensie “ <i>really</i> ”	Responsvolume	%
Fase 1 (Murray-metode)	Projeksieplaat 1	3	291	1,0%
	Projeksieplaat 2	4	549	0,7%
Fase 2 (Dinamiese assesseringstegniek: Verduideliking tydens projeksieplaat)	Projeksieplaat 3	17	1686	1,0%

Fase	Projeksieplate	Frekwensie “really”	Respon- sivolume	%
projeksieplaat)				
Fase 3 Hertoetsfase	Projeksieplaat 4	10	957	1,0%
	Projeksieplaat 5	3	770	0,4%
	Projeksieplaat 6	5	1045	0,5%
	Projeksieplaat 7	6	1344	0,4%

Tabel 4.47 wys 'n vermindering (0,4%, 0,5%, 0,4%) in Fase 3, met uitsondering van Projeksieplaat 4 (1,0%), in die gebruik van “really”. By Projeksieplaat 4 het die soorte vrese verminder (sien (g) in projeksie-analise), en finansiële deprivering as tema het sterk na vore getree. Dit mag wees dat EDE “really” tydens Projeksieplaat 4 steeds gebruik het as versterking, soos by Projeksieplaat 1-3. Ná Projeksieplaat 4 blyk die gebruik van die woord “really” 'n afname te toon, wat die moontlikheid inhou dat die toepassing van die dinamiese assesseringstegniek van invraging kon gelei het tot die afname.

Die toepassing van 'n dinamiese tegniek van invraging by projeksieplate blyk EDE se gebruik van “really” response te beïnvloed het deur vermindering in die gebruik daarvan in Fase 3.

(i) Toename en/of verdieping in projeksie-duidings (sien Tabel 4.42)

Tydens die bespreking van die resultate van EDE se projeksie-analise (vergelyk 4.6.1.1) is 'n toename en 'n verdieping in projeksie-duidings bemerk oor die fases heen. Meer projeksie stellings (vergelyk struktuur-analise b) is gemaak, (vergelyk ook die transkripsies van EDE).

Die toepassing van 'n dinamiese tegniek van invraging by projeksieplate blyk EDE se projeksies te beïnvloed het deur dit te laat toeneem en verdiep.

(j) Wendings in die vertellings (sien Tabel 4.42)

Die analise van wendings in EDE se vertellings is vervat in D en E Aanhangel. EDE se wendings het skerp vermeerder tydens Fase 3. Vanaf Fase 3 het EDE self al die wendings inisieer met uitsondering van een wending tydens Projeksieplaat 4, wat geskied het op 'n inset van my kant af “And then?” (4.2). Projeksieplate 4 tot 7 het onderskeidelik 16, 15, 29 en 31 self-geïnisieerde wendings gelewer wat haar projeksie verryk het. EDE se wendings het vanaf Projeksieplaat 4 spelings tussen lig/donker, positief/negatief en goed/sleg gelewer. Emosies is versterk, die spanningslyn is opgebou en projeksies het verdiep.

Die toepassing van 'n dinamiese assesseringstegniek blyk by te gedra het tot die ondersteuning van spontane wendings in EDE se vertellings, wat ook blyke lewer van verdieping in emosies sowel as projektiewe betekenis. Wendings in Fase 3 het spelings tussen lig/donker, positief/negatief en goed/sleg gelewer.

(k) Toonaard van die projeksies (sien Tabel 4.42)

Die analise van die toonaard van EDE se projeksies is vervat in D Aanhangsel. 'n Intensivering van 'n negatiewe toonaard vind plaas oor die fases heen, maar uitkomst in die vertellings verskil. Behalwe by Projeksieplaat 4 en 7 het al die vertellings 'n oorwegend negatiewe, donker toonaard. Projeksieplate 3 en 4 toon egter 'n relatief positiewe uitkoms, en lig/donker spelings kom ook voor by Projeksieplaat 4. Alhoewel Projeksieplaat 4 se uitkoms 'n sterk positiewe uitslag bied in terme van affiliasie, gemeensaamheidsbeleving en insigte ten opsigte van wat-werklik-saak maak, bly geen uitkoms steeds ten opsigte van die finansiële hindernisse voor te gekom het nie.

Die toonaard van EDE se projeksies het egter in die breë wel verander vanaf Fase 1 tot 3. Waar die toonaard van die uitkoms by Projeksieplate 1-3 meer selfgeldingsgeoriënteerd en probleemoplossend van aard blyk te wees, toon Projeksieplate 5 en 6 meer onopgeloste, negatiewe uitkomst met die vertellings deurspek met weerloosheid en hulpeloosheid. Projeksieplaat 4 se uitkoms van “tydelike verligting” en “tydelike genieting”, gepaardgaande met die positiewe insigte in “wat werklik saak maak” bied realistiese uitkoms. Projeksieplaat 7 se toonaard, ook oorwegend negatief, bied 'n einde vol energie, daadkrag en inisiatief met idealisme ten opsigte van vinnige sukses bereiking. Projeksieplaat 7 (TAT 16) se appèlwaarde kon bygedra het tot die swaai na die idealistiese toonaard in die slot.

Het die toepassing van 'n dinamiese invragingstegniek by projeksieplate, die toonaard van EDE se projeksies beïnvloed? Dit het so voorgekom. Geleidelike intensivering van 'n negatiewe, donker toonaard van vertellings het tydens Fase 3 plaasgevind, asook 'n stygende realisme in die afloop van die projeksies, uitgesluit Projeksieplaat 7 waar 'n idealistiese afloop voorgekom het.

(l) Respondeer goed op (sien Tabel 4.42)

Die analise van watter van my insette goeie response by EDE teweeg gebring het, is vervat in E Aanhangsel. Alhoewel EDE op alle insette goed respondeer het, was slegs minimale, eenvoudige insette nodig by Fase 3 om versadigde vertellings te verkry. Slegs 'n eenvoudige, aanvanklike “opdrag” inset was meestal nodig om versadigde vertellings te kry. Opdragte, herhaling van haar woorde/frases, insette soos “*Mm-mm*” en “*And*”, het almal goeie response regdeur die assessering gelewer.

Die toepassing van 'n dinamiese assesseringstegniek van invraging blyk by EDE veral positief mee te gewerk het met betrekking tot haar begryping van die doel van die assesseerder met enkelvoudige, minimale insette. Die tegniek het ook meegewerk om

verandering mee te bring ten opsigte van die tipe insette waarop sy positief repondeer het, omdat Fase 3 dui op 'n tendens waar EDE slegs 'n kort inset ten aanvang benodig het.

(m) Formaat (sien Tabel 4.42)

Die formaat van EDE se vertelling was deurlopend 'n storie-formaat, maar dit het langer en meer gedetailleerd geraak. Spelings tussen byvoorbeeld lig en donker, inligting-verskaffing en storie vertelling, goed en sleg, het tydens Fase 3 begin plaasvind. Stories het ook meer kompleks geword.

Formaat blyk by EDE dus beïnvloed te gewees het deur die ontwikkeling van meer komplekse storieformate na die toepassing van die tegniek van dinamiese invraging.

4.6.1.4 Samevatting van die resultate van die strukturele analise van EDE se projeksies

Tabel 4.48 toon 'n samevatting van die resultate van die strukturele analise van EDE se projeksies, indien Fase 1 en 3 vergelyk word.

TABEL 4.48: EDE – Struktuur-analise kategorieë wat moontlik beïnvloed is deur die toepassing van die dinamiese assesseringstegniek van invraging

Kategorie	Beïnvloed of nie	In watter mate beïnvloed
a. Woordtelling/volume van response	Ja	Verhoog
b. Getal projeksiestellings	Ja	Verhoog
c. Responspatrone	Ja	Minder ontlokking benodig deur my. Gouer gelewerde, versadigde vertellings
d. Aanmoedigings deur navorser	Ja	Afgeneem. Vinniger gelewerde vertellings. Projeksie verdiep
e. Huiwering	Ja	Afgeneem in verhouding tot responsvolume
f. Herhalings	?	Weinig invloed. Appèl van Projeksieplate 5 en 6 kon verhoogde herhalings beïnvloed het
g. Verduidelikings	Ja	Toegeneem t.o.v. self-inisiëring en onveranderd in verhouding tot responsvolume
h. Woordkeuse	Ja	“really” verminder
i. Toename/verdieping in projeksie-duidings	Ja	Toegeneem en verdiep
j. Wendings	Ja	Spontane wendings skerp toegeneem. Meer realistiese gevolg. Verdieping van emosies, weerloosheid en projeksies
k. Toonaard	Ja	Donkerder. Stygende realisme in afloop van projeksies
l. Respondeer goed op	Ja	Korter en minder insette benodig. Vinnig versadigde vertellings
m. Formaat	Ja	Komplekser, meer gedetailleerd, sterker spanningslyne

Oorsigtelik wil dit uit Tabel 4.48 voorkom, met betrekking tot die strukturele aspekte van EDE se projeksies, dat die dinamiese assesseringsintervensie 'n positiewe effek gehad het op 12 uit 13 kategorieë, en veral op verminderde Aanmoedigings deur my benodig en vermeerderde Woordtellings van EDE per inset van my.

4.6.1.5 Gesprek 1: EDE se belewing van die Murray-metode *versus* die dinamiese assesseringstegniek van invraging

EDE stel dat sy van meet af verstaan het wat om te doen (MvsDA.9-10) en dat verskeie faktore haar help het om beter stories te vertel (MvsDA.11). Sy lig spesifiek my aanmoedigings “*And then?*” en “*And?*” in hierdie verband uit (MvsDA.16).

Sy het gestel dat sy die meeste van Projeksieplaat 6 (Roberts-2 Projeksieplaat 6), die kultuurplaat, gehou het. Haar rede is egter nie die onderwerp van die plaat nie maar die tegniese uitvoering daarvan. Sy stel dat “*...it gives me more of an idea of the environment and where they are and who they are and it's also like, it's nicely drawn.*” (MvsDA.4). Sy het die minste gehou van Projeksieplaat 5 (TAT 3BM), weens die negatiewe en hartseer toonaard daarvan (MvsDA.6). Die vertelling by Projeksieplaat 1 (TAT 1) was die maklikste as gevolg van die logiese aard van die uitbeelding “*...it's very basic. Like you can see he's sad. There is a violin lying in front of him – you'll know like the first thing that will come to your mind is he's sad and it's obviously – it obviously has something to do with the violin*” (MvsDA.8) – 'n verduideliking wat haar skerp denke belig.

EDE het inderdaad uitsonderlike insig laat blyk in die rasionaal van projeksieplate per se: “*I think these pictures, they uhm are very random, but it – it shows how yóu see – how you would see the picture. Like how yóur mindset is. And if you have to see a sad picture, you would be able to say why – how I see it's sad. And that's what I like about. You can describe your feeling on it, and why you feel that way.*” (MvsDA.18).

Die insette wat ek gemaak het, het sy as aanmoedigings ervaar en sy het waardering gehad daarvoor (MvsDA.12-13). Dit mag egter wees dat die opleidingsplaat, waar my verduidelikings toegeneem het, eerder was wat sy bedoel het. Uitsluitel hieroor is egter nie verkry nie.

Relevante inligting is uit hierdie onderhoud met EDE verkry. Haar response verifieer inligting wat verkry is uit die projeksie-analise (waar projeksies verdiep het) en strukturele analise (waar al die kategorieë, uitgesluit Herhalings, bevestig dat meer inligting met dinamiese assessering by haar ontlok is).

Daar is nie uitsluitel verkry oor EDE se beleving van die Murray-metode *versus* die dinamiese assesseringstegniek van invraging tydens assessering met projeksies nie. Alhoewel sy stel dat sy van meet af begryp het wat om te doen, toon sy ook waardering vir my insette, maar noem nie spesifiek die verbetering van begrip of die opleidingsplaat nie.

4.6.1.6 EDE se gesprek oor kultuur (Sien Transkripsie en Kultuuranalise Tabel, G Aanhangsel)

EDE is die oudste dogter van 'n Engelse, kunstenaar ma en Engelse, kunstenaar pa. Sy was in 'n Engelse laerskool en hoërskool. EDE se beskrywing van haarself fokus eerder op persoonlikheids-eienskappe as op groepsoorwegings. Sy beskryf haarself as iemand wat sterk ingestel is daarop om geluk en onmiddellike gratifikasie na te jaag (K.5); wat hou van vrolike, opgewekte musiek (sy sal selfs in die wiskunde klas daarna luister); wat enige negatiewe en depressiewe gevoelens haat; en wat daarop ingestel is om slegs dinge te doen wat haar laat goed voel (K.5). Sy noem dat sy lief is vir oefen en verslaaf is aan rook omdat dit haar lighoofdig, gelukkig en ontspanne laat voel (K.5). Kulturele oorwegings wat vir EDE belangrik is, is die artistieke, en blyk verder eerder te sentreer rondom beskouings soos om oop-kop en realisties te wees (K.11). Die artistieke kenmerk blyk 'n kulturele groepering, sowel as 'n persoonlikheidsfaktor te wees, “...my role is ... the energetic artistic teenager. Ja. Who enjoys being creative” (K.34).

Vir EDE blyk godsdiens nie 'n belangrike faktor te wees nie, hoewel sy die transendente erken “... I don't believe in anything spiritually – I really don't. So the – I do believe in an afterlife. I do believe there is something for us after we die, uhm... – uhm, I do believe in... ... I don't really know what to call it, but I know there is a higher power somewhere.” (K.44). Sy stel ook “Uhm... – I'd – I never want anyone to force religious views onto me. I don't want anyone telling me what I must do and what I mustn't do. And what I must and mustn't believe in.” (K.94).

EDE het definitiewe rolbeskrywings van haar ouers, waar sy haar pa as die besluitnemer in die gesin beskou (K.29) en haar ma as die gesin se versorger “...my mother takes care of my sister and I, and my dad takes care of my mom.”(K.31) asook die een wat oplossings genereer wanneer verskille voorkom “my mother and my father, uhm, they argue – then they involve me in it and then we find solutions. My mom is usually the one who comes up with solutions.” (K.30). Die verwagtings van EDE se gesin blyk te wees dat sy haar eie drome en ideale moet nastreef: “Most important to them would just be following my dreams in life... I mustn't follow in their footsteps if I don't want to. If I want to be this one day I must be it. I must take chances. Take opportunities I have – do what I can.” (K.14).

EDE stel dat sy baie gemaklik en tuis voel in Engelse mense se geselskap, en maak sterk uitsprake teen ander kulturele groeperings. *“Uh, any type of English person I'm perfectly comfortable with, because, uhm, any type of English tradition is – as long as it is English, it's awesome. So if it's any other such as Afrikaans or Zulu or whatever, I will be really uncomfortable. I won't like it one bit.”* (K.24); *“Because... I don't think much of Afrikaans people or Africans or anything – I'm used to English people – English people, I adapt to them nicely as I grew up. Very kind people. And they're well raised. Afrikaans people I've never got on well with.”* (K.25).”

Bogenoemde opmerkings belig moontlik EDE se projeksie op Projeksieplaat 6, waarin haar ongemak met Afrika-kulturelegroeperings mag uitspeel. Die kunssinige eienskappe as sukses-faktore by die kinders in Projeksieplaat 7 mag ook verband hou met haar identifisering met artistiese groeperings. Haar beskrywing van haar strewe na geluk mag die projeksies op Projeksieplate 3 en 7 toelig. EDE se projeksies op Projeksieplaat 5 en 7 mag ook toegelig wees deur haar bewering tydens die gesprek oor kultuur dat sy mishandel gevoel het deur haar gesin en vertrouelinge (K.44), waarna sy die seksuele misbruik deur 'n familielid, toe sy klein was, beskryf het (K.46). Hierdie personaal-uniekeinligting het die gesprek oor kultuur in 'n terapeutiese rigting gestuur wat verdere verkenning oor haar ervarings ten opsigte van kultuur tersyde gestel het.

In die breë het EDE, by die SSPSS, 20 vermeldings van agentskap temas teenoor 21 vermeldings van gemeensaamheidstemas tydens haar vertellings gemaak. 'n Verandering wat na vore getree het tydens Fase 3, is dat Prestasie (Projeksieplate 5 negatief en 7 positief), 'n afwysing van Mag (Projeksieplate 6 en 7), en Kompetisie (Projeksieplaat 6), en positiewe Versorging (Projeksieplaat 7) en Solidariteit (Projeksieplaat 4) vir die eerste keer as temas na vore getree het. Die kultuurplaat, by haar Projeksieplaat 6, het Kompetisie as tema vir die eerste keer aangedui, naamlik 'n afwysing daarvan. Dit mag haar negatiewe sienings van haar skakeling met Afrikane (Gesprek 2), bevestig.

4.6.1.7 Meta-analise van die assesseringsituasie as refleksie oor die navorsing

Taalkundig kon ek myself nie met EDE ten alle tye gemaklik uitdruk nie, wat 'n faktor was tydens die assessering. Met betrekking tot die kruiskulturele assesseringsituasie (EDE is Engels en ek Afrikaans; sy 'n kunstenaar, ek nie; sy 'n tiener, ek nie) was die ervaring vanuit my perspektief gemaklik en het ek haar vertellings besonder geniet en waardeer omdat dit vanuit my perspektief gemaklik gevloei het en verstaanbaar was. Soos by die ander gevallestudies kon my eie persepsies van die gemaklikheid van die projeksie-assesseringsproses 'n rol gespeel het omdat my belewing van haar gemaklikheid my

dienooreenkomstig gemaklik laat voel het en *vice versa*, en die proses sodoende positief kon beïnvloed het.

Ten spyte van die gemaklikheid, was die assessering vir my as navorser en sielkundige 'n moeilike assessering vanweë haar vertroulike vertelling oor seksuele misbruik op video-kamera. My besluit om “net by haar vertelling te bly” maar nie op te staan en die klank sowel as video-kamera af te sit nie, was egter in retrospek vir my korrek. Ter wille van kliëntevertroulikheid is hierdie inligting wel verwyder uit die getranskribeerde navorsingsdata. Eties, as sielkundige en navorser, is my kliënt en nie die navorsingsinligting nie, die belangrikste. Dat ontginning van verdere inligting oor kultuur in die proses benadeel is, is egter 'n negatiewe nadraai van my besluit.

Die belangrikheid van agtergrond kennis oor kultuurfaktore wat mag impakteer op my kliënt, het na vore getree tydens die data-analise en -interpretasie van EDE se projeksies, maar eers nadat die gesprek oor kultuur analiseer en interpreteer is. Ek sou, soos by die ander gevallestudies, sonder die inligting uit die gesprek haar projeksies minder volledig kon interpreteer. Ek sou nie begryp het hoe sterk haar identifisering met artistieke groeperings is nie. Haar beskouing van Afrikaanse en Afrika-taalgroepe sou ongeïdentifiseer gebly het. Alhoewel die kultuurgesprek leemtes getoon het in terme van min self-geïnisieerde kultuurtemas van EDE se kant af, was die inligting wat verkry is steeds sinvol omdat onbekende, impakterende sienings, oortuigings en kultuurgroeperings uitgekome het. Die feit dat sy nie haar ouderdomsgroepering, die tienerkultuur, in haar gesprek geïdentifiseer het nie, mag te doen hê met verwerping deur haar portuurgroep wat sy sedert laerskool beleef het. Tans word sy deur sekere groepe in die skool as 'n 'heldin' gesien omdat sy opponerend optree deur skoolreëls te verbreek. Haar vertellings (Projeksieplate 3, 5-7, deels 4) dui die invloed van die adolessente kultuurgroep aan. Die inligting vanuit Gesprek 2 (artistieke identifisering, aversie vir Afrikaanse- en Afrika-taalgroeperings, rolbeskrywings van gesinslede) verleen verdere insig in haar projeksies, nou vir my 'n faktor wat dui op kultuurimpak.

Is die inligting wat verkry is oor kultuur nodige inligting vir assesseringsdoeleindes of vir ons terapeutiese verhouding, of is dit grootliks irrelevante inligting? In EDE se geval blyk die inligting relevante, verrykende inligting te wees vir beide die assesseringsituasie sowel as terapeutiese situasie. Min bykomende inligting ten opsigte van kultuur om die moontlike impak daarvan op ons kruiskulturele assesseringsituasie te kon naspour, is egter in EDE se geval verkry, hoofsaaklik as gevolg van die feit dat sy een van die eerste assesserings van die navorsing wat ek nog onbeholpe in my uitvoer van die gesprek oor kultuur was. My

onvermoë om vrae beter en duideliker te verwoord, was opvallend op plekke waar sy my nie blyk te verstaan het nie (onder andere by K.2-5; 6; 10; 36).

Watter ander inligting was vir my noodsaaklik vanuit die ervaring met EDE se projeksie-assessering? Tydens die invraging in verband met eienskappe van my as sielkundige wat sy moontlik as positief en/of negatief beleef het, het EDE positiewe faktore wat sy ervaar het uitgelig as onbevooroordeeldheid, gemaklikheid, die skep van 'n gemaklike en rustige omgewing, dat goeie verduidelikings gelewer is, empatie getoon is en sy gemotiveer gevoel het. Sy noem dat indien 'n terapeut krities sou voorkom, sy dit as 'n negatiewe kenmerk sou ervaar (K.55-57). Hierdie inligting staan teenoor haar gestelde ongemak met Afrikaners wat sy tydens Gesprek 2 geopper het. Dit wil dus voorkom of kruiskulturele hindernisse, indien dit teenwoordig was, deur hierdie stelling van haar "negeer" is.

4.6.1.8 EDE se vertellings as toeligting op die subnavorsingsvrae

(1) Watter bydrae, indien enige, kan 'n dinamiese invragingstegniek by die gebruik van projeksieplate lewer om ryker en meer projeksies by adolessente in mono- en kruiskulturele assesseringsituasies te ontlok?

Die bydrae wat die dinamiese invragingstegniek gelewer het ten einde ryker en meer projeksies in die kruiskulturele assesseringsituasie met EDE teweeg te bring, blyk in terme van haar toenemende gemaklikheid (K.55-56) en verhoging van haar begrip oor wat haar te doen gestaan het (MvsDA.13-14; 16). Die kruiskulturele situasie het sonder dat ek dit toe besef het, 'n besondere uitdaging gebied omdat EDE tydens Gesprek 2 gestel het dat sy nie gemaklik voel en nooit gevoel het, by onder andere Afrikaanse mense nie (K.24).

As na die projeksie-analise en struktuur-analise van EDE se vertellings gekyk word wil dit voorkom of die gebruik van 'n dinamiese assesseringstegniek van invraging moontlik geleentheid gebied het tot die ontlokking van meer, en ryker, projeksies by EDE en inligting ontlok het wat kon lei tot 'n diepere begrip van EDE, en so 'n bydrae blyk te gelewer het deur op 9 uit 10 van die kategorieë by die projeksie-analise EDE se vertellings sinvol te affekteer tot dieper, ryker en/of meer projeksie ontlokking. Die tegniek het ook op 12 uit die 13 kategorieë by die strukturele analise van die projeksies haar vertellings positief beïnvloed tot ryker, dieper en/of meer projektiewe inligting. Indien na EDE se kommentaar by Gesprek 2 (K.55- K.56) gekyk word, het sy op daardie stadium waardering gehad vir 'n vertrouwe en gemaklikheid wat sy ervaar het. Uiteraard was dit ná ons gesprek oor die insident van die seksuele misbruik, maar die inligting wat sy tydens Gesprek 1 verskaf het (MvsDA.13-14) mag daarop dui dat sy my gedrag en woorde tydens die toepassing van die tegniek ervaar het as vertrouwe bouend, anders sou sy haar moontlik nie so sterk kon uitgeleef het in haar

vertellings dat sy die dieper projeksies in Fase 3 kon lewer nie? Die dinamiese assesseringstegniek van invraging het dus 'n bydrae gelewer by EDE tot ryker en meer projeksies in 'n kruiskulturele assesseringsituasie.

(2) Watter beleving het adolessente in mono- en kruiskulturele assesseringsituasies van die gebruik van die Murray-metode *versus* die gebruik van 'n dinamiese assesseringstegniek van invraging, tydens assessering met projeksies?

EDE se beleving van die Murray-metode en die dinamiese assesseringstegniek van invraging blyk ten gunste van laasgenoemde te wees as gekyk word na haar voorkeure en gelewerde kommentaar. Haar response op die onderskeie projeksieplate tydens die verskillende fases bevestig haar beleving van die onderskeie metodes.

Bevestiging is verkry van EDE af ten opsigte van die positiewe impak van die dinamiese assesseringstegniek deurdat sy gestel het dat my insette haar gehelp het met haar vertellings. Die projeksie-analise dui aan dat haar projeksies verdiep het en agt kategorieë positief affekteer is ná die dinamiese assesseringsintervensie; die strukturele analise dui aan dat haar verbale uitsette vermeerder het en 12 uit 13 kategorieë beïnvloed is deur die toepassing van die dinamiese assesseringstegniek van invraging. Dit wil dus blyk dat die tegniek sinvol impakteer het op die projeksie-ontlokking ten spyte van die feit dat ons uit verskillende kulturele groeperings afkomstig is, veral in die lig van haar kommentaar dat sy nie gemaklik voel by Afrikaanse persone nie en my huistaal Afrikaans is.

(3) Hoe beïnvloed kultuur, al dan nie, die dinamiese projeksie-assesseringsproses en betekenis van response by adolessente?

In EDE se geval mag kultuur die projeksie-assesseringsproses beïnvloed het omdat sy tydens die gesprek met betrekking tot kultuur uitspraak gelewer het oor haar ongemak met Afrikaanse persone, en ek Afrikaans is. Sy het egter in die gesprek oor haar beleving van die Murray-metode *versus* die dinamiese assesseringstegniek beskryf hoe die vraagstellings meegewerk het tot beter vertellings by haar en in die gesprek oor kultuur, by K.55, ook beskryf hoe my onbevooroordeeldheid en gemaklikheid haar laat voel het dat sy my kon vertrou.

Was dit persoonlikheidsfaktore of die impak van kultuur wat hierdie proses beïnvloed het? Ek is onseker. Dit sou maklik wees om te stel dat dit beide was, want dit sou sin maak. Maar slegs persoonlikheidsfaktore sou as antwoord ook sin maak. Beide van ons se uniekheid het uiteraard ingespeel op die situasie en die proses. Alles beïnvloed alles.

Was daar 'n "bewysbare" impak van kultuur op die assesseringsituasie tydens die projeksie-assessering met EDE? Ja, daar was. In die lig van die inligting wat sy verskaf het, het kulturele sienings manifesteer in haar beskouing van die held, die ouers en haar ouderdomsgroep (as kultuur). Maar gedrag wat moontlik tiperend van haar ouderdomsgroep kon wees, het myns insiens nie op die proses impakteer nie.

Hoe kultuur EDE se projeksies en die assessering beïnvloed het in terme van die betekenis van haar response, is duidelik in terme van inligting oor haar kontinue strewe na geluk, outonome funksionering, affiliasie en sekuriteit. Die beskrywing van haar gevoel oor persone vanuit Afrika-taalgroepe lig Projeksieplaat 6 toe. Persoonlik-unieke eienskappe wat tydens die gesprek oor kultuur na vore getree het, was sinvol om EDE se uniekheid holisties in ag te neem by die projeksie-analise sodat ek haar nie deur skewe interpretasie sou benadeel wanneer ek haar data hanteer nie. Uiteraard beïnvloed die inligting wat na vore tree tydens 'n assesseringsproses die proses opsigself ook, indien die genoemde inligting die interaksie tussen die deelnemer en my beïnvloed. Wanneer sy dus die gevoel gehad het dat sy nie begryp het wat verwag word nie (vergeelyk K.6), kon afstand tussen ons ingetree het wat die proses negatief kon beïnvloed. Haar stellings in K.55-K.56 wat sy afsluit met "You know how I feel", blyk egter te dui op haar gemak in die proses en met my.

4.7 DIE VERTELLINGS VAN DIE ENGELSE SEUN (ESE)

Agtergrond: ESE se agtergrondinligting is slegs aan eksaminators verskaf.

Die volgorde waarin die projeksieplate toegepas was, is (1)TAT 5; (2)TAT 2; (3)TAT 14; (4)TAT 1; (5)TAT 3BM; (6)Roberts-2-projeksieplaat 6 en (7)TAT 16.

4.7.1 RESULTATE EN BEVINDINGS VANUIT ESE SE VERTELLINGS

4.7.1.1 Projeksie-analise¹²

Dit wil voorkom vanuit die projeksie-analise dat die temas in ESE se projeksies in die breë sentreer rondom belewings van onsekerheid, isolasie, woede, frustrasie en 'n begeerte om vry en sorgeloos te wees. Probleemsituasies herstel oorwegend tot minstens die *status quo* en soms tot beter. As toelighting toon ek die diagnostiese vlak beskrywings van ESE se sewe kaarte in Tabel 4.49.

¹² Vergelyk ESE se Projeksie-analise op die gelamineerde Bellak: *Analysis Sheet for use with the Bellak TAT Blank* (A3 werksdokument: ESE). Bylaag D bevat volledige analyses, ter toelighting van ESE se emosionele hindernisse.

TABEL 4.49: ESE – Tematiese analise op diagnostiese vlak

FASE 1 Murray-metode	Projeksie- plaat 1	DIAGNOSTIESE VLAK Hierdie seun maak sin uit onbekende/onverwagse gebeure deur ondersoek in te stel na die oorsaak daarvan en só verligting te probeer bewerkstellig. Vroue word gesien as verkennend, bang, nuuskierig en soekend na verligting.
	Projeksie- plaat 2	Hierdie seun repondeer met nadenke op gesinsgesprekke. Meisies word gesien as denkende, bepeinsende wesens.
FASE 2 Opleidingsfase: Dinamiese Invragingstegniek	Projeksie- plaat 3	Hierdie seun repondeer met daadkragtige optrede wanneer manlikheid/liefde bedreig word. Mans word gesien as aksie-georiënteerd. Meisies word gesien as oorreedbaar. Pa's word gesien as beskermend en prakties.
FASE 3 Hertoetsfase	Projeksie- plaat 4	Hierdie seun repondeer met frustrasie en woede indien hy nie iets regkry nie. Woede kom tot uiting in destruktiewe gedrag. Vaderfiguur word gesien as vaardig, sorgsaam, probleemoplossend en as 'n leermeester. Seuns word gesien as hulpeloos en gefrustreerd, maar ook erkentlik en gemotiveerd.
	Projeksie- plaat 5	Hierdie seun blyk te repondeer met hartseer en woede op aggressie, mishandeling en 'n bedreiging van veiligheid. Mans word gesien as aggressief, fisiek gewelddadig en dat hulle substansafhanklik is. Vroue word gesien as liefdevol en dat hulle beskerm moet word, maar ook in staat tot sterk besluite.
	Projeksie- plaat 6	Hierdie seun repondeer met selfgeding op viktimisering en 'n bedreiging van sy veiligheid. Eksterne hulpverleners word gesien as sorgsaam, vertroostend en beveiligend.
	Projeksie- plaat 7	Hierdie seun repondeer deur ontvlugting in kinderlike gesinsaksies op feesdae. Kinders word gesien as gelukkig, vol pret en ongekompliseerd en die vaderfiguur as versorgend en probleemoplossend. Hy blyk 'n behoefte aan vryheid en veiligheid te hê.

Vanuit die *Bellak Analysis Sheet* (vergelyk A3 werksdokument 1 om volging van die teks te vergemaklik) kon ek die volgende vergelykings maak tussen ESE se response op die projeksieplate.

(a) Hooftema

Tematiese veranderings het voorgekom in terme van verdieping. Van die temas het intensiver en uitgebrei. Met betrekking tot die hooftema het “ryker” stories met meer besonderhede ontwikkel vanaf Projeksieplaat 1 tot 7. Waar ESE se tema tydens Projeksieplaat 1 onsekerheid, isolasie, roetine en die onverwagte hanteer, bied Projeksieplaat 2 se vertelling oorwegend 'n beskrywing van die prent, waarna Projeksieplaat 3 'n “bekende-storie” vertelling met 'n liefdestema bied. Verskerpte storie-vertellings volg in Fase 3, by Projeksieplate 4-6, en die temas van onsekerheid en een-wees blyk hier deurlopend voor te kom. Verskille in temas blyk teenwoordig te wees in die ontwikkeling van die aggressie- en eksterne hulpverlener temas wat tydens Projeksieplate 4-6 na vore tree.

Projeksielplaat 7 se tema is een van vryheid, spiritualiteit en 'n ontvlugting in sorgvrye kinderspel in 'n atmosfeer waar sneeu alles bedek en die vader die weg na buite weer oopstel.

Die gebruik van 'n dinamiese invragingstegniek blyk mee te werk tot uitbreiding van inligting en verandering en verdieping in temas tydens Fase 3.

(b) Die hoofkarakter

Projeksielplaat 1 en 2 se hoofkarakters was geroetineerd, geïsoleerd en het nie onmiddellike sigbare hindernisse gehad wat oorkom moes word nie. Projeksielplaat 3 se hoofkarakter het daadwerklik opgetree om hindernisse te oorkom. Die hoofkarakters in Fase 3 (Projeksielplate 4; 5; 6 en 7) ervaar meer veeleisende hindernisse, maar was afhanklik van 'n eksterne hulpverlener om hul te help om hul sigbare hindernisse te oorkom. Ontwikkeling in die hindernisse wat die hoofkarakter moet oplos, blyk dus voor te kom oor die fases heen, sowel as in die benutting van 'n eksterne hulpverlener deur die hoofkarakter.

Dit lyk of die toepassing van die tegniek beweging na meer komplekse hindernisse asook 'n meer outentieke dinamiek van probleemoplossing in die vertellings teweeggebring het.

(c) Die primêre behoeftes van die hoofkarakter

Tydens Fase 1 is die karaktersketsing vlak, met geen nuanses wat as behoeftes kan kwalifiseer nie. Met betrekking tot Projeksielplate 4 tot 6 blyk die hoofkarakters konfrontasie te ervaar en meer 'n behoefte te hê om op te staan vir hulself of selfgeldend op te tree en "vry" te kom van hindernisse. Projeksielplaat 7 se karakters toon die toppunt van sorgelooswees en één-wees in die feestyd, waar sneeu alles "bedek" en pret beleving en afsondering van ander verseker, totdat dit smelt en alles moet terugkeer na normaal. Die behoefte aan vryheid, sorgeloosheid, een-wees, en gesinsvreugde bereik hier 'n piek. ESE se geïdealiseerde staat, wat sy behoefte aan gesinseenheid, -interaksie en sorgeloosheid vervul, word hier "bereik".

Dit lyk of die dinamiese invragingstegniek algaande 'n diepere vlak van projektiewe vertelling teweeggebring het, naamlik erkenning van problematiek en die begeerte om dit te oorkom.

(d) Wêreldbeskouing

By Projeksielplaat 1 en 2 sien ESE die wêreld as geroetineerd en potensieel onveilig en geslote. By Projeksielplaat 3 verskerp die geslotenheids-beskouing. Tydens Fase 3 verdig die beskouing van die wêreld tot veeleisend en moeilik, vol konflik moontlikhede (Projeksielplate 4-7), sodat ontvlugting in kinderlike sorgeloosheid en gesinsvreugde as antwoord daarop, ontwikkel tydens Projeksielplaat 7.

Die moontlikheid bestaan dat die gebruik van 'n dinamiese invragingstegniek verandering meegebring het in die vorm van 'n intensivering van 'n veeleisende wêreldbeskouing in die projeksies.

(e) Siening oor figure

'n Verskil tussen die sienings oor figure kom by ESE fase-georiënteerd voor waar die teenwoordigheid van kontemporêre figure uitbrei in Fase 3. Fase 3 lewer ook 'n siening waar eksterne hulpverleners hindernisse help oorkom, wat nie tydens Fase 1 voorkom nie. Ouerlike figure kom nie voor in sy vertellings by Projeksieplate 1, 5 en 6 nie. Ouerlike figure word uitgebeeld as geroetineerd en sorgsaam (Projeksieplaat 2). Die Pa-figuur kom voor by Projeksieplate 3, 4 en 7 waar hy onderskeidelik uitgebeeld word as beskermend, hulpverlenend en dat hy die pad oopmaak na buite. Junior figure kom nie voor in sy vertellings nie.

Dit blyk moontlik dat 'n dinamiese tegniek van invraging 'n bydrae gelewer het tot 'n verskil in siening oor kontemporêre figure.

(f) Betekenisvolle konflikte

Konflikte is beperk in Fase 1 en mag moontlik met betrekking tot geroetineerdheid voorkom. Konflikte word uitgebrei en verdiep in Fase 3 waar konflikte met betrekking tot veiligheid en bemeestering voorkom. By Projeksieplaat 7 blyk 'n geïdealiseerde beeld moontlik te wees, wat 'n ontkenning van konflik mag inhou.

Die toepassing van 'n dinamiese assesseringstegniek kon 'n bydrae gelewer het tot die verandering wat bemerk is tussen die fases, ten opsigte van die vermeerdering van betekenisvolle konflikte by ESE na veiligheid en bemeestering, asook met die opbou na Projeksieplaat 7 wat moontlik 'n ontkenning van konflik inhou.

(g) Aard van vrese

Die aard van die vrese verander frekwensieël, en intensiveer oor die vertellings heen. Meer of ryker beskrywings is gegee. Tydens vertelling 1 is die aard van die vrees beperk tot 'n ongedefinieerde onsekerheidsbeleving. Dit is egter van so 'n ligte aard dat die vrouekarakter gaan ondersoek instel. Die vrese brei uit en intensiveer oor die fases heen tot vrese vir isolasie, magteloosheid, beserings, deprivering en verlating.

'n Vermeerdering en intensivering van vrese blyk plaas te gevind het. Omdat daar blyke is dat die toepassing van die tegniek kon bydra tot die intensivering van projeksies, is die intensivering van die vrese moontlik ook bevorder deur die toepassing van die tegniek.

(h) Verdedigingsmeganismes (vergelyk ook die Haworth-vorm in D Aanhangsel)

’n Analise van die verdedigingsmeganismes, bepaal volgens die Haworth-metode, lewer die soorte en frekwensie verdedigingsmeganismes sowel as die verhouding van die getal verdedigingsmeganismes tot die getal projeksiestellings per projeksiëplaat, uitgedruk as ’n persentasie, soos getoon in Tabel 4.50.

TABEL 4.50: ESE – Die verhouding van getal verdedigingsmeganismes (volgens die Haworth-metode) tot getal projeksiestellings per projeksiëplaat, uitgedruk as ’n persentasie

Projeksiëplate	Soorte Vm	Getal Vm	Getal projeksië-stellings	%
Projeksiëplaat 1	3	4	15	26,7%*
Projeksiëplaat 2	3	3	24	12,5%
Projeksiëplaat 3	7	8	20	40,0%
Projeksiëplaat 4	4	5	27	18,5%
Projeksiëplaat 5	3	3	17	17,6%
Projeksiëplaat 6	2	5	24	20,8%
Projeksiëplaat 7	3	3	42	7,1%

* (Getal verdedigingsmeganismes/getal projeksiestellings)x(100)=4/15 x 100≈26,7%

Tabel 4.50 toon dat, in vergelyking met Projeksiëplaat 1 (26,7%) en 3 (40,0%), ’n afname in die getal verdedigingsmeganismes in verhouding tot die getal projeksiestellings tydens Fase 3 plaasgevind het. Fase 3 se projeksies toon deurlopend ’n laer persentasie gebruik van verdedigingsmeganismes terwyl die soorte verdedigingsmeganismes ongeveer dieselfde bly in vergelyking met Projeksiëplaat 1 en 2 (3 elk). Die frekwensie van verdedigingsmeganismes blyk te verhoog het tydens die opleidingsplaat, wat moontlik mag wees as gevolg van my verhoogde toetredes wat sy onsekerheidsbeleving kon verswaar het, of die appèlwaarde van die projeksiëplaat. Projeksiëplaat 2 het minder verdedigingsmeganismes ontlok, moontlik omdat hy die prent beskryf het en nie in storievertelling betrokke geraak het nie.

Die toepassing van ’n dinamiese assesseringstegniek van invraging kon moontlik ’n bydrae gelewer het tot minder direkte duidings van verdedigingsmeganismes.

(i) Verhoging van superego-toetredes

Tekens wat dui op ’n verhoogde toetredes van die superego is teenwoordig in Fase 3, veral by Projeksiëplate 4, 5 en 6, waar straf ter sprake is. Die “straf” van die oortreders blyk egter lig te wees in vergelyking met hul oortredings en ’n vorm van “herstel” word by al drie in die vooruitsig gestel. By Projeksiëplaat 4 kry die hoofkarakter nie eers raas nie, by Projeksiëplaat 5 word die man nie aangekla by die polisie nie en by Projeksiëplaat 6 word die moontlikheid gelaat dat die twee seuns nooit uitgeken sal word nie. Projeksiëplaat 7, met sy

erkenning van spiritualiteit en 'n beskrywing van Kersdag gebeure, staan in reëlregte kontras en kan beskou word as sublimaat.

Aanduidings van die moontlike invloed van die gebruik van 'n dinamiese invragingstegniek kon gevind word deurdat 'n verhoging in superego-toetrede bemerk is.

(j) Integrasie van die ego

'n Verskil tussen manifestasies van ego-integrasie word bemerk by Projeksieplate 1 en 2 in teenstelling met Projeksieplate 4 tot 7. Die dryfkragte van die held word in Projeksieplate 4-6 uitgebrei, om telkens te wissel tussen positiewe en negatiewe momente, wat ook neerslag vind in gedrag. Die speelsheid en aanpasbaarheid wat in Projeksieplaat 7 beskryf word is moontlik sterk blyke van ego-integrasie.

Dit blyk dat die toepassing van 'n dinamiese assesseringstegniek moontlik 'n impak op die verskil in manifestasies van ego-integrasie gehad het, aangesien die meerdere spannings- en konflikmomente in 'n staat van herstel en verligting afloop.

4.7.1.2 Samevatting van die resultate van die projeksie-analise van ESE se projeksies

Tabel 4.51 dui 'n samevatting aan van die kategorieë waar die dinamiese assesseringstegniek 'n verskil blyk te gemaak het tussen Fase 1 en 3.

TABEL 4.51: ESE – Projeksie kategorieë wat moontlik beïnvloed is deur die toepassing van die dinamiese assesseringstegniek van invraging

Kategorie	Beïnvloed of nie	In watter mate beïnvloed
a. Hooftema	Ja	Intensiveer, brei uit, ryker stories ontwikkel
b. Die hoofkarakter	Ja	Karakter wat alleen is ontwikkel tot karakter wat veeleisende, bykomende hindernisse ook ervaar, maar eksterne hulpverlening benodig.
c. Die primêre behoeftes van die hoofkarakter	Ja	Vermeerder en verdiep
d. Wêreldbeskouing	Ja	Meer eisend en eienskappe brei uit
e. Siening oor figure	Ja	Projeksies t.o.v figure intensiveer hoër teenwoordigheid van kontemporêre figure
f. Betekenisvolle konflikte	Ja	Vermeerder en verdiep
g. Aard van vrese	Ja	Brei uit en verdiep
h. Verdedigingsmeganismes	Ja	Verlaag
i. Verhoging van superego-toetrede	Ja	Superego-toetrede verhoog
j. Integrasie van die ego	Ja	Meerdere spannings- en konflikmomente opgelos in 'n staat van herstel en verligting

Al die kategorieë van die projeksie-analise van ESE blyk beïnvloed te gewees het deur die toepassing van die tegniek.

4.7.1.3 Struktuur-analise

Die identifisering en tellings van die strukturele komponente met betrekking tot ESE se projeksies is saamgevat in Tabel 4.52 en verskyn volledig in E Aanhangsel. 'n Los kopie van Tabel 4.52 word ook voorsien om die volg van die bespreking te vergemaklik.

TABEL 4.52 ESE - Struktuur-analise van vertellings								
	SUBFASE	Projeksiplaat 1 toepassing	Projeksiplaat 2 toepassing	Projeksiplaat 3 toepassing	Projeksiplaat 4 toepassing	Projeksiplaat 5 toepassing	Projeksiplaat 6 toepassing	Projeksiplaat 7 toepassing
RESPONSE	FASES	FASE 1		FASE 2	FASE 3			
a. Volume*		21V; 10NV 165V	32V; 9NV 231V	183V ; 21NV 203V	4V ; 12NV 258V	9V ; 7NV 168V	10V ; 8NV 255V	77V ; 19NV 380V
b. Getal stellings (sonder prosesstellings)		15	24*	20	27	17	24	42
c. Responspatrone/Lengte per inset**		Sien bespreking						
d. Aanmoediging deur navorsers***		11V;10NV	10V;9NV	34V;23NV ↔	2V;12NV ←	4V;7NV ←	5V;8NV →	18V;19NV →
e. Huiwerings		23	11	19	16	11	19	37
f. Herhalings		1	0	0	0	0	0	0
g. Getal direkte & eie verduidelikings		2	0	3	7	4	6	5
h. Woordkeuse		Formulerend Kwalifiserend Maybe 3 Or something 2	Formulerend Kwalifiserend Maybe 2 Or something 0	Formulerend Kwalifiserend Maybe 7 Or something 0	Formulerend Kwalifiserend Maybe 7 Or something 0	Formulerend Kwalifiserend Maybe 7 Or something 3	Formulerend Kwalifiserend Maybe 8 Or something 3	Formulerend Kwalifiserend Maybe 8 Or something 1
i. Toename/verdieping in Projeksieduidings****				√	√	√	√	√
j. Wending/rigtings van vertelling		4 Wendings	4 Wendings	3 Wendings	8 Wendings	6 Wendings	10 Wendings	22 Wendings
• Hoe gou (respons posisie) *****		1.10...and she heard a noise... 1.13 I think she was nervous... 1.16...she just... 1.20...she goes... Ek (2) Self (2)	2.3...conversation... 2.6...don't know. 2.7 ...also looks... 2.10...to school... Ek (3) Self (1)	3.21...after this... 3.25 And then ... 3.27 ...maybe they... Ek	4.3 ...then after... 4.4 ...was very sad 4.5 ...go and sleep. 4.8 he thanks... ens. (sien D & E Aanhangsel) Ek (2) Self (6)	5.4... was furious. 5.4 ...went out... 5.5 ...no she can't.. 5.6 And then...ens. (sien D & E Aanhangsel) Ek (1) Self (5)	6.2 ... are asking him 6.6 ...didn't want... 6.6 ..caused them.. 6.7 ..could maybe.. ens. (sien D & E Aanhangsel) Ek (2) Self (8)	7.4...it's a whole sense 7.5 ...and safe... 7.5 ...light up... 7.8 Maybe it's...ens. (sien D & E Aanhangsel) Ek (6) Self (16)
• Geïnisieer deur		Onseker Rustig Spanning bou op Verligting Alleen Geroetineerd	Onseker Alleen Geroetineerd Afwysend itv afstandplasing deur prent te beskryf	Onseker Daadkragtig Liefdesverhaal	Gefrustreerd Afbreek/Herstel Hulpeloos Eksterne lokus van beheer/hulpverlener Passief/Aktief	Onseker Negatief Depressief Aggressief Positiewe toekomsverwagting Bemeesterend	Onseker Aggressief Negatief Veilig Selfgeldend, maar eksterne hulpverlener	Spiritueel Vry Ongekompliseerd Lig "Skoon" Ontvlugting
k. Toonaard								
l. Respondeer goed op								
• Herhaling van frases			√	√	√	√	√	√
• Uitings		√	√	√	√	√	√	√
• Opdragte								
m. Formaat		Beskryf & Storie	Beskryf & Storie	Bekende-Storie	Storie	Storie	Storie	Beskryf & Storie

* Navorsers getal bo (Verbale & nieverbale insette getal); deelnemer getal onder (slegs verbale insette). V:Woordtelling; NV:Nieverbale handelings en response

** Sien Figure 4.43 tot 4.49 vir duidings van responspatrone

*** Aanmoedigings sluit Murray-opdrag en prosesstellings uit. Pyle: ↑ Aanmoediging het toegeneem met >10; ↓ Afgeneem met >10; ↔ Dieselfde gebly; ← Bietjie afgeneem met <10; → Bietjie toegeneem met <10

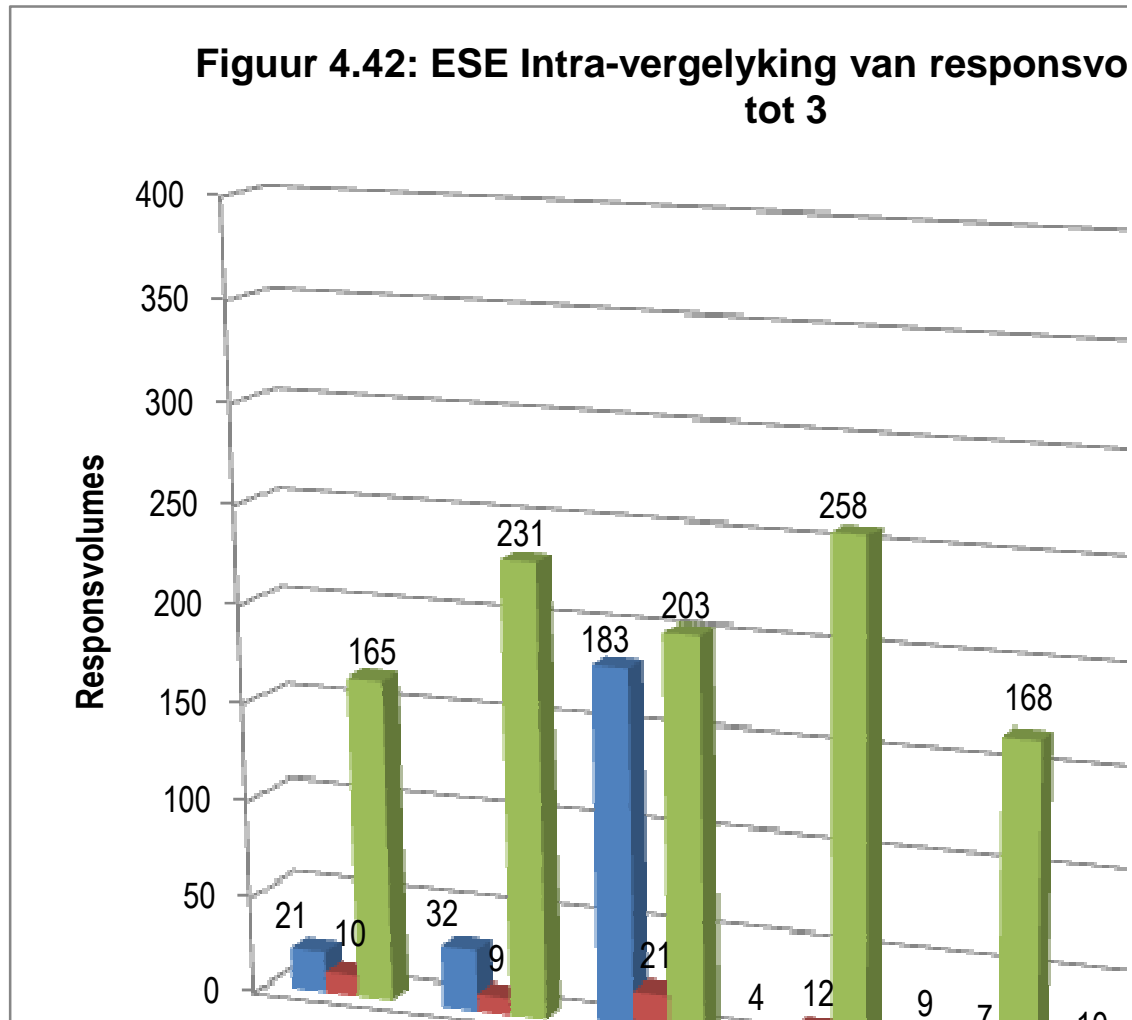
**** √ Regmerk dui aan dat dit voorkom in projeksies

***** Inset nommers soos op die transkripsie word aangedui

*Stellings vermeng met beskrywing van prent en kan dus nie as projeksiestellings in berekening gebring word by interpretasies en gevolgtrekkings nie

(a) Volume van response

Die analise van ESE se volume van response word vervat in E Aanhangsel. Figuur 4.42 bied 'n oorsigtelike visuele voorstelling van die volume van my insette (verbale en nieverbale uitings) en van ESE se verbale response.

Indien **Tabel 4.53** met Figuur 4.42 saamgelees word, kan die benaming van elke subfase dienooreenkomstig vergelyk word. Die intra-vergelyking oor die fases heen in Figuur 4.42 toon hoe my getal insette meestal afgeneem het in Fase 3, in vergelyking met ESE se getal woorde. Projeksieplaat 7 (TAT 16) het meer verduideliking van my geverg omdat hy aanvanklik op die stimulus repondeer het deur woorde te verskaf waaraan dit hom laat dink het. As verdere toeligting is die verhouding van my insette (verbaal en nieverbaal) tot ESE se woorde bepaal, sowel as die persentasie van ESE se woorde uit die totale kommunikasie tydens elke vertelling. Tabel 4.53 dui dit aan.

TABEL 4.53: ESE – Verhouding ten opsigte van my insette tot sy woorde en persentasie van sy woorde uit die totale kommunikasie per projeksieplaat

Vertellings	Verbale/ nieverbale kommunikasie	My insette	ESE	Totale kommunikasie	Verhouding van my insette tot ESE se getal woorde*	ESE se woorde as persentasie van die totale kommunikasie**
Vertelling 1	Verbaal	21	165			
	Nieverbaal	10				
	Subtotaal	31	165	196	1:5,3	84,2%
Vertelling 2	Verbaal	32	231			
	Nieverbaal	9				
	Subtotaal	41	231	272	1:5,6	84,9%
Vertelling 3	Verbaal	183	203			
	Nieverbaal	21				
	Subtotaal	204	203	407	1:1,1	49,9%
Vertelling 4	Verbaal	4	258			
	Nieverbaal	12				
	Subtotaal	16	258	274	1:16,1	94,2%
Vertelling 5	Verbaal	9	168			
	Nieverbaal	7				
	Subtotaal	16	168	184	1:10,5	91,3%
Vertelling 6	Verbaal	10	255			
	Nieverbaal	8				
	Subtotaal	18	255	273	1:14,2	93,4%
Vertelling 7	Verbaal	77	380			
	Nieverbaal	19				
	Subtotaal	96	380	476	1:4,0	79,8%

* Bewerking: Getal woorde van ESE/My insette=165/31≈5,3

** Bewerking: ESE woordtelling/Totale kommunikasie x 100=165/(21+10+165) x 100≈84,2%

Tabel 4.54 toon 'n progressie in die verhouding van my insette tot syne, op Projeksieplaat 4-6 (1:16,1, 1:10,5, 1:14,2). Op Projeksieplaat 4-6 blyk ESE se persentasie woorde gelewer tydens die totale kommunikasie ook oorwegend hoër te wees (94,2%, 91,3%, 93,4%) as na die toepassing van die Murray-opdrag en die opleidingsplaat. Tydens Projeksieplaat 7 moes ek ESE aanmoedig met verdere verduideliking, wat die verhouding van sy getal woorde tot my insette verklein het, soos reeds genoem.

Dit wil dus voorkom asof die toepassing van 'n dinamiese invragingstegniek 'n invloed gehad het op die woordtellings van ESE, in die vorm van 'n verhoging in die verhouding van ESE se woorde tot my insette sowel as in die woordtelling-persentasie van die totale kommunikasie.

(b) Getal projeksiestellings (sien Tabel 4.52)

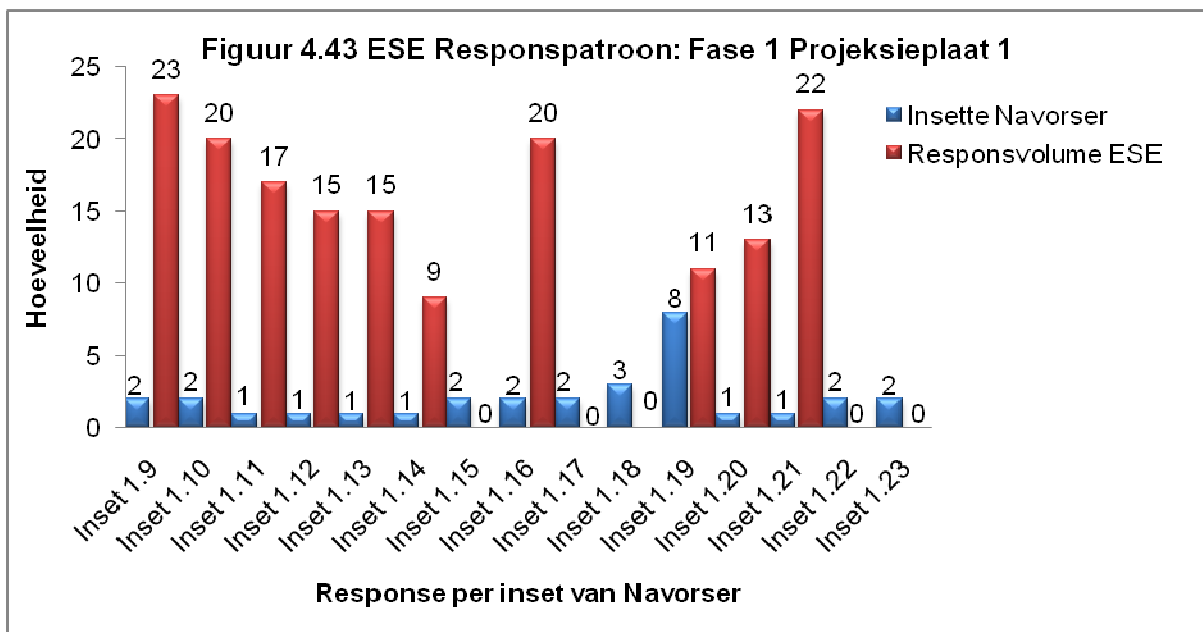
Die analise van ESE se projeksiestellings word vervat in E Aansluiting. Buiten vir Projeksieplaat 5 (17), verhoog ESE se getal projeksiestellings tydens Fase 3 (27, 24, 42) indien dit vergelyk word met Projeksieplaat 1 (15). Projeksieplaat 2 het nie suiwer projeksiestellings bevat nie, omdat ESE die prent beskryf het en 'n bietjie storie-vertelling

daarmee vermeng het. Daarom word die getal projeksiestellings by Projeksietaal 2 (24) nie beskou as 'n vermeerdering bo Projeksietaal 1 nie.

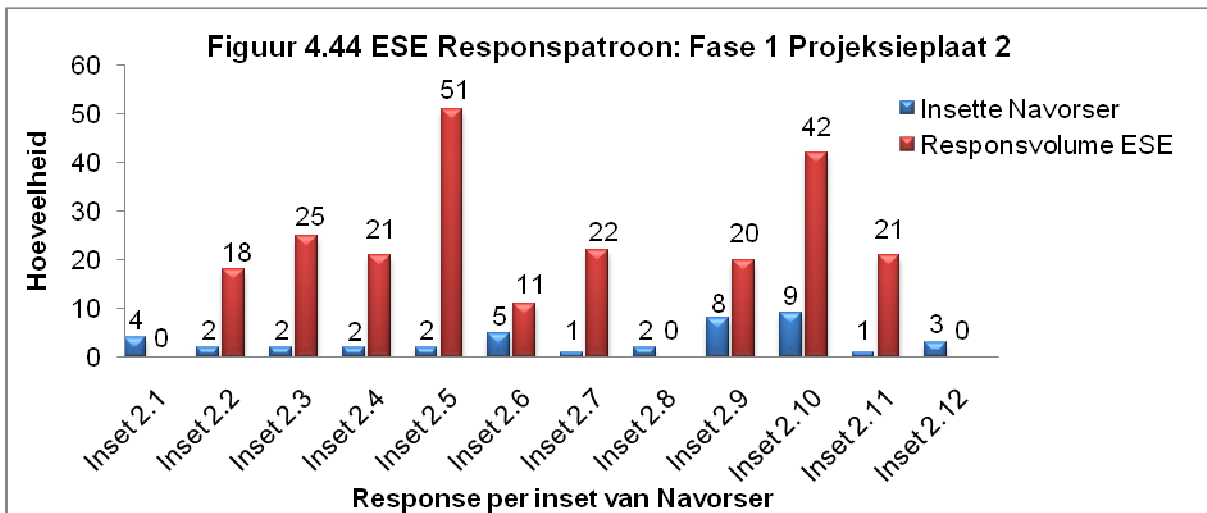
Gloaal wil dit voorkom of die toepassing van 'n dinamiese invragingstegniek moontlik 'n invloed by ESE gehad het met betrekking tot die voorkoms van stellings. Projeksiestellings blyk oorwegend te verhoog het, indien Fase 3 met Projeksietaal 1 vergelyk word.

(c) Responspatroon (respons-lengte per inset van navorser)

Die responspatrone by ESE word vervat in E Aanhangsel. Die voorstelling van sy responspatrone word per projeksietaal aangedui, in Figure 4.43-4.49.

Figuur 4.43 toon die responspatroon tydens die intree projeksietaal. ESE was chronologies die laaste gevallestudie. As gevolg van die terugvoer verkry vanaf twee vroeëre deelnemers (DDE; NSE) oor dissonanse wat by hulle ontstaan het omdat ek nie deurlopend insette verskaf het nie, het ek gepoog om my kop meer te knik in erkenning dat ek sy vertellings volg. Inset 1.9, 1.10, 1.12-1.15 en 1.20-1.22 sluit 'n kopknik in. Alhoewel dit in Figuur 4.43 lyk of ek baie insette gemaak het, was dit veral kopknikke. ESE se responspatroon by Projeksietaal 1 (Figuur 4.43) toon dat hy eers lank (tot 1.8) stilgebly het op my insette voordat hy met sy vertelling begin het. Tydens die eerste deel van sy vertelling (tot 1.14) het hy 99 woorde gelewer. By 1.16 het hy met 20 woorde respondeer op my vraag "And then?", wat nie weer gewerk het by 1.18 nie. My inset het verander by 1.19 na "What will be the outcome of this story?", waarna hy dan weer 54 woorde gelewer het (1.19-1.21). Figuur 4.44 toon ESE se responspatroon tydens Projeksietaal 2 aan.

ESE se responspatroon by Projeksieplaat 2 (Figuur 4.44) toon hoe ek elf insette gelewer het om sy versadigde vertelling van 231 woorde te ontlok. Hy het gouer begin respondeer (by 2.2) en 115 woorde gelewer tot 2.5, waarna hy gestop het. Herhaling van sy laaste woorde (2.6) en “And?” (2.7) het niks meer as ’n beskrywing van die prent ontlok nie. Eers nadat ek by 2.10 met “*And what would be the outcome of the story?*” ingetree het, het hy ’n verdere 63 woorde gelewer.

Figure 4.43 en 4.44 toon dus dat ESE aanvanklik, in Fase 1, oorwegend response van 15-25 woorde, dus enkele sinne/stellings, gemaak het wat algaande sy storie gekonstrueer het. Die vraag wat verdere response effektief ontlok het, het albei kere eksplisiet op die uitkoms van sy storie gefokus.

Figuur 4.45 toon die insette by Projeksieplaat 3, die opleidingsplaat, beginnende ná die aanvanklike dinamiese verduideliking (wat nie deel vorm van hierdie analise nie).

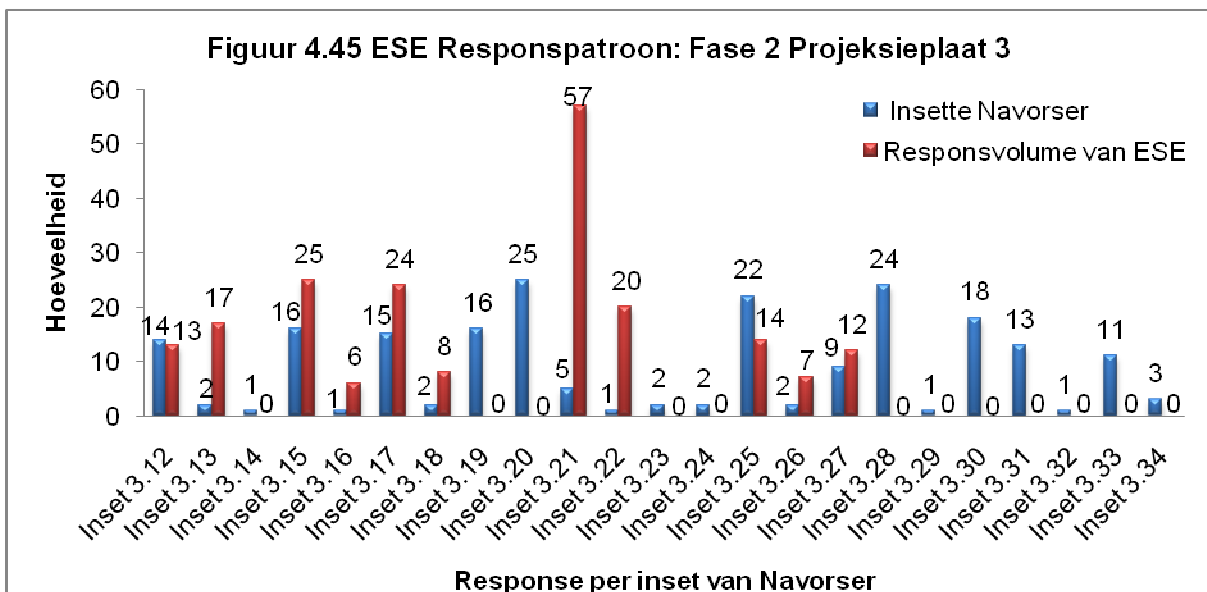
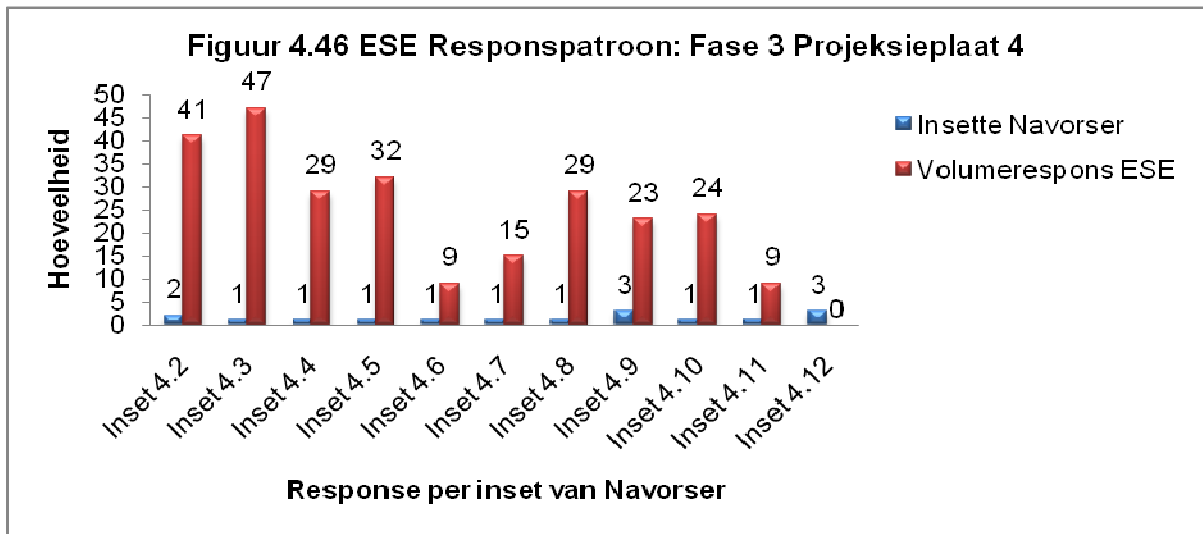

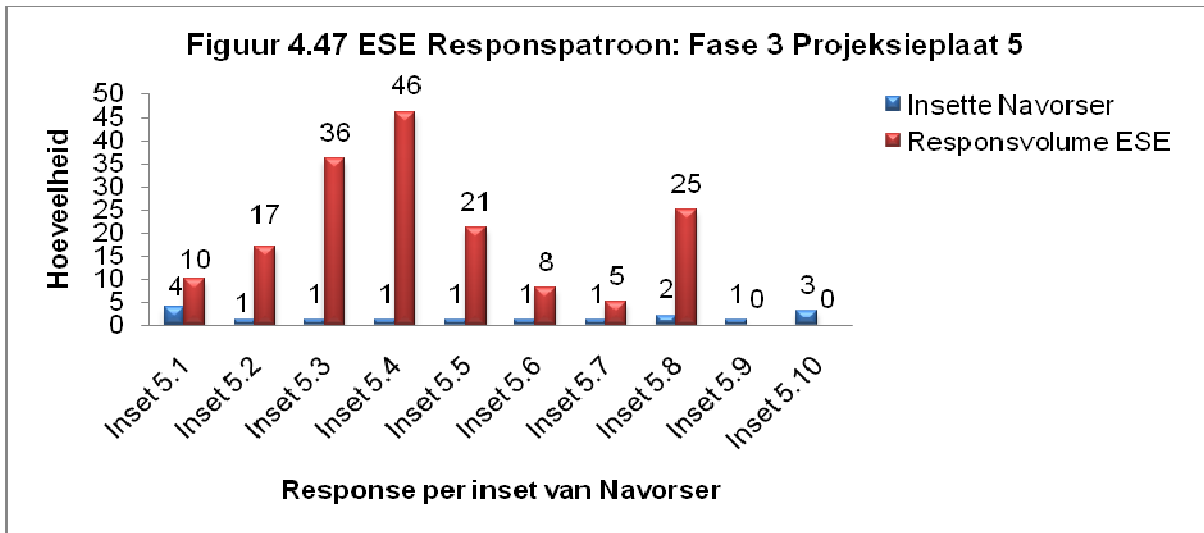
Fig. 4.45 toon ESE het al tydens my eerste proses-inset (3.12) met betrekking tot Projeksieplaat 3 met sy vertelling begin, maar was weer tweekeer (3.19-3.20; 3.23-3.24) nie in staat om op my insette met sy vertelling voort te gaan nie. Voortgesette insette van my (vanaf 3.25) het ook minder effek gehad as in Fase 1.

Figure 4.46 tot 4.49 gee 'n grafiese voorstelling van my hoeveelheid insette *versus* die volume van die response wat ESE verskaf het tydens die hertoetsfase, naamlik op Projeksieplate 4-7.

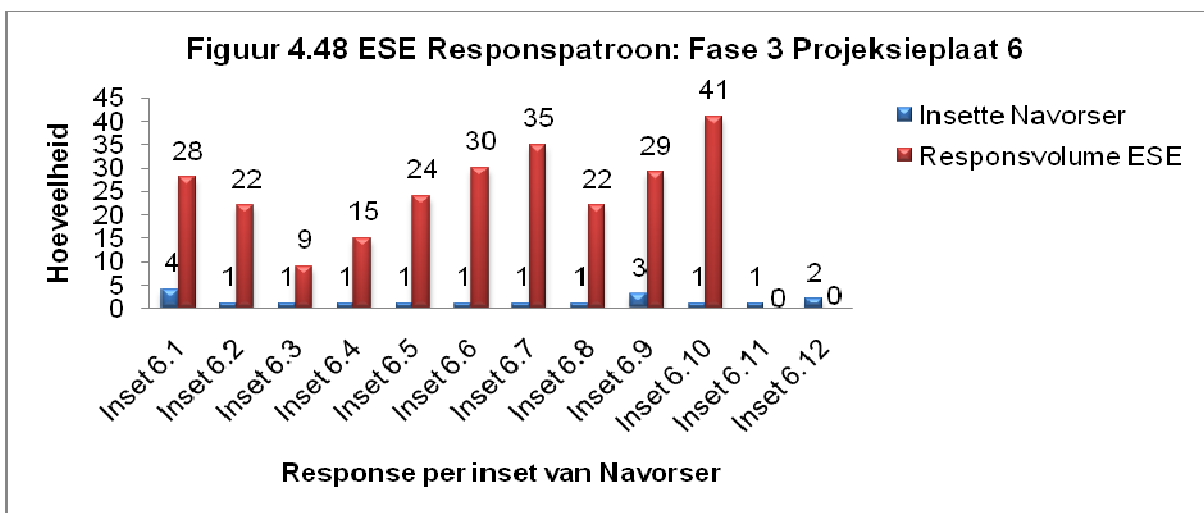

Figuur 4.46 toon dat ESE repondeer het met hoër volume response vanuit die staanspoor asook met 'n bykans deurlopend hoër responsvolume per inset. Vanaf 4.2-4.8 het ek slegs kopknikke gegee in erkenning dat ek volg. By 4.9 het ek "And then?" gevra, waarna hy sy vertelling uitgebrei het. Ek gee weer slegs kopknikke (4.10-4.11), waarna ek afsluit met "Anything else?" (4.12). Die patroon blyk te verskil van dié van Fase 1 deurdat minder leiding gegee is, moontlik omdat hy die taak beter begryp het. My "And then?" (4.9) inset blyk op hierdie plaat 'n positiewe wending in sy vertelling mee te gebring het.

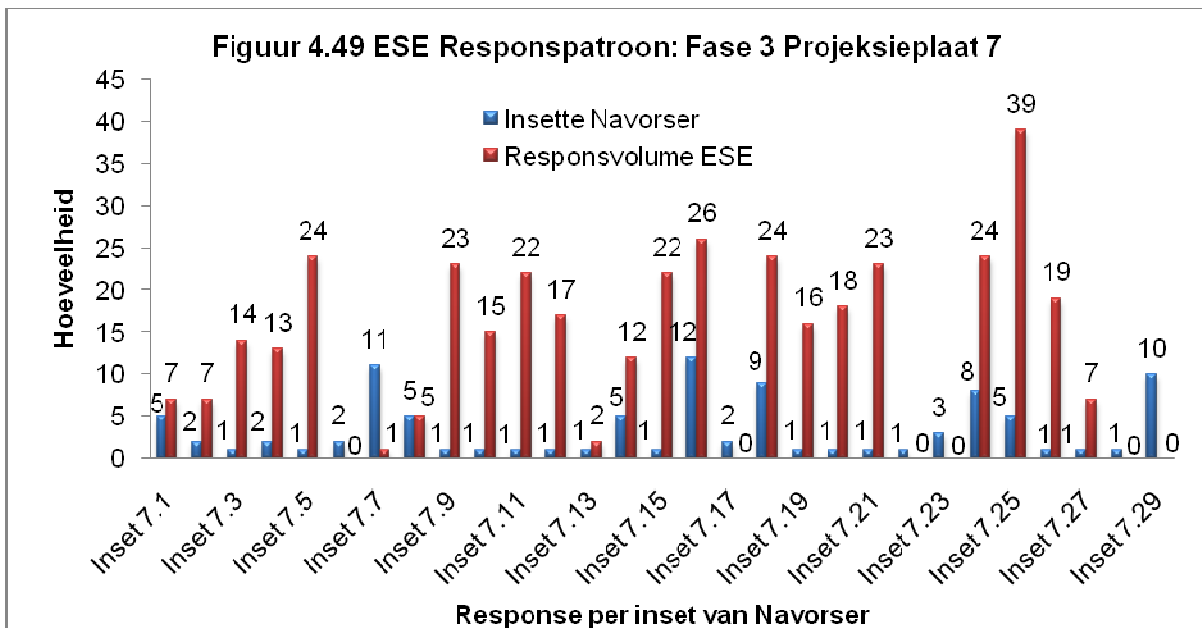
Die hertoetsfase blyk vanuit die staanspoor volgens die responspatroon by Projeksieplaat 4, positief beïnvloed te gewees het deur die dinamiese assesseringsintervensie, omdat ESE sy storievertelling voltooi het met eie aandag aan detail wat ek voorheen met meer gerigte insette moes ontlok, en nie verdere response gegee het op my laaste inset nie. Minder insette in totaal het vanaf my kant plaasgevind en die meeste insette het slegs kopknikke behels. "And then?" blyk positiewe wendings in sy response teweeg te bring.

Figuur 4.47 toon Projeksieplaat 5 se responspatroon waar ESE met slegs ses erkennende kopknikinsette 'n versadigde vertelling bereik het (5.2-5.7), en op my “*And then?*” (5.8) 'n positiewe wending aan sy storie verskaf het met 'n verdere 25 woorde, waarna geen verdere projeksie plaasgevind het nie.

Figuur 4.48 toon 'n responspatroon waar ESE respondeer het met 'n storievertelling waar meestal eenvoudige kopknikinsette benodig is. By inset 6.9 moes ek verdere vertelling ontlok deur “*OK, and then?*”, waar sy respons 'n positiewe wending geneem het. 'n Verdere “*And?*” (6.10) inset van my het die uitvoerige slot gelewer, waarna sy vertelling versadig geblyk het. Sy response blyk dus makliker, met kort en eenvoudige insette, ontlok te gewees het.

Figuur 4.49 toon 'n verskillende responspatroon by Projeksieplaat 7 deurdat ek na sy “*I think of...*” stellings en 'n lang stilte, 'n storie probeer ontlok het met “*Do you want to try and make up a story?...To create your own story?*” (7.7-7.8), waarop hy respondeer het met 'n vertelling wat op die ou end, altesaam, 314 woorde was. Die responspatroon van die beskrywing van 'n dag van ongekompliseerde speel en vryheid herinner aan dié in Fase 1 en bestaan uit talryke relatief kort response, op kort insette van my af. Die storievertelling groepeer in duidelike stelle response wat moontlik dui op die effektiwiteit van my insette. Na die lang stilte (7.8) het ESE die eerste deel van die vertelling (84 woorde) gelewer op kort insette, kopknikke en “*Mm-mm*” van my af. Die tweede deel van sy vertelling (60 woorde, 7.14-7.16) het gevolg op my herhalings van sy woorde. Die volgende herhaling van woorde (7.18) het 'n reeks response gelewer van 81 woorde, waarna vrae oor die uitkoms van die storie en hoe dit gaan eindig 'n responsstel van 89 woorde gelewer het. Die patroon blyk dus te wees dat ESE by wyse van responsgrepe op sekere effektiewe insette van my gerespondeer het.

Figure 4.43-4.49 toon dat die toepassing van 'n dinamiese assesseringstegniek van invraging ESE se responspatrone beïnvloed het ten gunste van minder en eenvoudiger ontlocking (meestal kopknikke) benodig deur my en hoër responsvolumes deur die deelnemer gelewer per inset, by Projeksieplate 4, 5 en 6, maar nie by Projeksieplaat 7 nie, waar weer meer spesifieke invraging vereis was, moontlik as gevolg van die besondere projeksieplaat, naamlik die blanko plaat (TAT 16).

(d) Aanmoedigings deur navorser (sien Tabel 4.52)

Die transkripsies met die identifisering van hierdie kategorie by ESE is vervat in E Aanhangsel. Uit Tabel 4.53 word opgemerk dat minder verbale aanmoedigings tydens Fase

3, uitgesluit by Projeksieplaat 7, nodig was. Projeksieplaat 7 se bykomende verduidelikings is reeds bespreek. Die getal verbale aanmoedigings het met meer as die helfte afgeneem tydens Fase 3. Nieverbale insette het meestal die gee van 'n kopknik behels. Ander aanmoedigings wat gebruik is tydens Fase 3, is sy herhaling van woorde (slegs by 7.14; 7.16; 7.18); “*And then?*” (4.9; 5.8; 6.9; 7.17); “*Anything else?*” (4.12; 5.10; 6.12; 7.23), dus deurlopend eenvoudiger aanmoedigings.

Dit lyk of die toepassing van 'n dinamiese assesseringstegniek van invraging die getal aanmoedigings beïnvloed het ten gunste van minder en eenvoudiger aanmoedigings deur my benodig, ten einde versadigde vertellings te verkry. Kopknikke blyk deurlopend mee te gehelp het, soos ook spesifieke rigtingwysers byvoorbeeld “*What will be the outcome of this story?*” en “*How will it end?*”.

(e) Huiwerings (sien Tabel 4.52)

Huiwerings wat in ESE se response voorgekom het is ingesluit in E Aanhangel. Die verhouding van ESE se huiwerings tot die responsvolume uitgedruk as 'n persentasie, word in Tabel 4.54 getoon.

TABEL 4.54: ESE – Die verhouding van huiwerings tot responsvolumes per projeksieplaat, uitgedruk as 'n persentasie

Fase	Projeksieplate	Getal huiwerings	Respons-volume	%
Fase 1 (Murray-metode)	Projeksieplaat 1	23	165	13,9%*
	Projeksieplaat 2	11	231	4,8%
Fase 2 (Dinamiese assesseringstegniek: Verduideliking tydens projeksieplaat)	Projeksieplaat 3	19	203	9,4%
Fase 3 Hertoetsfase	Projeksieplaat 4	16	258	6,2%
	Projeksieplaat 5	11	168	6,5%
	Projeksieplaat 6	19	255	7,5%
	Projeksieplaat 7	37	380	9,7%

*Berekening van die persentasie huiwerings tot responsvolumes het as volg verloop: $23/165 \times 100 \approx 13,9\%$

Volgens Tabel 4.54 het in Fase 1 13,9% huiwerings by Projeksieplaat 1 voorgekom. (Ter herinnering: Projeksieplaat 2 het veral die beskrywing van die prent behels, dus word die huiwerings verkieslik buite rekening gelaat). Tydens die opleidingsfase het huiwerings verminder (9,4%). Tydens Fase 3 het huiwerings verder afgeneem (6,2%, 6,5%, 7,5%), maar by die laaste vertelling weer toegeneem (9,7%). Dit kan moontlik toegeskryf word aan die aard van die uitdaging wat die blanko plaat aan ESE gerig het, en vergelyk steeds met die

opleidingsplaat. Hier blyk 'n tendens te wees van verminderde huiwerings vanaf Fase 1 na Fase 3.

Dit wil voorkom of die gebruik van 'n dinamiese assesseringstegniek van invraging by projeksieplate, 'n invloed gehad het op die voorkoms van huiwerings by ESE. Huiwerings het afgeneem in verhouding tot responsvolume.

(f) Herhalings (sien Tabel 4.52)

'n Volledige aanduiding van ESE se herhalings is ter insae beskikbaar in E Aanhangsel. Soos getoon in Tabel 4.55, het ESE slegs 'n enkele herhaling by Projeksieplaat 1 gehad. Die werksdefinisie van Herhalings vir hierdie studie mag moontlik 'n verduisterende faktor wees by die bepaling van herhalings by ESE, aangesien herhalings wat nie direk op mekaar volg nie, wel in sy response voorgekom het.

TABEL 4.55: ESE – Die verhouding van herhalings tot responsvolume per projeksieplaat, uitgedruk as 'n persentasie

Fase	Projeksieplaat	Getal herhalings	Respons-volume	%
Fase 1 (Murray-metode)	Projeksieplaat 1	1	165	0,6%
	Projeksieplaat 2	0	231	0,0%
Fase 2 (Dinamiese assesseringstegniek: Verduideliking tydens projeksieplaat)	Projeksieplaat 3	0	203	0,0%
Fase 3 Hertoetsfase	Projeksieplaat 4	0	258	0,0%
	Projeksieplaat 5	0	168	0,0%
	Projeksieplaat 6	0	255	0,0%
	Projeksieplaat 7	0	380	0,0%

Geen invloed van die gebruik van 'n dinamiese assesseringstegniek van invraging by projeksieplate op die frekwensie van herhalings het by ESE geblyk nie.

(g) Getal verduidelikings (sien Tabel 4.52)

Die analise van die getal verduidelikings is vervat in E Aanhangsel. Die resultate is vervat in Tabel 4.56, waar die verhouding van die getal verduidelikings tot die responsvolume in persentasie uitgedruk, ook aangetoon word.

TABEL 4.56: ESE – Die verhouding van getal verduidelikings tot responsvolume per projeksieplaat, uitgedruk as 'n persentasie

Fase	Projeksieplate	Getal verduidelikings	Respons-volume	%
Fase 1 (Murray-metode)	Projeksieplaat 1	2	165	1,2%
	Projeksieplaat 2	0	231	0,0%
Fase 2 (Dinamiese assesseringstegniek: Verduideliking tydens projeksieplaat)	Projeksieplaat 3	3	203	1,5%
Fase 3 Hertoetsfase	Projeksieplaat 4	7	258	2,7%
	Projeksieplaat 5	4	168	2,4%
	Projeksieplaat 6	6	255	2,4%
	Projeksieplaat 7	5	380	1,3%

Tabel 4.56 toon 'n tendens van verhoogde verduidelikings ten opsigte van Projeksieplate 4-6, al drie in projeksies van verhalende aard. Self-geïnisieerde verduidelikings het voorgekom waar ESE self sy vertellings uitgebrei het. Die projeksie ten opsigte van Projeksieplaat 7 is meer beskrywend van 'n situasie en dit is moontlik die koherensie van 'n algemeen bekende situasie wat verduideliking minder nodig maak.

Die toepassing van 'n dinamiese assesseringstegniek van invraging blyk 'n invloed te gehad het ten opsigte van die getal verduidelikings in projeksies van 'n verhalende aard, deurdat die getal self-geïnisieerde verduidelikings in verhouding tot sy responsvolume toegeneem het.

(h) Woordkeuse (sien Tabel 4.52)

Die analise van ESE se woordkeuse is vervat in D en E Aanhangel. Aanvanklik het dit nie gelyk of daar 'n verandering in woordkeuse vanaf Projeksieplaat 1 tot 7 voorgekom het nie. ESE se woorde was deurlopend storie-formulerend, gekenmerk deur kwalifiserings. 'n Tendens wat wel voorgekom het was 'n hoë frekwensie van die woorde “*maybe*” en “*or something*” en dat eersgenoemde blyk toe te geneem het. Om hierdie rede het ek besluit om by ESE die verhouding van “*maybe*” tot sy responsvolume per projeksieplaat te ondersoek. Die resultaat is vervat in Tabel 4.57.

TABEL 4.57: ESE – Die verhouding van die gebruik van “maybe” tot die responsvolume per projeksieplaat, uitgedruk as ’n persentasie

Fase	Projeksieplate	Frekwensie “maybe”	Respons-volume	%
Fase 1 (Murray-metode)	Projeksieplaat 1	3	378	0,8%
	Projeksieplaat 2	2	284	0,7%
Fase 2 (Dinamiese assesseringstegniek: Verduideliking tydens projeksieplaat)	Projeksieplaat 3	7	323	2,2%
Fase 3 Hertoetsfase	Projeksieplaat 4	7	293	2,4%
	Projeksieplaat 5	7	353	2,0%
	Projeksieplaat 6	8	372	2,2%
	Projeksieplaat 7	8	577	1,4%

Tabel 4.57 wys ’n verhoging in die gebruik van “maybe” in Fase 2 en 3. Die rede hiervoor is egter onseker, maar dit is moontlik dat hy die bereidheid openbaar het om moontlikhede te oorweeg en dit sou in lyn wees met die verryking en verdieping van projeksie, deur homself doelbewus oop te stel vir die oorweging van opsies.

Die toepassing van ’n dinamiese tegniek van invraging by projeksieplate blyk ESE se “maybe”- response te laat vermeerder het.

(i) Toename en/of verdieping in projeksie-duidings (sien Tabel 4.52)

Tydens die bespreking van die resultate van ESE se projeksie-analise (vergelyk 4.7.1.1) is ’n toename en ’n verdieping in projeksie-duidings bemerk oor die fases heen. Toenemend meer projeksie stellings (vergelyk struktuur-analise b) is tydens Fase 3 gemaak as respons op toenemend minder en eenvoudiger aanmoedigings (vergelyk struktuur-analise c en d) en verdieping in die projeksies het plaasgevind (vergelyk die transkripsies van ESE).

Die toepassing van ’n dinamiese tegniek van invraging by projeksieplate blyk ESE se projeksies te beïnvloed het deur dit te laat toeneem of verdiep.

(j) Wendings in die vertellings (sien Tabel 4.52)

Die analise van wendings in ESE se vertellings is vervat in D en E Aanhangsel. Die wendings in sy vertellings sluit wendings in wat deur my aanmoedigings gesneller is en self-geïnisieerde wendings. Tydens Fase 3 het ESE toenemend meer wendings self inisieer (6, 5, 8, 16) teenoor sy 2 self-geïnisieerde wendings by Projeksieplaat 1. Wendings in Projeksieplate 4-7 blyk ook positiewe uitkomst te teen die einde van die vertelling teweeg te gebring het.

Die toepassing van 'n dinamiese assesseringstegniek blyk by te gedra het tot die spontane wendings en positiewe afloop in ESE se vertellings.

(k) Toonaard van die projeksies (sien Tabel 4.52)

Die analise van die toonaard van ESE se projeksies is vervat in D Aanhangel. Die toonaard van sy projeksies het verander vanaf Fase 1 tot 3. 'n Onseker toonaard blyk te intensiveer in Fase 3 (Projeksieplate 5 en 6) wat mag saamhang met die verhoogde gebruik van “*maybe*”, wat moontlik gedeeltelik as gevolg van die appèl van die plate was. 'n Aggressiewe toonaard is meer tekenend in Fase 3 op te merk, wat ook moontlik saamhang met die toepassing van die dinamiese assesseringstegniek. Projeksieplaat 7 het die toonaard van pretbeleving versterk, met die gesinsinteraksie tema. In Fase 3 is 'n positiewer afloop teenwoordig, wat toonaard affekteer.

Het die toepassing van 'n dinamiese invragingstegniek by projeksieplate die toonaard van ESE se projeksies beïnvloed? Dit het so voorgekom. Geleidelike intensivering van 'n toonaard van onsekere hulpeloosheid het tydens Fase 3 plaasgevind. 'n Aggressiewe toonaard, maar positiewe uitkomst van die vertellings, het ook ingetree na die toepassing van die tegniek.

(l) Respondeer goed op (sien Tabel 4.52)

Die analise van watter van my insette goeie response by ESE teweeg gebring het, is vervat in E Aanhangel. Alhoewel ESE baie onsekerheid in sy woordgebruik weerspieël het, het hy veral baat blyk te vind indien ek sy eie frases herhaal het. Tydens Fase 3 het hy goed respondeer op eenvoudig verwoorde insette of slegs kopknikke, byvoorbeeld “*And?*”; “*And then?*” en “*How will it end?*” wat 'n verandering aantoon op die tipe ontlokkings waarop hy in Fase 1 blyk te reageer het, naamlik “*What would be the outcome...?*”

Die toepassing van 'n dinamiese assesseringstegniek van invraging blyk by ESE veral positief mee te gewerk het met betrekking tot sy begryping van die doel van die assesseerder met die herhaling van sy woorde/frases en die verduideliking van my frases en verwagtinge. Die tegniek het meegewerk om verandering mee te bring ten opsigte van die tipe insette waarop hy positief respondeer het, omdat Fase 3 dui op 'n tendens waar ESE slegs kort en eenvoudige insette (“*And?*”; “*OK?*”; “*And then?*”), sowel as erkennende kopknikke nodig gehad het om positief te respondeer met vertellings.

(m) Formaat (sien Tabel 4.52)

Die formaat van ESE se vertellings het gewissel. Fase 1 het 'n formaat van prent beskrywings gekombineer met 'n storie-formaat aangeneem. Die formaat het verander in

Fase 3, waar sterker storieformate voorgekom het. Projeksieplaat 7 het egter weer 'n beskrywende formaat aangeneem waar gebeure en aktiwiteite beskryf is. Projeksieplaat 7 se appèlwaarde mag egter die verandering teweeg gebring het.

Hierdie kategorie het verander oor die fases heen en blyk dus beïnvloed te gewees het deur die toepassing van die tegniek.

4.7.1.4 Samevatting van die resultate van die strukturele analise van ESE se projeksies

Tabel 4.58 toon 'n samevatting van die resultate van die strukturele analise van ESE se projeksies, indien Fase 1 met Fase 3 vergelyk word.

TABEL 4.58: ESE – Struktuur-analise kategorieë wat moontlik beïnvloed is deur die toepassing van die dinamiese assesseringstegniek van invraging

Kategorie	Beïnvloed of nie	In watter mate beïnvloed
a. Woordtelling/volume van response	Ja	Verhoog. Projeksie verdiep
b. Getal projeksiestellings	Ja	Verhoog. Projeksie verdiep.
c. Responspatrone	Ja	Minder en eenvoudiger ontlokking benodig deur my om versadigde vertellings teweeg te bring.
d. Aanmoedigings deur navorser	Ja	Afgeneem en vereenvoudig. Projeksie verdiep.
e. Huiwerings	Ja	Afgeneem.
f. Herhalings	Nee	Weinig invloed.
g. Verduidelikings	Ja	Self-geïnisieerde verduidelikings het toegeneem by vertellings van verhalende aard.
h. Woordkeuse	Ja	"Maybe" het toegeneem. Groter bereidheid om moontlikhede te oorweeg.
i. Toename/verdieping in projeksie-duidings	Ja	Toegeneem en verdiep
j. Wendings	Ja	Spontane wendings het toegeneem. Wendings sneller positiewe uitkoms
k. Toonaard	Ja	Aggressiewer. Afloop positiewer.
l. Respondeer goed op	Ja	Korter en eenvoudige insette benodig. Kopknikke, "And?", "And then?" lewer ten slotte goeie response, ook "How will it end?"
m. Formaat	Ja	Sterker storieformate.

Oorsigtelik wil uit Tabel 4.58 voorkom, met betrekking tot die strukturele aspekte van ESE se projeksies, dat die dinamiese assesseringsintervensie 'n positiewe effek gehad het op 12 uit 13 kategorieë, en veral op Woordtelling, Huiwerings en Toonaard.

4.7.1.5 Gesprek 1: ESE se beleving van die Murray-metode *versus* die dinamiese assesseringstegniek van invraging

Die storievertel-oefening was vir ESE 'n prettige aktiwiteit (MvsDA.4) waarmee hy tog ook ietwat gesukkel het (MvsDA.4 “...it was a fun activity ...”; MvsDA.8), omdat dit vir hom moeilik was om 'n begin, middel en einde te skep. Veral die vind van die einde van 'n storie blyk vir hom problematies te gewees het (MvsDA.9). Hy stel ook dat “...it's just that I did not learn to tell a story out of a picture, it's quite difficult, although I think I adapted better in the end – except now with just the last one.” (MvsDA.41). Hy het dit egter geniet om 'n storie te kon opmaak wat gebaseer was op 'n prent (MvsDA.7) “I liked the fact though that I could make up a story out of what I just saw out of one picture – that was quite nice, but I didn't like struggling with it the way I did”). Hy blyk die verduidelikingsfase veral te gewaardeer het (MvsDA.12 “... I liked it when you explained it later on.”), alhoewel hy stel dat hy van die begin af begryp het wat om te doen (MvsDA.9), en dat hy vroeg reeds besef het wat die beweegrede was agter my woorde en uitings (MvsDA.16). ESE se responspatrone staaf egter nie sy bewering dat hy vroeg reeds besef het wat hom te doen staan nie. Min sinne en stellings is tydens Fase 1 gebruik, wat sy storie geleidelik gebou het. Fase 2 dui voortgesette insette aan van my af, maar met minder effek as in Fase 1. Fase 3 (Projeksieplate 4-6) toon dat hy die taak beter blyk te begryp het, deurdad minder leiding aan hom verskaf is. Sy beleving dat hy beter funksioneer het nadat ek verduidelik het, blyk akkuraat te wees.

Ander betekenisvolle terugvoer wat ESE gegee het is met betrekking tot intervensies wat hom gehelp het om te weet dat hy nog inligting moes gee. Hy stel dat my insette soos “OK” en “Anything else?” hom gehelp het om verder in die storie in te dink en om te dink wat gebeur het en wat die uitkoms sou wees (MvsDA.15 “...it made me think more into the story to make me think like what happened and the outcome of it.”).

Hy het verklaar dat hy die meeste van sy storie by Projeksieplaat 4 (TAT 1) gehou het omdat hy hom daarmee kon vereenselwig (“I don't know, cause I could sort of relate to it in a way – with him looking sad because he couldn't really do something and then somebody sort of picked his spirit up and then taught him – led him in the way to do it”). Hy blyk die minste van die blanko projeksieplaat (Projeksieplaat 7), se storie te gehou het (MvsDA.25-26; en MvsDA.41). Die prent waarvan hy die meeste gehou het was dié van Projeksieplaat 2 (TAT 2) (MvsDA.32-34), wat kan bydra tot 'n verduideliking hoekom hy eerder 'n beskrywing van die prént gegee het in stede van 'n storie te vertel. Die prent waarvan hy die minste gehou het, Projeksieplaat 7 (TAT 16) kon uiteraard sy vertelling verder bemoeilik het (MvsDA.26 “I am not really sure, because there was nothing really for me to see, like what I could relate to – to see like facial expressions or something”).

ESE se beleving van die twee verskillende tegnieke word deels bevestig vanuit die relevante inligting wat verkry is uit hierdie gesprek met hom. Sy stellings oor die positiewe beleving van die dinamiese invragingstegniek verifieer inligting wat verkry is uit die projeksie-analise (waar projeksies verdiep het), teenoor waar prente beskryf is (Projeksieplate 1, 2 en 7) en dus bewys mag lewer dat die dinamiese invragingstegniek wel beter vertellings teweeg gebring het en so sy positiewe beleving bevestig, as teenstelling met vertellings waar stories gesukkel het om te vlot (Projeksieplate 1, 2 en 7). Hierdie inligting vanuit my projeksie- en strukturele analise weerlê egter sy stellingname dat hy vroeg reeds besef het wat hom te doen staan. Die bevindings van die strukturele analise blyk wel sy positiewe beleving van die dinamiese invragingstegniek te staaf.

ESE se beleving van die Murray-metode *versus* die dinamiese assesseringstegniek van invraging tydens assessering met projeksies, blyk ten gunste van die dinamiese assesseringstegniek van invraging te wees omdat hy self 'n beleving van voordele en positiewe persepsies daarvan rapporteer. Dit blyk bevestig te word deur die projeksie- sowel as strukturele analise, wat aantoon dat die tegniek blyk mee te gewerk het tot vermeerderde en verdiepte projeksies. Sy bewering dat hy van meet af helderheid gehad het oor wat hom te doen staan, word weerlê deur die analises van beide die projeksie- en strukturele analise.

4.7.1.6 Gesprek 2: ESE se gesprek oor kultuur (Sien Transkripsie; *Scoring Sheet for the Psychocultural Scoring System*, D Aanhangsel; KultuuranaliseTabel, G Aanhangsel)

ESE is die oudste seun van 'n Engelse ma met Afrikaanse wortels en 'n Engelse pa. Hy was in 'n Engelse laerskool en is tans in 'n Engelse Privaatskool. ESE beskryf homself as nie-Engels, en verduidelik dat Engels slegs 'n taal is wat hy praat (K12; K241-243). Dit blyk dus dat daar na ESE se mening nie 'n spesifieke taalgemeenskap is wat primêr inspeel op sy kultuuridentiteit nie, omdat die Engelse taalgemeenskap 'n mindere rol blyk te speel.

Kulturele oorwegings wat uit die gesprek na vore getree het, is godsdiens (K.13; K27; K28; K32); Kleurling-wees (K.17-K.20; K.67; K.110); geslag (K.15; K.170); Suid-Afrikaans wees (K.23; K.228), tienerskap (K.25; K.208-210) en sport (K.244).

Sy Christenskap is vir ESE die belangrikste kulturele faktor wat inspeel op sy lewe, en die tien gebooue bepaal sy waardes waarby hy as Christen probeer hou (K.13; K.39). Hy is trots op sy Kleurling-wees en beskryf die handhawing van tipiese Kaapse-Kleurling feesdae soos Nuwejaar as baie belangrik vir hulle as gesin (K.70; K.79-83). Hy stel dat Kleurlinge weet hoe om fees te vier en hulself te laat "hoor" (K.84-K.85). Paasfees met die tradisies daar rondom

(K.70), kreefvang (K.116) en visvang (K.117-118) is alles kenmerke van Kleurling-wees wat hy geniet en waarop hy trots is. Hy beskou sy Kleurling-wees as die tweede belangrikste kulturele groepering in sy identiteit.

ESE se geslag is vir hom 'n sterk (derde belangrikste) identifiseringseienskap en kulturele faktor wat sy lewe beïnvloed (K.15; K.170) en hy stel duidelike verskille tussen die beskouings en voorkeure van geslagte (K.172-K.201).

Sy Suid-Afrikanerskap, wat hy as vierde belangrikste groepering uitwys, is vir hom 'n sterker kulturele invloed as Engels, wat hy meer as 'n kommunikasiemiddel as kultuurgroepidentiteit in sy lewe beskou (K.226-K.231).

ESE se ouderdomsgroep, adolessensie en tiener-wees, asook sy vriende wat sy portuurgroep vorm, word deur hom gesien as 'n ander kultuurgroep (vyfde belangrikste), wat sy lewe beïnvloed, veral omdat hy die meeste van sy tyd met hulle deurbring (K.133). Hy beskryf spesifieke invloede op hul ouderdomsgroep as musiek (K.210), TV programme (K.211), hormone (K.214) en eksperimentering (K.216-K.218). Hy beskryf tieners ook as opstandig en opposisioneel (K.218).

Bogenoemde aspekte belig ESE se projeksies op Projeksieplaat 4 en 7, waar die pa die eksterne hulpverlener is wat dinge kan regmaak, die gebruik van die Romeo-en-Juliet verhaal by Projeksieplaat 3, en die atmosfeer van feesviering by Projeksieplaat 7, met pret en gesinsinteraksie, wat moontlik verband kan hou met sy Kleurling-agtergrond. Dit is opvallend dat slegs gemeensaamheid-temas na vore getree het tydens hierdie vertelling, indien die analise volgens die *Scoring Sheet for the Psychocultural Scoring System* vergelyk word.

By die SSPSS kom ewe veel vermeldings van temas met betrekking tot agentskap as gemeensaamheidstemas by ESE voor (18 vermeldings by elk). 'n Verdere beskouing van die resultate van die SSPSS dui op 'n patroonmatige verskil ten opsigte van spesifieke temas tydens Fase 3, maar slegs by Projeksieplate 6 en 7, waar meer vermeldings van gemeensaamheidstemas voorkom. Projeksieplaat 5 en 7 dui op meer positiewe vermeldings van gemeensaamheidstemas en wel met betrekking tot Agting, Versorging en Affiliasie (wat by beide voorkom). Hierdie vermeldings mag verband hou met die fokus wat ESE plaas op binding met sy identifikasie groeperings. Die kultuurplaat, by hom Projeksieplaat 6, dui slegs op 'n verskil met die ander projeksieplate deur vir die eerste keer 'n tema as ambivalent voor

te stel, en wel Prestasie. Die resultate van die SSPSS, by ESE, toon nie enige verdere relevansie met betrekking tot Gesprek 2 of die assessering *per se* nie.

4.7.1.7 Meta-analise van die assesseringsituasie as refleksie oor die navorsing

My persepsie van die kruiskulturele assesseringsituasie met ESE was positief. Hy het min kommunikeer, met kort response. Die teenwoordigheid van die video-opnemer en diktafoon, die vreemdheid van 'n eerste kennismaking en om assesser te word behoort alles in ag geneem te word as kontekstuele faktore wat 'n verswarende rol kon gespeel het binne hierdie assesseringsituasie. Ek het moeite probeer doen om seker te maak dat die eise van die taak deur hom begryp word, en ek het nie self beleef dat kulturele faktore verswarend inwerk op ons interaksie nie. Ek het wel ervaar dat hy woorde soms nie gehoor het nie en nie altyd blyk te begryp het wat ek sê nie, maar het hierdie beperkte hindernis as 'n luisterbegripsfaktor eerder as 'n kulturele hindernis gesien. Sy siening oor mans as sterkere wesens as vroue het nie na my mening 'n invloed gehad op die assesseringsproses/-situasie nie. Rapport tussen my en ESE was myns insiens voldoende vir 'n eerste ontmoeting en assesseringsituasie. My indrukke was dat hy die insette gelewer het wat hy nodig geag het om respekvol op te tree. Alhoewel ek die assesseringsituasie met ESE geniet het en sy inligting waardeur het, het ek die assessering nie as maklik ervaar nie. Ek het beleef dat ek nie sekerheid gehad het oor hoe om sy vertellings “beter” te ontlok nie, en het besluit om eerder te veel as te min insette te lewer toe ek sien hy stop sy vertellings “maklik”. Alhoewel hy blykbaar self sy ouers gevra het om na 'n sielkundige te gaan, het ek hom nie as besonder “oop” ervaar tydens die projeksie-assessering nie. Tydens die kultuurgesprek het hy myns insiens meer geredelik deelgeneem.

Die belangrikheid van agtergrond kennis oor kultuurfaktore wat mag impakteer op my kliënt, het egter na vore getree met betrekking tot die data-analise en -interpretasie van ESE se projeksies. Ek sou, sonder die inligting uit die gesprek, sy projeksies minder volledig kon interpreteer het deur nie te begryp hoe sy pa se rol in sy lewe neerslag gevind het in sy projeksies nie en hoe sy beskouing van geslagte en feesvierings sy projeksies beïnvloed het nie. Alhoewel die kultuurgesprek leemtes toon in terme van min self-geïdentifiseerde en self-geïnisieerde kultuurtemas van ESE se kant af, was die inligting wat verkry is steeds waardevol omdat onbekende, impakterende faktore uitgekam het. Hierdie inligting (daadkragtigheid van mans; tradisies met betrekking tot feestelikheid en die vaderfiguur as “hersteller” van gebreke goed), verleen verdere insig in sy projeksies, nou vir my 'n faktor wat dui op kultuurimpak.

Is die inligting wat verkry word oor kultuur nodige inligting vir assesseringsdoeleindes of vir ons terapeutiese verhouding, of is dit grootliks irrelevante inligting? In ESE se geval blyk die inligting relevante, verrykende inligting te wees vir beide die assesseringsituasie en die terapeutiese situasie.

Watter ander inligting was vir my noodsaaklik vanuit die ervaring van ESE se projeksie-assessering? Tydens die invraging in verband met eienskappe van my as sielkundige wat hy moontlik as positief en/of negatief beleef het, het ESE positiewe faktore identifiseer as vriendelikheid (K.274), empatie, om te verstaan (K.283), geduld (K.280), omgee (K.284) en om iemand te help om iets te verstaan (K.275; K.284). Dit mag wees dat die toepassing van die dinamiese assesseringstegniek van invraging daartoe gelei het dat hy hierdie eienskappe in my ervaar het, omdat hy juis tydens Gesprek 1 soveel positiewe terugvoer verskaf het oor die gebruik van die tegniek, en omdat sy verduideliking van hoe hy hierdie gedrag sou identifiseer, nou aansluit by my gedrag tydens die uitvoer van die tegniek (K.284).

4.7.1.8 ESE se vertellings as toeligting op die subnavorsingsvrae

(1) Watter bydrae, indien enige, kan 'n dinamiese invragingstegniek by die gebruik van projeksieplate lewer om ryker en meer projeksies by adolessente in mono- en kruiskulturele assesseringsituasies te ontlok?

ESE se terugvoer tydens Gesprek 1 dui op sy positiewe beleving van die gebruik van die dinamiese invragingstegniek. In ag genome die kruiskulturele aard van die assesseringsituasie, wil dit voorkom of moontlike kulturele verskille “versag” kon word deur die gebruik van die tegniek. Sy persepsie dat die dinamiese assesseringsinsette, byvoorbeeld begryping van my bedoeling met die uitings (“Mm-mm”, “OK”, ens.), verduidelikings en herhalings van frases hom gehelp het om beter vertellings te lewer (MvsDA.15), dui op 'n positiewe bydrae van die tegniek tydens projeksie-assessering. Beide Gesprek 1 en Gesprek 2 bied inligting oor hoe die tegniek 'n bydrae gelewer het om ESE te help (K.275; 280; 283; 284). Hy het verduidelik aan my, op my vraag oor wat in my gedrag hom gehelp het of nie gehelp het nie, dat my behulpsaamheid en geduld positiewe eienskappe is, en toe ek hom vra hoe hy hierdie eienskappe sou eien, het hy verduidelik “... *if they (sielkundiges) just guide you through what you are saying and just show that you do care about what they are doing – maybe just help them through the situations and answers that they're giving*” (K.284). Dit wil voorkom of hy inderdaad die uitvoer van die tegniek hier beskryf het.

Die dinamiese assesseringstegniek blyk 'n bydrae by ESE te gebied het om ryker en meer projeksies by hom teweeg te bring, deurdat dit hom gerig het tot die weergee van meer

projektiewe inligting, hom gehelp het om te verstaan wat verwag word, en oënskynlik 'n positiewe affektiewe beleving geskep het deur my intervensies te interpreteer as aksies wat omgee, betrokkenheid, aandag gee en hulpverlening weerspieël. Die projeksie-analise en struktuur-analise van ESE se vertellings blyk die bydrae van die tegniek te bevestig deurdat die tegniek by ESE meegewerk het tot 'n diepere begryping van ESE. Al die kategorieë van die projeksie-analise is sinvol affekteer tot dieper, ryker en/of meer projeksie ontlokking en 12 uit die 13 kategorieë van die strukturele analise van die projeksies is positief beïnvloed tot ryker, dieper en/of meer projektiewe inligting.

(2) Watter beleving het adolessente in mono- en kruiskulturele assesseringsituasies van die gebruik van die Murray-metode versus die gebruik van 'n dinamiese assesseringstegniek van invraging, tydens assessering met projeksies?

ESE se beleving van die Murray-metode en die dinamiese assesseringstegniek van invraging blyk ten gunste van laasgenoemde te wees as gekyk word na sy voorkeure en waardering vir aanmoediging en struktuur wat hy genoem het tydens Gesprek 1. Hy het gestel by MvsDA.7 dat hy nie daarvan gehou het om so te sukkel met die vertellings nie, en dat, alhoewel hy van die begin af (dus na die Murray-opdrag) verstaan het wat om te doen, *"...I couldn't really find the end of the story really – the flow of the story."* (MvsDA.9). Hy sê dat *"... I liked it when you explained it later on"* (MvsDA.12), en verduidelik verder dat sekere insette van my kant af gehelp het: *"it helped when you said like, "OK", like, Anything else?"* (MvsDA.14). Op my vraag hoe dit hom gehelp het, verduidelik hy *"You know, it made me think more into the story to make me think like what happened and the outcome of it"* (MvsDA.15). Hierdie stelling van ESE blyk te impliseer dat hy die bedoeling van my insette, na die opleidingsplaat, gesnap het. Die opleidingsplaat blyk dan in sý spesifieke geval, tot suksesvolle gevolge te gelei het.

ESE se response op die onderskeie projeksieplate tydens die verskillende fases blyk sy positiewe beleving van die dinamiese assesseringstegniek van invraging te bevestig. Die projeksie- en struktuur-analise verifieer sy positiewe beleving van die dinamiese assesseringstegniek van invraging deur veral sy verandering in responspatrone en formaat van vertellings ná die opleidingsplaat. Sy response tydens die fase van die Murray-metode weêrlê egter sy stelling dat hy besef het wat verwag was aan die begin van die projeksie-assessering. Sy response tydens die Murray-metode vertellings het baie insette, rigtinggewende vrae en herhalings van my kant af vereis om versadigde vertellings te ontlok. In Fase 3 was oorwegend slegs eenvoudige insette nodig om storie-formaat vertellings, met positiewe uitkomst, te ontlok.

(3) Hoe beïnvloed kultuur, al dan nie, die dinamiese projeksie-assesseringsproses en betekenis van response by adolessente?

Of kultuur vanuit ESE se perspektief die projeksie-assesseringsproses beïnvloed het al dan nie, is onbekend. Vanuit 'n kruiskulturele perspektief (ESE het Engels en ek Afrikaans as huistaal) was die assesseringsituasie vanuit my perspektief gemaklik en ek het nie gedrag of faktore by hom gesien of ervaar wat anders was nie.

In Gesprek 2 het ESE gestel dat daar geen kultuurfaktore was vanuit sy perspektief, wat negatief impakteer het op sy interaksie met my nie (K.267-273). Hy het egter tydens Gesprek 1 terugvoer gegee oor faktore wat hy as negatief beleef het, wat moontlik op kultuurinvloed kan sinspeel. In antwoord op my vraag na enige iets wat ek gedoen het wat hom nie juis gehelp het nie, of onseker laat voel het, het hy gestel “*Yes, when maybe after I finished it I paused... and you just carried on looking at the picture... ..and you just said OK – and I was like – and I didn't know if I was doing the right thing or not.*” (MvsDA.48-50). Hy was dan ook onseker of ek hom gehoor het en sou verkies het as ek op die een of ander manier aangedui het dat ek hom gehoor het (MvsDA.53).

Ten spyte van sy terugvoer oor sy negatiewe beleving tydens die assesseringsproses, blyk die dinamiese assesseringsstegniek van invraging, of sy persepsie daarvan, die kruiskulturele assesseringsproses positief te beïnvloed het deurdat hy stel dat gedrag van my kant af wat hy beskou het as nuttig en belangrik, vriendelikheid en behulpsaamheid was “*... like to make me understand. Ja.*” (K.275), is. Hy het ook geduld en om begrypend te wees genoem as positiewe eienskappe, wat hy verder verduidelik het as “*... just guide you through what you are saying and just show that you do care about what they are doing – maybe just help them through the situations and answers that they're giving.*” (K.284). Hierdie eienskappe wat moontlik juis via die dinamiese assesseringsstegniek na vore kon getree het, sou dan beskou kon word as waardevol om die kruiskulturele situasie gemakliker te laat verloop.

Die kruiskulturele projeksie-assesseringsproses blyk dus in die breë nie negatief beïnvloed te gewees het indien daar wel kenmerke van kultuur teenwoordig was wat die proses negatief kon beïnvloed het nie. Indien die inligting vanuit die projeksie-analise en strukturele analise, oor die ontwikkeling van die projeksies oor die projeksieplate en fases heen, in ag geneem word, word hierdie persepsie van my bevestig. Uiteraard kan die inligting wat na vore tree tydens die assesseringsproses die proses opsigself ook beïnvloed het, indien die genoemde inligting en/of gedrag wat tydens die interaksie na vore getree het, die deelnemer en my beïnvloed het. Die dissonanse wat by ESE ontstaan het tydens die assesseringsproses, soos hy dit verduidelik het tydens Gesprek 1, kon die assesseringsproses negatief beïnvloed

het en sy “prestasië” ten tye van die proses dienooreenkomstig negatief beïnvloed het. Dit kon ook die verhouding tussen ons laat skade ly het of ten minste, nie positief gebou het nie. Alhoewel hy die onsekerheid genoem en verduidelik het, het ek nie ander kultuurfaktore observeer wat die proses teruggehou het nie.

Was dit personaal-unieke faktore van my en/of van ESE, of die impak van kultuur wat hierdie proses beïnvloed het? Ek is onseker. Soos voorheen genoem sou dit sin maak om te stel dat beide die assesseringsproses beïnvloed, maar daar is nie direkte duidings wat op een of die ander, of beide, dui nie. Op grond van teoretiese kennis en lewenservaring oor persepsies besef ek dat beide van ons se uniekheid ingespeel het op die situasie en die proses. Vanuit ESE se gevallestudie kry ek egter nie ’n direkte, onomwonde “bewys” van die kultuur- of personaal-unieke faktore wat ingespeel het op die proses nie.

Hoe kultuur ESE se projeksies beïnvloed het in terme van die betekenis van sy response, is duidelik uit die inligting oor sy beskouing van geslagsrol, vaderfiguur en feesviering binne die Kleurlingmilieu. Volgens die inligting wat hy verskaf het tydens die gesprek oor kultuur, wil dit voorkom of kulturele sienings manifesteer in sy beskouing van die held en die ouers in sy projeksies. Hierdie groepskenmerke wat tydens die gesprek oor kultuur na vore getree het, was sinvol om ESE se uniekheid holisties in ag te neem by die projeksie-analise sodat ek hom nie deur skewe interpretasie sou benadeel wanneer ek sy data hanteer nie.

4.8 DIE VERTELLINGS VAN DIE INDIESE DOGTER (IDE)

Agtergrond: IDE se agtergrondinligting is slegs aan die eksaminators verskaf.

Die volgorde waarin die projeksieplate toegepas is, is (1)TAT 5; (2)TAT 3BM; (3)TAT 14; (4)Roberts-2-projeksieplaat 6; (5)TAT 1; (6)TAT 16; en (7)TAT 2.

4.8.1 RESULTATE EN BEVINDINGS VANUIT IDE SE VERTELLINGS

4.8.1.1 Projeksie-analise¹³

Dit wil voorkom vanuit die projeksie-analise dat die temas in IDE se projeksies in die breë sentreer rondom ’n begeerte om haar eie lewe te beheer. Sy blyk isolasie te beleef (al die stories) en magteloos te voel (al die stories, alhoewel hierdie tema minder fel blyk te raak tydens Fase 3). ’n Verlangte om beheer oor haar eie lewe (al die stories), om te behoort,

¹³ Vergelyk IDE se Projeksie-analise op die gelamineerde Bellak: *Analysis Sheet for use with the Bellak TAT Blank* (A3 werksdokument: IDE). Bylaag D bevat volledige analyses, ter toeligting van IDE se emosionele hindernisse.

sekere aspekte te bemeester, en 'n beleving van buitestaander-wees blyk voor te kom. As toeligting toon ek die diagnostiese vlak beskrywings van haar projeksies in Tabel 4.59.

TABEL 4.59: IDE – Tematiese analise op diagnostiese vlak

FASE 1 Murray-metode	Projeksie- plaat 1	DIAGNOSTIESE VLAK Hierdie dogter blyk sin te maak van verlies deur haar oog op die toekoms te hou en positief te probeer bly. Vroue word gesien as draers van hoop en nuwe lewe.
	Projeksie- plaat 2	Hierdie dogter repondeer met berou op ongelukke of "oortredings". Mans word gesien as vertroostend, vergewensgesind en "nice".
FASE 2 Opleidingsfase: Dinamiese Invragingstegniek	Projeksie- plaat 3	Hierdie dogter repondeer met erkentlikheid op goeie ervarings, maar met selfmoord gedagtes op beleving van isolasie. Seuns word gesien as uitreikende, stigters van verhoudings.
FASE 3 Hertoetsfase	Projeksie- plaat 4	Hierdie dogter repondeer met lydelikheid wanneer haar veiligheid bedreig word. Sy beleef konflik oor die uitdrukking van aggressie. Woede word onderdruk. Swart seuns word gesien as gewelddadig, slu en gewetenloos.
	Projeksie- plaat 5	Hierdie dogter blyk te repondeer met magtelose woede indien haar vryheid van keuse bedreig word. Sy ervaar konflik oor die uitdrukking van aggressie. Ouerlike figure word gesien as onredelik in hul verwagtinge van hul kinders, en as liefdeloos en koud. Surrogaatouers bied geluk.
	Projeksie- -plaat 6	Hierdie dogter blyk te repondeer op hindernisse deur daadkragtige optrede sodat doelwitte bereik kan word. Surrogaatouers bied geborgenheid ten tye van verwerping.
	Projeksie- plaat 7	Hierdie dogter verleen betekenis aan drome deur oorrედend en volhardend haar doelwitte na te jaag. Dogters het ambisie, is gefokus en volhardend, vroue word gesien as baanbrekers vir vroueregte. Eie ouers word meer redelik.

Vanuit die *Bellak Analysis Sheet* (vergelyk A3 werksdokument 1 om volging van die teks te vergemaklik) kon ek die volgende vergelykings maak tussen IDE se response op die projeksieplate.

(a) Hooftema

Tematiese veranderinge kom voor deurdat 'n tema van hulpeloosheid en oorgelewerdheid aan lewensgebeure by Projeksieplate 1-4, geleidelik ontwikkel tot 'n tema van selfgelding en 'n beheer-neem-van-sake, by Projeksieplate 5-7. Van die temas het intensiever en uitgebrei en "ryker" stories het ontwikkel, in só 'n mate dat IDE ná die assessering die insig gehad het vanuit haar vertellings om te kon stel dat vertelling 7 se hoofkarakter uiteindelik haar eie hindernisbeleving blyk te verwoord het ("...I think she told my story more than the entire picture." (MvsDA.30). 'n Tema waar 'n eksterne hulpverlener of 'n eksterne faktor die

probleem oplos blyk voor te kom by Projeksieplate 1-4. Projeksieplaat 5-7 lewer 'n tema van eie, kragdadige, optrede.

Die gebruik van 'n dinamiese invragingstegniek blyk mee te gewerk het tot die ontwikkeling van meer selfgeldingstemas sowel as 'n verdieping in temas wat bydra tot self-gegenereerde identifisering van haar primêre hindernis, naamlik vroueregte, tydens Projeksieplaat 7.

(b) Die hoofkarakter

Projeksieplaat 1, 3 en 4 se hoofkarakters was magteloos om hindernisse self te oorkom. Die hoofkarakters in Projeksieplate 5; 6 en 7 was in staat om meer selfgeldend op te tree en hindernisse self te oorkom of hul gestelde doelwitte te bereik, maar binne die gestelde beperkings van die storie konteks.

Dit wil voorkom of die hoofkarakter, met betrekking tot prestasie, affiliasie en outonome funksionering, positief ontwikkel oor die vertellings heen. Volgens die SSPSS blyk dit ook of uitkomst meer positief is tydens Projeksieplate 5-7. Die hoofkarakter tydens vertelling 1 is uitgelewer aan gebeure wat nie verander kan word nie, die hoofkarakter tydens vertelling 2 is vasgevang in die gevolge van 'n ongeluk wat sy nie kan verander nie, en die hoofkarakter tydens vertelling 3 se selfmoordgedagtes word ondervang deur toenadering van sy broer. Daarteenoor blyk vertelling 4 se hoofkarakter darem ietwat van 'n keuse te kon uitoefen (hy verlaat die skool), terwyl die hoofkarakters in vertellings 5-7 keuses maak en uitoefen.

Met uitsondering van vertelling 4, wat 'n produk van die appèl van die projeksieplaat mag wees, wil dit lyk of die toepassing van die tegniek beweging van magteloosheid na daadkragtigheid en selfgelding teweeggebring het.

(c) Die primêre behoeftes van die hoofkarakter

Waar die hoofkarakter se behoeftes tydens Projeksieplaat 1-3 meer sentreer om affiliasie en beheer, verskerp die duidings van die hoofkarakter se behoefte aan veiligheid, versorging en beskerming met gepaardgaande behoeftes vir mag en bemeestering, vanaf Projeksieplate 4-7.

Dit lyk of die dinamiese invragingstegniek algaande 'n dieper vlak van projektiewe vertelling teweeg gebring het deurdat vertellings in Fase 3 behoeftes aan veiligheid, versorging en beskerming sterker laat blyk het en gepaardgaande behoeftes tot outonome funksionering verskerp het.

(d) Wêreldbeskouing

By Projeksieplaat 1-3 sien IDE die wêreld as minimaal beheerbaar, terwyl Projeksieplaat 4-7 'n wêreld lewer waar sekere aspekte beheer en bestuur kan word, wat outonome funksionering geleidelik laat verhoog. Die bestuurbaarheid van die wêreld blyk te verhoog.

Die moontlikheid bestaan dat die gebruik van 'n dinamiese invragingstegniek verandering meegebring het in die vorm van 'n intensivering van hindernisbeleving, maar 'n verhoging van 'n bewustheid van die bestuurbaarheid van die wêreld, in die projeksiës.

(e) Siening oor figure

'n Verskil tussen die sienings kom fase-georiënteerd voor by die kategorieë ouerlike en kontemporêre figure, by IDE. Projeksieplaat 1 lewer die siening van ouerlike figure as hulpeloos, maar liefdevol, en Projeksieplaat 3 as versorgers en stabiel. By Projeksieplaat 5-7 word die ouerlike figure meer negatief beskou, as outokraties en verwerpend en word hulle vervang óf met liefdevolle aanneemouers óf, tydens Projeksieplaat 7, beter rolvervulling deur die self as volwassene. Die kontemporêre figure blyk vanaf Fase 1-3 te ontwikkel vanaf passiewe figure na meer aktiewe, uitreikende figure. Projeksieplaat 4 blyk met betrekking tot albei kategorieë 'n moontlike uitskieter te wees as gevolg van die kultuurimplikasie. Projeksieplaat 7 meld nie spesifieke ondersteunende kontemporêre figure nie. Junior figure kom nie by haar vertellings voor nie.

Dit blyk moontlik dat 'n dinamiese tegniek van invraging 'n bydrae gelewer het tot 'n verskil in siening oor figure, waar ouerlike figure toenemend negatief beskou word en kontemporêre figure meer uitreikend en positief.

(f) Betekenisvolle konflikte

Die hoofkonflik, naamlik beheer/geen beheer, bly intens oor die fases heen, maar bereik 'n piek tydens Projeksieplaat 7 waar IDE insig verkry en haar eie oplossings verstorie. Die affiliasie/isolasie, sowel as die outonomie/onderdanigheid konflik intensiveer tydens Fase 3 en konflikte brei ook uit om bemeestering/mislukking, aggressie, agting/miskenning en veiligheidskonflikte in te sluit.

Die toepassing van 'n dinamiese assesseringstegniek kon 'n bydrae gelewer het tot die verandering wat bemerk is tussen die fases, ten opsigte van intensivering en uitbreiding van betekenisvolle konflikte by IDE, asook met die opbou na Projeksieplaat 7 waar 'n antwoord op die hoofkonflik in haar eie woorde gebied word.

(g) Aard van vrese

Die aard van die vrese intensiveer oor die vertellings heen. Meer of ryker beskrywings is gegee en meer en ryker inligting is so verkry. Tydens vertelling 1 sluit vrese deprivering van hulpmiddele, die verlies van 'n geliefde en magteloosheid in. Die vrese intensiveer en brei uit oor die fases heen tot vrese vir afkeur, isolasie, magteloosheid, straf, deprivering van kennis, geleenthede en veiligheid, gebrek aan liefde en versorging en hulpeloosheid (Projeksieplaat 7). Ryker beskrywings en dus meer inligting is tydens Fase 3 gegee.

’n Uitbreiding en vermeerdering van vrese blyk plaas te gevind het. Omdat daar blyke is dat die toepassing van die tegniek kon bygedra het tot die intensivering van projeksies, is die intensivering van die aard van die vrese moontlik ook bevorder deur die toepassing van die tegniek.

(h) Verdedigingsmeganismes (vergelyk ook die Haworth-vorm in D Aanhangel)

’n Analise van die verdedigingsmeganismes, bepaal volgens die Haworth-metode, lewer die frekwensie verdedigingsmeganismes soos getoon in Tabel 4.60, ook uitgedruk as ’n persentasie ten opsigte van die projeksiestellings.

TABEL 4.60: IDE – Die verhouding van getal verdedigingsmeganismes (volgens die Haworth-metode) tot getal projeksiestellings per projeksieplaat, uitgedruk as ’n persentasie

Projeksieplate	Soorte Vm	Getal Vm	Getal projeksiestellings	%
Projeksieplaat 1	3	7	56	12,5%*
Projeksieplaat 2	2	4	52	7,7%
Projeksieplaat 3	3	3	62	4,8%
Projeksieplaat 4	6	10	66	15,2%
Projeksieplaat 5	4	5	107	4,7%
Projeksieplaat 6	4	6	80	7,5%
Projeksieplaat 7	6	8	78	10,3%

* $(\text{Getal verdedigingsmeganismes}/\text{getal projeksiestellings}) \times 100 = 7/56 \times 100 \approx 12,5\%$

Tabel 4.60 toon dat daar nie ’n patroonmatige verskil tussen Fase 1 en 3 plaasgevind het nie, behalwe dat die verhouding van die verdedigingsmeganismes tot die getal projeksiestellings per projeksieplaat, uitgedruk as ’n persentasie, deurlopend laer is as tydens Projeksieplaat 1, met die uitsondering van Projeksieplaat 4. Die toename by Projeksieplaat 4 mag toegeskryf word aan die appèlwaarde van die projeksieplaat. Indien daar egter gekyk word na die soorte verdedigingsmeganismes, volgens die Haworth-metode bepaal, wil dit voorkom of meer soorte verdedigingsmeganismes in Fase 3 gebruik is. Waar isolasie, projeksie en introjeksie, en simbolisering hoofsaaklik tydens Fase 1 gebruik is, het die soorte

verdedigingsmeganismes wat ingespan is tydens Fase 3 uitgebrei na onderdrukking/ontkenning, reaksie-formasie en Ambivalensie/omkering.

Die toepassing van 'n dinamiese assesseringstegniek van invraging kon moontlik 'n bydrae gelewer het tot die gebruik van meer soorte verdedigingsmeganismes deurdat die verdedigingsmeganismes uitgebrei het na onderdrukking/ontkenning, reaksie-formasie en Ambivalensie/omkering.

(i) Verhoging van superego-toetrede

Die verhouding tussen die aard van die straf tot die ernstigheid van die oortreding gee die sielkundige insig in die felheid van die superego (Bellak, 2005:10). Die felheid van die superego word deels geopenbaar deur die held se “straf” te evalueer ten opsigte van die toepaslikheid van die “straf” vir die ervaarde “oortreding” (Aronow *et al.*, 2001:19). Tydens Fase 1 volg “straf” op “oortredings” deur die karakters wat net onnadenkend of agtelosig was, en/of menslike foute begaan het. Tydens Fase 3 oortree die hoofkarakter egter nie, maar gaan gebuk onder “straf”. Tekens wat dui op 'n verhoogde toetrede van die superego is geleë in stellingname ten opsigte van onverdiende, onregverdige “straf” in Fase 3. 'n Saak sou uitgemaak kon word vir verlaging in superego-toetrede indien op die hoofkarakter gefokus word. Maar die vertellings bied danksy hul rykheid verskillende perspektiewe, en beginsels en gewete is dus vanuit verskeie hoeke belig. Indien superego suiwer as die toetrede van “sigbare” gewete by die hoofkarakter beskou word, raak die teenwoordigheid van gewete meer subtiel in Fase 3. Die seun, as onderdrukte, word byvoorbeeld onregverdig “gestraf” vir sy ras (Projeksieplaat 4) en die skuldiges openbaar geen ooglopende vorm van gewetenswroeging nie. Die kind word onregverdig “gestraf” deur sy ouers (Projeksieplaat 5), omdat hy talentvol is moet hy sy kind-wees inboet. Hy openbaar geen gewetenswroeging toe hy die viool vernietig en kies om van sy ouers geskei te word nie. Hy jok ook oor sy vermoë wanneer die hoof hom vra om viool te speel en is dus end-uit bitter. Die dogter (Projeksieplaat 6) het haar biologiese ma twee keer verloor: die eerste keer toe sy aangeneem moes word na die ongeluk, en die tweede keer toe haar ma oorlede is, en sy is só, sonder dat syself 'n oortreding begaan het, “gestraf”, en daar is geen ooglopende gewetenswroeging sigbaar nie. Die dogter (Projeksieplaat 7) word ingeperk deurdat sy nie skool mag bywoon op grond van kulturele oortuigings nie, en word dus onregverdig “gestraf” deur haar leerervarings in te kort. Sy draai egter terug toe haar ma val terwyl sy besig is om weg te hardloop en die ouers toon ook 'n ommekeer wanneer hulle toelaat dat sy 'n uur per dag kan leer- beide die gevolg van hul gewete.

Aanduidings van die moontlike invloed van die gebruik van 'n dinamiese invragingstegniek kon gevind word deurdat 'n verhoging in subtiel superego-toetrede by IDE sigbaar was deur

'n toename in onregverdige “straf” in Fase 3. Verhoging van owerste superego-toetrede by die hoofkarakter kom voor in die laaste projeksie.

(j) Integrasie van die ego

Die hoofkarakter in Projeksieplate 5-7 bereik 'n kompromie tussen eie behoeftes, die eise van realiteit, en die eise van die superego. 'n Verskil tussen manifestasies van ego-integrasie word bemerk by Projeksieplate 1-3 in teenstelling met Projeksieplate 5-7. Waar die held in Projeksieplate 1-3 as onbevoeg beskou kon word omdat ander partye oplossings bewerk, word die held in Projeksieplaat 4 as gedeeltelik aanpasbaar gesien omdat hy sekere besluite kon maak ter wille van oorlewing. Die onbevoegdheid van die held in Projeksieplaat 4 is egter sigbaar waar hy steeds wonder oor elke swartman wat hy teenkom. Projeksieplaat 5-7 lewer 'n held wat grootliks selfgeldend, aanpasbaar en bekwaam self oplossings bewerkstellig.

Dit blyk dat die toepassing van 'n dinamiese assesseringstegniek moontlik 'n impak op die verskil in manifestasies van ego-integrasie gehad het, aangesien 'n verskil merkbaar is ten opsigte van aanpassing indien Fase 1 met Fase 3 vergelyk word.

4.8.1.2 Samevatting van die resultate van die projeksie-analise van IDE se projeksies

Tabel 4.61 dui 'n samevatting aan van die kategorieë waar die dinamiese assesseringstegniek 'n verskil blyk teweeg te gebring het tussen Fase 1 en 3.

TABEL 4.61: IDE – Projeksie kategorieë wat moontlik beïnvloed is deur die toepassing van die dinamiese assesseringstegniek van invraging

Kategorie	Beïnvloed of nie	In watter mate beïnvloed
a. Hooftema	Ja	Intensiveer, brei uit, ryker stories ontwikkel. Temas van selfgelling ontwikkel. Eie insigte ontwikkel.
b. Die hoofkarakter	Ja	Karakter ontwikkel tot karakter wat daadkragtig optree.
c. Die primêre behoeftes van die hoofkarakter	Ja	Hoofkarakter se behoefte aan veiligheid, versorging, beskerming en beheer word meer bestuurbaar in Fase 3.
d. Wêreldbeskouing	Ja	In Fase 1 kan die wêreld nie beheer word nie, in Fase 3 kan sekere fasette beheer word.
e. Siening oor figure	Ja	Projeksies intensiveer m.b.t. ouerlike-figuur wat meer negatief en kontemporêre figure wat as meer uitreikend gesien word.
f. Betekenisvolle konflikte	Ja	Vermeerder en intensiveer.
g. Aard van vrese	Ja	Brei uit en verdiep.
h. Verdedigingsmeganismes	Ja	Soorte vermeerder.

Kategorie	Beïnvloed of nie	In watter mate beïnvloed
i. Verhoging van superego-toetrede	Ja	Hoofkarakter se overte superego-toetrede verhoog ten slotte. Onregverdige “straf” van hoofkarakter verhoog.
j. Integrasie van die ego	Ja	Held onmagtig om self oplossings te genereer in Fase 1, maar wel bekwamer in generering van eie aanpassings in Fase 3.

Al die kategorieë van die projeksie-analise van IDE blyk beïnvloed te gewees het deur die toepassing van die tegniek.

4.8.1.3 Struktuur-analise

Die identifisering en tellings van die strukturele komponente met betrekking tot IDE se projeksies is saamgevat in Tabel 4.62 en verskyn volledig in E Aanhangsel. 'n Los kopie van Tabel 4.62 word ook voorsien om die volg van die bespreking te vergemaklik.

TABEL 4.62 IDE - Struktuur-analise van vertellings								
RESPONSE	SUBFASE	Projeksiplaat 1 toepassing	Projeksiplaat 2 toepassing	Projeksiplaat 3 toepassing	Projeksiplaat 4 toepassing	Projeksiplaat 5 toepassing	Projeksiplaat 6 toepassing	Projeksiplaat 7 toepassing
	FASES	FASE 1		FASE 2	FASE 3			
a. Volume *		57V; 18NV 453V	46V ; 12NV 368V	82V ; 28NV 519V	24V ; 24NV 637V	11V ; 33NV 905V	16V ; 25NV 711V	9V ; 21NV 791V
b. Getal stellings (sonder prosesstellings)		56	52	62	66	107	80	78
c. Responspatrone/Lengte per inset		Sien bespreking						
d. Aanmoediging deur navorser ***		25V;18NV	16V;12NV	17V;28NV ↔	7V;24NV ←	3V;33NV ←	4V;24NV →	2V;21NV →
e. Huiwerings		18	15	22	15	13	14	9
f. Herhalings		1	1	0	4	2	1	0
g. Getal direkte & eie verduidelikings		8	5	10	7	11	6	6
h. Woordkeuse		Formulerend Kwalifiserend	Formulerend Kwalifiserend	Formulerend Kwalifiserend	Formulerend Kwalifiserend	Formulerend Kwalifiserend	Formulerend Kwalifiserend	Formulerend Kwalifiserend
i. Toename/verdieping in Projeksieduidings ****				√	√	√	√	√
j. Wending/rigtings van vertelling		23 Wendings	25 Wendings	16 Wendings	19 Wendings	17 Wendings	16 Wendings	14 Wendings
• Hoe gou (respons posisie) *****		1.4 an old house... 1.5...wouldn't be... 1.5...this lady is... 1.6...and she runs... ens. (sien D & E Aanhangsel)	2.3 ...running... 2.3... big school... 2.3 ...doesn't notice... 2.3..holding it... ens. (sien D & E Aanhangsel)	3.9...double... 3.12 So this boy... 3.14 ...very nice day... 3.17...bit gloomy... ens. (sien D & E Aanhangsel)	4.5 ...but the teacher... 4.6 ...see this opportunity... 4.7 he doesn't have... ens. (sien D & E Aanhangsel)	5.4 ...no choice... 5.6 they decided... 5.7 ...maybe it's a present... 5.8 ...it is a violin... ens. (sien D & E Aanhangsel)	6.4 baby was fine.. 6.5 ..gave birth... 6.7 ...put up for adoption... 6.8 she was 11... ens. (sien D & E Aanhangsel)	7.4 ...wanted to learn... 7.6 passed away... 7.7decided to run.. ens. (sien D & E Aanhangsel)
• Geïnisieer deur		Ek (4) Self (19)	Ek (3) Self (22)	Ek (1) Self (15)	Self.	Self.	Ek (1) Self (15)	Self.
k. Toonaard		Donker Depressief Verlies Dood Spanning Kommer Speling tussen storie & agtergrond inligting	Neg.→Pos. Hartseer Veroordeeld Liefdesverhaal Idealistiese einde Skuldgevoelens	Lig/donker Donker→selfmoord oorweging Depressief Hoop/ positiewe lewensverwagting	Geweld Aggressie Misdadige toon- aard Rassisties Onoplosbare pro- bleem	Donker Depressief Dwang Opstand Sukses einde Self oplossing be- werk	Depressief Donker Vasberadenheid Verlies	Neg.→Pos. Isolasie Vasberadenheid Volharding Ambisie "Make things hap- pen"
l. Respondeer goed op		√	√	√	√	√	√	√
• Herhaling van frases		√	√	√	√	√	√	√
• Uitings		√	√	√	√	√	√	√
• Opdragte		√	√	√	√	√	√	√
m. Formaat		Storie & beskrywing	Storie	Storie	Storie	Storie	Storie	Storie

* Navorser getal bo (Verbale & nieverbale insette getel); deelnemer getal onder (slegs verbale insette). V:Woordtelling; NV:Nieverbale handelings en response

** Sien Figure 4.51 tot 4.57 vir duidings van responspatrone

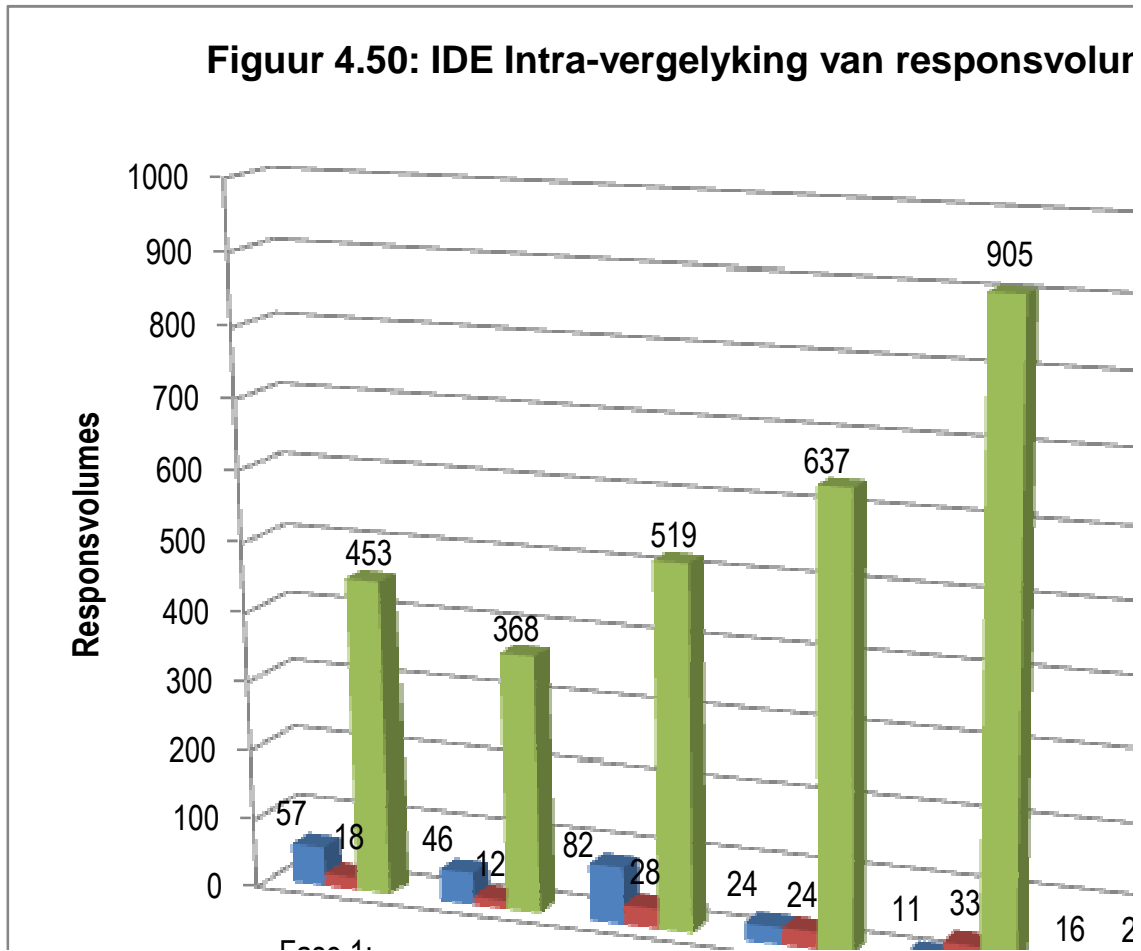
*** Aanmoedigings sluit Murray-opdrag en prosesstellings uit. Pyle: ↑ Aanmoediging het toegeneem met >10; ↓ Afgeneem met >10; ↔ Dieselfde gebly; ← Bietjie afgeneem met <10; → Bietjie toegeneem met <10

**** √ Regmerk dui aan dat dit voorkom in projeksies

***** Inset nommers soos op die transkripsie word aangedui

(a) Volume van response

Die analise van IDE se volume van response word vervat in E Aanhangsel. Figuur 4.50 bied 'n oorsigtelike visuele voorstelling van die volume van my insette (verbale en nieverbale uitings) en van IDE se verbale response.

Indien **Tabel 4.62** met Figuur 4.50 saamgelees word, kan die benaming van elke subfase dienooreenkomstig vergelyk word. Die intra-vergelyking oor die fases heen in Figuur 4.50 toon hoe my getal insette afgeneem het in Fase 3 (24-11-16-9 vanaf 57-46) terwyl die getal woorde van IDE sterk toegeneem het in vergelyking met Fase 1.

As verdere toeligting is die verhouding van my insette (verbaal en nieverbaal) tot IDE se woorde bepaal, sowel as die persentasie wat IDE se woorde beslaan het van die totale kommunikasie tydens elke vertelling. Tabel 4.63 dui dit aan.

TABEL 4.63: IDE – Verhouding ten opsigte van my insette tot haar woorde en persentasie van haar woorde uit die totale kommunikasie per projeksieplaat

Vertellings	Verbale/ nieverbale kommunikasie	My insette	IDE	Totale kommuni- kasie	Verhouding van my insette tot IDE se getal woorde*	IDE se woorde as persentasie van die totale kommunikasie**
Vertelling 1	Verbaal	57	453			
	Nieverbaal	18				
	Subtotaal	75	453	528	1:6,0	85,8%
Vertelling 2	Verbaal	46	368			
	Nieverbaal	12				
	Subtotaal	58	368	426	1:6,3	86,4%
Vertelling 3	Verbaal	82	519			
	Nieverbaal	28				
	Subtotaal	110	519	629	1:4,7	82,5%
Vertelling 4	Verbaal	24	637			
	Nieverbaal	24				
	Subtotaal	48	637	685	1:13,3	93,0%
Vertelling 5	Verbaal	11	905			
	Nieverbaal	33				
	Subtotaal	44	905	949	1:20,6	95,4%
Vertelling 6	Verbaal	16	711			
	Nieverbaal	25				
	Subtotaal	41	711	752	1:17,3	94,5%
Vertelling 7	Verbaal	9	791			
	Nieverbaal	21				
	Subtotaal	30	791	821	1:26,4	96,3%

*Bewerking: $\text{Getal woorde van IDE} / \text{My insette} = 453/75 \approx 6,0$

**Bewerking: $\text{IDE woordtelling} / \text{Totale kommunikasie} \times 100 = 453 / (57 + 18 + 453) \times 100 \approx 85,8\%$

Waar die verhouding tussen my insette en IDE se getal woorde tydens die Murray-metode onderskeidelik 1:6,0 en 1:6,3 was, en die persentasie van haar woorde onderskeidelik 85,8% en 86,4% van die totale kommunikasie, het sy in Fase 3 konsekwent ruim bo 90% van die totale kommunikasie gelewer en het haar getal woorde eskaleer tot by Projeksieplaat 7, met 'n hoogste verhouding van 1:26,4 en 'n grootste persentasie van 96,3%.

Dit wil dus voorkom asof die toepassing van 'n dinamiese invragingstegniek 'n invloed gehad het op die woordtellings van IDE, in die vorm van 'n verhoging in die verhouding van IDE se woorde tot my insette sowel as in haar woordtelling-persentasies uit die totale kommunikasie.

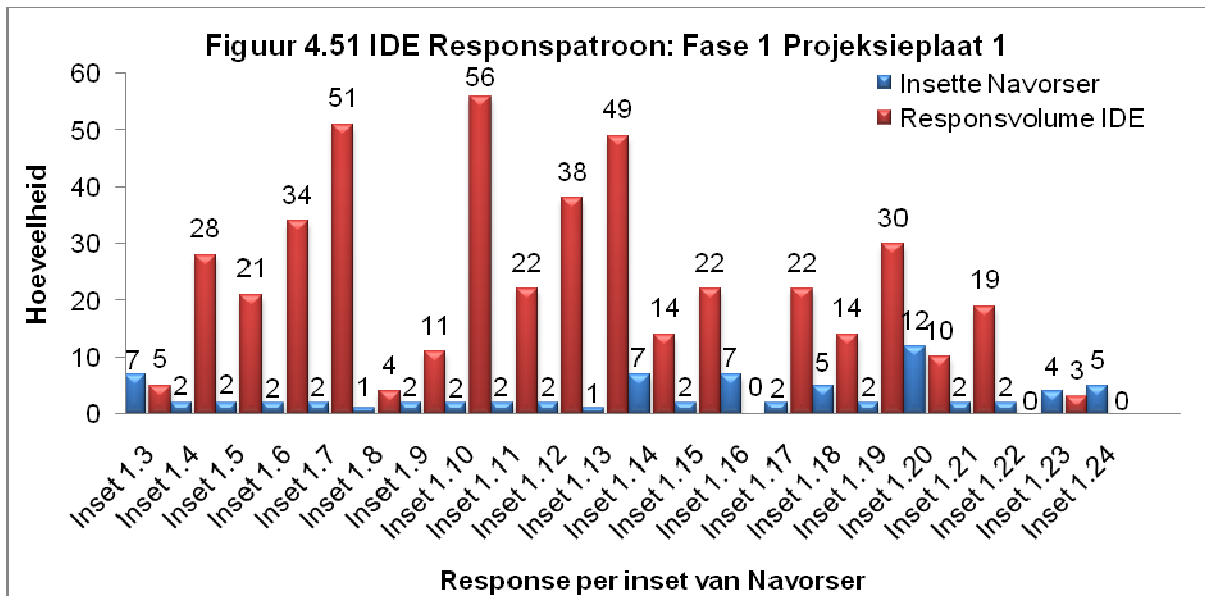
(b) Getal projeksiestellings (sien Tabel 4.62)

Die analise van IDE se projeksiestellings word vervat in E Aanhangel. IDE se getal projeksiestellings was tydens Fase 3 deurlopend aansienlik hoër as tydens Fase 1. Projeksieplaat 5 het die meeste projeksiestellings gelewer, wat 'n produk van die appèlwaarde van die projeksieplaat kon gewees het.

Gloobaal wil dit voorkom of die toepassing van 'n dinamiese invragingstegniek moontlik 'n invloed by IDE gehad het met betrekking tot die voorkoms van stellings. Projeksiestellings blyk te verhoog het. Die appèlwaarde van die plate het moontlik ook 'n invloed uitgeoefen.

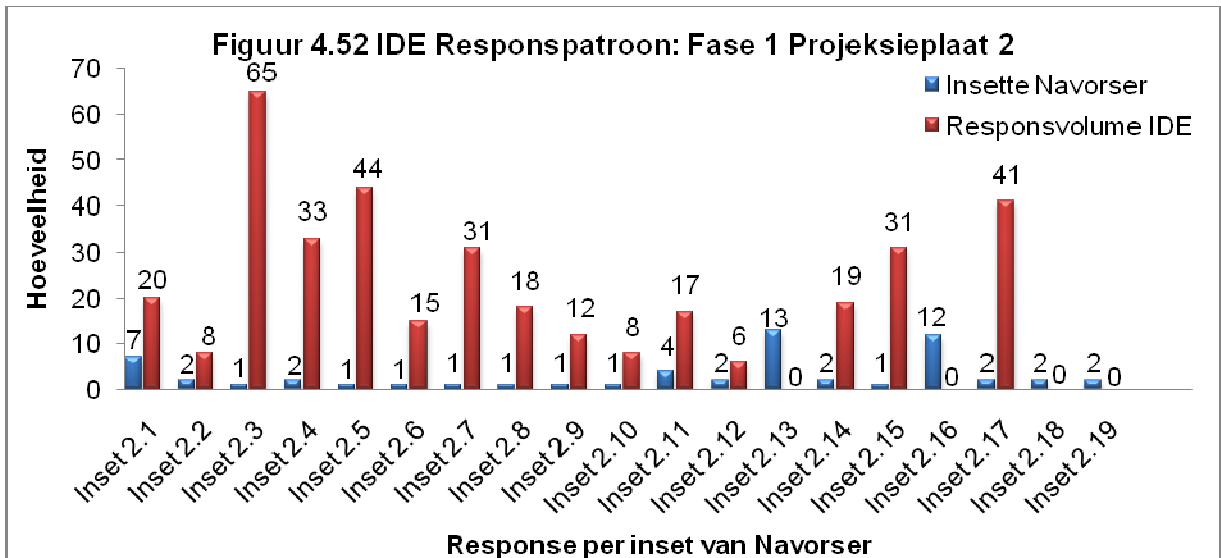
(c) Responspatroon (respons-lengte per inset van navorsers)

Die responspatrone by IDE word vervat in E Aansluiting. Die voorstelling van haar responspatrone word per projeksieplate aangedui, in Figure 4.51-4.57.

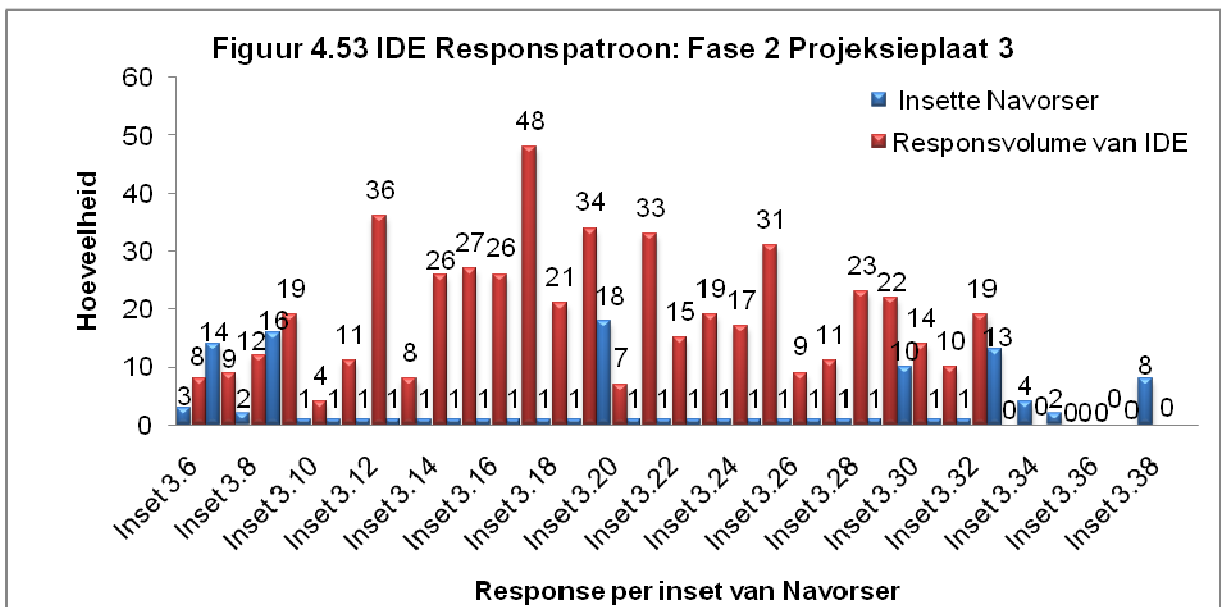

Figuur 4.51 toon die responspatroon tydens die intree projeksieplate. Ek het baie, maar kort insette, soos “OK” en “Mm-mm”, asook kopknikke gelewer. Sy het redelik gou (inset 1.4-1.7) begin met haar vertelling en na momentele onsekerheid (1.8-1.9 en 1.16) weer voortgegaan; maar na my “*Anything else that you can tell me about this story?*” (1.20), het sy bloot respondeer met beskrywings van die prent, en geen verdere storie vertelling gelewer nie.

IDE se responspatroon by Projeksieplate 2 (Figuur 4.52) toon weer 'n spoedige aanvang, waar ek slegs kort insette (“OK” en kopknikke) moes lewer (2.2-2.10) om 'n storie van 254 woorde (2.1-2.10) te ontlok. Hierna moes ek haar frase herhaal en “*And then?*” gebruik (2.11), waarna meer insette van my af nodig was, soos frase-herhaling (2.13; 2.16) en “*And then?*” (2.14; 2.17), om die afloop van haar vertelling te ontlok.

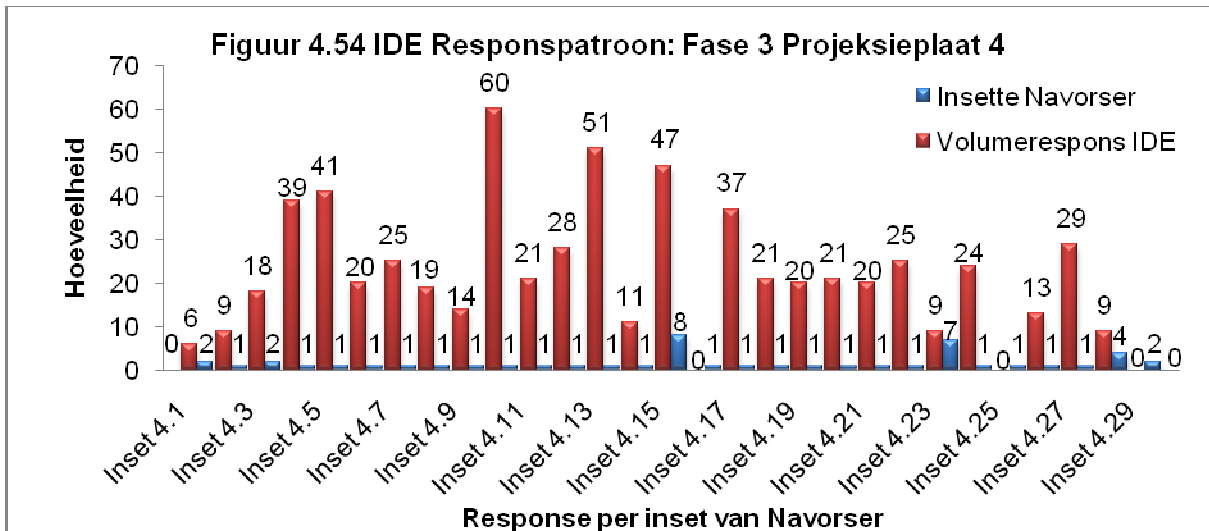

Fase 1 (Figure 4.51 en 4.52) toon dus vele insette van my kant af in 'n poging om IDE se storie ten volle te ontlok. Figuur 4.53 toon die insette gedurende die opleidingsplaat.

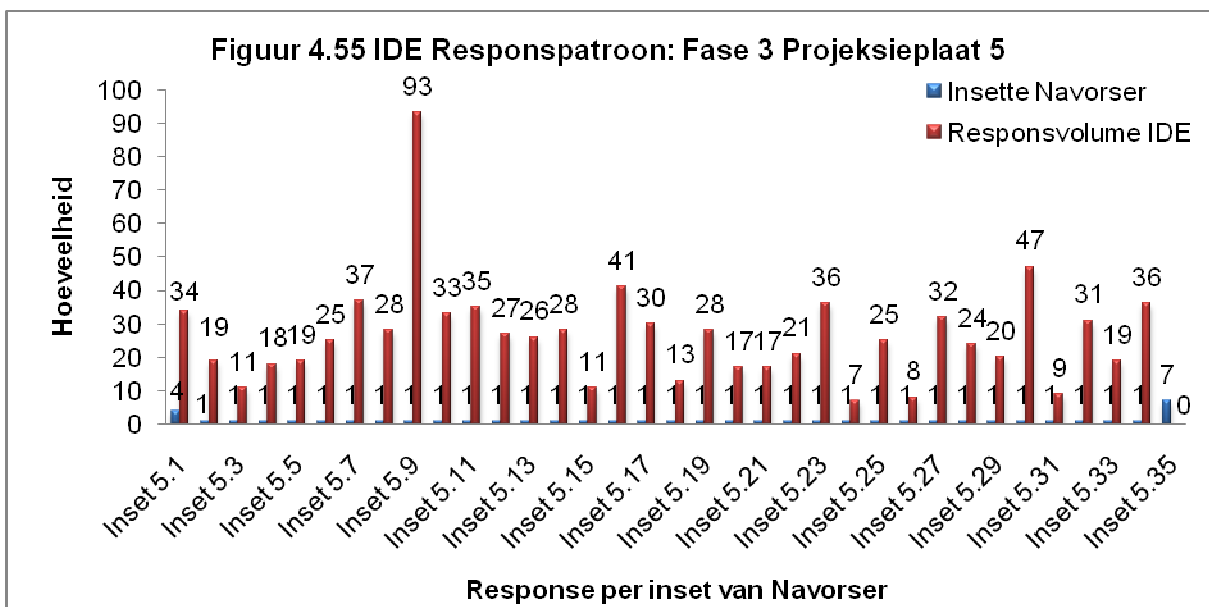
Figuur 4.53 toon dat IDE na die vierde proses-inset (3.9) met haar vertelling begin het, maar effe stadiger op dreef gekom het (3.12) as by Projeksieplaat 1 en 2. Ek het verderaan hoofsaaklik kopknikke gebruik, en met goeie effek – my langer insette (3.20, 3.30, 3.32+) het bykans geen respons ontlok nie.

Figure 4.54-4.57 gee 'n grafiese voorstelling van IDE se responspatroon tydens die hertoetsfase.

Figuur 4.54 toon dat IDE van vroeg af (4.4) repondeer het, maar met response wat alterneer het tussen 'n hoë en laer volume tot by 4.17, en afgesluit het met 'n stel response wat oorwegend stabiel in die 20-30 woordetal gelê het. Ek het hoofsaaklik slegs kopknikke gegee tussen-in, en by 4.16, 4.24 en 4.29 haar woorde herhaal.

Die hertoetsfase blyk vanuit die staanspoor volgens die responspatroon by Projeksieplaat 4, positief beïnvloed te gewees het deur die dinamiese assesseringsintervensie, omdat IDE vinnig met haar storievertelling 'n aanvang geneem het en haar storie blyk te voltooi het met eie aandag aan detail wat ek voorheen meer dikwels deur gerigte insette moes ontlok. Hoofsaaklik kopknikke is vanaf my kant gelewer.

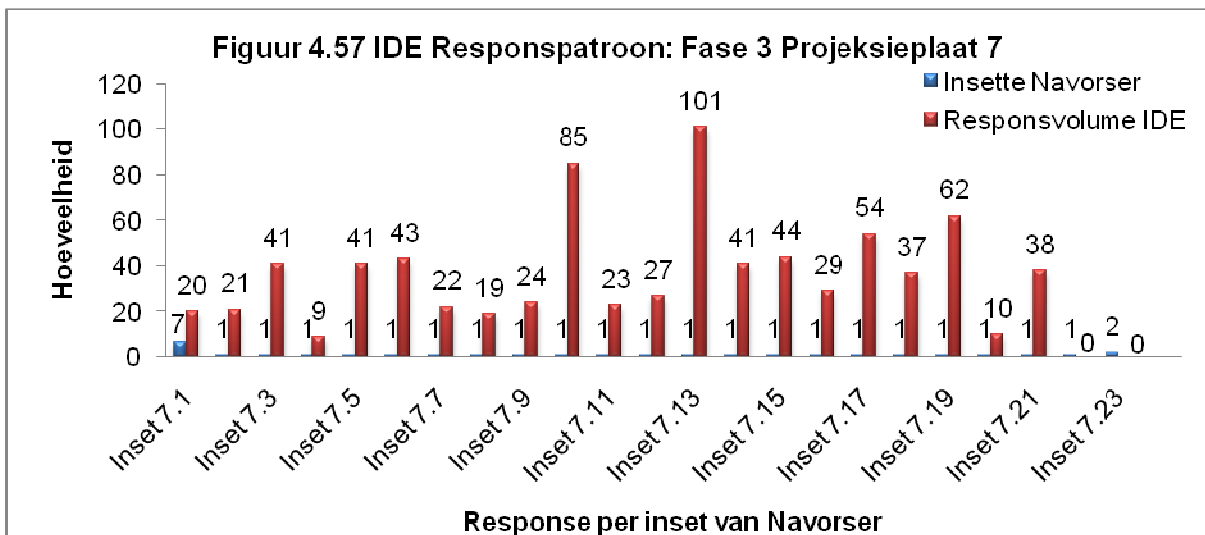
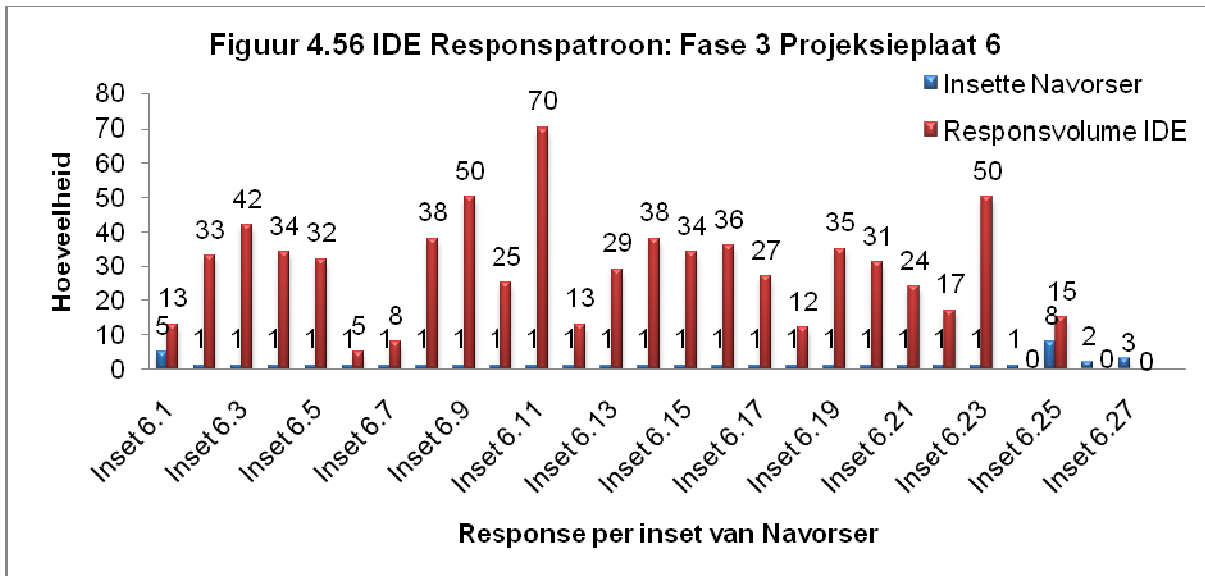

Figure 4.55-4.57 toon dieselfde responspatroon, waar IDE dadelik met haar vertellings begin het en die vertellings volledig selfbestuur het op slegs kopknikke van my af. Selfs waar die responsvolumen soms afgeneem het (byvoorbeeld 5.24, 5.26, 6.6, 6.7, 7.4) het sy sonder meerdere insette van my voortgegaan met die vertelling.

Figure 4.51-4.57 toon dat die toepassing van 'n dinamiese assesseringstegniek van invraging IDE se responspatrone beïnvloed het ten gunste van eenvoudige ontlokking (hoofsaaklik kopknikke) benodig deur my en hoër responsvolumes en selfbestuur van die vertellings deur die deelnemer gelewer.

(d) Aanmoedigings deur navorsers (sien Tabel 4.62)

Die transkripsies met die identifisering van hierdie kategorie by IDE is vervat in E Aanhangsel. Uit Tabel 4.62 word opgemerk dat meer aanmoedigings tydens Projeksieplaat 1 plaasgevind het as gevolg van IDE se blyke van onsekerheid aan die begin, waar sy vra “Do

I say it verbally or do I make it up in my mind and then tell it to you? (1.2). Aanmoedigings soos “*Mm-mm*” (1.4; 1.9-1.12; 1.15; 1.21), “*OK*” (1.5-1.7; 1.19; 1.20-1.25), erkennende kopknikke (1.4-1.13; 1.14; 1.18-1.20; 1.22), “*And what is going to happen now?*” (1.14), herhaling van haar woorde/frases (1.16; 1.18), “*Anything else that you can tell me about the story?*” (1.20) en “*Anything else?*” (1.23), is gebruik. By Projeksieplaat 2 is verbale insette 13 keer gebruik, met die res kopknikke, met min of meer dieselfde tipes aanmoedigings. Die getal verbale aanmoedigings het skerp afgeneem by Projeksieplate 4 tot 7, waar meestal erkennende kopknikke gebruik is, en is meestal slegs aan die begin en einde van elke projeksieplaat gebruik. Fase 3 toon dus deurlopend minder verbale aanmoedigings as tydens Fase 1.

Dit lyk of die toepassing van ’n dinamiese assesseringstegniek van invraging die verbale aanmoedigings beïnvloed het ten gunste van minder aanmoedigings deur my, en ook gouer gelewerde storievertellings. Alhoewel IDE deurlopend goed respondeer het op al die wyses van aanmoediging, het die toepassing van die tegniek algaande minder aanmoedigings vereis. Sy het veral goeie response getoon op instemmende kopknikke as aanmoediging.

(e) Huiwerings (sien Tabel 4.62)

Huiwerings wat in IDE se response voorgekom het is ingesluit in E Aanhangel. Die verhouding van IDE se huiwerings tot die responsvolume uitgedruk as ’n persentasie, word in Tabel 4.64 getoon.

TABEL 4.64: IDE – Die verhouding van huiwerings tot responsvolumes per projeksieplaat, uitgedruk as ’n persentasie

Fase	Projeksieplaat	Getal huiwerings	Respons-volume	%
Fase 1 (Murray-metode)	Projeksieplaat 1	18	453	4,0%*
	Projeksieplaat 2	15	368	4,1%
Fase 2 (Dinamiese assesseringstegniek: Verduideliking tydens projeksieplaat)	Projeksieplaat 3	22	519	4,2%
Fase 3 Hertoetsfase	Projeksieplaat 4	15	637	2,4%
	Projeksieplaat 5	13	905	1,4%
	Projeksieplaat 6	14	711	2,0%
	Projeksieplaat 7	9	791	1,1%

*Berekening van die persentasie huiwerings tot responsvolumes het as volg verloop: $18/453 \times 100 \approx 4,0\%$

Volgens Tabel 4.64 was IDE se huiwerings in Fase 1 en 2, 4,0%-4,2%. Tydens Fase 3 het huiwerings skerp afgeneem.

Dit wil voorkom of die gebruik van 'n dinamiese assesseringstegniek van invraging by projeksieplate, 'n invloed gehad het op die voorkoms van huiwerings by IDE. Huiwerings het skerp afgeneem in verhouding tot responsvolume.

(f) Herhalings (sien Tabel 4.62)

'n Volledige aanduiding van IDE se herhalings is ter insae beskikbaar in E Aanhangsel en die verhouding van haar herhalings tot haar responsvolumes, uitgedruk as 'n persentasie, word in Tabel 4.65 getoon.

TABEL 4.65: DE – Die verhouding van herhalings tot responsvolume per projeksieplaat, uitgedruk as 'n persentasie

Fase	Projeksieplate	Getal herhalings	Respons-volume	%
Fase 1 (Murray-metode)	Projeksieplaat 1	1	453	0,2%
	Projeksieplaat 2	1	368	0,3%
Fase 2 (Dinamiese assesseringstegniek: Verduideliking tydens projeksieplaat)	Projeksieplaat 3	0	519	0,0%
Fase 3 Hertoetsfase	Projeksieplaat 4	4	637	0,6%
	Projeksieplaat 5	2	905	0,2%
	Projeksieplaat 6	1	711	0,1%
	Projeksieplaat 7	0	791	0,0%

Tabel 4.65 toon min sistematiese wisseling oor die fases heen in IDE se herhalings. Die verskil in herhalings by Projeksieplaat 4 mag toegeskryf word aan die moontlike aard van die appèl van die projeksieplaat op IDE.

Die gebruik van 'n dinamiese assesseringstegniek van invraging by projeksieplate, blyk weinig indien enige invloed te gehad het op die frekwensie van herhalings by IDE se vertellings.

(g) Getal verduidelikings (sien Tabel 4.62)

Die analise van die getal verduidelikings is vervat in E Aanhangsel. Die resultate is vervat in Tabel 4.66, waar die verhouding van die getal verduidelikings tot die responsvolume in persentasie uitgedruk, ook aangetoon word.

TABEL 4.66: DE – Die verhouding van getal verduidelikings tot responsvolume per projeksieplaat, uitgedruk as 'n persentasie

Fase	Projeksieplate	Getal verduidelikings	Respons-volume	%
Fase 1 (Murray-metode)	Projeksieplaat 1	8	453	1,8%
	Projeksieplaat 2	5	368	1,4%
Fase 2 (Dinamiese assesseringstegniek: Verduideliking tydens projeksieplaat)	Projeksieplaat 3	10	519	1,9%
Fase 3 Hertoetsfase	Projeksieplaat 4	7	637	1,1%
	Projeksieplaat 5	11	905	1,2%
	Projeksieplaat 6	6	711	0,8%
	Projeksieplaat 7	6	791	0,8%

Tabel 4.66 toon 'n tendens van konsekwent verminderde verduidelikings in Fase 3. Selfgeïnisieerde verduidelikings blyk te verminder het waar IDE self haar vertellings uitgebrei het.

Die toepassing van 'n dinamiese assesseringstegniek van invraging blyk 'n invloed te gehad het ten opsigte van die getal verduidelikings by projeksieplate, deurdat die getal selfgeïnisieerde verduidelikings in verhouding tot die responsvolume konsekwent afgeneem het.

(h) Woordkeuse (sien Tabel 4.62)

Die analise van IDE se woordkeuse is vervat in D en E Aansluiting. IDE se woorde was deurlopend storie-formulerend, gekenmerk deur kwalifiserings. Tydens Projeksieplaat 1 het sy die prent ook beskryf, maar hierdie tendens is nie herhaal by enige van die ander projeksieplate nie. Ek kan nie verklaar of die toepassing van die dinamiese assesseringstegniek, verband hou hiermee nie.

Die toepassing van 'n dinamiese tegniek van invraging by projeksieplate, blyk nie IDE se keuse van woorde te beïnvloed het nie.

(i) Toename en/of verdieping in projeksie-duidings (sien Tabel 4.62)

Tydens die bespreking van die resultate van IDE se projeksie-analise (vergelyk 4.8.1.1) is 'n toename en 'n verdieping in projeksie-duidings bemerk oor die fases heen. Nie net is toenemend meer projeksie stellings (vergelyk struktuur-analise b) gemaak as respons op toenemend minder verbale aanmoedigings (vergelyk struktuur-analise c en d) oor die fases heen nie, maar verdieping in die projeksies het inderdaad plaasgevind (vergelyk die transkripsies van IDE).

Die toepassing van 'n dinamiese tegniek van invraging by projeksieplate blyk IDE se projeksies te beïnvloed het deur dit te laat toeneem en verdiep.

(j) Wendings in die vertellings (sien Tabel 4.62)

Die analise van wendings in IDE se vertellings is vervat in D en E Aanhangel. Die wendings in haar vertellings het gewissel tussen wendings wat deur my insette gesneller is en self-geïnisieerde wendings. Self-geïnisieerde wendings het tydens Fase 3 sistematies afgeneem (19, 17, 16, 14) en wendings wat deur my inset gesneller is het op een na (Projeksieplaat 6) verdwyn. Tydens Fase 1 is wendings veral teweeg gebring deur 'n speling tussen die storievertelling en agtergrond-verskaffing, terwyl haar wendings tydens Fase 3 eerder verdieping in haar vertellings teweeggebring het.

Die toepassing van 'n dinamiese assesseringstegniek blyk by te gedra het tot die vermindering van wendings en wendings tydens Fase 3 het verdieping in projeksies meegebring.

(k) Toonaard van die projeksies (sien Tabel 4.62)

Die analise van die toonaard van IDE se projeksies is vervat in D Aanhangel. Die toonaard van haar projeksies het veral in terme van die afloop van die vertellings verander vanaf Fase 1 tot 3. 'n Element van selfgeldigheid en 'n interne lokus van beheer blyk teenwoordig te wees by die laaste 3 vertellings. Magteloosheid kom sterker voor in veral die eerste 3 projeksieplate, waar omstandighede tog ook meer hul loop neem en ánder die "oplossings" bewerkstellig.

Het die toepassing van 'n dinamiese invragingstegniek by projeksieplate, die toonaard van IDE se projeksies beïnvloed? Dit het so voorgekom. Geleidelike intensivering van 'n weerstandige toonaard het tydens Fase 3 plaasgevind, asook 'n stygende neiging tot selfgeldigheid in die afloop van die projeksies.

(l) Goeie response op ontlokkings (sien Tabel 4.62)

Die analise van watter van my insette goeie response by IDE teweeg gebring het, is vervat in E Aanhangel. Alhoewel IDE aanvanklik ietwat onseker was, het sy veral baat blyk te vind indien ek in erkenning dat ek luister, my kop geknik het. Tydens Fase 1 is goed respondeer op alle ontlokkings, maar tydens Fase 3 het sy goed respondeer op minimale insette soos kopknikke en die opdrag aan die begin van die vertelling.

Die toepassing van 'n dinamiese assesseringstegniek van invraging blyk by IDE positief mee te gewerk het met betrekking tot die tipe insette waarop sy respondeer het. In Fase 3 het IDE slegs erkennende kopknikke nodig gehad het om te respondeer met vertellings, oënskynlik omdat sy danksy die opleidingsfase die taak goed begryp het.

(m) Formaat (sien Tabel 4.62)

IDE se vertellings het hoofsaaklik 'n storie-formaat aangeneem. Die formaat het wel ietwat verander vanaf Projeksieplaat 1, waar IDE teen die einde van haar vertelling oorgegaan het in 'n beskrywing van die prent.

Dit is onseker of die formaat van IDE se vertellings beïnvloed was deur die toepassing van die tegniek.

4.8.1.4 Samevatting van die resultate van die strukturele analise van IDE se projeksies

Tabel 4.67 toon 'n samevatting van die resultate van die strukturele analise van IDE se projeksies, indien Fase 1 met Fase 3 vergelyk word.

TABEL 4.67: IDE – Struktuur-analise kategorieë wat moontlik beïnvloed is deur die toepassing van die dinamiese assesseringstegniek van invraging

Kategorie	Beïnvloed of nie	In watter mate beïnvloed
a. Woordtelling/volume van response	Ja	Verhoog. Projeksie verdiep
b. Getal projeksiestellings	Ja	Verhoog. Projeksie verdiep
c. Responspatrone	Ja	Minder tot geen verbale ontloeking benodig
d. Aanmoedigings deur navorser	Ja	Vereenvoudigde aanmoedigings. Vinniger gelewerde vertellings. Projeksie verdiep
e. Huiwerings	Ja	Afgeneem in verhouding tot responsvolume
f. Herhalings	Nee	Weinig invloed
g. Verduidelikings	Ja	Afgeneem in verhouding tot responsvolume
h. Woordkeuse	?	Geen besondere formulerings
i. Toename/verdieping in projeksie-duidings	Ja	Toegeneem en verdiep
j. Wendings	J	Spontane wendings neem af. Wendings bring verdieping in projeksies tydens Fase 3
k. Toonaard	J	Stygende weerstandigheid. Selfgeldig in afloop van projeksies neem toe
l. Respondeer goed op	J	Kopknikke voldoende ondersteuning vir response
m. Formaat	?	Projeksieplaat 1 behels 'n storieformaat en 'n beskrywing van die plaat

Oorsigtelik wil dit uit Tabel 4.67 voorkom, met betrekking tot die strukturele aspekte van IDE se projeksies, dat die dinamiese assesseringsintervensie 'n positiewe effek gehad het op 10 uit 13 kategorieë, en veral op eenvoudige Aanmoedigings deur my, vermeerderde Woordtellings van IDE af en verandering in die Toonaard van haar vertellings.

4.8.1.5 Gesprek 1: IDE se beleving van die Murray-metode *versus* die dinamiese assesseringstegniek van invraging

Die storievertel-oefening was vir IDE 'n prettige oefening (MvsDA.1 “...*It was great fun..I enjoyed it.*”). Sy het verklaar dat sy die meeste van Projeksieplaat 3 (TAT 14) se prent gehou het (vergelyk MvsDA.22-24), wat, tesame met die fokus wat die opleiding gebied het, kan bydra tot 'n verduideliking vir haar ryker projeksies daarop. Sy het die laaste projeksieplaat (TAT 2) gestel as die prent waarvan sy die minste gehou het, wat die uitdaging tot vertelling kon verskerp het (MvsDA.27 “*Uhm, I don't know – it just looks like a different – a difficult picture to tell a story about, and it just – ja – and I don't really like farms.*”). Sy stel egter dat sy van haar storie gehou het, “*Uhm I liked the story, but I had to make the story fit the picture. So I think that girl... was – if you isolated her from the picture....I think she told my story more than the entire picture.*” (MvsDA.29-30).

Op my navraag van watter storie sy die meeste gehou het (MvsDA.2), het sy weer Projeksieplaat 3 uitgesonder, omdat sy ervaar het dat sy meer detail in die storie geplaas het (MvsDA.5), dus weer eens 'n moontlike funksie van die opleidingsfase. Sy het die minste van haar storie by Projeksieplaat 2 (TAT 3BM) gehou, omdat “ *...there wasn't much to say in that picture that I could think of so I didn't really enjoy it.*” (MvsDA.8).

Ander betekenisvolle terugvoer wat IDE gegee het, is met betrekking tot intervensies wat haar gehelp het om te weet dat sy nóg inligting moes gee. Sy beskryf dat die aanmoediging tydens die vertelling haar gehelp het om ryker of “beter” stories te vertel (MvsDA.11 “*Uhm I think the encouragement... I think if I wasn't encouraged I would have just stopped at that point, where I – when uhm you nodded your head... or you said “And?” it made me think more further into the story...because I would never have had anything else – it wouldn't have made me think about what more can I say in this story.*”). Die verskillende maniere tot projeksie-ontlokking het haar gehelp om meer te dink oor wat sy doen (MvsDA.21 “*It made me think in the back of my mind, like what facts am I leaving out that should be there.*”).

Op my vraag of sy nóg enige terugvoer het oor wat haar gehelp het of nie gehelp het nie, voeg sy die volgende by (MvsDA.32 “*I really like the encouragement, because it made me feel like a lot more sure ... of myself, like uhm you were actually interested in my stories, and it made me think a lot more about the detail behind the story.*”), wat blyk te dui dat sy die dinamiese assesseringsintervensies beleef het as aanmoediging om haar selfvertroue te bou, nie primêr opleiding nie, en dat dit haar laat voel het dat daar 'n werklike belangstelling is in haar vertellings.

IDE se stellings verifieer inligting wat verkry is uit die projeksie-analise (waar projeksies verdiep het) en die strukturele analise (waar al die kategorieë, uitgesluit Herhalings, Woordkeuse en die Formaat van haar vertellings, bevestig dat meer inligting met dinamiese assessering by haar ontlok is).

IDE se beleving van die Murray-metode *versus* die dinamiese assesseringstegniek van invraging tydens assessering met projeksies, blyk ten gunste van die dinamiese assesseringstegniek van invraging te wees omdat sy die opleiding en die toepassing daarvan as aanmoediging beleef het.

4.8.1.6 Gesprek 2: IDE se gesprek oor kultuur (Sien Transkripsie; *Scoring Sheet for the Psychocultural Scoring System*, D Aanhangsel; KultuuranaliseTabel, G Aanhangsel)

IDE is die oudste dogter van 'n ma en pa met Gujerati wortels, wat steeds Gujerati praat (K.7). IDE praat hoofsaaklik Engels tuis (K.6), maar beskou haarself primêr as 'n Suid-Afrikaanse Indiër met 'n Engelse aksent (K.34-38; 57-63; 40-42). Sy kan gebroke Gujerati praat (K.210-212), sowel as 'n bietjie Hindi. Beide haar oumas het uit Indië na Suid-Afrika gekom (K.8). Die familie en gesin blyk tradisievaste Indiese Moslems te wees (K.49; 192-196; 102; 112-114), alhoewel IDE se ouers haar toelaat om nie die tradisionele kleredrag te dra nie (K.122-123; 146-150), en 'n kêrel te hê (K.253-255). IDE se gedrag lok egter baie kritiek uit van die familie en veroorsaak konflik tuis (K.119; 126-133; 204). Haar opposisionele gedrag was volgens haar ouers een van die redes vir hul konsultasie met my.

Sy was ten aanvang van haar skoolloopbaan in 'n Engelse Montessori skool (K.317), waarna die gesin getrek het na 'n Indiese woonbuurt en die kinders toe geplaas is in 'n Indiese Moslemskool met Engels as voertaal (K.240; 322). IDE se ma is gegradueerd en werk buitenshuis (K.179; 182-184; 203-204; Intreegesprek), gedrag wat nie as tradisioneel Indies óf Moslem beskou word nie omdat interaksie tussen geslagte afgekeur word (K.179; 182-184; 203-204; 249-250).

Soos vanuit my beskrywing hierbo afgelei kan word, beskryf IDE haarself eerder op grond van kulturele eienskappe as op grond van persoonal-uniekekenmerke. Uniekhede wat sy tydens ons gesprek uitlig dui op verskille tussen haar en die kulturele groepe waarmee sy identifiseer, byvoorbeeld die feit dat sy haarself as meer verlig beskou as die tipiese Indiese en Moslemse persoon, na Engelse musiek luister (K.230-231), na sekere Engelse televisieprogramme kyk wat deur sekere Moslems afgekeur word (K.221; 233-235), dat sy verder wil studeer aan 'n residensiële universiteit (K.186; 301-303), van tipies Westerse

boeke hou (K.289-290) en dat sy platoniese vriendskappe met seuns het (K.187). Die seun/dogter interaksie blyk 'n ernstige taboe in die Indiese en Moslemse kultuur te wees (K.120; 182-184; 192-204; 239-251). Sy beskryf haarself as uitgesproke en dat sy daarom geneig is om haar eerlike opinie te gee (K.341-343). Vir IDE is belangrike kulturele oorwegings wat uit die gesprek na vore getree het, om haar daaglikse 5 gebede uit te voer (K.109; 114), familie (K.323), om vanaf die huis te werk soos haar geloof vereis (K.300-301), om nie die broodwinner te wees nie (K.296-299), om 'n stabiele verhouding en gesin te hê (K.325) en om haar onderwys te volvoer (K.324).

IDE het definitiewe rolbeskrywings van haar ouers (K.119; 128; 132), waar sy haar pa as sterk tradisioneel, rigied en outoritêr sien en haar ma as iemand wat meer redes vir haar standpunt sal aanvoer en debatteer oor kulturele faktore (K.126). Verwagtings van die gesin en familiewaardes word nou met hul religie verbind en man/vrou rolle val saam met hul religieuse sienings (K.250).

Voorvermelde faktore belig IDE se projeksies op al die projeksieplate, behalwe op Projeksieplaat 4, waar haar storie handel oor 'n blanke seun wat aan rassisme, viktimisering en geweld blootgestel is. Die klem wat sy vanuit haar kulturele perspektief plaas op onderwys (Projeksieplaat 7), vryheid van keuse (Projeksieplaat 5), 'n man as eksterne hulpverlener (Projeksieplaat 2), die rol van die vrou as draer van lewe en hoop omdat sy geboorte kan skenk (Projeksieplaat 1; 3; 6), blyk haar projeksies vanuit haar kulturele oortuiging te belig.

By die SSPSS is 22 vermeldings van agentskap temas tydens IDE se vertellings gevind, teenoor 26 gemeensaamheid temas. IDE se emansipasiebehoefte, in teenstelling met 'n hoë premie wat in die Indiese kultuur op gemeensaamheid geplaas word, mag moontlik neerslag gevind het in die relatief hoë agentskapstelling. 'n Verdere beskouing van die resultate van die SSPSS dui op 'n patroonmatige verskil ten opsigte van haar temas tydens Fase 1 en 3. Meer soorte temas is identifiseer in Fase 3. Die vertelling by die kultuurplaat, Projeksieplaat 4 by IDE, bevat die meeste temas (10) van al die vertellings. Dit wil voorkom of die kultuurplaat egter hoofsaaklik die negatiewe fasette van temas by IDE gesneller het. Twee ambivalente beskouings van temas kom hier vir die eerste keer voor, naamlik van Verantwoordelikheid en Solidariteit. Die kultuurplaat bevat slegs 1 positiewe perspektief op 'n tema, teenoor 7 negatiewe perspektiewe. Van die 5 agentskap temas is 4 as negatief beteken, terwyl Verantwoordelikheid ongediffensieerd beskou is. By temas met betrekking tot gemeensaamheid, by die kultuurplaat, is slegs 1 in 'n positiewe lig identifiseer, naamlik Versorging. Die res van die gemeensaamheid temas is almal negatief beteken.

4.8.1.7 Meta-analise van die assesseringsituasie as refleksie oor die navorsing

Vanuit 'n kruiskulturele perspektief het IDE geen kommentaar gelewer wat dui op kulturele faktore wat haar gepla het tydens die assessering nie (vergelyk K.330-342). Vanuit my perspektief het die projeksie-assessering wel taalhindernisse ingehou deurdat ons Engelse uitsprake soms vir mekaar moeilik was om te volg. Ek kon die meerderheid van haar uitlatings volg, maar moes soms vra vir herhalings van woorde of frases, wat sy ook gedoen het. Ek het die assessering met haar geniet en baie geleer met betrekking tot die kulturele faktore wat haar beïnvloed. IDE se kommentaar op my navraag oor hoe sý die assessering ervaar het, was *“It was great fun. (Nodding)... I enjoyed it.”* (MvsDA.1). Omdat sy een van die latere gevallestudies was, was ek meer gemaklik met die gesprek oor kultuur en het dit meer uitgebreid gevoer. Soos by die ander gevallestudies is daar dele wat ek in retrospek anders sou wou verwoord en/of verder verken het. Al my vrae blyk by haar 'n positiewe persepsie te gelaat het, soos sy spesifiek noem *“...I think you have shown enough by whatever you didn't understand you made an effort of asking me about it – so that I could explain it in better terms and I think that is very nice of you – and I really appreciated that”* (K.336). Haar waardering vir my “aanmoediging” (MvsDA.11, 21, 32), mag dalk geresoneer het met haar kulturele styl vir sosiale verkeer. Of IDE enigins 'n andersheid beleef het tydens die assessering wat negatief beleef kon word as gevolg van ongeïdentifiseerde kulturele faktore, weet ek nie. My observasies dui nie op ander negatiewe faktore as taaluitspraak nie.

Weereens, soos by my ander gevallestudies, het die belangrikheid van kennis oor kulturele faktore wat mag impakteer op my kliënt duidelik na vore getree tydens my analise en interpretasie van die kultuurgesprek met IDE, met betrekking tot sekere van my data-analise en -interpretasies van haar projeksies sowel as met die begryping van haar konteks. Ek sou haar projeksies skraler interpreteer het sonder die inligting uit die gesprek oor kultuur. Ek sou die impak van kulturele oorwegings (soos haar siening van geslagsrolle, die erns waarmee sy onderwys en onderrig beskou, haar siening dat vroue se menstruele siklus fisieke beperkings veroorsaak wat leer moeilik uitvoerbaar maak daartydens (vergelyk K.161-176, maar veral 173-174)) nie genoegsaam herken en erken het nie. Haar siening van vrouens se ingeperktheid ten opsigte van studies en leer (Projeksieplaat 7), is aanvanklik deur my interpreteer as kompromie-bereiking. In die lig van die kulturele inligting wat ontgin is vanuit Gesprek 2, sien ek 'n moontlikheid van 'n erkenning en aanvaarding van haar ingeperktheid eerder as berusting in “onderdrukking” met 'n gevolglike bereiking van 'n kompromie, soos ek aanvanklik gedoen het in my analise van haar projeksies. In retrospek, na die analise van hierdie gesprek, wonder ek of my identifisering van aanvaarding van kultureelgestelde hindernisse en berusting daarin, nie eerder gestel moes word as 'n aanvaarding van fisieke

inperkings by vrouens en 'n onderdanigheid tot mans nie? Hierdie inligting verleen dus verdere insig in IDE se projeksies, nou vir my 'n faktor wat dui op kultuurimpak.

Is die inligting wat verkry is oor kultuur nodige inligting vir assesseringsdoeleindes of vir ons terapeutiese verhouding, of is dit grootliks irrelevante inligting? In IDE se geval blyk die inligting relevante, verrykende inligting te wees vir beide die assessering- sowel as terapeutiese situasie.

Watter ander inligting was vir my noodsaaklik vanuit die ervaring met IDE se projeksie-assessering? Die feit dat sy waardering gehad het vir al die vrae wat ek oor kulturele faktore gevra het en sodoende in haar oë moeite gedoen het om haar konteks te begryp. Dit mag wees dat sy meer waardering hiervoor gehad het in die lig van haar aanmeldingsrede, omdat haar konteks haar bevraagtekening van sekere faktore veroorsaak het en haar "opposisionele" gedrag laat toon het. Alle inligting vanuit die gesprek met IDE was vir my kosbaar en noodsaaklik, omdat my begryping van haar konteks werklik belang geraak het hieruit. Die rykheid van haar inligting het nie tot sy volle reg gekom in my bespreking daarvan nie, as gevolg van beperkings in die omvang van die studie.

4.8.1.8 IDE se vertellings as toeligting op die subnavorsingsvrae

(1) Watter bydrae, indien enige, kan 'n dinamiese invragingstegniek by die gebruik van projeksieplate lewer om ryker en meer projeksies by adolessente in mono- en kruiskulturele assesseringsituasies te ontlok?

Die bydrae wat die dinamiese invragingstegniek blyk te gelewer het, lê in die vorm van verdieping van projeksies omdat die projeksie-analise aandui dat alle kategorieë positief affekteer is ná die dinamiese assesseringsintervensie; sowel as in strukturele verskille wat bevind is in die analise van haar projeksies, deurdat haar verbale uitsette vermeerder het en 10 uit 13 kategorieë beïnvloed is deur die toepassing van die dinamiese assesseringstegniek van invraging. Die tegniek blyk by te gedra het tot die skep van meer gemaklikheid by IDE, asook "beter" vertellings, aldus IDE. Die tegniek blyk te gelei het tot die skep van 'n warmer, meer uitnodigende assesseringsituasie wat sodoende positief impakteer het op die projeksie-ontlokking.

(2) Watter beleving het adolessente in mono- en kruiskulturele assesseringsituasies van die gebruik van die Murray-metode versus die gebruik van 'n dinamiese assesseringstegniek van invraging, tydens assessering met projeksies?

IDE se beleving van die Murray-metode en die dinamiese assesseringstegniek van invraging, vanuit 'n kruiskulturele perspektief, blyk te dui op 'n positiewe beleving van beide die Murray-metode en die dinamiese invragingstegniek. Sy blyk van meet af redelik te begryp het wat haar te doen staan (sy het 'n ekstra vraag gevra om verheldering te kry oor wat sy moes doen direk na die Murray-opdrag, wat wel daarop dui dat meer opleiding moontlik van waarde sou gewees het), maar lig die gebruik van alle insette uit as positief omdat dit haar gehelp het om voort te gaan met haar vertellings en die vertellings meer uit te brei (MvsDA.11). Haar beleving van die toepassing van die tegniek tydens die opleidingsfase was positief vanuit haar beskrywing wat die doel van die tegniek, vir haar, gestel het as 'n wyse van kontrole of 'n struktuur-verskaffer wat haar gehelp het om te fokus op die insluiting van inligting wat sy andersins sou uitgelaat het (MvsDA.21). Die tegniek het haar ook blyk te help om verder in die storie in te dink sodat sy as gevolg daarvan, meer inligting kon gee (MvsDA.11). Haar beleving van die doel van die dinamiese assesseringstegniek (dus hoe sy dit verstaan het vanuit die opleiding) was ook dat dit aan haar sekerheid en verhoogde selfvertroue gegee het omdat sy ervaar het dat ek werklik luister en regtig belangstel (MvsDA.32). Kopknikke en “*And*” is onder andere deur haar uitgelig as spesifieke intervensies wat haar gehelp het om “beter” vertellings te maak, wat uiteraard haar siening kan “vertaal” na die toepassing van die dinamiese assesseringstegniek van invraging. Die vrug van die opleidingsfase, by IDE, blyk dus verhoogde selfvertroue en sekerheid, meer gefokuste inligting verskaffing en uitgebreide denke te gewees het, met 'n positiewe emosionele beleving dat daar werklike belangstelling in haar vertellings is en dat daar aktief na haar geluister word.

Dit blyk volgens haar dat my gedrag of woorde nêrens haar vertellings inhibeer het nie (MvsDA.32), wat mag dui dat die tegniek nie negatiewe belewings by haar tot gevolg gehad het nie. Vanuit 'n kruiskulturele perspektief, waar taaluitspraak-, godsdienstige- en wêreldbeskouingsverskille tussen my en IDE teenwoordig was, blyk IDE se beleving ten gunste van die dinamiese assesseringstegniek van invraging te wees.

Die toename en verdieping in haar projeksies bevestig haar positiewe beleving van die assesseringsproses. Haar positiewe beleving van die dinamiese assesseringstegniek, wat bygedra het om haar die assesseringsproses te laat geniet, blyk verband te hou met die resultate van die projeksie- en strukturele-analise wat daarop dui dat haar projeksies positief beïnvloed is deur die dinamiese assesseringstegniek van invraging.

(3) Hoe beïnvloed kultuur, al dan nie, die dinamiese projeksie-assesseringsproses en betekenis van response by adolessente?

Kultuurfaktore blyk die kruiskulturele assesseringsituasie, dus die projeksie-assesseringsproses, sowel as IDE se projeksies te beïnvloed het in terme van IDE se gemaklik-raak met die proses, sowel as in die betekenis van haar response, en moontlik haar styl van sosiale interaksie wat uiteraard die breër assesseringsituasie en vlotheid van die projeksie-assesseringsproses ook beïnvloed. Haar siening dat outoriteit rigied is en dat vroue meer oop vir bespreking is met betrekking tot vraagstukke, kon bygedra het om die assesseringsproses 'n respekvolle en gemakliker situasie te maak vir ons albei omdat sy my belangstelling en poging tot die skepping van begrip van wat van haar verwag word, positief beleef het as aanmoediging. Sy mag my gedrag dus as nie-rigied kon gesien het.

Soos genoem tydens die bespreking van die gesprek oor kultuur, lyk dit of hierdie faktore IDE se projeksies toelig op al die projeksieplate, met uitsluiting van Projeksieplaat 4, waar haar storie handel oor 'n blanke seun wat aan rassisme, viktimisering en geweld blootgestel is. Die klem wat IDE vanuit haar kulturele perspektief plaas op onderrig en onderwys (Projeksieplaat 7), vryheid van keuse (Projeksieplaat 5), 'n man as eksterne hulpverlener (Projeksieplaat 2), die rol van die vrou as draer van lewe en hoop omdat sy geboorte kan skenk (Projeksieplaat 1; 3; 6), asook hoe sy ouerlike figure deurlopend as opponerend en negatief in haar projeksies sien, blyk haar projeksies vanuit haar kulturele oortuiging te belig.

4.9 DIE VERTELLINGS VAN DIE INDIËR SEUN (ISE)

Agtergrond: ISE se agtergrondinligting is slegs aan eksaminators verskaf.

Die volgorde waarin die projeksieplate toegepas was, is (1)TAT 1; (2)TAT 2; (3)TAT 3BM; (4)TAT 5; (5)TAT 14; (6) Roberts-2-projeksieplaat 6; en (7)TAT 16.

4.9.1 RESULTATE EN BEVINDINGS VANUIT ISE SE VERTELLINGS

4.9.1.1 Projeksie-analise¹⁴

Dit wil voorkom vanuit die projeksie-analise dat die temas in ISE se projeksies in die breë sentreer rondom vriendskap, 'n begeerte om aanvaar te word, te behoort, te bemeester en sy lewe te beheer. Hy blyk 'n verlange na sukses te hê. 'n Beleving van buitestaander-wees blyk

¹⁴ Vergelyk ISE se Projeksie-analise op die gelamineerde Bellak: *Analysis Sheet for use with the Bellak TAT Blank (A3* werksdokument: ISE). Bylaag D bevat volledige analyses, ter toeligting van ISE se emosionele hindernisse.

voor te kom. As toelgting toon ek die diagnostiese vlak beskrywings van ISE se sewe kaarte in Tabel 4.68.

TABEL 4.68: ISE – Tematiese analise op diagnostiese vlak

FASE 1 Murray-metode	Projeksieplaat 1	DIAGNOSTIESE VLAK Hierdie seun blyk sin te maak uit die beleving van intense verlies, onsekerheid en verwardheid deur te onttrek en te treur. Ouers word gesien as uitvoerders van lewensveranderende negatiewe, maar noodsaaklike besluite. Vriende en persoonlik waardevolle voorwerpe word gesien as baie skaars.
	Projeksieplaat 2	Hierdie seun repondeer met gedrag wat goedkeuring van ouerlike-figure nastreef ten einde sy erkennings-, sowel as die gesin se versorgingsbehoefte te bevredig. Hy sien die moederlike figuur as finansiële outoritêr met 'n behoefte aan kalmte en die oudste broer-figuur as beskermend, hardwerkend en versorgend.
FASE 2 Opleidingsfase: Dinamiese Invragingstegniek	Projeksieplaat 3	Hierdie seun blyk oplossingsgeoriënteerde denke in te span tydens die singewing aan die ervaring van fisieke geweldpleging en die bedreiging van veiligheid en menswaardigheid, maar as beplanningmeganisme en nie om die oplossing uit te voer nie. Mans word gesien as mishandelaars en vroue as strewend na 'n beter, veiliger toekoms.
FASE 3 Hertoetsfase	Projeksieplaat 4	Hierdie seun blyk reaktief sin te gee aan die verlies van sekuriteit deur skok, hartseer en oplossingsgeoriënteerde gedrag, waar die hulp van eksterne hulpverleners ingeroep word. Polisie word gesien as betroubaar, bekwaam en as effektiewe probleemoplossers. Oudste kinders gesien as die gesaghebbers en uitsorteerders van 'n gesin.
	Projeksieplaat 5	Hierdie seun blyk te repondeer met lydelikheid en ontvlugting op self-aanklagte van opsetlike oortreding. Hy blyk veroordeling en verwerping te vrees, vermy verantwoordelikeaansvaarding en hoop op 'n spirituele oplossing. Mense word gesien as veroordelend en verwerpend.
	Projeksieplaat 6	Hierdie seun blyk te repondeer met vrees op fisieke bedreiging. Maak sin uit negatiewe gebeure deur reaktief oor die situasie te besin en eie insigte te ontwikkel. Swart seuns word gesien as gevaarlik en as potensieël misdadigers. Die sluit van "regte" vriendskappe word gesien as problematies.
	Projeksieplaat 7	Hierdie seun repondeer met logiese en oplossingsgeoriënteerde denke wanneer positiewe veranderinge nodig is en nagestreef word. Vriende word gesien as 'n belangrike beïnvloedingsfaktor in die lewe wat negatiewe effek kan hê.

Vanuit die *Bellak Analysis Sheet* (vergelyk A3 werksdokument 1 om volging van die teks te vergemaklik) kon ek die volgende vergelykings tref tussen ISE se response op die projeksieplate.

(a) Hooftema

Tematiese veranderinge het voorgekom met betrekking tot onbestuurbare en veeleisende hindernisse wat meer bestuurbaar geraak het, alhoewel die hindernisse nie positief bestuur

is by Projeksieplaat 5 en 6 nie. Van die temas (affiliasie, bemeestering en beheer) het intensiveer en uitgebrei. Met betrekking tot die hooftema (vriendskappe en affiliasie) het “ryker” stories ontwikkel vanaf Projeksieplaat 1 tot 7. Waar ISE se tema tydens Projeksieplaat 1 getuig van ’n onvermoë om vriende te maak, opwinding en die suksesvolle bestuur van doelwitte, ontwikkel die temas na meer negatiewe sienings oor vriendskap, in Fase 3. Doelwitte blyk ook te ontwikkel vanaf totale weet-nie-hoe (Projeksieplaat 1) tot dinkdaaroor (Projeksieplaat 3) tot die beplanning van doelwit-bereiking (Projeksieplaat 4, 5, 6) tot die verwerkliking van alle gestelde doelwitte (Projeksieplaat 7). Projeksieplaat 2 blyk ’n uitskieter plaat ten opsigte van doelwit bereiking te wees en ’n geïdealiseerde staat van doelwitbereiking te veronderstel waar beide kinders die ouers tevrede stel en ook hul self-gestelde doelwitte bereik, behalwe dat isolasie nie “opgelos” word nie.

Tema-uitkomst blyk te ontwikkel vanaf ’n negatiewe, onopgeloste uitkoms (Projeksieplaat 1), na beplande oplossings waar geen uitvoering daarvan kan realiseer op daardie stadium nie (Projeksieplaat 3), waarna intensivering van bedreigings onopgeloste uitkomst laat by Projeksieplate 4-6. Projeksieplaat 7 bied ’n realistiese, positiewe uitkoms.

Die gebruik van ’n dinamiese invragingstegniek blyk mee te gewerk het tot verdieping in affiliasie-, bemeestering-, beheer- en buitestaander-wees-temas en tot meer bemagtigde uitkomst tydens Fase 3.

(b) Die hoofkarakter

Projeksieplaat 1 se hoofkarakter was onbevoeg om hindernisse te oorkom. Daar bestaan nie uitsluitel oor wie die hoofkarakter by Projeksieplaat 2 is nie en daar word op wisselende vlakke van bevoegdheid gesinspeel by die onderskeie karakters. Projeksieplaat 3 se hoofkarakter was onbevoeg om haar hindernis op te los, maar het ’n positiewe toekomsverwachting dat sy wel op ’n stadium die oplossing sal kan bewerkstellig. Gedeeltelike bevoegdheid is deur die hoofkarakters in Projeksieplate 4-6 bereik en die hoofkarakter in Projeksieplaat 7 was bevoeg.

Met uitsondering van vertelling 2, wat ’n produk van die appèl van die projeksieplaat mag wees, wil dit lyk of die toepassing van die tegniek graduele styging van bevoegdheidsvlakke om eie gestelde doelwitte te bereik, teweeggebring het.

(c) Die primêre behoeftes van die hoofkarakter

Die hoofkarakter se behoeftes wissel oor die fases heen en brei uit. Herkenning van hindernisse blyk toe te neem in Fase 3. Behoeftes aan affiliasie en bemeestering (in Fase 1)

brei uit na behoeftes aan veiligheid en sekuriteit, ontvlugting, ondersteuning, sowel as na behoeftes aan egte vriende, beheer en 'n positiewe bydrae in Fase 3.

Dit lyk of die dinamiese invragingstegniek algaande 'n diepere vlak van projektiewe vertelling teweeg gebring het, naamlik herkenning van problematiek en die begeerte om dit te oorkom.

(d) Wêreldbeskouing

By Projeksieplaat 1 beleef ISE die wêreld as oorweldigend en onbestuurbaar. By Projeksieplaat 2 is die wêreld veeleisend en harde werk is nodig om net te kan oorleef. Projeksieplaat 3 lewer 'n wêreld wat gevaarlik, bedreigend, onveilig en isolerend is. Projeksieplaat 4-7 lewer 'n wêreld wat vyandig, onveilig, veeleisend, en verwerpend is. 'n Intensivering van 'n negatiewe wêreldbeskouing blyk dus voor te kom. Projeksieplaat 7 bied, ten spyte van die negatiewe wêreldbeskouing, 'n uitkyk van 'n bestuurbare wêreld, in teenstelling met Projeksieplaat 1. Ontwikkeling van 'n onbestuurbare wêreld tot 'n deels bestuurbare, tot 'n bestuurbare wêreld blyk dus plaas te gevind het.

ISE se wêreldbeskouing blyk 'n spanning tussen goed/kwaad te weerspieël met betrekking tot Projeksieplate 3-7. Hierdie spanning kom voor ten opsigte van onveiligheid en bedreiging (3-6) en verkeerde keuses (5-7), maar ook met 'n geleidelike inskop van herstel, omkeer, aangaan (3-6) en eindelijk kies wat reg is (7), dus oorwinning van die goeie.

Die moontlikheid bestaan dat die gebruik van 'n dinamiese invragingstegniek verandering meegebring het in die vorm van die ontwikkeling van 'n beskouing van 'n onbestuurbare na gedeeltelike bestuurbare tot 'n bestuurbare wêreld. Ontwikkeling blyk ook plaas te gevind het in die goed/sleg spanningslyn, waar ontwikkeling tot die maak van beter keuses plaasvind.

(e) Siening oor figure

By ISE kom 'n verskil tussen die sienings fase-georiënteerd voor by die kategorieë ouerlike en kontemporêre figure. Ouerlike figure is teenwoordig in Fase 1, maar nêrens anders nie. Vriende, as kontemporêre figure, blyk afwesig te wees in Fase 1 en 2, maar kom voor in Fase 3. By Projeksieplaat 1 weet die seun nie hoe om vriende te maak nie en by Projeksieplaat 2 leef die gesin in afsondering, ver van die beskawing, en vriende word nie genoem nie. Projeksieplaat 3 lewer die geïsoleerde, mishandelde vrou waar geen hulp beskikbaar blyk te wees nie. Projeksieplate 4 bevat steeds geen melding van vriende nie, maar wel familie wat bereikbaar blyk te wees. In Projeksieplaat 5 en 6 word vriende vanuit 'n negatiewe perspektief beskryf, maar die perspektief ontwikkel in Projeksieplaat 7 waar die hoofkarakter oorwinning behaal deur insig te ontwikkel om sy eie doelwitte te beplan en te

realiseer deur weg te breek van die negatiewe invloed van vriende. Junior figure kom nie voor tydens sy vertellings nie.

Dit blyk moontlik dat 'n dinamiese tegniek van invraging 'n bydrae gelewer het tot 'n ommekeer met betrekking tot vriende, deurdat bevryding verkry is van die houvas van negatief beïnvloedende vriende.

(f) Betekenisvolle konflikte

Die hoofkarakters se begeerte om te affilieer, te bemeester en hul lewens te kan beheer intensiveer oor die fases heen. Konflikte neem toe. By vertelling 1 is die seun verpletter deur onomkeerbare omstandighede en Projeksieplaat 2 handel oor druk en dryfkrag eerder as overte konflikte. Projeksieplaat 3 se konflikte is toegespits op belewings van veiligheid/onveiligheid en bemeestering/mislukking. Vanaf Projeksieplaat 4 kom meer konflikte voor en projeksies verdiep dienooreenkomstig(affiliasie/isolasie; outonomieit/afhanklikheid; mag/aanvaarding; verantwoordelikheid/onverantwoordelikheid; verwerping/aanvaarding; harmonie/konflik; egtheid/valsheid; beheer/uitgelewer-aan; reg/verkeerd; goed/sleg; prestasie of bemeestering/mislukking).

Die toepassing van 'n dinamiese assesseringstegniek het moontlik by ISE 'n bydrae gelewer tot die intensivering van vriendskapskonflikte tussen die fases, en uitbreiding ten opsigte van betekenisvolle konflikte, asook met die opbou na Projeksieplaat 6 en 7 waar insigte ontwikkel het in een van die hoofkonflikte (affiliasie en vriendskap) en die insigte omgeskakel word in aksies, by Projeksieplaat 7.

(g) Aard van vrese

Die aard van die vrese vermeerder soortlik, maar neem af in intensiteit oor die vertellings heen. By Projeksieplaat 1 beklemtoon “*never ever*” (1.3) die finaliteit van verlies, by Projeksieplaat 3 sal die hindernis oorkom word, Projeksieplaat 4 dui aan dat polisie en selfbeveiliging die oplossing sal verskaf, by Projeksieplaat 5 is die vrees vir gevolge en “straf” fel, maar hy keer ook toe tot die spirituele en soek na positiewe dinge. By Projeksieplate 6 en 7 wil die hoofkarakters wegbreek en sien hulle ligpunte. Ryker beskrywings is gegee en meer en ryker inligting is so verkry. Die vrese brei uit oor die fases heen tot vrese vir afkeur, isolasie, magteloosheid, deprivering, verwerping, mislukking, gebrek aan liefde, gebrekkige veiligheid, fisieke aanranding en besering, straf en hulpeloosheid.

'n Afname in die intensiteit van die vrese het moontlik plaasgevind na die gebruik van die dinamiese invragingstegniek. Vermeerdering van soorte vrese blyk plaas te gevind het.

(h) Verdedigingsmeganismes (vergelyk ook die Haworth-vorm in D Aanhangsel)

’n Analise van die verdedigingsmeganismes, bepaal volgens die Haworth-metode, lewer die soorte verdedigingsmeganismes wat voorgekom het, sowel as die frekwensie verdedigingsmeganismes, ook uitgedruk as ’n persentasie ten opsigte van die projeksiestellings, soos getoon in Tabel 4.69.

TABEL 4.69: ISE – Die verhouding van getal verdedigingsmeganismes (volgens die Haworth-metode) tot getal projeksiestellings per projeksiplate, uitgedruk as ’n persentasie

Projeksiplate	Soorte Vm	Getal Vm	Getal projeksiestellings	%
Projeksiplate 1	3	3	32	9,4%*
Projeksiplate 2	1	2	50	4,0%
Projeksiplate 3	4	8	35	22,9%
Projeksiplate 4	2	3	41	7,3%
Projeksiplate 5	4	5	63	7,9%
Projeksiplate 6	3	3	69	4,3%
Projeksiplate 7	3	4	30	13,3%

* (Getal verdedigingsmeganismes/getal projeksiestellings)x100=3/32 x 100≈9,4%

Geen sterk neiging blyk in Tabel 4.69 in ’n vergelyking tussen Fase 1 en Fase 3 se resultate nie, maar daar was twee uitskieters. Die skerp verhoging van die persentasie verdedigingsmeganismes tot 22,9% tydens die opleidingsplate mag saamhang met verskeie faktore, byvoorbeeld my verhoogde toetredede deurdat hy die opleiding as kritiek kon beleef het, of die appèlwaarde van die projeksiplate. Projeksiplate 7 mag ’n hoër teenwoordigheid van verdedigingsmeganismes toon (13,3%) as gevolg van die verdieping in projeksie, die insigte wat verkry is en oorweging van ’n oorskakeling van die insigte na aksies. Die verhoging van verdedigingsmeganismes by Projeksiplate 7 mag dus ook saamhang met die appèlwaarde van die projeksiplate.

Die tegniek van invraging by dinamiese assessering blyk nie ’n direkte invloed te gehad het op die teenwoordigheid van sigbare duidings van verdedigingsmeganismes nie.

(i) Verhoging van superego-toetredede

Waar gewete as duiding van superego nie tekens van verhoogde toetredede toon, behalwe by Projeksiplate 5-7 nie, word tekens wat dui op ’n verhoogde toetredede van die superego wel gevind in Fase 3, deurdat “straf” intensiever en uitkoms uit die straf nie moontlik blyk vanuit die omstandighede van die vertellings nie (Projeksiplate 4-6). Superego-toetredede is veral sigbaar by Projeksiplate 5 waar hoë vlakke van gewetenswroeging voorkom. Projeksiplate

7 blyk 'n uitskieter te wees waar verhoogde superego-toetrede prominent is in die keuse van reg bo verkeerd, alhoewel dit nog nie tot die daad gevoer word nie.

Aanduidings van die moontlike invloed van die gebruik van 'n dinamiese invragingstegniek op superego-toetrede by ISE kon gevind word by Fase 3 deurdat “straf” intensiever het en dit nie moontlik gelyk het om daaraan te ontkom nie en omdat die kies van reg bo verkeerd, voorgekom het.

(j) Integrasie van die ego

'n Radikale verskil tussen manifestasies van ego-integrasie word bemerk by Projeksieplate 1 en 7. In die vertelling by Projeksieplaat 1 is die hoofkarakter hulpeloos en kan hy nie uitkoms sien nie, waar die hoofkarakter by Projeksieplaat 7 nie net besluit om hindernisse te oorkom nie, maar die besluite ook wil implementeer. Integrasie van ego kom ook voor by Projeksieplate 2-6 waar die karakters ego-integrasie toon (ma is gelukkig waar sy is, seun vind 'n beter alternatief by Projeksieplaat 2) en die hoofkarakter by Projeksieplaat 2 'n goeie werk vind en vir die gesin help voorsien, by Projeksieplaat 3 van voornemens is om 'n oplossing te vind, by Projeksieplaat 4 uitsorteer wat sy kan en die polisie laat weet, by Projeksieplaat 5 soek na oplossings, en by Projeksieplaat 6 oplossings bedink. Die hoofkarakter in veral Projeksieplaat 7 bereik 'n kompromie tussen eie behoeftes, die eise van realiteit, en die eise van die superego.

Die toepassing van 'n dinamiese assesseringstegniek van invraging het moontlik by ISE 'n impak op die verskil in uiteindelijke manifestasies van ego-integrasie gehad. 'n Algemene tendens van patroonmatige verskil tussen Fase 1 en 3 is egter nie teweeg gebring nie. Integrasie van die ego kom van Projeksieplaat 2-7 voor. 'n Ontwikkeling na hoër vlakke van ego-integrasie blyk moontlik.

4.9.1.2 Samevatting van die resultate van die projeksie-analise van ISE se projeksies

Tabel 4.70 dui 'n samevatting aan van die kategorieë waar die dinamiese assesseringstegniek 'n verskil blyk teweeg te gebring het tussen Fase 1 en 3.

TABEL 4.70: ISE – Projeksie kategorieë wat moontlik beïnvloed is deur die toepassing van die dinamiese assesseringstegniek van invraging

Kategorie	Beïnvloed of nie	In watter mate beïnvloed
a. Hooftema	Ja	Intensiever, brei uit, ryker stories ontwikkel.
b. Die hoofkarakter	Ja	Karakter wat vasgeloop is ontwikkel tot karakter wat realiteit aanvaar en bestuur.
c. Die primêre behoeftes van die hoofkarakter	Ja	Hoofkarakter se bestuur van hindernis-effekte deels bekwaam tot realisties bekwaam in Fase

Kategorie	Beïnvloed of nie	In watter mate beïnvloed
d. Wêreldbeskouing	Ja	3. Herkenning van behoeftes neem toe. Begeerte tot aktualisering van behoeftes neem toe.
e. Siening oor figure	Ja	Ontwikkel van onbeheerbare wêreld → sekere fasette beheer/ bestuur → positiewe piek van realistiese bestuurbaarheid by Projeksieplaat 7. Spanning tussen goed/sleg ontwikkel tot keuse vir reg bo verkeerd.
f. Betekenisvolle konflikte	Ja	Ommekeer m.b.t. negatiewe vriende-figuur se houvas (kontemporêre figure).
g. Aard van vrese	Ja	Vermeerder en verdiep.
h. Verdedigingsmeganismes	Nee	Brei soortlik uit, maar intensiteit neem af.
i. Verhoging van superego-toetrede	Ja	Superego-toetrede prominent in die keuse van reg bo verkeerd, maar nog nie deurgevoer na daad.
j. Integrasie van die ego	Ja	Ontwikkeling van ego-integrasie vind plaas. Held integreer ego in finale vertelling.

Nege uit tien van die kategorieë van die projeksie-analise van ISE blyk positief beïnvloed te gewees het deur die toepassing van die tegniek. Verdedigingsmeganismes blyk nie ooglopend beïnvloed te wees deur die toepassing van die tegniek nie.

4.9.1.3 Struktuur-analise

Die identifisering en tellings van die strukturele komponente met betrekking tot ISE se projeksie is saamgevat in Tabel 4.71 en verskyn volledig in E Aanhangsel. 'n Los kopie van Tabel 4.71 word ook voorsien om die volg van die bespreking te vergemaklik.

TABEL 4.71 ISE - Struktuur-analise van vertellings								
	SUBFASE	Projeksieplaat 1 toepassing	Projeksieplaat 2 toepassing	Projeksieplaat 3 toepassing	Projeksieplaat 4 toepassing	Projeksieplaat 5 toepassing	Projeksieplaat 6 toepassing	Projeksieplaat 7 toepassing
RESPONSE	FASES	FASE 1		FASE 2	FASE 3			
a. Volume*		33V; 0NV 348V	25V ; 2NV 440V	183V ; 8NV 320V	59V ; 4NV 361V	48V ; 4NV 643V	21V ; 5NV 634V	17V ; 8NV 304V
b. Getal stellings (sonder prosesstellings)		32	50	35	41	63	69	30
c. Responspatrone/Lengte per inset**		Sien bespreking						
d. Aanmoediging deur navorser***		8V;0NV	9V;2NV	29V;8NV ↑	14V;4NV ↓	12V;4NV ←	3V;5NV ←	4V;8NV →
e. Huiwerings		23	35	33	19	21	30	19
f. Herhalings		2	3	3	6	3	3	0
g. Getal direkte & eie verduidelikings		8	3	3	3	9	8	2
h. Woordkeuse		Gefragmenteerd Kwalifiserend Looks like 11 Wants to 1 Maybe 2	Beskrywend Kwalifiserend Looks like 16 Wants to 3 Maybe 2	Formulerend Kwalifiserend Looks like 11 Wants to 8 Maybe 1	Formulerend Kwalifiserend Looks like 18 Wants to 1 Maybe 0	Formulerend Kwalifiserend Looks like 17 Wants to 11 Maybe 0	Formulerend Kwalifiserend Looks like 25 Wants to 9 Maybe 0	Formulerend Kwalifiserend Looks like 1 Wants to 5 Maybe 0
i. Toename/verdieping in Projeksie-duidings****				√	√	√	√	√
j. Wending/rigtings van vertelling								
• Hoe gou (respons posisie) *****		1 Wendings 1.6...he'll try to...	2 Wendings 2.7 ...they are more like... 2.9... she finds a good job...	1 Wendings 3.18...looks like she is going to...	2 Wendings 4.7 ...she looks like she spent... 4.8 ...she'll call...	2 Wendings 5.3 He's just going to find... 5.5 ...because his family knows...	4 Wendings 6.3 he wanted to... 6.4 ...he looks like he's speaking... 6.5 ...these boys... 6.5...he wants to do something...	3 Wendings 7.4 ...decides that he wants... 7.5 ...he studies... 7.6 ...but he looks like someone...
• Geïnisieer deur		Ek sneller	Ek	Self	Ek	Ek	Self	Self
k. Toonaard		Negatief Hartseer Depressief Hulpeloos Alleen Onsekere, negatiewe uitkoms	Beskrywend Inligtingbiedend Hardwerkend Jonk sorg vir ouerlike figure Positiewe toekomsverwagting	Depressief Alleen Ongelukkig Geen heenkome Positiewe toekomsverwagting	Negatief Geskok Hartseer Sekuriteit Probleemoplossend Positiewe uitkoms	Negatief Ontvlugting Gewetenswroeging Onopgeloste uitkoms Begeerte vir herstel	Negatief Viktimiserend Vreesagtig Aggressief Insigte ontwikkel Onopgeloste uitkoms	Neg→Pos Oplossingsgeoriënteerd Realisties Insigte ontwikkel en toegepas Positiewe, realistiese uitkoms
l. Respondeer goed op								
• Herhaling van frases		√	√	√	√		√	√
• Uitings		√	√	√	√	√	√	√
• Opdragte		√	√	√	√	√	√	√
m. Formaat		Gefragmenteerd Storie/sinne onvolledig	Beskrywing van hoe dit lyk + storie	Storie	Storie	Storie	Storie met verduidelikings/ verhelderings	Storie

* Navorser getal bo (Verbale & nieverbale insette getel); deelnemer getal onder (slegs verbale insette). V:Woordtelling; NV:Nieverbale handelings en response

** Sien Figure 4.59 tot 4.65 vir duidings van responspatrone

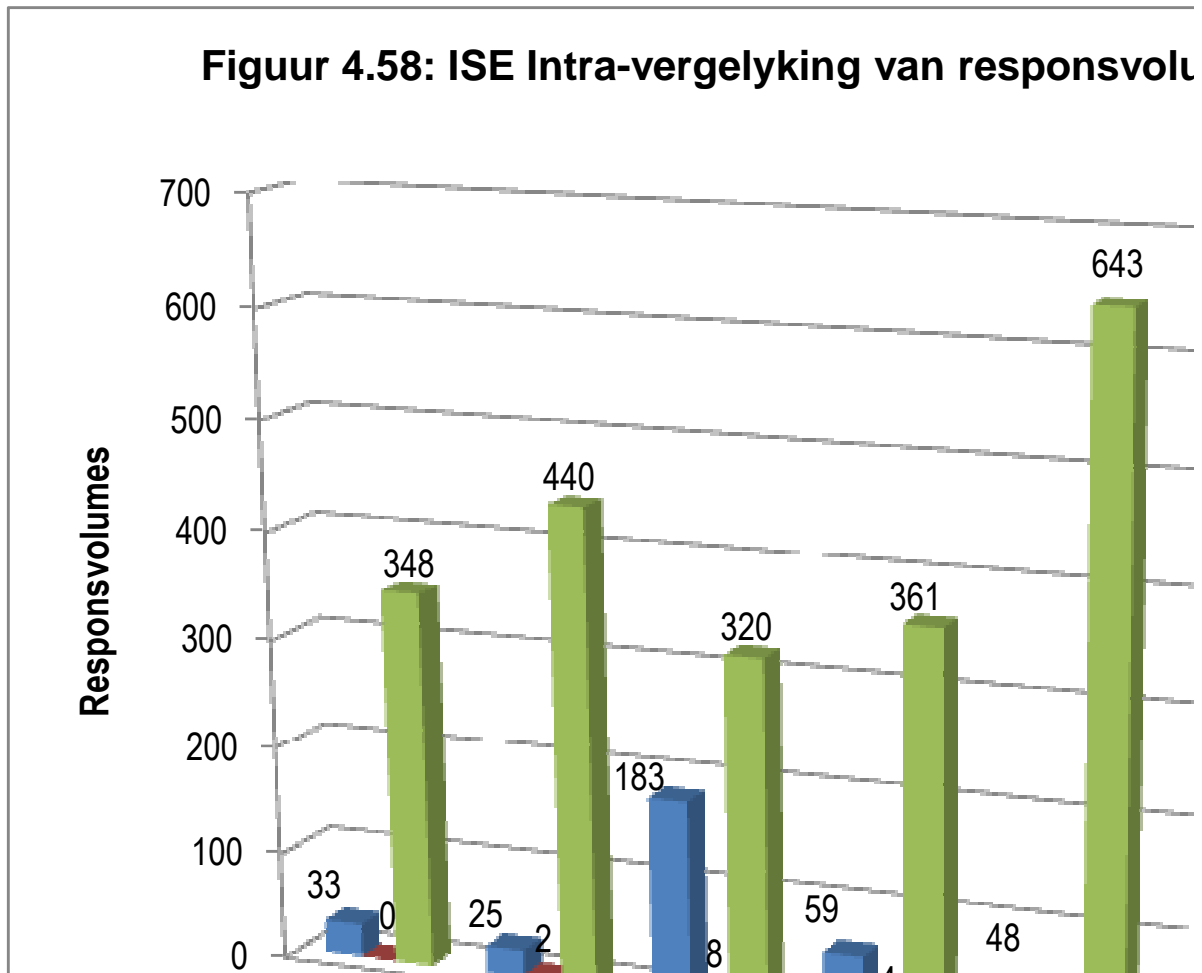
*** Aanmoedigings sluit Murray-opdrag en prosesstellings uit. Pyle: ↑ Aanmoediging het toegeneem met >10; ↓ Afgeneem met >10; ↔ Dieselfde gebly; ← Bietjie afgeneem met <10; → Bietjie toegeneem met <10

**** √ Regmerk dui aan dat dit voorkom in projeksies

***** Inset nommers soos op die transkripsie word aangedui

(a) Volume van response

Die analise van ISE se volume van response word vervat in E Aanhangsel. Figuur 4.58 bied 'n oorsigtelike visuele voorstelling van die volume van my insette (verbale en nieverbale uitings) en van ISE se verbale response.

Die intra-vergelyking oor die fases heen in Figuur 4.58 toon hoe my getal insette eers toegeneem het tydens die opleiding (Projeksieplaat 3:191) en hertoetsfase (Projeksieplaat 4 en 5, respektiewelik 63 en 52) alvorens dit weer begin daal het by Projeksieplaat 6 (26) en 7 (25). In Fase 3 het ISE se woordetal ietwat gestyg by Projeksieplaat 4 (361) en skerp verhoog tydens Projeksieplate 5 (643) en 6 (634). Die vertelling op Projeksieplaat 7 was die kortste (304) van almal. As verdere toeligting is die verhouding van my insette (verbaal en nieverbaal) tot ISE se woorde bepaal, sowel as die persentasie van ISE se woorde uit die totale kommunikasie tydens elke vertelling. Tabel 4.72 dui dit aan.

TABEL 4.72: ISE – Verhouding ten opsigte van my insette tot sy woorde en persentasie van sy woorde uit die totale kommunikasie per projeksieplaat

Vertellings	Verbale/ nieverbale kommunikasie	My insette	ISE	Totale kommunikasie	Verhouding van my insette tot ISE se getal woorde*	ISE se woorde as persentasie van die totale kommunikasie**
Vertelling 1	Verbaal	33	348			
	Nieverbaal	0				
	Subtotaal	33	348	381	1:10,5	91,3%
Vertelling 2	Verbaal	25	440			
	Nieverbaal	2				
	Subtotaal	27	440	467	1:16,3	94,2%
Vertelling 3	Verbaal	183	320			
	Nieverbaal	8				
	Subtotaal	191	320	511	1:1,7	62,6%
Vertelling 4	Verbaal	59	361			
	Nieverbaal	4				
	Subtotaal	63	361	424	1:5,7	85,1%
Vertelling 5	Verbaal	48	643			
	Nieverbaal	4				
	Subtotaal	52	643	695	1:12,4	92,5%
Vertelling 6	Verbaal	21	634			
	Nieverbaal	5				
	Subtotaal	26	634	660	1:24,4	96,1%
Vertelling 7	Verbaal	17	304			
	Nieverbaal	8				
	Subtotaal	25	304	329	1:12,2	92,4%

* Bepaling: Getal woorde van ISE /My insette=348/33≈10,5

** Bepaling: ISE woordtelling/Totale kommunikasie x 100=348/(33+0+348) x 100≈91,3%

Tabel 4.72 toon nie 'n liniêre progressie óf 'n neiging tot patroonmatige herhaling vanaf Fase 1 tot 3 met betrekking tot die verhouding van ISE se getal woorde tot my insette of sy woordetal uitgedruk as 'n persentasie van die totale kommunikasie nie. Responsvolumes is myns insiens beïnvloed deur taal-, taak-, begrypings- en emosionele hindernisse, waar gebroke sinne en gefragmenteerde vertellings bygedra het tot 'n hoër Responsvolume tydens Fase 1, wat nie noodwendig in die breër prentjie betekenisdraend was nie. In ISE se geval beperk die definiëring van die kategorie (omdat elke woord getel word al is dit nie betekenisdraend in 'n volsin nie), sowel as die hindernisse wat bemark is, 'n sinvolle betekenisgewing aan die invloed van die tegniek op Responsvolumes.

[Dit wil voorkom asof die toepassing van 'n dinamiese invragingstegniek nie 'n invloed gehad het op die woordtellings van ISE nie.](#)

(b) Getal projeksiestellings (sien Tabel 4.71)

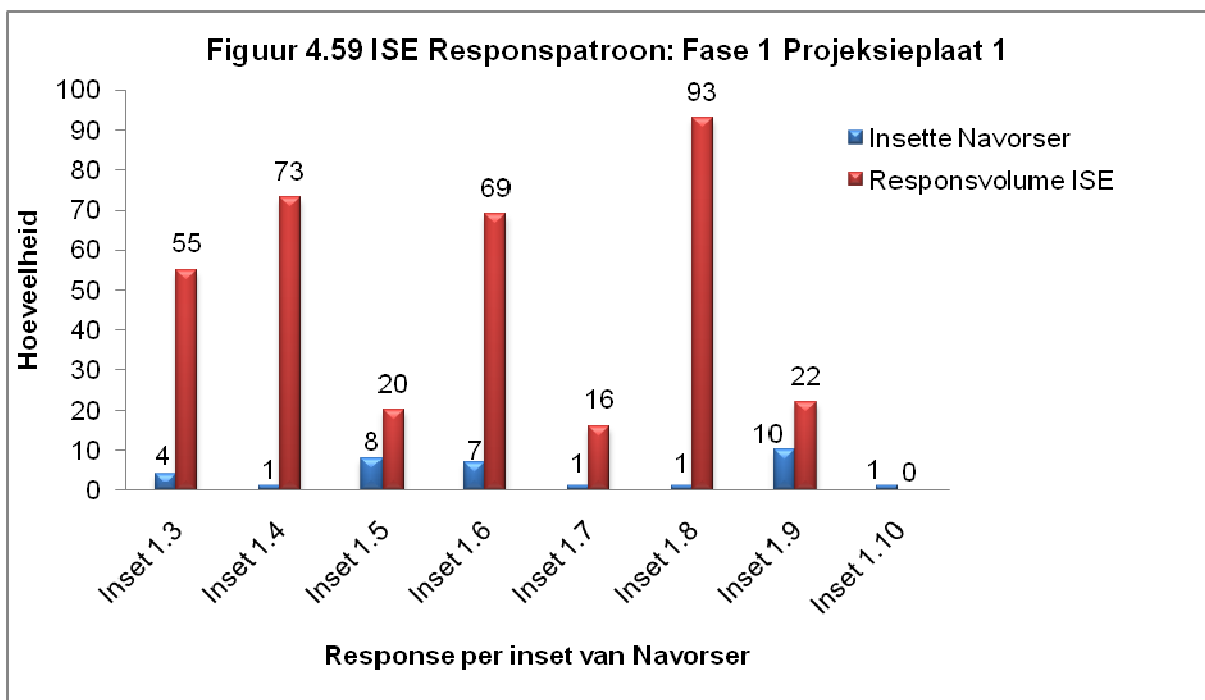
Die analise van ISE se projeksiestellings word vervat in E Aanhangsel. ISE se getal projeksiestellings het by Projeksieplaat 2 gestyg (van 32 na 50). Hierdie uitkoms is egter

bedrieglik omdat Projeksieplaat 1 gebroke sinne en gefragmenteerde vertelling bevat, en Projeksieplaat 2 meer beskrywings van sy indrukke van “hoe dit lyk” bevat as suiwer storievertelling met projeksiestellings. Indien die Formaat van die vertellings in gedagte gehou word, word ’n meer ingeligte siening van die betekenis van Fase 1 se projeksiestelling voorkoms, verkry, omdat Fase 1 se projeksiestellings vanuit hierdie agtergrond beskou behoort te word. Met hierdie inligting in gedagte mag dit wees dat Fase 3 se projeksiestellings (41-63-69-30), in teenstelling met dié in Fase 1 (32-50), wel positief beïnvloed kan wees deur die tegniek. Omdat projeksiestellings by Projeksieplaat 2 nie as “akkuraat” beskou kan word nie.

Gloobaal wil dit voorkom of die toepassing van ’n dinamiese invragingstegniek ’n invloed by ISE gehad het met betrekking tot die voorkoms van projeksiestellings. Projeksiestellings se frekwensie blyk wisselvallig te vertoon het.

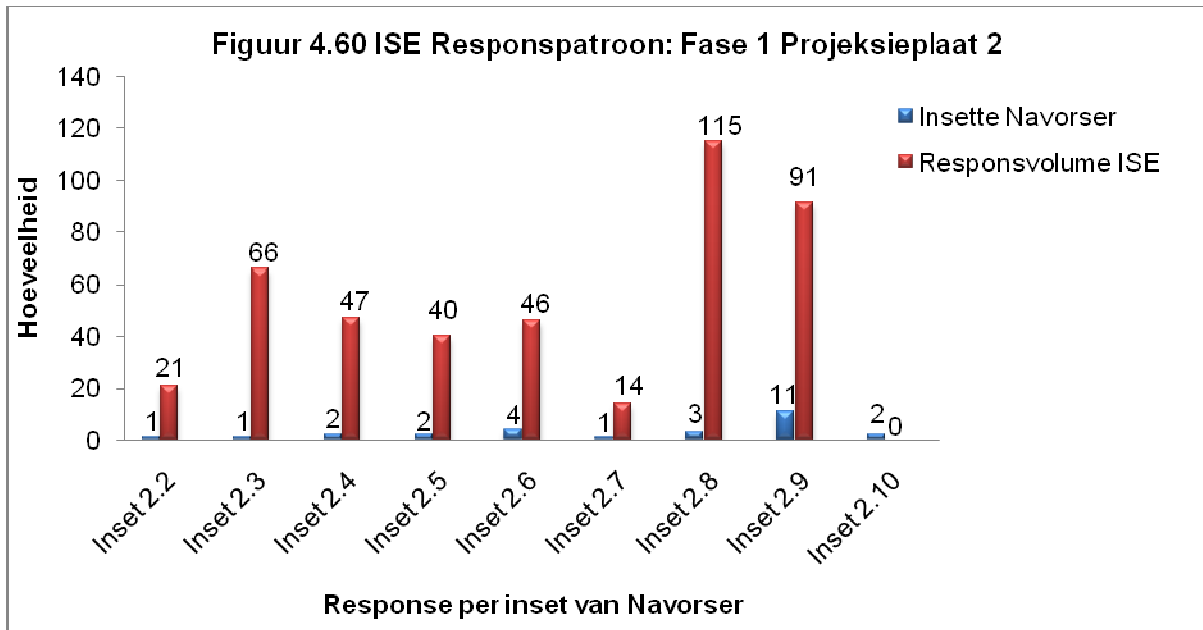
(c) Responspatroon (respons-lengte per inset van navorser)

Die responspatrone by ISE word vervat in E Aanhangel. Die voorstelling van sy responspatrone word per projeksieplaat aangedui, in Figure 4.59-4.65.

Figuur 4.59 toon die responspatroon tydens die intree projeksieplaat. Ná die Murray-opdrag het ISE gevra “*Must I tell it to you?*”, wat aandui dat verdere verduideliking reeds van meet af nodig was. Hierna het hy ’n vertelling gelewer van 128 woorde, waartydens ek slegs ’n enkele “*Mm-mm*” (1.4) gelewer het. Ek het sy woorde herhaal (1.5) waarna hy 20 woorde gelewer het. My inset (1.6), weer ’n herhaling van sy woorde waar ek slegs die woord “*what*” vooraan gevoeg het, het 69 woorde van hom af gelewer waarna kort insette, “*And?*” (1.7) en “*Mm-*

mm” (1.8) ’n verdere 93 woorde gelewer het. Ten slotte moet gemeld word dat Projeksieplaat 1 gebroke, onvoltooide sinne en frases gelewer het wat ten tye moeilik was om te volg.

ISE se responspatroon by Projeksieplaat 2 (Figuur 4.60) was verskillend van dié by Projeksieplaat 1. ISE het veral beskrywings gebruik “*This picture looks like...*” (2.2). Vir my bestaan sy vertelling uit 5 grepe. Die eerste vertellingsgreep begin as respons op my “OK” direk nadat die projeksieplaat aan hom oorhandig is, en lewer 174 (21+66+47+40) woorde tot by 2.5, met eenvoudige insette soos “*Mm-mm*” (2.3, 2.4), erkennende kopknikke (2.4, 2.5) en “OK” (ook by 2.5). Die oorblywende insette (2.6-2.9) van my af het telkens ’n afsonderlike vertellingsgreep gelewer, dus ’n verdere vier grepe, die laaste twee weer met hoë volumes (115, 91). Geen verder storievertelling het na my inset “*Anything else?*” (2.10) plaasgevind nie.

Fase 1 (Figure 4.59 en 4.60) toon dus verskeie insette van my kant af in ’n poging om ISE se versadigde vertelling te ontlok en begrip vir wat verwag word, te probeer bewerk. Figuur 4.61 toon die insette by Projeksieplaat 3, die opleidingsplaat, beginnende ná die aanvanklike dinamiese verduideliking (wat nie deel vorm van hierdie analise nie).

Met ISE het ek by Projeksieplaat 3 (Figuur 4.61) vele insette en verduidelikings gebied om sy begrip te probeer verseker. Sy responspatroon het verskil van die vorige twee projeksieplate deurdat meer insette met gepaardgaande verduidelikings van my kant af gemaak is, met dienoreenkomstig meer gereguleerde vertelling per respons van sy kant af. Sy response was in die algemeen bondiger en by drie geleenthede vroeg in die vertelling (3.10, 3.11, 3.13) is geen respons ontlok nie. Die vertelling het ook vroeër (3.14) in die reeks gepiek as in Fase 1.

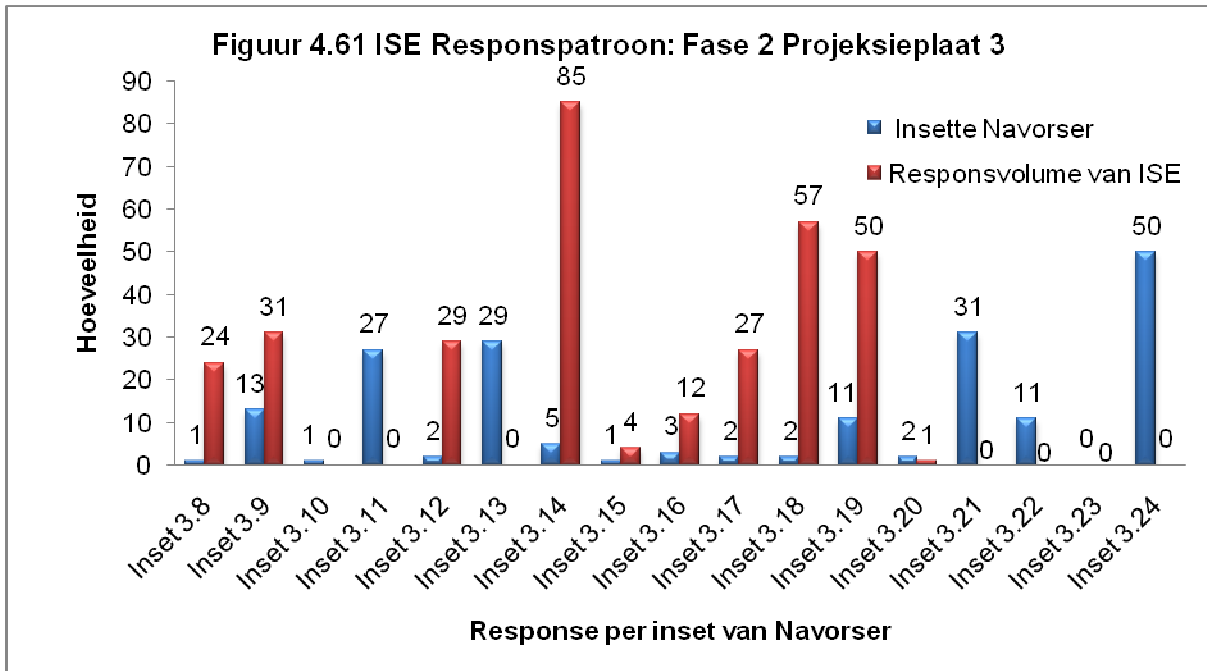
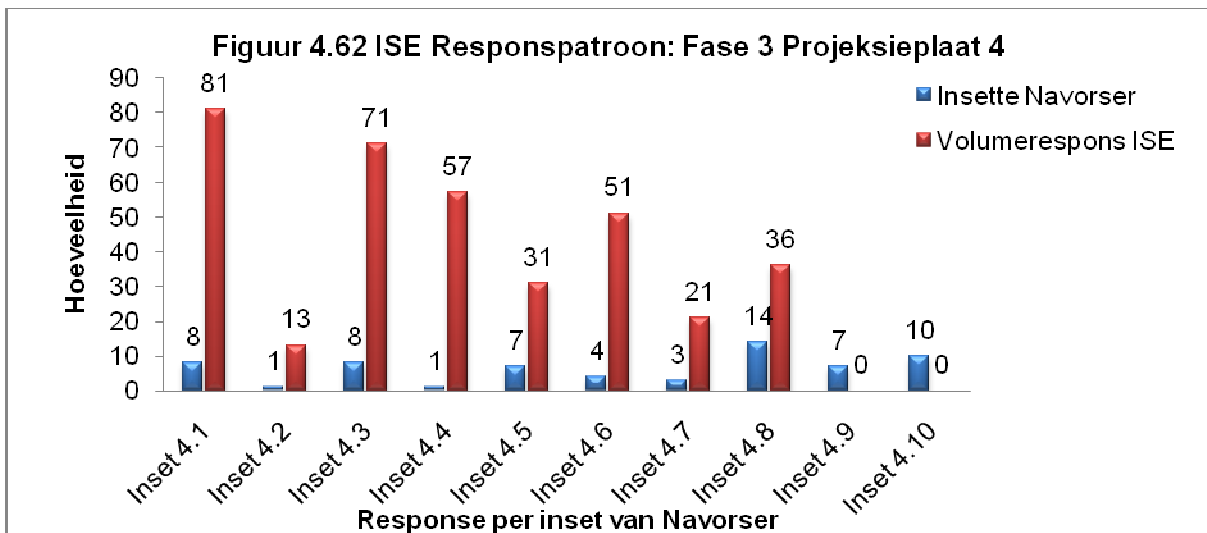
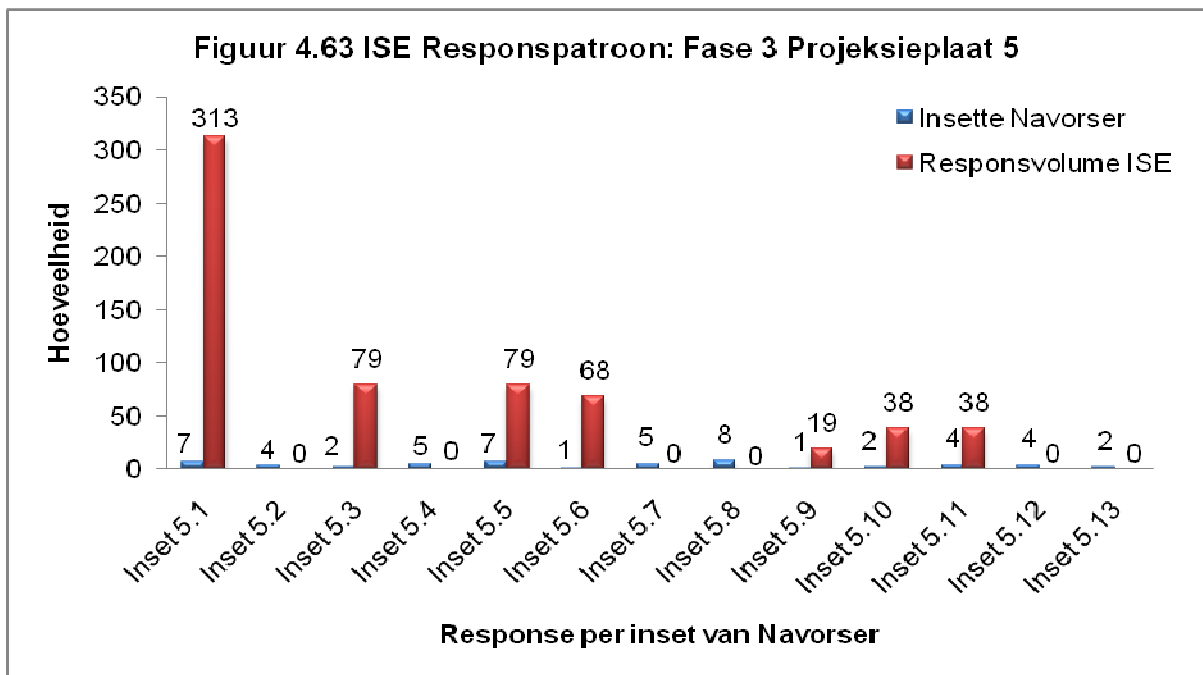

Figure 4.62 tot 4.65 gee 'n grafiese voorstelling van my hoeveelheid insette *versus* die volume van die response wat ISE verskaf het tydens die hertoetsfase, naamlik op Projeksieplate 4-7.

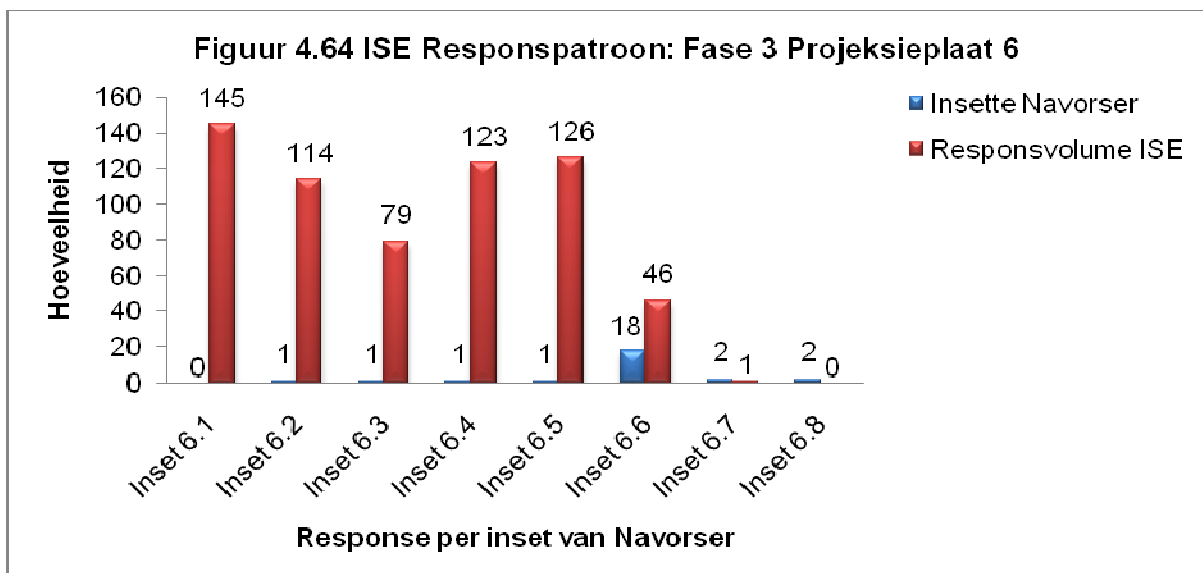

Figuur 4.62 toon dat alhoewel minder, daar steeds baie insette deur my gelewer is omdat die opleidingsplaat nie genoegsame begrip by ISE blyk te bewerkstellig het nie. ISE het respondeer op my inleiding (4.1) met 94 (81+13) woorde, wat slegs deur my “Mm-mm” (4.2) onderbreek is. Hierna het ek 'n herhaling van sy woorde gebruik (4.3), wat 71 woorde gelewer het. Ek het weer een woord herhaal (4.4) wat 57 woorde gelewer het, ensovoorts. Die hoogste responsvolume is reeds by 4.1 bereik, waarna die volume geleidelik afgeneem het.

Figuur 4.63 en Figuur 4.64 toon 'n verskillende responspatroon as by Figuur 4.62.

Figuur 4.63 toon dat 'n hoër responsvolume (313) as by die vorige vertelling reeds bereik is by die eerste inset deur ISE, en dat 'n verdere drie response met volumes van om en by 70 gelewer is op eenvoudige insette. Verdere insette van my (5.2, 5.4, 5.7, 5.8) het egter geen response ontlok nie. Geen respons is gelewer op my herhaling van sy woorde nie, behalwe by 5.10.

Figuur 4.64 toon dat hoër aanvangsvolumes bereik is, waarby hoofsaaklik eenvoudige erkennende kopknikke ingespan is om 'n versadigde, vloeiende vertelling van hoë volume te lewer.

Figuur 4.65 verskaf 'n ietwat verskillende responspatroon deurdat ISE onseker was oor wat hy veronderstel was om te doen met die blanko plaat by Projeksieplaat 7 (TAT 16). Ek moes dus eers 'n ekstra verduideliking lewer (7.3) alvorens hy kon voortgaan. Hierna het die responsgrepe in volume toegeneem tot by 7.5, met bondige projektiewe kommentaar by 7.6 en 7.7. Slegs erkennende kopknikke was benodig tydens die vertelling.

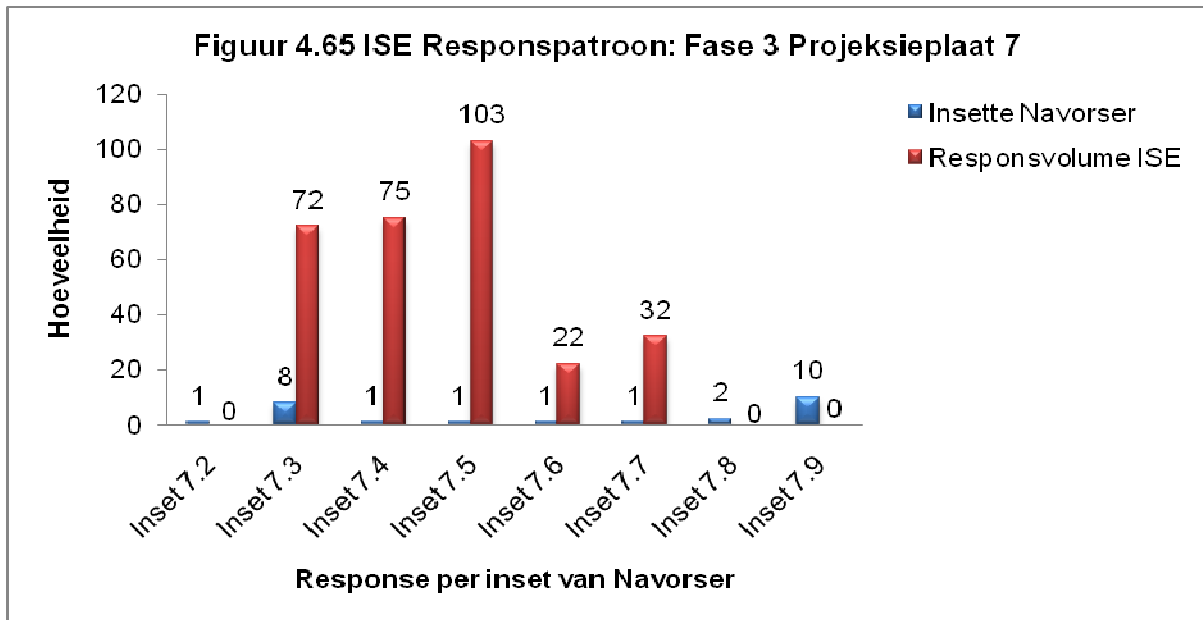

Figure 4.59-4.65 toon dat die toepassing van 'n dinamiese assesseringstegniek van invraging ISE se responspatrone beïnvloed het ten gunste van eenvoudiger ontlocking benodig deur my om versadigde vertellings sonder 'n lang aanloop te bereik.

(d) Aanmoedigings deur navorser (sien Tabel 4.71)

Die transkripsies met die identifisering van hierdie kategorie by ISE is vervat in E Aansluiting. Uit Tabel 4.71 word opgemerk dat ongeveer dieselfde getal verbale aanmoedigings (8,9%) tydens Fase 1 by die onderskeie projeksieplate gebruik is. ISE se gebroke sinskonstruksie en gefragmenteerde vertellings kon bygedra het dat ek redelik baie insette moes maak. Toe ek besef by die aanvang van Fase 3 dat nog meer opleiding nodig was, het ek gepoog om volgehoue ondersteuning te verskaf, wat my verbale insette by Projeksieplaat 4 en 5 (14, 12) steeds hoog gehou het. My verbale aanmoediging het by Projeksieplaat 6 en 7 (3, 4) skerp afgeneem, maar my aanvanklike inset by Projeksieplaat 7 moes uitgebrei word met 'n verdere verduideliking, sodat ISE kon begryp wat hy by die blanko plaat (TAT 16), moes doen. My nieverbale aanmoedigings het van 0 en 2 by Projeksieplaat 1 en 2 verhoog na 4, 4, 5 en 8 tydens Fase 3.

Dit lyk of die toepassing van 'n dinamiese assesseringstegniek van invraging by ISE die tipe aanmoedigings beïnvloed het ten gunste van eenvoudiger aanmoedigings, dus die vermindering van verbale insette en vermeerdering van nieverbale insette.

(e) Huiwerings (sien Tabel 4.71)

Huiwerings wat in ISE se response voorgekom het is ingesluit in E Aanhangsel. Die verhouding van ISE se huiwerings tot die responsvolume uitgedruk as 'n persentasie, word in Tabel 4.73 getoon.

TABEL 4.73: ISE – Die verhouding van huiwerings tot responsvolumes per projeksieplaat, uitgedruk as 'n persentasie

Fase	Projeksieplate	Getal huiwerings	Respons-volume	%
Fase 1 (Murray-metode)	Projeksieplaat 1	23	348	6,6%*
	Projeksieplaat 2	35	440	8,0%
Fase 2 (Dinamiese assesseringstegniek: Verduideliking tydens projeksieplaat)	Projeksieplaat 3	33	320	10,3%
Fase 3 Hertoetsfase	Projeksieplaat 4	19	361	5,3%
	Projeksieplaat 5	21	643	3,3%
	Projeksieplaat 6	30	634	4,7%
	Projeksieplaat 7	19	304	6,3%

*Berekening van die persentasie huiwerings tot responsvolumes het as volg verloop: $23/348 \times 100 \approx 6,6\%$

Volgens Tabel 4.73 het in Fase 1 'n relatief hoë persentasie huiwerings, onderskeidelik 6,6% en 8,0%, voorgekom. Tydens die opleidingsfase was ISE se huiwerings die meeste (10,3%), moontlik as gevolg van sy onsekerheid wat kon verhoog het omdat hy my insette as kritiek kon geïnterpreteer het. Tydens Fase 3 het sy huiwerings afgeneem (5,3%, 3,3%, 4,7%), maar by die laaste vertelling weer toegeneem tot die aanvanklike vlak (6,3%). Dit kan moontlik toegeskryf word aan die aard van die appèl en die spesifieke projeksie waarmee ISE afgesluit het. Hier blyk 'n tendens te wees van verminderde huiwerings vanaf Fase 1 na Fase 3.

Dit wil voorkom of die gebruik van 'n dinamiese assesseringstegniek van invraging by projeksieplate, 'n invloed gehad het op die voorkoms van huiwerings by ISE. Huiwerings het afgeneem in verhouding tot responsvolume.

(f) Herhalings (sien Tabel 4.71)

'n Volledige aanduiding van ISE se herhalings is ter insae beskikbaar in E Aanhangsel en die verhouding van sy herhalings tot sy responsvolumes, uitgedruk as 'n persentasie, word in Tabel 4.74 getoon.

TABEL 4.74: ISE – Die verhouding van herhalings tot responsvolume per projeksieplaat, uitgedruk as 'n persentasie

Fase	Projeksieplate	Getal herhalings	Respons-volume	%
Fase 1 (Murray-metode)	Projeksieplaat 1	2	348	0,6%
	Projeksieplaat 2	3	440	0,7%
Fase 2 (Dinamiese assesseringstegniek: Verduideliking tydens projeksieplaat)	Projeksieplaat 3	3	320	0,9%
Fase 3 Hertoetsfase	Projeksieplaat 4	6	361	1,7%
	Projeksieplaat 5	3	643	0,5%
	Projeksieplaat 6	3	634	0,5%
	Projeksieplaat 7	0	304	0,0%

Tabel 4.74 toon 'n stygende tendens in ISE se getal herhalings deur Fase 1 en 2, tot by Projeksieplaat 4 in Fase 3. Hierna is daar 'n vermindering tot by Projeksieplaat 7, met geen herhalings nie. Laasgenoemde mag toegeskryf word aan die aard van die appèl van die projeksieplaat op ISE, of aan die verdieping van sy projeksie.

Die gebruik van 'n dinamiese assesseringstegniek van invraging by projeksieplate, blyk invloed te gehad het op die frekwensie van herhalings by ISE se vertellings deurdat herhalings verminder het ná die verlengde opleiding tydens Projeksieplaat 4.

(g) Getal verduidelikings (sien Tabel 4.71)

Die analise van die getal verduidelikings is vervat in E Aanhangel. Die resultate is vervat in Tabel 4.75, waar die verhouding van die getal verduidelikings tot die responsvolume in persentasie uitgedruk, ook aangetoon word.

TABEL 4.75: ISE – Die verhouding van getal verduidelikings tot responsvolume per projeksieplaat, uitgedruk as 'n persentasie

Fase	Projeksieplate	Getal verduidelikings	Respons-volume	%
Fase 1 (Murray-metode)	Projeksieplaat 1	8	348	2,3%
	Projeksieplaat 2	3	440	0,7%
Fase 2 (Dinamiese assesseringstegniek: Verduideliking tydens projeksieplaat)	Projeksieplaat 3	3	320	0,9%
Fase 3 Hertoetsfase	Projeksieplaat 4	3	361	0,8%
	Projeksieplaat 5	9	643	1,4%
	Projeksieplaat 6	8	634	1,3%
	Projeksieplaat 7	2	304	0,7%

Tabel 4.75 toon Projeksieplaat 1 as moontlike uitskieter by ISE. ISE se verduidelikings het moontlik hier verband gehou met onsekerheidsbelewing en/of die appèlwaarde van die projeksieplaat. Omdat Projeksieplaat 1 die aanvang van die projeksie-assessering was, mag die hoër voorkoms van verduideliking hier juis relevant wees in my analise van die impak van die twee metodes. Omdat die projeksie by Projeksieplaat 2 'n uitskieter was ten opsigte van geïdealiseerde doelwitbereiking, mag sy behoefte om verduidelikings te gee hier afgeneem het. Hierdie in ag genome, lyk dit of dit sin sou maak om daarom Fase 3 met Projeksieplaat 1 se verduidelikings te vergelyk. Daar moet in gedagte gehou word dat numeriese inligting in hierdie studie nie primêr kwantitatief hanteer word nie, maar as 'n sinmaking-“toevoeging” komplementêrend tot en in samehang met my kwalitatiewe analise gebruik word. Fase 3 se verhouding van verduidelikings tot responsvolume, uitgedruk as 'n persentasie, blyk deurlopend laer as by Projeksieplaat 1 te wees.

Die toepassing van 'n dinamiese assesseringstegniek van invraging blyk 'n invloed te gehad het ten opsigte van die vermindering van die getal verduidelikings by ISE se projeksieplate.

(h) Woordkeuse (sien Tabel 4.71)

Woordkeuse en Formaat blyk by ISE 'n samehang te vorm. Die analise van Woordkeuse is vervat in D en E Aansluiting. Van meet af het ISE sy vertellings onderbreek met kwalifiserings en sinsnedes wat 'n gebroke, deurmekaar vertelling veroorsaak het. Hy het nie sy sinne en frases voltooi nie. Hy het die woorde “*look(s) like*” en “*want(s) to*” baie gebruik en ek het opgemerk dat die gebruik van “*maybe*” op 'n stadium verdwyn het. Sy sagte stem, uitspraak, woordkeuse en gebroke sinskonstruksie het die volg van sy vertellings bemoeilik. Tydens Projeksieplaat 2 het ISE meer beskrywende woorde begin gebruik en inligting verskaf oor “hoe dit lyk”. Woorde is gebruik as kommentaar oor wat hy sien met projeksiestellings tussenin. By Projeksieplate 3-7 het sy vertellings “verbeter” en die woordkeuse en storievertellings was meer gestruktureerd en volgbaar vir my. Projeksieplaat 6 het weer baie onderbreekte sinne met eie verduidelikings en verhelderings tussenin gelewer, maar die storieverloop kon steeds gevolg word. Die tendense van sy woordkeuses “*look(s) like*”, “*want(s) to*” en “*maybe*” is ondersoek om te bepaal in hoe 'n mate dit sy vertellings kon beïnvloed het. Die resultate is vervat in Tabel 4.76-4.79.

TABEL 4.76: ISE – Die verhouding van die gebruik van “look(s) like” tot die responsvolume per projeksieplaat, uitgedruk as ’n persentasie

Fase	Projeksie-plate	Frekwensie “look(s) like”	Responsvolume	%
Fase 1 (Murray-metode)	Projeksieplaat 1	11	348	3,2%
	Projeksieplaat 2	16	440	3,6%
Fase 2 (Dinamiese assesseringstegniek: Verduideliking tydens projeksieplaat)	Projeksieplaat 3	11	320	3,4%
Fase 3 Hertoetsfase	Projeksieplaat 4	18	361	5,0%
	Projeksieplaat 5	17	643	2,6%
	Projeksieplaat 6	25	634	3,9%
	Projeksieplaat 7	1	304	0,3%

Tabel 4.76 toon twee uitskieter projeksieplate (4-hoog; 7-laag). Dit mag wees dat hy die “look(s) like” formulering meer dikwels gebruik het tydens Projeksieplaat 4 omdat hy minder gemaklik was na die opleidingsplaat deurdat hy my toenemende insette as kritiek kon beleef het en daarom ’n behoefte gehad het om afstand tussen hom en die projeksieplaat te plaas, of weens die appèlwaarde van die projeksieplaat, óf weens die verdieping in projeksies. Projeksieplaat 7 het ’n hoogtepunt vertelling gebied, waar die hoofkarakter gestelde doelwitte bereik het, insigte verkry is en ego-integrasie voorgekom het. Dit mag dus die rede wees vir ISE se verminderde gebruik van die kombinasie “look(s) like”, by hierdie vertelling. Indien die verhouding van die gebruik van “look(s) like” tot die responsvolume per projeksieplaat beskou word, wil dit voorkom of die toepassing van die tegniek nie ’n patroonmatige invloed daarop gehad het nie.

Die toepassing van ’n dinamiese tegniek van invraging by projeksieplate, blyk ISE se “look(s) like” response nie deurlopend by Fase 3 te beïnvloed het nie. Indien die frekwensie van “look(s) like” in verhouding tot Responsvolume beskou word, blyk die toepassing van die tegniek geen beduidende patroonmatige effek te gehad het nie, maar dit kon wel meewerk tot uitskieter-resultate by Projeksieplate 4 en 7.

TABEL 4.77: ISE – Die verhouding van die gebruik van “want(s) to” tot die responsvolume per projeksieplaat, uitgedruk as ’n persentasie

Fase	Projeksieplate	Frekwensie “want(s) to”	Responsvolume	%
Fase 1 (Murray-metode)	Projeksieplaat 1	1	348	0,3%
	Projeksieplaat 2	3	440	0,7%
Fase 2 (Dinamiese assesseringstegniek: Verduideliking tydens projeksieplaat)	Projeksieplaat 3	8	320	2,5%

Fase	Projeksieplate	Frekwensie “want(s) to”	Responsvolume	%
projeksieplaat)				
Fase 3 Hertoetsfase				
	Projeksieplaat 4	1	361	0,3%
	Projeksieplaat 5	11	643	1,7%
	Projeksieplaat 6	9	634	1,4%
	Projeksieplaat 7	5	304	1,6%

Tabel 4.77 toon die neiging in ISE se gebruik van “want(s) to”, oor die fases heen. Die effek van die opleidingsplaat is sigbaar in die hoogste telling (2,5%), en Projeksieplaat 5-7 (1,7%, 1,4%, 1,6%) is opmerklik hoër as in Fase 1 (0,3%, 0,7%). Soos reeds genoem is my siening dat ISE vanaf Projeksieplaat 5 begin toon het dat hy baat gevind het by die leerproses. Namate hy dus begin verstaan het wat verwag word en/of meer verdiep geraak het in sy storievertelling, mag hy onbewustelik of selfs bewustelik die WIL vir verandering begin formuleer het. Ek is egter onseker hieroor.

Die toepassing van ’n dinamiese tegniek van invraging by projeksieplate, blyk ISE se “want(s) to” response te beïnvloed het deurdat vermeerdering in die gebruik daarvan ingetree het.

Tabel 4.78 dui die gebruik van “maybe” tydens ISE se vertellings aan.

TABEL 4.78: ISE – Die verhouding van die gebruik van “maybe” tot die responsvolume per projeksieplaat, uitgedruk as ’n persentasie

Fase	Projeksieplate	Frekwensie “maybe”	Responsvolume	%
Fase 1 (Murray-metode)				
	1	2	348	0,6%
	2	2	440	0,5%
Fase 2 (Dinamiese assesseringstegniek: Verduideliking tydens projeksieplaat)				
	3	1	320	0,3%
Fase 3 Hertoetsfase				
	4	0	361	0,0%
	5	0	643	0,0%
	6	0	634	0,0%
	7	0	304	0,0%

Tabel 4.78 toon geen gebruik van “maybe” in Fase 3 nie, in teenstelling met Fase 1 (0,6%, 0,5%) en Fase 2 (0,3%). Dit mag inhou dat ISE meer seker van homself en sy idees geraak het as gevolg van die leer wat plaasgevind het vanuit die toepassing van die dinamiese assesseringstegniek van invraging, en daarom dit minder nodig gevind het om moontlikheid in sy vertellings in te bou. Dit mag egter ook blyke daarvan wees dat ISE meer verdiep geraak het in sy storievertelling en gebeure daarin as sekerhede gesien het, wat myns

insiens toenemend vanaf Projeksieplaat 5 gebeur het. Geen duiding van wat werklik die oorsaak hiervan was, is egter met sekerheid verkry nie.

Die toepassing van 'n dinamiese tegniek van invraging by projeksieplate, blyk ISE se “*maybe*” response te beïnvloed het deurdat hy dit in Fase 3 glad nie meer gebruik het nie.

(i) Toename en/of verdieping in projeksie-duidings (sien Tabel 4.71)

Tydens die bespreking van die resultate van ISE se projeksie-analise (vergelyk 4.9.1.1) is 'n toename en 'n verdieping in projeksie-duidings bemerk oor die fases heen. As gevolg van die feit dat ISE langer geneem het om te begryp wat hom te doen staan, is toenemend meer projeksie stellings eers by Projeksieplate 5 en 6 (vergelyk struktuur-analise b) gemaak as respons op minder aanmoedigings (vergelyk struktuur-analise c en d). Vertellings was duidelik minder gefragmenteerd en verdieping in die projekties het inderdaad plaasgevind (vergelyk die transkripsies van ISE). 'n Hoogtepunt in die verdieping van ISE se projekties met sterk duidings van oplossingsgeoriënteerde denke en insigte wat hyself genereer het, kom by Projeksieplaat 7 voor, ten spyte van verminderde projeksiestellings.

Die toepassing van 'n dinamiese tegniek van invraging by projeksieplate blyk ISE se projekties te beïnvloed het deur dit te laat toeneem en verdiep.

(j) Wendings in die vertellings (sien Tabel 4.71)

Die analise van wendings in ISE se vertellings is vervat in E Aanhangsel. Die wendings in sy vertellings wissel tussen wendings wat deur my aanmoedigings gesneller is (Projeksieplate 1-5) en self-geïnisieerde wendings (Projeksieplate 3, 6, 7). Die getal wendings blyk konstant te wees tot by Projeksieplaat 5. By Projeksieplate 6-7 het die wendings toegeneem en was dit self-geïnisieerd.

Die toepassing van 'n dinamiese assesseringstegniek blyk by te gedra het tot die ondersteuning van spontane wendings in ISE se laaste twee vertellings.

(k) Toonaard van die projekties (sien Tabel 4.71)

Die analise van die toonaard van ISE se projekties is vervat in D Aanhangsel. Die toonaard het verander vanaf Fase 1 tot 3. By Projeksieplaat 1 versterk ISE se gebruik van onvoltooide, gefragmenteerde stellings die onseker, depressiewe toonaard waar 'n hopelose, negatiewe uitkoms die vertelling afsluit. Projeksieplaat 2 lewer 'n beskrywing met gepaardgaande aandag aan inligting en 'n positiewe toekomsverwachting as uiteinde. Projeksieplate 3-6 lewer 'n negatiewe toonaard wat 'n mate van probleemoplossende elemente bevat, wat piek in Projeksieplaat 7 se realistiese, oplossingsgeoriënteerde trant. Die toonaard van

Projeksieplate 6-7 verskil in 'n betekenisvolle opsig van die res deurdat Projeksieplaat 6 'n insigtelike toon begin aanslaan, wat tydens Projeksieplaat 7 vanaf insig in verwesenliking na 'n realistiese, oplossingsgerigte toonaard piek.

Het die toepassing van 'n dinamiese invragingstegniek by projeksieplate die toonaard van ISE se projeksies beïnvloed? Dit het so voorgekom. Intensivering van die donkerte van 'n morele dilemma het by Projeksieplaat 5-7 plaasgevind, met as teenwig 'n stygende insigtelike verdieping in die afloop van die projeksies by Projeksieplate 6-7.

(l) Goeie response op ontlokkings (sien Tabel 4.71)

Die analise van watter van my insette goeie response by ISE teweeg gebring het, is vervat in E Aansluiting. Alhoewel ISE gesukkel het om te begryp wat verwag word, het hy tydens Fase 3 veral baat blyk te vind by eenvoudige, erkennende kopknikke. Verskeie soorte ontlokkingswyses is ingespan by ISE, naamlik uitings, herhaling van sy woorde en frases en opdragte. Wisselende response is verkry by die onderskeie ontlokkingswyses by die onderskeie projeksieplate.

Op my navraag of daar enige iets was wat hom moontlik gehelp het om te verstaan wat hy moes doen (MvsDA.8), het hy gestel dat die woorde wat ek gebruik het wanneer hy gestop het, hom gehelp het (MvsDA.9) en hy het verder verklaar dat "... *And I couldn't think of a different point to carry on and you just said my last word that I used, and ...*" (MvsDA.10). Insette wat hom ook blyk te gehelp het, was "...*making different sounds like that gesture to continue*" (MvsDA.12), soos erkennende kopknikke (MvsDA.13). Om sy woorde te herhaal blyk hom die meeste te gehelp het "*Ja, when you used my last words ...*" (MvsDA.14).

Die toepassing van 'n dinamiese assesseringstegniek van invraging blyk by ISE veral positief mee te gewerk het met betrekking tot sy begryping van my doel met die herhaling van sy woorde/frases tydens Projeksieplaat 4. Die tegniek het ook meegewerk om verandering mee te bring ten opsigte van die tipe insette waarop hy positief resondeer het, omdat Fase 3 dui op 'n tendens waar slegs eenvoudige, erkennende kopknikke nodig was vir ISE om versadigde vertellings te lewer.

(m) Formaat (sien Tabel 4.71)

Die formaat van ISE se vertellings het gewissel. Projeksieplaat 1 het 'n gefragmenteerde vertelling met onderbroke sinne gelewer en Projeksieplaat 2 'n beskrywing wat gekenmerk is deur hoe dit vir ISE "lyk", 'n meer inligting-gewende formaat. Fase 3 het stories gelewer.

Die formaat van die vertellings het verander deurdat gefragmenteerde, onvolledige stellings verminder het ten gunste van storieformate en dit blyk dus beïnvloed te gewees het deur die toepassing van die tegniek.

4.9.1.4 Samevatting van die resultate van die strukturele analise van ISE se projeksies

Tabel 4.79 toon 'n samevatting van die resultate van die strukturele analise van ISE se projeksies, indien Fase 1 met Fase 3 vergelyk word.

TABEL 4.79: ISE – Struktuur-analise kategorieë wat moontlik beïnvloed is deur die toepassing van die dinamiese assesseringstegniek van invraging

Kategorie	Beïnvloed of nie	In watter mate beïnvloed
n. Woordtelling/volume van response	Nee	Fluktueer
o. Getal projeksiestellings	Nee	Fluktueer
p. Responspatrone	Ja	Eenvoudiger tipes ontlokkingwyses benodig deur my Hoër responsvolumes vroeër gelewer
a. Aanmoedigings deur navorser	Ja	Eenvoudiger
b. Huiwerings	Ja	Afgeneem in verhouding tot responsvolume
c. Herhalings	Ja	Afgeneem in verhouding tot responsvolume
d. Verduidelikings	Ja	Afgeneem in verhouding tot responsvolume
e. Woordkeuse	Ja	“look(s) like” neig nie na patroonmatige verandering, “want(s) to” vermeerder, “maybe” verdwyn by Fase 3
f. Toename/verdieping in projeksie-duidings	Ja	Toegeneem en verdiep
g. Wendings	Ja	Spontane wendings het toegeneem
h. Toonaard	Ja	Donkerder. Stygende insigtelikheid in afloop van projeksies
i. Respondeer goed op	Ja	Eenvoudiger insette benodig. Langer opleiding moes egter plaasvind
j. Formaat	Ja	Gefragmenteerde, onvoltooide sinne verander na storieformate

Oorsigtelik wil dit uit Tabel 4.79 voorkom, met betrekking tot die strukturele aspekte van ISE se projeksies, dat die dinamiese assesseringsintervensie 'n positiewe effek gehad het op 11 uit 13 kategorieë, en veral op Verdieping in projeksies, Aanmoedigings wat eenvoudiger geword het en in die verandering in die Toonaard en Formaat van vertellings. Die toepassing van 'n dinamiese tegniek van invraging by projeksieplate, blyk nie ISE se Woordtelling/Responsvolume, of aantal Projeksiestellings opsigtelik te beïnvloed het nie.

4.9.1.5 Gesprek 1: ISE se belewing van die Murray-metode *versus* die dinamiese assesseringstegniek van invraging

Die storievertel-oefening was in sigself vir ISE 'n “more eye opening” ervaring (MvsDA.2). Hy beskryf dit, “Like, as in seeing other people’s views of ... everything, there is like more

dramatic... ..it's not so positive. It's dramatic because you need to find a solution at the end, and there – it's different situations... .. that make ...uhm – it's like – I don't know how to put it." (MvsDA.3-4), wat blyk te beteken dat verskillende dramatiese, minder positiewe situasies op die projeksieplate voorgekom het waar ander se sienings van hierdie situasie bekyk is en waarvoor hy dan moes oplossings vind (MvsDA.2-4). Hy het genoem dat hy nie van die begin af verstaan het wat om te doen nie en dat dit makliker geraak het namate hy aangegaan het met die vertellings (MvsDA.6; MvsDA.39-43).

Hy blyk in twee te gewees het in sy reaksie op my vraag "*Anything that I did or said... that did not help you to tell more detailed stories?*" (MvsDA.15). "*... when I couldn't say anything more or describe anything more, it was – and you were like finding more out of me... ..and I just had to – I don't know, I just froze – I just had to stop.*" (MvsDA.15-16). Op my vraag "*... Is there anything that you would suggest that I change when I'm trying to get more detail?*" (MvsDA.18) het hy gesukkel om homself uit te druk, maar het oënskynlik self besef dat hy onsamehangend, gefragmenteerd verduidelik "*Uhm, to like – I know you understand what I'm saying.....but to just uhm – no, not really, because what I'm going to think – I don't know ... know what I'm thinking.....and it's going to sound a bit different to what – the only way you can get to know what I'm saying is through what I'm saying*" (MvsDA.18-21). Hy kon of wou nie sê wat hy presies hiermee bedoel het nie.

ISE het die meeste van Projeksieplaat 5 (TAT 14) gehou omdat die prent hom 'n storie laat vertel het wat nou aansluit by sy eie situasie (MvsDA.25-28). Hy het nie gehou van Projeksieplaat 1 nie, omdat die prent te veel onbeantwoorde vrae gelaat het by hom "*It was just – it was difficult to make a story about, because you don't know why or what's happening... ..it's like, is it going to break, is it going to burn, is it going to be sold.....you just can't find out why is this happening and why he's there and – there's too many, like, questions...*" (MvsDA.31-35). Hierdie inligting bied 'n moontlike verklaring vir sy ryk projeksie op Projeksieplaat 5 en sy gefragmenteerde vertelling by Projeksieplaat 1, en belig sy beleving van die projeksietaak tydens Fase 1 en 3.

Hy blyk die waarde van die dinamiese assesseringstegniek van invraging te beleef het as 'n hulpmiddel wat bygedra het tot strukturering van sy vertellings (MvsDA.39-43) omdat hy gestel het dat "*...to describe something that has too much meaning is a bit difficult to make a story out of*" (MvsDA.40), wat daarop blyk te dui dat die tegniek hom gehelp het waar hy 'n oorlading van inligting ervaar het wat vir hom te veel betekenis ingehou het. Die data vanuit die gesprek verifieer inligting wat verkry is uit die projeksie-analise (waar projeksies verdiep

het) en strukturele analise (waar verandering in Formaat bevestig dat gefragmenteerde, onvoltooide sinne verander het na storieformate).

ISE se beleving van die Murray-metode *versus* die dinamiese assesseringstegniek van invraging tydens assessering met projeksies blyk ten gunste van die dinamiese assesseringstegniek van invraging te wees deurdat sy beleving van die dinamiese assesseringstegniek se intervensies, volgens hom, hom gehelp het om meer te begryp wat hy moes doen.

4.9.1.6 Gesprek 2: ISE se gesprek oor kultuur (Sien Transkripsie; *Scoring Sheet for the Psychocultural Scoring System*, D Aanhangsel; KultuuranaliseTabel, G Aanhangsel)

ISE is die jongste seun van 'n Indiese ma en pa wat primêr Engels praat in die huis, maar waar die ma Tamil wortels en die pa ook Afrikaanse vriende het (K.115; 118-120). Tamil word van tyd tot tyd deur die ouers gepraat en ISE is in 'n Indiese, Hindu skool waar hy nie baie gelukkig is nie. ISE blyk blootstelling aan 'n verskeidenheid kulture te hê naamlik Tamil, Hindu, Indies en inheemse Afrika kulture en -musiek, asook die Katolieke geloof. Hy was in 'n oorwegend swart katolieke skool tot aan die einde van Graad 7. Alhoewel hy Engels praat, het hy hom nie verbind met alle aspekte van Engels-wees nie (K.37-38). ISE het homself beskryf as 'n Suid-Afrikaner (K.4;13;54) en sy Suid-Afrikaansheid beskou as die belangrikste deel van sy kulturele identiteit (K.4;54-65). Hy en sy gesin het trotse Suid-Afrikaners blyk te wees en hy het die kenmerke van Suid-Afrikaners uitgelig as mense wat insluitend is en jou déél laat voel (K.60-61), wat sake uitpraat eerder as om te baklei (K.63), en menseregte (respek) voorop stel (K.61). Hy het op sy gemaklikste gevoel by Suid-Afrikaners en het van diversiteit blyk te hou "*I prefer to be with that people, because it's – not all of them are the same – everyone's different...*" (K.57). "*...it's just the ways that they carry with them that makes me feel more comfortable andmore open to them*" (K.58-59).

Ten opsigte van godsdiens het hy homself beskryf as 'n Katoliek en godsdiens beskou as 'n baie belangrike deel van sy kulturele identiteit (K.77;87-90). Betrokkenheid by kerklike aktiwiteite, soos om gereeld kerk toe te gaan, asook om jou godsdiens te leef, is deur hom as belangrik beskryf (K.79;82;84;87-89). Hy het sy eie betrokkenheid by die kerk verduidelik as "*Uhm, it's very important, because I'm in altar service also... ..and because I also go to Sunday classes... And I'm about to be confirmed.*" (K.87-89). Sy pa het ook geblyk by die musikale begeleiding van die kerkkoor betrokke te wees (K.82). ISE het aangedui dat belangrike oorkoepelende aspekte, vir hom, die nastrewe van eie doelwitte is en om God

eerste in sy lewe te stel (K.92-93). Hy het die belangrikheid van godsdienst in sy lewe aangedui as 'n 7-8 op 'n skaal van 10.

Naas sy Suid-Afrikaansheid en Katoliek-wees, het hy Engels-wees verduidelik as 'n kulturele identiteitsfaktor wat hy geskaal het as 5-6 uit 10 (K.37-38). Hy het verduidelik dat hy meer Engels is ten opsigte van sy kleredrag, in sy affiniteit vir kleur, en in sy neiging om gereserveerd en stiller te wees, *"...I'm not like such a person that explode their feelings and...because in school I'm quiet..."* (K.44). Hy het gestel dat hy nie so vinnig soos sy broer en susters reageer op sy ouers se opdragte nie, wat hy aan die Engelse invloed toegeskryf het (K.49-50). Hy het geblyk ook meer blootgestel te gewees het aan Engelse groeptaal as wat die res van sy gesin ooit blootgestel was, wat vir hom ook 'n Engelse beïnvloedingsfaktor is (K.45-48). Hy het 'n botsing beleef tussen die Engelse invloed en Suid-Afrikaansheid en het dit beskryf as *"...I'm – I understand what they're (Suid-Afrikaners) saying ... and I'm also that kind of person, but I just – that's when the Englishness comes in also...– it just clashes"* (K.66). Volgens hom behels hierdie botsing dat die invloed van die Engelse kultuur inhou dat hulle *"... more like concentrated on what they're trained to do"* (K.72), dus meer akademies en beroepsgeoriënteerd, blyk te wees (K.72-74).

Nog 'n kultuuridentiteitsfaktor wat ISE geïdentifiseer het, is sy lidmaatskap van die Indiese kultuur. Sy blootstelling aan die Indiër-groepering is sterk as gevolg van die omgewing waar hy woon en die skool waarin hy is. Ten spyte van die sterk teenwoordigheid van Indiese kultuurinvloede in sy lewe, het hy homself sowel as sy gesin geskaal op 3 uit 10 (K.19;35). Dit wil voorkom of hy en sy gesin negatiewe persepsies oor tipiese Indiese persone koester: *"... I mean most of them, they're not so nice... They just feel like they belong somewhere else – not here. And they – most of them are not grateful for what they have – they always want, you know, the latest and better the most... the best of everything that they can find. And they'll do anything just to get it."* (K.23-25), Van sy gesin het hy gesê, *"...they're actually not even worried about people that are typical Indians... They know what their life means to them and they understand why they are like us and... they are on that higher level, but they're just keeping themselves away from what opportunities that will make them kind of a typical Indian"* (K.34). Hy het gestel dat hy as 'n rolmodel sou wou optree vir ander tieners met Indiese wortels *"... I also –...I'm more a person that's – I won't change what Indians are, but I want to be a change so they can – so I can be like an influence on some people that are typical Indian..."* (K.31). Aspekte met betrekking tot sy kultuur wat hy negatief beleef het is dat Indiërs onvergenoeg is met wat hulle het en materialisties en kompetend ingestel is, en enige iets sou doen om te kry wat hulle wou hê.

ISE het definitiewe rolbeskrywings gegee vir sy ouers, waar hy sy ma as die outoritêre besluitnemer beskryf het en sy pa as die beskermmer en versorger (K.102-105;108-110). Hy het genoem dat sy oudste broer ook huidig die beskermingsrol inneem (K.109). ISE het nie voorkeure of afkeure blyk te hê oor my identiteit nie (K.127). Sy verwagtinge het meer gewentel om wat hy gesien het as taak-georiënteerde kenmerke, deurdat hy gestel het dat “...*just to like, try – to make things better for me – to understand life more. And what it is for me. Because if I don't know that then I don't know how to get the solution for my problem... to ask me like, how do – what does like my atmosphere around differ from people and things and places*” (K.131-133) en ook aangedui het dat hy verwag het dat ek hom positief moes motiveer “*like for me to think negative about things. Like you know, like to not – to not do something that... it is necessary at points that if I feel like I'm going to accomplish this problem, then ja...*” (K.137).

Bogenoemde aspekte belig ISE se projeksies waar die vrou 'n sterk besluitnemingsrol vervul (Projeksieplaat 2, 4), en ook sy siening van die ouer broer as versorger by Projeksieplaat 2. Sy deurlopende worsteling met aspekte van goed/sleg, reg/verkeerd, mag dalk verband hou met sy Katolieke oortuiging waar hy gestel het dat jy die geloof moet uitleef (Projeksieplaat 5, 7). Die Katolieke oortuiging beskou ook belydenis van sonde as 'n belangrike deel van die godsdienstige rituele en sy gewetenswroeging mag verband hou met sy godsdienstige waardes as kulturele invloed (Projeksieplaat 5). Die klem wat hy op beroep en die nastrewing van eie doelwitte plaas, blyk na vore te tree in Projeksieplaat 6 en 7. Dit wil dus voorkom of kultuurfaktore by ISE sterker na vore opgetree het tydens Fase 3. Dit mag in wederkerige samehang met die verdieping in sy projeksies tot uiting gekom het.

Die siening dat Suid-Afrikaners insluitend is en jou laat deel voel, blyk weerspreek te word deur sy vertelling by Projeksieplaat 6, waar die blanke seun juis nie ingesluit was nie. Sy beklemtoning van menseregte blyk ook in teenstelling met Projeksieplaat 6 te wees. Disrespek sou verband kon hou met sy kulturele perspektief rakende die belangrikheid van menseregte (K.61).

Ewe veel manifesterings van agentskap as gemeenskapstemas is tydens ISE se vertellings identifiseer by die SSPSS. 'n Beskouing van die resultate van die SSPSS blyk nie tekens van patroonmatige verskil te toon ten opsigte van sy temas tydens Fase 1 en 3 nie. Die kultuurplaat, by hom Projeksieplaat 6, dui slegs op 'n ambivalente beeld van Verantwoordelikheid as verskil van die ander Projeksieplate. Die SSPSS blyk nie by ISE verdere lig te werp op kulturele temas nie.

4.9.1.7 Meta-analise van die assesseringsituasie as refleksie oor die navorsing

Met betrekking tot die kruiskulturele assesseringsituasie het ISE geen kommentaar gelewer wat dui op kulturele faktore wat hom gepla het tydens die assessering nie (vergelyk K.127). Vanuit my perspektief het die projeksie-assessering nie opvallende kulturele hindernisse, behalwe ten opsigte van taal, ingehou nie. Hindernisse met betrekking tot ouditiewe diskriminasie, ekspressiewe taal en begrip het egter voorgekom. Ek het gesukkel om ISE te hoor omdat hy 'n sagte stem het, sowel as gebroke, onvoltooide sinne gebruik het tydens die projeksie-assessering. ISE was wantrouig van die begin af, en het aangedring om my eers te ontmoet voordat hy instem tot die assessering. Dit is egter interessant dat hy sy ouers gevra het om 'n sielkundige te sien, maar ek het die indruk gekry dat hy my eers wou "keur" voordat hy instem en toestem om voort te gaan met ons sessies. Hy het telkemale gevra wat met die assesseringsinligting gedoen gaan word, en het bekommerd geblyk oor wat sy ouers sou hoor. Eers toe hy tevrede was dat hy alles sou kon keur waaroor ek sou terugrapporteer aan sy ouers, en dat slegs die eksaminators toegang tot die visuele en klank-opnames sou hê, was hy gereed om met die assessering te begin. My indrukke was dat hy steeds wantrouig was en dat dit veral op die begin van die assessering kon impakteer. Sy persepsies hieroor is egter nie opgevolg nie, behalwe tydens Gesprek 1 en 2.

Soos by die ander gevallestudies was die video- en diktafoon-opnames my grootste kritikus en sou ek dele van my gesprekke en insette met ISE anders wou gedoen het. Sy insette het egter tot groot verwarring en herhaaldelike her-lees van transkripsies en her-luister na opnames gelei. Maar of dit ISE veral in terme van die kruiskulturele assesseringsituasie sou gepla het en of hy ook onsekerheid beleef het oor my uitspraak en sinskonstruksie, is onseker. Of daar ander kulturele faktore was wat ingespeel het op ons interaksie tydens die assessering, is ook onbekend. My eie observasies dui egter nie op ander negatiewe faktore, behalwe die taal en begrip nie.

Die belangrikheid van kennis oor kultuurfaktore wat mag impakteer op ISE as my kliënt, het wel na vore getree tydens my analise en interpretasie van die kultuurgesprek met ISE, veral met betrekking tot my interpretasie van sy projeksies. Soos by die ander gevallestudies, sou ek sy projeksies in 'n mindere mate kon interpreteer sonder die inligting uit die gesprek oor kultuur. Ek sou oorwegings soos die nastrewing van skolastiese en beroepsukses by Projeksielaat 6 en 7, eerder as 'n strewe na prestasie sien as om dit te beskou as 'n faktor vanuit die Engelse invloed op sy lewe. Die impak van kultuur op projeksie-analise en -interpretasie was vir my teen hierdie tyd, met ISE, steeds verrassend en onverwags, omdat ek die impak eerder op die proses sou verwag het, indien dit sou voorkom.

In die lig van sy wantrouige en depressiewe ingesteldheid wat ek ervaar het tydens die vooraf gesprek met hom, was sy positiewe kommentaar oor die assessering ook betekenisvol vir my. Sy eie insig verwerwing wat hy blyk te verkry het toe hy kritiek gelewer het op die invraging wanneer hy nie meer inligting sou wou gee nie, was ook vir my betekenisvol, veral omdat dit blyk mee te gehelp het om hom meer positief en ook meer oplossingsgeoriënteerd te maak (vergelyk MvsDA.15-21).

Is die inligting wat verkry is oor kultuur nodige inligting vir assesseringsdoeleindes of vir ons terapeutiese verhouding, of is dit grootliks irrelevante inligting? In ISE se geval blyk die inligting relevante, verrykende inligting te wees vir beide die assesseringsituasie sowel as terapeutiese situasie, nie slegs omdat dit nuwe inligting vir my as sielkundige verskaf het nie, maar veral omdat dit vir ISE self insigte verskaf het, wat hy skynbaar gemaklik gedeel het tydens die gesprekke, sonder 'n vrees vir wat met die inligting sou gebeur of opsigtelike wantroue.

4.9.1.8 ISE se vertellings as toeligting op die subnavorsingsvrae

(1) Watter bydrae, indien enige, kan 'n dinamiese invragingstegniek by die gebruik van projeksieplate lewer om ryker en meer projeksies by adolessente in mono- en kruiskulturele assesseringsituasies te ontlok?

Die bydrae wat die dinamiese invragingstegniek blyk te gelewer het lê in die vorm van verdieping van projeksies soos aangedui deur die projeksie-analise, waarvolgens 9 uit 10 kategorieë positief affekteer is. Verskille wat bevind is in die strukturele analise van sy projeksies dui ook 'n bydrae aan deurdat my aanmoedigings eenvoudiger geword het, die formaat van sy vertellings geaffekteer was en 11 uit 13 kategorieë beïnvloed is deur die toepassing van die dinamiese assesseringstegniek van invraging. Die tegniek blyk by te gedra het tot die skep van minder wantroue en meer gemaklikheid by ISE, asook tot "beter" vertellings, aldus ISE. Die feit dat hy geleidelik beter begryp het wat verwag word en sodoende meer kon fokus op die vertellings, kon gelei het tot 'n meer uitnodigende assesseringsituasie. Dit wil dus voorkom dat die tegniek positief impakteer het op die projeksie-ontlokking.

(2) Watter beleving het adolessente in mono- en kruiskulturele assesseringsituasies van die gebruik van die Murray-metode versus die gebruik van 'n dinamiese assesseringstegniek van invraging, tydens assessering met projeksies?

'n Beleving van onsekerheid het by ISE geblyk ten opsigte van taakverrigting by die Murray-metode en 'n ambivalente beleving van die dinamiese invragingstegniek, omdat hy aan die

een kant waardering gehad het vir my insette tydens die toepassing van die tegniek, maar aan die ander kant dit moeilik gevind het wanneer ek aangehou invra het. Hy blyk van mening te gewees het dat hy later in die assessering meer begryp het wat om te doen en het sy beleving uitgelig van insette wat hom gehelp het om beter te verstaan wat hy moes doen. Die insette wat hy genoem het, dui uiteraard sy beleving van die dinamiese assesseringstegniek van invraging aan omdat dit die insette was wat ek gebruik het wanneer ek die tegniek toegepas het. Daar was volgens hom nie gedrag of woorde wat sy vertellings inhibeer het nie, en my kontinue invraging het hom nie irriteer nie, wat daarop mag dui dat die tegniek nie negatiewe belewings by hom tot gevolg gehad het behalwe om teen die einde nie te weet wat om nog te sê nie.

Vanuit 'n kruiskulturele perspektief blyk ISE se beleving ten gunste van die dinamiese assesseringstegniek van invraging te gewees het, ten spyte van die taalhindernis wat ek ervaar het, alhoewel die Murray-metode nie negatief deur hom beleef was nie. Sy begryping van wat hy moes doen, lyk egter beter na al die ekstra opleiding. Selfs die opleidingsplaat se insette moes uitgebrei word en verdere opleiding moes voortgaan tydens Projeksieplaat 4. Vir my blyk dit 'n kwessie te wees dat die dinamiese assesseringstegniek, by ISE, 'n waardevolle en noodsaaklike hulpmiddel was wat die Murray-metode versterk het en/of waarde daarby toegevoeg het om begrip vir wat hom te doen staan, te bewerkstellig.

ISE se positiewe beleving van die dinamiese assesseringstegniek van invraging word bevestig deur sy response op die projeksieplate tydens Fase 3, waar verdieping van projekties plaasgevind het, die formaat van sy vertellings verander het na meer storie-vertelling georiënteerde response waar sy woordgebruik en sinne ook meer volledig en volgbaar geraak het. Dit mag aandui dat sy projekties positief beïnvloed was deur die dinamiese assesseringstegniek van invraging.

(3) Hoe beïnvloed kultuur, al dan nie, die dinamiese projeksie-assesseringsproses en betekenis van response by adolessente?

Kultuurfaktore blyk in die kruiskulturele assesseringsituasie met ISE, die projeksie-assesseringsproses sowel as sy projekties te beïnvloed het in terme van sy begryping van wat hy veronderstel was om te doen, sy gemakliker raak binne die proses, sowel as in die betekenis van sy response. Hierdie faktore het uiteraard ons interaksie binne die assesseringsituasie en ook die projeksie-assesseringsproses beïnvloed (wat myns insiens bestaan uit die projeksie-assessering, die gesprekke, ons interaksie daartydens, en die proses van nasien en interpretasie van alle intervensies wat gedoen is, asook die terugvoer en intervensies daarna). Sy klem op kenmerke van Suid-Afrikaansheid wat insluiting, respek, die uitpraat van verskille en sy siening van die rol van veral die ma-figuur en moontlik

vrouefigure behels, kon alles bygedra het om ons kruiskulturele assesseringsproses 'n respekvolle en gemakliker situasie te maak vir ons albei.

Volgens my ervaring vooraf met hom en my observasies, was hy wantrouig. Die taal hindernisse (op ekspressiewe vlak), sy anderster uitspraak en sy gebroke, onvolledige stellings en my eie ouditiewe diskriminasie tekorte wat verswaar is deur sy sagte stem, het dit moeilik gemaak om hom te volg. Volgens my observasies het sy wantroue afgeneem en het dit sy sinskonstruksie vir my dienooreenkomstig meer verstaanbaar en die vertellings meer “volgbaar” gemaak. Sy gemaklikheid het blyk toe te neem, veral vanaf Projeksieplaat 5 af. Hierdie veranderings mag aandui dat die invloed van moontlike ander, minder opvallende kultuurkenmerke, ook sou kon verminder.

Soos genoem, mag kultuur sy response op Projeksieplaat 2 moontlik beïnvloed het deur sy siening van die ma-figuur as sterk en dat sy besluitnemingsmag het, die oudste seun wat beskermend en versorgend optree en sy klem op akademie en beroepsgeoriënteerdheid. Laasgenoemde het moontlik ook 'n invloed gehad by Projeksieplaat 7. Godsdienstige waardes soos reg/verkeerd en goed/sleg sienings blyk na vore te tree by Projeksieplaat 5-7. Sy behoefte aan insluiting wat sterk figureer as 'n kenmerk wat hy uitgelig het as Suid-Afrikaansheid, blyk voor te kom in Projeksieplaat 1 en 5-7. Dit wil voorkom of meer kulturele faktore na vore getree het tydens Fase 3, wat mag dui op 'n moontlike invloed van die dinamiese assesseringstegniek van invraging. Die tegniek sou dan, in ISE se geval, tot 'n vermeerdering in opsigtelike kulturele faktore in sy vertellings gelei het.

4.10 DIE VERTELLINGS VAN DIE NDEBELE DOGTER (NDE)

Agtergrond: NDE se agtergrondinligting is slegs aan eksaminators verskaf.

Die volgorde waarin die projeksieplate toegepas is, is (1)TAT 1; (2)TAT 3BM; (3)TAT 5; (4)TAT 14; (5)TAT 2; (6)Roberts-2-projeksieplaat 6; en (7)TAT 16.

4.10.1 RESULTATE EN BEVINDINGS VANUIT NDE SE VERTELLINGS

4.10.1.1 Projeksie-analise¹⁵

Volgens die projeksie-analise sentreer die temas in NDE se projeksies in die breë rondom interpersoonlike konflik en 'n begeerte om haar eie lewe te beheer as reaksie op die pyn wat interpersoonlike konflik meebring. Sy blyk isolasie te beleef (al die stories) en magteloos te voel (al die stories, alhoewel hierdie tema insigtelike oplossing blyk te gekry het by Projeksieplaat 7). 'n Verlange om te ontkom aan die seerkry en beheer oor haar eie lewe te

¹⁵ Vergelyk IDE se Projeksie-analise op die gelamineerde Bellak: *Analysis Sheet for use with the Bellak TAT Blank* (A3 werksdokument: IDE). Bylaag D bevat volledige analyses, ter toeligting van IDE se emosionele hindernisse.

neem kom tydens Fase 3 voor. As toeligting toon ek die diagnostiese vlak beskrywings van haar projeksies in Tabel 4.80.

TABEL 4.80: NDE – Tematiese analise op diagnostiese vlak

FASE 1 Murray-metode	Projeksie- plaat 1	DIAGNOSTIESE VLAK Hierdie dogter repondeer met onderdanigheid op vereistes en verwagtinge, om almal te plesier. “Ander” word gesien as veeleisend, verwerpend en nie-aanvaardend.
	Projeksie- plaat 2	Hierdie dogter repondeer met lyding en ontvlugtingsgedagtes op die bedreiging van selfwaarde. “Ander” word gesien as gevaarlik, verwerpend, minagting en gevoelloos.
FASE 2 Opleidingsfase: Dinamiese Invragingstegniek	Projeksieplaat 3	<i>Kind-perspektief:</i> Hierdie dogter repondeer met stilte en met pogings om alles reg te doen wanneer sy uitermatig “gereguleer” word en haar “ma foutsoek”. Sy blyk redelik aan gestelde standarde voldoen. <i>Ma-perspektief:</i> Hierdie dogter repondeer met doelgerigtheid om sake uit te sorteer wat lewensorde versteur. Ma-figuur word gesien as perfeksionisties, uitsortierend, daadkragtig en ontevrede. Kind word gesien as uitermate netjies, intellektueel strewend en introvertief.
FASE 3 Hertoetsfase	Projeksie- plaat 4	Hierdie dogter verleen betekenis aan moeilike, depressiewe situasies deur verheldering te soek deur middel van beredenering van alternatiewe perspektiewe. Daar is ’n verlange na ’n lojale, aanvaardende maat. Mense word gesien as in donkerte, maar strewend na lig, wat aan die kom is.
	Projeksie- plaat 5	Hierdie dogter blyk betekenis te gee aan hindernisse deur die daarstel van ideale wat sy deur harde werk wil bereik. Sy sien vroue as tradisioneel gebonde tot swangerskap en huiswerk, maar dat alternatiewe moontlik is. Mans word gesien as harde werkers.
	Projeksie- plaat 6	Hierdie dogter blyk te repondeer met vrees en strategiese denke wanneer haar veiligheid en/of selfwaarde bedreig word en verwag nie om te kan wen nie. Seuns word gesien as afknouend, aggressief en fisies gewelddadig.
	Projeksieplaat 7	Hierdie dogter repondeer met bedruktheid en beredenering op die beleving van minagting. Haar hartseer word omgeskakel in planmatige besluitneming oor wat haar te doen staan. “Ander” word gesien as verwerpend, afwysend, beledigend en afbrekend. Eksterne hulpverlener (manlike figuur) word gesien as aanmoedigend en vertroostend, dat hy omgee. Daar is ook ander wat omgee en goed dink van haar, maar sy sien dit nie.

Vanuit die *Bellak Analysis Sheet* (vergelyk A3 werksdokument 1 om volging van die teks te vergemaklik) kon ek die volgende vergelykings maak tussen NDE se response op die projeksieplate.

(a) Hooftema

Die hooftema sentreer om interpersoonlike verhoudings en die beleving van verwerping. Tematiese veranderinge kom voor deurdat ’n tema van onderdanigheid, magteloosheid en oorgelewerdheid aan ander by Projeksieplate 1-3 blyk te oorheers, wat ontwikkel tot ’n wil om

vryheid te verkry (Projeksieplaat 4;5) en na 'n tema van losmaking van ander se opinies en bindinge, na geloof in die self, eie keuse-uitoefening en 'n beheer-neem-van-sake (Projeksieplate 5-7). Van die temas (onderdanigheid, affiliasie) het intensiever en uitgebrei en "ryker" stories het ontwikkel, in só 'n mate dat NDE tydens Projeksieplaat 7 begin huil het. Ná die assessering het sy die insig gehad het om vanuit haar ervaring met die vertellings te kon stel dat "... *It was actually good, 'cause I got to uhm just talk about what I'm feeling, using other peoples' situations. And got me thinking how I could solve what was happening with me*" (MvsDA.7). Volgens die SSPSS kom temas van verantwoordelike aanvaarding, selfagting, en erkenning, versorging en affiliasie in Fase 3, teenstrydig met Fase 1, voor.

Die gebruik van 'n dinamiese invragingstegniek blyk mee te gewerk het tot die ontwikkeling van temas van interpersoonlike konflik met onseker of negatiewe uitkomst, tot temas van geloof in die self. Temas het ook tot só 'n mate verdiep, dat dit bygedra het tot self-gegenereerde identifisering van haar primêre hindernis, naamlik selfagting, tydens Projeksieplaat 7.

(b) Die hoofkarakter

Projeksieplaat 1-3 se hoofkarakter is magteloos om hindernisse self te oorkom. Die hoofkarakter in Projeksieplate 4-6 strew na oplossings en om hindernisse self te oorkom, maar binne die gestelde beperkings van die storie konteks. Projeksieplaat 7 se hoofkarakter verkry insig in hoe sy teruggehou word deur die minagting van ander, en versterk teenstrydige positiewe terugvoer van 'ander' met insigvorming teen die einde van die vertelling.

Dit wil voorkom of die hoofkarakter, met betrekking tot bemeestering en outonome funksionering, positief ontwikkel oor die vertellings heen. Volgens die SSPSS lyk dit ook of selfagting toetree tydens Fase 3 en meer positiewe uitkomst by Projeksieplate 4, 5 en 7 rapporteer word. Die hoofkarakter tydens vertelling 1 is onderdanig en versak sy eie behoeftes, die hoofkarakter tydens vertelling 2 is vasgevang in die emosionaliteit na verwerping, en die hoofkarakter (kind) tydens vertelling 3 se nieverskyning sinspeel op uitgelewerdheid aan die ouerlike dissipline. Daarteenoor blyk vertelling 4 se hoofkarakter 'n strew na positiewe oplossing te hê, terwyl die hoofkarakter in vertellings 5-7 keuses maak tot probleemoplossing. Projeksieplaat 6 se uitkomst is onseker en die hoofkarakter se beeld bly deels bevoeg.

Met uitsondering van vertelling 6, wat 'n produk van die appèl van die projeksieplaat mag wees, wil dit lyk of die toepassing van die tegniek bygedra het tot 'n beweging van magteloosheid na standpuntname en daadkrachtigheid.

(c) Die primêre behoeftes van die hoofkarakter

Waar die hoofkarakter se behoeftes tydens Projeksieplaat 1-2 meer sentreer om emosionele ongemak ten opsigte van magteloosheid om eie behoeftes te vervul, verskerp die duidings van die hoofkarakter se behoefte aan oplossings vir hindernisse algaande. Behoeftes brei uit van dié vir affiliasie en erkenning na behoeftes vir veiligheid, bemeestering en beheer-neem-van-eie-lewe tydens Projeksieplate 4-7.

Dit lyk of die dinamiese invragingstegniek algaande 'n dieper vlak van projektiewe vertelling teweeg gebring het deurdat vertellings in Fase 3 behoeftes toon in teenstelling met dié in Fase 1. Behoeftes brei uit na dié van veiligheid, versorging en beheer-neem-van-lewe.

(d) Wêreldbeskouing

Tydens Fase 1 sien NDE die wêreld as verwerpend, eisend en minimaal beheerbaar, terwyl Projeksieplaat 4-7 'n wêreld lewer waar hoop en positiewe toekomsverwagting impliseer dat sekere aspekte beheer en bestuur kan word, wat outonome funksionering, selfs net ten opsigte van denke, geleidelik laat verhoog. Positiewe moontlikhede in perspektiewe tree na vore.

Die moontlikheid bestaan dat die gebruik van 'n dinamiese invragingstegniek verandering meegebring het in die vorm van 'n intensivering van hindernisbeleving, maar verhoging van 'n bewustheid van alternatiewe, positiewe moontlikheid en 'n siening van die wêreld as bestuurbaar.

(e) Siening oor figure

'n Verskil tussen die sienings kom fase-georiënteerd voor by NDE, ten opsigte van die kategorieë kontemporêre figure. "Ander" word tydens Fase 1 as verwerpend en gemeen ervaar. Fase 3 lewer steeds direk (Projeksieplaat 5-7) of geïmpliseerd (Projeksieplaat 4, 5) negatiewe perspektiewe van "ander", maar ook erkenning dat positiewe ander voorkom (Projeksieplaat 7). Ouerlike figure tree slegs na vore tydens vertellings 3 en 5, waar die Ma-figuur negatief uitgebeeld word. Junior figure blyk nie in haar vertellings voor te kom nie.

Dit blyk moontlik dat 'n dinamiese tegniek van invraging 'n bydrae gelewer het tot 'n verskil in siening oor figure, waar kontemporêre figure in Fase 3, teenstellend met die negatiewe beskouing in Fase 1, ook positief beskou word (Projeksieplaat 7).

(f) Betekenisvolle konflikte

Die hoofkonflik, naamlik die interpersoonlike konflik van verwerping en die beheer/geen beheer daarvoor, bly intens oor die fases heen, maar bereik 'n klimaks tydens Projeksieplaat 7

waar NDE insig verkry en haar eie oplossings verstorie. Die konflikte van affiliasie/isolasie sowel as outonomie/onderdanigheid intensiveer tydens Fase 3 en konflikte brei ook uit om bemeestering/mislukking, geen oplossing/hoop, agting/miskenning, veiligheidskonflikte en self-agting/toelaat-om-jouself-te laat-definieer-deur-ander, in te sluit.

Die toepassing van 'n dinamiese assesseringstegniek het moontlik 'n bydrae gelewer tot die verandering tussen die fases wat bemerk is ten opsigte van intensivering en uitbreiding van betekenisvolle konflikte by NDE, asook met die opbou na Projeksieplaat 7 waar 'n antwoord op die hoofkonflik, selfagting, in haar eie woorde gebied word.

(g) Aard van vrese

Die aard van die vrese intensiveer oor die vertellings heen. Ryker beskrywings is gegee in Fase 3 en meer en ryker inligting is so verkry. Tydens vertelling 1 sluit vrese afkeur, gebrek aan liefde en magteloosheid in. Die vrese intensiveer en brei uit tot vrese vir verlating, deprivering van keusegeleentheid, onveiligheidsbelewing, miskenning, isolasie, minagting en geen-beheer (Projeksieplaat 7).

Omdat daar blyke is dat die toepassing van die tegniek kon bygedra het tot die intensivering van projeksies, is die uitbreiding van die aard van die vrese moontlik ook bevorder deur die toepassing van die tegniek na onder andere deprivering, minagting en geen-beheer.

(h) Verdedigingsmeganismes (vergelyk ook die Haworth-vorm in D Aanhangsel)

'n Analise van die verdedigingsmeganismes, bepaal volgens die Haworth-metode, lewer die frekwensie verdedigingsmeganismes soos getoon in Tabel 4.81, ook uitgedruk as 'n persentasie ten opsigte van die projeksiestellings.

TABEL 4.81: NDE – Die verhouding van getal verdedigingsmeganismes (volgens die Haworth-metode) tot getal projeksiestellings per projeksieplaat, uitgedruk as 'n persentasie

Projeksieplate	Soorte Vm	Getal Vm	Getal projeksie-stellings	%
Projeksieplaat 1	3	3	26	11,5%*
Projeksieplaat 2	4	4	32	12,5%
Projeksieplaat 3	3	3	26	11,5%
Projeksieplaat 4	3	4	27	14,8%
Projeksieplaat 5	6	6	42	14,3%
Projeksieplaat 6	5	7	44	15,9%
Projeksieplaat 7	6	7	21	33,3%

* (Getal verdedigingsmeganismes/getal projeksiestellings)x100=3/26 x 100≈11,5%

Tabel 4.81 toon dat daar 'n patroonmatige verskil tussen Fase 1 en 3 plaasgevind het, waar 'n styging in die soorte verdedigingsmeganismes (Projeksieplaat 5-7), sowel as in die verhouding van die verdedigingsmeganismes tot die getal projeksiestellings per

projeksieplaat (Projeksieplaat 4-7), voorkom. Die toename in Fase 3, wat dramaties gepeik het by Projeksieplaat 7 (33,3%), mag toegeskryf word aan die verdieping in projeksies, of aan NDE se emosionele reaksie wat mag dui op deprojeksie. Soorte verdedigingsmeganismes het uitgebrei om ambivalensie/omkering ook in te sluit.

Die toepassing van 'n dinamiese assesseringstegniek van invraging het by NDE moontlik 'n bydrae gelewer tot die gebruik van meer soorte verdedigingsmeganismes, sowel as 'n toename in die verhouding verdedigingsmeganismes tot projeksiestellings, weens die duidelike styging van beide in Fase 3.

(i) Verhoging van superego-toetrede

Superego manifestasies kom in Fase 1 ter sprake waar moontlik oormatige “straf” toegepas word op die hoofkarakters. Die kind maak net 'n fout en kom in die moeilikheid (Projeksieplaat 1) en die meisie word verwerp en in só 'n mate seergemaak dat sy verpletterd voel (Projeksieplaat 2). By Fase 3 vind manifestasies van superego-toetrede plaas deurdad hoofkarakters positiewe beginsels begin implementeer of nastreef.

Aanduidings van die moontlike invloed van die gebruik van 'n dinamiese invragingstegniek op 'n verhoging in superego-toetrede by NDE blyk in 'n toename in die manifestasie van beginsel-nastrewing om die lewe “beter” te maak in teenstelling met die erge “straf” beleving in Fase 1.

(j) Integrasie van die ego

'n Verskil tussen manifestasies van ego-integrasie word bemerk tussen Projeksieplate 1-3 en Projeksieplate 4-7, waar die hoofkarakter 'n kompromie bereik tussen eie behoeftes, die eise van realiteit, en die eise van die superego. Waar die held in Projeksieplate 1-3 as onbevoeg beskou kon word omdat hulle hulpeloos voel en niks kon doen om die situasie te verander nie, behalwe om die gedrag te ignoreer, word die held in Projeksieplaat 4-6 as gedeeltelik aanpasbaar gesien omdat hoop en oplossings nagestreef en oplossings bedink word. Projeksieplaat 7 lewer 'n hoofkarakter wat erkenning gee aan goed en sleg, sowel as die positiewe raaksien, erken en 'n besluit neem om “ander” verkeerd te bewys. Projeksieplaat 7 lewer dus 'n held wat aanpas en bekwaam self oplossings sal bewerkstellig.

Dit blyk dat die toepassing van 'n dinamiese assesseringstegniek moontlik 'n invloed op die manifestasie van ego-integrasie gehad het, aangesien 'n verskil merkbaar is ten opsigte van aanpassing indien Fase 1 met Fase 3 vergelyk word. Fase 3 lewer hoofkarakters wat hoop en oplossings oordink en uiteindelik insigtelike self-oplossings bereik.

4.10.1.2 Samevatting van die resultate van die projeksie-analise van NDE se projeksies

Tabel 4.82 dui 'n samevatting aan van die kategorieë waar die dinamiese assesseringstegniek 'n verskil blyk teweeg te gebring het tussen Fase 1 en 3.

TABEL 4.82: NDE – Projeksie kategorieë wat moontlik beïnvloed is deur die toepassing van die dinamiese assesseringstegniek van invraging

Kategorie	Beïnvloed of nie	In watter mate beïnvloed
a. Hoofteema	Ja	Intensiveer, brei uit, ryker stories ontwikkel. Tema van selfagting ontwikkel. Eie insigte ontwikkel
b. Die hoofkarakter	Ja	Karakter ontwikkel tot karakter wat erkenning verleen aan goed/sleg en besluit neem oor optrede om eie oplossing te bewerk.
c. Die primêre behoeftes van die hoofkarakter	Ja	Hoofkarakter het in Fase 3 behoefte aan oplossing
d. Wêreldbeskouing	Ja	In Fase 1 is die wêreld eisend en verwerpend, in Fase 3 is daar hoop en erkenning van die positiewe
e. Siening oor figure	Ja	Verleen ten slotte erkenning aan alternatiewe/positiewe kontemporêre figure
f. Betekenisvolle konflikte	Ja	Vermeerder en intensiveer. Belofte van oplossing heel aan die einde
g. Aard van vrese	Ja	Brei uit en verdiep. Belofte van oplossing aan die einde
h. Verdedigingsmeganismes	Ja	Vermeerder
i. Verhoging van superego-toetrede	Ja	Positiewe beginsels nagestreef
j. Integrasie van die ego	Ja	Held genereer hoop, alternatiewe oplossings en eie aanpassings in Fase 3

Al die kategorieë van die projeksie-analise van NDE blyk positief beïnvloed te gewees het deur die toepassing van die tegniek.

4.10.1.3 Struktuur-analise

Die identifisering en tellings van die strukturele komponente met betrekking tot NDE se projeksies is saamgevat in Tabel 4.83 en verskyn volledig in E Aanhangsel. 'n Los kopie van Tabel 4.83 word ook voorsien om die volg van die bespreking te vergemaklik.

TABEL 4.83 NDE - Struktuur-analise van vertellings								
RESPONSE	SUBFASE	Projeksiplaat 1 toepassing	Projeksiplaat 2 toepassing	Projeksiplaat 3 toepassing	Projeksiplaat 4 toepassing	Projeksiplaat 5 toepassing	Projeksiplaat 6 toepassing	Projeksiplaat 7 toepassing
	FASES	FASE 1		FASE 2	FASE 3			
a. Volume *		28V; 1NV 278V	36V; 2NV 258V	107V; 5NV 304V	9V; 0NV 237V	10V; 1NV 423V	11V; 0NV 425V	57V; 0NV 179V
b. Getal stellings (sonder prosesstellings)		26	32	26	27	42	44	21
c. Responspatrone/Lengte per inset		Sien bespreking						
d. Aanmoediging deur navorsers ***		9V;1NV	9V;3NV	25V;5NV ↔	3V;0NV ←	4V;1NV ←	3V;0NV →	8V;0NV →
e. Huiwerings		34	32	27	13	32	27	11
f. Herhalings		0	3	2	1	2	1	0
g. Getal direkte & eie verduidelikings		2	3	5	4	3	5	2
h. Woordkeuse		Formulerend Kwalifiserend <i>it looks 0 or whatever 3</i>	Formulerend Kwalifiserend <i>it looks 2 or whatever 0</i>	Formulerend Kwalifiserend <i>it looks 4 or whatever 1</i>	Formulerend Kwalifiserend <i>it looks 1 or whatever 1</i>	Formulerend Kwalifiserend <i>it looks 1 or whatever 1</i>	Formulerend Kwalifiserend <i>it looks 3 or whatever 0</i>	Formulerend Kwalifiserend <i>it looks 0 or whatever 0</i>
i. Toename/verdieping in Projeksieduidings ****				√	√	√	√	√
j. Wending/rigtings van vertelling • Hoe gou (respons posisie) ***** • Geïnisieer deur		3 Wendings 1.5 Something else... 1.7...I think that... 1.8...not gonna let...	2 Wendings 2.5 ...the way she's sitting... 2.9... just gonna stay...	3 Wendings 3.14The reason with the... 3.18 And then she... 3.18 But I don't...	4 Wendings 4.1 ...the outcome... 4.2 ...gives them hope... 4.2 ..find something... ens. (sien D & E Aanhangsel) Ek (1) Self (3)	7 Wendings 5.2 ...dolloed up... 5.2...vicious man... 5.2 ...is unhappy... 5.2 ...the brightness... ens. (sien D & E Aanhangsel) Ek (1) Self (6)	2 Wendings 6.2...I think that he's going to... 6.2 Or maybe...	3 Wendings 7.3 ...she decides to... 7.4 There's people that care for her... 7.7 I think that...
k. Toonaard		Negatief Onseker Onderdanig	Hartseer Pyn Afstandplasing Oorweldigende seerkry	Onsteltenis Disiplinerend Perfeksionisties "Uitsortierend" Aksie-gerig Onbekende oor- saak vir onsteltenis	Neg.→Pos. Hoop Positiewe toekoms verwagting	"Keuse" ondertoon Ontevrede Behoeftes aan meer Teenstellings Uitkoms hoopvol "Sal hard werk om..."	Afknuwend Negatief Uitkoms onseker, maar alternatiewe	Hartseer Bedruk Goed/sleg Erken positiewe Ander vs self Eie insig Eksterne hulpverlener
l. Respondeer goed op • Herhaling van frases • Uitings • Opdragte		√ √ √	√ √ √	√ √ √	√ √ √	√ √ √	√ √ √	√ √ √
m. Formaat		Storie	Storie & "Observasie van"	Storie & Prentbeskrywing	Storie & Prentbeskrywing	Storie & Prentbeskrywing	Storie & Prentbeskrywing	Storie

* Navorsers getal bo (Verbale & nieverbale insette getel); deelnemer getal onder (slegs verbale insette). V:Woordtelling; NV:Nieverbale handelings en response

** Sien Figure 4.51 tot 4.57 vir duidings van responspatrone

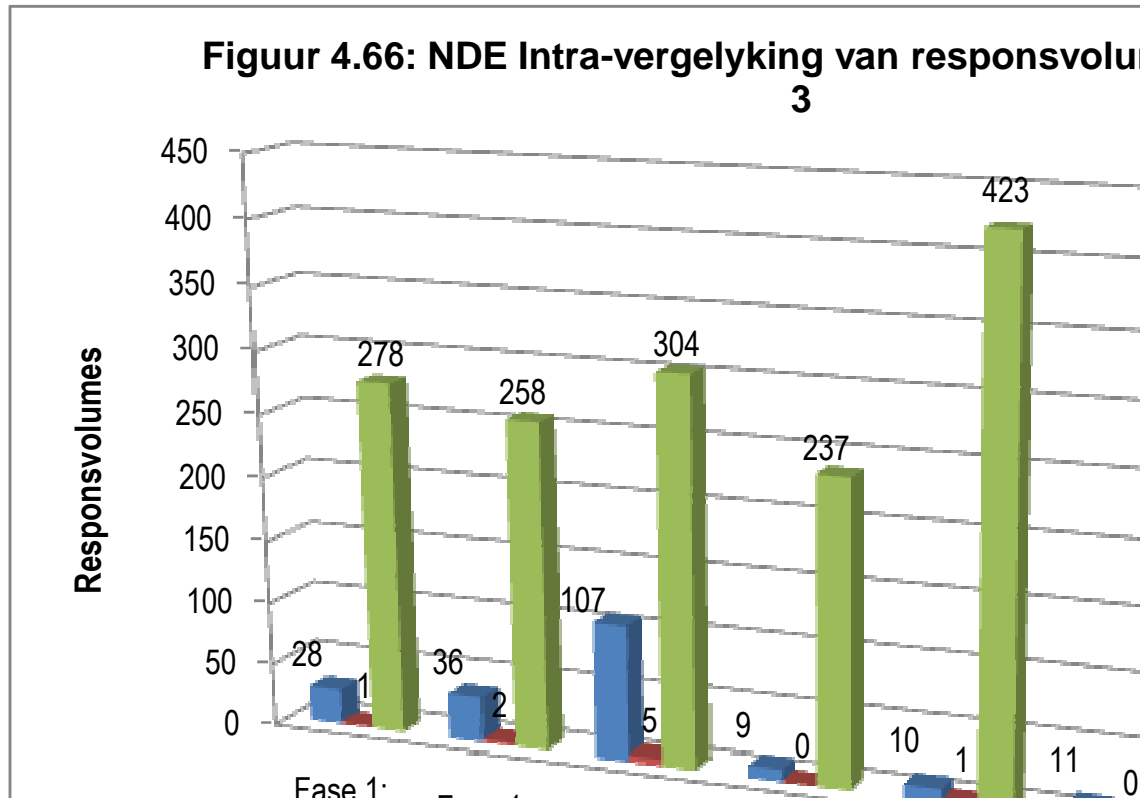
**** Aanmoedigings sluit Murray-opdrag en prosesstellings uit. Pyle: ↑ Aanmoediging het toegeneem met >10; ↓ Afgeneem met >10; ↔ Dieselfde gebly; ← Bietjie afgeneem met <10; → Bietjie toegeneem met <10

√ Regmerk dui aan dat dit voorkom in projeksiens

***** Inset nommers soos op die transkripsie word aangedui

(a) Volume van response

Die analise van NDE se volume van response word vervat in E Aanhangsel. Figuur 4.66 bied 'n oorsigtelike visuele voorstelling van die volume van my insette (verbale en nieverbale uitings) en van NDE se verbale response.

Die intra-vergelyking oor die fases heen in Figuur 4.66 toon die noemenswaardig hoë volumes van Projeksieplaat 5 (423) en 6 (425), veral in vergelyking met die lae volumes van Projeksieplate 4 (237) en 7 (179). Hierdie patroon hou moontlik verband met die appèlwaarde van die projeksieplate. By Projeksieplaat 4 het NDE, met min inset van my, die eerste keer 'n perspektief van hoop en 'n donker/licg speling in haar vertelling ingebring, en by Projeksieplaat 7 het self-insig ontwikkel tydens hoogs emosionele respondering. Daarteenoor laat blyk die vertellings by Projeksieplaat 5 en 6 aandag aan detail in die uitbeeldings op die projeksieplate en 'n mate van herhaling van besonderhede.

Figuur 4.66 toon ook hoe my getal insette afgeneem het by Projeksieplate 4-6 in Fase 3 (9-11-11, vanaf 29-38) en by Projeksieplaat 7 toegeneem het (57), om 'n versadigde vertelling teweeg te bring. NDE het tydens hierdie vertelling begin huil, 'n aanduiding van haar emosionele respons op haar projeksie. As verdere toeligting is die verhouding van my insette (verbaal en nieverbaal) tot NDE se woorde bepaal, sowel as die persentasie wat NDE se woorde beslaan het van die totale kommunikasie tydens elke vertelling. Tabel 4.84 dui dit aan.

TABEL 4.84: NDE – Verhouding ten opsigte van my insette tot haar woorde en persentasie van haar woorde uit die totale kommunikasie per projeksieplaat

Vertellings	Verbale/ nieverbale kommunikasie	My insette	NDE	Totale kommuni- kasie	Verhouding van my insette tot NDE se getal woorde*	NDE se woorde as persentasie van die totale kommunikasie**
Vertelling 1	Verbaal	28	278	307	1:9,6	90,6%
	Nieverbaal	1				
	Subtotaal	29	278			
Vertelling 2	Verbaal	36	258	296	1:6,8	87,2%
	Nieverbaal	2				
	Subtotaal	38	258			
Vertelling 3	Verbaal	107	304	416	1:2,7	73,1%
	Nieverbaal	5				
	Subtotaal	112	304			
Vertelling 4	Verbaal	9	237	246	1:26,3	96,3%
	Nieverbaal	0				
	Subtotaal	9	237			
Vertelling 5	Verbaal	10	423	434	1:38,5	97,5%
	Nieverbaal	1				
	Subtotaal	11	423			
Vertelling 6	Verbaal	11	425	436	1:38,6	97,5%
	Nieverbaal	0				
	Subtotaal	11	425			
Vertelling 7	Verbaal	57	179	236	1:3,1	75,8%
	Nieverbaal	0				
	Subtotaal	57	179			

*Bewerking: Getal woorde van NDE /My insette=278/29≈9,6

**Bewerking: NDE woordtelling/Totale kommunikasie x 100=278/(28+1+278) x 100≈90,6%

Waar die verhouding tussen my insette en NDE se getal woorde tydens die Murray-metode onderskeidelik 1:9,6 en 1:6,8 was, en die persentasie van haar woorde onderskeidelik 90,6% en 87,2% van die totale kommunikasie was, het sy in Fase 3 (uitgesluit Projeksieplaat 7, waar sy begin huil het), konsekwent bo 95% van die totale kommunikasie gelewer. Die verhouding van haar getal woorde tot my insette het ook eskaleer tot by Projeksieplaat 6, met 'n hoogste verhouding van 1:38,6.

Dit blyk dat die toepassing van 'n dinamiese invragingstegniek 'n invloed gehad het op die woordtellings van NDE, in die vorm van 'n verhoging in die verhouding van NDE se woorde tot my insette sowel as van die persentasie uit die totale kommunikasie.

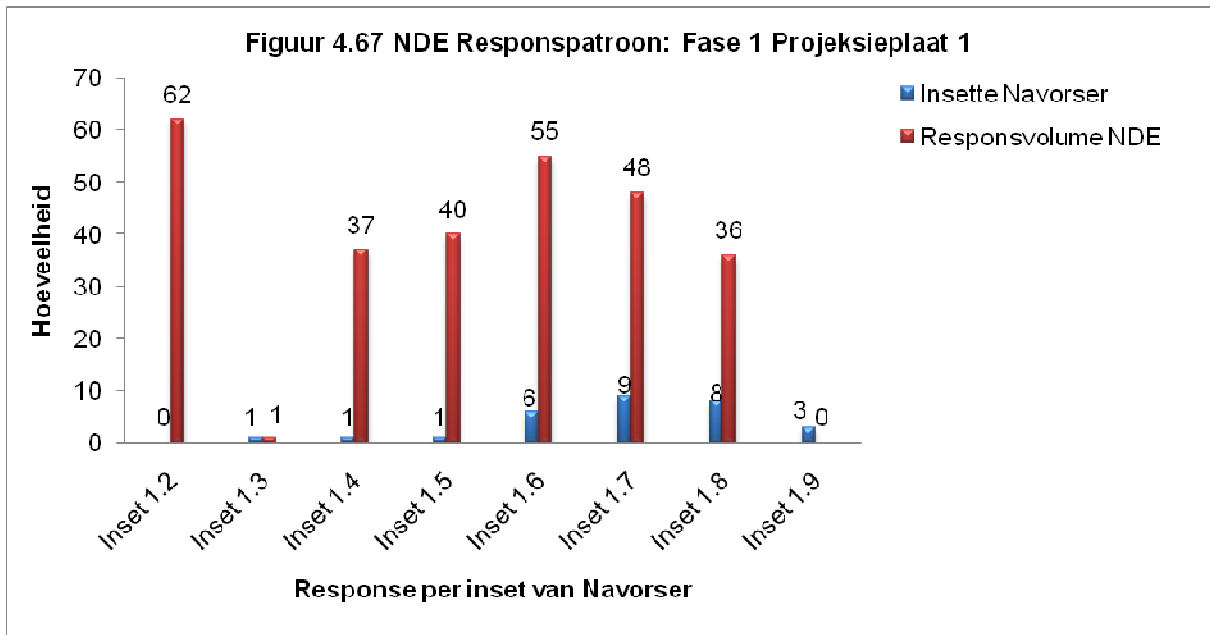
(b) Getal projeksiestellings (sien Tabel 4.83)

Die analise van NDE se projeksiestellings word vervat in E Aanhangsel. Haar projeksiestellings het verhoog by Projeksieplate 5 en 6. Projeksieplaat 7 het die laagste getal projeksiestellings gelewer, moontlik as gevolg van haar intense beleving van haar projeksie alhoewel die kwaliteit van haar projeksie tydens hierdie vertelling “verbeter” het.

Gloobaal is dit onseker of die toepassing van 'n dinamiese invragingstegniek by NDE 'n invloed gehad het met betrekking tot die voorkoms van projeksiestellings.

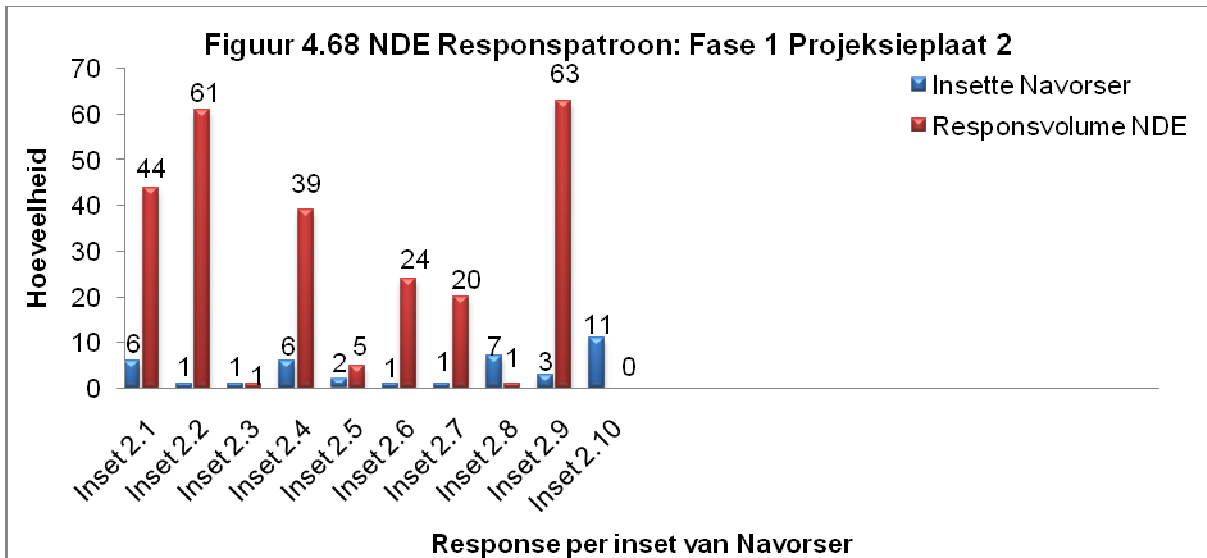
(c) Responspatroon (respons-lengte per inset van navorser)

Die responspatrone by NDE word vervat in E Aanhangsel. Die voorstelling van haar responspatrone word per projeksietafel aangedui, in Figure 4.67-4.73.

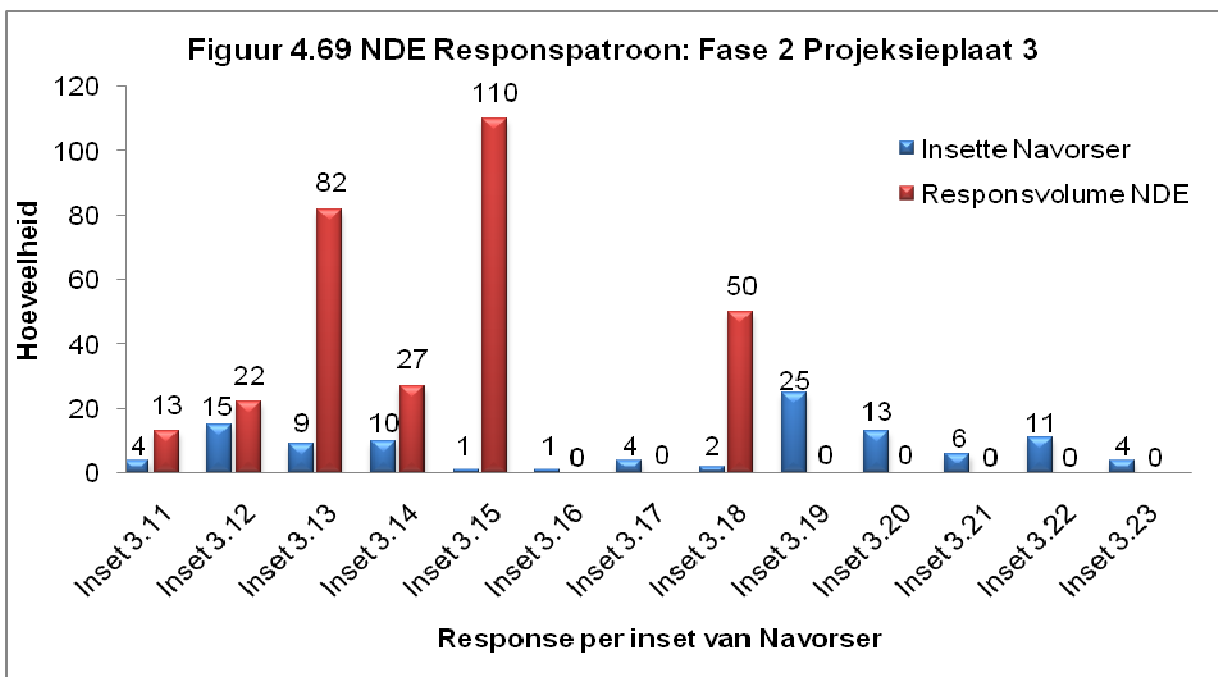

Figuur 4.67 toon dat NDE tydens die intree projeksietafel gou (inset 1.2-1.5) begin het met haar vertelling en eenvoudige insette benodig het (“OK”, “And?”) om voort te gaan. Nadat sy haar vertelling gestop het (1.5) het sy 'n patroon gehandhaaf waar ek haar woorde herhaal het, en sy dan met verdere vertelling vervolg het. Dit het 3 keer gebeur (1.6, 1.7, 1.8). Na my “OK. Anything else?” (1.9), het sy bloot respondeer met prosesstellings, en geen verdere storie vertelling gelewer nie.

NDE se responspatroon by Projeksietafel 2 (Figuur 4.68) toon weer 'n onmiddellike aanvang, waar sy op 'n kopknik (2.2) verder respondeer het. Sy het voortgegaan met haar vertelling nadat ek haar woorde herhaal het (2.4) en volgehou met korter response terwyl ek eenvoudige insette tussen-in gegee het (2.5-2.7), waarna sy haar vertelling gestop het. Sy het egter weer voortgegaan met 'n uitgebreide respons op “And what’s going to be the outcome.. ...of this story?” (2.8-2.9).

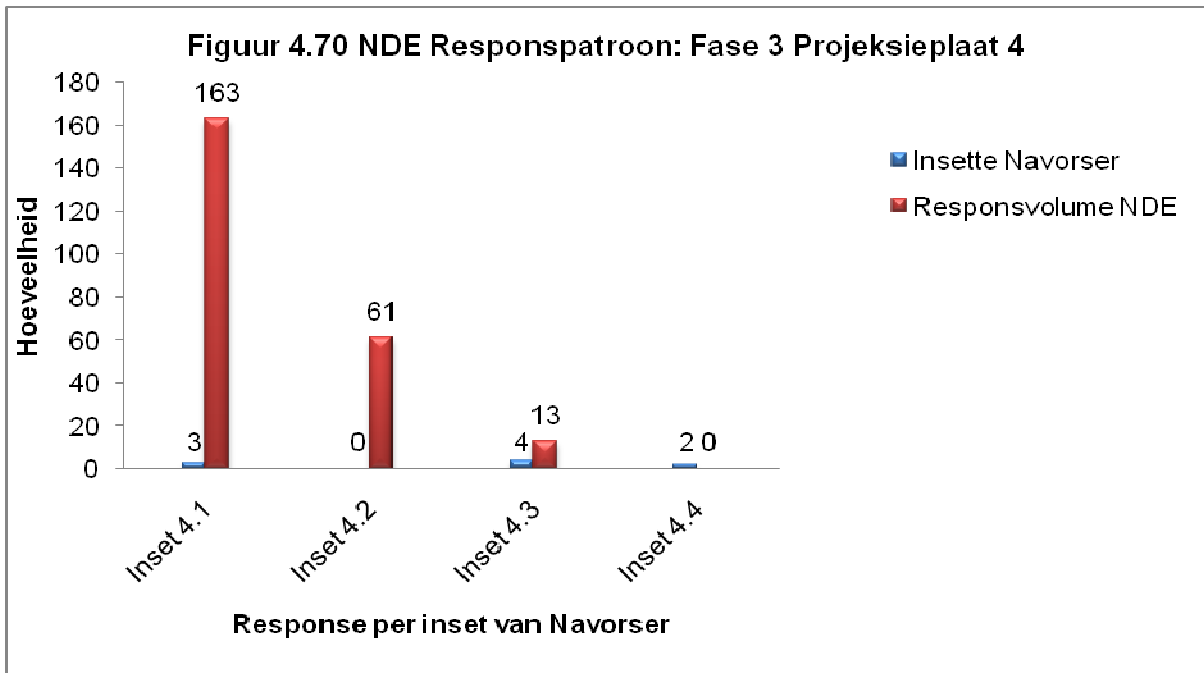
Fase 1 (Figure 4.67 en 4.68) toon 'n patroon dat NDE gou begin respondeer het en eenvoudige insette benodig het om 'n eerste “vertellingsgreep” te lewer, waarna woordherhaling, insette of “opdragte” benodig is om verdere vertellings te ontlok. Figuur 4.69 toon haar responspatroon gedurende die opleidingsplaat.

Figuur 4.69 toon dat NDE haar patroon gehandhaaf het deur onmiddellik te begin respondeer, en ook op invraging aan die einde 'n respons van hoë volume (50 woorde) te lewer. Die patroon wyk af van die vorige waar sy tydens Projeksieplaat 3 aanhou vertel het sonder dat soveel “opdragte” of woordherhalings soos by Projeksieplaat 2 nodig geblyk het, en die verspreiding dus hoofsaaklik in twee response (3.13 – 82 woorde, en 3.15 – 110 woorde) gekonsentreer is. Die opleidingsplaat het dus reeds 'n veranderde patroon van NDE

se kant af teweegbring. Ek het 'n samevattende verduideliking verskaf nadat haar vertelling versadiging bereik het (3.19-3.25), omdat ek in haar geval relatief min insette verduidelik het aangesien veral erkennende kopknikke gebruik is.

Figure 4.70-4.73 gee 'n grafiese voorstelling van NDE se responspatroon tydens die hertoetsfase.

Figuur 4.70 toon dat NDE by Projeksiplaat 4 onmiddellik (4.1) repondeer het, met 'n hoë volume respons (163 woorde), en daarna twee skerp verminderde response (61,13 woorde). My woordherhaling by 4.3 het 'n belangrike uitbreiding ontlok.

Die hertoetsfase blyk vanuit die staanspoor, volgens die responspatroon by Projeksiplaat 4, positief beïnvloed te gewees het deur die dinamiese assesseringsintervensie, omdat NDE onmiddellik met haar storievertelling 'n aanvang geneem het en haar storie voltooi het met eie aandag aan detail wat ek voorheen meer dikwels deur gerigte insette moes ontlok.

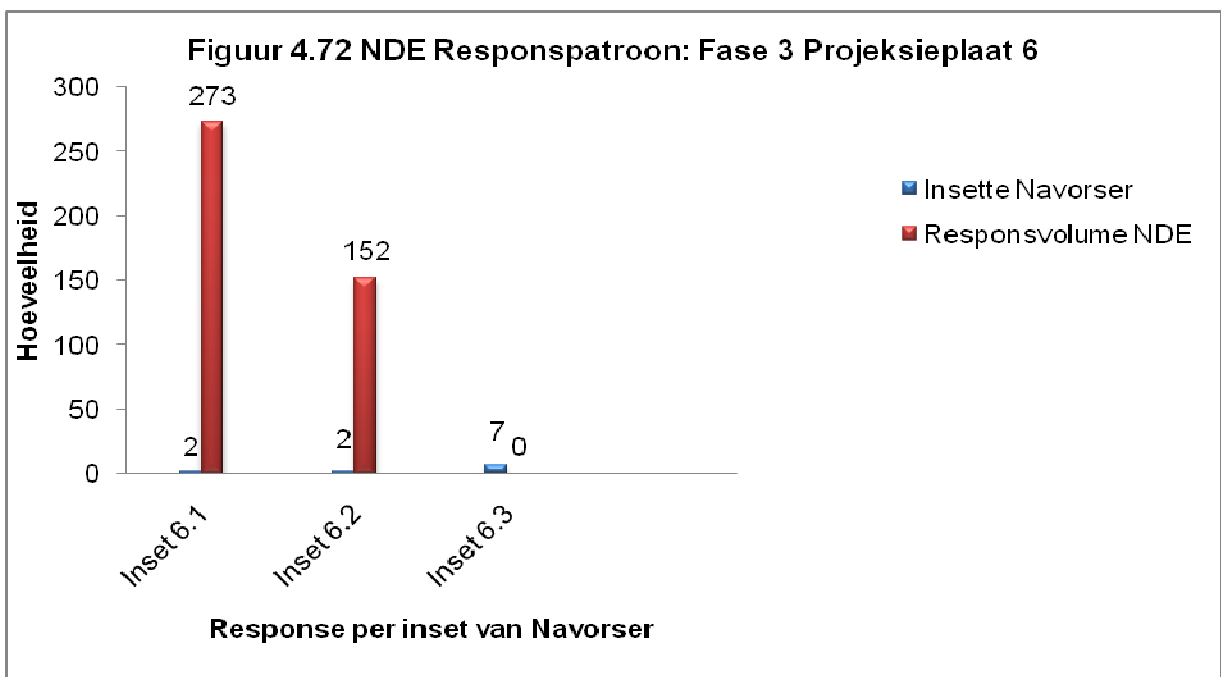
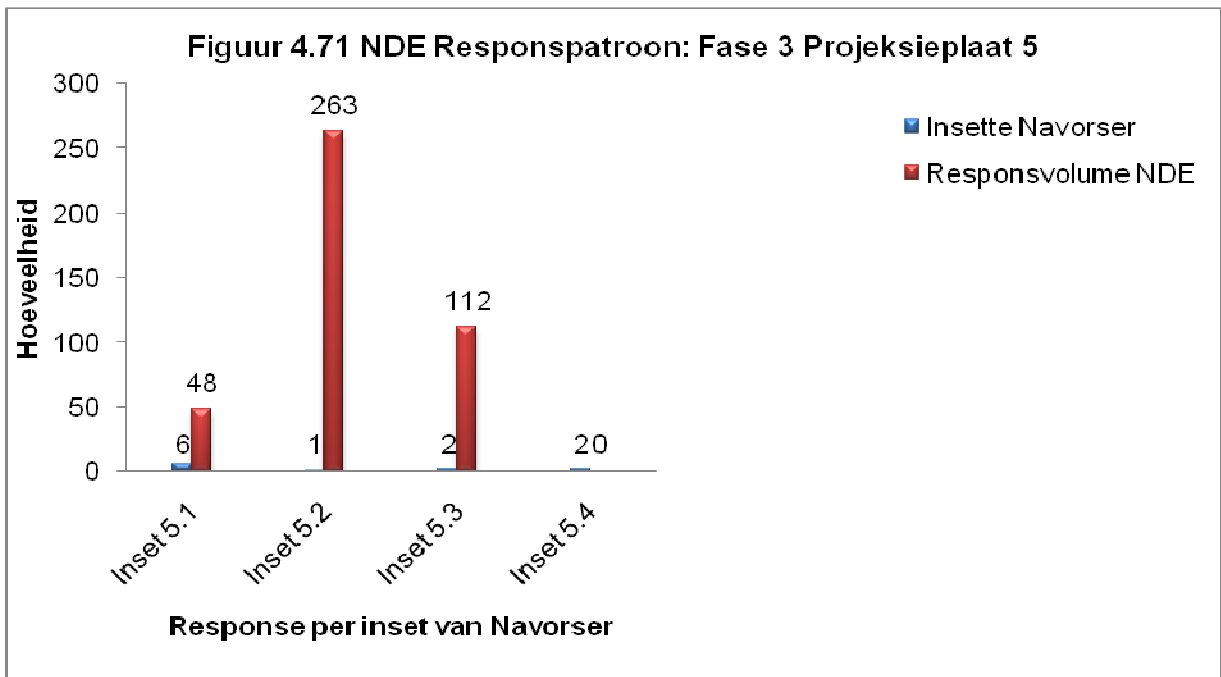
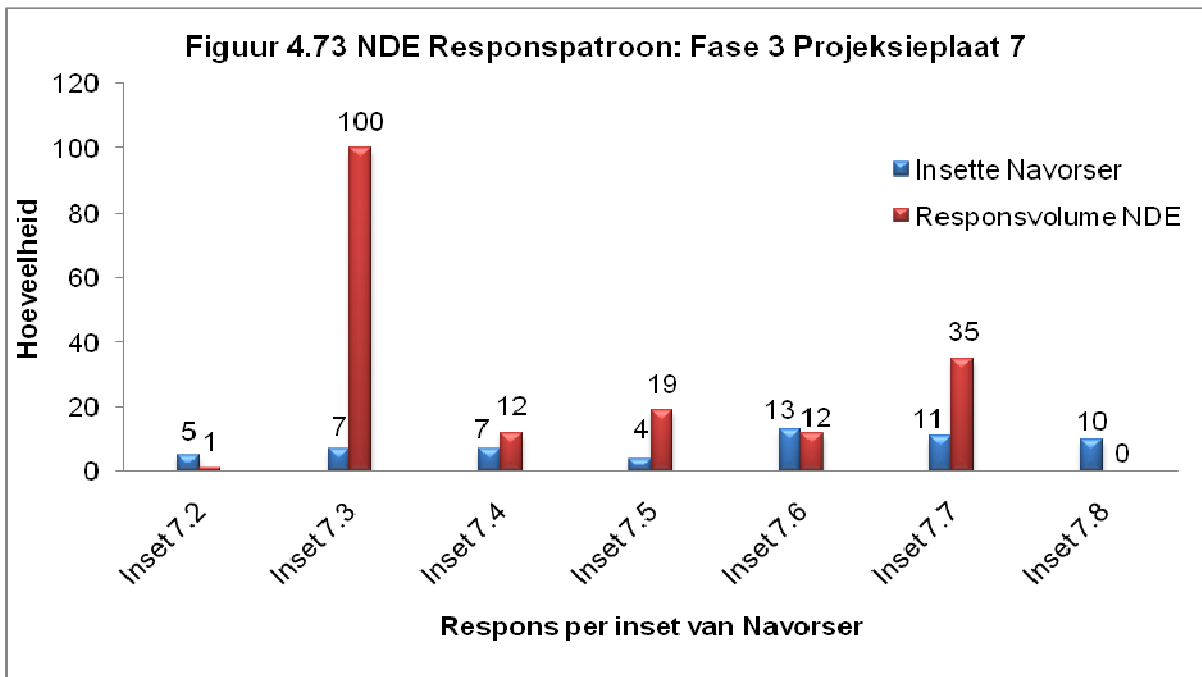

Figure 4.71-4.72 toon dieselfde responspatroon by Projeksieplaat 5 en 6, waar NDE dadelik met haar hoë volume vertellings begin het en die vertellings volledig selfbestuur het op slegs “*And then?*” van my af. Haar patroon van geen verdere vertelling na “*Anything else?*”, is gehandhaaf.

Figuur 4.73 toon 'n verskillende responspatroon, waar NDE eers verbaas gestel het “*It’s blank*”, en ek verduidelik het dat dit is en dat sy haar eie storie moes opmaak (7.2-7.3). Hierna het sy haar vertelling begin met 'n relatief kort respons (100 woorde) en 'n patroon van heel bondige response gelewer (12, 19, 12, 35) wat tipeer is deur 'n diep sug (7.3, 7.4), waarna sy teen die einde begin huil het (7.5-7.9). By 7.3 het sy inderdaad die vertelling gestaak en die projeksieplaat aan my oorhandig, waarna ek haar woorde 3 keer herhaal het (7.4, 7.5, 7.6) vir verdere uitbreiding deur haar. Sy het met haar vertelling volhard ten spyte van die emosionele aard daarvan en dit afgerond na my “*And then, what’s going to be the outcome of this story?*” (7.7). Haar patroon van geen verdere vertelling na “*Anything else?*”, is gehandhaaf.

Figure 4.67-4.73 toon dat die toepassing van 'n dinamiese assesseringstegniek van invraging NDE se responspatrone beïnvloed het ten gunste van vinniger versadigde vertellings en selfbestuur van die vertellings, op eenvoudiger ontlokking deur my.

(d) Aanmoedigings deur navorser (sien Tabel 4.83)

Die transkripsies met die identifisering van hierdie kategorie by NDE is vervat in E Aanhangsel. Uit Tabel 4.83 word opgemerk dat meer verbale aanmoedigings per projeksieplaat (albei 9) tydens Fase 1, teenoor die aantal verbale aanmoedigings in Fase 3 (3-4-3-8), plaasgevind het. By Projeksieplaat 1 is “OK”, “And?” en woordherhalings gebruik, en tydens Projeksieplaat 2 woordherhaling, “Mm-mm?” en “*And what’s going to be the outcome of this story?*”.

Tydens Fase 3, in teenstelling met Fase 1, wil dit verder voorkom of die eerste inset van my af (“There you are...”(4.1), “OK. *The next one...*”(5.1), “*Next card...*”(6.1)), hoër responsvolumes ontlok het. By Projeksieplaat 7 moes ek egter eers die opdrag minimaal aanpas, waarna NDE haar vertelling kon lewer. Sy het meer ondersteuning vereis tydens die emosie-belaaide vertelling, as die uitsondering op die patroon.

Dit lyk of die toepassing van ’n dinamiese assesseringstegniek van invraging die verbale aanmoedigings beïnvloed het ten gunste van minder en eenvoudiger aanmoedigings, en ook gouer gelewerde storievertellings.

(e) Huiwerings (sien Tabel 4.83)

Huiwerings wat in NDE se response voorgekom het is ingesluit in E Aanhangsel. Die verhouding van NDE se huiwerings tot die responsvolume uitgedruk as ’n persentasie, word in Tabel 4.85 getoon.

TABEL 4.85: NDE – Die verhouding van huiwerings tot responsvolumes per projeksieplaat, uitgedruk as ’n persentasie

Fase	Projeksieplate	Getal huiwerings	Responsvolume	%
Fase 1 (Murray-metode)	Projeksieplaat 1	34	278	12,2%*
	Projeksieplaat 2	32	258	12,4%
Fase 2 (Dinamiese assesseringstegniek: Verduideliking tydens projeksieplaat)	Projeksieplaat 3	27	304	8,9%
Fase 3 Hertoetsfase	Projeksieplaat 4	13	237	5,5%
	Projeksieplaat 5	32	423	7,6%
	Projeksieplaat 6	27	425	6,4%
	Projeksieplaat 7	11	179	6,1%

*Berekening van die persentasie huiwerings tot responsvolumes het as volg verloop: $34/278 \times 100 \approx 12,2\%$

Volgens Tabel 4.85 het NDE se huiwerings in Fase 3 skerp afgeneem teenoor dié in Fase 1.

Dit blyk dat die gebruik van ’n dinamiese assesseringstegniek van invraging by projeksieplate ’n invloed gehad het op die voorkoms van huiwerings by NDE. Huiwerings het skerp afgeneem in verhouding tot responsvolume.

(f) Herhalings (sien Tabel 4.83)

’n Volledige aanduiding van NDE se herhalings is ter insae beskikbaar in E Aanhangsel en die verhouding van haar herhalings tot haar responsvolumes, uitgedruk as ’n persentasie, word in Tabel 4.86 getoon.

TABEL 4.86: NDE – Die verhouding van herhalings tot responsvolume per projeksieplaat, uitgedruk as 'n persentasie

Fase	Projeksieplate	Getal herhalings	Respons-volume	%
Fase 1 (Murray-metode)	Projeksieplaat 1	0	278	0,0%
	Projeksieplaat 2	3	258	1,2%
Fase 2 (Dinamiese assesseringstegniek: Verduideliking tydens projeksieplaat)	Projeksieplaat 3	2	304	0,7%
Fase 3 Hertoetsfase	Projeksieplaat 4	1	237	0,4%
	Projeksieplaat 5	2	423	0,5%
	Projeksieplaat 6	1	425	0,2%
	Projeksieplaat 7	0	179	0,0%

Tabel 4.86 toon min sistematiese wisseling oor die fases heen in NDE se herhalings, ofskoon minder herhalings wel in Fase 3 voorgekom het. Die hoë persentasie herhalings by Projeksieplaat 2 (1.2%) mag toegeskryf word aan die aard van die appèl van die projeksieplaat op NDE. Sy het meer kere gesug tydens hierdie vertelling en by Projeksieplaat 7, by eersgenoemde meer begin herhaal en by Projeksieplaat 7 begin huil, wat daarop mag dui dat sy reeds by Projeksieplaat 2 verdieping in emosies ervaar het.

Die gebruik van 'n dinamiese assesseringstegniek van invraging by projeksieplate, blyk weinig invloed te gehad het op die frekwensie van herhalings by NDE se vertellings.

(g) Getal verduidelikings (sien Tabel 4.83)

Die analise van die getal verduidelikings is vervat in E Aanhangel. Die resultate is vervat in Tabel 4.87, waar die verhouding van die getal verduidelikings tot die responsvolume in persentasie uitgedruk, ook aangetoon word.

TABEL 4.87: NDE – Die verhouding van getal verduidelikings tot responsvolume per projeksieplaat, uitgedruk as 'n persentasie

Fase	Projeksieplate	Getal verduidelikings	Respons-volume	%
Fase 1 (Murray-metode)	Projeksieplaat 1	2	278	0,7%
	Projeksieplaat 2	3	258	1,2%
Fase 2 (Dinamiese assesseringstegniek: Verduideliking tydens projeksieplaat)	Projeksieplaat 3	5	304	1,6%
Fase 3 Hertoetsfase	Projeksieplaat 4	4	237	1,7%
	Projeksieplaat 5	3	423	0,7%
	Projeksieplaat 6	5	425	1,2%
	Projeksieplaat 7	2	179	1,1%

Tabel 4.87 toon min sistematiese wisseling oor die fases heen in die persentasies van NDE se herhalings. Met die uitsondering van Projeksieplaat 7, lyk dit egter of self-geïnisieerde verduidelikings toegeneem het tydens Fase 3, waar NDE self haar vertellings uitgebrei het.

Die toepassing van 'n dinamiese assesseringstegniek van invraging blyk nie by NDE 'n invloed te gehad het ten opsigte van die persentasie verduidelikings by projekties nie, maar wel op 'n toename in die self-inisiëring van verduidelikings.

(h) Woordkeuse (sien Tabel 4.83)

Die analise van NDE se woordkeuse is vervat in D en E Aanhangsel. NDE het woorde wat nou verwant aan “look” was (“looks” en “looking”), asook die woord “or whatever”, opvallend blyk te gebruik tydens sekere vertellings. Tydens Projeksieplaat 2 het NDE meer beskrywende woorde begin gebruik en observasie-inligting verskaf oor “hoe dit lyk”. Woorde is gebruik as kommentaar oor wat sy sien met projeksiestellings tussenin. Die tendens van haar woordkeuses “it looks” en “or whatever” is ondersoek om te bepaal in hoe 'n mate hierdie keuse van woorde haar vertellings kon beïnvloed het. Die kombinasie “it looks” is toe eerder gebruik om betekenis nie te vermeng nie. Die resultaat is vervat in Tabel 4.88-4.89.

TABEL 4.88: NDE – Die verhouding van die gebruik van “it looks” tot die responsvolume per projeksieplaat, uitgedruk as 'n persentasie

Fase	Projeksie-plate	Frekwensie “it looks”	Respons-volume	%
Fase 1 (Murray-metode)	Projeksieplaat 1	0	278	0,0%
	Projeksieplaat 2	2	258	0,7%
Fase 2 (Dinamiese assesseringstegniek: Verduideliking tydens projeksieplaat)	Projeksieplaat 3	4	304	1,3%
Fase 3 Hertoetsfase	Projeksieplaat 4	1	237	0,4%
	Projeksieplaat 5	1	423	0,2%
	Projeksieplaat 6	3	425	0,7%
	Projeksieplaat 7	0	179	0,0%

Tabel 4.88 toon nie 'n patroonmatige neiging in die gebruik van “it looks” tydens Projeksieplaat 1-7 nie. Woordkeuse en Formaat blyk by NDE 'n samehang te vorm, omdat Projeksieplate 2-6 se formate 'n kombinasie van storievertelling en prentbeskrywings was.

Die toepassing van 'n dinamiese tegniek van invraging by projeksieplate, blyk nie NDE se “it looks” response te beïnvloed het oor die Fases heen nie. Die gebruik van “it looks” by

Projeksieplaat 2-6 het eerder verband gehou met die formaat van die vertellings, as met die tegniek.

TABEL 4.89: NDE – Die verhouding van die gebruik van “or whatever” tot die responsvolume per projeksieplaat, uitgedruk as ’n persentasie

Fase	Projeksieplate	Frekwensie “or whatever”	Respon- s-volume	%
Fase 1 (Murray-metode)	Projeksieplaat 1	3	278	1,1%
	Projeksieplaat 2	0	258	0,0%
Fase 2 (Dinamiese assesseringstegniek: Verduideliking tydens projeksieplaat)	Projeksieplaat 3	1	304	0,3%
Fase 3 Hertoetsfase	Projeksieplaat 4	1	237	0,4%
	Projeksieplaat 5	1	423	0,2%
	Projeksieplaat 6	0	425	0,0%
	Projeksieplaat 7	0	179	0,0%

Tabel 4.89 toon die tendens aan in NDE se gebruik van “or whatever”, oor die fases heen. Die neiging is mees sigbaar op Projeksieplaat 1, waarna die gebruik van “or whatever” begin verminder het. Dit wil voorkom of, namate sy begin minder onseker raak het en/of meer verdiep geraak het in haar storievertelling en/of namate sy meer gemaklik begin raak het, die nodigheid van die gebruik van “whatever” onbewustelik of bewustelik verminder het. Sy mag die behoefte vir afstandplasing tussen die vertelling en haarself, verloor het.

Die toepassing van ’n dinamiese tegniek van invraging by projeksieplate blyk NDE se “or whatever” response weinig te beïnvloed het.

(i) Toename en/of verdieping in projeksie-duidings (sien Tabel 4.83)

Tydens die bespreking van die resultate van NDE se projeksie-analise (vergelyk 4.8.1.1) is ’n toename en ’n verdieping in projeksie-duidings bemerk oor die fases heen. ’n Toename in projeksiestellings was by NDE nie noodwendig ’n teken van verdieping in haar projeksies nie, aangesien Projeksieplaat 7 ’n insigtelike vertelling was met minder projeksiestellings. Die syfer-georiënteerde analises was nooit bedoel om kwalitatiewe analises te vervang of voor te skryf nie, maar is deurlopend gebruik as bydraende, verrykende inligting tot die kwalitatiewe analise. Ten spyte van hierdie stellingname het dit geblyk dat die res van die vertellings in Fase 3 toenemend meer projeksie stellings (vergelyk struktuur-analise b) bevat het as respons op toenemend minder en eenvoudiger verbale aanmoedigings (vergelyk struktuur-analise c en d) oor die fases heen, en verdieping in die projeksies het inderdaad plaasgevind (vergelyk die transkripsies van NDE).

Die toepassing van 'n dinamiese tegniek van invraging by projeksieplate blyk NDE se projeksies te beïnvloed het deur dit te laat toeneem en verdiep.

(j) Wendings in die vertellings (sien Tabel 4.83)

Die analise van wendings in NDE se vertellings is vervat in D en E Aanhangel. Die wendings in haar vertellings het gewissel tussen wendings wat deur my insette gesneller is en self-geïnisieerde wendings. Self-geïnisieerde wendings het vir die eerste keer tydens die opleidingsplaat voorgekom. Tydens Fase 3 is wendings oorwegend self geïnisieer (3, 6, 1, 2), en haar wendings tydens Fase 3 het verdieping in haar vertellings teweeggebring.

Die toepassing van 'n dinamiese assesseringstegniek blyk by te gedra het dat NDE meermale self wendings, wat tot verdieping in projeksies gelei het, inisieer het.

(k) Toonaard van die projeksies (sien Tabel 4.83)

Die analise van die toonaard van NDE se projeksies is vervat in D Aanhangel. Die toonaard van haar projeksies het veral in terme van die afloop van die vertellings verander vanaf Fase 1 tot 3. Die toonaard in Fase 3 sluit 'n element in van hoop, positiewe verwagting, alternatiewe keuses en 'n speling tussen goed/sleg. Die toonaard bou op na die hoogtepunt in Projeksieplaat 7, waar insig na vore getree het na die erkenning van die goeie en slegte, en 'n besluit gemaak en 'n oplossing genereer is.

Het die toepassing van 'n dinamiese invragingstegniek by projeksieplate, die toonaard van NDE se projeksies beïnvloed? Dit het so voorgekom. Geleidelike intensivering van 'n negatiewe toonaard het tydens Fase 3 plaasgevind, maar met hoop en 'n wens vir 'n meer positiewe lewe. Alternatiewe is voorgehou wat kulmineer het in erkenning van goed/sleg, met gepaardgaande insig en 'n oplossingsgeoriënteerdheid.

(l) Goeie response op ontlokkings (sien Tabel 4.83)

Die analise van watter van my insette in Fase 3, in teenstelling met Fase 1, goeie response by NDE ontlok het, is vervat in E Aanhangel. "Goeie" ontlokking is in Fase 1 verkry op alle insette maar veral "*what would be the outcome...*"-tipe insette het "beter" response verkry. Alhoewel NDE respondeer het op alle insette wat ek gelewer het, het sy veral goeie response gelewer in Fase 3 wanneer eenvoudige, minimale "opdragte" tydens die eerste inset gegee is, uitgesluit Projeksieplaat 7 waar ontlokkings verhoog het as gevolg van haar emosionaliteit (huil).

Die toepassing van 'n dinamiese assesseringstegniek van invraging blyk by NDE positief mee te gewerk het met betrekking tot die tipe insette waarop sy respondeer het. In Fase 3 het NDE slegs minimale, eenvoudige insette nodig gehad het om onmiddellik te respondeer

met hoë volume vertellings, oënskynlik omdat sy danksy die opleidingsfase die taak goed begryp het.

(m) Formaat (sien Tabel 4.83)

NDE se vertellings het hoofsaaklik 'n storie-formaat aangeneem, maar het by Projeksieplate 2-6 observasies in die vorm van “*it looks ..*” bevat, wat prentbeskrywings ingesluit het. Die formaat het wel ietwat verander na Projeksieplaat 1, maar die opleidingsplaat het nie enige verdere veranderde tendense teweeg gebring nie.

Dit lyk nie of die formaat van NDE se vertellings beïnvloed was deur die toepassing van die dinamiese assesseringstegniek van invraging nie.

4.10.1.4 Samevatting van die resultate van die strukturele analise van NDE se projeksies

Tabel 4.90 toon 'n samevatting van die resultate van die strukturele analise van NDE se projeksies, indien Fase 1 met Fase 3 vergelyk word.

TABEL 4.90: NDE – Struktuur-analise kategorieë wat moontlik beïnvloed is deur die toepassing van die dinamiese assesseringstegniek van invraging

Kategorie	Beïnvloed of nie	In watter mate beïnvloed
a. Woordtelling/volume van response	Ja	Verhoog ten opsigte van verhouding tot my insette
b. Getal projeksiestellings	?	Onseker
c. Responspatrone	Ja	Vinniger versadigde vertellings met minimale insette
d. Aanmoedigings deur navorser	Ja	Eenvoudige en minder aanmoedigings Vertellings gouer gelewer
e. Huiwerings	Ja	Skerp afgeneem in verhouding tot responsvolume
f. Herhalings	Nee	Weinig invloed
g. Verduidelikings	Ja	Self-geïnisieerde aard het toegeneem, frekwensie nie
h. Woordkeuse	?	“ <i>it looks</i> ” hou verband met Formaat en “ <i>or whatever</i> ” het afgeneem. Onseker
i. Toename/verdieping in projeksie-duidings	Ja	Toegeneem en verdiep
j. Wendings	Ja	Spontane wendings kom oorwegend voor. Eie wendings bring verdieping in projeksies
k. Toonaard	Ja	Hoop, positiewe verwagtings, alternatiewe keuses en eie insig ontwikkel
l. Respondeer goed op	Ja	Eerste inset in Fase 3
m. Formaat	Nee	

Oorsigtelik wil dit uit Tabel 4.90 voorkom, met betrekking tot die strukturele aspekte van NDE se projeksies, dat die dinamiese assesseringsintervensie 'n positiewe effek gehad het op 9 uit 13 kategorieë, en veral op die Toonaard van haar vertellings.

4.10.1.5 Gesprek 1: NDE se beleving van die Murray-metode versus die dinamiese assesseringstegniek van invraging

Ten spyte van haar emosionele ervaring en trane tydens Projeksieplaat 7, wou NDE nie die assessering onderbreek nie, en sy het by herhaling bevestig dat ons kon voortgaan (MvsDA.4;6;31). NDE het haar ervaring van die storievertel-oefening beskryf as “...*It was actually good, 'cause I got to uhm just talk about what I'm feeling, using other peoples' situations. And (it) got me thinking how I could solve what was happening with me...*” (MvsDA.7). Dit wil voorkom asof sy die oefening geniet het juis omdat dit haar gehelp het om onafgehandelde sake in die gesig te staar, ten spyte van die emosies wat gesneller is daardeur. Sy het gestel, “*I enjoyed it, because I had to deal with stuff that I've just been putting off...*” (MvsDA.32), wat 'n verduideliking kan bied vir die feit dat sy telkens bevestig het dat sy wou voortgaan met die assessering en gesprekke. NDE het gemeen dat die storievertel oefening veral gehelp het omdat sy geweet het ek luister werklik na haar “...*It helped me because mm...I know that you were listening. Because I hardly ever have that. I'm most of the time doing the listening. Mm... it also helped because... it made me think that ... just because I have something wrong, doesn't mean that I don't have... I can't carry on or do better for myself...*” (MvsDA.9), wat daarop dui dat sy die insette wat ek gemaak het om projeksies te ontlok, positief beleef het.

NDE het verklaar dat sy die meeste van Projeksieplaat 2 (TAT 3BM) se prent gehou het (MvsDA.12), en die minste van die prent sowel as haar storie by Projeksieplaat 1 (TAT 1), as gevolg van die dissonans wat dit by haar geskep het. Sy het dit soos volg verduidelik: “*because... I express myself also through music. So... people has (sic) actually accepted that, and the story that came to mind was that people didn't accept the little boy playing the violin and I didn't see any logic in that, 'cause everyone should be allowed to express themselves in whichever way they choose to.*” (MvsDA.17). Sy het verder verduidelik dat “*I was trying to think of what to say, but I found it hard because... it didn't come naturally to me to tell the story about that picture.*” (MvsDA.18). Die storie waarvan sy die meeste gehou het was haar vertelling by Projeksieplaat 7 (TAT 16), waar sy begin huil het (MvsDA.13 “*And when I had to tell the story, my own story with the blank card*”), inligting wat sy uit haar eie aangebied het, sonder dat ek die vraag gestel het. Die moontlikheid bestaan dus dat sy by Projeksieplaat 7 gedeprojekteer het.

NDE het gestel dat sy van die begin af geweet het wat om te doen (MvsDA.19), maar dat my verduideliking tydens die opleidingsplaat haar gehelp het om werklik te begryp wat sy veronderstel was om te doen (MvsDA.9). Op my navraag oor of daar 'n stadium was waar sy beter begryp het wat om te doen, het sy geantwoord “*Yes, after you started talking to me also after the first two pictures*” (MvsDA.19-20). Sy het betekenisvolle terugvoer gegee oor die intervensies wat haar gehelp het, “*... you just leading me on, made me wanna talk more, like when you were nodding your head and saying those things. It made me feel like you actually cared, you listened to what I was saying*” (MvsDA.9). Alhoewel sy aanvanklik gestel het dat daar niks was wat ek gedoen het wat haar nie gehelp het nie (MvsDA.10), het sy tóg later in die gesprek opgemerk, “*not exactly that it bothered me, but ... it kind of drew me off a little bit in telling the story, there was a point where I was trying to think of a word and then you said “Aha”. And then I was like, OK, fine, what am I saying now? I was like... I didn't know what to say anymore*” (MvsDA.22). Dit wil voorkom of herhaling van haar woorde moontlik vir NDE beter sou kon gewerk het as “*Mm-mm*”, (MvsDA.27).

NDE se stellings oor haar beleving van die onderskeie intervensies (Murray-metode vs die dinamiese assesseringstegniek van invraging) verifieer inligting wat verkry is uit die projeksie-analise (waar projeksies verdiep het) en die strukturele analise (waar verandering in Responsvolume en Toonaard en “beter” vertellings bevestig dat meer inligting met dinamiese assessering by haar ontlok is).

NDE se beleving van die Murray-metode *versus* die dinamiese assesseringstegniek van invraging tydens assessering met projeksies, blyk ten gunste van die dinamiese assesseringstegniek van invraging te wees omdat sy die opleiding en die toepassing daarvan as aanmoediging beleef het.

4.10.1.6 Gesprek 2: NDE se gesprek oor kultuur (Sien Transkripsie; *Scoring Sheet for the Psychocultural Scoring System*, D Aanhangel; KultuuranaliseTabel, G Aanhangel)

NDE is die jongste dogter van ouers met Ndebele en Zimbabwiese wortels, wat Shona met mekaar praat, maar Engels as huistaal en werkstaal het (K.1; 22; 69; 74). NDE praat hoofsaaklik Engels tuis (K.3), maar beskou haarself primêr as 'n Christen (K.104; 121; 244), Shona (K.253; 257), Ndebele (K.98; 121), Zimbabwiese (K.225; 268-269) meisie wat tuis, by die skool en by die kerk Engels praat (K.172-174), in die gegewe volgorde van belangrikheid. Sy beskryf haar ma as 'n Shona met Ndebele wortels, omdat haar materne grootvader van Ndebele adelstand was, maar as gevolg van sy huwelik met haar ouma wat van Shona afkoms was, moes afstand doen van sy familie en aanspraak op die koningskap (K.). Haar

pa was sedert sy 2 jaar oud was in Suid-Afrika gestasioneer om werksredes (K.5). NDE het alleenlik Ndebele gepraat tot op 7 jarige ouderdom, toe die gesin na Suid-Afrika verhuis het om permanent by haar pa te wees (K.5-6). Sy is op daardie stadium blootgestel aan Engels en Shona op skool (K.6-10). Shona was die tweede taal en sedert Graad 3 op skool onderrig (K.10). Sy was ook van toe af blootgestel aan Zoeloe, wat die meeste kinders by die skool blyk te gepraat het (K.10). Sy was gespot op skool omdat sy nie Zoeloe kon praat nie, wat haar gedring het om self die taal aan te leer deur na gesprekke te luister van haar broer en sy hoërskool vriende, uit te vind wat sekere woorde beteken en dit dan self te begin gebruik (K.10-17).

Soos vanuit my beskrywing hierbo afgelei kan word, beskryf NDE haarself eerder in terme van kulturele eienskappe as op grond van persoonal-uniekekenmerke. Uniekhede wat sy tydens ons gesprek uitgelig het dui op verskille tussen haar en die kulturele groepe waarmee sy identifiseer, byvoorbeeld die feit dat sy haarself as meer verlig beskou het as die tipiese Shona en Ndebele groeperings ten opsigte van kulturele seun/meisie en man/vrou rolverwagtings. 'n Groot gedeelte van die gesprek het gehandel oor haar verduideliking van haar huishoudelike take en hoe dit haar lewe beïnvloed (K.33-65). Die lading van huishoudelike verantwoordelikheid, met gepaardgaande take wat skoonmaak, kosmaak en huishoudelike aankope insluit, word min of meer met bereiking van adolessensie oorgedra na die dogter in die gesin (K.40-43;44-45;47-53;55). Die seun neem die versorging van die tuin en troeteldiere dan oor (K.53-54;59-61). Die rol van die vader-figuur is volgens NDE om die gesin se veiligheid te verseker (K.61-62) en die besluitnemer rol te vervul (K.64). Alles blyk te behoort aan die man – die huis, alle inkomende fondse, die kar ensovoorts, selfs al verdien die vrou ook 'n eie inkomste (K.64).

Sy sien die Ndebele groepering as 'n streng, selde glimlaggende groep wat reëls tot op die letter uitvoer (K.101). Sy stel dat 'n skerp onderskeid tussen Ndebele-wees en Christen-wees getref word, omdat jy nie beide kan wees nie, as gevolg van die botsing tussen Ndebele tradisie en Christelik-godsdienstige oortuigings (K.102). Sy beskryf haarself en haar gesin as baie sterk religieus (K.104-105), maar verduidelik dat hulle as gesin sekere Ndebele tradisies nog streng navolg, soos die vrou wat verantwoordelikheid neem vir alle huishoudelik verwante take, die lobola tradisie, die handewas-ritueel voor elke maaltyd, en die reël dat die dogter in haar pa se huis bly tot op 21 jarige ouderdom of tot wanneer sy trou (K.104-107). Die handewas-ritueel behels dat die dogter, voordat sy enige maaltyd bedien, kniel en die ouers se hande was, ongeag die eenvoud of die grootte van die maaltyd (K.105-106).

Wanneer die dogter trou, trek sy by haar man se huis in (K.110). Die seun/dogter en man/vrou rolle en regte blyk 'n groot area van konflik vir NDE te wees (K.109-113). Sy stel "... *I told my parents that I... I can't do that. I'm sorry, but I'm not staying in your house until... 'Cause I feel that I wanna be independent.....too, so, I don't wanna be like moving from my parents' house into my husband's house. And you actually move into your husband's house, not your house. So, it's not called your house or whatever. It's your husband's house. So I don't want that. I wanna have my own things, have my own car, buy my own car, buy my own apartment or whatever. So... I'm different in that way.*" (K.109-111). Sy verduidelik verder dat hul Christenskap hierteen bots "*'Cause woman are really they're not independent. They've got nothing; they've got no say about anything. So, 'cause my parents... because my parents are Christian...they believe that both are equal and they both have a say. So, like my dad will talk to my mom about certain things that need to be dealt with. So he just doesn't go and do his own thing, he does talk to my mom and my mom talks to him and they have made decisions together*" (K.113-114).

Verdere verskille tussen haar en haar geïdentifiseerde kultuurgroeperings behels dat die seun/dogter interaksie 'n ernstige taboe in die Ndebele en Shona kulture is (K.117). Sy het egter 'n kêrel, maar is te bang om met haar pa hieroor te praat (K.151). Vanuit hul Christenskap blyk die luister na sekulêre musiek, die dra van ontblotende kleredrag soos swembroeke, "ontblotende" bloesies en langbroeke, rook, alkoholiese drank of dwelms, en om met seuns uit te gaan voordat jy gereed is om te trou, ontoelaatbaar (K.136-144; 160-161;197-199). 'n Vertoning van liefde mag ook nie in die openbaar plaasvind nie (K.208). Alhoewel haar ouers nie alle Ndebele/Shona/Christelike reëls op haar afdwing nie, word haar waardes en wêreldbeskouing sterk ingespan om te besluit tussen reg en verkeerd (K.169-170).

NDE se Shonaheid skaal sy as 7 uit 10, maar sien haarself nie as 'n tipiese Shona nie, omdat sy baie stil en privaat is in teenstelling met hul luidheid en nuuskierigheid ten opsigte van ander mense se lewens (K.257-261). Haar Zimbabwiese wortels blyk sterk te wees, aangesien sy haarself steeds as 'n Zimbabwiër beskou en meestal gemaklik voel by en sosiaal verkeer met hierdie groepering mense (K.225;251;268-269). Sy beskou Engels as suiwer 'n kommunikasie- en onderrig medium (K.173-179). Sy beskou haarself geensins as Engels in enige ander opsig nie, en meen dat Engelsheid tradisieloos is en dat hierdie kultuurgroep nie hulle liggame as 'n tempel van God beskou nie deurdat hulle hul liggame nie behoorlik bedek nie (K.183-187).

Voorvermelde faktore belig NDE se projeksies op al die projeksieplate. 'n Tema van minderwaardigheid het geblyk, wat mag verband hou met die seun/dogter beskouing wat stam uit haar Ndebele/Shona wortels. Haar diepe godsdienssin mag Projeksieplaat 4, waar sy smag na lig, verhelder. Haar frustrasie met die inperking van vroue en die verbandhoudende aard daarvan met haar kulturele Ndebele- en Shonabande, kom tot uiting in Projeksieplaat 5. Die rigiede Ndebele gedragskode mag dalk verband hou met Projeksieplaat 3 waar die perfeksionistiese ma die kind gaan uitsorteer. Dit wil voorkom of meer kultuurverwante temas in Fase 3, in teenstelling met Fase 1, voorkom.

'n Beskouing van die resultate van die SSPSS, by NDE, dui op geen patroonmatige verskil ten opsigte van haar temas tydens Fase 1 en 3 nie. Tydens haar vertellings is agentskap temas 19 keer gemeld teenoor 20 keer vir gemeensaamheidstemas, wat as bevestiging mag dien vir haar gerapporteerde spanning tussen individualiteit en gemeensaamheid. Die kultuurplaat, by haar Projeksieplaat 6, dui geen positiewe temas aan nie, in teenstelling met haar ander projeksieplate. Dit mag beteken dat sy sensitief is oor rasseverhoudings en kruiskulturele interaksie, wat betekenisvol mag wees in die lig van die kruiskulturele aard van die assessering. Haar projeksie ontlokking blyk positief affekteer te gewees het deur die tegniek, wat mag inhou dat die tegniek 'n positiewe verandering in haar projeksies teweeg gebring het ten spyte van kruiskulturele versperrings.

4.10.1.7 Meta-analise van die assesseringsituasie as refleksie oor die navorsing

NDE het geen kommentaar gelewer wat dui op kulturele faktore wat haar gepla het tydens die (kruiskulturele) assessering nie (vergeelyk K.274-281). Vanuit my perspektief het die projeksie-assessering wel hindernisse ingehou deurdat sy soms sag gepraat het en dat sy wel uitgesproke vooropgestelde idees gehad het ten opsigte van ander kulture (vergeelyk K.185-199).

Ek kon die meerderheid van haar vertellings volg, maar moes soms vra vir verheldering of herhaling van woorde of frases, wat sy ook gedoen het. Ek het die assessering met haar geniet en baie geleer met betrekking tot die kulturele faktore wat haar beïnvloed. Ek het ook baie waardering gehad vir al die inligting wat sy met my gedeel het, veral ook dat sy ten spyte van haar emosionele response, steeds wou voortgaan met die assessering. Dit was moeilik om vanuit 'n privaat praktyk opset, inkoop te bewerkstellig by voornemende kliënte om deel te neem aan my navorsing. Enige deelnemer wat dus instemming en toestemming verleen het vir deelname aan my navorsing, en end-uit volgehou het, was uiteraard 'n held/heldin in my oë. Omdat sy een van die latere deelnemers was, was ek wel meer gemaklik met die gesprek oor kultuur en het dit meer uitgebreid en hopelik gemakliker

gevoer as aan die begin van die navorsing. Soos by die ander gevallestudies is daar dele wat ek in retrospek anders sou wou verwoord en/of verder verken het.

Dit lyk asof NDE 'n positiewe kruiskulturele assesseringservaring kon gehad het indien haar woorde tydens die gesprekke oorweeg word “...*I know that you were listening. Because I hardly ever have that. I'm most of the time doing the listening... It made me feel like you actually cared, you listened to what I was saying.*” (MvsDA.9), “...*you are open, I think. So, that's... that's important that you... you are open and like you... you're not judgemental towards whatever I say, or... You don't get offended if I say something about my culture that's, you know, OK for you to do, but it's not in my culture*” (K.277). In die lig van veral haar laaste kommentaar (K.277), wil dit tog voorkom of daar kruiskulturele faktore teenwoordig was wat op die assessering 'n invloed kon gehad het, alhoewel sy dit nie eksplisiet genoem het nie. Bloot die feit dat sy die dra van langbroeke as verkeerd beskou kon 'n ongemaklikheid by haar veroorsaak het, want ek het tydens die assessering 'n langbroek gedra. Dat sy dit nodig geag het om te noem dat ek nie aanstoot geneem het deur haar stellingnames nie, is 'n verdere aanduiding dat daar wel kruiskulturele faktore teenwoordig was in die assessering. Toe sy begin praat het oor Engelsheid as faktor het sy baie begin stotter, wat mag dui op 'n kruiskulturele sensitiwiteit, moontlik omdat sy my met Engelsheid verbind het (vergelyk K.185).

Ek was egter gemaklik met haar en het nie self kruiskulturele faktore, anders as taal, ervaar wat die assesseringsituasie kon beïnvloed nie. Ek was geïnteresseerd om meer uit te vind oor die, vir my, onbekende kulturele groeperings en sy het bereidwillig inligting blyk te deel. 'n Analise van die video-opnames sou egter eerder kon aantoon of daar nieverbale duidinge was wat ander kruiskulturele gedrag uitwys, wat dalk 'n idee vir verder navorsing mag wees.

By NDE het die belangrikheid van kennis oor kulturele faktore wat mag impakteer op die assessering vir my anders na vore getree tydens en na my analise en interpretasie van die kultuurgesprek as met die ander gevallestudies. Haar data-analise en -interpretasies van haar projeksies, die begryping van haar konteks en 'n dieper begryping van hoe maklik kulturele aanstoot gegee kan word, was by NDE meer op die voorgrond. Haar inligting vanuit Gesprek 2 was vir my verrassend omdat ek nie die impak van byvoorbeeld my kleredrag by haar, besef het nie. Ek glo nie dat dit moontlik is om te weet watter ander kruiskulturele faktore ook vir haar kon aanstoot gegee het nie.

Ek sou haar projeksies skraler interpreteer het sonder die inligting uit die gesprek oor kultuur. Ek sou die impak van kulturele oorwegings soos haar siening van geslagsrolle en hoe

inhiberend sy dit vind (Projeksieplaat 5), haar gebrekkige selfbeeld en die intensiteit waarmee sy verwerping beleef (Projeksieplate 4-7) en die belangrike invloed van die man as eksterne hulpverlener (Projeksieplaat 7), nie genoegsaam herken en erken het as kulturele invloede nie. Haar siening van vroue se ingeperktheid ten opsigte van beroeps- en leefstylkeuses (Projeksieplaat 5), die rigiede siening van die ma-figuur, sou ek glad nie verbind het met Ndebele rigiditeit ten opsigte van reëls nie (Projeksieplaat 3), die Shona sosiale inmenging nie kon eien as 'n moontlike oorsaak van haar hartseer en ervaarde verwerping nie (Projeksieplate 4-7), en die lig-spelings in Projeksieplaat 4 nie verbind het met haar Christelikheid nie, maar eerder slegs met haar behoefte om hoop en oplossings te verkry.

Is die inligting wat verkry is oor kultuur nodige inligting vir assesseringsdoeleindes of vir ons terapeutiese verhouding, of is dit grootliks irrelevante inligting? In NDE se geval blyk die inligting relevante, verrykende inligting te wees vir beide die assessering- sowel as die terapeutiese situasie.

Watter ander inligting was vir my noodsaaklik vanuit die ervaring met NDE se projeksie-assessering? Die feit dat sy waardering gehad het vir die luister na haar, en ervaar het dat ek nieveroordelend was, mag beïnvloed gewees het deur haar aanmeldingsrede en haar huidige gesitueerdheid waar sy misken en verwerp voel. Alle inligting vanuit die gesprek met NDE was vir my kosbaar en noodsaaklik, omdat my begryping van haar konteks, sowel as my siening van ons interaksie tydens die assesseringsituasie, hierdeur verhelder is. My eie dissonanse oor moontlike kulturele faktore wat op hierdie spesifieke assesseringsituasie 'n invloed kon gehad het, was beslis gesneller na die analise en interpretasie van NDE.

4.10.1.8 NDE se vertellings as toeligting op die subnavorsingsvrae

(1) Watter bydrae, indien enige, kan 'n dinamiese invragingstegniek by die gebruik van projeksieplate lewer om ryker en meer projeksies by adolessente in mono- en kruiskulturele assesseringsituasies te ontlok?

Die bydrae wat die dinamiese invragingstegniek blyk te gelewer het, lê daarin dat NDE gemakliker geraak het tydens die assesseringsituasie en in die feit dat haar vertellings 'n verdieping in projeksies getoon het. Al die kategorieë by die projeksie-analise en 9 uit 13 kategorieë by die strukturele analise is positief beïnvloed deur die toepassing van die dinamiese assesseringstegniek van invraging. Die tegniek blyk by te gedra het om die invloed van kulturele verskille wat moontlik teenwoordig was tydens die assessering, en wat NDE verwoord het tydens Gesprek 2 as ontoelaatbaarhede binne haar kultuur, te verminder. Hoekom? Omdat verdiepings in haar projeksies steeds plaasgevind het en omdat sy ten

spyte van die kultuurverskille steeds waardering uitgespreek het vir die geleentheid om verheldering te kon verkry. Sy het ook positiewe terugvoer verskaf oor die insette wat ek, by wyse van die gebruik van die dinamiese assesseringstegniek, gemaak het om haar te help om haar vertellings uit te brei. Die tegniek blyk te gelei het tot ervaring van 'n uitnodigende assesseringsituasie wat sodoende positief impakteer het op die projeksie-ontlokking.

(2) Watter beleving het adolessente in mono- en kruiskulturele assesseringsituasies van die gebruik van die Murray-metode versus die gebruik van 'n dinamiese assesseringstegniek van invraging, tydens assessering met projeksies?

NDE se beleving van die Murray-metode en die dinamiese assesseringstegniek van invraging, vanuit 'n kruiskulturele perspektief, blyk te dui op 'n positiewe beleving van die dinamiese invragingstegniek. Volgens haar het sy die opdrag aan die begin begryp, maar sy het die verduidelikings tydens die opleidingsplaat uitgelig as die baken waarna sy beter verstaan het wat om te doen “*yes, after you started talking to me also after the first two pictures.*” (MvsDA.20).

Die dinamiese assesseringstegniek van invraging het haar ook gehelp om haar vertellings uit te brei “*you just leading me on, made me wanna talk more, like when you were nodding your head and saying those things*” (MvsDA.9). Die tegniek blyk ook mee te gehelp het om emosionele sekuriteit te skep, omdat sy noem dat sy die gevoel gekry het dat daar na haar geluister word en dat iemand omgee (MvsDA.9).

Die tegniek, of my uitvoering daarvan, het egter ook 'n ongemaklikheid by haar veroorsaak deurdat sy stel dat “*not... not exactly that it bothered me, but mm... it's... it kind of drew me off a little bit in telling the story, there was a point where I was trying to think of a word and then you said “Aha”. And then I was like OK, fine, what am I saying now? I was like... I didn't know what to say anymore*” (MvsDA.22). Sy sou dalk eerder verkies het dat ek haar woorde herhaal het, maar ek is onseker of sodanige veranderde inset wel 'n verskil sou gemaak het omdat sy self nie te seker geklink het hieroor nie (MvsDA.27).

Die vrug van die opleidingsfase, by NDE, blyk dus verhoogde emosionele gemaklikheid en sekerheid, meer gefokuste inligting verskaffing en uitgebreide denke te gewees het, met 'n positiewe emosionele beleving dat daar werklike belangstelling in haar vertellings was en dat daar aktief na haar geluister is.

Alhoewel dit vanuit haar terugvoer voorkom of geen ander gedrag of woorde van my haar vertellings verder inhibeer het nie, beleef ek onsekerheid of daar nie tóg kulturele faktore was wat moontlik haar kon inhibeer het nie (vergelyk Gesprek 2). Vanuit 'n kruiskulturele perspektief, waar taal-, uitspraak-, godsdienstige en wêreldbeskouingsverskille tussen my en NDE teenwoordig was, blyk NDE se gestelde beleving egter ten gunste van die dinamiese assesseringstegniek van invraging te wees.

Haar positiewe beleving van die dinamiese assesseringstegniek, wat bygedra het om haar die assesseringsproses te laat geniet, sowel as om beter vertellings te lewer, toon 'n samehang met die resultate van die projeksie- en strukturele-analise wat daarop dui dat haar projeksies positief beïnvloed is deur die dinamiese assesseringstegniek van invraging.

(3) Hoe beïnvloed kultuur, al dan nie, die dinamiese projeksie-assesseringsproses en betekenis van response by adolessente?

Kultuurfaktore blyk die kruiskulturele assesseringsituasie, dus die projeksie-assesseringsproses, sowel as NDE se projeksies te beïnvloed het in terme van haar gemaklik-raak met my en die proses, sowel as in die betekenis van haar response, en moontlik haar styl van sosiale interaksie wat uiteraard die breër assesseringsituasie en vloei van die projeksie-assesseringsproses ook beïnvloed het. Haar siening dat outoriteit mag het en soms rigied is, en dat vroue meer aanvaardend is waar verskille in opinie voorkom, kon bygedra het om die assesseringsproses 'n respekvolle en gemakliker situasie te maak vir ons albei omdat sy my insette tydens die assessering, veral tydens die toepassing van die tegniek van dinamiese invraging, as tekens van aktiewe luister en omgee interpreteer het. My poging tot die skepping van begrip van wat van haar verwag word, het sy meestal positief beleef as aanmoediging. Die feit dat sy persepsies het oor Engelsheid wat vir my eerder as Westersheid kon kategoriseer word, maak my benoud dat sy my moontlik binne daardie kategorie geplaas het omdat sy tydens Gesprek 2 aangedui het dat sy waardering het vir die feit dat ek oop en nieveroordelend voorgekom het nadat sy kritiek gelever het op Engelsheid. Op daardie stadium het dit vir my voorgekom of daar moontlik verskeie kulturele faktore kon gewees het wat, vir NDE, impakteer het op die assesseringsproses.

Soos genoem tydens die Gesprek 2 bespreking, belig haar gestelde kulturele faktore NDE se projeksies op al die projeksieplate waar 'n tema van minderwaardigheid geblyk het, wat mag verband hou met die seun/dogter beskouing wat stam uit haar Ndebele/Shona wortels. Haar godsdienssin mag haar vertelling op Projeksieplaat 4, waar sy smag na lig, verhelder. Haar eie frustrasie met die inperking van vroue en die verbandhoudende aard daarvan met haar kulturele Ndebele en Shona bande, kom tot uiting in Projeksieplaat 5. Die rigiede Ndebele

aard mag dalk verband hou met Projeksieplaat 3 waar die perfeksionistiese ma die kind gaan uitsorteer. Dit wil voorkom of meer kultuurverwante temas in Fase 3, in teenstelling met Fase 1, voorgekom het.

4.11 DIE VERTELLINGS VAN DIE NDEBELE SEUN (NSE)

Agtergrond: Inligting met betrekking tot NSE se agtergrond is slegs aan eksaminators verskaf.

Die volgorde waarin die projeksieplate toegepas was, is (1)TAT 14 (2)TAT 3BM; (3)TAT 2; (4)TAT 5; (5)Roberts-2-projeksieplaat 6; (6) TAT 16; en (7)TAT 1.

4.11.1 RESULTATE EN BEVINDINGS VANUIT NSE SE VERTELLINGS

4.11.1.1 Projeksie-analise¹⁶

Volgens die projeksie-analise sentreer NSE se projeksie-temas in die breë rondom keusemaking en 'n behoefte om te bemeester en sy lewe te beheer. As toeligtig toon ek die diagnostiese vlak beskrywings van NSE se sewe kaarte in Tabel 4.91.

TABEL 4.91: NSE – Tematiese analise op diagnostiese vlak

FASE 1 Murray-metode	Projeksie-plaat 1	DIAGNOSTIESE VLAK Hierdie seun blyk te repondeer met blamering van omstandighede wanneer hy vasgeloop voel. Hy het 'n behoefte aan 'n eksterne hulpverlener om hom aan te moedig. Hy toon 'n sterk bewustheid van die gevolge van 'n keuse. Vriende word gesien as hulpverleners wat perspektief bring.
	Projeksieplaat 2	Hierdie seun repondeer met ontvlugting of analitiese deurdinking op lewenseise. Onsekerheid en ambivalensie belemmer sy maak van keuses. Oplossings is beskikbaar, maar dit verg 'n wilsbesluit om dié weg in te slaan. 'Denke' word gesien as 'n goudmyn vir moontlike oplossings.
FASE 2 Opleidingsfase: Dinamiese Invragingstegniek	Projeksieplaat 3	Hierdie seun blyk te repondeer met verwerping en veroordeling indien iemand nie aan sy gestelde standaarde voldoen nie. Familie/vroue-figure word gesien as opofferend in die tradisionele leefwyse en veeleisend en vervreemd in die navolging van 'n ontwikkelde leefwyse.

¹⁶ Vergelyk ISE se Projeksie-analise op die gelamineerde Bellak: *Analysis Sheet for use with the Bellak TAT Blank* (A3 werksdokument: ISE). Bylaag D bevat volledige analises, ter toeligtig van ISE se emosionele hindernisse.

FASE 3 Hertoetsfase	Projeksie- plaat 4	Hierdie seun blyk reaktief sin te gee aan negatiewe ervarings deur inligting, nuwe antwoorde en insigte te soek sodat nuwe moontlikhede vir probleemoplossing aan die lig kan kom. Herstel en sukses blyk moontlik ná verwonding.
	Projeksie- plaat 5	Hierdie seun verleen betekenis aan diskriminerende ervarings deur mee te werk tot wysiging of verbetering van situasies en stelsels. Blankes word gesien as diskriminerend en onbillik.
	Projeksie- plaat 6	Hierdie seun blyk te respondeer op uitdagings met 'n positiewe uitkyk en verwagting vanuit 'n sterk interne lokus van beheer. Die invloed van foute wat gemaak is, word erken as leerervarings wat die hede positief moet informeer.
	Projeksie- plaat 7	Hierdie seun respondeer met aanvanklike emosionaliteit op veeleisende take, maar wanneer hy sy hart in iets sit, bring volharding sukses mee. Hy sien ouers as outoritêr en onderwysers as toeganklik.

Vanuit die *Bellak Analysis Sheet* (vergelyk A3 werksdokument 1 om volging van die teks te vergemaklik) kon ek die volgende vergelykings maak tussen NSE se response op die projeksieplate.

(a) Hooftema

By NSE het die hooftema sentreer om keuses. Tematiese veranderinge het voorgekom ten opsigte van die ontwikkeling van hoofsaaklik morele- en volhardingskeuses. By Projeksieplaat 1 voel 'n religieuse man vasgeloop en weet hy nie wat om te kies nie. Projeksieplaat 2 en 3 handel oor keuses tussen reg en verkeerd, onderskeidelik ontvlugting/hantering van 'n oortreding (Projeksieplaat 2) en die skep van geleenthede *versus* ondankbaarheid en verwerping (Projeksieplaat 3). Projeksieplaat 4 sentreer om die keuse van 'n verkragte vrou, om vanuit duisternis in die lig van onderwys en openbare optrede in te tree. Projeksieplaat 5 sentreer rondom rasse-konflik, keuses tussen reg/verkeerd, goed/sleg en om negatiewe ervarings te omskep in positiewe optrede. Projeksieplaat 6 dui op keuses ten opsigte van die outeurskap van jou lewe en Projeksieplaat 7 ten opsigte van opgee of volhard, en die beskouing van mislukking kom weer ter sprake.

Ander temas wat voorgekom het is die beleving van hindernisse waar die beleving met betrekking tot veeleisende hindernisse ontwikkel van "kan nie besluit wat om te doen nie" tot meer realistiese bestuur daarvan. Die temas in NSE se projeksies sentreer rondom 'n begeerte om sy eie lewe te beheer, maar verander van 'n tema van die vraagstuk van keuse in Projeksieplaat 1 en 2 na die tema van beheer van selfs negatiewe gebeurlikhede deur die hoofkarakter, by Projeksieplaat 6 en 7. Die bemeestering-tema het intensiever en uitgebrei deurdat 'n ervaring van slagoffer-wees en keusekonflik (Projeksieplaat 1) ontwikkel het na gedeeltelike bemeestering by Projeksieplaat 3, en na bemeestering tydens Fase 3

(Projeksieplate 4-7). Projeksieplaat 7 blyk 'n uitskieter plaat ten opsigte van volharding en doelwit bereiking te wees waar 'n idealistiese uitkoms (die kind raak vinnig bekend vir sy vioolspel) in 'n kort tydperk bereik word.

Tema-uitkomst blyk te ontwikkel vanaf 'n negatiewe, onopgeloste uitkoms (Projeksieplaat 1), na gedeeltelike oplossings (Projeksieplaat 2 en 3), waarna gelukkiger, meer positiewe uitkomst in Fase 3 (Projeksieplate 4-7) plaasvind. 'n Lig/donker tema ontwikkel ook van 'n soeke na lig tot eie insig verwerwing in Projeksieplate 6 en 7, wat "lig" veronderstel.

Die gebruik van 'n dinamiese invragingstegniek blyk by NSE mee te gewerk het tot duidelike ontwikkeling in temas oor keuses, beheer-neem-van-eie-lewe en bemeestering sodat tema-uitkomst van groter bemagtiging tydens Fase 3 voorkom.

(b) Die hoofkarakter

Die hoofkarakter ontwikkel van een wat onbekwaam is om tot keuse oor te gaan in Projeksieplaat 1 en 2 tot wisselende vlakke van bevoegdheid by die onderskeie karakters in Projeksieplaat 3. Projeksieplaat 4-7 lewer hoofkarakters wat hul hindernisse en negatiewe ervarings omskep het in meer hoopvolle, positiewe uitkomst. Projeksieplaat 4 se hoofkarakter omskep haar negatiewe ervaring in 'n bestuurbare vorentoe-gaan, Projeksieplaat 5 se hoofkarakters omskep hul negatiewe ervarings in 'n positiewe nalatenskap van verbeterde politiese sensitiwiteit en oplossings vir rasse-hindernisse, Projeksieplaat 6 se hoofkarakter verkry insig in die sin van foute in die lewe en Projeksieplaat 7 lewer 'n hoofkarakter wat foute anders beskou en volhardend sukses bereik.

Dit wil voorkom of die toepassing van die dinamiese assesseringstegniek van invraging bygedra het tot graduele positiewe beweging van bevoegdheidsvlakke van die hoofkarakters by NSE.

(c) Die primêre behoeftes van die hoofkarakter

Die hoofkarakter se behoeftes wissel oor die fases heen en brei uit. 'n Behoefte aan "lig" kom voor by die hoofkarakters in Fase 1, wat sukkel met besluitneming. Behoeftes in Fase 3 koppel steeds aan die behoefte aan beweging na die lig (Projeksieplaat 4). Projeksieplaat 5 se hoofkarakters se behoeftes brei uit na dié om billikheid, erkenning en harmonie, waar Projeksieplaat 6 se behoeftes die verkry van lig en insig behels. Projeksieplaat 7 se hoofkarakter se behoeftes wentel om bemeestering en agting. Behoeftes om erkenning, bemeestering en outonome funksionering blyk te intensiveer vanaf Projeksieplate 5-7.

Dit lyk of die dinamiese invragingstegniek algaande 'n diepere vlak van projektiewe vertelling by NSE teweeg gebring het, en die begeerte om hindernisse te oorkom is omskep in die

neem van eienaarskap en 'n vorentoe-beweging. Die behoefte van bemeestering en outonome funksionering blyk te intensiveer het.

(d) Wêreldbeskouing

Lig/donker, positief/negatief blyk 'n wesentliche komponent van sy wêreldbeskouing te vorm. Daarbinne blyk die individu bemagtig te word. By Projeksieplaat 1 beleef NSE die wêreld as oorweldigend en onbestuurbaar, met die hoofkarakter gesien as slagoffer. By Projeksieplaat 2 is die wêreld steeds oorweldigend en veeleisend, en die keuse tussen ontvlugting of die hantering daarvan, is prominent. 'n Beskouing van die wêreld as onregverdig en verwerpend kom voor in Projeksieplaat 3. In Fase 3 word die wêreld steeds negatief gesien, maar eksplisiete opsies om eie leefwêreld meer bestuurbaar en hanteerbaar te maak kom voor (Projeksieplaat 4). Hierdie meer positiewe wêreldbeskouing ontwikkel verder in Fase 3 na 'n beskouing van bestuurbaarheid en oorwinning, ten spyte van hindernisse.

Die moontlikheid bestaan dat die gebruik van 'n dinamiese invragingstegniek by NSE bygedra het tot verandering in die lig/donker nuanses in die vorm van insigverwerwing om eienaarskap te neem van die eie lewe en sodoende meer positiewe toekomsverwagtings daar te stel, met 'n gepaardgaande positiewer wêreldbeskouing.

(e) Siening oor figure

'n Verskil tussen die sienings kom fase-georiënteerd voor by die kategorie kontemporêre figure. "Ander" se beheer oor jou lewe word omskep in "eie-beheer-neem-van-jou-lewe" in Fase 3. Waar die mag van ander deurlopend erken word, verander hierdie siening in Fase 3 na 'n beheername van die eie lewe, ten spyte van kontemporêre figure se teenwoordigheid, aksies en invloed. Ouerlike figure kom slegs by Projeksieplate 6 en 7 voor, waar die pafiguur insig verskaf in die geheim van die lewe (Projeksieplaat 6), en waar die ouerlike-figure as outoritêr voorgestel word (Projeksieplaat 7). Junior figure kom nie voor in sy vertellings nie.

Dit blyk moontlik dat 'n dinamiese tegniek van invraging by NSE 'n bydrae gelewer het tot 'n verskil in siening oor vriende as kontemporêre figure, deurdat bevryding verkry is van die knelting van ander op hoofkarakters se lewens.

(f) Betekenisvolle konflikte

'n Kern-konflik word veronderstel in die worsteling met keuses. 'n Hoë vlak van bewustheid van keuses, as 'n spanning tussen pole, kom voor. Opsies word herken, die gevolge van keuses word begryp, maar deur dan nie tot keuse te kom nie, blyk die eintlike konflik te toon. Die konflik van wat om te doen by 'n vurk in die pad, is deurgaans onderliggend. Konflikte ten

opsigte van kies/nie kies, sekerheid/onsekerheid, lig/donker, goed/sleg, reg/ verkeerd brei uit om ook konflikte oor erkenning/miskenning, outonomie/afhanklikheid, volharding/ opgee in te sluit. Konflikte neem toe, maar met insigtelike, positiewe uitkoms in Fase 3.

Die toepassing van 'n dinamiese assesseringstegniek kon by NSE 'n bydrae gelewer het tot die intensivering van konflik oor keuses en veranderings ten opsigte van die hoofkonflik (keuses en die eienaarskap-neem van keuses in jou lewe), in die opbou na Projeksieplaat 6 en 7 waar insigte in die hoofkonflik ontwikkel het.

(g) Aard van vrese

Die aard van die vrese verander frekwensieël, en neem toe oor die vertellings heen. Die vrese brei uit van vrese vir oorspoeld te wees (Fase 1) na vrese vir afkeur, fisieke verwonding en benadeling, en deprivering.

'n Vermeerdering van vrese blyk plaas te gevind het. Omdat daar blyke is dat die toepassing van die tegniek kon bydra tot die intensivering van projeksies, is die intensivering van die vrese moontlik ook beïnvloed deur die toepassing van die tegniek.

(h) Verdedigingsmeganismes (vergeelyk ook die Haworth-vorm in D Aanhangsel)

'n Analise van die verdedigingsmeganismes, bepaal volgens die Haworth-metode, lewer die soorte verdedigingsmeganismes wat voorgekom het soos getoon in Tabel 4.92, sowel as die frekwensie verdedigingsmeganismes, ook uitgedruk as 'n persentasie ten opsigte van die projeksiestellings.

TABEL 4.92: NSE – Die verhouding van getal verdedigingsmeganismes (Vm) (volgens die Haworth-metode) tot getal projeksiestellings per projeksieplaat, uitgedruk as 'n persentasie

Projeksieplate	Soorte Vm	Getal Vm	Getal projeksie-stellings	%
Projeksieplaat 1	4	7	70	10,0%*
Projeksieplaat 2	4	6	110	5,5%
Projeksieplaat 3	5	7	84	8,3%
Projeksieplaat 4	4	6	110	5,5%
Projeksieplaat 5	4	8	85	9,4%
Projeksieplaat 6	4	6	118	5,1%
Projeksieplaat 7	5	7	128	5,5%

* (Getal verdedigingsmeganismes/getal projeksiestellings)x100=7/70 x 100≈10,0%

Soorte verdedigingsmeganismes toon volgens Tabel 4.92 'n neiging van weinig wisseling en geen verandering oor die fases heen. Die verhouding van NSE se getal

verdedigingsmeganismes tot die getal projeksiestellings, uitgedruk as persentasie, toon eweneens geen sistematiese verandering tussen die fases nie. Die hoogste persentasie, tydens Projeksiëplaat 1 (10%), kan moontlik verklaar word deur die feit dat dit die eerste vertelling was, waartydens sy prestasiebehoefte, onsekerheidsvlakke en angstigheid as gevolg van die onbekende aard van die ervaring, moontlik hoër was. Die verhoging van die persentasie verdedigingsmeganismes tydens die opleidingsplaat (8,3%), mag wees as gevolg van my verhoogde toetrede wat sy onsekerheid en/of angsbeleving kon verswaar het deurdat hy die opleiding as kritiek of eis kon beleef het, of as gevolg van die appèlwaarde van die projeksiëplaat. Projeksiëplaat 5 mag weer 'n hoër teenwoordigheid van verdedigingsmeganismes toon (9,4%) as gevolg van die aard van die projeksiëplaat (die kultuurplaat), verdieping in projeksie, die insigte wat verkry is, of die oorskakeling van die insigte na aksies. Dit mag ook wees dat die kruiskulturele aard van die assesseringsituasie bygedra het tot die verhoging.

Die tegniek blyk nie 'n direkte invloed te gehad het op die teenwoordigheid van sigbare duidings van verdedigingsmeganismes nie.

(i) Verhoging van superego-toetrede

Superego-toetrede is vanaf Fase 1 sigbaar in die herkenning van opsies, en die bestaan van reg/verkeerd keuses. Reg/verkeerd keuses blyk meer uitgevoer te word tydens Fase 3 en kwaad word eksplisiet oorwin in Projeksiëplaat 5 en 7. In die vertelling by Projeksiëplaat 6 word die maak van foute deeglik erken, maar met die fokus op die leergeleentheid, dus met die implisiete betekenis dat dit in die toekoms vermy sal word. Beginsels en gewetensbesware kom sterker ter sprake in Fase 3 waar mislukkings en foute, onregverdigte vervolging en skade aan mense, menseregte, reg/verkeerd en goed/sleg skerper toeneem.

Aanduidings van die moontlike invloed van die gebruik van 'n dinamiese invragingstegniek kon gevind word deurdat 'n verhoging in superego-toetrede by Fase 3 waargeneem is.

(j) Integrasie van die ego

'n Neiging tot verhoogde ego integrasie blyk na vore te tree in Fase 3. Die hoofkarakters in Projeksiëplate 4-7 bereik 'n kompromie tussen eie behoeftes, die eise van realiteit, en die eise van die superego. 'n Verskil tussen manifestasies van ego-integrasie word bemerk tussen Fase 1 en 3 waar Fase 1 se hoofkarakters meer magteloos en oorweldig voorgekom het en nie tot 'n keuse vir positiewe optrede kon kom nie. Alhoewel een van die karakters (die tweede storie tydens Projeksiëplaat 2) reeds denke ingespan het om oplossings te probeer bewerk, val sy daarna terug en bereik toe nie ego-integrasie nie.

Dit blyk dat die toepassing van 'n dinamiese assesseringstegniek moontlik 'n invloed op die verskil in uiteindelige manifestasies van ego-integrasie gehad het, aangesien die karakters tydens Projeksieplaat 4-7 wel ego integreer en bekwaam gelukkige uitkomst bewerk.

4.11.1.2 Samevatting van die resultate van die projeksie-analise van NSE se projeksies

Tabel 4.93 dui 'n samevatting aan van die kategorieë waar die dinamiese assesseringstegniek 'n verskil blyk teweeg te gebring het tussen Fase 1 en 3.

TABEL 4.93: NSE – Projeksie kategorieë wat moontlik beïnvloed is deur die toepassing van die dinamiese assesseringstegniek van invraging

Kategorie	Beïnvloed of nie	In watter mate beïnvloed
a. Hooftema	Ja	Intensiveer, brei uit. Groter bemagtiging
b. Die hoofkarakter	Ja	Karakters wat vasgeloop is ontwikkel tot karakters wat hindernisse oorkom en bestuur
c. Die primêre behoeftes van die hoofkarakter	Ja	Hoofkarakter se bestuur van hindernis-effekte ontwikkel van onbekwaam tot realisties bekwaam in Fase 3
d. Wêreldbeskouing	Ja	Lig/donker beskouing ontwikkel van negatief en eksplisiete opsies na meer positief bemagtigend binne lig/donker beskouing
e. Siening oor figure	Ja	Kontemporêre figure se impak word bestuur deur toename in aanvaarding van eienaarskap vir eie lewe
f. Betekenisvolle konflikte	Ja	Insig ontwikkel
g. Aard van vrese	Ja	Brei uit
h. Verdedigingsmeganismes	Nee	
i. Verhoging van superego-toetrede	Ja	Duidings van superego-toetrede wat verhoog
j. Integrasie van die ego	Ja	Held integreer ego in Fase 3

Tabel 9.94 wys dat 9 uit 10 van die kategorieë van die projeksie-analise van NSE positief beïnvloed was deur die toepassing van die tegniek. Verdedigingsmeganismes blyk nie ooglopend beïnvloed te gewees het deur die toepassing van die tegniek nie.

4.11.1.3 Struktuur-analise

Die identifisering en tellings van die strukturele komponente met betrekking tot NSE se projeksies is saamgevat in Tabel 4.94 en verskyn volledig in E Aanhangsel. 'n Los kopie van Tabel 4.94 word ook voorsien om die volgorde van die bespreking te vergemaklik.

TABEL 4.94 NSE - Struktuur-analise van vertellings								
RESPONSE	SUBFASE	Projeksiplaat 1 toepassing	Projeksiplaat 2 toepassing	Projeksiplaat 3 toepassing	Projeksiplaat 4 toepassing	Projeksiplaat 5 toepassing	Projeksiplaat 6 toepassing	Projeksiplaat 7 toepassing
	FASES	FASE 1		FASE 2	FASE 3			
a. Volume*		18V; 28NV 692V	17V; 36NV 1027V	192V ; 29NV 837V	38V ; 26NV 974V	23V ; 16NV 942V	24V ; 20NV 1141V	19V ; 16NV 1324V
b. Getal stellings (sonder prosesstellings)		70	110	84	110	85	118	128
c. Responspatrone/Lengte per inset**		Sien bespreking						
d. Aanmoediging deur navorser***		3V;27NV	7V;36NV	38V;32NV ↑	10V;26NV ↓	5V;16NV ←	8V;20NV →	6V;16NV ←
e. Huiwerings		43	73	49	53	25	30	23
f. Herhalings		2	1	6	12	10	17	12
g. Getal direkte & eie verduidelikings		9	8	6	14	7	8	6
h. Woordkeuse		Beskrywend Gefragmenteerd Kwalifiserend Godsdienstig Metafore	Beskrywend Kwalifiserend Godsdienstig Metafore	Beskrywend Kwalifiserend Metafore	Formulerend Kwalifiserend Beskrywend Ontledend	Formulerend Kwalifiserend Beskrywing	Formulerend Kwalifiserend	Formulerend Kwalifiserend
i. Toename/verdieping in Projeksie-duidings****				√	√	√	√	√
j. Wending/rigtings van vertelling		8 Wendings 1.5...first of all... 1.8 ...he was growing up... ens. (vgl. D & E Aanhangsel) Self	5 Wendings 2.2 ...before this... 2.10... on the other hand... ens. (vgl. D & E Aanhangsel) 2 Ek 3 Self	3 Wendings 3.13...here's a fascinating... 3.24 So if you ask me... ens. (D & E Aanhangsel) Self	8 Wendings 4.2 ...Now I will ... 4.7 ...when we look... Ens. (D & E Aanhangsel) 4 Ek 4 Self	3 Wendings 5.5 which is a common...ens. (sien D & E Aanhangsel) 1 Ek 2 Self	2 Wendings 6.12 this would show me... 6.18 ...there is a man who ... 1 Ek 1 Self	7 Wendings 7.4 ...decides that he wants... 7.5 ...he studies... (sien D & E Aanhangsel) 1 Ek 6 Self
k. Toonaard		Wisselend (Ver- skeie alternatiewe) Gefragmenteer Prekerig Hulpeloos Onsekere uitkoms	Dramaties Negatief Teenstellings Agteruitgang Verskillende uitkomst	Negatief Veroordeling Negatiewe uitkoms Prekerig	Verduidelikend Negatief Lig/donker "Lesing" Ontledend Positiewe verwagting	Negatief/Positief Konflik Ontlonting, rasioneel Prekerig Positiewe uitkoms	Positief Positief uit negatief Insigte ontwikkel Positiewe toekomstverwagting	Neg→Pos Oorwinning Optimisme Insigte ontwikkel en toegepas Positiewe, idealistiese uitkoms
l. Respondeer goed op								
• Herhaling van frases		√	√	√	√	√	√	√
• Uitings		√	√	√	√	√	√	√
• Opdragte								
m. Formaat		Storie vervleg met eie kommentaar & prentbeskrywing	Storie vervleg met eie kommentaar & prentbeskrywing; los gedagtes	Storie vervleg met eie kommentaar & prentbeskrywing	Min storie "Ontleding" van prent Gee eie betekenis	Storie vervleg met eie opinie Moraliserend	Bekende storie, eie opinie en insig	Bekende storie, eie opinie en insig

* Navorser getal bo (Verbale & nieverbale insette getel); deelnemer getal onder (slegs verbale insette). V:Woordtelling; NV:Nieverbale handelings en response

** Sien Figure 4.59 tot 4.65 vir duidings van responspatrone

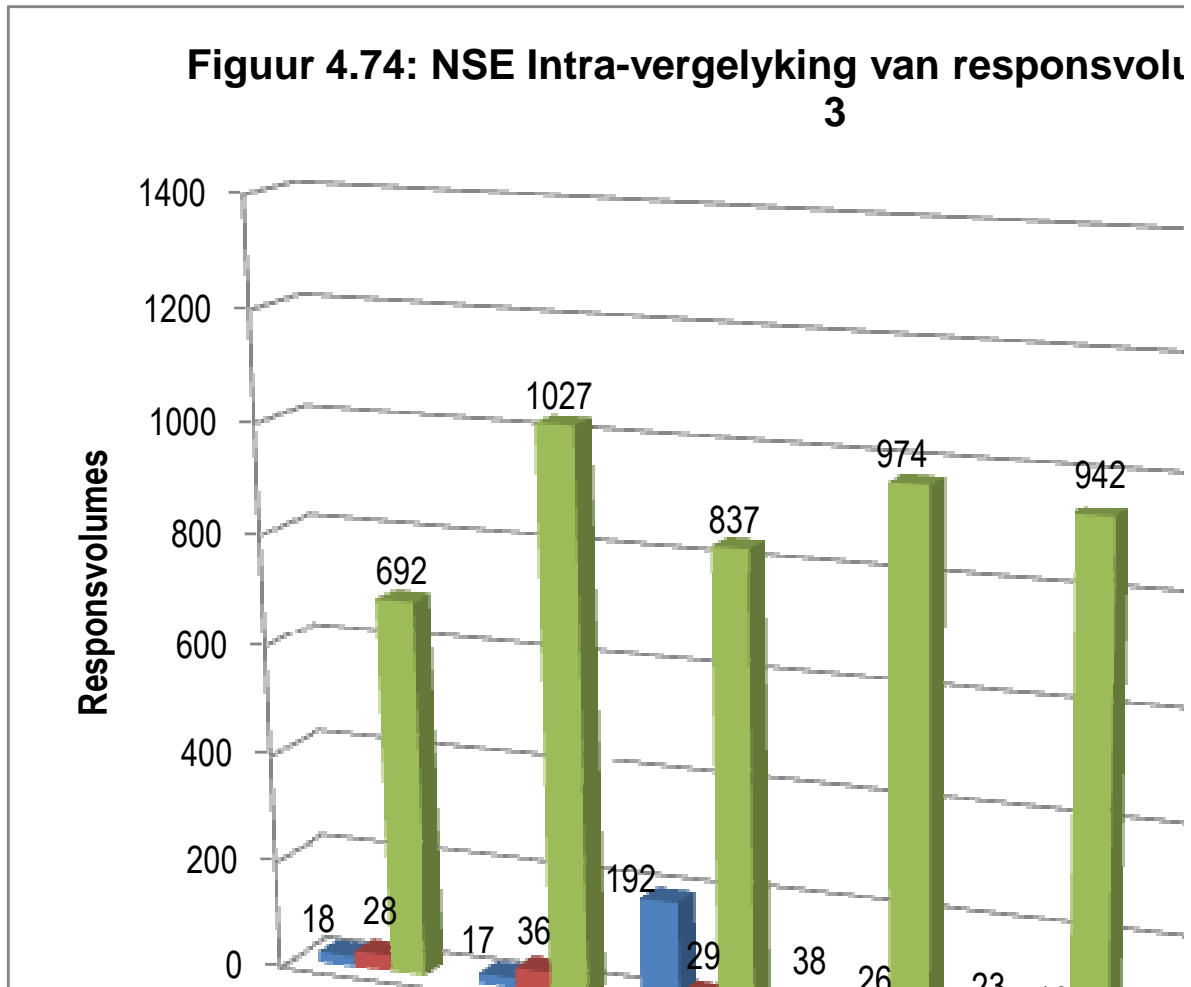
*** Aanmoedigings sluit Murray-opdrag en prosesstellings uit. Pyle: ↑ Aanmoediging het toegeneem met >10; ↓ Afgeneem met >10; ↔ Dieselfde gebly; ← Bietjie afgeneem met <10; → Bietjie toegeneem met <10

**** √ Regmerk dui aan dat dit voorkom in projeksies

***** Inset nommers soos op die transkripsie word aangedui

(a) Volume van response

Die analise van NSE se volume van response word vervat in E Aanhangsel. Figuur 4.74 bied 'n oorsigtelike visuele voorstelling van die volume van my insette (verbale en nieverbale uitings) en van NSE se verbale response.

NSE het deurgaans hoë responsvolumes gehandhaaf. Die intra-vergelyking oor die fases heen in Figuur 4.74 toon hoër volumes by Projeksieplaat 2 (1027), 6 (1141) en 7 (1324). By Projeksieplaat 2 het NSE egter twee verskillende scenarios geskep, en by Projeksieplaat 7 'n tweede, verskillende bekende-storie vertel, wat die responsevolume by hierdie plate beïnvloed het. By Projeksieplaat 6 het hy ook 'n bekende-storie vertelling gebruik, waarna hy sy eie opinie gegee en insigte bespreek het. NSE het vanaf Projeksieplaat 4 'n responsvolume van ruim meer as 900 woorde gehandhaaf. Ek het deurgaans veral erkennende kopknikke by NSE gebruik, alhoewel ander wyses van aanmoediging ook gebruik is, wat later bespreek sal word.

As verdere toeligting is die verhouding van my insette (verbaal en nieverbaal) tot NSE se woorde bepaal, sowel as die persentasie van NSE se woorde uit die totale kommunikasie tydens elke vertelling. Tabel 4.95 dui dit aan.

TABEL 4.95: NSE – Verhouding ten opsigte van my insette tot sy woorde en persentasie van sy woorde uit die totale kommunikasie per projeksieplaat

Vertellings	Verbale/ nieverbale kommunikasie	My insette	NSE	Totale kommunikasie	Verhouding van my insette tot NSE se getal woorde*	NSE se woorde as persentasie van die totale kommunikasie**
Vertelling 1	Verbaal	18	692	738	1:15,0	93,8%
	Nieverbaal	28				
	Subtotaal	46	692			
Vertelling 2	Verbaal	17	1027	1080	1:19,4	95,1%
	Nieverbaal	36				
	Subtotaal	53	1027			
Vertelling 3	Verbaal	192	837	1058	1:3,8	79,1%
	Nieverbaal	29				
	Subtotaal	221	837			
Vertelling 4	Verbaal	38	974	1038	1:15,2	93,8%
	Nieverbaal	26				
	Subtotaal	64	974			
Vertelling 5	Verbaal	23	981	981	1:24,2	96,0%
	Nieverbaal	16				
	Subtotaal	39	981			
Vertelling 6	Verbaal	24	1141	1185	1:25,9	96,3%
	Nieverbaal	20				
	Subtotaal	44	1141			
Vertelling 7	Verbaal	19	1324	1359	1:37,8	97,4%
	Nieverbaal	16				
	Subtotaal	35	1324			

*Bewerking: Getal woorde van NSE /My insette=692/46≈15,0

** Bewerking: NSE woordtelling/Totale kommunikasie x 100=692/(18+28+692) x 100≈93,8%

Tabel 4.95 toon nie 'n liniêre progressie vanaf Fase 1 tot 3 nie. Responsvolumes is myns insiens beïnvloed deur taal-, en taak-begrypingshindernisse waar gefragmenteerde vertellings gesorg het vir hoër Responsvolume tydens Fase 1. Eers by Projeksieplaat 5-7 word 'n toename opgemerk (96,0%, 96,3%, 97,4%) in vergelyking met Fase 1. Sy wyse van vertel by Projeksieplaat 4 was verskillend van die ander vertellings, vandaar my hoër inset (1:15,2) in vergelyking met Projeksieplate 5-7: hy het die prent noukeurig “ontleed” en sodoende my genoop om in te vra op sommige woorde, om sodoende verheldering te verkry oor betekenis.

Dit wil voorkom asof die toepassing van 'n dinamiese invragingstegniek 'n invloed gehad het op die woordtellings van NSE, in die vorm van 'n verhoging in die verhouding van NSE se woorde tot my insette tydens die laaste drie projeksies.

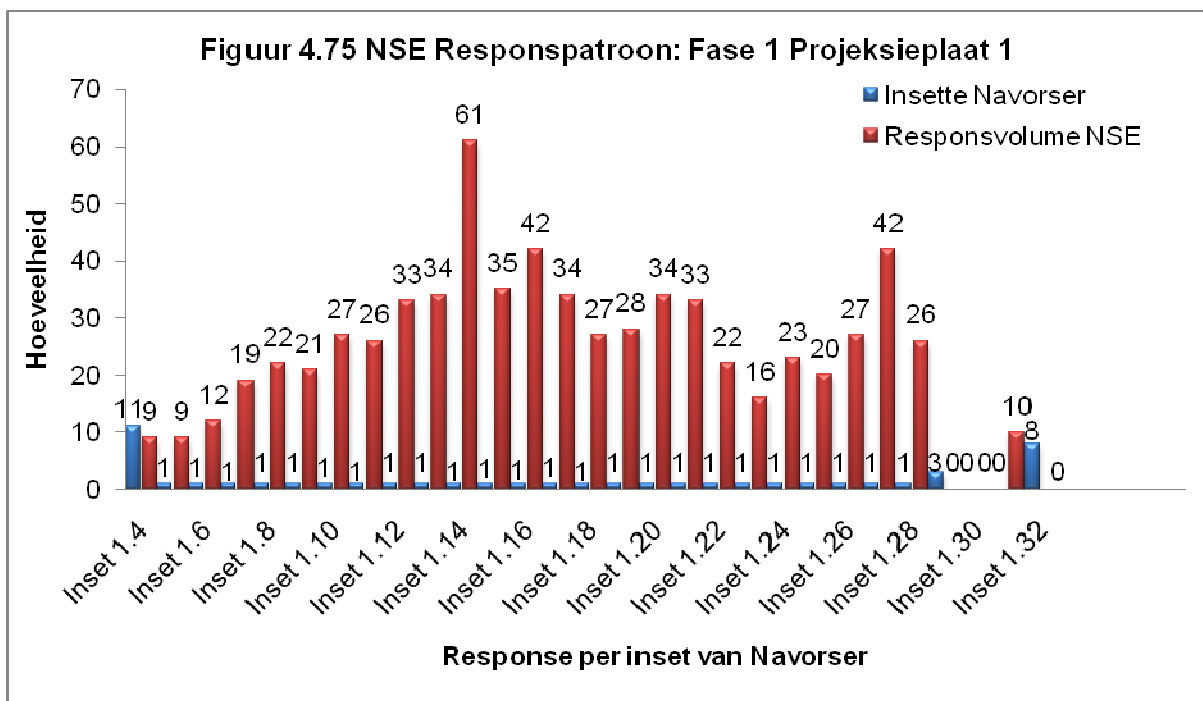
(b) Getal projeksiestellings (sien Tabel 4.94)

Die analise van NSE se projeksiestellings word vervat in E Aanhangel. Sy andersoortige manier van vertelling kon hierdie kategorie beïnvloed het. NSE se getal projeksiestellings het by Projeksiëplaat 2 gestyg (van 70 na 110). Indien die Formaat van die vertellings beskou word, word 'n meer ingeligte siening verkry van Fase 1 se projeksiestellings. Projeksiestellings blyk stelselmatig weer te verhoog na die opleidingsplaat, uitgesluit Projeksiëplaat 5 (die kultuurplaat), waar die vermindering in projeksiestellings 'n gevolg mag wees van die appèlwaarde van die projeksiëplaat. Sy vertelling het hier verdiep.

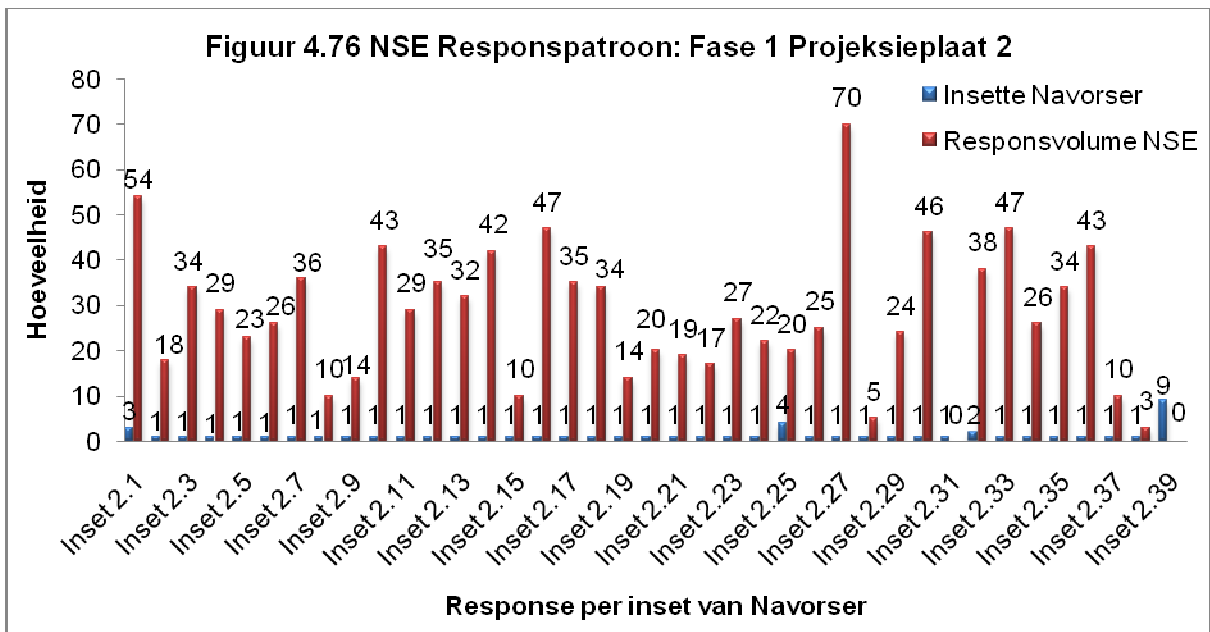
Gloobaal wil dit voorkom of die toepassing van 'n dinamiese invragingstegniek 'n moontlike invloed by NSE gehad het met betrekking tot 'n verhoging in die voorkoms van stellings.

(c) Responspatroon (respons-lengte per inset van navorser)

Die responspatrone by NSE word vervat in D en E Aanhangel. Die voorstelling van sy responspatrone word per projeksiëplaat aangedui, in Figure 4.75-4.81.

Figuur 4.75 toon die responspatroon tydens die intree projeksiëplaat. Na die Murray-opdrag het 'n lang stilte geheers, waarna NSE gevra het "Do I start now or?" (1.3), wat aangedui het dat verdere verduideliking van meet af nodig was. Hierna het hy 'n versadigde vertelling van 682 woorde gelewer, sonder enige vrae of ander vorms van aanmoediging van my, behalwe dat ek deurlopend erkennende kopknikke gelewer het. Hy het 'n verdere 10 woorde kommentaar op my vraag gelewer, oor sy ervaring van sy storie.

NSE se responspatroon by Projeksieplaat 2 (Figuur 4.60) is verskillend deurdat hy onmiddellik met 'n hoë volume respons (54 woorde) begin het en verskeie response bo 40 woorde gelewer het in kontras met die twee op Projeksieplaat 1 (1.16, 1.27). Laasgenoemde kan egter ook 'n funksie wees van waar ek gekies het om my kop te knik. Wat egter opvallend is, is dat hy meer as een scenario en uitkoms-moontlikheid geskep het, maar dit heeltemal aaneenlopend vertel het. Volgens hom het hy 'n derde scenario geskep toe ek "And" (2.21) as aanmoediging ontplooi het, wat ek egter eerder ervaar het as 'n "oplossing" wat gevolg het vir enige van sy twee vertellings. Hy het 'n totaal verskillende perspektief gelewer op my "OK. Anything else?" (2.25), waar hy die prent begin beskryf het en 'n ander perspektief op sy vertelling verskaf het.

Fase 1 (Figure 4.75 en 4.76) toon dus verskillende style van vertellings. Projeksieplaat 1 het 'n selfstandige vertelling gelewer waar slegs eenvoudige insette benodig was, terwyl Projeksieplaat 2, op dieselfde insette van my, verskillende uitbreidings gebied het, wat nie 'n voortgang van sy vertelling impliseer het nie.

Figuur 4.77 toon NSE se responspatroon tydens die opleidingsplaat. Hy het onverwags onseker geblyk oor wat hom te doen gestaan het (gesien die vlotheid van sy vertellings gedurende Fase 1) en het gevra "OK, do I tell a story?" (3.8). Op my "Ja" (3.9) het hy begin om die prent te beskryf (3.9-3.12). Hy het voortgegaan met sy beskrywings van en kommentaar op die prent (3.13-3.35) waar my opleidingsinsette en verduidelikings, hom nie blyk te gesteur het nie. Ná relatief bondige response by 3.22-3.25, het hy 'n verdere stel hoë volume response gelewer (3.27-3.35) as 'n oorsig en kommentaar oor die situasie in sy vertelling.

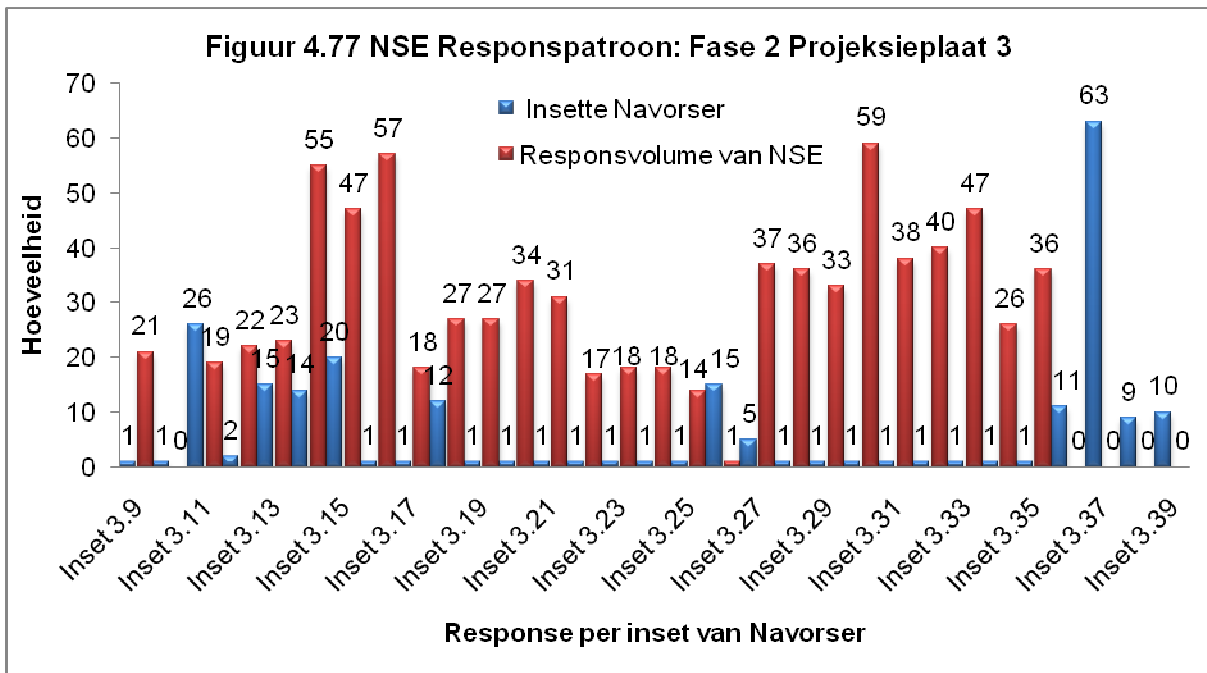
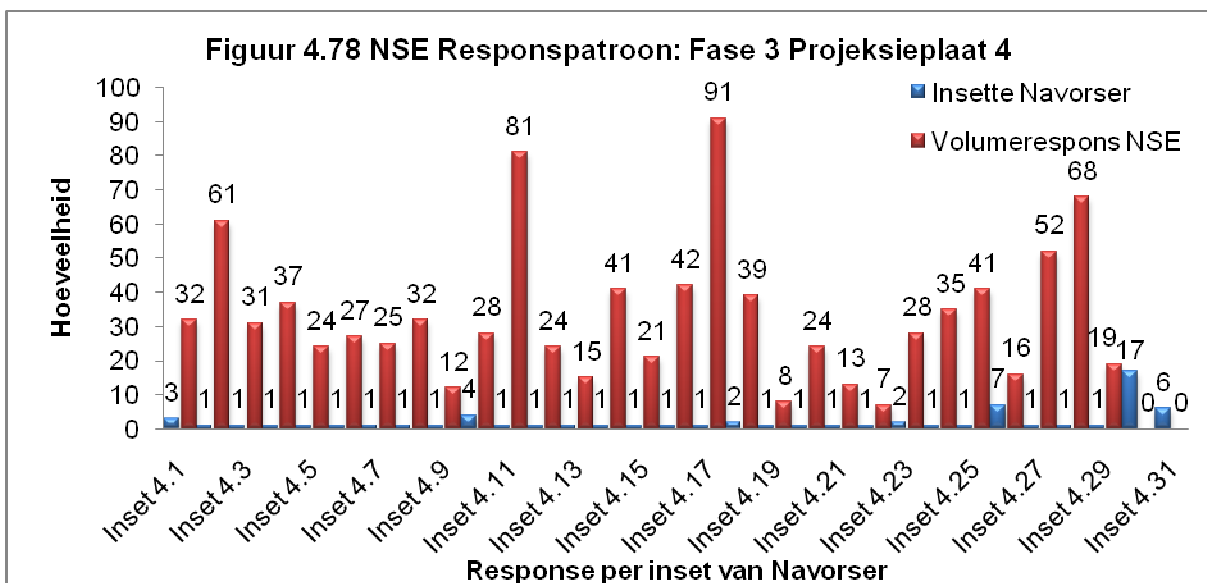
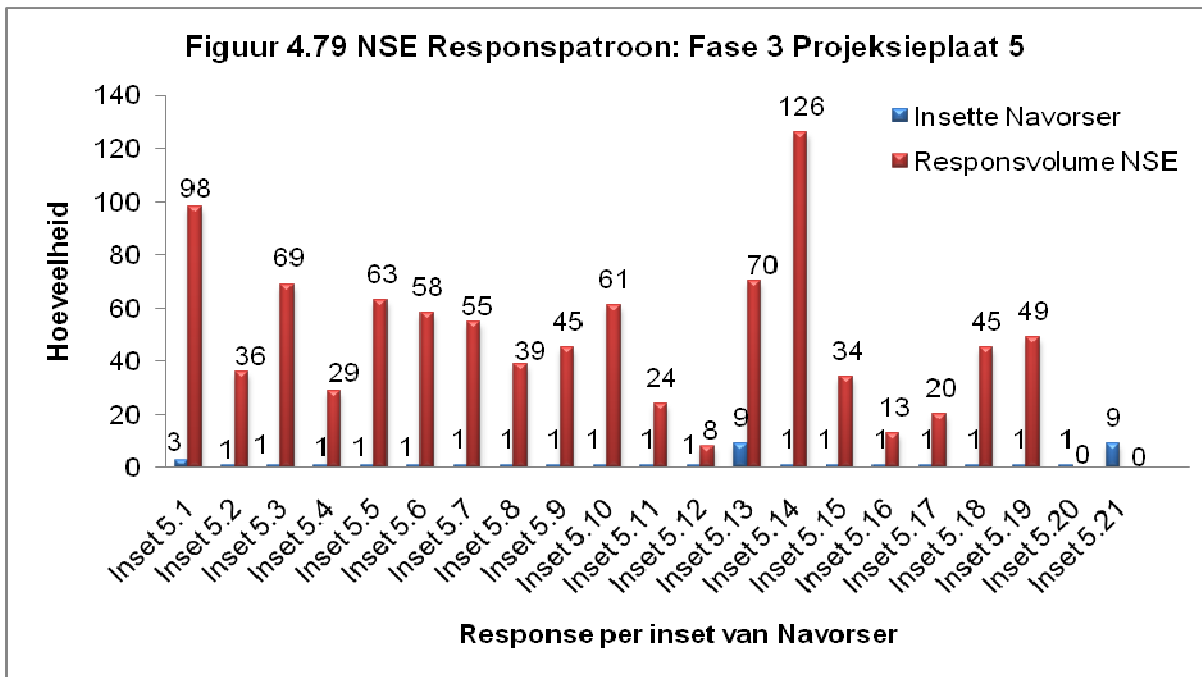

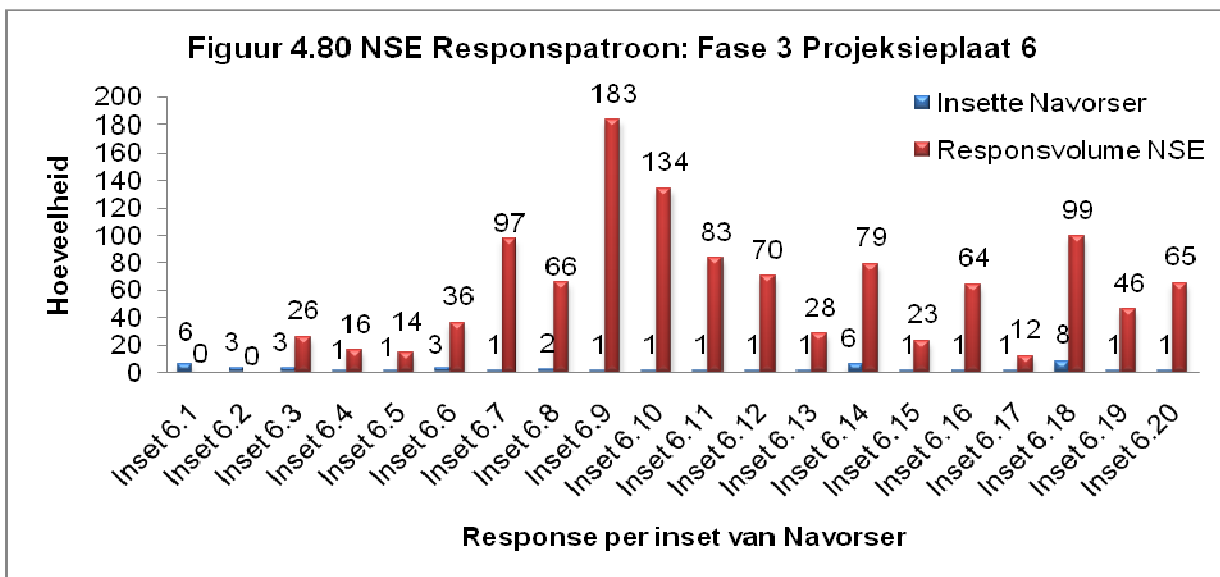
Figure 4.78 tot 4.81 gee 'n grafiese voorstelling van sy responspatrone met my hoeveelheid insette *versus* die volume van die response wat hy verskaf het tydens die hertoetsfase.

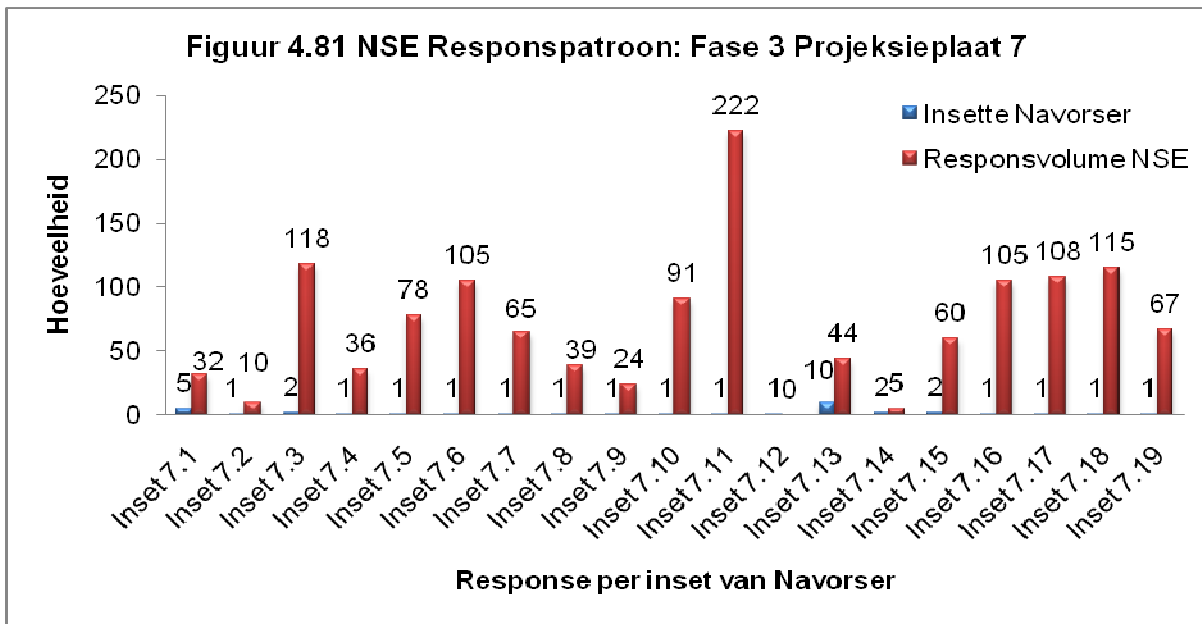
Figuur 4.78 toon NSE se responspatroon tydens Projeksieplaat 4, waar hy 'n "ontleding" van die prent gedoen het. Dis die eerste vertelling waar ek van sy woorde moes herhaal om verheldering oor sy betekenistoeskrywing daaraan te kry (4.10; 4.22). Hy het sy vertelling gestruktureer deur die uitstaande dele op die prent te ontleed, wat hy afgesluit het deur sy eie vraag "Why" (4.15) te beantwoord. Hy het volhard in sy vertelling deur verdere uitbreidings te gee op my insette "And then?" (4.18) en "And what's going to happen then?" (4.26), as onderskeidelik 'n verdere ontleding/interpretasie (4.18-4.25) en die beredenering van sy opinie (2.26-4.29).

Figuur 4.79 toon die hoogste volumes tot dusver ten aanvang van 'n vertelling op minder en eenvoudige insette van my, naamlik eenvoudige erkennende kopknikke. Die vertelling is ook die gouste afgehandel (5.19).

Figuur 4.80 toon hoe NSE eers kommentaar gelewer het op die blanko plaat (as prosesstelling verreken en daarom "0" vertoon), alvorens hy na 'n stadige aanloop (6.3-6.6) met sy bekende-storie vertelling begin het. My inset-variant "And wat is going to happen now?" het die projektiewe toepassing (178 woorde, 6.14-6.17) ontlok en 'n verdere beredenering het gevolg op "Anything else you want to add?" (6.18-6.20).

In sy respons op Projeksieplaat 7 (Figuur 4.81), het NSE weer, soos by Projeksieplaat 6, 'n assosiasie met 'n rolprent beskryf (7.1-7.6), alvorens hy met die storievertelling begin het (7.7-7.11). Op my vraag “*Anything else that you want to add to your story?*” het hy 'n nuwe vertelling gelewer van nog 'n bekende-storie (7.13-7.19). Origens was die responspatroon dieselfde as by Projeksieplate 5 en 6 in dié sin dat slegs erkennende kopknikke benodig was om 'n versadigde vertelling binne 'n relatief beperkte getal insette van my (maksimum 20), teweeg te bring.

Figure 4.75-4.81 toon dat die toepassing van 'n dinamiese assesseringstegniek van invraging NSE se responspatrone beïnvloed het ten gunste van minder ontlokking benodig deur my om versadigde vertellings te bereik, verhoogde responsvolume per enkele inset, en 'n oorgang na projektiewe toepassing, soms self en soms op my inset, teen die einde van sy vertellings.

(d) Aanmoedigings deur navorser (sien Tabel 4.94)

Die transkripsies met die identifisering van hierdie kategorie by NSE is vervat in E Aanhangsel. Uit Tabel 4.94 word opgemerk dat die getal aanmoedigings by Projeksieplaat 4 nog hoog was, voordat dit verminder het by Projeksieplaat 5-7, en minder was in vergelyking met Fase 1. NSE se gefragmenteerde vertellings was vir my moeilik om te volg en kon bygedra het dat ek meer insette moes maak. As gevolg van die ontledende aard van sy vertelling by Projeksieplaat 4, was my insette by Projeksieplaat 4 meer as dié by Fase 1. By Projeksieplaat 5-7 is minder erkennende kopknikke gebruik, maar die verbale aanmoedigings was in lyn met die hoeveelheid in Fase 1. In totaal is wel minder aanmoediging gegee in Fase 3.

Die toepassing van die tegniek het 'n verandering in die hoeveelheid aanmoedigings meegebring en minder erkennende kopknikke, met die uitsondering van Projeksieplaat 4.

(e) Huiwerings (sien Tabel 4.94)

Huiwerings wat in NSE se response voorgekom het is ingesluit in E Aanhangsel. Die verhouding van NSE se huiwerings tot die responsvolume uitgedruk as 'n persentasie, word in Tabel 4.96 getoon.

TABEL 4.96: NSE – Die verhouding van huiwerings tot responsvolumes per projeksieplaat, uitgedruk as 'n persentasie

Fase	Projeksieplate	Getal huiwerings	Respons-volume	%
Fase 1 (Murray-metode)	Projeksieplaat 1	43	692	6,2%*
	Projeksieplaat 2	73	1027	7,1%
Fase 2 (Dinamiese assesseringstegniek: Verduideliking tydens projeksieplaat)	Projeksieplaat 3	49	837	5,9%
Fase 3 Hertoetsfase	Projeksieplaat 4	53	974	5,4%
	Projeksieplaat 5	25	942	2,7%
	Projeksieplaat 6	30	1141	2,6%
	Projeksieplaat 7	23	1324	1,7%

*Berekening van die persentasie huiwerings tot responsvolumes het as volg verloop: $43/692 \times 100 \approx 6,2\%$

Volgens Tabel 4.96 het in Fase 1 onderskeidelik 6,2% en 7,1% huiwerings voorgekom. Tydens die opleidingsfase (Fase 2) het huiwerings reeds ietwat verminder na 5,9%, moontlik as gevolg van sy selfvertroue wat kon verhoog het omdat hy die doel van my insette beter verstaan het, of omdat hy die beste storie moontlik probeer vertel het. Tydens Fase 3 het huiwerings na Projeksieplaat 4 skerp afgeneem (2,7%, 2,6%, 1,7%).

Dit wil voorkom of die gebruik van 'n dinamiese assesseringstegniek van invraging by projeksieplate 'n invloed gehad het op die voorkoms van huiwerings by NSE. Huiwerings het afgeneem in verhouding tot responsvolume.

(f) Herhalings (sien Tabel 4.94)

'n Volledige aanduiding van NSE se herhalings is ter insae beskikbaar in E Aanhangsel en die verhouding van sy herhalings tot sy responsvolumes, uitgedruk as 'n persentasie, word in Tabel 4.97 getoon.

TABEL 4.97: NSE – Die verhouding van herhalings tot responsvolume per projeksieplaat, uitgedruk as 'n persentasie

Fase	Projeksieplate	Getal herhalings	Respons-volume	%
Fase 1 (Murray-metode)	Projeksieplaat 1	2	692	0,3%
	Projeksieplaat 2	1	1027	0,1%
Fase 2 (Dinamiese assesseringstegniek: Verduideliking tydens projeksieplaat)	Projeksieplaat 3	6	837	0,7%
Fase 3 Hertoetsfase	Projeksieplaat 4	12	974	1,2%
	Projeksieplaat 5	10	942	1,1%
	Projeksieplaat 6	17	1141	1,5%
	Projeksieplaat 7	12	1324	0,9%

Tabel 4.97 toon 'n konsekwente tendens van 'n verhoging in die verhouding van NSE se herhalings tot sy responsvolumes, uitgedruk as 'n persentasie, tydens Fase 3.

Die gebruik van 'n dinamiese assesseringstegniek van invraging by projeksieplate, blyk 'n invloed te gehad het op die verhouding van NSE se herhalings tot sy responsvolumes, deurdat herhalings skerp vermeerder het vanaf die opleidingsplaat.

(g) Getal verduidelikings (sien Tabel 4.94)

Die analise van die getal verduidelikings is vervat in E Aansluiting. Die resultate is vervat in Tabel 4.98, waar die verhouding van die getal verduidelikings tot die responsvolume in persentasie uitgedruk, ook aangetoon word.

TABEL 4.98: NSE – Die verhouding van getal verduidelikings tot responsvolume per projeksieplaat, uitgedruk as 'n persentasie

Fase	Projeksieplate	Getal verduidelikings	Respons-volume	%
Fase 1 (Murray-metode)	Projeksieplaat 1	9	692	1,3%
	Projeksieplaat 2	8	1027	0,8%
Fase 2 (Dinamiese assesseringstegniek: Verduideliking tydens projeksieplaat)	Projeksieplaat 3	6	837	0,7%
Fase 3 Hertoetsfase	Projeksieplaat 4	14	974	1,4%
	Projeksieplaat 5	7	942	0,7%
	Projeksieplaat 6	8	1141	0,7%
	Projeksieplaat 7	6	1324	0,5%

Tabel 4.98 toon 'n tendens van weinig indien enige verandering tussen Fase 1 en Fase 3 ten opsigte van die verhouding van die getal verduidelikings tot die responsvolume per projeksieplaat, uitgedruk as 'n persentasie. Die vermindering van verduidelikings het ook reeds plaasgevind by Projeksieplaat 2 (0,8%) en is op 0,7% volgehou tydens Projeksieplate 3-6, uitgesluit by Projeksieplaat 4. 'n Geringe verdere vermindering het by Projeksieplaat 7 (0,5%) plaasgevind.

Gloobaal blyk die toepassing van 'n dinamiese assesseringstegniek van invraging weinig indien enige invloed te gehad het ten opsigte van die verhouding van NSE se getal verduidelikings tot responsvolume per projeksieplaat.

(h) Woordkeuse (sien Tabel 4.94)

Woordkeuse en Formaat blyk by NSE 'n samehang te vorm. Die analise van Woordkeuse by NSE, is vervat in D en E Aansluiting. Van meet af het NSE sy vertellings onderbreek met kwalifiserings, opinies, gestruktureerde en ongestruktureerde sinsnedes wat 'n gebroke, deurmekaar vertelling, vir my, veroorsaak het. Hy het soms nie sy sinne en frases voltooi nie. Hy het soms ontoepaslike woorde gebruik, waarvan hy sommige self verbeter het, byvoorbeeld "*probably gets... introduced to negligence and stuff... Gets introduced to alcohol, and possibly marijuana*" (2.3) en "*...enough time to assimilate – to uhm analyse - to criticise everything...*" (2.16), en ander nie, byvoorbeeld "*...discover how to do things, uhm, logistically, strategically...*" (4.17). Sy manier van vertelling, woordkeuse, intonasie en gebroke sinskonstruksie het die volg van sy vertelling bemoeilik. Sy onvoltooide, gefragmenteerde sinne het tydens Projeksieplaat 1-4 voortgeduur. Projeksieplaat 5-7 was vlotter en daarom vir my makliker om te volg. Sy vertellings het "verbeter" en die woordkeuse en storievertellings was meer gestruktureerd. Godsdienst-gerelateerde woorde en sinne het veral tydens Fase 1 voorgekom "*he believes in God and therefore he is looking up, asking for God's help*" (1.17), "*of moving into the light...*" (1.23) en "*at this age has been blessed by the parents*" (2.3). By Projeksieplaat 7 het 'n toename in gevoelswoorde voorgekom, byvoorbeeld "*really depressing - it's so frustrating ... he feels so worn out now ... He's so agitated - so annoyed...*" (7.10). Hy het ook metafore gebruik (sleutels, lig/skadu), maar dit het meer voorgekom in Fase 1.

Die toepassing van 'n dinamiese tegniek van invraging by projeksieplate, blyk NSE se gebruik van godsdienst-gerelateerde woorde en metafore te beïnvloed het deurdat vermindering daarvan ingetree het, ten gunste van meer vloeiende, verstaanbare vertellings.

(i) Toename en/of verdieping in projeksie-duidings (sien Tabel 4.94)

Tydens die bespreking van die resultate van NSE se projeksie-analise (vergelyk 4.11.1.1) is 'n toename en 'n verdieping in projeksie-duidings bemerk oor die fases heen. As gevolg van die feit dat NSE andersoortige vertellings gelewer het en op 'n stadium onseker voorgekom het van wat hom te doen staan, is meer projeksie stellings eers by Projeksieplate 6 en 7 (vergelyk struktuur-analise b) gemaak as respons op minder nieverbale aanmoedigings (vergelyk struktuur-analise c en d) by Projeksieplate 5-7. Vertellings was minder gefragmenteerd en verdieping in die projeksies het inderdaad plaasgevind (vergelyk die transkripsies van NSE). 'n Hoogtepunt in die verdieping van NSE se projeksies met sterk duidings van oplossingsgeoriënteerde denke en insigte wat hyself genereer het, kom by Projeksieplaat 6 en 7 voor.

Die toepassing van 'n dinamiese tegniek van invraging by projeksieplate blyk NSE se projeksies te beïnvloed het deur dit te laat toeneem en verdiep.

(j) Wendings in die vertellings (sien Tabel 4.94)

Die analise van wendings in NSE se vertellings is vervat in E Aanhangsel. Die wendings in sy vertellings het gewissel tussen wendings wat deur my aanmoedigings gesnel is en selfgeïnisieerde wendings. Wendings het gefluktueer en nie patroonmatig verander oor die fases heen nie.

Die toepassing van 'n dinamiese assesseringstegniek blyk nie by te gedra het tot die ondersteuning van spontane wendings in NSE se vertellings nie.

(k) Toonaard van die projeksies (sien Tabel 4.94)

Die analise van die toonaard van NSE se projeksies is vervat in D Aanhangsel. Die toonaard van sy projeksies het verander vanaf Fase 1 tot 3. Die negatiewe toonaard van die vertellings wat gedomineer is deur die krisis van die hoofkarakter het verander deurdat meer positiewe, daadkragtige besluite en optrede tot bemagtiging gelei het in Fase 3. Die toonaard van Projeksieplate 4-7 verskil in 'n duidelike opsig van die vroeëre vertellings se toonaard deurdat sterk besluite en doelgerigheid die uitkoms van die vertellings tot sukses deur volharding omkeer met betrekking tot eie hindernisse by Projeksieplaat 4, 5 en 7 (eienaarskap van keuse en eie lewe), en mislukkings realisties aanvaar word by Projeksieplaat 6.

Het die toepassing van 'n dinamiese invragingstegniek by projeksieplate, die toonaard van NSE se projeksies beïnvloed? Dit het so voorgekom. Die negatiewe toonaard van krisisbeleving en wanhoop het verander na insluiting van 'n positiewe toonaard van

daadkragtige, vasberade beslissing, deurdat lig/donker wisseling in die toonaard positiewe uitkomst in Fase 3 gehad het. Insigtelike verdieping by Projeksieplate 6-7 het voorgekom, in die afloop van die projeksies.

(l) Goeie response op ontlokkings (sien Tabel 4.94)

Die analise van watter van my insette goeie response by NSE teweeg gebring het, is vervat in E Aanhangsel. NSE het aanvanklik sy gefragmenteerde vertelling gelewer en respondeer op my gelewerde insette deur die uitbreiding van die gefragmenteerde vertellings. Verskeie soorte ontlokkingswyses is ingespan by NSE. Ek het uitings gebruik byvoorbeeld “Mm-mm”, sy woorde slegs by Projeksieplaat 4 herhaal, en opdragte gebruik. By Projeksieplaat 4 het hy die prent ontleed. Ek het slegs by Projeksieplaat 4 sy woorde herhaal, as gevolg van die formaat van sy vertelling. Ek moes uitklaring vir van sy woorde kry om seker te maak wat sy toeskrywing van betekenis daaraan was. Alhoewel hy hoë responsvolumes gehandhaaf het en uitgebreid respondeer het op die insette, het hy tydens Fase 3 goed respondeer met verminderde eenvoudige, erkennende kopknikke.

Dit lyk of die toepassing van 'n dinamiese assesseringstegniek van invraging die tipe aanmoedigings beïnvloed het ten gunste van minder nieverbale aanmoedigings deur my. Dit blyk dat die tegniek by NSE veral positief meegewerk het om hom die doel van kopknikke te laat begryp.

(m) Formaat (sien Tabel 4.94)

Die formaat van NSE se vertellings het gewissel. Vervlegtings van prentbeskrywings, eie en bekende stories, agtergrond inligting en eie opinies het gefragmenteerde vertellings met onderbroke sinne gelewer. Fase 3 bevat sterker storieformate, nadat prentbeskrywings as deel van vertellings voorgekom het, en Projeksieplaat 4 'n in-diepte ontleding van die prent behels het.

Die vertellings het in terme van hierdie kategorie verander by NSE deurdat gefragmenteerde, onvolledige stellings verminder het ten gunste van kombinasies van eie en bekende storieformate wat makliker gevloei het en meer verstaanbaar was, en daarom 'n invloed blyk te toon van die toepassing van die tegniek. Prentbeskrywing het ook verminder na die sterk analitiese formaat by Projeksieplaat 4.

4.11.1.4 Samevatting van die resultate van die strukturele analise van NSE se projeksies

Tabel 4.99 toon 'n samevatting van die resultate van die strukturele analise van NSE se projeksies, indien Fase 1 met Fase 3 vergelyk word.

TABEL 4.99: NSE – Struktuur-analise kategorieë wat moontlik beïnvloed is deur die toepassing van die dinamiese assesseringstegniek van invraging

Kategorie	Beïnvloed of nie	In watter mate beïnvloed
a. Woordtelling/volume van response	Ja	Verhoging by laaste 3 projeksies.
b. Getal projeksiestellings	Ja	Geleidelik toegeneem.
c. Responspatrone	Ja	Minder ontlokkingswyses benodig deur my, responsvolume per enkel inset verhoog, projektiewe toepassing vind plaas.
d. Aanmoedigings deur navorser	Ja	Minder nieverbale insette.
e. Huiwerings	Ja	Afgeneem in verhouding tot responsvolume.
f. Herhalings	Ja	Skerp vermeerder in verhouding tot responsvolume.
g. Verduidelikings	Nee	
h. Woordkeuse	Ja	Godsdienst-gerelateerde woorde en metafore verminder ten gunste van vloeiende vertellings.
i. Toename/verdieping in projeksie-duidings	Ja	Toegeneem en verdiep
j. Wendings	Nee	
k. Toonaard	Ja	Meer positief, vasberade; minder krisisgedrewe.
l. Respondeer goed op	Ja	Verminderde, eenvoudige insette.
m. Formaat	Ja	Gefragmenteerde, onvoltooide sinne verander na duideliker, meer gestruktureerde storie- en bekende-storieformate. Analitiese beskrywing neem af.

Oorsigtelik wil dit uit Tabel 4.99 voorkom, met betrekking tot die strukturele aspekte van NSE se projeksies, dat die dinamiese assessering intervensie 'n positiewe effek gehad het op 11 uit 13 kategorieë, en veral op Verdieping in projeksies, Aanmoedigings wat eenvoudiger geword het en in die verandering in die Toonaard en Formaat van vertellings.

4.11.1.5 Gesprek 1: NSE se beleving van die Murray-metode *versus* die dinamiese assesseringstegniek van invraging

Die storievertel-oefening was vir NSE 'n ervaring wat hy beskryf het as “*I personally haven't had such an experience in a long time – where my mind is tested*” (MvsDA.5). Hy het die beleving van die oefening verder verduidelik as dat hy dit geniet het om te kon ervaar “...*The extent to which my mind can go. So in this exercise, the part that I liked most was where I would probably do a ...(indistinct) of the whole story, and, and the way I am thinking... your questions like, and, anything else, would just trigger a possibility in another world. So it would make me see another possibility – another side to the story, and thus extending my mind – stretching my mind to the next level to say OK, so you can think this far as well. So, I kind of enjoyed that*” (MvsDA.6). Dit blyk te beteken dat my vrae vir NSE eerder 'n uitdaging gerig het

om ander/verskillende moontlikhede te oorweeg as wat dit 'n verdieping in die vertelling ontlok het.

Op my navraag of daar enige iets was wat hom moontlik gehelp het om te verstaan wat hy moes doen (MvsDA.8), het hy gestel dat die verduideliking tydens die opleidingsplaat waardevol was *“when you explained now the ‘Mm-mm’, ‘Aha’, ‘And’ – and all that – it was an opener for me to say, okay – you know, it’s basically like singing – when you’re on stage and you are singing, when you open your eyes – (pointing at himself) because I tend to sing with my eyes closed sometimes ...And I open my eyes and I look at the audience – if the audience don’t seem to be fascinated by what I am doing, then it’s kind of pointless for me to be on stage. But if you – like you told me, ... ‘Mm-mm’, ‘Aha’, it means it’s an interesting story, keep going – it motivates me to keep talking”* (MvsDA.8-9). Dit klink dus of hy die insette nie as opleiding nie, maar eerder as goedkeuring ervaar het. Hy blyk my insette ook te ervaar het as 'n betoon van belangstelling *“...because once I say one thing and I feel like I’m bluffing, and bluffing, and in bluffing and yada yada.....just wasting time, at least someone is interested in the story you are telling”* (MvsDA.10).

Op my navraag of daar iets was wat hom nie gehelp het om sy vertellings vorentoe te laat gaan nie, het hy geantwoord *“I mean it’s kind of hard for me to tell what I should say next or what I should do next if you’re just silent.”* (MvsDA.15). Hy het vervolg deur te verduidelik *“... there were times when you were just silent, silent. And you know I didn’t have the chance to look in your face and see whether, okay, am I talking sense. But I was just looking at my projection plates – so if I wasn’t hearing anything from you it was, okay, what do I say next?”* (MvsDA.17). Hy het vervolg dat hy wel my erkennende kopknikke gesien het *“I did notice, when you nod your head and I’m reading there”* (MvsDA.19), maar vervolg *“...when you were just silent it didn’t help”* (MvsDA.20). My erkennende kopknikke blyk na sy mening nie genoegsame inset vir hom te gewees het nie, omdat hy eerder 'n behoefte aan verbale insette gehad het. Dit mag inhou dat my opleiding in sy geval nie werklik die boodskap oorgedra het van wat verwag word in terme van sy vertellings nie, want hy het moontlik my insette veral as aanmoedigings ervaar.

NSE het verklaar dat hy die meeste van sy storie by Projeksieplaat 3 gehou het (MvsDA.1). *“Because, it just seemed to be so explosive. So relevant. So real and so practical”* (MvsDA.4). Hy het nie regtig van sy vertelling by Projeksieplaat 4 gehou nie (MvsDA.27-29). Die prent waarvan hy die meeste gehou het, was Projeksieplaat 5, die kultuurplaat (MvsDA.30), op grafiese gronde. Daar was, volgens NSE, nie 'n prent waarvan hy nie gehou het nie (MvsDA.32). Sy voorkeur- en afkeur-vertellings blyk nie verband te hou met

responsvolumes, aantal projeksiestellings gelewer, of met sy responspatrone nie. Die feit dat hy nie van sy vertelling by Projeksiëplaat 4 gehou het nie, mag saamhang met hoekom dit 'n uitskieter plaat was in terme van Woordtellings, Responspatroon, Aanmoedigings, Huiwerings, Verduidelikings, die tipe aanmoedigings wat benodig was, sowel as Formaat. My aantal insette gelewer was by hierdie projeksiëplaat meer as tydens dié in Fase 1.

Ten opsigte van 'n voorkeur vir die Murray-metode of die dinamiese assesseringstegniek van invraging, wil dit voorkom of hy gehou het van die vrae wat by beide gebruik is, soos “*And?*”, “*Anything else?*” (MvsDA.6), dat hy die verduideliking tydens die opleidingsplaat veral waardeur het, omdat hy gevoel het dat hy beter verstaan wat my insette beteken na die opleidingsplaat (MvsDA.8), dat hy veral verbale insette van my kant af as aanmoedigend ervaar het (MvsDA.8-11) en dat dit hom meer seker laat voel het dat hy op die regte spoor was (MvsDA.17). Hy blyk nie werklik die een metode bo die ander te verkies het nie, wat die resultate van sy data verklaar, waar geen duiding van byvoorbeeld hoër responsvolumes of projeksiestellings voorgekom het nie. Dit wil voorkom of sy waardering gesetel is in die toevoeging van die tegniek as verhelderingsmeganisme, en as 'n bydraende geborgenheidskepper (MvsDA.8,9,11), wat dui op 'n gunstige beleving van die dinamiese invragingstegniek.

Die feit dat hy baie van sy vertelling by Projeksiëplaat 3 gehou het, mag verband hou met my verduidelikings wat as opleiding gegee is tydens sy vertelling en mag ook verklaar hoekom hy nie van stryk gebring was deur my verduidelikings nie, maar by die struktuur van sy storie gebly het en al die wendings tydens hierdie vertelling self inisieer het.

4.11.1.6 Gesprek 2: NSE se gesprek oor kultuur (Sien Transkripsie; *Scoring Sheet for the Psychocultural Scoring System*, D Aanhangsel; KultuuranaliseTabel, G Aanhangsel)

NSE is die jongste seun uit 'n gesin van 4 sibbe. Beide sy ouers is oorlede en hy woon by sy broer (30 jaar). Hy was, totdat sy ma ('n diabeet) oorlede is weens die toediening van verkeerde medikasie, woonagtig in Zimbabwe. Sy pa het Zoeloe wortels gehad en sy ma Ndebele wortels. Hy het matrikuleer in Suid-Afrika, einde 2009, met goeie gevolg. Volgens NSE praat hy primêr Engels en Zoeloe in die huis, maar volgens sy broer is hul huistaal Engels.

NSE beskryf homself as “*logical and independent*” (K.13), en op my navraag stel hy dat hy homself glad nie sou beskryf in terme van kulturele of groepsfaktore nie (K.15). Op my vraag “*...but if you do have to describe yourself in terms of a group influence – what would be the*

most important thing?”, stel hy dat hy sou sê “...then in that sense I would fall into, into Western, which is English ” (K.16). Sy familie, daarteenoor, sou in die breë, hulself as Afrikane beskryf (K.19). Volgens hom is hy verskillend van die res van sy familie “...because I would just be the different loved one, ja different ... (indistinct) – you know, just be all different and separate.” (K.22). Volgens hom is slegs hy en sy sibbe Westers-georiënteerd, wat konflik tussen hulle en die res van die familie, wat Ndebele is (K.30), veroorsaak “...we have conflict with the rest of the family in terms of uhm our mother’s side and our father’s side. Because they’re stuck in culture and tradition – where they want things to be done this way. They want to brew beer overnight – and this happens in the evening and stuff, and we’re really not into that.” (K.25-26). Alhoewel sy selfbeskrywing aan die begin van die gesprek sy Westersheid/Engelsheid beklemtoon het, onderskei hy later in die gesprek oor kulturele identiteit fyner deur skaling, en stel dan dat hy sterker identifiseer met godsdiens as kulturele groepering (9 uit 10), dat Engelsheid die tweede sterkste groepering is waarmee hy identifiseer (9 uit 10), waarna Westersheid (8 uit 10), Afrikaan-wees (4 uit 10) en Westerse musiek as beïnvloedingsfaktor (wat hy nie skaal nie) genoem word (K.16,35,36,41,61,65,69,71,147,175).

Hy beskryf belangrike kulturele oorwegings vanuit sy Westersheid en Engelsheid as “...lifestyle at home. It would be language usage and accent. It would be the kind of music. And spirituality” (K.33). Persoonlike leefstyl verduidelik hy as die wyse hoe jy met mense omgaan (K.37-39). Sy godsdiens beskryf hy as sy belangrikste invloed (K.170-175), en ook as die onderskeidingsfaktor tussen hom en Afrika-kultuurgroeperings “The faith... it’s not traditional – as Africans would have it – it’s not an issue of addressing the ancestors so you can get to God. It’s directly to God through Christ. My faith is – as an Adventist – I’m more of a fundamentalist. So I am not one of those who goes to church and just listens to the pastor, and then I take whatever the pastor says and that’s what I believe. I’m one of those who will listen to the pastor, go home and check what the pastor has said in my Bible – and then if it’s in line with the Bible then I will believe” (K.46-49). Hy blyk egter van Westersheid/Engelsheid te verskil in terme van sy klem op kollektiwisme “ ...the only thing I detest about Englishness and Westernness, in terms of culture, is how the manner of thought is each man for himself and God for us all. It’s all independent. It’s all individualism. If I had to bring anything into what I believe and the way I would like to live my life it would be the act of living amongst people. The act of being together with people. Harmony and unity – you know, and working together. And that’s something which defines the African culture. So that’s what I love about the African culture – that I can bring it in to what I believe” (K.50-55). Sy Afrikaan-wees verbind gemaklik met die harmonie wat bereik word in Afrika-gesinne, omdat daar eenheid blyk te heers in hierdie gesinne (K.57-58). Die tradisionaliteit en voorvader verbintenis in die

Afrika-kultuur, is egter vir hom 'n area van konflik (K.56). Later in die gesprek stel hy dat hy verkies om met die Afrika-kultuurgroepering te affilieer, dat hy die gemaklikste by hulle voel, ongeag die taal wat hulle praat (K.147-149). Hy lig verdere sterkpunte van hierdie groepering uit as *“their strengths would be this – an African oriented group cares much for the next person. So each person cares for the next person, and it’s a matter of if you’re going through a hard time then I know there’s someone who knows already. And with an African oriented group I think there is more time to share with each other, and you have more time around people, because loneliness at times is not so advisable. It’s a hazard to the health”* (K.155), wat dui op die klem op interaksie, omgee en sosialisering. Hy voeg by dat die keerkant hiervan is dat privaatheid misken word, dat hulle baie praat en almal oor jou praat, ongeag of jy by is of nie (K.157-162).

NSE beskryf Engelsheid as *“having no space at all and being arrogant when it comes to learning any other culture. And being typical English would also be in such a way that you refuse – okay, you are proud of your errors – so you make mistakes and you’re just awkward in society. So it’s like you’re hanging around with people who are not the same culture as you and you still want to stick with your culture, and you refuse to move in harmony with everyone else”* (K.72-73). Hy stel egter dat hy ruimte laat vir ander se oortuigings en dat hy aanpassings sal maak as hy so voel (K.76-78).

Hy blyk nie sterk met die Zoeloe-kultuurgroepering te identifiseer nie, ten spyte van die feit dat sy pa Zoeloe was en hy Engels en Zoeloe gestel het as sy huistaal, omdat hulle volgens hom ekstremisties is, disrespek toon aan mense van ander groeperings en gebroke Engels praat (K.81-83). Alhoewel sy ma Ndebele was en die taal gepraat het, het hy tydens Gesprek 2 nie die Ndebele groep verder uitgesonder as 'n groepering waarmee hy spesifiek identifiseer nie. Hy noem egter later in die gesprek, as deel van 'n bespreking oor wat gebeur wanneer hy en sy gesin of familie sou verskil van mekaar, dat Ndebele tradisies gebruik word in konflik hantering. Hy blyk nie definitiewe, tradisionele rolle toe te skryf aan die geslagte nie, omdat sy ma hulle groot gemaak het om hulleself te help, omdat huishulpe nie gedeug het in hul huishouding nie (K.128-133). Sy broer blyk hy egter te sien as beide die besluitnemer en versorger (K.103,114). Gesinsverwagtinge blyk te sentreer rondom die eenheidsfaktor, sodat hulle saamstaan *“what we are expecting from each other is to stick with each other. That way we would, I’m sure, have fulfilled virtually everything, because after we lost our parents we’re supposed to – our hopes were that we stick with each other and as we stick with each other we make sure that we all succeed in life”* (K.135).

NSE blyk nie voorkeure of afkeure te hê oor my identiteit nie (K.180-181), maar noem 'n belangrike vereiste as “...asking honest and genuine questions with no intention – secret hidden intention involved. Because you know we have those questions where I ask you something and at the back of your mind you were thinking okay, so if I answer like this he’s probably thinking this is what ... Your questions are just genuine plain simple ...” (K.182-184). Sy verwagtinge wentel meer om wat hy beskou as taak-georiënteerde kenmerke, deurdat hy verduidelik dat ek hom moet bystaan in die hindernisse wat hy beleef en in die bereiking van sy doelwitte (K.188-189).

Bogenoemde aspekte belig NSE se projeksies waar godsdiens sterk na vore tree (Projeksieplaat 1;2;4). Dit belig ook sy siening van harmonie in die gesin as 'n invloed van Afrika groeperings (Projeksieplaat 1), die siening dat foute ontwikkelings- en leergeleenthede is en as sodanig benut moet word as 'n Westerse/Engelse perspektief (Projeksieplate 1;2;4;6;7), die kollektiwisme /gemeensaamheid siening (Projeksieplate 3-5) en musiek as invloed (Projeksieplaat 7).

By NSE het die SSPSS wel 'n kulturele tematiese verskil getoon in Fase 3, deurdat meer positiewe temas identifiseer is. Bemeestering, Prestasie, Kompetisie, Agting, Affiliasie, Harmonie en Solidariteit was positief tydens Fase 3, in teenstelling met Fase 1. Dit mag dui op 'n moontlike invloed van die dinamiese assesseringstegniek van invraging. Die tegniek sou dan, in NSE se geval, tot 'n vermeerdering in opsigtelike positiewe kulturele temas gelei het.

'n Verdere beskouing van die resultate van die SSPSS, by NSE, dui op geen verdere patroonmatige verskil ten opsigte van sy temas tydens Fase 1 en 3 nie. In die breë is 24 vermeldings van agentskap temas en 13 van gemeensaamheidstemas in sy vertellings identifiseer. Dit wil voorkom dat sy Westerse/Engelse invloed, wat hy koppel met individualisme, sterker na vore getree het uit die geïdentifiseerde temas. Die kultuurplaat, by hom Projeksieplaat 5, dui slegs positiewe temas aan. Dit mag wees dat sy beskouing ten opsigte van kruiskulturele interaksie is dat die hindernisse wel opgelos kan word.

4.11.1.7 Meta-analise van die NSE assesseringsituasie as refleksie oor die navorsing

NSE het geen kommentaar gelewer wat dui op kulturele faktore wat hom gepla het tydens die assessering nie (vergelyk K.186). Vanuit my perspektief het die projeksie-assessering taal-hindernisse ingehou in terme van my begryping van sy vertellings en sinmaking van sy woordgebruik en sinskonstruksie. Ek het gesukkel om NSE te begryp omdat hy gebroke, onvoltooide sinne gebruik het asook soms ontoepaslike woorde. Sy vertellings in Fase 1

was, vir my, moeilik om te volg. Ek het dit as gefragmenteerd beleef omdat hy kommentare vervleg het met sy vertellings en sy taal prekerig en evangelisties voorgekom het. Sy vertellings in Fase 3 was, vir my, makliker om te volg. Ek het as gevolg van sy omvattende vertelling van meet af, die verduidelikings nie so volledig gedoen soos wat ek, in retrospek, dink nodig was nie. Sy kommentaar teen die einde van Gesprek 2, waar hy stel dat hy kritiek as negatief sou beleef, laat my egter dink dat omvattender verduideliking, moontlik as kritiek sou kon interpreteer word. NSE wou 'n sonbril opsit tydens die assessering en ek moes tyd spandeer ten einde hom te oortuig dat ek nodig het om nou en dan nieverbale kommunikasie te kan in ag neem tydens die assessering en dat dit daarom nodig was dat hy die sonbril moes afhaal. Hy het sterk opinies oor sake gehad en het met tye, vir my, arrogant oorgekom. Sy vertellings het vir my vreemd en prekerig voorgekom en ek het ook daarom gesukkel om die vertellings te volg. Dit mag ook wees dat hy my probeer beïndruk het, omdat 'n gerigtheid op erkenning in Gesprek 1 na vore getree het. My indrukke was egter dat hy saamgewerk het en dat die assessering gemaklik verloop het. Ek het sy entoesiasme geniet.

Soos by die ander gevallestudies was die video- en diktafoon-opnames nie genadig nie, en informerend ten opsigte van verkeerd gestelde vrae en tekorte in terme van insette. My onvolledige formulerings, minder goeie insette ensovoorts, was weer eens aanklagte. Sy insette het egter tot verwarring en menige her-lees van transkripsies en her-luister na opnames gelei omdat ek meermale onseker was of ek korrek gehoor en/of korrek transkribeer het, veral as gevolg van sy woordgebruik en sinskonstruksie. Maar of daar ander kruiskulturele aspekte was wat gepla het behalwe my stilswye, waaroor hy kommentaar gelewer het tydens Gesprek 1, is ek oor onseker. Of hy enigsins onsekerheid beleef het oor my uitspraak en sinskonstruksie, is onseker. Of daar ander kulturele faktore was wat ingespeel het op ons interaksie tydens die assessering, is ook onbekend aan my. My eie observasies dui egter nie op ander negatiewe faktore, behalwe die taal en begrip nie. 'n Intensiewe ontleding van die video-opname, wat nie deel gevorm het van my studie nie, sou moontlik verklarings hierop kon bied.

Die feit dat NSE gemaklik blyk te gevoel het om vir my kritiese terugvoer te gee oor die assessering en my uitvoer daarvan deur kommentaar te lewer oor my stilswye, mag dalk aandui, saam met sy positiewe terugvoer oor die gebruik van die tegniek sowel as oor die egtheid van my vrae, dat kulturele hindernisse moontlik deur die gebruik van die tegniek afgebreek is. Belangrikheid van kennis oor kultuurfaktore wat mag impakteer op NSE as my kliënt, het wel weer eens na vore getree tydens my analise en interpretasie van die kultuurgesprek met NSE, veral met betrekking tot my data-analise en -interpretasie van sy projeksies. Soos by die ander gevallestudies, sou ek sy projeksies in 'n mindere mate kon

interpreteer sonder die inligting uit die gesprek oor kultuur. Ek sou oorwegings soos kollektiwisme, die godsdienstigheid, die belangrikheid van gemaklik wees met foute, die harmonieuse gesinsbeskouing nie met onderskeidelik Afrika-, godsdiens-, Westerse-, Engelse-, of musiek-identifikasie verbind het, as kulturele faktore nie. Die impak van kultuur op projeksie-analise en -interpretasie was vir my steeds, ná tien gevallestudies, tydens die merk van NSE se projeksies, verrassend en onverwags, omdat ek die impak eerder sigbaar op die proses sou verwag het, indien dit sou voorkom. In die lig van sy negatiewe beleving rondom stilsweye, wat moontlik 'n kulturele groeperingsfaktor vanuit die Afrika-perspektief kon wees, was die positiewe kommentaar wat hy gegee het oor die assessering ook betekenisvol vir my.

Is die inligting wat verkry is oor kultuur nodige inligting vir assesseringsdoeleindes of vir ons terapeutiese verhouding, of is dit grootliks irrelevante inligting? In NSE se geval blyk die inligting relevante, verrykende inligting te wees vir beide die assesseringsituasie sowel as terapeutiese situasie, nie slegs omdat dit nuwe inligting vir my as sielkundige verskaf het nie, maar veral omdat dit vir NSE geleentheid gebied het om sy insigte te deel, omdat hy 'n hoë premie blyk te plaas op redenering, debattering, eerlikheid en opregtheid. Insigte wat hy gemaklik blyk te deel het tydens die gesprekke, sonder 'n vrees vir wat met die inligting sou gebeur en opsigtelike kulturele hindernisse.

4.11.1.8 NSE se vertellings as toeligting op die subnavorsingsvrae

(1) Watter bydrae, indien enige, kan 'n dinamiese invragingstegniek by die gebruik van projeksieplate lewer om ryker en meer projeksies by adolessente in mono- en kruiskulturele assesseringsituasies te ontlok?

Die bydrae wat die dinamiese invragingstegniek by NSE blyk te gelewer het lê in die vorm van verdieping van projeksies waarby 9 uit 10 kategorieë van die projeksie-analise positief affekteer is ná die dinamiese assesseringsintervensie, asook verskille wat bevind is in die strukturele analise van sy projeksies deurdat my aanmoedigings eenvoudiger geword het, die formaat van sy vertellings geaffekteer was en 11 uit 13 kategorieë positief beïnvloed is. Die tegniek blyk by te gedra het tot die motivering om NSE tot die beste van sy vermoë te laat aanhou met die taak en sy verstandelike vermoëns te strek, asook om mee te gehelp het tot "beter" vertellings, aldus NSE "... thus extending my mind – stretching my mind to the next level to say OK, so you can think this far as well" (MvsDA.6), "...when you explained now the Mm-mm, Aha, And – and all that – it was an opener for me to say, okay... it means it's an interesting story, keep going – it motivates me to keep talking." (MvsDA.8). Die verduideliking tydens die opleidingsplaat blyk hom te laat voel het dat iemand belangstel in sy vertelling "...at least someone is interested in the story you are telling" (MvsDA.11). Die feit dat hy

geleidelik sy eie betekenistoeskrywing gemaak het met betrekking tot die betekenis van my insette, alhoewel hy nie geblyk het beter te begryp wat verwag word nie, het steeds meegebring dat hy meer kon fokus op die vertellings, wat blyk te gelei het tot 'n meer uitnodigende assesseringsituasie. Dit wil dus voorkom dat alhoewel sy begryping van die doel van die tegniek skynbaar was dat my insette motivering en aanmoediging was om hom slegs meer te laat vertel, dit steeds positief impakteer het op die projeksie-ontlokking.

(2) Watter beleving het adolessente in mono- en kruiskulturele assesseringsituasies van die gebruik van die Murray-metode versus die gebruik van 'n dinamiese assesseringstegniek van invraging, tydens assessering met projeksies?

NSE se beleving van die Murray-metode en die dinamiese assesseringstegniek van invraging, vanuit 'n kruiskulturele perspektief, blyk te dui op 'n beleving van uitdaging in terme van die taakverrigting (MvsDA.6), van meer sekerheid by hom ten opsigte van wat my insette sou beteken (MvsDA.8) en 'n beleving dat iemand belangstel in wat hy te vertel het (MvsDA.11). Sy ambivalente beleving ten opsigte van my uitvoering van die dinamiese invragingstegniek het ook na vore getree, deurdat hy aan die een kant veral waardering gehad het vir die verduideliking van die doel van my insette (sy eie betekenistoeskrywing daaraan as motivering en aanmoediging) tydens die toepassing van die tegniek, maar aan die ander kant dit moeilik gevind het om te begryp wat my stiltes beteken.

Vanuit 'n kruiskulturele perspektief blyk NSE se beleving ten gunste van die dinamiese assesseringstegniek van invraging te wees. Die opleidingsplaat se insette was positief beleef. Vir my blyk dit 'n kwessie te wees dat die beleving van die dinamiese assesseringstegniek, by NSE, was dat die tegniek 'n waardevolle hulpmiddel was wat die Murray-metode versterk of waarde daarby toegevoeg het om by hom begrip vir die betekenis van my insette te bewerkstellig. Hierdie betekenistoeskrywing, dat my insette motiverend en aanmoedigend was, het steeds gelei tot verbeterde projeksies en die bou van 'n meer uitnodigende assesseringsituasie.

Sy positiewe beleving van die dinamiese assesseringstegniek van invraging word bevestig deur sy response op die onderskeie projeksieplate tydens die verskillende fases, waar verdieping van projeksies plaasgevind het, die formaat van sy vertellings verander het na meer storie-vertelling georiënteerde vertellings waar sy woordgebruik en sinne ook meer volledig en volgbaar geraak het. Sy positiewe beleving van die dinamiese assesseringstegniek mag in samehang wees met die resultate van die projeksie-analise wat aandui dat 9 uit 10 van die kategorieë positief beïnvloed is en die strukturele analise wat

aandui dat 11 uit 13 kategorieë positief beïnvloed is, ten spyte van die taalhindernisse wat ek ervaar het.

(3) Hoe beïnvloed kultuur, al dan nie, die dinamiese projeksie-assesseringsproses en betekenis van response by adolessente?

Kultuurfaktore blyk in die kruiskulturele assesseringsituasie sowel die projeksie-assesseringsproses as NSE se projeksies te beïnvloed het in terme van sy begryping van wat hy veronderstel was om te doen, sy gemakliker raak binne die proses, die bou van 'n meer uitnodigende assesseringsituasie, sowel as in die betekenis van sy response. Hierdie faktore sal uiteraard ons interaksie binne die assesseringsituasie en as sodanig ook die projeksie-assesseringsproses (wat myns insiens bestaan uit die projeksie-assessering, die gesprekke, ons interaksie daartydens, en die nasien en interpretasie van alle intervensies wat gedoen is, asook die terugvoer en intervensies daarna) beïnvloed. Sy klem op kenmerke van Afrika kultuurgroepe wat gemeensaamheid, belangstelling en omgee insluit, kon bygedra het om die assesseringsproses 'n respekvolle en gemakliker situasie te maak vir ons albei. Volgens my ervaring vooraf met hom en my observasies, kon daar dalk 'n vrees vir herkenning gewees het omdat hy aangedring het op die dra van sy sonbril. Die taal hindernisse (ekspressief), my eie tekorte ten opsigte van die begryping van sy woordgebruik en sinskonstruksie, sy anderster aanbieding (vir my evangelistiese tipe vertellings, veral aan die begin), sy onderbroke, onvolledige stellings, het die volging van sy vertellings bemoeilik. Volgens my het sy andersoortige tipe vertellings afgeneem en het sy sinskonstruksie dienooreenkomstig meer volgbaar geraak. Sy gemaklikheid het blyk toe te neem, veral vanaf Projeksieplaat 5 af. Hierdie veranderings mag aandui dat die invloed van moontlike ander, minder opvallende kultuurkenmerke, ook sou kon verminder het.

Soos genoem, mag kultuur sy response moontlik beïnvloed het deur sy siening van godsdiens, mislukking/foute, gemeensaamheid, die harmonieuse gesinsbeskouing en musiek. Dit wil voorkom of meer positiewe temas tydens die SSPSS by NSE identifiseer is tydens Fase 3. Bemeestering, Prestasie, Kompetisie, Agting, Affiliasie, Harmonie en Solidariteit was positief tydens Fase 3, in teenstelling met Fase 1, waar die temas óf nie voorgekom het nie, óf negatief was. Positiewer kulturele temas kon dus meer na vore getree het tydens Fase 3, wat mag dui op 'n moontlike invloed van die dinamiese assesseringsstegniek van invraging. Die tegniek sou dan, in NSE se geval, tot 'n vermeerdering in opsigtelike positiewe kulturele temas in sy vertellings gelei het.

---oOo---